

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE**

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2021

1. Identifikácia úradu.

Názov:	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
Sídlo:	Nitra, Štefánikova 58, 949 63 Nitra
územná pôsobnosť:	územný obvod okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce
IČO:	17 33 60 31
DIČ:	202 12 05 208
kontakt:	tel. č. 037/6560412 e-mail nr.riaditel@uvzsr.sk
Rezort:	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Forma hospodárenia:	rozpočtová organizácia
Štatutárny zástupca:	MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA regionálna hygienička, generálna tajomníčka služobného úradu

Členovia vedenia organizácie :

Vedúci ekonomiky a ľudských zdrojov:	Mgr. Ondrej Rapavý
Vedúca úseku regionálneho hygienika:	MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA
Vedúca odd. hygieny životného prostredia:	RNDr. Mária Kraváriková, MPH
Vedúca odd. hygieny výživy:	Ing. Darina Pintová
Vedúca odd. hygieny detí a mládeže:	PhDr. Alena Gregušová, PhD.
Vedúca odd. epidemiológie:	MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA
Vedúca odd. preventívneho prac. lekárstva:	Mgr. Andrea Zubčáková
Vedúca odboru laboratórnych činností:	PhDr. Eva Barátová, PhD.
Vedúci oddelenia radiačnej ochrany	Mgr. Vladimír Trebichalský
Vedúci odd. PTČ	Marcel Bott

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je orgánom verejného zdravotníctva. Zabezpečuje svoje činnosti pre územný obvod okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (výkon štátneho zdravotného dozoru, plnenie špecializovaných úloh verejného zdravotníctva, vrátane zabezpečovania činnosti Národného referenčného centra pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov), zák.č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov (výkon úradnej kontroly potravín), zák.č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov, zák.č. 131/2010 o pohrebníctve a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre ako regionálny úrad v sídle kraja vykonáva objektivizáciu, referenčné a špecializované testovanie a kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia a biologického materiálu na účely posudzovania ich možného vplyvu na verejné zdravie pre Nitriansky kraj.

RÚVZ so sídlom v Nitre v územnom obvode Nitrianskeho kraja vykonáva štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany.

Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov na RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečuje akreditované odbery a stanovenia anorganických vláknitých prachov vo vnútornom a pracovnom ovzduší a v pevných materiáloch elektrónovým mikroskopom na celom území SR od roku 2000. Vyhodnocuje vzorky vnútorného a pracovného ovzdušia počas likvidácie azbestových materiálov a po skončení prác. Podľa požiadaviek terénneho oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a objednávok organizácií vyhodnocuje vo vzorkách z pracovného ovzdušia i umelo vyrobené minerálne vlákna (sklenené, čadičové, keramické).

Výmera územia a demografia dozorovaného územia:

okres	výmera územia	počet obyvateľov	hustota obyv. /km ²	počet obcí	počet miest
Nitra	871	161719	185,67	62	2
Šaľa	356	51490	144,63	13	1
Zlaté Moravce	521	40467	77,67	33	1

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je právnická osoba zriadená zákonom. Výkon štátnej správy a iných špecializovaných činností uskutočňovaných regionálnym úradom verejného zdravotníctva riadi a kontroluje Úrad verejného zdravotníctva SR a Ministerstvo zdravotníctva SR.

Snahou Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je zlepšovať činnosť vo všetkých oblastiach pôsobenia, zvyšovaním profesionality a odbornosti zamestnancov vybudovať dôveryhodnú inštitúciu; zabezpečovať výkon činnosti s cieľom dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva regiónu a predĺženie produktívneho života pozitívnym ovplyvňovaním determinantov zdravia.

Strednodobý výhľad organizácie:

V nadväznosti na aktuálne uznesenia vlády SR, Strategický rámec v zdravotníctve pre roky 2013 – 2030 a Programové vyhlásenie vlády SR Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bude zabezpečovať :

- a) efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia,
- b) posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii,
- c) posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotnému uvedomeniu ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre by mal aj v budúcnosti :

- a) Monitorovať zdravotný stav, identifikovať zdravotné problémy obyvateľstva, vykonávať prevenciu, surveillance a kontrolu prenosných a neprenosných ochorení.
- b) Diagnostikovať a vyšetrovať riziká pre zdravie obyvateľstva a jeho skupiny vyplývajúce z expozície fyzikálnym, chemickým, biologickým, psychologickým a sociálnym faktorom a riešiť ich.
- c) Informovať, vzdelávať a posilňovať obyvateľstvo v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.
- d) Vypracovať a plánovať politiku, ktorá podporí individuálne úsilie a úsilie komunity pre lepšie zdravie.
- e) Vymáhať plnenie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany verejného zdravia, podieľať sa na tvorbe legislatívy na úseku verejného zdravotníctva
- f) Prepájať obyvateľov k potrebným zdravotníckym službám.
- g) Zabezpečiť kompetentnú pracovnú silu a manažment verejného zdravotníctva.
- h) Vyhodnocovať efektívnosť, dostupnosť a kvalitu zdravotníckych služieb z pohľadu ochrany verejného zdravia
- i) Uskutočňovať výskum vo verejnom zdravotníctve, skúmať nové pohľady a inovačné riešenia zdravotných problémov a problémov súvisiacich so zdravím.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Činnosti /produkty organizácie a ich náklady v členení:

4.1. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

RÚVZ so sídlom v Nitre vykonáva štátny zdravotný dozor v zmysle zákona č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia na úseku zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, v ubytovacích zariadeniach, v zariadeniach spoločného stravovania, nad kozmetickými výrobkami, v zariadeniach pre deti a mládež, v zariadeniach pre zotavovacie pobyty detí, telovýchovno - športových zariadeniach, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na umelých kúpaliskách, krytých plavárňach, v zariadeniach sociálnych služieb, u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, na úseku pohrebníctva a ochrany nefajčiarov .

V problematike radiačnej ochrany bolo podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z. z. vydaných 22 rozhodnutí o registrácii činnosti vedúcej k ožiareniu a podľa § 27 zákona 10 zmien registrácií. Podľa § 28 tohto zákona boli vydané 3 povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu, podľa § 31 zákona 6 zmien povolení a 1 zrušenie povolenia. Z dôvodu neúplného podania, ktoré nemalo

všetky náležitosti podľa zákona č. 87/2018 Z. z., bolo v 5 prípadoch prerušené správne konanie. Bolo vydaných 7 potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z. z. V posudkovej činnosti bolo vydané jedno záväzné stanovisko k zmene účelu užívania stavby a jedno rozhodnutie o vyhlásení rizikovej práce na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. Nakoľko zákon č. 87/2018 Z. z. neukladá pre orgány radiačnej ochrany kompetencie sa v rámci posudkovej činnosti vyjadrovať k projektom zámerov zriadenia zdravotníckych rádiodiagnostických pracovísk formou rozhodnutia, boli takéto žiadosti v 3 prípadoch riešené formou vydania odborného stanoviska.

Celkovo bolo v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany vykonaných 56 previerok na 88 pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci týchto previerok boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Nedostatky boli prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované, čo bolo zo strany RÚVZ Nitra priebežne kontrolované.

V rámci konzultačnej a poradenskej činnosti a poskytovania informácií v radiačnej ochrane bolo zamestnávateľom a zamestnancom pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pracovným zdravotným službám, subjektom, ktoré vykonávajú samostatne niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby alebo bežným občanom v roku 2021 poskytnutých 106 významnejších konzultácií a bolo vydaných 52 odborných vyjadrení a usmernení.

Činnosť oddelenia radiačnej ochrany bola v hodnotenom období ovplyvnená mimoriadnou pandemickou situáciou. Prioritne bolo v 2. a 3. vlne pandémie Covid-19 vykonávané trasovanie pozitívnych osôb a ich úzkych kontaktov a poskytované súvisiace konzultácie a e-mailové vyjadrenia.

4.2. Výkon úradnej kontroly potravín v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia a radiačnej ochrany.

Výkon úradnej kontroly prebiehal v súlade s Viacročným národným plánom pre úradnú kontrolu v Slovenskej republike na obdobie 2018 a ďalšie roky vykonávanú orgánmi verejného zdravotníctva - aktualizovaného na rok 2021 a rozpracovaného na podmienky RÚVZ so sídlom v Nitre. Kontroly sa týkali zabezpečenia hygienických podmienok a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov v súlade s požiadavkami ustanovenými v:

- zákone č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení,
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín
- Potravinovom kódexe SR,
- ďalších súvisiacich predpisoch pre výrobu potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovanie na trh z hľadiska požiadaviek zachovania ich zdravotnej bezpečnosti.

V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Nitre bolo v roku 2021 registrovaných 2364 potravinárskych prevádzok, v ktorých v zmysle zákona č. 152/1995 Z.z. vecne a miestne príslušným orgánom úradnej kontroly je Regionálny úrad verejného zdravotníctva . V týchto zariadeniach bolo v sledovanom období vykonaných celkom 2086 kontrol z čoho 606 kontrol bolo vykonaných podľa zákona 152/1995 Z.z. Počet kontrol bol oproti roku 2020 z dôvodu epidemiologickej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19 vyšší o 103 kontrol. Za rok 2021 bolo v nadväznosti na plán úradnej kontroly ako aj epidemiologickú situáciu odobratých 576 vzoriek potravín a materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo 27 vzoriek nevyhovujúcich, čo predstavuje 4,69 % . U všetkých nevyhovujúcich vzoriek bola zistená mikrobiologická kontaminácia. Iná kontaminácia ani nevyhovujúce označenie u odobratých vzoriek nebolo zistené. Oproti roku 2020 sa percento nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu odobratých vzoriek v roku 2021 znížilo o 2,78 %.

Nevyhovujúce vzorky boli zistené v nasledovných komoditách : zmrzliny (13), hotové pokrmy (7), pokrmy rýchleho občerstvenia (3), cukrárske výrobky (1), balené pitné vody (1), ostatné (2- práškové zmesi na výrobu točenej zmrzliny).

4.3. Výkon práce v ohniskách nákaz

Na evidenciu prenosných ochorení hlásených v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) v spojení s § 52 ods. 5 písm. a) zák.č. 355/2007 Z.z. slúži program EPIS do ktorého bolo zaevidovaných spolu 42257 prenosných ochorení podliehajúcich hláseniu. Z nich bolo vykonané epidemiologické vyšetrenie v 40519 ohniskách nákaz (okrem nozokomiálnych nákaz s počtom 1738) a 151 krát v epidemických ohniskách. V rámci práce v ohnisku nákazy bol nariadený:

- lekársky dohľad alebo zvýšený zdravotný dozor podozrivým z nákazy v 62 prípadoch,
- nariadené profylaktické očkovanie osobám v riziku vzniku ochorenia,
- bol vykonaný odber vzoriek potravín na odhalenie faktorov prenosu 4 krát,
- bol vykonaný odber biologického materiálu v ohnisku nákazy na odhalenie pôvodcu nákazy 10 krát.

Kontinuálne sme sledovali a v týždenných intervaloch analyzovali výskyt chrípky a ARO v pôsobnosti RÚVZ Nitra ako aj v Nitrianskom kraji. V súvislosti s pokračujúcou pandémiou Covid-19 sa od 4.5.2021 začalo s environmentálnou surveillancie odpadových vôd na COVID-19 v SR (33 odberov). Navyše sa vykonávali epidemiologické vyšetrenia u hospitalizovaných pacientov infekčného a detského oddelenia vo Fakultnej nemocnici v Nitre, Špecializovanej nemocnici Zobor v Nitre, Nemocnici v Zlatých Moravciach a v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží.

4.4. Monitoring.

Monitoring kvality pitnej vody

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2021 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou, v znení vyhlášky MZ SR č. 97/2018 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z.z. rozbormi v rozsahu vyšetrení, ktoré zabezpečuje odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2021 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 209 vzoriek.

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

Monitoring kvality vody na kúpanie

Monitoring kvality vody na kúpanie je vykonávaný v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 308/2012 o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku.

V okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa evidujeme kúpaliská s celoročnou aj so sezónnou prevádzkou. : v okrese Nitra 7 kúpalísk (2 kúpaliská boli mimo prevádzky), v okrese Šaľa 2 kúpaliská (1 kúpalisko s celoročnou prevádzkou bolo aj v roku 2021 mimo prevádzky) a v Zlatých Moravciach sú to 3 kúpaliská (Letné kúpalisko v Zlatých Moravciach je dlhodobo mimo prevádzky).

V roku 2021 bolo v okrese Nitra odobratých spolu 243 vzoriek bazénových vôd, v okrese Šaľa 80 vzoriek a v okrese Zlaté Moravce 23 vzoriek.

Údaje z monitoringu kvality vody na kúpanie boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o kvalite vody na kúpanie a počas kúpaciej sezóny 1 x týždenne zadávané do IS.

V rámci laboratórnych analýz sa aj v roku 2021 pokračovalo vo vyšetrení vzoriek vôd z vodných atrakcií na TK Diakovce, na Letnom kúpalisku v Nitre a v zariadení ThermalPark Nitrava v Poľnom Kesove na prítomnosť legionell – v odobratých vzorkách nebola zistená ich prítomnosť.

4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti.

RÚVZ so sídlom v Nitre zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti:

- podľa § 15 ods. 2 zák.č. 355/2007 Z.z.
- a) pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody
- b) v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo
- c) pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov

- d) pri výrobe kozmetických výrobkov
- e) v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách

§ 15 ods. 2	Počet preskúšaných	Počet vydaných osvedčení	Počet vydaných duplikátov
písm. a)	4	4	0
písm. b)	23	23	0
písm. c)	243	243	9
písm. d)	0	0	0
písm. e)	0	0	0
SPOLU:	270	270	9

- podľa § 15 ods. 3 zák.č. 355/2007 Z.z.

- a) na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami
- b) na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie
- c) na nákup, predaj a spracúvanie húb
- d) na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória

§ 15 ods. 3	Počet preskúšaných	Počet vydaných osvedčení	Počet vydaných duplikátov
písm. a)	5	20	0
písm. b)	3	11	0
písm. c)	0	0	0
písm. d)	30	30	0
SPOLU	38	61	0

4.6. Posudková činnosť.

Posudková činnosť bola vykonávaná v zmysle § 13 zák.č. 355/2007 Z.z. pričom v rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 2046 rozhodnutí a 441 záväzných stanovísk.

4.7. Národné referenčné centrá.

V RÚVZ so sídlom v Nitre je zriadené Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákňitých prachov.

Problematika NRC je bližšie rozpracovaná v čiastkovej výročnej správe za odbor laboratórnych činností.

4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

1. HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

- 1.1. Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR V. (NEHAP V.)
- 1.8. Overenie kvality materiálov, ktoré prichádzajú do styku s pitnou vodou

2 PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO

- 2.1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce .
 - 2.1.1. Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)
 - 2.1.2. Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí
 - 2.1.3. Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém.
- 2.2 Intervencie na podporu zdravia pri práci:
 - 2.2.1. Zdravé pracoviská
 - 2.2.2. Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) „Zdravé pracoviská - Spolupráca pri prevencii rizík“

3. HYGIENA VÝŽIVY, BEZPEČNOSTI POTRAVÍN A KOZMETICKÝCH VÝROBKOV

- 3.1. Bezpečnosť PC fliaš vo vzťahu k migrácii bisfenolu
- 3.2. Monitoring príjmu kuchynskej soli

5. HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

- 4.1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)
- 4.2. Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti
- 4.3. Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ
- 4.4. Úrazy u detí v SR

• ODDELENIE RADIAČNEJ OCHRANY

- 5.1 Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov z lekárskeho ožiarenia
- 2.1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

6. ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE

- 6.1 Národný imunizačný program
- 6.2 Surveillance infekčných chorôb
- 6.3 Epidemiologický informačný systém
- 6.4 Nozokomiálne nákazy (NN)

- 6.5 Prevencia HIV/AIDS – testovanie, poradenstvo, sledovanie
- 6.6 Poradne očkovania
- 6.7 Organizácia zdravotno – výchovných akcií pre obyvateľov s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané SZO

7. ODBOR LABORATÓRNYCH ČINNOSTÍ

- 7.1. Monitoring kvality vôd vybraných lokalít
- 7.2. Kvalita vody a prostredia zdravotníckych zariadení a umelých kúpalísk
- 7.10 Monitoring biologických alergénov v ovzduší (peľová informačná služba – PIS) a alergénov roztočov vo vnútornom prostredí
- 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie
- 7.15. Analýza celkového arzénu v potravinách
- 3.2. Monitoring príjmu kuchynskej soli

9. ODDELENIE PODPORY ZDRAVIA A VÝCHOVY KU ZDRAVIU

- 9.1 Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR
- 9.2. Prieskum zdravotnej gramotnosti obyvateľov SR
- 9.3. Sledovanie zdravotného stavu obyvateľstva SR
- 9.4. Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025
- 9.4.1 Vyzvi srdce k pohybu – Celonárodná medzinárodne koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospeljej populácie

4.9. Ostatné úlohy.

Činnosti jednotlivých oddelení sú podrobne rozpracované v prílohe č. 1 tejto výročnej správy.

4.10. Laboratórne činnosti

Odbor laboratórnych činností (OLČ) RÚVZ so sídlom v Nitre je akreditované pracovisko vykonáva chemické, fyzikálne, fyzikálnochemické, mikrobiologické a biologické skúšanie akosti, pitných, povrchových, odpadových a závlahových vôd, požívatín, predmetov bežného používania, vzoriek ovzdušia a skúšanie fyzikálnych parametrov pracovného a životného prostredia ako aj chemických parametrov pracovného prostredia, mikrobiologickú kontrolu sterilizačných prístrojov.

Analýzy zabezpečuje pre celý Nitriansky kraj (v špeciálnych analýzach aj pre iné kraje), v prípade NRC pre celú SR.

Výkony OLČ

Pracoviská (úseky)	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
Chemické analýzy	2338	14929	25434
Fyzikálne analýzy	255	651	651
Mikrobiologické analýzy	15991	40462	63222
Biologické analýzy	1834	8722	16210
NRC pre vlákňité prachy	555		566

5. Rozpočet organizácie

Záväzné ukazovatele bežných výdavkov a kapitálových výdavkov na rok 2021

Rozpis záväzných limitov a ukazovateľov platných pre rok 2021 bol RÚVZ so sídlom v Nitre rozpísaný MZ SR. Počas roka 2021 bol štátny rozpočet upravovaný a rozpočtovaný v plnom programovom rozpočtovaní štyroch programov bežných výdavkov a v dvoch programoch kapitálových výdavkov.

Schválený a následne upravený rozpočet bežných výdavkov pre rok 2021 bol nasledovný:

- zdroj 111 – štátny rozpočet
- funkčná klasifikácia – 0740 – Štátne zdravotné ústavy
- program – 0790203 – Ochrana zdravia
- program - 0EK0G01 – Informatizácia - systém vnútornej správy
- program - 0EK0G03 – Informatizácia - podporná infraštruktúra
- program – 07B0103 – Ostatné v zdravotníctve
- ekonomická klasifikácia (EK) vrátane rozpočtu je v nasledovnom prehľade

<i>Položka EK</i>	<i>Názov položky</i>	<i>Schválený rozpočet</i>	<i>Upravený rozpočet</i>
600	Bežné výdavky	2 897 659,00	3 047 651,69
610	Mzdy, platy..	1 967 883,00	1 975 223,00
620	Poistné a príspevok do poisťovní	687 776,00	690 237,01
630	Tovary a služby	220 000,00	295 294,25
640	Bežné transfery	22 000,00	86 897,43

Úpravy rozpočtu v priebehu roka 2021 boli uskutočňované na základe rozpočtových opatrení zo strany MZ SR a na základe požiadaviek RÚVZ Nitra.

Prvá zásadná zmena v rozpočte nastala prijatím zákona č. 76/2021 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. V zmysle možnosti danej uvedeným zákonom sa zamestnanci rozhodli pre finančný príspevok na stravovanie, čo pre zamestnávateľa RÚVZ v Nitre znamenalo rozpočtovať tieto výdavky na položke 640, presnejšie na podpoložke 642014-jednotlivcovi. Zmena bola v rozpočte vykonaná presunom rozpočtu z položky 630-Tovary a služby na položku 640-Bežné transfery, čo k 31.12.2021 predstavovalo sumu 51 508,35 Eur.

Druhou zásadnou úpravou rozpočtu bolo pridelenie finančných prostriedkov na základe rozpočtového opatrenia MF SR č. 57/2021 v sume 200 000,- Eur, rozpočtované na programe 079-ochrana zdravia, účelovo určené na spracovanie, analýzu a sekvenáciu koronavírusu z odpadových vôd. Z tejto sumy sa po rozhodnutí Hlavného hygienika SR viazali finančné prostriedky vo výške 120 000,- Eur. Na uvedený účel boli po tejto úprave rozpočtované finančné prostriedky v celkovej výške 80 000,- Eur.

Na základe požiadavky Hlavného hygienika SR bola vykonaná úprava rozpočtu vo výške 2 250,00 Eur, účelovo určené na financovanie nákladov spojených s administratívnou prácou v procese schvaľovania poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Úprava bola zrealizovaná v programe 07B-ostatné v zdravotníctve.

Na základe požiadavky Hlavného hygienika SR bol viazaný rozpočet vo výške 1 375,00 Eur, účelovo viazaný na prevádzku informačných systémov pre Úrad verejného zdravotníctva SR a všetky regionálne úrady verejného zdravotníctva za 2.štvrt'rok 2021.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre od septembra 2021 po vyčerpaní všetkých svojich riešení na úsporné opatrenia požiadal MZ SR a ÚVZ SR o pridelenie rozpočtu na bežné výdavky EK 630-Tovary a služby a pridelenie rozpočtu na EK 640-Bežné transfery.

Podľa realizovanej analýzy výdavkov s výhľadom do konca roka bolo zrejmé, že rozpočet roka 2021 pre Tovary a služby (630) bol nedostatočný a bolo potrebné navýšenie rozpočtu EK 630-Tovary a služby. Dôvody vyplývali z reálnych údajov, predovšetkým z toho, že v roku 2021 neboli do rozpočtu zahrnuté výdavky na prevádzku laboratória PCR a MOM-ky, z dôvodu plnenia úloh v zmysle stratégie boja proti pandémie koronavírusu Covid-19, čo v priebehu roka odčerpávalo finančné prostriedky na zabezpečenie chodu úradu v ostatných činnostiach. Ostatné činnosti boli aj v roku 2021 viazané na výkon úradu v oblasti ochrany zdravia v zmysle platnej legislatívy, ŠZD a vyšetovanie zložiek životného a pracovného prostredia.

Rozpočet Bežných transferov (640), okrem vyššie spomenutého a presunutého rozpočtu na príspevok na stravovanie, nezohľadňoval potreby roka 2021, kedy boli z tohto rozpočtu k mesiacu október 2021 odčerpané takmer všetky rozpočtované prostriedky na odchodné. Jednalo sa o odchodné pre vo výške 20 415,- Eur z dôvodu odchodu do dôchodku siedmich zamestnancov. Tieto výdavky nebolo možné predvídať, nakoľko vyplynuli z rozhodnutia zamestnancov počas roka 2021. V uplynulých rokoch do dôchodku odchádzalo priemerne jeden až dvaja zamestnanci ročne.

Súčasne bolo v priebehu roka vysoké čerpanie nemocenských dávok (PN) a príplatku k PN, kedy schválený rozpočet na tieto podpoložky celkovo vo výške 12 000,- Eur nebol dostatočný na čerpanie týchto dávok.

Ministerstvo zdravotníctva SR na základe žiadostí Hlavného hygienika SR pridelo RÚVZ v Nitre koncom roka vo viacerých etapách finančné prostriedky vo výške 44 000,- Eur v programe 079-ochrana zdravia a 07B-ostatné v zdravotníctve.

Položka 630 – tovary a služby bola rozpočtovaná k 31.12.2021 v štyroch programoch, upravený rozpočet bol nasledovný:

SPOLU – 630 Tovary a služby, zdroj 111 štátny rozpočet 295 294,25 EUR

a to

program 0790203 – Ochrana zdravia 245 194,25 EUR

program 0EK0G01 – Informatizácia/ 1 882,06 EUR

system vnútornej správy

program 0EK0G03 – Informatizácia/ 15 967,94 EUR

podporná infraštruktúra

program 07B0103 –Ostatné v zdravotníctve 32 250,00 EUR

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre na rok 2021 nemal k 1.1.2021 schválený rozpočet kapitálových výdavkov na novú investičnú akciu.

MZ SR v roku 2021 uvoľnilo viazanie kapitálových finančných prostriedkov, ktoré boli pridelené v roku 2020 a nedočerpané boli viazané v roku 2020 na investičnú akciu:

v EUR

Názov investičnej akcie	Investičná akcia číslo/ zdroj ŠR	Upravený rozpočet kapitálových výdavkov k 31.12.2021
<i>Zakúpenie prístrojového vybavenia pre diagnostikovanie SARS-CoV-2 RÚVZ Nitra</i> Program: 07A0408	42903/131K	32 948,00

Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre boli pridelené v priebehu roka 2021 kapitálové finančné prostriedky v celkovej výške 63 128,- Eur, ktorých výška po úpravách k 31.12.2021 predstavovala sumu 62 540,- Eur.

Jedná sa o na nasledovné investičné akcie:

v EUR

Názov investičnej akcie	Investičná akcia číslo/ zdroj ŠR	Upravený rozpočet kapitálových výdavkov k 31.12.2021
<i>Ortuťový analyzátor RÚVZ Nitra</i>	44907/111	20 500,00

Program: 07A0408		
<i>Prístrojové vybavenie – nová testovacia stratégia RÚVZ NR</i> Program: 0790203	44492/111	40 000,00
<i>Plnoautomatický prístroj Afiniom 2 RUVZ Nitra</i> Program: 07A0408	44871/111	2 040,00
<i>Celková suma – zdroj 111/2021:</i>		62 540,00

Bežné výdavky - čerpanie

Limit rozpočtu na rok 2021 bol rozpísaný v rámci programov na podprogramy a prvky a podľa rozpisu na položky a podpoložky podľa platnej ekonomickej klasifikácie.

Skutočné čerpanie rozpočtových výdavkov z výdavkového účtu Štátnej pokladnice bolo k 31.12.2021 vo výške 99,94%.

Rekapitulácia prideleného rozpočtu a skutočného čerpania bežných výdavkov v roku 2021 zdroj 111 – štátny rozpočet podľa položiek ekonomickej klasifikácie:

v EUR

<i>Položka</i>	<i>Názov položky</i>	<i>Schválený rozpočet</i>	<i>Upravený rozpočet</i>	<i>Skutočnosť čerpania</i>	<i>Čerpanie v %</i>
600	<i>Bežné výdavky</i>	2 897 659,00	3 047 651,69	3 045 950,82	99,94
610	Mzdy, platy..	1 967 883,00	1 975 223,00	1 973 963,00	99,94
620	Poistné a príspevok do poisťovní	687 776,00	690 237,01	689 796,64	99,94
630	Tovary a služby	220 000,00	295 294,25	295 293,75	100,00
640	Bežné transfery	22 000,00	86 897,43	86 897,43	100,00

Rekapitulácia prideleného rozpočtu a skutočného čerpania bežných výdavkov v roku 2021 zdroj 111 – štátny rozpočet na položke ekonomickej klasifikácie 630 – Tovary a služby podľa jednotlivých programov:

v EUR

	Rozpočet	Čerpanie v Eur	Čerpanie v %
<i>Spolu 630, zdroj ŠR - 111</i>	295 294,25	295 293,75	100,00

0790203 – Ochrana zdravia	245 194,25	245 193,89	100,00
0EK0G01- Informatizácia/ vnútorná správa	1 882,06	1 882,06	100,00
0EK0G03- Informatizácia/ Podporná infraštruktúra	15 967,94	15 967,94	100,00
07B0103 – Ostatné v zdravotníctve	32 250,-	32 249,86	100,00

Celkové čerpanie tovarov a služieb na štyri rozpočtované programy v roku 2021 na položke 630 (111-ŠR) bolo vo výške 295 293,75 Eur, čo predstavuje zníženie čerpania oproti roku 2020, kedy bolo čerpanie tovarov a služieb (630) vo výške 497 694,42 EUR o sumu -202 400,67 Eur.

Prehľad čerpania finančných prostriedkov na Tovaroch a službách k 31.12.2021 spolu za štyri rozpočtované programy je v nasledujúcej tabuľke:

v EUR

<i>Položka</i>	<i>Text</i>	<i>Schválený rozpočet 2021</i>	<i>Upravený rozpočet 2021</i>	<i>Skutočnosť k 31.12. 2021</i>	<i>% plnenia k upravenému rozpočtu</i>
630	Tovary a služby – spolu	220 000,00	295 294,25	295 293,75	100,00
631	Cestovné náhrady	4 500,00	2 305,90	2 305,90	100,00
632	Energie, voda, komunikácie	48 950,00	54 980,83	54 980,83	100,00
633	Tovary a služby	44 958,00	117 482,62	117 482,48	100,00
634	Dopravné	15 750,00	12 115,41	12 115,41	100,00
635	Rutinná a štand. údržba	9 300,00	9 299,79	9 299,79	100,00
636	Nájomné za nájom	600,00	579,18	579,18	100,00
637	Služby	89 950,00	98 530,52	98 530,16	100,00

Najvýraznejšou položkou v čerpaní položky Tovarov a služieb (630) boli výdavky spôsobené pandémiou Covid-19, kedy v roku 2020 sa zriadilo laboratórium v súvislosti s diagnostikou ochorenia COVID-19, vrátane diagnostických a izolačných kitov, v roku 2021 sa vybavovalo laboratórium účelovo určené na spracovanie, analýzu a sekvenáciu koronavírusu z odpadových vôd. V súvislosti s pandémiou sa zvýšili aj výdavky na ochranu zamestnancov.

Ďalšími zvýšenými výdavkami v roku 2021 bolo zvýšenie cien energií, zvýšenie prídeltu do Sociálneho fondu v súvislosti s navýšením položky EK (610) mzdy, zvýšenie výdavkov na telefóny, servis prístrojov a úpravy budov pre zriadenie laboratória PCR-odpadové vody.

Kapitálové výdavky - čerpanie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre mal k 31.12.2021 upravený rozpočet kapitálových výdavkov v celkovej výške 95 488,- Eur, z ktorého boli čerpané finančné prostriedky vo výške 85 252,28 Eur podľa nasledovných investičných akcií:

Názov investičnej akcie/prístroj	Investičná akcia číslo/zdroj ŠR	Upravený rozpočet k 31.12.2021	Čerpanie rozpočtu k 31.12.2021
<i>Zakúpenie prístrojového vybavenia pre diagnostikovanie SARS-CoV-2 RÚVZ Nitra</i> Program: 07A0408	42903/131K	32 948,-	32 230,80
<i>Hlbokomraziaci box</i>			15 168,00
<i>Autokláv</i>			14 890,80
<i>Centrifúga s rotormi</i>			2 172,00
Zostatok rozpočtu:		717,20	
<i>Ortuťový analyzátor RÚVZ Nitra</i> Program: 07A0408	44907/111	20 500,00	20 499,48
Zostatok rozpočtu:		0,52	
<i>Prístrojové vybavenie – nová testovacia stratégia RÚVZ NR</i> Program: 0790203	44492/111	40 000,00	30 482,00
<i>Laminárny box</i>			6 300,00
<i>Vysokootáčková centrifúga</i>			16 392,00

<i>Laboratórna mraznička</i>			4 290,00
<i>Laboratórna chladnička</i>			3 500,00
Zostatok rozpočtu:		9 518,00	
<i>Plnoautomatický prístroj Afiniom 2 RUVZ Nitra</i> Program: 07A0408	44871/111	2 628,00/viazanie 588,00 tj.2 040,00	2 040,00
Zostatok rozpočtu:		0,00	
		Upravený Zostatok rozpočet rozpočtu k 31.12.2021	
Konečný stav:	spolu	95 488,00 10 235,72	85 252,28
	z roka 2020	32 948,00 717,20	32 230,80
	rok 2021	62 540,00 518,52	9 53 021,48

V roku 2021 bol uvoľnený MZSR rozpočet na kapitálové výdavky viazané v roku 2020 v investičnej akcii „Zakúpenie prístrojového vybavenia pre diagnostikovanie SARS-CoV-2 RÚVZ Nitra“. Uvoľnenie rozpočtu bolo vo výške 32 948,00 Eur, z ktorej sa obstarali prístroje pre laboratóriu PCR vo výške 32 230,- Eur. Zostatok rozpočtu predstavoval sumu 717,20 Eur.

V roku 2021 boli pridelené kapitálové výdavky v troch investičných akciách v celkovej výške 63 128,00 Eur, po viazaní 588,00 Eur bola celková výška pridelených prostriedkov 62 540,00 Eur.

V súvislosti s novou testovacou stratégiou SR – spracovanie a analýza odpadových vôd ako aj sekvenovanie pozitívnych vzoriek boli pridelené kapitálové výdavky na zakúpenie prístrojového vybavenia do laboratória molekulárnej biológie. Pre investičnú akciu „Prístrojové vybavenie – nová testovacia stratégia RÚVZ NR“ boli pridelené finančné prostriedky vo výške 40 000,- Eur, z ktorých sa na prístroje odčerpalo 30 482,- Eur. Zostatok rozpočtu z tejto investičnej akcie predstavoval sumu 9 518,- Eur.

Na investičnú akciu „Plnoautomatický prístroj Afiniom 2 RUVZ Nitra“ na zakúpenie prístrojového vybavenia v súvislosti s poskytovaním základného poradenstva v rámci Poradenského centra ochrany a podpory zdravia boli pridelené finančné prostriedky vo výške 2 628,- Eur, z ktorých bolo v priebehu roka viazaných 588,- Eur. Na zakúpenie uvedeného prístroja sa odčerpala suma 2 040,- Eur.

Ministerstvo zdravotníctva SR vyhovel v roku 2021 požiadavke RÚVZ Nitra na nákup spektrometra s príslušenstvom pre analýzu stopových množstiev ortuti, nakoľko bol súčasný prístroj neopraviteľný a zastaraný. Na zakúpenie tohto prístroja boli pridelené kapitálové finančné prostriedky v investičnej akcii „Ortuťový analyzátor RÚVZ Nitra“ vo výške 20 500,- Eur, ktoré boli odčerpané v sume 20 499,48 Eur. Zostatok rozpočtu z tejto investičnej akcie predstavoval sumu 0,52 Eur.

Rozpočet a plnenie rozpočtu príjmov

Schválený limit príjmov štátneho rozpočtu na rok 2021 pre RÚVZ so sídlom v Nitre bol 150 000,- EUR.

Úprava rozpočtu roka 2021 bola uskutočnená na základe rozpočtového opatrenia zo strany MZ SR, upravený rozpočet príjmov bol k 31.12.2021 vo výške 169 000,- EUR.

Skutočné plnenie príjmov k 31.12.2021 bolo vo výške 185 817,81 EUR, čo predstavuje plnenie na 109,95%. Všetky príjmy boli odvedené do štátneho rozpočtu.

Tabuľkový prehľad plnenia jednotlivých položiek príjmov k 31.12.2021:

v EUR

Názov (111)	rozpočet schválený	rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2021	rozdiel (skut.-uprav.rozp.)	%
SPOLU - PRÍJMY:	150 000,-	169 000,-	185 817,81	16 817,81	109,95
- za predaj výrobkov, tovarov a služieb	150 000,-	168 792,64	163 600,45	-5 192,19	96,92
- za porušenie ostatných predpisov		0,-	22 010,00	22 010,00	0,00
- vratky, dobropisy z minulých rokov		207,36	207,36	0,00	100,00

V roku 2021 bolo/i :

- vystavených 820 odberateľských faktúr v celkovej hodnote 162 151,79 EUR

- vydaných 55 rozhodnutí – pokút (zák.č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia...) v celkovej čiastke 20 990,- EUR
- vydané blokované pokuty v sume 10 370,- EUR
- náhrada nákladov vystavená nebola.

Závazky a pohľadávky

Závazky k 31.12.2021 po lehote splatnosti neboli vykazované, nakoľko RÚVZ v Nitre si plní všetky povinnosti voči dodávateľom, zamestnancom, sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam. Závazky z dodávateľských vzťahov v lehote splatnosti boli vo výške 394,- Eur.

Pohľadávky k 31.12.2021 boli vo výške 30 532,78 EUR, z toho do lehoty splatnosti 9 049,53 EUR a po lehote splatnosti 21 483,25 EUR, čo je podrobne rozpísané v nasledujúcej tabuľke:

v EUR

<i>Pohľadávky k 31.12.2021</i>	Odberateľské faktúry	Náhrada nákladov	Pokuty	Trovy konania	Spolu k 31.12.2021	Spolu k 31.12.2020
Spolu za rok 2021	7 507,07	0	13 600,00		21 107,07	18 637,81
do lehoty splatnosti	4 549,53	0	4 500,00		9 049,53	7 388,43
po lehote splatnosti	2 957,54	0	9 100,00		12 057,54	11 249,38
Spolu za predchádzajúce roky tj. po lehote splatnosti	3 037,35	0	6 388,36		9 425,71	8 111,67
<i>CELKOM pohľadávky k 31.12.2021</i>	10 544,42	0	19 988,36		30 532,78	26 749,48
do lehoty splatnosti	4 549,53	0	4 500,00		9 049,53	7 388,43
po lehote splatnosti	5 994,89	0	15 488,36		21 483,25	19 361,05

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre sa zameriava na vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti a na ich vymoženie využíva všetky právne prostriedky.

Opravné položky

K 31.12.2021 boli na opravných položkách nasledovné úpravy:

-trvalé odpísanie pohľadávok z opravných položiek vo výške 4 474,64 Eur

odpísali sa roky 2004-2015 a jeden prípad za rok 2020

-do opravných položiek boli zadané staré pohľadávky vo výške 5 388,68 Eur,

všetky za rok 2020

Výsledok hospodárenia

Výsledok hospodárenia k 31.12.2021:

v EUR

	Suma
Náklady (5)	3 481 099,15
Výnosy (6)	3 450 346,76
Výsledok hospodárenia (6-5)	- 30 752,39

Záporný hospodársky výsledok -30752,39 eur ovplyvnili okrem iného hlavne nasledovné skutočnosti:

- preúčtovanie spotreby z 112 na 501 spotrebného materiálu na diagnostikovanie Covid 19 v laboratóriu PCR, ktorý bol nakúpený v 12/2020 a bol k 31.12.2020 preúčtovaný z 501 na 112 z dôvodu začiatku činnosti laboratória od 01/2021. RÚVZ Nitra účtuje zásoby spôsobom B pri obstaraní priamo na nákladové účty.

Hodnota spotrebovaného materiálu počas roka 2021 preúčtovaného z účtu 112 do nákladov na 501 bola 50 264,32 Eur .

- v súvislosti so zriadením PCR laboratória na odpadové vody, ktoré začne činnosť v januári 2021, bol jednorazový spotrebný materiál obstaraný v 11+12/2020 v hodnote 30 077,70 eur preúčtovaný z nákladov 501 na účet 112 (materiál daný na sklad/B).

6. Personálne obsadenie

- stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre k 31.12.2021

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	
Sestra	1
Verejný zdravotník	5
Zdravotnícky laborant	15
Fyzik	
Laboratórny diagnostik	6
THP - VŠ	6
THP - ÚSV	10
Robotníci	10
Spolu	53

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 55/2017 Z. z.**o štátnej službe (vo fyzických osobách)**

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár	1								1
Sestra									
Verejný zdravotník		5	1	22	10				38
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik									
THP - VŠ		1	1	4	1				7
THP - ÚSV						1	1		2
Robotníci									
Spolu	1	6	2	26	11	1	1		48

V sledovanom období sú v mimoevidenčnom stave (spolu verejná aj štátna služba):	6	
materská dovolenka	2	
rodičovská dovolenka	3	
neplatené voľno	1	

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2021

Počty zamestnancov	Plán rok 2021	Skutočnosť rok 2021
Evidenčný počet zamestnancov vo fyz. osobách k poslednému dňu sledovaného obdobia	103	101
Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyz. osobách v sledovanom období	103	94,93
Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k poslednému dňu sledovaného obdobia	103	99,20
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný v sledovanom období	103	93,37

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2021 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2021 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Laboratórny diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24			1,4				1	1		3,40
25 - 29			7				3	4		14
30 - 34			1			1	2	1		5
35 - 39			1				2			3
40 - 44			6	1			1	1	2	11
45 - 49	1		3	4				2	0,8	10,8
50 - 54			8	5		2	2	1	3	21
55 - 59		0,6	11	3		2	2		3,8	22,4
60 - 64			1,6	2				2		5,6
65 a viac			2			1				3
Spolu	1,00	0,6	42	15		6	13	12	9,6	99,20

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2021 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Laboratórny diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			7,40							7,40
HDM			4,00				1,00			5,00
PPL			6,00							6,00
HV			9,00				1			10,00
EPI			11,60					1,00		12,60
Laboratóriá			2	15		5	1,80	2,00	2,00	27,80
Úsek RH	1,00					1	4,20	6		12,20
HTČ							3,00	3	7,60	12,60
PZ		0,60	1,00							1,60
OZpŽ			1,00				2,00			3,00
Spolu	1,00	0,60	42	15	0,00	6,00	13,00	12	9,60	99,20

7.Ciele a prehľad plnenia

Ciele RÚVZ vyplývajú zo zákona č. 355/2007 Z.z., iných všeobecne záväzných predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia, z koncepcií jednotlivých odborov a z Programov a projektov RÚVZ v SR.

RÚVZ so sídlom v Nitre sa v r. 2021 podieľal na plnení Programov a projektov uvedených v časti 4. písm. h/ tejto výročnej správy. Všetky úlohy boli priebežne plnené a podľa aktuálnej potreby vyhodnocované, výsledky boli v stanovených termínoch zasielané na ÚVZ SR Bratislava.

Oddelenie	HŽP	HV	PPL	HDM	Epidem.	Spolu
Počet kontrolovaných prevádzok	4425	2917	6678	650	545	15215
Počet podaní	2284	1234	1395	0	277	5190
Počet kontrol	1518	2210	1218	801	305	6052
Počet rozhodnutí	140	146	766	889	105	2046
Počet záväzných stanovísk	283	24	95	39	0	441
Počet iných stanovísk	550	52	159	728	120	1609
Počet ohnísk	2612	0	0	1199	37240	41051
Počet odberov vzoriek	669	644	0	55	929	2297
Počet konzultácií	6876	2129	15014	3000	38104	65123

8.Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je štátna rozpočtová organizácia, finančnými vzťahmi napojená výlučne na rozpočet kapitoly Ministerstva zdravotníctva SR.

Úrad plní celospoločenské poslanie a úlohy vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v rámci danej územnej pôsobnosti.

Plnenie úloh je priamo závislé od daných finančných prostriedkov, ktoré má úrad pre svoj chod k dispozícii. Hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami je zamerané na maximálne šetrenie a hodnotenie každej požiadavky súvisiacej so zabezpečením odborných činností a prevádzky. Z hľadiska hodnotenia dosiahnutých výsledkov našej organizácie, úrad vykonal všetky stanovené úlohy a zároveň sa úradu podarilo naplniť plán plnenia príjmov a dodržať hospodárne a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu.

V roku 2021 boli zdrojom financovania RÚVZ Nitra prostriedky štátneho rozpočtu v sume 3 047 651,69 EUR na bežné výdavky, ktoré boli vyčerpané na 99,94% v celkovej výške 3 045 950,82 Eur. Tieto prostriedky boli použité na bežnú činnosť úradu, čo sú predovšetkým mzdy a odvody zamestnancov úradu, ktorí pracujú priamo v teréne podľa svojej pôsobnosti ako aj zamestnancov na odbore laboratórnych činností resp. pri zabezpečovaní chodu organizácie ÚRH, ELZ a PTČ. Navýšenie rozpočtu bežných výdavkov v roku 2021 bolo

spôsobené pandemiou Covid-19, kedy sa v roku 2021 vybavovalo laboratórium účelovo určené na spracovanie, analýzu a sekvenáciu koronavírusu z odpadových vôd. V súvislosti s pandemiou sa zvýšili aj výdavky na ochranu zamestnancov. Ďalšími zvýšenými výdavkami v roku 2021 bolo zvýšenie cien energií, zvýšenie prídelu do Sociálneho fondu v súvislosti s navýšením položky EK (610) mzdy, zvýšenie výdavkov na telefóny, servis prístrojov a úpravy budov pre zriadenie laboratória PCR-odpadové vody.

Príslušnými rozpočtovými opatreniami MF SR na rok 2021 sa realizovalo navýšenie rozpočtu miezd a odvodov.

Náklady na tovary a služby boli priebežne uhrádzané v lehote splatnosti. Išlo najmä o výdavky na vytvorenie a kompletné zabezpečenie laboratória účelovo určeného na spracovanie, analýzu a sekvenáciu koronavírusu z odpadových vôd, výdavky na energie, výdavky na zabezpečovanie stravovania zamestnancov, prídel do Sociálneho fondu, platby za poštovné, úhrada benzínu a opráv vozového parku používaného predovšetkým pre prácu zamestnancov v teréne. Odbor laboratórných činností ako jediný v kraji na svoju činnosť spotrebuje značnú časť z rozpočtu výdavkov na špeciálny materiál a tovary. Vysoké boli aj výdavky na kalibrácie a rôzne posudzovania prístrojovej techniky využívané pri vyhodnocovaní vzoriek zo štátneho zdravotného dozoru a tiež v rámci požiadaviek objednávok od obyvateľstva a podnikateľských subjektov.

Kapitálové výdavky boli čerpané v celkovej hodnote 85 252,28 Eur na zabezpečenie laboratória účelovo určeného na spracovanie, analýzu a sekvenáciu koronavírusu z odpadových vôd, na dovybavenie prístrojového vybavenia pre laboratóriu, na prístroje do laboratória chemických analýz a do poradne zdravia.

9.Hlavné skupiny odberateľov

U oddelení vykonávajúcich ŠZD hlavnú skupinu užívateľov (odberateľov) výstupov tvoria fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktorým sú poskytované výstupy z posudkovej činnosti formou rozhodnutí a záväzných stanovísk. Taktiež im je poskytovaná konzultačná činnosť a poradenstvo v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

Ďalšími užívateľmi sú fyzické osoby, ktorým sú vydávané osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 15 ods. 2 a 3 zák.č. 355/2007 Z.z. .

RÚVZ spolupracuje tiež s orgánmi štátnej správy a samosprávy (obce, stavebné úrady, orgány veterinárnej starostlivosti, ÚVZ SR, MZ SR ...).

Na oddelení podpory ku zdraviu sú užívateľmi výstupov hlavne fyzické osoby, ktorým je poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť. Dôležitou skupinou odberateľov sú aj školské a predškolské zariadenia, v ktorých je vykonávaná prednášková a vzdelávacia činnosť.

Odberateľmi výstupov laboratórných činností sú fyzické osoby – podnikatelia, právnické osoby a fyzické osoby približne v rovnakom zastúpení.

10. Prílohy:

Príloha č. 1: Analýza činnosti jednotlivých odborov za rok 2020.

Príloha č. 2: a) prehľad publikačnej činnosti

b) prednáškovej činnosti

KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI A AUDITY

NITRA

1. Prehľad:

- petícií - 0
- sťažností : odstúpené, opodstatnené, neopodstatnené, odložené, sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, sťažnosť proti odloženiu sťažnosti - 0

2. Zamerania opodstatnených sťažností

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre v roku 2021 nebola zaevidovaná žiadna sťažnosť.

3. Prijaté opatrenia

Vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2021 neboli na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre doručené žiadne, nebolo potrebné prijímať opatrenia.

4. Podania

Údaje o počte iných podaní – rok 2021		
1	Celkom	840
1.1.	z toho z r. 2020	3
1.2.	z toho za rok 2021	837
1.3.	vybavených v r. 2021	655
1.4.	Nevybavené (k 31.12.2021)	185

RÚVZ so sídlom v Nitre riešil v roku 2021 celkom 840 podaní. Podania boli prešetrované v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, zák. č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov v spojitosti s inými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia.

Podania sa týkali najmä prevádzkovania priestorov bez rozhodnutia RÚVZ na uvedenie priestorov do prevádzky, nevyhovujúcich hygienických podmienok v zariadeniach spoločného stravovania, v zariadeniach pre deti a mládež, nesprávneho označovania potravín (hlavne výživových doplnkov), nevyhovujúcej kvality vyrábaných a podávaných jedál, nevyhovujúcej osobnej hygieny zamestnancov zariadení spoločného stravovania, nevyhovujúcej kvality vody vo verejnom vodovode, hluku v životnom a pracovnom prostredí, nevyhovujúceho pracovného prostredia, prekračovania hmotnostných limitov pri ručnej manipulácii s bremenami, neplnenia povinností zamestnávateľov pri ochrane zdravia pri práci, nedodržania zákazu fajčenia a porušovania protiepidemických opatrení súvisiacich ochorením COVID-19.

V prípade zistenia porušenia resp. nedodržania príslušných právnych predpisov RÚVZ prijímal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Vo viacerých prípadoch bola uložená

pokuta podľa §56 a §57 zák. č. 355/2007 Z. z. a zák. č. 152/1995 Z.z. resp. boli uplatnené blokové pokuty.

5. Protispoločenská činnosť

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre má v zmysle § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydanú vnútornú Smernicu o podávaní a preverovaní podnetov, týkajúcich sa oznamovania protispoločenskej činnosti v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre platnú od 31.07.2020. V súlade s § 10 ods. 1 zák. č. 54/2019 Z. z. je určená zodpovedná osoba, ktorá plní úlohy podľa § 10 ods. 4 až ods.7 a § 11 ods. 1 cit. zák.

Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre v roku 2021 nebol doručený podnet, týkajúci sa oznámenia protispoločenskej činnosti.

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie

Na RÚVZ so sídlom v Nitre nebolo doručené žiadne oznámenie, ktoré by poukazovalo na podozrenie zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie zamestnancom RÚVZ a RÚVZ taktiež nepodal orgánom činným v trestnom konaní žiadne oznámenie z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie.

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

	Nevybavené v roku 2020	Doručené v roku 2021	Vybavené v roku 2021	Nevybavené k 31.12.2021
Petície	0	0	0	0
Sťažnosti	0	0	0	0
Podnety	3	840	655	185
Protispoločenská činnosť	0	0	0	0

8. Kontrolná činnosť

Vnútorná kontrola v zmysle zák. č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov – v zmysle plánu kontrolnej činnosti na rok 2021 – uskutočnených 7 kontrolných akcií.

1. Kontrola dochádzky zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre

Termín: marec 2021

Kontrolovaný subjekt: Oddelenie hygieny životného prostredia, Oddelenia hygieny detí a mládeže, Oddelenie hygieny výživy

Dňa 30.03.2021 vykonaná kontrola dochádzky zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre na nasledovných oddeleniach: HŽP, HDM a HDM. Preverení fyzickej prítomnosti zamestnancov na pracoviskách a porovnaním zápisov v evidencii dochádzky neboli zistené

žiadne nedostatky. Všetci zamestnanci zapísali svoj príchod na pracovisko v prezenčnej listine a nachádzali sa na pracovisku alebo mali riadny zápis času a dôvodu opustenia pracoviska, t.j. zamestnanci, ktorí sa počas kontroly nachádzali v teréne zapísali čas odchodu a miesto výkonu práce do prezenčnej listiny. Na základe uvedeného nebol vypracovávaný protokol o kontrole.

2. Kontrola dochádzky zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre

Termín: marec 2021

Kontrolovaný subjekt: Oddelenie epidemiológie, Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva, Odbor laboratórnych činností, Osobný úrad, Úsek regionálneho hygienika, Oddelenie hospodársko-technických činností.

Dňa 31.03.2021 vykonaná kontrola dochádzky zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre na nasledovných oddeleniach: PPL, EPI, OLČ, ÚRH, OÚ, HTČ. Preverení fyzickej prítomnosti zamestnancov na pracoviskách a porovnaním zápisov v evidencii dochádzky neboli zistené žiadne nedostatky. Všetci zamestnanci zapísali svoj príchod na pracovisko v prezenčnej listine a nachádzali sa na pracovisku alebo mali riadny zápis času a dôvodu opustenia pracoviska, t.j. zamestnanci, ktorí sa počas kontroly nachádzali v teréne zapísali čas odchodu a miesto výkonu práce do prezenčnej listiny. Na základe uvedeného nebol vypracovávaný protokol o kontrole.

3. Kontrola dodržania 30 dňovej lehoty na vydanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti podľa § 16 ods. 29 zákona č. 355/2007 o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Termín: marec 2021 – apríl 2021

Kontrolovaný subjekt: skúšobná komisia pre vykonávanie epidemiologicky závažných činností, úsek regionálneho hygienika – Mgr. Zuzana Laurová

Dňa 22.06.2021 Kontrolná skupina kontrolovala dodržiavanie 30 – dňovej lehoty na vydanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov podľa § 16 ods. 29 zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola uskutočnená formou preverenia náhodne vybraných spisových dokumentácií týkajúcich sa vykonania skúšky a vydania osvedčenia o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov u osôb, ktoré vykonali skúšky odbornej spôsobilosti v kontrolovanom období.

Všetky vydané osvedčenia boli vydané do 30 dní odo dňa vykonania skúšky v zmysle § 16 od. 29 zák. č. 355/2007 Z.z. Z uvedeného dôvodu sa protokol o kontrole nevypracovával

4. Kontrola dodržiavania lehôt na vydanie rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z. – dodržiavanie § 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Termín: apríl 2021 – máj 2021

Kontrolovaný subjekt: oddelenie preventívneho pracovného lekárstva

Dňa 15.07.2021 bola vykonaná vnútorná kontrola dodržiavania lehôt na vydanie rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z. – dodržiavanie ô 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola uskutočnená formou preverenia náhodne vybraných spisových dokumentácií – rozhodnutí vydaných podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z. Bola zameraná na dodržiavanie

lehôt na vydanie rozhodnutí podľa § 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Kontrolou bolo zistené, že lehoty v zmysle § 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov boli pri vydávaní kontrolovaných rozhodnutí dodržané, preto sa protokol o kontrole nevypracovával.

5. Kontrola aktualizácie OS, Kontrola programovej a databázovej aktualizácie antivírusového programu, Zmena hesiel

Termín: jún 2021

Kontrolovaný subjekt: Oddelenie zdravotnej informatiky a bioštatistiky

Dňa 30.07.2021 kontrolou nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani Bezpečnostnej politiky informačných systémov RÚVZ so sídlom v Nitre. Z uvedených dôvodov sa protokol o kontrole nevypracoval.

6. Mimoriadna kontrola dochádzky zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre

Kontrolovaný subjekt: Oddelenie hygieny životného prostredia, Oddelenia hygieny detí a mládeže, Oddelenie hygieny výživy, Oddelenie epidemiológie, Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva, Odbor laboratórnych činností, Osobný úrad, Úsek regionálneho hygienika, Oddelenie hospodársko-technických činností.

Dňa 01.10.2022 vykonaná kontrola dochádzky zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre na všetkých oddeleniach. Preverení fyzickej prítomnosti zamestnancov na pracoviskách a porovnaním zápisov v evidencii dochádzky neboli zistené žiadne nedostatky. Všetci zamestnanci zapísali svoj príchod na pracovisko v prezenčnej listine a nachádzali sa na pracovisku alebo mali riadny zápis času a dôvodu opustenia pracoviska, t.j. zamestnanci, ktorí sa počas kontroly nachádzali v teréne zapísali čas odchodu a miesto výkonu práce do prezenčnej listiny. Na základe uvedeného nebol vypracovaný protokol o kontrole.

7. Kontrola dodržiavania § 13 ods. 5,6 zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (doklady k rozhodnutiam vydávaným podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z.)

Termín: júl 2021 - august 2021

Kontrolovaný subjekt – oddelenie hygieny detí a mládeže

Dňa 12.10.2021 bola vykonaná vnútorná kontrola dodržiavania lehôt na vydanie rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z. – dodržiavanie ô 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola uskutočnená formou preverenia náhodne vybratých spisových dokumentácií – rozhodnutí vydaných podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z. Bola zameraná na dodržiavanie lehôt na vydanie rozhodnutí podľa § 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Kontrolou bolo zistené, že lehoty v zmysle § 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov boli pri vydávaní kontrolovaných rozhodnutí dodržané, preto sa protokol o kontrole nevypracovával.

8. Kontrola dodržiavania zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov

Termín: august 2021 – október 2021

Kontrolovaný subjekt: ÚRH a organizačné útvary, ktoré zabezpečujú poskytovanie informácií

Vnútorňa kontrola uskutočnená dňa 23.11.2021 bola zameraná na kontrolu dodržiavania lehoty podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov.

V čase kontrolovaného obdobia boli zaevidované dve žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z., ktoré boli vybavené v súlade so zákonom a protokol o kontrole sa nevypracovával.

9. Auditorská činnosť

- vykonané plánované audity v RÚVZ
- predmet vykonaných auditov

Za rok 2021 na RÚVZ so sídlom v Nitre neboli vykonané žiadne audity.

VÝROČNÁ SPRÁVA

Oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia

okres Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

za rok 2021

Výročnú správu spracovala z podkladov pracovníkov oddelenia
RNDr. Mária Kraváriková, MPH – vedúca oddelenia

Apríl 2022

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Prehľad počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v jednotlivých okresoch podáva tab.č.1.1.

K 31.12.2021 evidujeme tieto vodovody :

- skupinový vodovod Nitra ktorý zásobuje spotrebiská : Nitra a Čechynce
- skupinový vodovod Nitra – Šaľa zásobuje spotrebiská Cabaj -Čápor, Mojmírovce, Ivanka pri Nitre, Lužianky, Svätoplukovo, Lehota, Branč, Veľké Zálužie, Jarok, Zbehy, Šaľa, Diakovce, Kráľová n/Váhom, Dlhá n/Váhom, Trnovec n/Váhom, Močenok a Horná Kráľová
- diaľkovod Gabčíkovo – zásobuje spotrebiská Vráble, Melek, Veľké a Malé Chyndice, Telince, Nová Ves nad Žitavou, Tajná, Čifáre, Žitavce, Lúčnica nad Žitavou, Paňa, Vinodol, Klasov, Vieska n/Žitavou, Slepčany, Tesárske Mlyňany, Čierne Kľačany, Volkovce, Choča, Beladice, Čaradice, Sľažany, Zlaté Moravce, Veľčice, Zlatno, Nemčiňany, Topoľčianky, Žitavany, Tekovské Nemce, Červený Hrádok, Malé a Veľké Vozokany, Nevidzany, Selice, Vlčany, Neded, Žihárec a Tešedíkovo, Veľký a Malý Cetín
- skupinový vodovod Kolíňany – zásobuje spotrebiská Kolíňany, Host'ová, Dolné Obdokovce, Čel'adice, Golianovo, Malý a Veľký Lapáš, Babindol
- skupinový vodovod Radošina – Veľké Ripňany zásobuje spotrebiská Kapince, Malé Zálužie
- Ponitriansky skupinový vodovod – zásobuje spotrebiská Výčapy-Opatovce, Eudovítová, Čakajovce, Nitrianske Hrnčiarovce, Horné a Dolné Lefantovce a Jelšovce
- vodovody zásobované z vlastných vodných zdrojov v obciach Alekšince, Štefanovičová, Nové Sady, Nitra – mestská časť Drážovce, Lukáčovce, Podhorany, ktorý v súčasnosti zásobuje aj obec Bádice, Veľká Dolina, Poľný Kesov, Jelenec, Rumanová,

Báb, Žirany, Rišňovce, Pohranice, Štitáre, Hruboňovo, ktorý zásobuje aj obec Šurianky, Nové Sady - Sila, ktorý zásobuje aj obec Čab, Hostie, Mankovce, Jedľové Kostofany, Lovce, Machulince, Martin nad Žitavou, Skýcov, Obyce, z časti obec Topoľčianky a Hájske.

Pre vodárenské účely sú vo všetkých troch okresoch využívané len zdroje podzemných vôd väčšinou v správe ZsVS a.s, Nitra, ZsVS OZ Galanta, ZsVS OZ Topoľčany. Prevádzku vodovodov zabezpečujú pre obce tiež Ekostaving Nitra, Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmírovce, s.r.o., Mojmírovce, AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica v 1 prípade – obec Mankovce, pre obec Dolné Obdokovce – Michel Service s.r.o., Dolné Obdokovce, pre obec Žirany Daniel Andel DAN, Žirany 263. V úprave a dezinfekcii vody neboli oproti minulému roku zaznamenané zmeny.

V okrese Nitra bolo v roku 2021 z celkového počtu obyvateľov okresu 161 889 z verejných vodovodov zásobovaných 151 543 obyvateľov, čo je 93,61 %. Konštatuje sa že v zásobovaní obyvateľov došlo k miernemu poklesu, čo môže byť spôsobené zníženým počtom obyvateľov okresu. Prevádzkovateľom verejných vodovodov v okrese Nitra sú ZsVS a.s. Nitra OZ Nitra, ZsVS OZ Topoľčany, ZsVS OZ Galanta, Ekostaving Nitra, Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmírovce, s.r.o., Mojmírovce a Michel Service s.r.o., Dolné Obdokovce a v obci Žirany je to Daniel Andel DAN, Žirany 263.

V uplynulom roku v okrese Nitra boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

V okrese Šaľa v uplynulom roku nenastali v rámci zásobovania obyvateľov pitnou vodou zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu, nakoľko všetkých 13 obcí okresu Šaľa má vybudovaný verejný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov okresu 51 508 je z verejného vodovodu a vlastného vodného zdroja v obci Hájske zásobovaných 50 462 obyvateľov, čo je 97,97 %. Prevádzkovateľom je ZsVS a.s. Nitra odštepny závod Galanta a odštepny závod Nitra.

Okres Zlaté Moravce má zabezpečené zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov napojením obcí na diaľkovod Gabčíkovo a využívaním vlastných vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie pitnou vodou. V roku 2021 bolo z celkového počtu obyvateľov okresu 40 496 zásobovaných z verejných vodovodov 35 737 obyvateľov, čo predstavuje 88,25 %. Je možné konštatovať, že došlo k nepatrnému nárastu v počte zásobovaných obyvateľov pitnou vodou. Prevádzkovateľom vodovodov je ZsVS a.s., Nitra, AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica v obci Mankovce, OcÚ v obci Hostie,

v obci Dolné Obdokovce je to Michel Service, s.r.o. Dolné Obdokovce. V uvedenom okrese boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V okrese Nitra z počtu obcí 62 majú verejný vodovod vybudovaný dve mestá, 60 obcí okresu, prímestská časť mesta Nitry –Dražovce a časť obce Nové Sady – Sila.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 je možné konštatovať, že v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a mestách okresu Nitra v roku 2021 bolo v rámci monitoringu odobratých a vyšetrených 133 vzoriek, z toho 23 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo predstavuje 17,29 % (v 15 prípadoch boli prekročené limity fyzikálno - chemických ukazovateľov a v 11-tich prípadoch v mikrobiologických ukazovateľoch), v rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 39 vzoriek, z toho 10 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 25,64 % závadnosť, v 2-och prípadoch išlo o chemickú závadnosť a v 8-mich prípadoch o išlo o mikrobiologickú závadnosť.

V okrese Šaľa má vybudovaný verejný vodovod jedno mesto a 12 obcí okresu, čo predstavuje 100 %.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Šaľa je možné konštatovať, že v roku 2021 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 28 vzoriek vôd, z toho 6 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 21,43 % (v 2 vzorkách boli prekročené limity v chemických ukazovateľoch a v 4 vzorkách boli prekročené limity v mikrobiologických ukazovateľoch). V rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 6 vzoriek vôd, ktoré v dvoch prípadoch vykazovali nevyhovujúcu kvalitu vody v mikrobiologických ukazovateľoch.

V okrese Zlaté Moravce z počtu obcí okresu 33 má verejný vodovod vybudovaných jedno mesto a 28 obcí, čo činí 87,9 %. Vodovod nemajú vybudovaný v obciach Host'ovce, Ladice, Kostol'any pod Tribečom a Neverice, v ktorých žije spolu 2 542 obyvateľov.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Zlaté Moravce je možné konštatovať, že v roku 2021 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 48 vzoriek vôd, z toho 10 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo činí 20,83 % závadnosť (3 vzorky vykazovali prekročenie limitu vo fyzikálnych a chemických ukazovateľoch a 7 vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch). V rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 6 vzoriek vôd, z toho ani jedna vzorka nevykazovala nevyhovujúcu kvalitu vody.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2021 nebola ani v jednom prípade udelená výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Kvalita vody z verejných vodných zdrojov bola sledovaná jednak v obciach, v ktorých zatiaľ nie je vybudovaný verejný vodovod, jednak zo zdrojov, ktoré sú obyvateľmi v značnej miere využívané na pitné účely. V roku 2021 bola v okrese Nitra vykonaná kontrola a odber vzoriek z prameňov nachádzajúcich sa v mestskej časti Nitra-Zobor, v obci Báb, horné Lefantovce, Bádice, Podhorany, z art. studní v obciach Svätoplukovo, Mojmírovce. Celkovo bolo odobratých 12 vzoriek, z ktorých 6 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody najmä po stránke mikrobiologickej. V prípade nevyhovujúcej kvality vody po stránke chemickej išlo o prekročenie medznej hodnoty v ukazovateli: mangán a dusičnany a arzén. V hodnotenom období neboli zistené u týchto zdrojov iné závažné nedostatky. V rámci preventívneho dozoru sme vydali záväzné stanoviska ku kolaudácii vodovodných stavieb pre ČS Schell Beladice – vodný zdroj, úpravňa vody a ku kolaudácii novej úpravne vody pre objekt Terminál R1 Beladice.

V okrese Šaľa evidujeme 21 verejných vodných zdrojov. Jedná sa o artézske studne v meste Šaľa, v obci Tešedíkovo, Žihárec, Dlhá nad Váhom, Vlčany, Selice, Trnovec nad Váhom, Močenok, Diakovce, Neded a Kráľová nad Váhom. V roku 2021 boli odobraté 3 vzorky vôd z verejných artézskych studní (v obci Močenok) na laboratórne vyšetrenie, z ktorých 1 vzorka vykazovala nevyhovujúcu kvalitu vody v chemických ukazovateľoch

(farba a železo). Vzhľadom k tomu, že vo všetkých obciach okresu Šaľa je verejný vodovod, nie je sledovaný počet obyvateľov využívajúcich verejnú studňu.

V okrese Zlaté Moravce v roku 2021 bola vykonaná kontrola verejných vodných zdrojov a to prameňov v obci Kostolany pod Tribečom – Vaškopecký I. a II., Barina a v obci Ladice. Celkovo boli odobraté 4 vzorky, z ktorých 2 vzorky vykazovali prekročenie limitu v mikrobiologickom ukazovateli - koliformné baktérie. Nakoľko v okrese sú obce, kde obyvatelia využívajú aj individuálne zdroje pre zásobovanie vodou, bez sledovania ich počtu nie je možné určiť % takto zásobovaných obyvateľov.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2021 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle

Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky MZ SR č. 97/2018 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z.z. rozbormi v rozsahu vyšetrení, ktoré zabezpečuje odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2021 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 209 vzoriek, *výsledky kvality vody sú zrejmé podľa jednotlivých okresov z tab. č. 1.2.*

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

Štátny zdravotný dozor

V opodstatnených prípadoch sa v roku 2021 vykonával cielene štátny zdravotný dozor v rámci šetrenia oznámení obyvateľov, mimoriadnych situácií a pod.. Laboratórne analýzy boli vykonávané v rozsahu minimálneho rozboru. V rámci výkonu ŠZD boli zamestnankyňami RÚVZ na základe podnetov odobraté vzorky vôd z verejného vodovodu v meste Nitra, laboratórnymi analýzami nebola zistená nevyhovujúca kvalita vody. Na

základe elektronického oznámenia dodávateľa pitnej vody v obci Štitáre – Ing. Jozef Vyskoč EKOSTAVING, Podhájska 23, Nitra, doručeného na RÚVZ so sídlom v Nitre dňa 21.05.2021 bol dňa 24.05.2021 vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na stav zásobovania pitnou vodou obyvateľov obce Štitáre. V rámci štátneho zdravotného dozoru a na základe informácií od dodávateľa pitnej vody v obci bolo zistené, že došlo k znečisteniu vodného zdroja dažďovými vodami, čo malo za následok zhoršenie kvality pitnej vody v sieti. Dodávateľ pitnej vody o zistených skutočnostiach dňa 21.05.2021 informoval dotknutých obyvateľov obce o zákaze použitia vody z verejného vodovodu na pitné účely – prostredníctvom obecného rozhlasu, sociálnych sietí aj webstránky. Dodávateľ pitnej vody v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. zabezpečil v obci náhradné zásobovanie pitnou vodou z prepravného prostriedku – cisterny, ktorá je pre obyvateľov k dispozícii pri obecnom úrade do času obnovenia prevádzky vodovodu. Odbornými zamestnankyňami RÚVZ so sídlom v Nitre boli odobraté dňa 24.05.2021 vzorky vody z verejného vodovodu aj vzorka vody z prepravného prostriedku určeného na náhradné zásobovanie pitnou vodou – cisterny, za účelom preukázania vyhovujúcej kvality pitnej vody v zmysle vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, o kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky MZ SR č. 97/2018 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z.z.. (ďalej len vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z.z.) Dodávateľ pitnej vody aj Obec Štitáre boli zo strany RÚVZ so sídlom v Nitre upozornení aj naďalej na dodržiavanie zákazu používania vody z vodovodu na pitné účely, až do času preukázania vyhovujúcej kvality pitnej vody v zmysle vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z.. Uvedená problematika sa týka celkového počtu zásobovaných obyvateľov z verejného vodovodu v obci Štitáre, t. j. 1100 obyvateľov.

V rámci ŠZD bolo vo všetkých troch okresoch odobratých 51 vzoriek.

Výsledky kvality vody za jednotlivé okresy sú zrejme z tab. č. 1.3.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality vody zabezpečovanú prevádzkovateľom vodovodov Západoslovenská vodárenská spoločnosť a. s Nitra možno hodnotiť dobre. Dodávateľia pitnej vody predložili RÚVZ plán monitorovania kvality vody, predložený harmonogram

odberov vzoriek vôd bol dodržiavaný a výsledky sledovania kvality vody boli pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované, taktiež spolupráca s ostatnými prevádzkovateľmi je na dobrej úrovni.

V okrese Šaľa prevádzkovú kontrolu kvality vody z verejných vodovodov zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť OZ Galanta so sídlom v Šali podľa predloženého plánu monitorovania kvality vody. U vodovodov Hájske, Močenok a Horná Kráľová túto činnosť vykonáva Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra. Výsledky sledovania kvality vody sú pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované.

Prevádzku vodovodov v okrese Zlaté Moravce taktiež zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra, v obci Hostie prevádzku zabezpečujú odborní pracovníci, v obci Mankovce je prevádzkovateľom verejného vodovodu AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica, v obci Dolné Obdokovce je prevádzkovateľom verejného vodovodu Michel Servis s.r.o., Dolné Obdokovce 332. Zo strany dodávateľov pitnej vody boli predložené plány monitorovania kvality vody. Rozsah a početnosť vyšetrení je v súlade s platnou legislatívou.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2021 neboli zaznamenané dôsledky nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľov a ani nebolo z okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce hlásené ochorenie na alimentárnu dusičnanovú methemoglobinémiu.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

Na základe dlhodobého sledovania v dozorovaných okresoch neevidujeme prírodné rekreačné lokality s vyhlásenou a nami povolenou rekreáciou a kúpaním a to z dôvodu, že vodné plochy, ktoré boli zaradené v projekte „Sledovanie prírodných rekreačných lokalít“ a to VN Vráble, Jelenec a štrkovisko Veľký Cetín nespĺňali požiadavky vo vybavenosti ako i v kvalite vody. Z terénneho prieskumu ako i laboratórnych analýz vzoriek vôd z uvedených vodných plôch bolo zistené, že tieto opakovane za sledované obdobie nevyhovovali požiadavkám pre vodu na kúpanie. Vzhľadom k uvedenému RÚVZ Nitra ani v roku 2021 nesledoval kvalitu vody nádrží a štrkoviska. *Tab č. 2.1 a 2.2.*

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

S celoročnou prevádzkou je v okrese Nitra prevádzkovaných 5 zariadení a to:

- Krytá plaváreň v Mestskom kúpeľi Nitra, ktorú prevádzkuje Mesto Nitra v zastúpení správcu Službyt Nitra, s.r.o. s dvomi bazénmi (plavecký a neplavecký) s kapacitou 137 návštevníkov. Zdrojom bazénovej vody je verejný vodovod mesta Nitry. Prevádzkovateľ plavárne zabezpečuje pravidelne údržbu a aj počas odstávky potrebnú údržbu všetkých priestorov a zariadení plavárne.
- ThermalPark NITRAVA v obci Poľný Kesov v areáli, ktorého súčasťou je krytý bazén (termálny oddychový) v Hoteli Thermal Kesov, vonkajší neplavecký termálny bazén, vonkajší termálny oddychový bazén, bazénová hala s dvomi vnútornými bazénmi s recirkuláciou (detský a oddychovo-relaxačný) tretí bazén je termálny vonkajší (neplavecký, výplavový) s recirkuláciou. Zariadenie má kapacitu 182 návštevníkov (40 návštevníkov v časti hotela a 142 v novej bazénovej hale), zdrojom vody je termálny vrt a vrtaná studňa. Prevádzkovateľom uvedeného zariadenia je Slovak Tourism, s.r.o., Samova 11, Nitra.
- Krytý bazén (plavecký) – časť wellnesu v zariadení Kaštieľ v obci Mojmírovce s kapacitou 80 návštevníkov. Prevádzkovateľom zariadenia je Kaštieľ s.r.o., Mojmírovce.
- Krytý bazén (neplavecký) v prevádzke Relax Fantasy Nitra s kapacitou 10 návštevníkov. Prevádzkovateľom je Joty Slovakia, s.r.o. Beniaková 2, Nitra.
- Krytý bazén (plavecký) v prevádzke hotela Capital, Farská ul. 16 v Nitre s kapacitou 5 návštevníkov. Prevádzkovateľom je Hotel Capital, s.r.o., Farská 16, Nitra.

Plavecký bazén v hoteli Capital a neplavecký bazén v prevádzke Relax Fantasy sú dlhodobo mimo prevádzky.

Hodnotenie kvality vody na kúpanie bolo vykonávané v zmysle vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. V uvedených zariadeniach bolo v roku 2021 odobratých 206 vzoriek, z toho v 61 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty, čo predstavuje 29,61 % závadnosť. Spolu bolo vyšetrených 2259 ukazovateľov, z toho 78 bolo s prekročenou

medznou hodnotou a to 36 mikrobiologických a 42 fyzikálno-chemických ukazovateľov. Najvyššiu závadnosť po stránke mikrobiologickej je možné konštatovať v bazénoch zariadenia ThermalPark NITRAVA (35,43%). Dlhodobu nevyhovujúcu kvalitu vody z vonkajšieho oddychového nerezového bazéna a vonkajšieho neplaveckého bazéna pri jazere v chemickom ukazovateli: $CHSK_{Mn}$ je z dôvodu prirodzeného obohatenia vody. V roku 2020 v areáli Thermalparku NITRAVA bola ukončená výstavba novej tobogánovej haly (prebehlo kolaudačné konanie), zatiaľ nebolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky, naďalej prebieha výstavba hotela.

V okrese Šaľa s celoročnou prevádzkou evidujeme:

- Krytú plaváreň Dusla Šaľa s kapacitou 300 návštevníkov a dvomi bazénmi (plavecký a neplavecký). Prevádzkovateľom tohto zariadenia je Aquasport, záujmové združenie právnických osôb, Šaľa. Krytá plaváreň je od 8.4.2019 mimo prevádzky.

V okrese Zlaté Moravce evidujeme kryté plavárne:

- v hoteli ViOn Zlaté Moravce s kapacitou 16 návštevníkov a jedným plaveckým bazénom, prevádzkovateľom je ViOn a.s., Zlaté Moravce a v Park hoteli Tartuf v obci Beladice s kapacitou 40 návštevníkov a jedným plaveckým bazénom, prevádzkovateľom sú Ekostavby Nitra. V uvedených zariadeniach bolo odobratých 23 vzoriek vôd, z toho v 2 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty, čo predstavuje 8,69 % závadnosť. Spolu bolo vyšetrených 230 ukazovateľov, z toho v 6 mikrobiologických ukazovateľoch došlo k prekročeniu MH).

Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.3

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.4.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

So sezónnou prevádzkou evidujeme v okrese Nitra tieto zariadenia:

- Letné kúpalisko v Nitre s kapacitou návštevnosti 3000 so 6 bazénmi. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky bolo vydané dňa 25.06.2021. Prevádzkovateľom LK je Mesto Nitra v zastúpení správcu Službyt Nitra, s.r.o.
- Penzión Fortuna v obci Jelenec s jedným bazénom s kapacitou 20 návštevníkov – zariadenie nebolo ani v sezóne 2021 v prevádzke.

- Súčasťou Termálneho kúpaliska ThermalPark NITRAVA v Poľnom Kesove s celoročnou prevádzkou je aj sezónna časť kúpaliska. Termálne kúpalisko má k dispozícii štyri bazény : detský bazén – vodný hrad, relaxačný bazén s barom, neplavecký zážitkový s vodnými atrakciami a neplavecký bazén – lenivá rieka. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky v KS 2021 bolo vydané dňa 17.06.2021.

V priebehu KS 2021 bolo z bazénov Letného kúpaliska v Nitre odobratých 37 vzoriek, z toho v 8 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty (21,62%), spolu bolo vyšetrených 462 ukazovateľov, z toho v 8 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty, v 1 prípade po stránke mikrobiologickej, v 7 prípadoch po stránke fyzikálno-chemickej.

v okrese Šaľa evidujeme :

- Retro Thermal (termálne kúpalisko) v obci Diakovce s štyrmi termálnymi bazénmi a kapacitou 1600 návštevníkov, prevádzkovateľom je Vektor EU, s.r.o., Železničiarska 1422/24, Galanta. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov v KS 2021 do prevádzky bolo vydané dňa 08.07.2021. Ide o účelové rekreačné zariadenie pozostávajúce z bazénovej časti, chatovej osady a autocampingu. V areáli sa nachádzajú štyri termálne bazény – detský, detský bazén do štyroch rokov, oddychovo-relaxačný a plavecký bazén napájané vodou z termálneho vrtu a verejného vodovodu. V KS 2021 bolo odobratých 80 vzoriek a vyšetrených 895 ukazovateľov. Prekročenie medznej hodnoty bolo zistené v 18 vzorkách, k prekročeniu došlo z väčšej časti v mikrobiologických ukazovateľoch a iba v dvoch prípadoch boli prekročené aj fyzikálno – chemické ukazovatele. Z mikrobiologických ukazovateľov to boli : kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$. Aj na tomto kúpalisku evidujeme vodné atrakcie, analýzou nebola zistená prítomnosť Legionelly sp.

v okrese Zlaté Moravce to bolo zariadenie :

- Letné kúpalisko Zlaté Moravce s tromi bazénmi a kapacitou 720 návštevníkov, prevádzkovateľom zariadenia je Mestské stredisko kultúry a športu v Zlatých Moravciach. Letné kúpalisko v Zlatých Moravciach je dlhodobo mimo prevádzky.

Počas KS 2021 boli týždenne zasielané hlásenia o situácii na všetkých kúpaliskách cestou informačného systému vody na kúpanie.

V rámci laboratórných analýz sa aj v roku 2021 pokračovalo vo vyšetrení vzoriek vôd z vodných atrakcií na LK v Nitre, v zariadení ThermalPark NITRAVA v Poľnom Kesove a TK Diakovce na prítomnosť legionell – v odobratých vzorkách nebola zistená ich prítomnosť.

Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.5

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.6

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru z pohľadu viditeľnej prítomnosti plesní, vlhkosti a mikrobiologických faktorov v roku 2021 v okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa bola vyhovujúca.

Zhodnotenie problematiky je v tabuľke č. 3.1.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Medzi najdôležitejšie stacionárne zdroje hluku v okresoch Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa, ktoré sú v prevádzke alebo sa uvažuje s ich umiestnením a prevádzkou sa zaraďujú: bioplynové stanice (Malý Cetín, Čab, Trnovec n/V), kotolne tepelného hospodárstva (Nitra, Vráble, Šaľa) a povrchové ťažobné práce kameňa a štrkopieskov (Jelenec, Žirany, Pohranice, Nemčiňany, Žitavany, Branč). Mobilné zdroje hluku tvorí hlavne cestná doprava a s tým spojená realizácia nových rýchlostných komunikácií, rekonštrukcia regionálnych a miestnych komunikácií, napr. v roku 2021 sa riešil v okrese Nitra podnet na nadmernú hluk z chovu sliepok a kohútov v obci Járok, nadmerný hluk od susedov na Urbancovej ul. v Nitre, hluk z ČOV v obci Pohranice. V okrese Zlaté Moravce je v riešení podnet týkajúci sa hluku z komunikácie v obci Topoľčianky. Celkovo boli vykonané tri merania hluku (23 ukazovateľov a 23 analýz) v životnom prostredí a vnútornom prostredí budov. Na základe meraní boli s prevádzkovateľmi jednotlivých

zariadení a organizácií riešené opatrenia na odstránenie nedostatkov. V rámci prípravy stavieb a povoľovania prevádzok boli vyžadované hlukové štúdie, napr. u obchodných centier, obytných súborov, bytových domoch a pod.

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenia smerujúce k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu zvýšenej hlučnosti v dotknutých okresoch Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa hlavne v oblasti dopravy (na nadmernú hlučnosť z komunikácie), z náhodných zdrojov hluku (nadmerná hlučnosť z klimatizácie, hluk zo spoločných priestorov domu) možno zhrnúť do niekoľkých bodov: preukázanie zníženia dopadu hluku objektívnym meraním, rokovania s jednotlivými prevádzkovateľmi, uloženie nápravných opatrení – uložené opatrenia na zníženie hluku z ČOV v obci Pohranice.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- **Zariadenia cestovného ruchu**

Ubytovacie zariadenia – v rámci regiónu evidujeme spolu 180 zariadení, z toho je 16 ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území. V priebehu roku 2021 bola v prevádzke bez zmeny Chatová osada a autocampingový tábor v TK Diakovce a chatová osada v Jelenci. Do prevádzky bolo daných päť ubytovacích zariadení (1 zariadenie pre cestovný ruch a 4 robotnícke ubytovne). Vzhľadom k prebiehajúcej pandémie koronavírusu v roku 2021 bol štátny zdravotný dozor zameraný na dodržiavanie uložených opatrení Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len ÚVZSR) na zabránenie jeho šírenia. V rámci výkonu ŠZD neboli v ubytovacích zariadeniach zistené nedostatky, t.j. nebolo zistené porušenie opatrení vydaných ÚVZSR v súvislosti s pandemiou koronavírusu. Vo všetkých troch okresoch boli šetrené podnety týkajúce sa nedodržiavania opatrení v súvislosti s pandemiou a nedodržiavania opatrení.

Rozdelenie ubytovacích zariadení na jednotlivé druhy je uvedené v tab. č. 5.1

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

V okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidujeme 1275 prevádzok zariadení starostlivosti o ľudské telo, v sledovanom roku sme zaznamenali nárast počtu zariadení (kaderníctva, kozmetiky, manikúry – nechťový dizajn, pedikúry, masáže, sauny a iné). Evidujeme : 416 kaderníctiev, 280 zariadení starostlivosti o pleť, 98 prevádzok pedikúr, 130 prevádzok manikúry a nechťového dizajnu, 42 prevádzok solárií, 18 tetovacích salónov, 186 masáží, 23 sáun, 11 prevádzok pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb a 66 iných.

V rámci oznámení o prevádzke zariadení starostlivosti o ľudské telo sú predkladané aj prevádzkové poriadky.

Vzhľadom k prebiehajúcej pandémie koronavírusu v roku 2021 bol štátny zdravotný dozor zameraný na dodržiavanie uložených opatrení Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len ÚVZSR) na zabránenie jeho šírenia. V rámci výkonu ŠZD neboli v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo zistené nedostatky, t.j. nebolo zistené porušenie opatrení vydaných ÚVZSR v súvislosti s pandemiou koronavírusu.

V roku 2021 bolo šetrených viacero podnetov a to v súvislosti s nedodržiavaním opatrení súvisiacich s pandemiou, napr. prevádzkovanie zariadení v čase zákazu - v jednom prípade v prevádzke kaderníctva v obci Močenok bolo zistené porušenie opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva, bola uložená pokuta vo výške 500.- eur a v 1 prípade prevádzkovateľ zariadenia nemal prekryté horné dýchacie cesty, za porušenie opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva bola uložená pokuta vo výške 200.- eur.

V roku 2021 bolo zabezpečené v rámci komisie pre epidemiologicky závažné činnosti preskúšanie pracovníkov pre získanie osvedčenia odbornej spôsobilosti pracovníkov pre prácu v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, túto získalo 23 pracovníkov.

Tabuľka č. 5.2 : Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

- **Zariadenia sociálnych služieb**

V rámci sledovaných okresov sme evidovali v roku 2021 v dozore HŽP a HDM 62 zariadení sociálnych služieb. Z celkového počtu zariadení 63 je v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce 38 zariadení pre seniorov, domovov sociálnych služieb, špecializovaných zariadení a zariadení opatrovateľskej služby. V okrese Nitra evidujeme 2 zariadenia

núdzového bývania, v jednotlivých okresoch je 12 denných stacionárov, 4 krízové strediska, 3 nocľahárne a 2 útulky

Prehľad jednotlivých zariadení je uvedený v prílohe v tab. č. 5.3

V tabuľkovom prehľade sú uvedené aj zariadenia v dozore oddelenia HDM.

- **Zdravotnícke zariadenia**

Aj v roku 2021 boli zdravotnícke zariadenia v dozore oddelenia preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ, zamestnanci oddelenia HŽP sa podieľali na posudzovaní v rámci prípravy nových zariadení na úseku zásobovania vodou, odkanalizovania, režimu prania a pod..

V priebehu roka 2021 oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia bolo na určitú dobu reprofelizované a vypomáhalo oddeleniu epidemiológie, vzhľadom na vysoký nápor úloh na toto oddelenie počas pandémie. V rámci výpomoci boli dohľadávané kontakty, vykonávalo sa trasovanie, oddelením HŽP a Z bolo vykonané epidemiologické šetrenie v 2612 ohniskách, boli posudzované mobilné odberové miesta pre testovanie RT-PCR testami, ako aj na testovanie antigénovými testami a pod..

- **Telovýchovno-športové zariadenia**

V regióne Nitra sa nachádzajú futbalové štadióny v každej obci – približne sa jedná o 115 zariadení. V meste Nitra sa nachádza aj zimný štadión. Okrem týchto aj v priebehu roku 2021 boli využívané jestvujúce zariadenia napr. fitness centrá a relaxačno – regeneračné zariadenia vo všetkých troch okresoch.

- **Pohrebništvo**

V rámci okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidujeme 22 RÚVZ schválených pohrebných služieb, v meste Nitra 1 krematórium a 160 pohrebísk v mestách a obciach uvedených okresov. Možno konštatovať, že všetky pohrebné služby majú schválené prevádzkové poriadky. Čo sa týka odbornej spôsobilosti, túto majú zabezpečenú všetci prevádzkovatelia pohrebných služieb a krematórií. V priebehu roka si odbornú spôsobilosť cestou vzdelávacích centier zabezpečovali aj prevádzkovatelia pohrebísk. Zo strany

zamestnancov oddelenia bola prevádzkovateľom pohrebných služieb a pohrebísk naďalej poskytovaná metodická pomoc pri riešení problémov z problematiky pohrebníctva.

V roku 2021 osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre prevádzkovanie pohrebných služieb a pohrebísk získalo 30 žiadateľov.

V tab. č. 5.4. je uvedený prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2021.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Informácie verejnosti boli poskytované zamestnancami oddelenia HŽP prostredníctvom :

1. internetovej stránky RÚVZ príspevkami z činnosti oddelenia a aktuálnymi informáciami z problematiky HŽP
2. informačných panelov z činnosti oddelenia pri príležitosti významných dní ako bol Svetový deň vody, životného prostredia, dňa bez tabaku, problematika pandémie a samotného koronavírusu a pod.
3. v rámci konzultačnej činnosti k problematike pitných vôd a vôd na kúpanie, ovzdušia, hluku v ŽP, ktorú možnosť využívali najmä projektanti, dodávatelia technologických zariadení, investori stavieb a pod.
4. v rámci environmentálnej poradne zdravia – poskytovanie údajov o kvalite pitných vôd, ovzdušia pre obyvateľov, študentov v rámci SOČ a ŠVOČ, diplomových prác a pod.
5. v rámci spolupráce s médiami príspevkami do rozhlasu, regionálnej TV a tlači k aktuálnym témam z problematiky hygieny životného prostredia - zásobovanie pitnou vodou, letná turistická sezóna a iné.

V roku 2021 boli poskytované aj informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Medzi ďalšie činnosti oddelenia v roku 2021 patrili:

- činnosť environmentálnej poradne zdravia – boli poskytované odborné konzultácie a poradenstvo obyvateľom regiónu v oblasti kvality pitnej vody, vody na kúpanie, investorom a projektantom v rámci prípravy výstavby zariadení občianskej

vybavenosti – obchodné centrá, služby, oblasť pohrebništva a pod. Celkovo bolo v rámci poradne zaevidovaných 400 výkonov.

- spracovávanie údajov do informačného systému o pitnej vode a do informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie
- spracovávanie správ o pripravenosti a priebehu letnej sezóny v zariadeniach cestovného ruchu vo všetkých troch okresoch
- vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo – 2 zamestnankyne oddelenia
- vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti pracovníkov zabezpečujúcich prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória - ved. oddelenia a 2 zamestnankyne
- účasť vedúcej oddelenia a zamestnancov oddelenia na činnosti krajskej povodňovej komisie a povodňovej komisie pri Okresnom úrade v Nitre, Šali a Zlatých Moravciach, spolupráca s krízovým štábom Okresného úradu v Šali, zamestnanci sú členmi technického štábu povodňových komisii v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce
- kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov v zariadeniach v dozore HŽP – zariadenia starostlivosti o ľudské telo, predajne, športové zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, kultúrne zariadenia, kiná, divadlá, galérie, verejné budovy a ďalšie
- vydávanie rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, záväzných stanovísk k územnoplánovacím dokumentáciám, k umiestneniu stavieb, ku kolaudácii stavieb, k zmene v užívaní priestorov vo všetkých troch okresoch. V roku 2021 bolo vydaných 140 rozhodnutí, 283 záväzných stanovísk a 550 iných stanovísk. V súvislosti s prepuknutím pandémie bol vykonávaný mimoriadny cieľový ŠZD zameraný na dodržiavanie opatrení vydaných ÚVZSR – bolo vykonaných 587 kontrol
- posudzovanie zámerov investorov z hľadiska vplyvu na životné prostredie pre Okresné úrady odbor starostlivosti o životného prostredie a Ministerstvo ŽP
- šetrenie podnetov občanov ako boli napr. na nadmernú hlučnosť, ktorá vzniká z prevádzky ČOV, hluk z bytových priestorov a pod. Šetrené boli aj podnety postúpené oznámením od OÚ oddelenia živnostenského podnikania na

prevádzkovanie obchodných prevádzok bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, taktiež boli šetrené podnety postúpené PZ SR, taktiež boli šetrené podnety na nedodržiavanie opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva SR

- účasť zamestnankýň oddelenia HŽPaZ na online seminároch a vedúcej oddelenia na konferencii „Vzduchotechnika 2021“ v Podbánskom

- Uplatňovanie procesu HIA v praxi

Implementácia HIA v posudkovej činnosti - v roku 2021 nebola požadovaná HIA zo strany RÚVZ

V Tabuľkách č. 6.1, 6.2 a 6.3 je uvedený prehľad uplatňovania procesu HIA v praxi za rok 2021.

- Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych udalostí - v roku 2021 v rámci celého Slovenska je možné považovať za mimoriadnu udalosť prepuknutie pandémie koronavírusu, iné mimoriadne udalosti (povodne, privalové dažde) neevidujeme. V súvislosti s pandemiou Koronavírusu bolo vybavených množstvo telefonátov a emailových dotazov.

V rámci spolupráce s médiami oddelením hygieny životného prostredia boli poskytnuté:

- bolo dané stanovisko pre TV Nitrička na tému „Prírodné kúpaliska v okrese Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce“
- bolo dané stanovisko pre TV Markíza na tému: „Kvalita vody v prameňoch na území mesta Nitry“

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Nitra
Rok: 2021

Tab.č.1.1: Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Alekšince	1 700	1 700	100,00
Babindol	835	585	70,06
Branč	2 201	1 693	76,92
Báb	1 110	950	85,59
Bádice	384	361	94,01
Cabaj-Čápor	4 310	3 933	91,25
Dolné Lefantovce	707	552	78,08
Dolné Obdokovce	1 172	1 002	85,49
Golianovo	1 869	1 755	93,90
Horné Lefantovce	896	417	46,54
Host'ová	387	387	100,00
Hruboňovo	522	505	96,74
Ivanka pri Nitre	2 781	2 365	85,04
Jarok	2 040	1 800	88,24
Jelenec	2 124	1 682	79,19
Jelšovce	990	93	9,39
Kapince	186	105	56,45
Klasov	1 370	1 103	80,51
Kolíňany	1 533	1 490	97,20
Lehota	2 207	2 050	92,89
Lukáčovce	1 148	1 050	91,46
Lužianky	3 004	2 989	99,50

Lúčnica nad Žitavou	916	824	89,96
Malé Chyndice	388	377	97,16
Malé Zálužie	274	160	58,39
Malý Cetín	441	378	85,71
Malý Lapáš	1 258	1 258	100,00
Melek	495	495	100,00
Mojmírovce	2 908	2 847	97,90
Nitra	76 434	75 419	98,67
Nitrianske Hrnčiarovce	2 157	2 026	93,93
Nová Ves nad Žitavou	1 357	1 297	95,58
Nové Sady	1 271	1 271	100,00
Paňa	388	377	97,16
Podhorany	1 070	1 070	100,00
Pohranice	1 099	1 091	99,27
Poľný Kesov	661	600	90,77
Rišňovce	2 047	2 020	98,68
Rumanová	821	800	97,44
Svätoplukovo	1 382	1 382	100,00
Tajná	278	278	100,00
Telince	424	322	75,94
Veľká Dolina	681	681	100,00
Veľké Chyndice	323	323	100,00
Veľké Zálužie	4 262	4 000	93,85
Veľký Cetín	1 517	804	53,00
Veľký Lapáš	1 780	1 510	84,83
Vinodol	2 017	1 858	92,12
Vráble	8 522	8 413	98,72
Výčapy-Opatovce	2 207	1 578	71,50
Zbehy	2 234	1 772	79,32

Čab	794	670	84,38
Čakajovce	1 155	1 070	92,64
Čechynce	1 277	1 124	88,02
Čeladice	1 039	916	88,16
Čifáre	590	590	100,00
Ludovítová	236	231	97,88
Štefanovičová	375	318	84,80
Štítáre	1 015	710	69,95
Šurianky	571	530	92,82
Žirany	1 354	1 336	98,67
Žitavce	395	250	63,29
Spolu:	161 889	151 543	93,61

Kapince	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Rišňovce	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Rumanová	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Lukáčovce	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Jarok	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Melek	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jelenec	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Ľudovítová	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Báb	1	4	5	100	4	80	3	60	0	0
Šurianky	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Čab	1	3	2	50	2	50	0	0	0	0
Zbehy	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lehota	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Malé Zálužie	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Čakajovce	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Host'ová	1	0	1	100	1	100	0	0	0	0
Žirany	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolné Lefantovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vráble	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mojmírovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Cabaj-Čápor	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Branč	0	2	2	100	0	0	2	100	0	0
Veľký Lapáš	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Vinodol	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Veľké Zálužie	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Poľný Kesov	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Štefanovičová	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Horné Lefantovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	24	109	23	17,29	15	11,28	11	8,27	0	0

**Tab. č. 1.3: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov v ŠZD
Rok: 2021**

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Babindol	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nitra	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Tajná	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Telince	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malé Chyndice	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nová Ves nad Žitavou	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kolíňany	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Štitáre	8	3	37,5	0	0	3	37,5	0	0
Bádice	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Ludovítová	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nové Sady	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Čeladice	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Malý Cetín	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Žitavce	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Paňa	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Klasov	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľké Chyndice	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Branč	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0

Lúčnica nad Žitavou	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Svätoplukovo	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jelenec	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Cabaj - Čápor	2	2	100	0	0	2	100	0	0
Spolu:	39	10	25,64	2	5,13	8	20,51	0	0

RÚVZ so sídlom v Nitre

Okres: Nitra

Rok 2021

Tab. č. 2.1: Prehľad prírodných kúpalísk

	Názov kúpaliska	Typ vody	Plocha		Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska
			Kúpaliska a pláže (m ²)	Vody (km ²)			
1.	VN Jelenec	VN	-	-	Nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené
2.	VN Vráble	VN	-	-	Nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené
3.	Štrkovisko Veľký Cetín	VN	-	-	Nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené

Tab. č. 2.3: Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Rok 2021

P.č.	Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	Bazény		spolu
					termálne	netermálne	
1.	Kaštieľ Mojmirovce	31.5.2006		80	0	1	1
2.	Krytá plaváreň Nitra	22.6.1994		137	0	2	2
3.	Plavecký bazén Hotel Capital	16.7.2013		5	0	1	1
4.	Relax Fantasy Nitra	16.8.2005		10	0	1	1
5.	Hotel Thermal Kesov	22.4.1996		40	1	0	1
6.	ThermalPark NITRAVA	13.10.2015	nie	1400	3	6	9

Okres: Nitra

Rok 2021

Tab. č. 2.4: Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

P.č.	Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
		spolu	počet prekročených MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiol.	biolog.	fyz.-chem.
1.	Kaštieľ Mojmirovce	16	2	12,5	170	2	2		
2.	Krytá plaváreň Nitra	33	4	12,12	381	5	2		3

3	Plavecký bazén Hotel Capital	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Relax Fantasy Nitra	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Hotel Thermal Kesov	30	10	33,33	315	10	4		6
6.	ThermalPark NITRAVA	127	45	35,43	1393	61	28		33
	spolu	206	61	29,61	2259	78	36	0	42

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Nitra
Rok 2021

Tab. č. 2.5: Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

P. č.	Názov kúpaliska	Dátum		Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	Bazény		
		začatia sezóny	ukončenia sezóny				termáln.	netermáln.	spolu
1.	Letné kúpalisko Nitra	25.6.2021	5.9.2021	nie	nie	3 000	0	6	6

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Nitra
Rok 2021

Tab. č. 2.6: Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

P.č.	Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
		spolu	počet prekročených MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiol.	biolog.	fyz.-chem.
1.	Letné kúpalisko Nitra	37	8	21,62	462	8	1		7

Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ v roku 2021

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)								
	Hotel	Motel/Hotel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Krátkodobé ubytovanie v súkromí	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Nitra	19	1	38	1	2	2	4	26	93
Zlaté Moravce	4	2	6	5	-	2	0	15	34
Šaľa	2	-	6	-	1	1	2	25	37
Spolu	25	3	50	6	3	5	6	66	164

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ, rok 2021

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)			
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet
Nitra	7	-	-	7
Zlaté Moravce	2	-	-	2
Šaľa	6	1	-	7
Spolu:	15	1	-	16

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ v roku 2021

Okresy	Druh zariadenia											
	Kader- nictva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Sauny	Masážne salóny	Tetovacie salóny	Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb	Iné	Spolu
Nitra	249	4	167	54	67	27	12	130	11	11	49	781
Zlaté Moravce	82	1	34	16	27	3	5	25	4	-	5	202
Šaľa	85	-	79	28	36	12	6	31	3	-	12	292
Spolu	416	5	280	98	130	42	23	186	18	11	66	1275

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ, rok 2021

Okresy	Druh zariadenia								
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenie núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Denné centrá, jedálne, práčovne, strediská osobnej hygieny	Nocľahárne, útulky	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Nitra	23	2	3	5	-	-	4	1	38
Zlaté Moravce	5	-	-	1	-	-	-	1	7
Šaľa	10	-	1	5	-	-	1	-	17
Spolu:	38	2	4	11	-	-	5	2	62

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2021

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	vyrobené pohrebné vozidlo	upravené pohrebné vozidlo	vozidlo len pre miestnu prepravu
Nitra	9	1	11/34	1/8	-	9	-
Zlaté Moravce	4	-	10/10	-	-	4	-
Šaľa	9	-	26/30	-	-	9	-
Spolu	22	1	47/74	1/8	-	22	-

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA, rok 2021

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Nitra	-	-	-
Zlaté Moravce	-	-	-
Šaľa	-	-	-
Spolu	-	-	-

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA, rok 2021

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Nitra	-	-	-
Zlaté Moravce	-	-	-
Šaľa	-	-	-
Spolu	-	-	-

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Rok: 2021

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Nitra	-	-	-	-
Zlaté Moravce	-	-	-	-
Šaľa	-	-	-	-
Spolu	1	1	1	1

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Šaľa
Rok: 2021

Tab.č.1.1: Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Diakovce	2 293	2 263	98,69
Dlhá nad Váhom	902	891	98,78
Horná Kráľová	1 875	1 865	99,47
Hájske	1 333	1 315	98,65
Kráľová nad Váhom	1 814	1 814	100,00
Močenok	4 290	4 247	99,00
Neded	3 220	3 144	97,64
Selice	2 834	2 715	95,80
Tešedíkovo	3 691	3 622	98,13
Trnovec nad Váhom	2 705	2 644	97,74
Vlčany	3 219	3 127	97,14
Šaľa	21 629	21 127	97,68
Žihárec	1 703	1 688	99,12
Spolu:	51 508	50 462	97,97

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Šaľa
Rok: 2021

Tab. č. 1.2: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Horná Kráľová	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Hájske	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Diakovce	0	2	2	100	1	50	1	50	0	0
Žihárec	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Šaľa	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kráľová nad Váhom	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Močenok	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlčany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Selice	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlhá nad Váhom	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Trnovec nad Váhom										
Neded	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tešedíkovo	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	2	26	6	21,43	2	7,14	4	14,29	0	0

RÚVZ so sídlom v Nitre
 Okres: Šaľa
 Rok: 2021

Tab. č. 1.3: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov v ŠZD

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Horná Kráľová	3	2	66,67	0	0	2	66,67	0	0
Hájske	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Diakovce	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Trnovec nad Váhom	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	6	2	33,33	0	0	2	33,33	0	0

RÚVZ so sídlom v Nitre
 Okres: Šaľa
 Rok 2021

Tab. č. 2.5: Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

P. č.	Názov kúpaliska	Dátum		Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	Bazény		
		začatia sezóny	ukončenia sezóny				termáln.	netermáln.	spolu
1.	Termálne kúpalisko Retro Thermal Diakovce	8.7.2021	16.9.2021	nie	nie	1 200	4	0	4

RÚVZ so sídlom v Nitre
 Okres: Šaľa
 Rok 2021

Tab. č. 2.6: Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

P.č.	Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
		spolu	počet prekročených MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiol.	biolog.	fyz.-chem.
1.	Termálne kúpalisko Retro Thermal Diakovce	80	18	22,5	895	19	17		2

RÚVZ : so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2021

Tab.č.1.1: Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Beladice	1 690	1 590	94,08
Choča	491	414	84,32
Hostie	1 200	1 015	84,58
Host'ovce	755	0	0
Jedľové Kostol'any	892	881	98,77
Kostol'any pod Trbečom	333	0	0
Ladice	742	0	0
Lovce	700	660	94,29
Machulince	1 098	1 011	92,08
Malé Vozokany	320	314	98,13
Mankovce	529	479	90,55
Martin nad Žitavou	536	526	98,13
Nemčiňany	670	670	100,00
Neverice	712	0	0
Nevidzany	575	561	97,57
Obyce	1 519	1 486	97,83
Skýcov	969	962	99,28
Slepčany	805	780	96,89
Sľažany	1 697	1 200	70,71
Tekovské Nemce	1 091	694	63,61
Tesárske Mlyňany	1 765	1 728	97,90
Topoľčianky	2 652	2 619	98,76
Velčice	839	714	85,10
Veľké Vozokany	453	444	98,01
Vieska nad Žitavou	460	439	95,43
Volkovce	1 004	983	97,91
Zlatno	208	198	95,19
Zlaté Moravce	11 301	11 119	98,39
Čaradice	513	513	100,00
Červený Hrádok	413	413	100,00
Čierne Kľačany	1 169	1 098	93,93
Žikava	531	393	74,01
Žitavany	1 864	1 833	98,34
Spolu:	40 496	35 737	88,25

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2021

Tab. č. 1.2: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Mankovce	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Skýcov	2	4	1	16,67	0	0	1	16,67	0	0
Hostie	1	4	2	40	0	0	2	40	0	0
Machulince	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Beladice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jedľové Kostoľany	2	4	1	16,67	0	0	1	16,67	0	0
Obyce	1	4	2	40	2	40	0	0	0	0
Slepčany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľké Vozokany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Martin nad Žitavou	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Sľažany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zlaté Moravce	1	0	1	100	1	100	0	0	0	0
Lovce	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Čaradice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Žikava	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Spolu:	12	36	10	20,83	3	6,25	7	14,58	0	0

RÚVZ so sídlom v Nitre

Okres : Zlaté Moravce Rok 2021

Tab. č. 2.3: Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

P.č.	Názov Kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	Bazény		spolu
					termálne	netermálne	
1.	Hotel Tartuf Beladice	28.12.2006	nie	40	0	2	2
2.	Hotel ViOn Zlaté Moravce	28.12.2006	nie	16	0	1	1

RÚVZ so sídlom v Nitre

Okres: Zlaté Moravce

Rok 2021

Tab. č. 2.4: Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

P.č.	Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
		spolu	počet prekročených MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiol.	biolog.	fyz.- chem.
1.	Hotel Tartuf Beladice	7		0	72				
2.	Hotel ViOn Zlaté Moravce	16	2	12,5	158	6	6		
	spolu	23	2	8,69	230	6	6	0	0

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia HDM bola zameriavaná na plnenie činností v súlade s platnou koncepciou odboru, na riešenie národných programov a projektov ochrany verejného zdravia detí a mladistvých, na plnenie Programového vyhlásenia vlády na úseku verejného zdravotníctva v oblasti hygieny detí a mládeže, ale aj hygieny výživy, podpory zdravia a politiky kontroly tabaku. Odbor HDM sa zameriava na rozvoj a zlepšovanie zdravia mladej generácie a zahŕňa systémové opatrenia zamerané na vylúčenie, príp. zníženie rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu detí a mládeže, výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

V roku 2021 bola činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže výrazne ovplyvnená celosvetovou pandémiou spôsobenou koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19, ktorá prepukla začiatkom roka 2020. Od začiatku prepuknutia pandémie sa museli odborní pracovníci oddelenia vysporiadať s novými úlohami, ktoré denne prinášala aktuálna epidemiologická situácia na celosvetovej, európskej, celoslovenskej a regionálnej úrovni. Všetky plánované úlohy, činnosti, projekty a programy boli zredukované a celá práca na oddelení hygieny detí a mládeže sa zamerala na zabezpečovanie opatrení v súvislosti s koronavírusom. Pandémia výrazne zasiahla do života a prevádzky všetkých typov škôl a školských zariadení, pričom najviac zasiahnutí boli najmä vysokoškolskí študenti, ktorí sa od marca 2020 vzdelávajú dištančne. V zimnom semestri v akademickom roku 2021/2022 sa na pár týždňov obnovilo prezenčné vzdelávanie aj pre vysokoškolákov, postupne však po zhoršení epidemiologickej situácie v tretej vlne pandémie bolo opätovne prerušené. Druhou najviac postihnutou skupinou sú stredoškolskí a žiaci 2. stupňa základných škôl, ktorí sa vrátili do škôl iba na krátke obdobie koncom školského roka 2020/2021. Prevádzka zariadení pre deti najútlejšieho veku zostala zachovaná od septembra až do decembra 2021, pričom proti epidemickým opatreniam v jednotlivých zariadeniach pre deti a mládež zabezpečoval RÚVZ v Nitre individuálne, vždy na základe konkrétne vzniknutej situácie v zariadení, po laboratórne potvrdení pozitívity či už u žiaka alebo zamestnanca školy. Opatrenia spočívali v nariadení zákazu prevádzky a nariadení karanténnych opatrení pre osoby, ktoré boli v úzkom kontakte s pozitívne testovanou osobou. Opatrenia boli v roku 2021 zabezpečované odbornými zamestnancami RÚVZ v Nitre nepretržite 7 dní v týždni, vrátane víkendov, aby mohli prevádzkovatelia jednotlivých zariadení včas informovať všetky dotknuté osoby o prijatých opatreniach, t. j. zákonných zástupcov detí, ako aj zamestnancov zariadenia.

Personálna situácia na oddelení k 31.12.2021: PhDr. Alena Gregušová, PhD., MPH - vedúca oddelenia (hlavný radca), Ing. Petra Fixelová (samostatný radca), Mgr. Michaela Petrikovičová (samostatný radca), PhDr. Brigita Kováčová (samostatný radca, od júla 2021 materská dovolenka), Alena Hupková, DAHE (radca), Ľudmila Maceková, DAHE (radca).

2. Činnosť presahujúca rámec ŠZD, osobitná činnosť a agenda

(tab. č. 1)

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR

- 1 - odpočet plnenia Programov a projektov ÚVZ SR k 31.12.2021,
- 1 - správa z úradnej kontroly potravín,
- 1 - informačný systém v hygiene výživy,

2 - výkazníctvo,

1 – správa ÚNSK o mimoriadnej situácii na Obchodnej akadémii v Zlatých Moravciach,

1 – žiadosť ÚVZ SR o odborné usmernenie ohľadne ubytovania zahraničných študentov na ubytovacích zariadeniach univerzít,

1 - žiadosť ÚVZ SR o odborné usmernenie ohľadne nariadených opatrení pre fyzické osoby k organizovaniu hromadných podujatí spoločenskej či inej povahy,

1 – správa MŠVVaŠ SR o sprístupnení údajov o poskytovateľoch starostlivosti a vzdelávania pre deti do 6 rokov veku, ktorí splnili predpoklady pre vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky,

10 – správy z mimoriadnych cielených kontrol zamerané na overenie dodržiavania opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia

Odborné stanoviská, expertízy

Zamestnankyne oddelenia spracovali 728 iných odborných stanovísk a poskytli 3000 konzultácií.

Riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí

Realizovali sa projekty, ktoré sú súčasťou Programov a projektov ÚVZ SR pre odbor HDM a odbor epidemiológie. Celkový počet riešených projektov boli 2.

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)

Zamestnankyne RÚVZ Nitra sa venujú pravidelne aktivitám v oblasti plnenia NAP prevencie obezity, najmä pri realizácii priorít:

v bode b) – **Podpora zdravšieho prostredia na školách:**

- zabezpečujú kontrolu predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov s cieľom zistiť, aké je zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nadhmotnosti až obezity,
- zabezpečujú edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, Školského programu, ktorý zahŕňa mliečny program pre deti, program školské ovocie; sledujeme a podporujeme konzumáciu ovocia a zeleniny v surovom stave, konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov, priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.
- zabezpečujú účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania určených pre deti a mladistvých,
- kontrolujú hygienické podmienky pri príprave diétneho stravovania,
- kontrolujú dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzujú používanie pitnej vody a nesladených nápojov pre deti v rámci pitného režimu, vrátane jeho podávania hygienicky vyhovujúcim spôsobom,
- zisťujú počet stravníkov v zariadeniach školského stravovania,
- posudzujú energetickú a biologickú hodnotu stravy, kontrolujú jej pestrosť, dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a s ohľadom na odporúčané výživové dávky, presadzujeme pravidelné zaraďovanie menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým

podporujeme aj edukatívnu funkciu školského stravovania a podporu zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže.

v bode c) - **Poskytovanie nutričného vzdelávania odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení:**

- zúčastňujú sa a pripravujú pracovné porady pre riaditeľov materských škôl, špeciálnych škôl, špeciálnych výchovných zariadení, pre vedúcich pracovníkov zariadení školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odbormi školstva a spoločnými školskými úradmi. Cieľom porád je poskytnutie poznatkov a skúseností z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, informovanie o aktuálnej legislatíve, o nových metodických usmerneniach ÚVZ SR, o výsledkoch mimoriadnych cielených kontrol v zariadeniach školského stravovania, ale aj o najnovších poznatkoch v oblasti zdravej výživy a prevencii neprenosných ochorení,
- v spolupráci s uvedenými inštitúciami zabezpečujú odborné vzdelávanie pracovníkov zariadení školského stravovania,
- v septembri 2021 sa konala pod záštitou Nitrianskeho samosprávneho kraja, odboru školstva v priestoroch SOŠ veterinárnej, Dražovská cesta, Nitra pracovná porada pre vedúce zariadení školského stravovania pri stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK,
- zabezpečujú vzdelávanie odborných zamestnancov – kuchárov, kuchároek zariadení školského stravovania v oblastiach:
 - základné požiadavky na priestory zariadenia školského stravovania (ďalej len ZŠS),
 - ako postupovať pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobnjej praxe (zabezpečenie zdravotnej neškodnosti vyrábaných pokrmov a nápojov, zásady počas tepelného spracovania pokrmov, riziká počas technologického procesu prípravy a podávania pokrmov a nápojov),
 - dodržiavanie požiadaviek na skladovanie potravín, surovín a hotových pokrmov a nápojov v jednotlivých typoch skladov ZŠS,
 - ako postupovať pri odoberaní vzoriek hotových pokrmov,
 - dodržiavanie zásad osobnej hygieny, osobnej čistoty, čistoty pracovného prostredia a pracovných pomôcok pracovníkmi ZŠS,
 - najčastejšie zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru v ZŠS.

v bode d) - **Podpora pohybových aktivít:**

- realizujú monitoring telovýchovných priestorov a podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklima a pod.),
- v rámci výkonu ŠZD sledujú využívanie priestorov telocviční na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,
- sledujú využívanie iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),
- sledujú využívanie malých foriem telesnej výchovy v školách (telovýchovných chvíľok, ranných rozcvičiek, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.),
- podporujeme realizáciu všetkých foriem pohybu na čerstvom vzduchu, škôl v prírode, športových krúžkov, aktívnejšieho využívania hodín telesnej výchovy,
- monitorujú hodiny telesnej výchovy v rámci dodržiavania zásad hygieny pedagogického procesu (počet hodín TV do týždňa, jej zaraďovanie do rozvrhu, percento cvičiacich na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov),
- zisťujú možnosti telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV,

- ďalšie aktivity boli cieleňé na zlepšovanie telesného, duševného a sociálneho zdravia detí:., protidrogová, prosociálna a environmentálna výchova, výchova k prevencii úrazov. Pri požiadaní poskytujeme jednotlivým školám prednášky na vybrané témy.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššia úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravší spôsob života.

4.2 Hygienická úroveň detských pieskovísk a pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti

Zamestnankyne oddelenia HDM vykonali štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností pri čistení a udržiavaní pieskovísk určených na hranie detí vo vonkajších plochách materských škôl podľa požiadaviek § 24 ods. 5 písm. c) zák. 355/2007 Z. z. a vyhl. MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. ŠZD bol spojený s odbermi vzoriek piesku na laboratórnu analýzu vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku.

V mesiacoch jún až august 2021 boli vykonané zamestnankyňami RÚVZ v Nitre odbery spolu 12 vzoriek piesku z pieskovísk pri materských školách na laboratórnu analýzu. Z vyšetrených vzoriek vyhovovali všetky vzorky požiadavkám platnej legislatívy a neprekračovali najvyššie prípustné množstvá určených indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku. Prevádzkovatelia vykonali nápravné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality piesku. V jesenných mesiacoch 2021 vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu v zariadeniach pre deti a mládež počas tretej vlny pandémie v SR vzorky odoberané neboli.

Ostatní prevádzkovatelia pieskovísk pri predškolských zariadeniach zabezpečujú pravidelné čistenie, prekopávanie, prehrabávanie a polievanie pieskovísk pitnou vodou v súlade s platnou legislatívou. O čistení a udržiavaní pieskovísk sa viedli požadované záznamy. Vonkajšie plochy určené na telovýchovu a šport, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vybavenia predškolských zariadení boli vybudované komplexne, oplotené, vybavené viacerými zariadeniami a pohybovými prvkami určenými na kolektívne využitie na detských ihriskách.

4.3 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania pre žiakov základných škôl a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov). Plnohodnotný a nutrične vyvážený jedálny lístok, je dôležitým nástrojom pre napĺňanie výživových požiadaviek pre jednotlivé vekové skupiny stravníkov. Pri hodnotení jedálnych lístkov sme použili bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sme využili vypracovanú metodiku bodového systému, na základe ktorého sme hodnotili školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok

Hodnotenie jedálneho lístka pre základné školy v okrese Nitra

Jedálne lístky boli vyhodnotené podľa metodiky bodového systému pre hodnotenie frekvencie podávania vybraných druhov pokrmov - obedov. Jedálne lístky v mesiacoch

október, november boli zostavené správne. V prípade polievok bolo odporučené častejšie zaraďovanie strukovínových a zeleninových polievok, ako aj zvýšenie frekvencie podávania obilninových závierok (proso, vločky, krúpy, pohánka, bulgur, kuskus). Uvedené závierky sú prospešné pre tráviaci systém, nakoľko majú podobné nutričné zloženie ako obilninové kaše. Pri podávaní hlavného jedla sme odporúčali zvýšiť frekvenciu hydínového mäsa a rýb, znížiť podávanie bravčového mäsa a sladkých jedál. Prílohy vo forme obilnín, cestovín, ryže, kuskusu boli v sledovaných mesiacoch podávané v nižšej ako odporúčanej frekvencii. Ďalej odporúčame častejšie zaraďovanie čerstvej zeleniny min. 8x za mesiac. Čerstvá zelenina je základným zdrojom pestrej stravy a vitamínov, minerálnych látok, antioxidantov v tej najprirodzenejšej forme. Napokon sme do odporúčaní zahrnuli častejšie denné podávanie stolovej vody alebo nesladeného nápoja k obedu.

Koeficient pestrosti jedálnych lístkov v hodnotených školských jedálňach pri základných školách mal hodnotu od 0,8 až po hodnotu 1,0, ktorá znamená 100 % pestrosť jedálnych lístkov.

Správy o výsledku hodnotenia jednotlivých jedálnych lístkov boli zaslané zriaďovateľom a prevádzkovateľom hodnotených školských jedální.

4.4 Úrazy u detí v SR

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI a regionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku. NCZI má v zmysle príslušnej legislatívy v správe Národné registre, medzi ktoré patrí aj Národný register úrazov, vyžadujúcich poskytnutie ústavnej zdravotnej starostlivosti s hlásením úrazov detí. Dotazníkový zber údajov sa uskutočnil na základe dohody o spolupráci medzi NCZI, Sekciou zdravia MZ SR a ÚVZ SR v oblasti zberu vybraných informácií o úrazoch detí v SR.

RÚVZ v Nitre nadviazal spoluprácu s Klinikou úrazovej chirurgie a ortopedie Fakultnej nemocnice v Nitre. V spolupráci s touto klinikou bol od marca až do konca roka 2019 zabezpečený kontinuálny zber dotazníkových údajov. Zozbierané dotazníky boli priebežne odoberané pracovníkmi RÚVZ. Celkovo bolo v uvedenom období zozbieraných 51 dotazníkov, ktoré vyplňali zákonní zástupcovia detí hospitalizovaných na uvedenej klinike pre závažnejšie úrazy. Dotazníky boli elektronicky spracované a zaslané na NCZI v januári 2020. V roku 2021 sa v zbere nepokračovalo vzhľadom na nepriaznivú pandemickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19.

Odborná a metodická činnosť

V regióne RÚVZ Nitra bolo poskytnutých 3000 odborných konzultácií v zariadeniach pre deti a 728 odborných stanovísk pre zariadenia pre deti a mládež.

Konzultácie boli poskytované hlavne v sledovaných zariadeniach pre deti a mládež v súvislosti s pandémiou. Najčastejšie sa týkali zabezpečovania proti epidemickým opatreniam na predchádzanie vzniku a šírenia nákazy koronavírusom SARS-CoV-2 v školách a školských zariadeniach v prípade potvrdených ochorení COVID-19, ako v prípade podozrenia z nákazy u žiakov alebo u pedagogických, nepedagogických zamestnancov týchto zariadení. Po skončení prvej vlny sa konzultácie týkali najmä podmienok na znovuoobnovenie prevádzky škôl a rôznych typov školských zariadení a vypracovania krízových plánov. Ďalšie konzultácie sa týkali uplatňovania opatrení a vyhlášok hlavného hygienika SR ÚVZ SR pri ohrození verejného zdravia, napr. pre osoby pozitívne testované na koronavírus, pre osoby v kontakte s pozitívne testovanými osobami, opatrení a vyhlášok pre prevádzky, zamestnávateľov, pre hromadné podujatia, pre osoby vstupujúce na územie SR po návrate zo zahraničia. Týkali sa zabezpečovania opatrení v ohnisku nákazy, porušovania karanténnych opatrení fyzickými osobami, porušovania opatrení fyzickými osobami - podnikateľmi

a právnickými osobami. Mnohé konzultácie v závere roka sa dotýkali podmienok na testovanie v školách a školských zariadeniach, k vytváraniu a zriaďovaniu mobilných odberových miest v jednotlivých obciach, príp. iných fyzických osôb – podnikateľov.

V roku 2021 boli stále predmetom konzultácií a činnosti na oddelení rekonštrukcia objektov škôl – konzultácie a stanoviská k projektovej dokumentácii na rôzne rekonštrukcie, prístavby, prestavby, opravy škôl a školských zariadení; zásady správneho zostavovania vzorových jedálnych lístkov v ZSS, správne uplatňovanie HACCP v praxi; príprava prevádzkových poriadkov pre ZSS; zásobovanie pitnou vodou v školských zariadeniach napojených na vlastný vodný zdroj; konzultácie o možnostiach zákazu prevádzky škôl a školských zariadení z dôvodu nariadenia opatrení na predchádzanie prenosným ochoreniam v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia chrípky a chrípke podobných ochorení.

Účasť na odborných podujatiach

V roku 2021 sa zamestnankyne odd. HDM zúčastnili týchto odborných podujatí:

Druh kompetenčného vzdelávania	Tematické zameranie vzdelávacej aktivity	Forma vzdelávacej aktivity (kód formy*)	Požadovaný časový rozsah vzdelávacej aktivity (dni / hodiny)	Plánovaný termín realizácie vzdelávacej aktivity (mesiac, štvrťrok)	Zúčastnení
Odborné	Školenie 1. pomoci , RÚVZ so sídlom v Nitre, pasívna účasť	7.	2 hodiny	12.03.2021	Gregušová, Kováčová, Maceková, Hupková, Petrikovičová
	Online konferencia - SKSaPA – Multidisciplinárna spolupráca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o pacienta s COVID-19	9.	11 hodín	09.-10.04.2021	Gregušová, Kováčová, Maceková, Hupková, Petrikovičová
	Webinár – Mobilizácia komunity za účelom zlepšenia zdravia	9.	1 hodina	12.05.2021	Gregušová, Kováčová, Maceková, Hupková, Petrikovičová
	Webinár – liečivé huby a rastliny na postcovidový syndróm	9.	3 hodiny	19.05.2021	Gregušová, Kováčová, Maceková, Hupková, Petrikovičová
	Online konferencia – 48.májové hepatologické dni	9.	15 hodín	18.-20.05.2021	Gregušová, Kováčová, Maceková, Hupková, Petrikovičová
	Samostatné štúdium – štúdium nových právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia, štúdium odborných usmernení ÚVZ SR, štúdium odborných článkov a materiálov z Bulletinu HH SR	10.	50 hodín/1 rok (0,25 hodiny/1 deň)	denne	Gregušová, Kováčová, Maceková, Hupková, Petrikovičová, Fikselová

	Iné - pracovné porady v spolupráci s Okresným úradom v Nitre, s Úradom Nitrianskeho samosprávneho kraja pre vedúce zariadení spoločného stravovania, aktívna účasť - prednáška	1., 11.	3 dni	september 2021	Gregušová
Vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj	Účasť na všetkých odborných vzdelávacích aktivitách bude prispievať k osobnostnému rozvoju zamestnankyne	1., 2., 4., 8., 10., 11.	10 dní	priebežne počas celého roka	Gregušová, Kováčová Maceková, Hupková, Petrikovičová, Fikselová
Vzdelávanie v oblasti informačných technológií	v spolupráci s odborom zdravotníckych informácií a štatistiky	7.,10.,11.	10 hodín/ročne	priebežne počas celého roka a podľa potreby	Gregušová, Kováčová Maceková, Hupková, Petrikovičová, Fikselová
Iné	GDPR Online seminár – Ako sa vyhnúť sankciám	4.	5 hodín/ročne	23.03.2021 priebežne počas celého roka a podľa potreby	Gregušová, Kováčová Maceková, Hupková, Petrikovičová, Fikselová
Iné	Kyberbezpečnosť	9., 10.	5 hodín/ročne	priebežne počas celého roka a podľa potreby	Gregušová, Kováčová Maceková, Hupková, Petrikovičová, Fikselová

* Kód formy vzdelávacej aktivity: 1. prednáška, 2. konferencia, 3. kurz, 4. seminár, 5. workshop, 6. tréning, 7. inštruktáž, 8. konzultácia, 9. webinár, 10. samoštúdium, 11. iné

Výchova k zdraviu

Ďalej priebežne zabezpečujeme vzdelávacie a zdravotno-výchovné aktivity. Aktivity sú ciele predovšetkým na vykonávanie edukácie za účelom dosiahnutia zdravšieho spôsobu života všetkých, ktorí v škole pracujú, učia alebo s ňou prichádzajú do styku.

- Aktivity realizované v školách a škôlkach boli zameriavané na podporu zdravej výživy, a to podporou zvyšovania konzumácie ovocia a zeleniny, nahrádzaním sladkých jedál ovocím a zeleninou, ochutnávkami zdravých jedál pre rodičov, podporou pitného režimu, sprístupňovaním poznatkov o zdravej výžive deťom i rodičom.

- V rámci výkonu ŠZD v školských jedálňach pri školách všetkých typov sledujeme zostavovanie jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a v súlade so zásadami na zostavovanie vzorových jedálnych lístkov, presadzujeme pravidelné zaradovanie menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým podporujeme aj edukatívnu funkciu školského stravovania a podporu zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže.

- Na školách sledujeme zabezpečenie pitného režimu deťom a najmä podávanie zdravotne vhodných nápojov hygienicky vyhovujúcim spôsobom.

- Výkonom ŠZD na školách sledujeme a podporujeme konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov v rámci zariadení školského stravovania. Priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.

- Ďalej informuje pedagógov o výsledkoch projektov hygieny detí a mládeže a podpory zdravia – TAD, ESPAD, Správne držanie tela detí, Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľov SR.

- Pravidelne sa zúčastňujeme pracovných porád pre vedúcich zamestnancov škôl organizovaných v spolupráci s odborními školstva Okresného úradu v Nitre a Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššia úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravý spôsob života.

Odborné zamestnankyne odd. HDM uskutočnili v rámci vzdelávacích a zdravotno-výchovných aktivít, najmä poskytovanie odborného poradenstva v súvislosti s pandemiou COVID-19 pri vykonávaní epidemiologického vyšetřovania v ohnisku nákazy u pozitívne testovaných osôb, celkovo 122 výkonov.

2.1 Zhodnotenie školského mliečného programu

Školský mliečny program sa uskutočňuje podľa Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v MŠ, pre žiakov na ZŠ a pre žiakov na SŠ v znení neskorších predpisov.

V rámci výkonu ŠZD na školách sledujeme a podporujeme konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov v rámci zariadení školského stravovania. Priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.

Školský mliečny program realizuje v regióne RÚVZ Nitra 89 MŠ, 48 ZŠ, 1 SŠ, 1 iné zariadenia. Celkový počet škôl a školských zariadení zapojených do programu školské mlieko je 139 a celkový počet zapojených žiakov je 16 000.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2021

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	89	89	0
ZŠ	48	48	0
SŠ	1	1	0
Iné	1	1	0
Spolu	139	139	0

V našom regióne zabezpečuje dodávanie prevažne Tatranská mliekareň, a.s. Kežmarok. Spoločnosť Rajo realizuje mliečny program určený pre základné a stredné školy prostredníctvom chladiacich mliečnych automatov, ktorý prináša atraktívne riešenie pre deti a nenáročné pre školu.

V súvislosti so zabezpečením školského mliečného programu z hygienického hľadiska bolo pri výkone ŠZD zistené, že podávanie mliečnych výrobkov zabezpečujú v školách zamestnanci zariadení školského stravovania. Ak súčasťou školy nie je ZŠS,

zabezpečuje ŠMP zamestnanec školy, ktorý je zdravotne a odborne spôsobilý na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti. Pri skladovaní a podávaní mliečnych výrobkov v školách sa dodržiavajú hygienické požiadavky v súlade s Výnosom MP SR z 20.mája 1996 č.981/1996-100, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti PK SR. Mlieko a mliečne výrobky sú skladované tak, aby bola zachovaná ich zdravotná neškodnosť, kvalita a biologická hodnota pri zachovaní kontinuity chladiaceho reťazca a pravidelnom monitorovaní podmienok uskladnenia podľa požiadaviek správnej výrobnéj praxe. Pri uskladnení mlieka a mliečnych výrobkov s dátumom najneskoršej spotreby 3-5 dní sa dodržiava tento dátum. Mliečne výrobky, ktoré majú predĺženú dobu spotreby 3 až 5 dní sa skladujú pri teplote 0 – 7 °C vo vyhradených chladiarenských zariadeniach a mliečne výrobky s dobou spotreby predĺženou na 90 dní, sa skladujú v suchých a chladných skladoch pri teplote do 24 °C. Pri výkone ŠZD bol sledovaný aj spôsob podávania mlieka, ktorý sa uskutočňuje hygienicky vyhovujúcim spôsobom v osobitne vyčlenených častiach prevádzky, resp. aspoň na vyčlenej pracovnej ploche.

2.2 Zhodnotenie stavu pieskovísk

Tab.: Prehľad vyšetrených pieskovísk v roku 2021

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelmintry (vajíčka, larvy)
Okres Nitra.				
Materská škola, Štefánikova 128, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, 951 51 Nová Ves nad Žitavou č.55	1	0	0	0
Materská škola, Benkova 17, 949 11 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Bazovského 1, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Ľ. Okánika 6, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Nábřežie mládeže 550, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Párovská 36, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Čajkovského 3, 949 11 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Alexyho 26, 949 01 Nitra	1	0	0	0
Materská škola, Sokolníky 215, 95146 Podhorany	1	0	0	0
Okres Šaľa:				
Materská škola, Hollého 40, 927 01 Šaľa	1	0	0	0
Okres Zlaté Moravce:				
Materská škola, Kalinčiakova 12, 953 01 Zlaté Moravce	1	0	0	0
SPOLU:	12	0	0	0

Zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonali štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností pri čistení a udržiavaní pieskovísk určených na hranie detí vo vonkajších plochách materských škôl podľa požiadaviek § 24 ods. 5 písm. c) zák. 355/2007 Z. z. a vyhl. MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. ŠZD bol spojený s odbermi vzoriek piesku na laboratórnu analýzu vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku.

V mesiacoch jún až august 2021 boli vykonané zamestnankyňami RÚVZ v Nitre odbery spolu 12 vzoriek piesku na laboratórnu analýzu. Všetky vyšetrené vzorky vyhovovali vo všetkých sledovaných ukazovateľoch požiadavkám platnej legislatívy.

Prevádzkovatelia pieskovísk pri predškolských zariadeniach zabezpečujú pravidelné čistenie, prekopávanie, prehrabávanie a polievanie pieskovísk pitnou vodou v súlade s platnou legislatívou. O čistení a udržiavaní pieskovísk sa viedli požadované záznamy. Vonkajšie plochy určené na telovýchovu a šport, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vybavenia predškolských zariadení boli vybudované komplexne, oplotené, vybavené viacerými zariadeniami a pohybovými prvkami určenými na kolektívne využitie na detských ihriskách.

Tab.: Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2021

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:					
			Termotolerantné koliformné baktérie		Fekálne streptokoky		Salmonella sp. Geohelminty (vajčička, larvy)	
Okres	MŠ	OV	MŠ	OV	MŠ	OV	MŠ	OV
Nitra	10	0	0	0	0	0	0	0
Šaľa	1	0	0	0	0	0	0	0
Zlaté Moravce	1	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	12	0	0	0	0	0	0	0

MŠ – materská škola, OV – občianska vybavenosť

2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V školách a v školských zariadeniach v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 94 zariadení rýchleho občerstvenia, ktorými sú školské bufety, nápojové a potravinové automaty a ďalšie formy doplnkového stravovania žiakov v školách.

V rámci výkonu ŠZD a ÚKP sme vykonali 2 kontroly školských bufetov, automatov, iných foriem ambulantného predaja zameraných na hygienu a na overovanie zloženia sortimentu z hľadiska výživovej hodnoty a prítomnosti alkoholických, kofeínových, chinínových nápojov a tabakových výrobkov. Prevádzkovateľom odporúčame zaraďovanie minerálnych vôd, ovocných, zeleninových štiav, mliečnych produktov, ako aj ovocia a zeleniny do sortimentu, ako aj obmedzovanie predaja výrobkov s vysokým obsahom sacharidov. Medzi najčastejšie zisťovanými boli nedostatky v dodržiavaní osobnej hygieny zamestnancov (neúplné, znečistené alebo nevhodné pracovné oblečenie bez pokrývky hlavy, šperky na rukách, nalakované nechty).

Opakovane boli zisťované nedostatky v uskladnení surovín, polotovarov, potravín a pokrmov najmä v chladničkách, chladiacich vitrínach a mrazničkách (nedodržanie podmienok skladovania – chladiaceho, mraziaceho reťazca; spoločné skladovanie potravín a surovín navzájom nezlučiteľných; znečistenie chladničiek a mrazničiek, hermeticky neuzavreté potraviny, otvorené potraviny bez evidencie. Vo viacerých bufetoch neboli zabezpečené požiadavky na ochranu pokrmov pred ich znehodnotením (znečistenie pracovných plôch, prevádzkových a skladových priestorov, nezabezpečená sieťka na oknách, nečistota nádob na uloženie surovín). Zistené bolo aj nedodržovanie systému HACCP (neoznačené a nevyčlenené pracovné úseky, nedostatky v evidencii teplôt chladiacich zariadení, nedostatky v evidencii o vykonaní sanitácie, chýbala dokumentácia o výrobe dresingu). V niektorých školských bufetoch bolo zistené nezabezpečenie označenia výrobkov (na bagetách, rožkoch, hot-dogoch), vrátane alergénov, AZO farbív, použitia GMO.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Na základe poznatkov z výkonu ŠZD v roku 2021 konštatujeme, že v mnohých školských zariadeniach v našom regióne dochádza k postupnému vylepšovaniu stavebno-technického stavu budov na základe realizácie projektov, napr. na rozširovanie kapacít MŠ formou dostavby, prístavby, rekonštrukcie, projektmi na znižovanie energetickej náročnosti budov - rekonštrukcie striech, zatepl'ovania fasád, výmeny okien, rekonštrukcie vykurovania, ale aj projektov na úpravu vnútorných priestorov a rekonštrukcií zariadení osobnej hygieny.

Ešte stále zaznamenávame nedostatky vyplývajúce zo zlého vnútorného vybavenia škôl. Školský nábytok napriek tomu, že je nový, často nevyhovuje telesným rozmerom žiakov, čím nie sú vytvorené podmienky na tvorbu optimálneho pracovného miesta žiakov so zohľadnením telesnej výšky, ale aj fyziologických a somatických odchýlok, prípadne porúch zdravotného stavu. Pri výkone dozoru v sledovaných zariadeniach sme zaznamenali ďalší negatívny trend. Nové typy školského nábytku často nezodpovedajú antropometrickým požiadavkám danej kategórie detí. V školách dochádza ku kumulácii ďalších faktorov potencujúcich statickú a neuropsychickú záťaž detí z vyučovania. Dlhodobu sa zo strany pedagógov podceňuje význam psychohygienických zásad pri organizácii vyučovacieho procesu, najmä pri zostavovaní rozvrhov vyučovania, pri organizácii a realizácii prestávkového režimu, ako aj pri zaraďovaní a využívaní hodín telesnej výchovy. Školy prevažne argumentujú nutnosťou zohľadnenia ďalších požiadaviek, ktoré musia prioritnejšie zohľadniť pri organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu a tvorbe rozvrhov vyučovania.

Školské jedálne postupne obnovujú strojno-technologického vybavenie, ale používajú sa aj zariadenia s opotrebovaným povrchom, vyžadujúce výmenu. Zisťujeme nedostatočné vybavenie stolovým a kuchynským riadom. Naším cieľom je dosahovať postupné vylepšenie vo vybavení v rámci finančných možností jednotlivých zariadení.

V roku 2021 sme pokračovali vo výkone ŠZD nad dodržiavaním požiadaviek na prevádzku pieskoviek, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou detských kolektívnych zariadení len v minimálnom rozsahu.

V predchádzajúcom roku sme neuskutočnili výkon auditov v zariadeniach spoločného stravovania pri školách vzhľadom na pandémiu ochorení COVID-19.

V rámci kontrolnej činnosti oddelenia – výkonu ŠZD bolo v roku 2021 vykonaných zamestnankyňami oddelenia HDM celkovo 801 kontrol. Najvyšší počet kontrol bol urobený v materských školách – celkovo 151 kontrol a v zariadeniach školského stravovania pri jednotlivých typoch škôl - celkovo 137 kontrol. V zariadeniach spoločného stravovania boli v súvislosti s výkonom ŠZD odobraté vzorky hotových pokrmov na laboratórnu analýzu mikrobiologických ukazovateľov len v súvislosti s mimoriadnou udalosťou počas konania zotavovacieho podujatia. Na základných školách bolo vykonaných celkovo 98 kontrol.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých celkom 91 vzoriek a vykonaných bolo 55 odberov, z toho 13 vzoriek pitnej vody (13 odberov), 25 vzoriek bazénovej vody (20 odberov), 8 odberov a 30 vzoriek potravín a pokrmov - vzorky stravy, 2 odbery a 11 sterov z prostredia a 12 vzoriek piesku (12 odberov).

V roku 2021 bolo prešetrených 32 podnetov, z toho 28 podnetov na priestory a prevádzky zariadení pre deti a mládež, najmä v súvislosti s nedodržiavaním opatrení pri ohrození verejného zdravia ÚVZ SR v súvislosti s pandémiou COVID-19. Ostatné boli podnety na prevádzkovateľov zariadení pre deti a mládež týkajúce sa prevádzky týchto zariadení v rozpore s požiadavkami na ochranu verejného zdravia.

Na úseku štátneho zdravotného dozoru spracovalo oddelenie HDM podľa § 13 ods. 4 písm. a), b) a d) zákona č. 355/2007 Z. z. 889 rozhodnutí a podľa § 13 ods. 3 písm. b) a c) spolu 39 záväzných stanovísk. Rozhodnutia boli najčastejšie vydávané k opatreniam na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení a k súhlasu na schválenie prevádzkových

poriadkov škôl a školských zariadení. Záväzná stanoviská boli najčastejšie vydávané k územným rozhodnutiam k umiestneniu stavieb, ku kolaudačným rozhodnutiam a k zmenám účelu užívania stavieb, najčastejšie na účely budovy pre školstvo, výchovu a vzdelávanie.

Ďalej bolo vydaných podľa § 12 ods. 2 písm. m) zák. č. 355/2007 Z. z. 700 rozhodnutí o opatreniach na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení, a to nariadením prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ, ZŠ, gymnáziách a SOŠ, špeciálnych školách na základe hlásení o výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení, výskytu nákazy koronavírusom SARS-CoV-2 v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých.

Zamestnankyňami oddelenia HDM boli v roku 2021 v dozorovaných zariadeniach uplatnené nasledovné sankcie: Celkovo bolo uložených 5 blokových pokút v sume 350,- eur uložených priamo na mieste za priestupky podľa § 56 zák. č. 355/2007 Z. z. Najčastejšie boli blokové pokuty v skrátrenom priestupkovom konaní ukladané personálu v zariadeniach spoločného stravovania za ohrozenie alebo porušenie zdravotnej nezávadnosti požívateľov.

Za iný správny delikt na úseku verejného zdravotníctva podľa § 57 zák. č. 355/2007 Z.z. boli uložené fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám šesť pokút v celkovej sume 2350,- eur, z toho do konca roka 2021 zaplatené 2 pokuty v sume 450,- eur.

ŠPECIÁLNA ČASŤ

Región RÚVZ so sídlom v Nitre – okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3)

Vyhodnotením základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky v jednotlivých druhoch zariadení pre deti a mládež v regióne RÚVZ Nitra bolo z celkového počtu 1499 zariadení zaradených 888 zariadení do kategórie A (59,24 %) a do kategórie B 557 prevádzok (37,16 %). Do kategórie C, teda medzi zariadenia, v ktorých sa vyskytujú nedostatky, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí, bolo zaradených 54 zariadení (3,60 %). V kategórii C je 6 materských škôl: Dolné Obdokovce; Jelšovce; Lúčnica nad Žitavou; Štitáre; Neverice; Žikava. Všetky tieto materské školy sú umiestnené v neúčelových adaptovaných budovách. V kategórii C je ďalej zaradených 10 ZŠ, väčšinou sú umiestnené v neúčelových priestoroch – ZŠ Čaradice; ZŠ Jelšovce; ZŠ Poľný Kesov; ZŠ pri LVS Poľný Kesov; ZŠ Čifáre; ZŠ Pázmaňa, Šaľa; ZŠ s MŠ Novozámocká 129, Nitra; ZŠ Sčasného, Nitra - Drážovce; ZŠ Podhorany; ZŠ s MŠ Vlčany. Na základe viacerých, resp. opakovaných stavebno-technických nedostatkov boli do kategórie C zaradené školské jedálne a výdajné ŠJ v počte 15. V kategórii C sú zaradené aj dve ubytovacie zariadenia pri špeciálnych výchovných zariadeniach – Liečebno-výchovné sanatórium v Poľnom Kesove a Reedukačné centrum pre chlapcov vo Vrábľoch.

1.1 Prevádzkarne do 6 rokov veku

Zaradili sme sem súkromné a štátne detské jasle, prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku a zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku, ktoré sú zariadeniami pre deti podľa § 24 ods. 1 zák. č. 355/2007 Z. z. V roku 2021 bol celkový počet prevádzkarní starostlivosti pre deti do 6 rokov veku 15, z toho 12 bolo neštátnych zariadení, 3 zariadenia sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí. V Nitre sú zriadené 2 Mestské detské jasle v rámci bývalých priestorov jasli na ulici Bazovského a Okánika. Mestské jasle sú prevádzkované aj v meste Šaľa na Okružnej ul. Súkromné jasle sú: Jasle Brnka, Nitrianska 34, Nitra; Detské

Montessorri centrum v Nitre na Kalvárii; detské jasle Smejko, Široká ul. 105/4, Horné Krškany; detské zariadenie Little Bunnies, Pánska dolina, Nitra; jasle a materská škola Detský svet M.M. na Feketeházyho ul. v Šali; jasle Anjelik na Hlbokej ul. v Šali. Ďalšími zariadeniami poskytujúcimi starostlivosť pre deti najútlejšieho veku sú zariadenia prevádzkované neziskovými organizáciami: Detské zariadenie Viktorka; jasle prevádzkované n.o. Societa vo Vrábľoch; jasle Srdiečko na Palárikovej ul. v Šali a jasle Sovička na Farskej ul. v Nitre (zariadenie v roku 2021 ukončilo svoju činnosť), detské jasle Drobček ako zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku na Piešťanskej ul. v Nitre, zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku - BAMBI.SK na adrese Ul. Janka Kráľa 25, 949 01 Nitra, zariadenia pre deti od jedného do päť rokov veku dieťaťa na adrese Vodná ul. č. 1128, 949 01 Nitra. Jasle Jarka, Kvetná ul., Nitra na konci roka 2020 ukončili prevádzku.

Podľa zákona o sociálnych službách, ktorým sa nepriamo zmenil zákon č. 355/2007 Z. z. Zmena nastala v § 24 v základnej definícii zariadení pre deti a mládež, na základe ktorej sú za zariadenia pre deti považované všetky zariadenia, ktoré poskytujú akúkoľvek formu pravidelnej a systematickej starostlivosti o deti bez ohľadu na to, či je prevádzkovateľom zariadenia fyzická osoba – podnikateľ, právnická osoba (vrátane neziskových organizácií a občianskych združení) alebo či je zariadenie štátne zaradené v sieti škôl a školských zariadení, súkromné alebo registrované ako sociálna služba.

1.2 Materské školy

Celkový počet predškolských zariadení v roku 2021 bol 164. V roku 2020 v okrese Nitra pribudlo 5 nových predškolských zariadení: Súkromná materská škola a jasle vo Veľkom Cetíne (parc. č. 463/3, 463/4, 462/19), Materská škola Lapášik (parc. č. 996/17), Materská škola, Dobšinského 2885/8, Nitra na Martinskom vrchu v areáli bývalých kasární pod Zoborom, Materská škola Na Hôrke 30, Nitra (parc. č. 462/62, 462/61), Moja škôlka, Ul. Sládkovičova 630/8, 953 01 Zlaté Moravce (parc. č. 1718/1, 1718/2, 1719), Súkromná materská škola Baby club, Šaľa, Družstevná. V roku 2021 pribudla Súkromná materská škola Cabaj – Čápor, 4108, 951 17 Cabaj – Čápor.

Z celkového počtu 164 MŠ je 12 materských škôl neštátnych (cirkevná MŠ pri ZŠ s MŠ, Dlhá, Nitra; cirkevná MŠ sv. Anjelov strážcov pri Spojenej katolíckej škole na Farskej ul. v Nitre; cirkevná MŠ sv. Alžbety v Zlatých Moravciach; súkromná MŠ ESAM, Štúrova ul., Zlaté Moravce; Súkromná MŠ UNES Javorova ul., Nitra; MŠ pri Detskom zariadení Viktorka, Hviezdoslavova ul., Zlaté Moravce; MŠ pri zariadení Detský svet M.M. Feketeházyho ul., Šaľa; Súkromná jazyková MŠ YES, Žitavská ul., Vrábľe; Súkromná materská škola Cabaj – Čápor, 4108, 951 17 Cabaj – Čápor), cirkevná MŠ Vlčany, Súkromná MŠ Veľký Cetín, Súkromná materská škola Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Hospodárska 7, Nitra.

V roku 2021 zabezpečovalo 8 materských škôl len poldennú starostlivosť (Lúčnica nad Žitavou, Malý Cetín, Malé Vozokany, Melek, Paňa, Tajná, Veľké Vozokany, Vieska nad Žitavou). V MŠ s poldennou prevádzkou fungujú popoludní tzv. zariadenia na opatrovanie detí, ktoré nepatria do siete škôl a školských zariadení a ich prevádzkovateľom sú obce.

Z celkového počtu 164 MŠ je 27 MŠ zriadených v rámci spoločných zariadení – pri ZŠ s MŠ.

Štandard materských škôl z hľadiska stavebno-technického stavu sa v období posledných rokov najvýraznejšie vylepšoval v MŠ v meste Nitra. Na všetkých MŠ boli postupne vymenené okná za plastové, rekonštruuje sa kúrenie, objekty sa zateplujú.

V roku 2021 sa uskutočnili a boli schválené mnohé zmeny v prevádzkovaní viacerých MŠ z dôvodu ich rekonštrukcií, ktoré zahŕňali zmeny v dispozičnom členení a priestorovom usporiadaní, rekonštrukcie zariadení na osobnú hygienu (ďalej len ZOH),

jedální a ďalšie zmeny, ktoré boli realizované formou prestavby, resp. prístavby na vytvorenie nových priestorov na zvyšovanie kapacít MŠ.

Došlo k zmene prevádzkovateľa Materskej školy na Hospodárskej v Nitre, ktorej novým prevádzkovateľom sa stala Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Tr. A. Hlinku 609/2, 949 76 Nitra, IČO: 00397482 Súkromnej materskej školy Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Hospodárska 7, Nitra a zariadenia spoločného stravovania - Súkromnej školskej jedálne, Hospodárska 7, Nitra do prevádzky

V roku 2021 bola rekonštruovaná Materská škola Branč. Rekonštrukcia riešila prestavbu Materskej školy Branč, Púpavová 767, Branč, par. č. 1920/10, zateplenie obvodového plášťa na 1. NP a 2. NP, stropu nad povalou 1. NP, podlahy na teréne, výstavba časti podkrovia, vrátane zateplenia šikmej strechy a stropu nad povalou 2. NP. Ďalej boli na 1. NP vytvorené priestory nového vstupu a šatní, na 2. NP nové herne a spálne. Pre zlepšenie kvality výučby vznikli priestranné priestory učební a herní.

Ďalej boli zrekonštruované priestory Materskej školy Jelenec, Smreková 601, 951 73 Jelenec a uvedené do prevádzky boli tri triedy materskej školy. Zrealizovaná bola stavba s názvom „Zníženie spotreby energie pri prevádzke MŠ Jelenec“, k. ú. Jelenec, parc. č. 595/3, 595/72 (vlastná stavba), 595/74 (prístupový chodník), 586/2 (elektrická prípojka). Objekt MŠ pozostáva z troch častí, ktoré tvoria jeden celok pôdorysného tvaru písmena U. Hlavnú časť tvorí objekt MŠ s prístavbou technického zázemia – kotolne. Účel objektu zostal zachovaný na budovu na školstvo a vzdelávanie. Predmetom riešeného projektu bolo zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ v rozsahu: zateplenie fasády, výmena okien, zateplenie podlahy prízemnia, odstránenie nosnej časti stropu a jeho nahradenie novým, demontáž dreveného krovu a jeho nahradenie novým, modernizácia vykurovacej sústavy a jej doregulovanie, rekonštrukcia elektrickej inštalácie a nová prípojka (pôvodne vzdušne vedená na strechu), vybudovanie bezbariérového prístupu, nové omietky a maľby, výmena pôvodného ohrevu.

Zrekonštruovaná a prestavaná bola aj Materská škola v obci Lukáčovce. Pristavená bola jedna trieda a kompletne boli zrekonštruované priestory školskej jedálne.

V obci Ivanka pri Nitre boli schválené zmeny v prevádzkovaní priestorov základnej aj materskej školy. Do prevádzky boli uvedené ďalšie dve triedy materskej školy. Jedna trieda bola umiestnená v priestoroch prístavby v budove, v ktorej sa nachádza školská jedáleň. Druhá trieda bola vytvorená v hlavnej budove základnej školy. Ide o dočasné riešenie na preklopenie vysokého počtu zapísaných detí v uvedenej obci a schválenie povinného predprimárneho vzdelávania detí.

V roku 2021 bola vybudovaná prístavba k budove Materskej školy v obci Nová Ves nad Žitavou, v ktorej sú umiestnené priestory viacúčelovej dennej miestnosti – herne a spálne pre deti, rozšírená bola šatňová časť uvedeného predškolského zariadenia.

V obci Výčapy-Opatovce boli vytvorené dočasné náhradné priestory pre jednu triedu materskej školy, počas trvania rekonštrukcie priestorov v hlavnej budove škôlky. Rovnakým spôsobom bola presťahovaná jedna trieda MŠ do priestorov základnej školy v obci Alekšince.

Rozšírenie priestorov materskej školy riešili viaceré obce, napr. Lehota, Vinodol, Hájske, Martin nad Žitavou, Lovce, cirkevná MŠ sv. Alžbety v Zlatých Moravciach. V jestvujúcich budovách uvoľnili voľné priestory, zrekonštruovali zariadenia na osobnú hygienu a vytvorili funkčné priestory pre vyšší počet detí. Hlavným zámerom obcí bolo rozšírenie priestorov pre materské školy a tým navýšenie jej kapacity, a to najmä zvýšením počtu detí v jednej triede na max. počet 25 detí a výhľadovo vytvorením dvoch samostatných tried, ktorých kapacita bude určená podľa veľkosti vnútorných priestorov. Nové priestory by boli vytvorené presťahovaním do inej časti budovy.

RÚVZ v Nitre schválil v obci Skýcov projekt „MŠ Skýcov – Rozšírenie kapacít MŠ formou rekonštrukcie priestorov“ v jestvujúcom spoločnom objekte Základnej a materskej

školy v obci Skýcov, na pozemku parc. č. 403/1, k. ú. Skýcov. Predmetom riešenia bola rekonštrukcia vnútorných priestorov školy s cieľom zvýšenia kapacity MŠ. MŠ je umiestnená v budove základnej školy. MŠ sa nachádza na prízemí budovy. Navrhovanou rekonštrukciou MŠ sa nemení umiestnenie, ani poloha stavby, jej objem, ani jej architektonický výraz, ani funkčný charakter. Projekt rieši iba zmenu vo využívaní priestorov materskej školy z dôvodu navýšenia jej kapacity.

RÚVZ so sídlom v Nitre vydal kladné stanovisko k projektovej dokumentácii stavby „Materská škola Beladice prístavba“, k. ú. Beladice pre účely územného a stavebného konania. Predmetom PD je návrh vybudovania nového pavilónu materskej školy vedľa súčasného areálu existujúcej materskej a základnej školy na Pekárenskej ul. v časti Veľké Chrásťany. Nový pavilón pre 50 detí je navrhnutý ako prístavba k existujúcemu objektu MŠ.

Schválená bola projektová dokumentácia na modernizáciu a zvýšenie energetickej účinnosti zateplením existujúceho objektu Materskej školy v obci Báb a nadstavbu objektu za účelom zvýšenia kapacity zariadenia pre deti a mládež o maximálne 22 detí.

RÚVZ v Nitre schválil projektovú dokumentáciu stavby a návrh stavebných úprav existujúcich priestorov na 2. NP II. pavilónu MŠ Žitavské nábrevie Zlaté Moravce pre vytvorenie priestorov pre samostatnú triedu s kapacitou 20 detí.

V obci Vlčany došlo k zmene v prevádzkovaní MŠ jej presťahovaním do nových priestorov a zároveň došlo k zmene prevádzkovateľa z Obce Vlčany na cirkev.

RÚVZ Nitre vydal súhlasné záväzné stanovisko k „Novostavba materskej školy v obci Volkovce“, parc. č. 781/4, k. ú. Volkovce s účelom stavby budova pre školstvo a vzdelávanie. Navrhovaná budova materskej školy bude slúžiť na účely pre potreby materskej školy, ktoré sú navrhnuté pre maximálnu kapacitu 40 detí. V rámci vnútorných priestorov sú navrhnuté vyučovacie priestory pre deti - herne a spálne, zariadenia na osobnú hygienu pre deti, sociálno-hygienické zázemie pre personál. Výdaj jedál bude v samostatnej kuchynke s jedálňou pre deti. V rámci areálu školy bude vyčlenený dostatočne veľký vonkajší areál určený na vonkajšie hracie a športové plochy s detským ihriskom, pieskoviskom a trávnatou plochou.

Predložený bol návrh architektonickej štúdie na zmenu priestorového usporiadania a dispozičného členenia pôvodných priestorov MŠ v Podhoranoch, ako aj návrh na prístavbu k existujúcim priestorom MŠ.

Skolaudované stavby, prestavby a prístavby boli následne posúdené rozhodnutia RÚVZ v Nitre na uvedenie priestorov predškolských zariadení do prevádzky alebo na zmeny v ich prevádzkovaní.

Súčasťou areálov detských kolektívnych zariadení sú aj vonkajšie telovýchovné plochy: trávnaté plochy, pieskoviská a detské ihriská. Na overenie povinností prevádzkovateľov nad starostlivosťou o čistenie a udržiavanie pieskovísk bol vykonávaný cieleň ŠZD spojený s odbermi vzoriek piesku. Celkovo boli odobraté 4 vzorky piesku s vyhovujúcou kvalitou.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v MŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v MŠ
2020/2021	8138
2019/2020	7806
2018/2019	7712
2017/2018	9153
2016/2017	7431
2015/2016	7376
2014/2015	7433

Materské školy v regióne RÚVZ v školskom roku 2020/2021 navštevovalo 8 138 detí (nárast o 332 detí – v roku 2019/2020 navštevovalo 7806), rok predtým 7712 (nárast o 94 detí). V období predchádzajúcich piatich rokov začal počet detí pozvoľne stúpať, pričom medziročný nárast predstavoval max. 100 detí, predtým dochádzalo neustále k poklesu počtu detí.

Úroveň prevádzkovej hygieny priestorov predškolských zariadení je vyhovujúca a celkový hygienický štandard zariadení je i napriek nedostatku finančných prostriedkov primeraný, udržiavaný aj svojpomocne v spolupráci s rodičmi a sponzormi. V posledných rokoch dochádza k postupnému zlepšovaniu stavebno-technických podmienok predškolských zariadení - rekonštrukcie budov, výmena okien, obnova vnútorných priestorov, takisto dochádza aj k zlepšovaniu úrovne vybavenia MŠ hračkami, telovýchovnými pomôckami a k vylepšeniu vonkajších telovýchovných plôch.

1.3 Základné školy

Z celkového počtu 110 základných škôl je 9 neštátnych ZŠ, ktorých zriaďovateľom je cirkev alebo súkromník. V Nitre sú to ZŠ sv. Marka na Petzwalovej ul., ZŠ sv. Svorada a Benedikta pri Spojenej katolíckej škole na Farskej ul., ZŠ s MŠ sv. Gorazda na Dlhej ulici. V roku 2013 vznikla Piaristická ZŠ pri Spojenej piaristickej škole sv. Jozefa Kalazanského na Piaristickej ul. v Nitre. Ďalšie cirkevné ZŠ sú vo Vrábl'och ZŠ sv. Vojtecha na Levickej ul., v Zlatých Moravciach ZŠ sv. Don Bosca na ul.1.mája a ZŠ sv. Dominika Savia v Machulinciach. Novozriadené boli Súkromná ZŠ UNES na Javorovej ul. v Nitre a ZŠ Makovičky. Súkromná základná škola Makovičky sa presťahovala z priestorov školy v Ladiciach do nových priestorov na Baničovej ul. v Nitre. Do siete škôl bola zaradená Základná škola ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória Poľný Kesov.

Počet spoločných zariadení ZŠ s MŠ je 27. Spoločné zariadenia vznikajú najmä v menších obciach s negatívnym demografickým trendom s cieľom šetriť peniaze zriaďovateľov. Zlúčili sa základná škola a materská škola v obci Slepčany do jedného subjektu. V obci Žirany sa ZŠ s MŠ rozdelila na dva samostatné subjekty. Sú to ZŠ s MŠ sv. Gorazda na Dlhej ul. v Nitre, ZŠ s MŠ na Novozámockej v Nitre, ďalej Spojená katolícka škola na Farskej ulici, v rámci ktorej je spojená ZŠ sv. Svorada a Benedikta a Gymnázium sv. Cyrila a Metoda, Piaristická ZŠ pri Piaristickej spojenej škole. V kategórii spoločných zariadení ZŠ s MŠ sú: ZŠ s MŠ Aleksince, Čakajovce, Čeladice, Golianovo, Jarok, Kolíňany, Lukáčovce, Lužianky, Nové Sady, Rišňovce, Rumanová, Svätoplukovo, Sídliisko Lúky Vráble, Žirany, Horná Kráľová, ZŠ s MŠ s VJS a s VJM v Seliciach, Horná ul. v Šali, Bernoláková ul. v Šali, Ul. Pazmáňa v Šali, Horná Kráľová, Trnovec nad Váhom, ZŠ s MŠ s VJS a VJM vo Vlčanoch, Červený Hrádok, Tekovské Nemce.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v ZŠ
2020/2021	20655
2019/2020	20177
2018/2019	19609
2017/2018	19612
2016/2017	19357
2015/2016	17910
2014/2015	18795

V regióne RÚVZ so sídlom v Nitre je počet žiakov štátnych, súkromných i cirkevných základných škôl 20655 (rok predtým 20177 - nárast o 478, rok predtým nárast o 568 žiakov). Predchádzajúce roky dochádzalo opakovane k poklesu žiakov.

V poslednom období pribúdajú rekonštrukcie školských zariadení – maľovky, opravy striech, výmeny okien, obnova fasád, ktorými sa vylepšujú životné a pracovné podmienky žiakov vo viacerých ZŠ v regióne.

V roku 2021 sa uskutočnili a boli schválené zmeny v prevádzkovaní viacerých ZŠ z dôvodu ich rekonštrukcií, ktoré zahŕňali zmeny v dispozičnom členení a priestorovom usporiadaní, rekonštrukcie zariadení na osobnú hygienu (ďalej len ZOH), jedální a ďalšie zmeny, ktoré boli realizované formou prestavby.

Vybudovaná bola stavba „Vybudovanie a zlepšenie vybavenia prírodovednej učebne v ZŠ s MŠ Viliama Záborského, Vráble“, parc. č. 1574/3, k. ú. Vráble s účelom stavby budova pre školstvo. V Topoľčiankach v budove Lesy, š.p. bola skolaudovaná stavba „Spoločná obnova včelárskej tradície v Topoľčiankach“, parc. č. 347/2, 347/3, 347/4, 347/5, 847/1, k.ú. Topoľčianky. Zrealizovaný bol stavebný objekt SO 02 – Skanzen včelárstva a SO 03 – Zriadenie výučbovej miestnosti.

Skolaudovaná bola stavba „Rozšírenie kapacít MŠ Javorová“, parc. č. 889/1, k. ú. Chrenová s účelom stavby budova pre školstvo. Prístavbami došlo k rozšíreniu jedálne, k vytvoreniu kmeňovej učebne a kancelárie pre základnú školu, k zväčšeniu triedy materskej školy a k vytvoreniu zázemia pre učiteľov. Pôvodná podlahová plocha jedálne bola 78,29 m². Prístavbou sa rozšírili jej priestory o plochu 41,54 m². Celková podlahová plocha jedálne bola rozšírená na 122,05 m². Stoličková kapacita rozšírenej jedálne zodpovedá počtu 87 detí. Na jedáleň nadväzujú zariadenia na osobnú hygienu, v ktorých je vybavenie umývadlami s prívodom tečúcej pitnej studenej a teplej vody na umytie rúk stravníkov. Umiestnenie kabinetu pre učiteľov je pred miestnosťou 8 materskej školy (umelecký ateliér), má plošnú výmeru 20,82 m². V triede 8 bolo zrealizované nové okno na zabezpečenie prirodzeného osvetlenia a vetrania miestnosti. Trieda 9 bola prístavbou zväčšená a rozšírená na plochu 54,92 m². Pred priestorom chodby a divadla bola pristavená ďalšia kmeňová učebňa základnej školy s výmerou 45,01 m² a kancelária s výmerou 16,46 m². Miestnosť divadla s pódium má plošnú výmeru 71,45 m². V tomto priestore zostali zachované dve okná na zabezpečenie prirodzeného osvetlenia a vetrania.

Pri výkone ŠZD v školách neboli zistené závažnejšie nedostatky v úrovni prevádzkovej hygieny, sanitácii priestorov, v režime prevádzky a stravovania, ktoré sa zabezpečujú v súlade so schválenými prevádzkovými poriadkami.

1.4 - 1.5 Gymnaziá, stredné odborné školy, konzervatóriá

Počet gymnázií v roku 2021 bol sedem. V okrese Nitra je naďalej v prevádzke 5 gymnázií, v mestách Zlaté Moravce a Šaľa sú 2 gymnáziá. V školskom roku 2020/2021 navštevovalo gymnáziá 3973 študentov (nárast o 969), v roku 2019/2020 navštevovalo gymnázia 3004 študentov (pokles o 21 študentov).

SOŠ je v regióne 22 a konzervatórium je 1, pričom 6 z nich je neštátnych, súkromných. Stredné odborné školy v školskom roku 2020/2021 navštevovalo 7122 žiakov (pokles o 803), v roku 2019/2020 navštevovalo 7925 žiakov (výrazný nárast o 921 žiakov).

Medzi spojené školy patrí SŠ na Slančíkovej ulici v Nitre, v rámci ktorej sú zlúčené 3 školy: Hotelová akadémia, SPŠ potravinárska a Športové gymnázium. Spojená katolícka škola zlučuje ZŠ sv. Svorada a Benedikta a Gymnázium sv. Cyrila a Metoda. V Šali - Veči je Spojená škola, rámci ktorej sú zlúčené: Stredná priemyselná škola, SPŠ chemická a Stredné odborné učilište chemické.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných žiakov na stredných školách v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet žiakov v gymnáziách	Počet žiakov v SOŠ
2020/2021	3973	7122
2019/2020	3004	7925
2018/2019	3025	7004
2017/2018	3079	8414
2016/2017	3271	7361
2015/2016	3043	7661
2014/2015	3089	7555

Do prevádzky boli v roku 2014 uvedené Elokované pracovisko ako súčasť Súkromnej spojenej školy, Sv. Štefana 36, 943 01 Štúrovo, ktorej zriaďovateľom je VSOM, s.r.o. a tiež Elokované pracovisko, Cabajská 6, 949 01 Nitra ako súčasť Súkromného konzervatória, Krčméryho ul., Nitra, ktorého zriaďovateľom je Helena Madariová. Do priestorov Kňazského seminára v Nitre sa presťahovala Súkromná stredná umelecká škola dizajnu, Škultétyho ul. 1, Nitra.

Súkromná stredná odborná škola ANIMUS sa presťahovala do nových priestorov z Levickej 40 do účelových priestorov v budove Agroinštitútu v Nitre z dôvodu klesajúceho počtu študentov.

Na viacerých stredných školách sa vydávali záväzné stanoviská k územnému konaniu stavieb multifunkčných ihrísk, niektoré ihriská boli v roku 2020 skolaudované a uvedené do prevádzky. Ihriská boli realizované vo vonkajšom športovom areáli škôl. Multifunkčného ihriska boli navrhované a realizované s EPDM športovým povrchom, s oplatením a s malou tribúnkou. Na ihriskách bude možné hrať minifutbal, volejbal, nohejbal, hádzanú, tenis, basketbal. Súčasťou projektov sú aj atletické dráhy s koncovým povrchom zo striekaného tartanu a doskočisko.

1.6 Jazykové školy

V 30 jazykových školách v regióne RÚVZ Nitra je zriaďovateľom u 29 súkromník, občianske združenie a 1 JŠ je štátna. Sú to jazykové školy: Maxima (súkromná JŠ, Mgr. Zuzana Zaujecová, Ul. F. Mojtu, Nitra); JŠ César De Miguel Santos (Schurmanova 8, Nitra); JŠ Sophia (Sophia, o.z., Štefánikova 30, Nitra); JŠ (Mgr. Lenka Matyová, Ul. 1. mája 22, Zlaté Moravce); JŠ a cvičenie jogy (PhDr. Lucia Jechová, PhD., Chmeľová dolina 27, Nitra); Jazyková škola (Jazykové centrum, s.r.o., Šaľa, Vlčanská ulica 6789/6A); JŠ Sun (Renáta Valašíková, Duklianska 2/B, Zlaté Moravce); JŠ Profit (a.s., Cintorínska 5, Nitra); In lingua (Ing. Kristína Čierna, Ul. 1. Mája Zlaté Moravce); Le-Rosi (s.r.o., Erika Rosinová, Hviezdoslavova ul., Zlaté Moravce); JŠ E-ku; Štátna jazyková škola, Golianova ul., Nitra; College; JŠ Šaľa; JŠ spoločnosti Everyday English, s.r.o., Bystrá 26, 949 11 Nitra; JŠ Laury Pokoraczkej Križovičovej, Ul. SNP 202/148, 937 01 Želiezovce, JŠ ZARAZ, Coboriho ul. v Nitre, JŠ – Tremlová, Štefánikova tr., Nitra, JŠ Močenok, Školská 1158, Nitra, JŠ n.o. Vages na Štefánikova tr. 71, Nitra, Hodžova ul., Nitra, JŠ Pro Europa v priestoroch Súkromnej strednej odbornej školy v Dolných Obdokovciach; JŠ ZARAZ, Hviezdoslavova ul. v Zlatých Moravciach, Vyučovanie cudzích jazykov na Štefánikovej tr. 25 v Nitre;

Vyučovanie cudzích jazykov Learn and Smile na Ul. Fraňa Mojtu v Nitre; Vyučovanie cudzích jazykov na Sládkovičovej 3 v Nitre; JŠ Chelsea Learning Horná v Šali. V roku 2020 boli uvedené do prevádzky: JŠ Chelsea Learning v Nitre, EDUCA vzdelávacie centrum v budove Krajského osvetového strediska Nitra.

Stavebno-technické podmienky priestorov jazykových škôl, ako aj úroveň prevádzky týchto zariadení sú vyhovujúce.

1.7 Miesta výkonu praktického vyučovania

Starostlivosť o prácu mladistvých zahŕňa starostlivosť o pracovné podmienky žiakov SŠ v rámci praktického vyučovania. V okrese Nitra sme evidovali v roku 2021 už len jedno stredisko odbornej praxe pri Strednej odbornej škole veterinárnej, Nitra, Drážovská 8/14, ďalej 63 pracovísk praktického vyučovania – dielní, ktoré sú vytvorené v rámci priestorov stredných odborných škôl. V dvoch strediskách odborného vyučovania – cukrárska a pekárska výrobnia pri SOŠ potravinárskej na Cabajskej v Nitre je vykonávaný štátny zdravotný dozor pravidelne, spojený aj s odberom vzoriek vyrábaných cukrárskych a pekárskych výrobkov, ako aj sterov z prostredia na overenie čistoty. V strediskách pre praktické vyučovanie sa spravidla koná skupinový výcvik učňov pod vedením majstrov odborného výcviku, inštruktorov odbornej výchovy alebo individuálna odborná výučba.

Deutsch - Slowakische Akademien, a.s., Školská 136/5, 977 01 Brezno, IČO: 47 342 242, bolo vydané záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby „Centrum odborného vzdelávania a prípravy v oblasti CNC technológií v Nitre“, miesto stavby Nitra, Novozámocká č. 220, parc. č. 1446/5, 1445/3, 1446/1, 1446/2, 1446/3, 1446/4, 1449, 1450/2, k.ú. Dolné Krškany s účelom stavby budova pre školstvo (SO 01 – dielne praktického vyučovania). SO 01 – prístavba dielní praktického vyučovania, parc. č. 1446/5, k. ú. Dolné Krškany, prístavba dielní má obdĺžnikový pôdorysný tvar, prízemnou spojovacou chodbou je spojená so stavebným objektom SO 03 – budova školy, telocvične a šatní, prístavba je dvojpodlažná, strecha je plochá. Na 1 NP. sa nachádzajú prevažne učebne, dve menšie učebne, zariadenia na osobnú hygienu (ďalej len ZOH) pre žiakov, ZOH pre zamestnancov, v blízkosti únikového schodiska sú umiestnené priestory pre technológiu (vykurovanie, VZT, príprava TUV), hlavný vchod do dielní je vedľa únikového schodiska. Na 2. NP sa nachádzajú odborné učebne a dielne, ZOH pre žiakov. V strednom trakte je osvetlenie zabezpečené svetlými. Čiastočne hlavná hala a dielňa silnoprúdu sú vysunuté mimo pôdorys prízemnia, čím vznikne krytý podchod. Súčasťou sú zdravotnícké inštalácie, vykurovanie (stavba je napojená na existujúcu kotolňu energovodom – SO 11), elektroinštalácia, bleskozvod, elektroinštalácia slaboprúd – hlasová signalizácia požiaru HSP. Na plochej streche je umiestnené vzduchotechnické zariadenie (technológia je predmetom samostatných prevádzkových súborov).

V roku 2021 boli komplexne zrekonštruované priestory dielní odborného výcviku pre profesie kaderník, kozmetik, nechťový dizajn Strednej odbornej školy techniky a služieb, Cintorínska 4, Nitra.

Podmienky pre odbornú prax boli vyhovujúce v štátnych zariadeniach i u súkromných podnikateľov.

1.8 Špeciálne školy

Do tejto kategórie zariadení patria školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami: MŠ, ZŠ a SŠ pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením, praktické školy, odborné učilištia, školy a triedy pre deti a žiakov s nadaním.

V školskom roku 2020/2021 navštevovalo 1395 žiakov (nárast o 227 žiakov), v roku 2019/2020 navštevovalo špeciálne školy a špeciálne triedy spolu 1168 (menej o 215 žiakov ako v predchádzajúcom roku).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v špeciálnych školách v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v ZŠ
2020/2021	1395
2019/2020	1168
2018/2019	1383
2017/2018	1372
2016/2017	1428
2015/2016	1465
2014/2015	1459

V pôsobnosti RÚVZ Nitra bolo 36 škôl pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Z toho je 4 MŠ pre deti so zdravotným znevýhodnením, 3 špeciálne integrované triedy pri bežných MŠ pre deti so zrakovým postihnutím a so syndrómom autizmu a 1 MŠ pri zdravotníckom zariadení. V roku 2014 bola uvedená do prevádzky 1 špeciálna MŠ pri Spojenej škole, Ul. Janka Kráľa v Zlatých Moravciach pre deti s mentálnym postihnutím a syndrómom autizmu alebo s inou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím (variant C). V Zlatých Moravciach na Slnecnej ul. boli uvedené do prevádzky 2 triedy elokovaného pracoviska Spojenej školy, Ul. Janka Kráľa. Elokované pracovisko je umiestnené v účelových priestoroch budovy pre školstvo. V roku 2017 bola uvedená do prevádzky špeciálna materská škola pri Spojenej škole na Červeňovej ul. v Nitre ako jej ďalšia organizačná zložka. V roku 2019 bola schválená zmena v prevádzkovaní uvedenej materskej školy z dôvodu vytvorenia ďalšej triedy. Zariadenie je určené pre deti s poruchami autistického spektra. V roku 2019 bola tiež schválená a uvedená do prevádzky Špeciálna MŠ, Kollárova 4 v Nitre pre deti so zdravotným znevýhodnením ako Elokované pracovisko Spojenej školy na Mudroňovej ul. v Nitre. Uvedené zariadenia navštevuje 115 detí predškolského veku.

ZŠ pre žiakov so zdravotným znevýhodnením je v regióne 9 a 15 tried pre žiakov so zdravotným znevýhodnením integrovaných v rámci ZŠ. Špeciálne ZŠ navštevujú žiaci s mentálnym, telesným postihnutím, syndrómom autizmu, s narušenou komunikáciou, s vývinovými poruchami správania a 1 ŠZŠ je pri zdravotníckom zariadení. 3 ZŠ pre žiakov so ZN sú internátne. Uvedené zariadenia navštevujú deti mladšieho a staršieho školského veku.

Pre stredoškolských študentov so zdravotným znevýhodnením funguje SOŠ pri RC v Zlatých Moravciach. Vykonávame ŠZD aj v 2 praktických školách (Červeňova, Nitra; Janka Kráľa, Zlaté Moravce) a v 2 OU internátnych (Mojmírovce a Nová Ves nad Žitavou). Praktická škola pri ZŠ Krátka, Šaľa bola zrušená.

V roku 2018 boli uvedené do prevádzky priestory elokovaného pracoviska Spojenej školy internátnej, Červeňova, Nitra v obci Vinodol a schválená bola zmena v prevádzkovaní Špeciálnej základnej školy na Mudroňovej ul. v Nitre z dôvodu uvedenia Výdajnej školskej jedálne pri škole do prevádzky.

1.9 Fakulty VŠ

V roku 2021 poskytovali vysokoškolské vzdelávanie v našom regióne 3 verejné vysoké školy (SPU, UKF a Bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského). V roku 2015 bola uvedená po prevádzky Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, ktorá mala Informačno-Konzultačné stredisko v priestoroch Základnej školy na Robotníckej ul. v Zlatých Moravciach. Od roku 2020 uvedená vysoká škola nebola v daných priestoroch prevádzkovaná.

Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre bol v akademickom roku 2020/2021 5295 študentov (pokles o 22 študentov), v roku 2019/2020 počet študentov denného štúdia 5317 (pokles o 50 študentov). Na UKF môžu študenti absolvovať štúdium na 5 fakultách: na Fakulte prírodných vied, na Fakulte stredo európskych štúdií, na Filozofickej fakulte, na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva a na Pedagogickej fakulte. V roku 2017 bola ukončená rekonštrukcia priestorov Poradenského centra UKF v Nitre na Dražovskej ceste v Nitre. Priestory sa nachádzajú na 1. NP budovy internátu Zobor, tvorí ich veľká konferenčná sála, administratívne priestory, zasadačky. V minulom roku bola tiež ukončená stavby novej budovy laboratórií UKF na Tr. A. Hlinku v Nitre. Budova je trojpodlažná, zahŕňa priestory skladov chemických látok a prípravkov, vrátane priestorov na ich bezpečnú likvidáciu, priestory laboratórií, kryokomoru, mikroCT, ďalšie najmodernejšie technológie. V budove sú aj učebne pre študentov.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných študentov UKF

Akademický rok	Počet študentov UKF
2020/2021	5295
2019/2020	5317
2018/2019	5367
2017/2018	5459
2016/2017	5595
2015/2016	6363
2014/2015	6767

V rámci denného štúdia na SPU v Nitre študuje 4006 (pokles o 452 študentov), v roku 2019/2020 študovalo 4458 študentov (pokles o 314 študentov, roky predtým bol pokles o 781 a o 196 študentov). Na SPU môžu študenti absolvovať VŠ štúdium na týchto 6 fakultách: Fakulta biotechnológie a potravinárstva, Fakulta ekonomiky a manažmentu, Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov, Technická fakulta, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva a Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja. V roku 2015 boli uvedené do prevádzky priestory Výskumného centra Agrobiotech – komplexného inovačného a kompetenčného centra SPU v Nitre. Agrobiotech je umiestnený v priestoroch komplexne zrekonštruovaných pavilónov M a Q. Centrum pozostáva z viac ako 30 laboratórií, vybavených najmodernejšími technológiami.

SPU rieši stavbu „Potravinový inkubátor – Katedra hygieny a bezpečnosti potravín SPU v Nitre“, ktorá bude slúžiť na výskumné účely SPU. Objekt, ktorý je predmetom riešenia sa nachádza v areáli SPU v Nitre. Je situovaný na parcele č.1188 a je vo vlastníctve SPU. Objekt je zakomponovaný v jestvujúcom komplexe a je dopravne napojený jestvujúcou prístupovou komunikáciou. Projekt rieši stavebné úpravy vo vnútri jestvujúceho objektu.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných študentov SPU

Akademický rok	Počet študentov SPU
2020/2021	4006
2019/2020	4458
2018/2019	4772
2017/2018	5114
2016/2017	5395
2015/2016	6176
2014/2015	6372

Bohosloveckú fakultu UK v Nitre na Samovej ulici v roku 2020/2021 navštevovalo 58 študentov, v roku 2019/2020 navštevovalo v dennej forme 110 študentov. Nárast študentov jbol spôsobený presťahovaním študentov zo seminára v Badíne.

Všetky vysoké školy navštevovalo spolu v dennom štúdiu 9359 študentov (pokles o 526 študentov), v roku 2019/2020 to bolo 9 885 študentov (pokles o 504 študentov, rok predtým menej o 217, rok predtým bol pokles o 528 a predtým o 1505 študentov). V období posledných rokov dochádza k výraznejšiemu poklesu vysokoškolských študentov.

Prevádzkovanie vysunutých fakúlt súkromných vysokých škôl na území okresu Šaľa nebolo oznámené orgánu na ochranu verejného zdravia ľudí.

1.10 Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania, základné umelecké školy

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme spolu 139 zariadení a prevádzok mimoškolskej výchovy a vzdelávania, ktorými sú základné umelecké školy, centrá voľného času, školské kluby detí.

V regióne dozorujeme 17 ZUŠ, z ktorých 6 je štátnych, 11 je neštátnych. Sú to Súkromná ZUŠ, Sasinkova 1, Lužianky; ZUŠ, Mojmírovce 897; Súkromná ZUŠ H. Madariovej, Krčméryho ul. 2, Nitra; Súkromná ZUŠ, Piaristická 2, Nitra; ZUŠ, Vajanského 1, Nitra; Súkromná ZUŠ, Dubíkova, Nitra; Súkromná ZUŠ ART PEGAS, Štefánikova 140, Nitra; Súkromná ZUŠ Tralaškola, Ďurkova 18, Nitra; Súkromná ZUŠ Evy Pacovskej, Nové Sady 176; ZUŠ, Hlavná 1, Vrábľa; ZUŠ, Školská 1697, Močenok; ZUŠ, Kukučínova 27, Šaľa; ZUŠ, J. Kráľa, Zlaté Moravce; Súkromná ZUŠ, Školská 16, Jarok; Súkromná ZUŠ Silvie Czafrangóovej, Vlčany; Súkromná ZUŠ n.o. Pro Europa v priestoroch Súkromnej strednej odbornej školy Dolné Obdokovce; Elokované pracovisko Súkromnej ZUŠ Heleny Madariovej, Rýnska ul., Nitra. Takmer všetky tieto ZUŠ sú umiestnené v účelových adaptovaných priestoroch v rámci samostatných budov alebo v jestvujúcich priestoroch základných škôl. ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre je presťahovaná do kompletne zrekonštruovaných priestorov bývalej ZŠ na Vajanského ulici v Nitre. Základné umelecké školy zaradené v sieti školských zariadení v školskom roku 2019/2020 navštevovalo 5562 (pokles o 193 detí), 5755 žiakov (pokles o 399 žiakov, predtým nárast o 153 žiakov, predtým pokles o 42 žiakov).

Školské kluby patria medzi školské výchovno - vzdelávacie zariadenia v zmysle § 113 zák. č. 245/2008 Z. z. V školskom roku 2020/2021 bolo v regióne RÚVZ Nitra 110 školských klubov pri ZŠ. Nenastala zmena vo vybavení školských klubov. Vo väčšine škôl svoju činnosť vykonávajú školské kluby v klasických učebniach, ktoré sú v rámci priestorových možností prispôsobené potrebám a náplni činností, ktoré sa v nich vykonávajú.

Vylepšenia týchto priestorov (maľovky, údržba) sa vykonáva súčasne s vylepšovaním vnútorných priestorov škôl.

Zariadenia pre voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže sú školskými výchovno-vzdelávacími zariadeniami podľa § 113 zák. č.245/2008 Z. z., sú to centrá voľného času a školské strediská záujmovej činnosti. Dozor vykonávame v 10 CVČ. CVČ zriadené súkromníkom je Súkromné CVČ Board Club v ZŠ Veľký Lápáš (o.z. Board Club Žilina). Novozriadené bolo Súkromné CVČ v obci Rišňovce. CVČ Domino je v kompletne zrekonštruovanej historickej budove v centre mesta Nitra. V roku 2020 bolo uvedené do prevádzky CVČ Slniečko vo Veľkom Záluží. Centrá voľného času zaradené v sieti školských zariadení navštevovalo 3499 (pokles o 123 detí), rok predtým 3622 (pokles o 447, predtým o 123 žiakov). V roku 2021 bolo uvedené do prevádzky zariadenie mimoškolskej výchovy a vzdelávania Babylon na adrese Farská, Nitra.

1.11 Ubytovacie zariadenia

Celkový počet školských internátov pri SŠ využívaných na ubytovanie stredoškolských študentov je 9, pri gymnáziách 2 (Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre a EP v Kňazskom seminári na Samovej v Nitre), pri SOŠ 7 (Súkromná SOŠ Dolné Obdokovce, SOŠ potravinárska, Cabajská 6 a Cabajská 10, Nitra, SOŠ veterinárna, Drážovská, Nitra, SOŠ, Kráľovská, Šaľa; Spojená škola, Slančíkovej, Nitra, Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA, Novozámocká 220). Študentských domovov pre VŠ študentov v roku 2021 bolo 9. Ubytovacích zariadení pri školách pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bolo 8, z toho 5 pri špeciálnych ZŠ internátnych (Spojená škola Červeňova v Nitre, LVS Poľný Kesov, LVS Nitra – Kynek, RC Vráble, RC Zlaté Moravce), 3 pri špeciálnych stredných školách (OUI Nová Ves nad Žitavou, OUI Mojmírovce, RC Zlaté Moravce) a 1 ubytovacie zariadenie pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež (RC v Zlatých Moravciach – zariadenie pre matky s deťmi).

V študentských domovoch pri SŠ bolo ubytovaných 1372 (rok predtým 869 študentov), percento vyťaženia je 92,76 %. Aj na základe mimoriadnych cielených previerok v ubytovacích zariadeniach vykonaných v predchádzajúcich rokoch bola znížená kapacita v niektorých stredoškolských internátoch, čím došlo k výraznému zlepšeniu podmienok ubytovaných študentov a k zníženiu percenta vyťaženia ŠD.

V študentských domovoch pri VŠ bolo ubytovaných 2372 študentov (rok predtým 4069 študentov), percento vyťaženia je 57,18 %. Zo strany vedenia oboch univerzít je snaha zabezpečiť ubytovanie pre čo najvyšší počet študentov. Študentské domovy Akademická, Nitra, Antona Bernoláka, Poľnohospodár a kňazský seminár sú vo vyhovujúcom technickom stave a spĺňajú hygienické požiadavky. ŠD Pribina, ktorý patrí SPU v Nitre nebol zatiaľ vyradený zo siete školských zariadení, ale dlhodobo sa pre nevyhovujúci stavebno-technický stav nevyužíva na ubytovanie študentov. ŠD Mladosť zabezpečil zateplenie budovy, novú vonkajšiu omietku na budove, ďalej rekonštrukciu kúrenia v časti „ležiak“ a v roku 2014 bola ukončená rekonštrukcia v časti „vežiak“. V roku 2018 a 2019 pokračovala rekonštrukcia izieb na 3. NP a 2. NP v časti ležiak, ktorá zahŕňala rekonštrukciu elektroinštalácií, kompletnú výmenu nábytkov v izbách, výmenu podláh v spoločných priestoroch chodieb, obnovu spoločných priestorov. V roku 2021 bola ukončená rekonštrukcia poslednej časti internátu – 1. NP. Ostatné domovy mládeže pri vysokých školách majú väčšinou z hľadiska stavebno-technického stavu viaceré nedostatky. Väčšina VŠ internátov má stále pôvodné dispozičné riešenie a priestorové usporiadanie, nedostatočnú plochu na 1 ubytovaného v m², prekročený počet ubytovaných vo viac posteľových izbách, nedostatočné základné vybavenie izieb,

spoločné zariadenia osobnej hygieny, príp. ich vybavenie nezodpovedajúce počtu ubytovaných (1 sprcha, 1 WC na viac ako 10 ubytovaných).

V ubytovacích zariadeniach pri školách pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bolo ubytovaných 215 ubytovaných, percento vyťaženia je 79,34 %.

Problém s prekračovaním kapacity nie je v žiadnych z dozorovaných ubytovacích zariadení.

Súkromnej strednej odbornej školy polytechnickej DSA, Novozámocká 220, 949 05 Nitra, IČO: 42114985 bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov Súkromného školského internátu DSA, Novozámocká 220, 949 05 Nitra, ako súčasť Strednej odbornej školy polytechnickej DSA, Novozámocká 220, Nitra, ktorý sa nachádza na 4. nadzemnom podlaží budovy školy.

1.12 Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zariadenia sociálnych služieb sú zariadenia podľa zák. č. 448/1991 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 355/2007 Z.z. ŠZD vykonávame v týchto zariadeniach: DSS Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku, DSS Kreatív Klasov, DSS Šaľa. Denný stacionár Šťastný život, Mojmírovce v roku 2020 ukončil svoju činnosť.

V DSS Močenok je poskytovaná celoročná starostlivosť pre mladých mužov bez rodinného zázemia, ktorí ukončili ústavnú výchovu v detských domovoch v 18. roku veku, ako aj deťom do 18. rokov. V DSS Klasov je poskytovaná celoročná starostlivosť pre deti a dospelých s rôzne ťažkými formami telesného a mentálneho postihnutia. Súčasťou DSS je aj chránené bývanie pre klientov. V týchto zariadeniach sa priebežne vylepšujú prevádzkové podmienky postupnou rekonštrukciou priestorov, výmenou okien, dverí, vybudovaním vonkajšieho areálu. Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých s denným pobytom je v prevádzke na Okružnej v Šali.

Medzi zariadenia s dlhodobou starostlivosťou patria aj zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately v zmysle § 45 zák. č. 305/2005 Z.z.- detské domovy a krízové strediská. V pôsobnosti RÚVZ Nitra sú to centrá pre deti a rodiny - detské domovy rodinného typu v Žitavciach, Koliňanoch, DD Dlhá ul., Nitra a DD sv. Lujzy, Samova ul., Nitra, DD Komunita Kráľovnej pokoja Močenok. Pri CDR Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku boli vytvorené samostatné priestory pre DD rodinného typu v byte v Šali. Pre CDR Močenok sa vydávalo rozhodnutie na uvedenie priestorov samostatnej skupiny CDR Močenok rodinného typu na adrese Dekana Dúbravického 1821/28, Močenok do prevádzky. Medzi krízové strediská patria Detské krízové centrá n.o. Slniečko v Nitrianskych Hrnčiarovciach a Štitároch, KS Effeta pre ľudí s postihnutím sluchu v Nitre na Samovej, KS v Šali, Komunitné centrum o.z. Maják v Zlatých Moravciach. Zariadenie núdzového bývania na Krčméryho ul. v Nitre (prevádzkovateľom je mesto Nitra), Útulok pre matky s deťmi v Nitre – Krškanoch; Bezpečný ženský domov ako zariadenie sociálnych služieb prevádzkované Centrom Slniečko, n.o.; Úsmev ako dar ako prevádzkovateľ priestorov na poskytovanie sociálnych služieb v budove na Dvorčianskej v Nitre; Centrum Slniečko, n.o. chránená dielňa v priestoroch Kalvárie v Nitre a Poradenské centrum Slniečko v Nitre na Coboriho ul. v Nitre; Nízko prahové denné centrum o.z. YMCA v Nitre v priestoroch budovy bývalej MŠ Na Hôrke v Nitre; Zariadenie sociálnych služieb Lienka pri Klube rodičov autistických detí v Nitre, Vodná 1119/7, Nitra so sídlom na adrese Dvorčianská 63, Nitra – Dolné Krškany a zariadenia spoločného stravovania - výdajne jedál pri uvedenom zariadení

do prevádzky; Služba včasnej intervencie ambulantnou formou v zariadení „Viničky“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra. V roku 2019 bol uvedený do prevádzky bol Domov pre mladých dospelých v Horných Krškanoch, ktorý patrí pod Komunitu kráľovnej pokoja v Nitre – priestory pre jednu samostatne usporiadanú skupinu. V roku 2019 boli ďalej uvedené do prevádzky Komunitné centrum na Partizánskej ul. v Šali a Komunitné centrum v budove centra občianskej vybavenosti v Šali, ktorých prevádzkovateľom je o.z. Optima Status. Vo Vlčanoch boli uvedené do prevádzky priestory zariadenia sociálnych služieb – Domov na pol ceste na ubytovanie pre mladých dospelých. Pre Centrum pre deti a rodiny Koliňany boli uvedené do prevádzky priestory na Sládkovičovej 3, Zlaté Moravce a na Coborihu ul. v Nitre na realizáciu aktivít sociálnych pracovníkov a psychológov (vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ambulantnou a/alebo terénnou formou) do prevádzky. Rovnaká služba bola uvedená do prevádzky aj pre CDR Žitavce vo Vrábľoch. Zámerom je uvedenie priestorov na realizáciu aktivít sociálnych pracovníkov (vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ambulantnou a/alebo terénnou formou) a psychológov (vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ambulantnou a/alebo terénnou formou) na zabezpečenie prevádzkových činností Centra pre deti a rodiny. V roku 2020 bolo uvedené do prevádzky Komunitné centrum Žikava. V roku 2021 bolo pre mladých dospelých skolaudované ubytovacie zariadenie pri CDR Žitavce.

V roku 2017 bolo vydané rozhodnutie na zmenu v prevádzkovaní Detského domova na Dlhej ul. v Nitre, ktorý sa transformoval na detský domov rodinného typu, bola zrušená centrálna kuchyňa i práčovňa, vytvorené boli priestory pre 4 samostatné skupiny. V roku 2019 boli kompletne zrekonštruované priestory dvoch nadzemných podlaží jedného pavilónu a prispôbené na ubytovanie detí v samostatných skupinách.

Celkový počet týchto zariadení je 36. Pri výkone ŠZD neboli v týchto zariadeniach zisťované nedostatky v hygienickej úrovni. Všetky zariadenia vykazujú primeraný hygienický štandard z hľadiska stavebno-technických podmienok i úrovne prevádzky v sledovaných ukazovateľoch. Podľa potreby sa vykonávajú maľovky, údržby, opravy, výmeny poškodených zariadení a obnova vnútorného vybavenia.

1.13 Špeciálne výchovné zariadenia

Špeciálne výchovné zariadenia v zmysle § 113 zák. č. 245/2008 Z. z. ako zariadenia s dlhodobou starostlivosťou sú v našom regióne: Reedukačné centrum v Zlatých Moravciach, RC Vrábľa, LVS Poľný Kesov a LVS Nitra – Kynek. RC v ZM má nasledovné organizačné zložky: Reedukačný detský domov, Reedukačný domov mládeže a Zariadenie pre matky s deťmi. Pri zariadení pre matky s deťmi funguje aj 1 oddelenie jasli. Zriaďovateľom týchto zariadení je Regionálny úrad školskej správy.

V súvislosti s vzniknutou epidémiou svrabu a na základe skutočností zistených výkonom ŠZD v priestoroch pracovne pri Liečebno-výchovnom sanatóriu v Poľnom Kesove nariadil RÚVZ v Nitre rozhodnutím č. HDM/A/2018/03079-2-Gre zo dňa 05.11.2018 opatrenie na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení - zákaz prevádzky pracovne, ktorá je súčasťou LVS v Poľnom Kesove do doby zabezpečenia nápravných opatrení a splnenia požiadaviek podľa § 21 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. v spojení s § 10 ods. 6 písm. a) – e) a s § 3 ods. 1 – 3 vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhl. č. 259/2008 Z.z.), ako aj podľa § 24 ods. 5 písm. c) zák. č. 355/2007 Z.z. Pokyn bol splnený a práčovňa bola kompletne zrekonštruovaná.

1.14 Školy v prírode a zotavovacie podujatia

Zotavovacie podujatia a školy v prírode sú popísané podrobnejšie v kapitole 6.

1.15 Zariadenia školského stravovania

Školské účelové zariadenia sú aj zariadenia školského stravovania. Je to 207 školských jedální, 71 výdajných školských jedální, spolu 278 zariadení. V roku 2021 boli schvaľované najmä zmeny v prevádzkovaní jestvujúcich zariadení spoločného stravovania z dôvodu zmien v ich dispozičnom členení, priestorovom usporiadaní a vo vybavení a schvaľovanie zmien prevádzkových poriadkov. Uvedená do prevádzky bola výdajná školská jedáleň pri Súkromnej materskej škole Motýlik Nový Cabaj a Školská jedáleň pri cirkevnej materskej škole Vlčany. V roku 2020 bola zrušená výdajná školská jedáleň pri súkromných jasliach Jarka, Kvetná ul., Nitra.

1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia

V školách a v školských zariadeniach v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 94 zariadení rýchleho občerstvenia. V roku 2021 boli uvedené do prevádzky zariadenia rýchleho občerstvenia: Centrum Café, Hlavná 557/34, Vráble, súčasťou ktorého je zariadenie nepravidelnej starostlivosti o deti. V roku 2020 bola uvedená do prevádzky Kaviareň pri Akadémii tanca, Nitra, Chrenová 2. V niektorých zariadeniach bola posudzovaná zmena v sortimente. V Šali sa začal realizovať projekt s názvom Zdravá desiata určený na prípravu desiat pre žiakov základných škôl, v rámci ktorého sa deťom pripravujú rôzne druhy zdravej desiaty: obložené celozrnné pečivo, nátierky, zdravé pečené i nepečené koláče a dezerty, rôzne druhy kaší, ovocie a zelenina.

1.17 Telocvične pri školách

Pri ZŠ dozorujeme 377 vnútorných a vonkajších priestorov určených na výučbu telesnej výchovy. Pri stredných školách je 56 vnútorných a 24 vonkajších telovýchovných priestorov. Pri špeciálnych školách je 30 vnútorných a 30 vonkajších TV priestorov. Univerzity majú 15 vnútorných a vonkajších priestorov na telovýchovu.

Malotriedne ZŠ využívajú na výučbu telesnej výchovy provizórne priestory, najčastejšie kmeňové učebne alebo chodbové priestory škôl, príp. iné budovy, napr. kultúrneho domu. Typizovanú telocvičňu nemajú ZŠ Čakajovce, Čechynce, Čifáre, Dolné Obdokovce, Klasov, Koliňany, Lukáčovce, Pohranice, Rumanová, Šurianky, v Nitre ZŠ Dlhá a Petzwalova, v Šali Ul. Pázmaňa, Beladice, Čaradice, Čierne Kláčany, Hostie, Jedľové Kostolany, Kostolany pod Tríbečom, Ladice, Lovce, Machulince, Mankovce, Martin nad Žitavou, Slepčany, Velčice, Ul. 1. mája v Zlatých Moravciach.

V roku 2017 boli uvedené do prevádzky priestory dvoch nových telocviční pri ZŠ s MŠ v obci Rumanová, pri Základnej škole na Tulipánovej ul. v Nitre. Zrekonštruované boli priestory telocvične pri ZŠ Krčméryho ul. v Nitre (výmena okien, oprava vnútorných omietok a obnova maľoviek v telocvični, v zázemí – v šatniach a v ZOH, výmeny telovýchovného náradia. V predchádzajúcom roku boli komplexne zrekonštruované aj priestory telocvične pri Základnej škole s materskou školou v Rišňovciach.

V roku 2019 boli uvedené do prevádzky: Multifunkčné ihrisko pri Gymnázium Juraja Fándlyho v Šali a Multifunkčné ihrisko v obci Mojmírovce, telocvična na Hlbokej ul. v Nitre (určená pre Základnú školu Cabajská v Nitre).

V roku 2020 boli uvedené do prevádzky telocvičňa pri Základnej škole Veľký Lapáš, Detské ihrisko pri Materskej škole, Nitra, Na Hôrke, Detské ihrisko pri Materskej škole Čechynce.

V roku 2021 boli uvedené do prevádzky multifunkčné ihriská pri stredných školách – pri SOŠ stavebnej, Nábrežie mládeže, Nitra a Strednej odbornej škole obchodu a služieb, Ul. SNP, Zlaté Moravce.

Zamestnankyne oddelenia HDM zabezpečili vykonanie pravidelných kontrol zameraných na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek na vonkajšie a vnútorné priestory určené na výučbu telesnej výchovy. Nedostatky boli zisťované pri zaraďovaní TV do rozvrhu vyučovacích hodín. Nedostatky sa vyskytovali najmä v súvislosti s opotrebovanými podlahami športovísk a v stavebno-technickom stave šatní a zariadení osobnej hygieny – poškodené keramické obklady stien a podláh, nedostatky v poškodenej sanite.

V jednotlivých školách boli ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v zápisnici z výkonu štátneho zdravotného dozoru. V prípade finančne náročných nedostatkov, školy oznámili termíny ich odstránenia postupne, po prerokovaní so zriaďovateľom zariadeniam. Sankcie neboli uložené.

1.18 Ostatné

Do tejto kategórie sme zaradili celkovo 74 zariadení: 6 centier pedagogicko psychologického poradenstva a prevencie, 6 centier špeciálno-pedagogického poradenstva a 3 DIC (Detské integračné centrum na Cabajskej, NR, Súkromné DIC Effeta na Samovej, NR a Súkromné DIC Socia na Topoľovej ul., NR). V roku 2016 bolo uvedené do prevádzky súkromné DYS centrum pedagogicko-psychologického poradenstva, Dieťaťatko poradenské centrum Cintorínska, Nitra. Ďalej sme sem zaradili rodinné centrum Alba – centrum na Štefánikovej triede v Nitre, ktoré zabezpečuje mimoškolské aktivity pre deti do 6 rokov veku. Ďalej Výtvarnú umeleckú školu v Nitre na Samovej ulici, 7 detských kútikov v obchodných centrách (TimeOut Plus, s.r.o. v OZC Max Nitra, Mlyny Nitra; detský kútik v NC Tesco Nitra), 5 umelých krytých bazénov pri SŠ a VŠ, 2 nekryté bazény pri zotavovacích zariadeniach, 2 umelé bazény pre dojčatá, chránené dielne (Inka, Slniečko), 1 Jazdecký klub Ranč Dlhá ul., Nitra, 2 mliečne kuchynky na neonatologickom a detskom oddelení Pediatrickej kliniky FN Nitra, 1 Baby centrum v Mestskej športovej hale v Nitre, 2 materské centrá (Mami Oáza, Zlaté Moravce, MC Šaľa), 1 CHICHI WORLD (vzdelávanie a zábava pre deti), 3 dopravné ihriská (MIDAS, Škorík, Ul. 1. mája, Zlaté Moravce), 3 autoškoly, 1 tvorivá dielňa vo Vlčanoch, 2 súkromné mimoškolské zariadenia, Klubovňa pre mládež a šport v obci Nevidzany. V roku 2014 boli zriadené opatrovateľská služba v Malom Cetíne s poldennou starostlivosťou o deti, 1 detské zábavné centrum s čokoládovňou HoplaLand, s.r.o. v OC Mlyny Nitra. V roku 2015 bola zriadená v obci Tajná MŠ s poldennou starostlivosťou a zariadenie opatrovateľskej starostlivosti pre deti. V roku 2016 bol uvedený do prevádzky detský zábavný svet Hoplaland v Galérii Tesco. Detský zábavný svet Hoplaland má prevádzky v OSC Mlyny a OSC Max v Nitre. Uvedené boli do prevádzky aj predajne s detským sortimentom, celkovo 15, ktoré ale medzi ostatnými zariadeniami pre deti nevykazujeme. V roku 2017 bolo uvedených do prevádzky 12 predajní, 1 ambulatné zdravotnícke zariadenie (imunologická ambulancia), Materské centrum v obci Mojmírovce, Služba na opatrovanie detí v obci Kostolany pod Tribečom, Detské zábavné centrum Magic Land na Sládkovičovej ul. v Nitre (budova Jednoty), chránená dielňa v nebytových priestoroch v obci Klasov pre klientov zariadenia Kreativ Klasov. V roku 2018 boli uvedené do prevádzky: Poradenské centrum pri UKF v Nitre, Drážovská, Nitra; Detské múzeum Severka, Farská ul., Nitra; 4 predajne detských potrieb a detského oblečenia; 1 umelý vnútorný krytý bazén pre najmenšie deti Aquabella Stars na Gorazdovej ul. v Nitre; 1 priestor

na doučovanie matematiky a fyziky; 1 detské centrum Detský svet Happy Bubi na adrese Lehotská 209/2, 949 01 Nitra; 1 zariadenie na poskytovanie mimoškolskej činnosti, Bernolákova ul. Zlaté Moravce; Služba na opatrovanie detí v obci Vieska nad Žitavou. V roku 2019 boli uvedené do prevádzky: Služba na opatrovanie detí v obci Červený Hrádok. Materské centrum v obci Mojmírovce bolo zrušené. V roku 2019 boli uvedené do prevádzky: Multifunkčné ihrisko pri Gymnázium Juraja Fándlyho v Šali a Multifunkčné ihrisko v obci Mojmírovce, Tématické ihrisko Majk v Šali, trampolínový park v MagicLande na Sládkovičovej ul. v Nitre, Lezecká stena v priestoroch Strednej odbornej školy technickej v Zlatých Moravciach. V roku 2020 bola v Topoľčiankach v budove Lesy, š.p. bola skolaudovaná stavba „Spoločná obnova včelárskej tradície v Topoľčiankach“, parc. č. 347/2, 347/3, 347/4, 347/5, 847/1, k.ú. Topoľčianky. Zrealizovaný bol stavebný objekt SO 02 – Skanzen včelárstva a SO 03 – Zriadenie výučbovej miestnosti. Ďalej boli uvedené do prevádzky predajňa – sklad hračiek Močenok, Špeciálno-pedagogické centrum Nitra, Kmeťova ul., Akadémia tance.

2. Zhodnotenie zmien na školách

(tab. č. 5)

V regióne RÚVZ Nitra nebola v školskom roku 2020/2021 zmennosť na ZŠ. V školskom roku 2020/2021 bol celkový počet žiakov na základných školách 20655 (nárast o 478 žiakov), v šk. roku 2019/2020 to bolo 20177 (viac o 568 žiakov oproti predchádzajúcemu roku). Celkový počet žiakov v prvých ročníkoch ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce bol 2747 (viac o 39 prvákov, rok predtým to bolo 2438 prvákov).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Školský rok	Počet detí v ZŠ	Počet prvákov
2020/2021	20655	2438
2019/2020	20177	2438
2018/2019	19609	2471
2017/2018	19612	2245
2016/2017	19357	2462
2015/2016	17910	-
2014/2015	18795	-

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 6)

V zariadeniach v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre je z celkového počtu 1499 zariadení 1471 napojených na verejný vodovod (98,13 %) a 28 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj (1,87 %). Vlastný vodný zdroj má 6 MŠ (Červený Hrádok, Host'ovce, Kostol'any pod Tribečom, Ladice, Neverice, Žitavany), 2 ZŠ (Červený Hrádok, Žitavany), 2 zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania (školské kluby pri týchto ZŠ), 11 zariadení spoločného stravovania, 1 zariadenie sociálnych služieb, ktoré je aj zariadením sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately (DSS a DD Komunita Kráľovnej pokoja Močenok), 2 zariadenia na zotavovacie podujatia (Chatová osada pod Gýmešom, Jelenec; Rekreačné stredisko Jedliny, Kostol'any pod Tribečom) a 2 telocvične pri školách. Zásobovanie zariadení pre deti a mládež pitnou vodou v okrese Šaľa je na veľmi dobrej

hygienickej úrovni. Všetky zariadenia sú napojené na verejný vodovod, okrem detského domova, domova pre mladých dospelých a domova sociálnych služieb Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku. Medzi ostatnými zariadeniami zásobovanými z vlastného vodného zdroja sú vysokoškolské poľnohospodárske podniky SPU v Nitre, farmy Koliňany a Žirany.

Kvalita vody vo všetkých zariadeniach napojených na verejný vodovod vyhovovala požiadavkám platnej legislatívy.

Dňa 15.10.2017 nadobudol účinnosť zák. č. 150/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zákone sú ustanovené niektoré nové povinnosti dodávateľov pitnej vody. V § 17a citovaného zákona je dodávateľ pitnej vody definovaný ako prevádzkovateľ verejného vodovodu, alebo fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá dodáva pitnú vodu v rámci podnikateľskej činnosti alebo ktorá dodáva alebo používa pitnú vodu vo verejnom záujme a nie je odberateľom pitnej vody z verejného vodovodu. Podľa § 17a ods. 2 písm. c) a d) zák. č. 355/2007 Z.z. je dodávateľ pitnej vody povinný vypracovať, priebežne prehodnocovať, najmenej raz za päť rokov aktualizovať a predkladať program monitorovania kvality pitnej vody príslušnému RÚVZ. Tento program monitorovania boli dodávateľ pitnej vody povinný predložiť najneskôr do 31.12.2018. Ďalej podľa § 17a ods. 2 písm. e) a l) je dodávateľ pitnej vody povinný elektronicky predkladať výsledky monitorovania kvality pitnej vody RÚVZ do 3 mesiacov po ukončení laboratórnych analýz a tiež zabezpečiť evidenciu monitorovania kvality pitnej vody a jej uchovanie po dobu desať rokov. Všetci prevádzkovatelia boli na novú povinnosť písomne upozornení.

Ku dňu 15.10.2017 nadobudla účinnosť aj vyhl. MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých 13 vzoriek pitnej vody (13 odberov),

Celkový počet zariadení pre deti a mládež s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody z vlastného vodného zdroja v roku 2021 bol v 1 zariadení (0,067 %). V roku 2021 bola zistená nevyhovujúca kvalita v odobratých vzorkách pitnej vody z vlastnej studne v Rekreačnom stredisku Jedliny v Kostolňanoch pod Tribečom.

Nevyhovujúca kvalita pitnej vody bola v predchádzajúcich rokoch zistená v MŠ Jelšovce, Kostolňany pod Tribečom a v zariadeniach školského stravovania pri týchto zariadeniach. Nevyhovujúca kvalita vody po mikrobiálnej stránke v týchto zariadeniach bola riešená zabezpečením pravidelnej dezinfekcie vodného zdroja zo strany prevádzkovateľa alebo náhradným zásobovaním pitnou vodou. Všetci prevádzkovatelia, ktorí využívajú nasledovné vodárenské zdroje boli upozornení na povinnosť zabezpečiť, aby dodávaná pitná voda spĺňala limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab. č. 7)

V roku 2021 nebol hlásený žiadny prípad výskytu dusičnanovej methemoglobinémie v regióne RÚVZ Nitra. Žiadny prípad sa nevyskytol ani v predchádzajúcich kalendárnych rokoch 2019-2020.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c, 8/d)

V roku 2021 bolo v regióne RÚVZ so sídlom v Nitre pri MŠ 93 školských jedální (56,71 %) a 26 výdajných školských jedální (15,85 %). 44 MŠ má zabezpečené stravovanie v inom účelovom stravovacom zariadení a MŠ v Meleku nemá zabezpečené stravovanie. Pri

ZŠ bolo 71 vlastných stravovacích zariadení (64,55 %) a 15 zariadení s dovozom stravy (13,64 %). Žiaci z 24 základných škôl (21,82 %) sa stravujú v inom účelovom zariadení, prevažne v jedálňach pri MŠ. Z celkového počtu 30 stredných škôl (gymnázia, SOŠ, konzervatórium) je vlastné zariadenie školského stravovania zriadené pri 19 školách, jedna stredná škola má výdajňu stravy, 8 škôl má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení a 2 školy nemajú zabezpečené stravovanie. Školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú 7 vlastných stravovacích zariadení, 4 výdajne stravy a žiaci z 25 špeciálnych škôl sa stravujú v inom účelovom zariadení.

V materských školách v regióne RÚVZ Nitra sa stravuje 7831 (96,23 % detí), v základných školách 18 477 (89,46 %) žiakov, v gymnáziách 2 407 (60,58 %) a na SOŠ 4 387 (61,60 %) študentov. Oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku došlo k miernemu poklesu stravníkov v základných a v stredných odborných školách. Počet detí a mladistvých v zariadeniach pre deti a mládež v pôsobnosti RÚVZ v Nitre je 58 108, z toho stravujúcich sa je 41 441 (71,32 %). V predchádzajúcich rokoch bol celkový počet detí 56 830, počet stravujúcich sa predstavoval 42 525 (74,83 %), rok 2019 bol počet detí 57 359 a z toho počet stravníkov 42 963, t. j. 74,90 %).

V zmysle Národného plánu úradnej kontroly potravín boli zariadenia spoločného stravovania rozdelené do kategórií podľa stupňa ich epidemiologickej rizikovosti. V kategórii I. je zaradených 52 ŠJ (25,12 %), 31 výdajných ŠJ (43,67 %). V II. kategórii je zaradených 148 ŠJ (71,50 %), 36 výdajných ŠJ (50,70 %). V kategórii III. je zaradených 7 ŠJ (3,38 %). Do kategórie III. sú zaradené 4 výdajne stravy (5,63 %, zariadenia školského stravovania pri MŠ Jelšovce, MŠ Dolné Obdokovce, MŠ Neverice, ZŠ Pázmanya v Šali). V kategórii IV. a V. nie sú zaradené žiadne zariadenia spoločného stravovania. Najčastejšie boli zisťované nezhody v dodržiavaní zásad správnej výrobnéj praxe HACCP (vedenie neúplnej dokumentácie, vykonávanie sporadického, nepravidelného a neefektívneho monitoringu, nezabezpečenie nápravných opatrení pri prekročení limitov na kritických kontrolných bodoch, vypracované dokumenty správnej výrobnéj alebo hygienickej praxe neboli dostatočne zavedené do praxe), v skladovaní potravín (chýbajúce meracie zariadenia v jednotlivých typoch skladov, neúplná evidencia meraných parametrov, nezabezpečenie nápravných opatrení pri nevyhovujúcich parametroch teploty a relatívnej vlhkosti), v osobnej hygiene personálu (nepoužívanie kompletného pracovného oblečenia, najmä pokrývky hlavy a nedodržiavanie niektorých ďalších zásad osobnej hygieny na ochranu potravín a pokrmov pred sekundárnou kontamináciou) a v úrovni prevádzkovej hygieny (opotrebované povrchy pracovných stolov, nedodržanie požadovanej frekvencie maľovania prevádzok, nedostatočné umelé vetranie prevádzok, nedostatky vo vykonávanej sanitácii z hľadiska frekvencie, koncentrácie používaných dezinfekčných prípravkov, príp. expozície, nedôsledné dodržiavanie prevádzkovo a stavebne oddelených pracovných úsekov a prípravovní). V nižšej frekvencii boli zisťované nezhody v overovaní pôvodu potravín, v manipulácii s potravinami, neoznačené pracovné úseky, ich zámena a nepoužívanie podľa vyčleneného účelu používania, používanie opotrebovaného strojno-technologického vybavenia, ako aj v manipulácii s odpadom, zmluvne zabezpečení oprávnení odberatelia, ale chýbajúce doklady o likvidácii BRKO.

V regióne Nitra oddelenie HDM v rámci školských zariadení eviduje 94 zariadení rýchleho občerstvenia, najmä školských bufetov, potravinových a nápojových automatov.

Modernizácia školských jedální bola zrealizovaná vo viacerých ŠJ, najmä z hľadiska nového strojno-technologického vybavenia, príp. nového vzduchotechnického zariadenia. Priestory boli čiastočne aj stavebno-technicky zrekonštruované (omietky, maľovky, úprava podláh). Vo viacerých školských jedálňach bol zmenený spôsob podávania šalátov. Školské jedálne zakúpili chladiace šalátové pulty, ktoré sú umiestnené v priestoroch jedální. Žiaci si sami porciujú šaláty pod dozorom pedagógov. Ďalšia zmena spočívala v tom, že školské

jedálne kvôli zatraktívneniu školského stravovania a na podporu zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny zaviedli aj prípravu a podávanie dvoch druhov šalátov. Skúsenosti z výkonu štátneho zdravotného dozoru poukazujú na to, že tento spôsob podávania ovocných a zeleninových šalátov v školských jedálňach je pre žiakov veľmi zaujímavý a prispieva k ich zvýšenej konzumácii.

V roku 2017 bol zavedený systém prípravy a podávania bezpečných pokrmov v kompletne zrekonštruovaných priestoroch Školskej jedálne pri Základnej škole Krčméryho ul. v Nitre. Priestory kuchyne i zázemia sú stavebne, prevádzkovo a personálne oddelené takým spôsobom, aby bolo vylúčené riziko sekundárnej a krížovej kontaminácie gluténom pri príprave bezpečných pokrmov. Z tejto centrálnej prípravovne bezgluténovej diéty je zabezpečená distribúcia pokrmov do jednotlivých školských jedální pri materských a základných školách v meste Nitra.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých celkom 54 vzoriek a vykonaných bolo 23 odberov, z toho 13 vzoriek pitnej vody (13 odberov), 8 odberov a 30 vzoriek potravín a pokrmov - vzorky stravy, 2 odbery a 11 sterov z prostredia. Odobraté vzorky neprekračovali povolené limity Potravinového kódexu.

Odborné zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonávajú štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v školských jedálňach (ďalej len ŠJ) a výdajných ŠJ pri zariadeniach pre deti a mládež, ktorými sú všetky typy škôl a školských zariadení, štátne i súkromné. Výkon ŠZD sa zameriava na kontrolu celého procesu výroby, prípravy a podávania pokrmov a nápojov v zariadeniach školského stravovania z hľadiska hygienickej bezchybnosti, zdravotnej neškodnosti, zachovania výživovej a zmyslovej hodnoty, vylúčenia všetkých nežiaducich vplyvov. V školských jedálňach sa pravidelne sleduje aj zabezpečovanie výživovej hodnoty hotových pokrmov a nápojov podľa odporúčaných výživových dávok. V zariadeniach školského stravovania sa musí pri voľbe stravy vychádzať z vekových potrieb stravovanej skupiny, prihliadať na vhodný výber surovín, ročné obdobie, čas, kedy sa poskytuje stravovanie a ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť zdravotný stav stravovaných detí a mládeže. RÚVZ v Nitre zabezpečuje oddelenie HDM štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) v zariadeniach pre deti a mládež, ktorými sú detské jasle a iné prevádzkarne pre deti do 6 rokov veku, materské školy, základné školy, všetky typy stredných škôl (gymnaziá, konzervatóriá, stredné odborné školy), špeciálne školy, špeciálne výchovné zariadenia (liečebno-výchovné sanatórium, reedukačné centrum), zariadenia sociálnych služieb pre deti, fakulty vysokých škôl, rekreačné zariadenia.

Školské stravovanie predstavuje optimálny systém zabezpečenia zdravej výživy detí, v ktorom sú deťom dlhodobo poskytované zdravotne bezpečné, hygienicky bezchybné, energeticky a výživovo hodnotné pokrmy a nápoje. Systém štátneho zdravotného dozoru v školských jedálňach je dobre zabezpečený a funkčný. Tieto zariadenia majú nízku mieru epidemiologickú rizika, čo potvrdzuje dlhodobo priaznivá situácia vo výskyte alimentárnych ochorení.

Čistota a hygienická úroveň zariadení školského stravovania je adekvátne, avšak pretrvávajú nedostatky spojené s nedostatočnou údržbou budov a s tým súvisiacimi stavebno-technickými problémami, s opotrebovaním kuchynského a jedálenského riadu, so zastaraným technickým vybavením a pod.

6. Zotavovacie akcie pre deti a mládež

(tab. č. 9/a, 9/b)

Odd. HDM zabezpečilo výkon ŠZD počas letnej turistickej sezóny 2021 nad priebehom zotavovacích podujatí, ktorými sú letné tábory organizované na realizáciu odpočinku a rekreácie detí.

Všetky ZP boli schválené rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva podľa § 13 ods. 4 písm. d) zák. č. 355/2007 Z. z. Organizátormi ZP boli CK pre deti, právnické osoby – s.r.o., občianske združenia alebo neziskové organizácie. V roku 2021 zamestnankyne odd. HDM nespracovali rozhodnutia o posúdení škôl v prírode. Ďalej bolo vydaných 14 rozhodnutí na detské letné tábory, ktoré sa uskutočnili v turnusoch pre 1006 detí.

Pri posudzovaní, či sa jedná o ZP alebo nie je sa zameriavame na charakter podujatia, t.j. či aktivity na ňom uskutočňované spĺňajú atribúty ZP v zmysle § 25 nášho zákona, bez ohľadu na to, či je organizované CK alebo iným subjektom. Ak sú aktivity jednostranné, ide viac menej o istý typ „sústredenia“ (jazykové alebo vzdelávacie pobyty, športové, matematicko-fyzikálne, sústredenia športových klubov), vyvrcholenie celoročnej systematickej práce s určitým konkrétnym zameraním, nemusí ísť o ZP. Ak má byť podujatie kvalifikované ako zotavovacie podujatie v intenciách našich predpisov, musí byť prioritne zamerané na celkovú rekreáciu, posilnenie zdravia a zvýšenie telesnej zdatnosti detí, ale je to vždy na odbornom posúdení toho ktorého odborného pracovníka. Je potrebné pri každom návrhu na posúdenie ZP individuálne zvážiť jeho charakter a či je jeho účelom rekreácia detí. RÚVZ so sídlom v Nitre boli doručené oznámenia o konaní denných letných táborov, celkovo 32 oznámení o konaní turnusov pre 2947 detí. Konali sa v rámci centier voľného času, škôl, denných a komunitných centier, a pod. Odborné zamestnankyne sa pri výkone ŠZD zameriavajú najmä na skontrolovanie podmienok pri zabezpečovaní stravovania a pitného režimu deťom počas týchto hromadných podujatí, ako aj z hľadiska organizácie denného režimu.

V rámci LTS 2021 boli preverené stále RZ, v ktorých sa organizujú ZP: RZ Areál zdravia Jedľové Kostol'any, RS Jedliny Kostol'any pod Tríbečom. Novým zariadením, v ktorom sa konali letné tábory a školy v prírode je Partizán Rezort v Obyciach. Celkovo bolo vykonaných 34 kontrol v rámci ŠZD, boli odobraté vzorky pitných a bazénových vôd.

Výkon ŠZD v týchto RZ sme uskutočnili postupne v mesiacoch máj až august a komplexne sme preverili úroveň zabezpečenia stravovania, ubytovania, zásobovania rekreačných zariadení pitnou vodou spojené s odbermi vzoriek pitných vôd a kontrolu vonkajších umelých bazénov spojenú s odberom vzoriek bazénových vôd. ZP sa môže uskutočniť len v zariadení, ktoré spĺňa požiadavky na umiestnenie, funkčné členenie, priestorové usporiadanie, ubytovanie, stravovanie a na prevádzku. Stravovanie počas podujatí musí zohľadňovať vek, zdravotný stav a fyzickú záťaž zúčastnených detí, zostava jedálnych lístkov sa kontroluje pred, aj počas konania ZP, strava je pripravovaná v účelových zariadeniach spoločného stravovania, ktoré sú súčasťou RS. Likvidáciu tuhého komunálneho odpadu, BRKO majú prevádzkovatelia zmluvne zabezpečenú v týždenných intervaloch. Na zotavovacích podujatiach pracovali iba osoby zdravotne spôsobilé a odborne spôsobilé na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní potravín a pokrmov do obehu.

Na ZP bola zabezpečená zdravotná starostlivosť odborne spôsobilými osobami. Organizátori ZP mali k dispozícii dokumentáciu o zdravotnej spôsobilosti detí na účasť na ZP od ošetrovúcich lekárov, ako aj od zákonných zástupcov detí. Preskúmaním zdravotníckych denníkov bolo zistené, že na začiatku ZP bol vykonávaný vstupný zdravotný filter u všetkých zúčastnených. K dispozícii boli primerane vybavené lekárnicky I. pomoci a v každom RZ samostatne vyčlenené priestory izolačných miestností s príslušenstvom. Počas ZP deti nastavené na pravidelnú farmakologickú liečbu túto pravidelne užívali. Počas leta sa u detí vyskytovali prevažne drobné úrazy a poranenia, krátkodobé bolesti hlavy, únavové syndrómy, prechodné dyspeptické ťažkosti, uštipnutia hmyzom.

Z hľadiska epidemického výskytu akútnych prenosných ochorení možno hodnotiť LTS 2021 ako priaznivú.

RS Čaradice, Chata Breziny Skýcov boli v LTS 2021 mimo prevádzky.

V Chatovej osade Pod Gýmešom v Jelenci sa konali v roku 2021 viaceré hromadné zotavovacie podujatie pre deti.

RZ Jedliny Kostol'any pod Tríbečom: ubytovanie s celkovou kapacitou 101 lôžok v 5 chatkách a v turistickej ubytovni s kapacitou 41 lôžok. Súčasťou vonkajšieho areálu je bazén. Areál je napojený na vlastnú vŕtanú studňu s vyhovujúcou kvalitou vody. Tekutý odpad je odvádzaný do vlastnej ČOV. RZ z hľadiska materiálno-technického vybavenia môžeme označiť za vylepšujúce sa (postupne obmieňaný nábytok, nová posteľná bielizeň i lôžkoviny). V mesiaci jún bolo preverené zabezpečenie požiadaviek na nekrytý umelý bazén z hľadiska vybavenia, priestorov, prevádzky spojené s odbermi vzoriek bazénových vôd.

RS Areál zdravia Jedľové Kostol'any: RS s najvyšším štandardom pri zabezpečovaní ubytovania, rozsiahle stavebné rekonštrukcie a nové vybavenie v celej budove. Ubytovanie v pevnej murovanej budove počas celého roka s kapacitou 40 lôžok a v 11 chatkách po 6 lôžok sezónne počas leta, stála kapacita 101 lôžok. Súčasťou vonkajšieho areálu je bazén. Areál je napojený na verejný vodovod, voda sa zachytáva v krytej betónovej nádrži, odkiaľ je tlačaná do vodovodnej siete areálu, dochlórovanie PV v nádrži zabezpečuje ZsVS. Tekutý odpad je odvádzaný do septiku, ktorý je v pravidelných intervaloch vyprázdňovaný. Prevádzkovateľ bazéna pri RZ Areál zdravia v Jedľových Kostol'anoch predložil doklady o vyhovujúcej kvalite bazénovej vody z iného akreditovaného laboratória.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež zostáva na podobnej úrovni v porovnaní s minulým rokom. Situácia v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce je porovnateľná. Hygienický status v predškolských kolektívnych zariadeniach charakterizuje vyhovujúca úroveň prevádzkovej hygieny, optimálny režim prevádzky a stravovania, ale aj postupné vylepšovanie technického stavu budov jednak vďaka pomoci obcí, ktoré sú zriaďovateľom týchto zariadení a jednak svojpomocne v spolupráci s rodičmi.

V roku 2021 sa čiastočne vylepšila aj situácia z hľadiska stavebno-technického stavu škôl na základe viacerých rozsiahlejších rekonštrukcií základných škôl, v rámci ktorých boli realizované zateplenia budov, nové fasádne omietky, maľovky priestorov, výmeny okien, opravy striech, rekonštrukcie hygienických zariadení atď. Napriek tomu mnohé nedostatky v údržbe budov pretrvávajú. Najzávažnejšie z nich sa týkajú najmä nedostatočnej pravidelnej údržby budov, ktorá je podmienená nedostatkom finančných prostriedkov. Vďaka podpore z fondov boli vybudované dve úplne nové moderné telocvične pri základných školách.

Celkovo však možno konštatovať zlepšujúci trend i napriek všeobecne nepriaznivej finančnej situácii. Úroveň prevádzkovej hygieny a čistota zariadení je adekvátna. Postupne sa zlepšuje situácia v zásobovaní pitnou vodou. Viaceré školy a školské zariadenia využili na vylepšenie štandardu svojich zariadení finančné prostriedky z EÚ.

Podmienky na vzdelávanie a prípravu vysokoškolských študentov na oboch nitrianskych univerzitách sa v posledných rokoch zlepšujú. Pribúdajú najmä nové priestory na výučbu študentov a postupne sa zvyšuje kapacita ubytovacích priestorov.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Celkovo možno v roku 2021 vývoj epidemiologickej situácie vo výskyte prenosných ochorení predovšetkým na celosvetovú pandémiu spôsobenú koronavírusom SARS-CoV-2 a ochorení COVID-19 v zariadeniach pre deti a mládež v celom regióne RÚVZ Nitra hodnotiť nepriaznivo. Pandémia výrazne zasiahla do života a prevádzky všetkých typov škôl a školských zariadení, pričom najviac zasiahnutí boli najmä vysokoškolskí študenti, ktorí sa

prevažnú časť roka 2021 vzdelávali dištančne. Druhou najviac postihnutou skupinou boli stredoškóľáci a žiaci 2. stupňa základných škôl, ktorí sa vrátili do škôl iba na krátke obdobie v máji a v júni 2020. Prevádzka zariadení pre deti najútlejšieho veku zostala zachovaná po celý rok 2021, pričom proti epidemickej opatrenia v jednotlivých zariadeniach pre deti a mládež zabezpečoval RÚVZ v Nitre individuálne, vždy na základe konkrétne vzniknutej situácie v zariadení, po laboratórne potvrdenej pozitívite či už u žiaka alebo zamestnanca školy. Opatrenia spočívali v nariadovaní zákazu prevádzky a nariadovaní karanténnych opatrení pre osoby, ktoré boli v úzkom kontakte s pozitívne testovanou osobou. Opatrenia boli v období januára až mája 2021 a od septembra do decembra 2021 zabezpečované odbornými zamestnancami RUVZ v Nitre nepretržite 7 dní v týždni, vrátane víkendov, aby mohli prevádzkovatelia jednotlivých zariadení včas informovať všetky dotknuté osoby, t.j. zákonných zástupcov detí, ako aj zamestnancov zariadenia.

V súvislosti s výskytom chrípky a chrípke podobných ochorení boli vydané rozhodnutia podľa § 12 ods. 2 písm. m) zák. č. 355/2007 Z. z. o opatreniach na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, a to nariadením zákazu činnosti - prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu prevádzky predškolských zariadení a škôl na základe hlásení o výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení v záujme prerušenia epidemickeho procesu šírenia nákazy, ako i predchádzania možných komplikácií u chorých.

V súvislosti s výskytom laboratórne potvrdených prípadov nákazy koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19 bolo vydaných 700 rozhodnutí podľa § 48 ods. 4 písm. e) a § 12 ods. 2 písm. n) zák. č. 355/2007 Z. z. o opatreniach na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, a to nariadením zákazu prevádzky predškolských zariadení a škôl na základe hlásení v záujme prerušenia epidemickeho procesu vzniku, šírenia nákazy a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých, ako aj z dôvodu potreby zabezpečenia všetkých osôb podozrivých z ochorenia vyžadujúcich si laboratórnu diagnostiku, nakoľko boli v kontakte s potvrdeným prípadom nákazy novým koronavírusom SARS-CoV-2.

Dňa 28.08.2020 vykonali odborné zamestnankyne RÚVZ v Nitre epidemiologické šetrenie (ďalej len EŠ) a štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) ako dozor nad dodržiavaním zák. č. 355/2007 Z.z., všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia. ŠZD bol vykonaný nad ZP v Chatovej osade pod Gýmešom v súvislosti s epidemickým výskytom prenosných ochorení zažívacieho traktu. V zariadení boli nariadené proti-epidemickej opatrenia. V epidémii ochorelo celkovo 37 detí z celkového počtu 163 exponovaných. Jednalo sa gastrointestinálne ochorenia, ktoré zostali z hľadiska etiológie neobjasnené, pravdepodobne vírusového pôvodu. Voči prevádzkovateľovi uvedeného ZP boli začaté tri správne konania za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva a uloženie pokuty v celkovej výške 1750 eur. Účastník konania sa voči rozhodnutiam odvolal. Všetky tri rozhodnutia o uložení pokuty sú už právoplatné.

V čase od 18.5.2021 do 22.5.2021 prebehla v Materskej škole, Rázusova v Nitre epidémia norovírusových gastroenteritíd, ktorej z celkového počtu 71 nákaze exponovaných osôb ochorelo 29 osôb, z toho 22 detí navštevujúcich MŠ, 5 dospelých osôb a 2 ochorenia boli zavlečené do rodiny detí z MŠ (ochoreli 2 dospelé osoby v spoločnej domácnosti). Hospitalizáciu si vyžiadali 2 ochorenia u detí, v jednom prípade bolo vyšetrenie stolice na norovírusy imunochromatograficky pozitívne, 1 krát negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. V zariadení bol vykonaný ŠZD a boli nariadené príslušné opatrenia formou zápisnice, nedostatky v prevádzke zariadenia neboli zistené. Boli odobraté stery z prostredia a vzorky odloženej stravy, ktoré nepreukázali nevyhovujúcu úroveň osobnej, ani prevádzkovej hygieny.

V čase od 5.7.2021 do 7.7.2021 prebiehal turnus v Akadémii tanca v Nitre. Prvá pozitivita na základe antigénového testu na SARS-CoV-2 bola hlásená u tanečnej lektorky zo dňa 7.7.2021, následne bola potvrdená 8.7.2021 RT-PCR. Na základe toho bolo zahájené šetrenie a boli vykonané protiepidemické opatrenia u účastníkov turnusu a ich objednanie na testy. Z celkového počtu 27 exponovaných v danom turnuse denného letného tábora (3 lektorky, 21 detí turnusu, 1 súrodenec a 2 členovia domácnosti lektorky) bolo hlásených od 7.7.2021 do 16.7.2021 spolu 9 pozitívnych osôb z Akadémie tanca a 3 členovia domácnosti bez nutnosti hospitalizácie. Sekvenáciou vzoriek bol v 8-ich prípadoch potvrdený delta variant.

V Centre pre deti a rodinu v Nitre v uzavretej skupine detí bola v čase od 15.8.2021 do 17.8.2021 menšia epidémia salmonelózy, v ktorej z celkového počtu 7 nákaze exponovaných osôb – detí ochoreli 3 deti. V 2 prípadoch bola z tampónu rekta potvrdená *Salmonella enteritidis*, v 1 prípade bolo ochorenie kultivačne negatívne a bolo vykázané na základe typických klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Ako faktor prenosu sa uplatnili pravdepodobne mäsové výrobky. U personálu bolo zabezpečené vyšetrenie s negatívnym výsledkom. Hospitalizácia nebola potrebná u nikoho z chorých.

V profesionálnej rodine v Nitre ochoreli v čase od 11.8.2021 do 20.8.2021 na rotavírusovú enteritídu všetci ôsmi členovia domácnosti (1 malé dieťa mimo kolektív, 2 predškóľáci, 1 školák, 1 vysokoškóľák a 3 dospelé osoby). Hospitalizáciu si vyžiadalo jedno ochorenie u dieťaťa, ktoré bolo aj laboratórne potvrdené. Ostatní chorí boli laboratórne vyšetrení s negatívnym výsledkom a ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Jedno z detí bolo očkované proti rotavírusom dvomi dávkami vakcíny Rotarix.

V čase od 9.9.2021 do 21.9.2021 prebehla v Materskej škole, Na Hôrke v Nitre epidémia rotavírusových gastroenteritíd, v ktorej z celkového počtu 46 nákaze exponovaných osôb ochorelo 14 detí. Hospitalizáciu si vyžiadali 2 ochorenia, v 2 prípadoch bolo vyšetrenie stolice na rotavírusy imunochromatograficky pozitívne, 1 krát negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Nikto z chorých nebol očkovaný.

V čase od 2.9.2021 do 6.9.2021 prebehla v Materskej škole, Štiavnická v Nitre epidémia rotavírusových gastroenteritíd, v ktorej z celkového počtu 22 nákaze exponovaných osôb ochorelo 10 detí. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia, v 5 prípadoch bolo vyšetrenie stolice na rotavírusy imunochromatograficky pozitívne, 3 krát negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Nikto z chorých nebol očkovaný.

V meste Nitra sme zaznamenali epidemický výskyt rotavírusovej gastroenteritídy v predškolskom zariadení Materská škola, Benkova, Nitra. V čase od 17.9.2021 do 27.9.2021 z celkového počtu 88 detí a 16 zamestnancov ochorelo 16 detí a 1 zamestnankyňa. V klinickom obraze sa prejavili hnačky, zvýšená telesná teplota a zvracanie s trvaním jeden až tri dni. Hospitalizácia bola potrebná v 4 prípadoch. U troch detí bola laboratórne potvrdená rotavírusová infekcia, v 1 prípade bolo vyšetrenie negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Nikto z chorých nebol očkovaný.

V obci Pohranice sme zistili epidemický výskyt norovírusovej gastroenteropatie u detí v predškolskom kolektíve – Materská škola Pohranice. V čase od 3.9.2021 do 8.9.2021 z celkového počtu 32 osôb (25 detí a 7 osôb personálu) ochorelo 9 detí. V klinickom obraze dominovali hnačky a zvracanie s trvaním 1- 2 dni. V 2 prípadoch bol zo stolice laboratórne potvrdený norovírus, ostatné prípady boli vykázané na základe typických klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. V jednom prípade si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu. V zariadení boli nariadené a zabezpečené príslušné proti-epidemické opatrenia.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
19	728	0	4	3000	10	1	42	10	0	52	122	0

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	12	15	0	0	0	52
2.	Materské školy	164	12	151	0	0	51	498
3.	Základné školy	110	9	98	0	0	4	730
4.	Gymnázia	7	2	20	0	0	0	150
5.	SOŠ ^{b)}	23	6	38	0	0	0	290
6.	Jazykové školy	30	28	2	0	0	0	40
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	65	45	16	0	0	6	68
8.	Špeciálne školy ^{c)}	36	1	21	0	0	0	63
9.	Fakulty vysokých škôl	13	1	19	0	0	0	178
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	139	19	89	0	0	0	65
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	4	23	0	0	0	60
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	25	21	0	0	0	92
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	0	9	0	0	0	35
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	4	31	0	0	5	87
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	278	59	137	0	0	0	395
16.	Zar. rýchleho občerstv.	94	86	2	0	0	0	39
17.	Telocvične pri školách	377	15	6	0	0	0	35
18.	Ostatné	74	49	103	0	0	25	123
SPOLU:		1499	377	801	0	0	91	3000

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	12	14	93,33	1	6,67	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	12	75	45,73	83	50,61	6	3,66	0	0,00
3.	Základné školy	110	9	52	47,27	48	43,64	10	9,09	0	0,00
4.	Gymnázia	7	2	5	71,43	2	28,57	0	0,00	0	0,00
5.	SOS ^{b)}	23	6	7	30,43	16	69,57	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	30	28	27	90,00	3	10,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	65	45	22	33,85	43	66,15	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	36	1	22	61,11	13	36,11	1	2,78	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	13	1	13	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	139	19	79	56,83	50	35,97	10	7,19	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	4	10	37,04	15	55,56	2	7,41	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	25	24	66,67	12	33,33	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	0	3	42,86	2	28,57	2	28,57	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	4	2	50,00	0	0,00	2	50,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	278	59	119	42,81	144	51,80	15	5,40	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	94	86	79	84,04	15	15,96	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	377	15	264	70,03	109	28,91	4	1,06	0	0,00
18.	Ostatné	74	49	71	93,95	1	1,35	2	2,70	0	0,00
S P O L U:		1499	377	888	59,24	557	37,16	54	3,60	0	0,00

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
							5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	2	130	122	93,85	0	0
2.		SOŠ	7	1349	1250	92,66	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0,00	0	0
4.		VŠ	9	4148	2372	57,18	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,00	0	0
6.		ZŠ	5	158	123	77,85	0	0
7.		SŠ	3	113	92	81,42	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		1	28	16	57,14	0	0
Spolu			27	5926	3975	67,08	2	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
Nitra	63	0	13537	1628	0	0	0	0,00
Šaľa	24	0	4165	509	0	0	0	0,00
Zlaté Moravce	23	0	2953	340	0	0	0	0,00
spolu v šk. roku 2019/20	110	0	20177	2438	0	0	0	0,00
spolu v šk. roku 2019/20	110	0	20655	2377	0	0	0	0,00

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	15	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	158	96,34	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	110	108	98,18	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	23	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	30	30	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	65	65	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	36	36	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	13	13	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	139	137	98,56	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	27	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	35	97,22	1	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	2	50,00	2	0	0,00	1	50,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	278	267	96,04	11	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	94	94	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	377	375	99,47	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	74	72	97,30	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
S P O L U:		1499	1471	98,13	28	0	0,00	1	3,57	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody

- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava							
B.Bystrica							
Nitra			0	0	0	0	0
Tnava							
Trenčín							
Žilina							
Košice							
Prešov							
S p o l u kraj:							

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdičkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	4	26,67	9	60,00	2	13,33	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	93	56,71	26	15,85	44	26,83	0	0,00	1	0,61
3.	Základné školy	110	71	64,55	15	13,64	24	21,82	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	7	6	85,71	0	0,00	1	14,29	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	13	56,52	1	4,35	7	30,43	0	0,00	2	8,70
6.	Špeciálne školy ^{c)}	36	7	19,44	4	11,11	25	69,44	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	13	4	30,77	6	46,15	2	15,38	0	0,00	1	7,69
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	0	0,00	0	0,00	27	100,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	4	57,14	1	14,29	2	28,57	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	3	75,00	0	0,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	74	2	2,70	9	12,16	0	0,00	0	0,00	63	83,78
S P O L U:		480	207	43,13	71	14,79	135	28,12	0	0,00	67	13,96

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení	a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %	c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4. počet zariadení s dovozom stravy	d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
5. počet zariadení s dovozom stravy v %	a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.	
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %	
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.	
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %	
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie	

11.počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	4	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
2.	Materské školy	164	93	28	30,11	65	69,89	0	0,00	0	0	0	0
3.	Základné školy	110	71	14	19,72	54	76,06	3	4,23	0	0	0	0
4.	Gymnázia	7	6	2	33,33	4	66,67	0	0,00	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	23	13	3	23,08	10	76,92	0	0,00	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	36	7	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	13	4	0	0,00	2	50,00	2	50,00	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	4	0	0,00	3	75,00	1	25,00	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	3	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
11.	Ostatné	74	2	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0	0	0
S P O L U:		480	207	52	25,12	148	71,50	7	3,38	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	9	6	66,67	3	33,33	0	0,00	0	0	0	0
2.	Materské školy	164	26	14	53,85	10	38,46	2	7,69	0	0	0	0
3.	Základné školy	110	15	4	26,67	9	60,00	2	13,33	0	0	0	0
4.	Gymnázia	7	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	23	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	36	4	1	25,00	3	75,00	0	0,00	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	13	6	0	0,00	6	100,00	0	0,00	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	1	0	0,00	1	100	0	0,00	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
11.	Ostatné	74	9	6	66,67	3	33,33	0	0,00	0	0	0	0
S P O L U:		480	71	31	43,67	36	50,70	4	5,63	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže**

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	175	175	100,00
2.	Materské školy	7806	7746	99,23
3.	Základné školy	20177	18725	92,80
4.	Gymnázia	3004	2502	83,29
5.	SOŠ ^{b)}	7925	3149	39,73
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1168	371	31,76
7.	Fakulty vysokých škôl	9885	4935	50,48
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	4906	3028	61,72
9.	Špeciálne vých. zariadenia	113	113	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	1096	1096	100,00
11.	Ostatné	685	685	100,00
S P O L U:		56830	42525	74,83

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	12	12	0	1006
2	školy v prírode	0	2	0	0
3	Iné	27	0	0	1916
SPOLU:		39	14	0	2922

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		0	0	0	0

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	počet riešených úloh, programov a projektov	počet vyšetrených detí v rámci úloh a programov	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
						5	6	7						
	1	2	3	04. 1.	04. 2.	5	6	7	8	9	10	11	12	13
S p o l u	19	728	0	4	0	3000	10	1	42	10	0	52	122	0

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	12	15	0	0	0	52
2.	Materské školy	164	12	151	0	0	51	498
3.	Základné školy	110	9	98	0	0	4	730
4.	Gymnázia	7	2	20	0	0	0	150
5.	SOŠ ^{b)}	23	6	38	0	0	0	290
6.	Jazykové školy	30	28	2	0	0	0	40
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	65	45	16	0	0	6	68
8.	Špeciálne školy ^{c)}	36	1	21	0	0	0	63
9.	Fakulty vysokých škôl	13	1	19	0	0	0	178
10.	Zar. a prev. mimoškol. vych. a vzdel. + ZUŠ	139	19	89	0	0	0	65
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	4	23	0	0	0	60
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	25	21	0	0	0	92
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	0	9	0	0	0	35
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	4	31	0	0	5	87
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	278	59	137	0	0	0	395
16.	Zar. rýchleho občerstv.	94	86	2	0	0	0	39
17.	Telocvične pri školách	377	15	6	0	0	0	35
18.	Ostatné	74	49	103	0	0	25	123
SPOLU		1499	377	801	0	0	91	3000

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a vúdajne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	12	14	93,33	1	6,67	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	12	75	45,73	83	50,61	6	3,66	0	0,00
3.	Základné školy	110	9	52	47,27	48	43,64	10	9,09	0	0,00
4.	Gymnázia	7	2	5	71,43	2	28,57	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	6	7	30,43	16	69,57	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	30	28	27	90,00	3	10,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	65	45	22	33,85	43	66,15	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	36	1	22	61,11	13	36,11	1	2,78	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	13	1	13	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. a ZUŠ	139	19	79	56,83	50	35,97	10	7,19	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	4	10	37,04	15	55,56	2	7,41	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	25	24	66,67	12	33,33	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	0	3	42,86	2	28,57	2	28,57	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	4	2	50,00	0	0,00	2	50,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	278	59	119	42,81	144	51,80	15	5,40	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv. ^{e)}	94	86	79	84,04	15	15,96	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	377	15	264	70,03	109	28,91	4	1,06	0	0,00
18.	Ostatné	74	49	71	95,95	1	1,35	2	2,70	0	0,00
SPOLU		1499	377	888	59,24	557	37,16	54	3,60	0	0,00

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %

a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

- b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyt'áže-nosti	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	2	130	122	93,85	0	0
2.		SOŠ	7	1349	1250	92,66	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0,00	0	0
4.		VŠ	9	4148	2372	57,18	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,00	0	0
6.		ZŠ	5	158	123	77,85	0	0
7.		SŠ	3	113	92	81,42	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		1	28	16	57,14	0	0
SPOLU			27	5926	3975	67,08	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných		Počet žiakov v ZŠ			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
Nitra	63	0	13537	1628	0	0	0	0
Šaľa	24	0	4165	509	0	0	0	0
Zlaté Moravce	23	0	2953	340	0	0	0	0
Spolu v šk.r. 2019/2020	110	0	20177	2438	0	0	0	0
Spolu v šk.r. 2020/2021	110	0	20655	2377	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmeným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	15	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	158	96,34	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	110	108	98,18	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnáziá	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	23	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	30	30	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	65	65	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	36	36	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	13	13	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	139	137	98,56	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	27	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	35	97,22	1	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	2	50,00	2	0	0,00	1	50,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	278	267	96,04	11	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	94	94	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	377	375	99,47	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	74	72	97,30	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		1499	1471	98,13	28	0	0,00	1	3,57	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	15	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	158	96,34	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	110	108	98,18	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnáziá	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	23	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	30	30	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	65	65	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	36	36	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	13	13	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	139	137	98,56	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	27	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	36	35	97,22	1	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	4	2	50,00	2	0	0,00	1	50,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	278	267	96,04	11	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	94	94	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	377	375	99,47	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	74	72	97,30	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		1499	1471	98,13	28	0	0,00	1	3,57	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. 8a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	4	26,67	9	60,00	2	13,33	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	93	56,71	26	15,85	44	26,83	0	0,00	1	0,61
3.	Základné školy	110	71	64,55	15	13,64	24	21,82	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	7	6	85,71	0	0,00	1	14,29	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	13	56,52	1	4,35	7	30,43	0	0,00	2	8,70
6.	Špeciálne školy ^{c)}	36	7	19,44	4	11,11	25	69,44	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	13	4	30,77	6	46,15	2	15,38	0	0,00	1	7,69
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	0	0,00	0	0,00	27	100,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	4	57,14	1	14,29	2	28,57	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	3	75,00	0	0,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	74	2	2,70	9	12,16	0	0,00	0	0,00	63	85,14
SPOLU		480	207	43,13	71	14,79	135	28,13	0	0,00	67	13,96

Legenda k tab. č. 8/a:

1.	celkový počet zariadení	a)	všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2.	celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b)	SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3.	počet vlastných stravovacích zariadení v percentách	c)	špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4.	počet zariadení s dovozom stravy	d)	všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
5.	počet zariadení s dovozom stravy v percentách		
6.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení		
7.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %		
8.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení		
9.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %		
10.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie		
11.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %		

Tab.8 Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	4	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	93	28	30,11	65	69,89	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	110	71	14	19,72	54	76,06	3	4,23	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnaziá	7	6	2	33,33	4	66,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	13	3	23,08	10	76,92	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	36	7	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	13	4	0	0,00	2	50,00	2	50,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	4	0	0,00	3	75,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	3	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	74	2	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		480	207	52	25,12	148	71,50	7	3,38	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8 c Kategorizácia výdajných školských jedální pre detia mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	15	9	6	66,67	3	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	164	26	14	53,85	10	38,46	2	7,69	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	110	15	4	26,67	9	60,00	2	13,33	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	7	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	23	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	36	4	1	25,00	3	75,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	13	6	0	0,00	6	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	27	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	7	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	4	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	74	9	6	66,67	3	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		480	71	31	43,66	36	50,70	4	5,63	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	170	170	100,00
2.	Materské školy	8138	7831	96,23
3.	Základné školy	20655	18477	89,46
4.	Gymnázia	3973	2407	60,58
5.	SOŠ ^{b)}	7122	4387	61,60
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1395	350	25,09
7.	Fakulty vysokých škôl	9359	2403	25,68
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	3578	1698	47,46
9.	Špeciálne vých. zariadenia	123	123	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	2922	2922	100,00
11.	Ostatné	673	673	100,00
SPOLU		58108	41441	71,32

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	12	12	0	1006
2	školy v prírode	0	2	0	0
3	Iné	27	0	0	1916
S p o l u:		39	14	0	2922

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		0	0	0	0

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
oddelenie hygieny výživy

Výročná správa za rok 2021

V Nitre, 15.2.2022

Spracovala: Ing. Darina Pintová
ved. odd. hygieny výživy

HYGIENA VÝŽIVY

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RUVZ

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

3. Rozbor činnosti:

3.1 Štátny zdravotný dozor

3.1.1 Posudková činnosť

3.1.2 Kontrolná činnosť

3.2 Úradná kontrola

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

3.4.2 Zimná turistická sezóna

3.5. Hromadné akcie

4. Sankčné opatrenia

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

6. Poradne správnej výživy

7. Projekty, mimoriadne úlohy

I HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

V roku 2021 pracovalo na oddelení hygieny výživy celkom 9 pracovníkov, z toho 8 pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa a 1 zamestnankyňa s úplným stredoškolským vzdelaním.

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov – rok 2021

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených
Celoslovenská porada odborných pracovníkov oddelení HV	Celoslovenská porada	5.02.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR Bratislava	6
Školenie BOZP a PO	Prednáška + test	1.03.2021 4.10.2021	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra	1+1
Školenie GDPR	prednáška	3.03.2021 4.10.2021	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra	1+1
Správne konanie na úseku úradných kontrol potravín	Seminár	18.03.2021	RÚVZ Nitra online	Verlag Dashoffer online	9
Školenie GDPR - Ako sa vyhnúť sankciám	seminár	23.03.2021	RÚVZ Nitra online	Martin Kulhavý – ProEnergy	9
Výkon ÚK nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami	Odborný seminár	29.03.2021	RÚVZ Nitra online	RÚVZ Poprad + ÚVZ SR	3
COVID-19 na Slovensku a jeho dopady na liečbu pacienta	Webinár	8.04.2021	RÚVZ Nitra online	Pharm Care Slovakia s.r.o.	7
Celoslovenské školenie zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad kozmetickými výrobkami	školenie	4.05.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR	4

Primary – Kon II. 2021	Webinár	11.5.2021	RÚVZ Nitra online	SKMTP	1
Výkon auditov v ZSS	školenie	12.5.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR	8
Výkon auditov u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami (FCM)	Odborný seminár	19.05.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR+ RÚVZ Poprad	7
Školenie BOZP a PO	Prednáška + test	3.06.2021	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra	2
Školenie BOZP a PO	Prednáška + test	10.06.2021	RÚVZ Nitra	RÚVZ Nitra	6
Liečivé huby a rastliny na postcovidový syndrom	Webinár	19.05.2021	RÚVZ Nitra online	ARGAMA	2
Nová európska smernica o pitnej vode	Webinár	23.06.2021	RÚVZ Nitra online	Slovenská asociácia vodárenských expertov SAVE	7
Celoslovenský seminár- ŠZD konopná kozmetika	Webinár	28.07.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR	2
Liečivé huby a rastliny pri problémoch v menopauze a poruchách ŠŽ	Webinár	14.09.2021	RÚVZ Nitra online	ARGAMA	5
Potraviny pre osobitné skupiny, právne predpisy a terminológia	Webinár	22.09.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR	2
Riadenie alergénov a cudzích predmetov	Webex	29.09.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR	8
Problematika výživových doplnkov	Webex	12.10.2021	RÚVZ Nitra online	ÚVZ SR	5

Obaly pre potraviny a kozmetiku	Seminár	21.10.2021	RÚVZ Nitra online	Obalový institút SYBA, SZÚ Praha, RÚVZ Poprad	2
Kongres Slovenskej obezitologickej asociácie a 19. Slovenské obezitologické dni s medzinárodnou účasťou	Živé webinárové blogy	21.- 23.10.2021	RÚVZ Nitra online	SKMTP a FARMI- PROFI, spol.s.r.o.	7
Informačný systém - rola referent, vedúci (skupina 1) modul registratúra	Školenie + samoštúdium	16.11.2021	RÚVZ Nitra online	AVIS a ÚVZ SR	4
Informačný systém - rola referent, vedúci (skupina 1) modul registratúra	Školenie + samoštúdium	18.11.2021	RÚVZ Nitra online	AVIS a ÚVZ SR	6
Liečivé huby a rastliny Pomoc pri cukrovke a zápche	Webinár	8.12.2021	RÚVZ Nitra online	SKMTP a FARMI- PROFI, spol.s.r.o.	3

Okrem uvedených vzdelávacích akcií sa zamestnanci oddelenia hygieny výživy v priebehu roka 2021 vzdelávali hlavne samoštúdiom ako i účasťou na pravidelných pracovných poradách oddelenia, v rámci ktorých sa zabezpečuje informovanosť všetkých zamestnancov o metodických usmerneniach v súvislosti s výkonom ŠZD ako i úradnej kontroly zaslaných z ÚVZ SR, o aktuálnych zmenách súvisiacich právnych predpisov ako i informovanosť o postupoch pri riešení aktuálnej odbornej problematiky pri výkone ŠZD a ÚK .

Aktivity v médiách:

Pre **Nitrianske noviny** sme v septembri a v októbri poskytli informácie ohľadom výsledkov kontrol v prevádzkach zariadení spoločného stravovania v súvislosti s dodržiavaním platných opatrení na ochranu verejného zdravia .V mesiaci november sme sa vyjadrovali k obmedzeniam v súvislosti s COVID-19 pri organizovaní vianočných trhov v meste Nitra

Pre televíziu Nitrička bola

- v mesiaci júl poskytnutá informácia ohľadom priebehu a výsledkov kontrol v súvislosti s kontrolou výroby a predaja nebalenej zmrzliny

- v mesiaci december informácia v súvislosti s možnosťou organizácie Vianočných trhov v nadväznosti na platné opatrenia na ochranu verejného zdravia v súvislosti s COVID-19

Pre **rádio Regina** sme v októbri poskytli rozhovor v súvislosti s pandemickými opatreniami a výsledkami kontrol v nadväznosti na COVID-19

V mesiaci október sme sa zúčastnili kontrol zameraných na dodržanie platných vyhlášok ÚVZ SR ktorými sa vydávajú opatrenia na ochranu verejného zdravia **za sprievodu médií (Markíza, Nový čas)**,

Pre redakciu Nitra 24.sk bola v novembri poskytnutá informácia ohľadom porušení protipandemických opatrení.

Iné odborné činnosti :

- **konzultačná a poradenská činnosť** – v súvislosti s posudkovou činnosťou poskytujeme pravidelné konzultácie. V roku 2021 bolo poskytnutých 2129 konzultácií, prevažne telefonicky, osobne, ako aj písomne, hlavne elektronickou formou
- **členstvo v skúšobnej komisii** pre získanie osvedčenia na výkon epidemiologickej závažnej činnosti **pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov a pri výrobe kozmetických výrobkov** - jedna zamestnankyňa oddelenia je predsedníčkou komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a pre vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti, 1 zamestnankyňa je členkou tejto komisie. Bolo preskúšaných 243 a následne vydaných 243 osvedčení na výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov
- **metodické vedenie študentov:** v priebehu roka 2021 nebolo poskytnuté metodické vedenie študentom a študenti neabsolvovali odbornú prax na oddelení hygieny výživy
- spolupráca s **Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou** na základe "Dohody o spolupráci". V priebehu roka 2021 boli vymieňané informácie hlavne v prípade podnetov na prešetrenie potravinárskych prevádzok zároveň informácie o novovzniknutých resp. zrušených prevádzkach ktoré patria do kompetencií príslušných orgánov úradnej kontroly
- **informácie pre verejnosť**- na web stránke RÚVZ zverejňujeme aktuálne informácie v súvislosti s nebezpečnými kozmetickými výrobkami (hlásenia RAPEX), v súvislosti s nebezpečnými potravinami spadajúcimi pod úradnú kontrolu orgánu verejného zdravotníctva hlásenými rýchlym výstražným systémom RASFF, opatrenia ÚVZ SR ako i platnú legislatívu a usmernenia a upozornenia pre verejnosť ako i podnikateľov v súvislosti s potravinami v záujme ochrany zdravia obyvateľstva.

3. Rozbor činnosti

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce. Zamestnanci RÚVZ so sídlom v Nitre na úseku hygieny výživy zabezpečovali:

- výkon štátneho zdravotného dozoru v súlade so zákonom č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej

len zákon č.355/2007 Z.z a vyhlášky MZ SR č. 533/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhl. 533/2007 Z.z.)

- výkon úradnej kontroly potravín v súlade so
zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov,
Potravinovým kódexom SR,
nariadením EP a Rady (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín
nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o
úradných kontrolách,
- plnenie úloh v súvislosti s plnením Viacročného plánu úradnej kontroly potravín SR
aktualizovaného na rok 2021
- plnenie úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády, Programov a projektov
na úseku hygieny výživy
- plnenie mimoriadnych cielených úloh
- kontrolu plnenia uložených opatrení a pokynov vydaných orgánom verejného
zdravotníctva,
- ukladanie sankcií,
- kontroly zamerané na ochranu nefajčiarov v súlade so zákonom so zákonom 377/2004
Z.z. v znení neskorších predpisov
- kontroly zamerané na zabezpečenie zdravotného dohľadu nad zamestnancami v
potravinárskych prevádzkach v nadväznosti na § 30 písm.a) zákona 355/2007 Z.z.,
- činnosť v súvislosti s informačným systémom oddelenia HV (ISUVZ),
- činnosť v súvislosti s hlásením nebezpečných potravín v systéme RASFF,
- odbery vzoriek vôd a potravín na základe objednávok prevádzkovateľov
potravinárskych zariadení (mimo ŠZD a ÚK bolo odobratých 44 vzoriek potravín
a 29 vzoriek vôd),
- štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami vrátane šetrenie výskytu
nebezpečných kozmetických výrobkov hlásených v systéme RAPEX a zadávania
údajov o kozmetických výrobkov do ICSMS portálu) - výsledky sú spracované v
osobitnej správe
- plnenie ostatných úloh na úseku hygieny výživy

Zamestnankyne oddelenia v čase najviac pozitívne testovaných osôb v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra vypomáhali oddeleniu epidemiológie a telefonicky kontaktovali pozitívne testované osoby a dohľadávali ich kontakty.

3.1. Štátny zdravotný dozor

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) pracovníci oddelení HV RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečovali :

- v oblasti posudkovej podľa § 13 zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
- v oblasti kontrolnej v súvislosti s plnením povinnosti právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie vyplývajúcich z ustanovení zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a ďalších súvisiacich predpisov, predovšetkým vyhl.533/2007 Z.z.

3.1.1 Posudková činnosť

V oblasti posudkovej činnosti v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v zmysle zákona č.355/2007 o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia boli vydávané rozhodnutia na uvedenie potravinárskych zariadení do prevádzky, záväzné stanoviská k umiestneniu stavieb v rámci územného konania, k zmene účelu užívania stavieb a ku kolaudácii stavieb.

V roku 2021 bolo na základe kladného posúdenia vydaných:

- 123 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky čo je o 129 menej ako v predchádzajúcom roku

Z celkového počtu vydaných rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky bolo kladne posúdených:

- 47 zariadení spoločného stravovania,
- 43 predajní potravín,
- 24 prevádzok výroby potravín (predovšetkým výroba zmrzliny, pekárskych výrobkov),
- 6 skladov potravín,
- 3 predajne drogerií

Z významnejších zariadení v roku 2021 bola skolaudovaná stavba polyfunkčného objektu „Tabáň“ v Nitre, kde bolo daných do prevádzky viacero zariadení spoločného stravovania, skolaudovaná a daná do prevádzky stavba „Čerpacia stanica PHM-PSV, odpočívadlo R1 Beladice“, kde bola zriadená prevádzka Reštaurácie Smile, bola posúdená a daná do prevádzky prevádzka výroby čokoládových produktov v Nitre. V roku 2021 bolo vydaných 24 záväzných stanovísk z čoho 14 bolo vydaných k umiestneniu stavby v rámci územného konania, 10 záväzných stanovísk ku kolaudácii resp. k zmene účelu užívania stavby. Z celkového počtu záväzných stanovísk k umiestneniu stavby sa 5 týkalo stavieb s využitím ako zariadenia spoločného stravovania, 3 sa týkali výroby potravín, 3 predajní potravín a 3 stanoviská sa vydávali k umiestneniu skladov. Ku kolaudácii, resp. k zmene účelu užívania boli vydané záväzné stanoviská taktiež predovšetkým k zariadeniam spoločného stravovania -3 záväzné stanoviská, k výrobe potravín 4 stanoviská, k predaju potravín 2 stanoviská a ku skladu potravín 1 stanovisko.

V spolupráci s oddelením hygieny životného prostredia sme posudzovali priestory a projektovú dokumentáciu k stravovacej časti domovov sociálnych služieb a denných stacionárov, v spolupráci s oddelením preventívneho pracovného lekárstva stravovaciu časť priemyselných objektov, resp zdravotníckych zariadení. K projektovým dokumentáciám spoločne riešených stavieb sme sa vyjadrovali v 16 prípadoch a 8 x sme vydávali podklady k záväzným stanoviskám.

U 14 podaní, bolo z potrebné lehotu na vydanie rozhodnutia predĺžiť. V 4 prípadoch bolo konanie v súvislosti so žiadosťou o posúdenie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky zastavené rozhodnutím, 21 podaní bolo zastavených prípisom na základe storna žiadosti.

V rámci posudkovej činnosti sme v hodnotenom období nezaznamenali žiadne odvolanie. V súvislosti s vydávaním záväzných stanovísk a rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky bolo v roku 2021 vykonaných celkom 197 kontrol, čo je o 80 menej ako v roku 2020. Boli poskytnuté odborné konzultácie osobne či telefonicky pre 2129 záujemcov. Konzultácie sa týkali dispozičného riešenia ako aj ostatných požiadaviek predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia v súvislosti so stavbou potravinárskych zariadení, ale aj drobných dispozičných úprav či už jestvujúcich zariadení, alebo novozriadených prevádzok, ktoré boli zriadené rekonštrukciou starších prevádzok. Každoročne pretrvávajúcim nedostatkom pri posudzovaní prevádzok je neúplnosť jednotlivých podaní, neodborne vypracovaný prevádzkový poriadok, neukončenie stavebných prác v prevádzke, nevybavenie prevádzok potrebným a hygienicky vyhovujúcim technickým a technologickým zariadením, nesúlad medzi sortimentnými požiadavkami a prevádzkovými možnosťami prevádzky,

v neposlednom rade dispozičné členenie priestorov nezodpovedajúce požiadavkám legislatívy. S týmito nedostatkami súvisia administratívne prieťahy (prerušené konania, predĺženie termínov, opakované obhliadky).

Okrem výkonov v rámci správneho konania boli zrealizované oddelením hygieny výživy iné výkony v počte 279 (stanoviská, odborné vyjadrenia, rôzne prípisy, správy). Vyjadrovali sme sa k projektovým dokumentáciam potravinárskych prevádzok v rámci stavebného konania, návrhom na rozšírenie predmetu činnosti či sortimentu, k zisteniam v rámci predbežných obhliadok priestorov v ktorých sa uvažovalo so zriadením potravinárskej prevádzky. V rámci konaní príslušných stavebných úradov sme sa zúčastnili 17 komisií.

Z celkového počtu **1644 zariadení spoločného stravovania** v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra je

975 zariadení spoločného stravovania vyvarujúceho typu:

- ZSS zdravotníckych zariadení..... 4
- ZSS závodného stravovania 32
- ZSS v DSS a DD..... 16
- reštaurácie..... 279
- prevádzky rýchleho občerstvenia..... 269
- ambulantné zariadenia..... 375

669 zariadení spoločného stravovania nevyvarujúceho typu:

- výdajne stravy..... 160
- bufety.....21
- pohostinstvá, kaviarne, cukrárne.....488

3.1.2 Kontrolná činnosť

Kontrolná činnosť bola vykonávaná podľa zákona 355/2007 Z.z. ako i zákona 152/1995 Z.z.. Z celkového počtu 2917 registrovaných potravinárskych zariadení bola v roku 2021 vykonaná kontrola v 897 zariadeniach, čo je o 106 zariadení viac ako v roku 2020. Bolo vykonaných celkom 2210 kontrol z ktorých 1608 bolo vykonaných podľa zákona 355/2007 Z.z a 602 podľa zákona 152/1995 Z.z. o potravinách. V roku 2021 sa vykonalo o 303 kontrol viac ako v roku 2020. Z 2917 registrovaných potravinárskych prevádzok v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre je v 1953 prevádzkach miestne príslušným orgánom úradnej kontroly RÚVZ Nitra. V roku 2021 bolo z tohto počtu skontrolovaných 746 prevádzok (o 93 prevádzok viac ako v roku 2020) a bola vykonaná kontrola v počte 1963 kontrol (o 347 kontrol viac ako v roku 2020). Výrazné zvýšenie počtu kontrol ako aj počtu skontrolovaných prevádzok bolo spôsobené epidemiologickou situáciou v súvislosti s ochorením COVID-19. Vykonávaním kontrol dodržiavania opatrení na ochranu verejného zdravia v súvislosti s ochorením COVID-19.

V rámci kontrolnej činnosti bola vykonávaná aj kontrola dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov. Za rok 2021 bolo v tejto súvislosti vykonaných 468 kontrol. Porušovanie ustanovení uvedeného zákona v priebehu roka 2021 nebolo zistené.

Mimo plánovaných kontrol boli v rámci kontrolnej činnosti vykonávané aj šetrenia na základe podaní spotrebiteľov či iných subjektov.

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
Zariadenia spoločného stravovania	82	29	43	10
Výrobcovia	1		1	
Dopravcovia a distribútori				
Hypermarkety, supermarkety	16	4	9	3
Malé a stredné predajne	19		13	6
Baliarne				
Iné - sklady	9	2	3	4
SPOLU	127	35	69	23

V priebehu celého roka 2021 oddelenie hygieny výživy obdržalo **127** podnetov na prešetrenie, z toho **35** bolo opodstatnených, **69** neopodstatnených, **17** bolo postúpených na riešenie miestne a vecne príslušným orgánom dozoru a v **6** prípadoch nebolo možné zistiť opodstatnenosť, či neopodstatnenosť podania. Najviac podnetov (76) sa týkalo nedodržania opatrení na ochranu verejného zdravia v súvislosti s COVID-19 z ktorých 23 bolo opodstatnených. Opodstatnené podnety sa týkali v 4 prípadoch nevyhovujúcej kvality stravy, v 3 prípadoch nevyhovujúcej prevádzkovej hygieny, v 2 prípadoch šírenia zápachu z prevádzky, v 2 prevádzkach označovania. V jednej prevádzke bolo na základe podnetu zistené, že prevádzkuje zariadenie bez posúdenia a kladného rozhodnutia o uvedení priestorov do prevádzky. V prípade opodstatnenosti podnetu na prešetrenie boli prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a uložené sankcie.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly potravín zamerané na dodržiavanie potravinového práva prevádzkovateľmi potravinárskych prevádzok boli vykonávané v prevádzkach, kde podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov je vecne a miestne príslušným orgánom úradnej kontroly orgán verejného zdravotníctva. Výkon úradnej kontroly prebiehal v súlade s Viacročným národným plánom pre úradnú kontrolu v Slovenskej republike na obdobie 2018-2020 vykonávanú orgánmi verejného zdravotníctva - aktualizovaného na rok 2020 a rozpracovaného na podmienky RÚVZ so sídlom v Nitre. Kontroly sa týkali zabezpečenia hygienických podmienok a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov v súlade s požiadavkami ustanovenými v:

- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách
- zákone č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení,
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín
- Potravinovom kódexe SR,
- zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a

- doplnení a niektorých zákonov
- vyhláske MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov
 - v ďalších súvisiacich predpisoch pre výrobu potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovanie na trh z hľadiska požiadaviek zachovania ich zdravotnej bezpečnosti.

Z celkového počtu 1954 zariadení v ktorých miestne príslušným orgánom štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre a ktoré dozoruje oddelenie hygieny výživy bolo vykonaných celkom 602 kontrol podľa zákona 152/1995 Z.z

V roku 2021 sme šetrili výskyt nasledovných zdravotne škodlivých potravín a materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré boli hlásené prostredníctvom systému RAPID ALERT:

6. Zhodnotenie vykonaných kontrol v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RASFF

V roku 2021 sme šetrili výskyt nasledovných zdravotne škodlivých potravín a materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré boli hlásené prostredníctvom systému RAPID ALERT:

Potraviny:

1. RASFF č.2021.1964 - varovné oznámenie – Neoznačený zeler v mrazenej zelenine z Rakúska. Jednalo sa o výrobok Mediterranean Vegetables-mrazená zelenina mediterane 2,5kg, značka: Bauerland, výrobca: Ardo Austria Frost GmbH, Marcherfelder Strasse 2, Gross-enzersdorf 2301, Austria, distribútor: HO&PE FAMILY s.r.o., Priemyselná 4947, Poprad-Matejovce, doba minimálnej trvanlivosti 30.09.2022.V zmysle zaslaného distribučného zoznamu bol predmetný nevyhovujúci výrobok distribuovaný do prevádzky Bistro Golem, Kráľová nad Váhom 131 v množstve 1 ks.

Na základe uvedeného bola zamestnankyňami RÚVZ so sídlom v Nitre vykonaná dňa 05.05.2021 kontrola vo vyššie uvedenej prevádzke a bolo zistené, že výrobok sa v prevádzke už nenachádzal, bol spotrebovaný.

2. RASFF č. 2021.3720 – varovné oznámenie a následným oznámenie z Česka 83 k tomuto oznámeniu, na základe ktorého bolo zistené, že českému prevádzkovateľovi Master Martini CE spol.s.r.o., boli doručené rôzne druhy výrobkov obsahujúcich karbovú gumu s predmetnou surovinou kontaminovanou etylénoxidom.Podľa distribučného zoznamu boli výrobky dodané aj do prevádzky Toptortička Eva Hallová, Lipová 473/99, Topoľčianky v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre. Po vykonaní kontroly v uvedenej prevádzke bolo zistené, že dňa 09.04.2021 bolo prevádzkovateľovi dodané 24 ks. výrobkov Master Gourmet č. výrobku 0200002. V čase kontroly sa na prevádzke nachádzali už len 2 ks výrobku, ktoré boli vrátené dodávateľovi, doložený doklad o vrátení tovaru. Zákazníci boli oznamom pri vstupe informovaní o nevyhovujúcom výrobku.

3. RASFF č. 2021.4074 - varovné oznámenie a následné oznámenie Rakúska fup 7 k tomuto oznámeniu - stiahnutie nealkoholických nápojov obsahujúcich surovinu z Rakúska, ktorá obsahuje karbovú gumu s prekročeným obsahom etylenoxidu. Do spoločnosti Budiš a.s., Dobové, bol dodaný výrobok Multivitamin-Grundstoff, vyr. č. 121521 (surovina – ovocná báza), výrobca: Esarom GmbH, 2102 Oberrohrbach, Rakúsko, s obsahom prídavnej

látky karoboná guma (E410) s presiahnutým obsahom etylénoxidu, dátum expirácie: 17.04.2022. Podľa doloženého distribučného zoznamu bol predmetný výrobok dodaný aj do prevádzok v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre. Po vykonaní kontrol v týchto prevádzkach bolo zistené nasledovné:

1. Prevádzka Gastroosko, Továrenská 49, Zlaté Moravce – dodané boli 2 ks, kontrolou bolo zistené, že sa už na prevádzke nenachádzali
2. TOP-RELAX s.r.o., Jaguar Land Rover-jedáleň 1, Dolné Hony, Nitra – dodaných 17 ks, po kontrole zistené, že sa na prevádzke nachádzalo 11 ks, ktoré boli vrátené dodávateľovi do spoločnosti BUDIŠ a.s., Široké. Doložená bola vratka, ktorá bola prílohou odpovede.

4. RASFF č. 2021.4108 - varovné oznámenie týkajúce sa stiahnutia zmrzliny z Poľska obsahujúcej prídavnú látku presahujúcu MRL pre etylénoxid. Jednalo sa o 6 druhov zmrzlín distribuovaných z Ryby Košice. Podľa distribučného zoznamu boli uvedené výrobky dodané do mnohých prevádzok v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra (okres Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce). Nakoľko sa jednalo o veľké množstvo odberateľov, všetkým boli emailom zaslané oznámenia o nevyhovujúcich výrobkoch, boli požiadaní o ich okamžité stiahnutie z predaja a o informovanie zákazníkov vyvesením oznamu pri vstupe do prevádzky.

5. RASFF č. 2021.4739 – zaslané fup 5 Francúzska k varovnému oznámeniu Švédska týkajúce sa etylénoxidu v uhličitan vápenatom z Indie, cez Nemecko, použitom na výrobu výživových doplnkov vo Švédsku. Jednalo sa o 5 druhov VD, na Slovensku boli distribuované do spoločnosti Decathlon, v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre do predajne Decathlon, Štefánikova 48, Nitra. Po vykonaní kontroly v uvedenej prevádzke bolo zistené, že dodaných bolo 12 ks VD Vitamins+Minerals Orange šarža: L 21140, v čase kontroly sa už na prevádzke nachádzali len 3 ks, ktoré boli vrátené do regionálneho skladu v Maďarsku – Športová ulica 2, Hatvan, 3000 Hungary, doložený bol doklad o vrátení tovaru. Zákazníci boli oznamom pri vstupe informovaní o nevyhovujúcom výrobku.

Predmety prichádzajúce do styku s potravinami:

RASFF č. 2021.4511 – informačné oznámenie – nepovolené použitie bambusu v melamíne, bambusová vlákna (50%), kukuričný prášok (30%) - výrobky pre deti z Číny. Názov a označenie výrobku: **jedálenský set „Bamboo Dinner Set LAMA“, Canpol Babies SO COOL, Canpol babies set LEMUR, výrobné č.: 5903407092133, Canpol Babies SO COOL**, krajina pôvodu: Čína, výrobca: Taizhou Zhizhu Green Technology Co.Ltd., Čína, vyrobené pre: Canpol Sp. z o.o., Puławska 430, Warszawa, Poľsko. Predmetný jedálenský set z dôvodu prítomnosti zložiek - bambusová vlákna a kukuričný prášok, nebol v súlade s požiadavkami nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 zo 14. januára 2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami v platnom znení. Na základe uvedeného sa výrobok sťahoval z trhu. Predmetný výrobok bol distribuovaný aj do spoločnosti CANPOL Slovakia s.r.o., Riečna 192, 95107 Malý Cetín v rokoch 2019-2021. Na základe uvedeného bola zamestnankyňou RÚVZ so sídlom v Nitre vykonaná dňa 26.08.2021 kontrola vo vyššie uvedenej spoločnosti v prevádzke Veľkoskladu dojčenského sortimentu, vrátane predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami, Riečna 192, Malý Cetín. Počas kontroly bolo zistené nasledovné:

Spoločnosť v uvedenom období distribuovala odberateľom okrem hláseného jedálenského setu aj 9 druhov ďalších bambusových výrobkov tej istej kvality, s rôznou potlačou od dodávateľa Canpol Sp.z.o.o., Puławska 430, Warszawa, Poľsko, výrobca Čína. Na základe doručeného podnetu spotrebiteľa dňa 03.03.2021 spoločnosť zastavila predaj všetkých

výrobkov uvedeného druhu zaslaním emailu všetkým odberateľom prostredníctvom obchodných zástupcov – doložený email s vymenovanými 10 druhmi výrobkov. Postupne boli všetky výrobky stiahnuté z trhu a vrátené do veľkoskladu. Na sklade sa vtedy nachádzalo 262 ks výrobkov (z toho jedálenský set LAMA v počte 30 ks). Z predajnej siete bolo stiahnutých spolu 241 ks. Všetky výrobky nachádzajúce sa na sklade ako aj vrátené z predajnej siete boli dňa 04.08.2021 vrátené do materskej firmy Canpol Sp.z.o.o., Pulawska 430, Warsawa, Poľsko v počte 503 ks . Doložený bol doklad od dopravnej spoločnosti o vrátení tovaru do Poľska. Na sklade sa počas kontroly nenachádzal už žiadny výrobok uvedeného typu.

3.2.1. ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre , evidujeme mimo zariadení spoločného stravovania 311 zariadení, kde miestne a vecne príslušným orgánom úradnej kontroly podľa zákona 152/1995 Z.z. je orgán verejného zdravotníctva. Jedná sa o nasledovné prevádzky:

- 5 výrobní výživových doplnkov,
- 1 výrobňa bylinných čajov,
- 1 baliareň bylinných čajov
- 1 výrobňa chladených a mrazených pokrmov
- 9 výrobní obalov prichádzajúcich do styku s potravinami u toho: 4 výrobné plastových obalov, 1 výrobca PET fliaš z granulátu , 2 výrobcovia iných obalov- (výroba kovových zariadení pre potravinársku výrobu a výroba prírodných obalov) a 2 výrobné papierových obalov)
- 13 skladov materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami,
- 12 predajní obalov a predmetov
- 22 špecializovaných skladov (potravín na osobitné výživové účely , sklad aditívnych látok),
- 81 špecializovaných predajní potravín (predajní potravín na osobitné výživové účely, predaj čajov a internetov predaj)
- 84 výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, kde sú zaradení výrobcovia zmrzliny, resp. predajcovia
- 82 lekární a drogérie

V prevádzkach výroby a manipulácie s potravinami spadajúcich pod úradnú kontrolu vykonávanú orgánmi verejného zdravotníctva (mimo ZSS) bolo vykonaných 188 kontrol u 88 kontrolovaných subjektov .Z celkového počtu kontrolovaných subjektov boli u 14 subjektov (výroba a predaj zmrzliny) zistené nezhody v celkovom počte 32 . Nezhody boli zistené v nasledovných počtoch:

- 13 SVP/HACCP nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie, neodložené vzorky pri výrobe zmrzlín, nevyhovujúce vzorky
- 3 hygiena prevádzky
- 3 vzdelávanie zamestnancov
- 3 iné
- 2 zdravotná spôsobilosť
- 2 skladovanie

- 2 potraviny po dobe spotreby (zmrzlina)
- 1 odborná spôsobilosť
- 1 manipulácia s potravinami porcovacie náradie v stojatej vode
- 1 výsledovateľnosť
- 1 označovanie

3.2.2. Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov na predajných miestach (kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)

V zariadeniach spoločného stravovania boli kontroly vykonané podľa zákona 355/2007 Z.z. ako aj podľa zákona 152/1995 Z.z. Celkovo evidujeme na oddelení hygieny výživy 1644 zariadení spoločného stravovania, v ktorých bolo vykonaných celkom 1775 kontrol (ŠZD a ÚK). Celkom bolo v zariadeniach spoločného stravovania zistených 616 nezhôd čo je 222 viac ako v roku 2020 .

Z celkového počtu kontrolovaných subjektov (658) sa u 50 % subjektov zistili nedostatky. Percentuálne zastúpenie nevyhovujúcich subjektov z počtu kontrolovaných je oproti roku 2020 vyššie o 9,25. Nezhody boli zistené v týchto počtoch:

- 236 v hygiene prevádzky - porušenie a znečistenie povrchov podláh, znečistenie stien, stropov, nedostatky vo vykonávanej sanitácii, opotrebovanie povrchov pracovných stolov, technologického zariadenia, prepravných nádob, kuchynského riadu, ,
- 58 v skladovaní potravín – spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, zmrazovanie surovín (najmä mäsa) dodávaných v chladenom stave, zmrazovanie hotových pokrmov bez vhodných technologických zariadení, chladiace zariadenia nevybavené teplomerami, chýbajúce zariadenia na udržanie požadovanej teploty hotových pokrmov,
- 96 v dodržiavaní zásad SPV, HACCP - neúplne vypracovaná dokumentácia HACCP, nedodržiavanie technologických postupov pri príprave pokrmov, nezabezpečenie doby uchovávaní polotovarov, rozpracovaných pokrmov a hotových pokrmov , nevedenie predpísanej evidencie v súlade s dokumentom HACCP resp.vedenie evidencie formálne, bez vykonávania nápravných opatrení, nevedenie evidencie o nápravných opatreniach v prípade odchýlok od kritických limitov, zanedbanie aktualizácie dokumentov SVP,
- 49 v priebežnom vzdelávaní zamestnancov - nezabezpečenie priebežného školenia osôb prichádzajúcich do styku s potravinami, nevedenie evidencie o vykonanom školení,
- 45 iné - prevádzkovanie bez vydaného rozhodnutia, bez vypracovaného prevádzkového poriadku, nedodržanie prevádzkového poriadku a pod.,
- 41 v overovaní pôvodu tovaru (výsledovateľnosť) – nepredloženie nadobúdacích dokladov, nedostatočne vedená evidencie o príjme ako i chýbajúce označenie nebalených surovín pre skladovaní z dôvodu identifikácie pôvodu nedostatočne vedená evidencie pri príjme,

- 28 v manipulácii s potravinami – zámena pracovných plôch, neoznačenie pracovných plôch, neoznačenie otvorených obalov surovín s dátumom a hodinou otvorenia, nevedenie evidencie rozpracovaných pokrmov, kríženie čistých a nečistých činností, zmrazovanie hotových pokrmov, rozmrazovanie pri izbovej teplote,
- 17 nedodržanie DS/DMT- predovšetkým surovín použitých na prípravu pokrmov,
- 13 v označovaní – neoznačenie cukrárskych výrobkov dátumom spotreby, označenie surovín v inom ako slovenskom jazyku, neoznačenie pôvodu mäsa v jedálnom lístku
- 9 v odbornej spôsobilosti - chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností u zamestnancov, resp. uplynutie platnosti osvedčení odbornej spôsobilosti,
- 9 v manipulácii s odpadom – zhromažďovanie odpadov v nevyhovujúcich, neuzatvárateľných nádobách, neuzavretie zmluvy s oprávneným odberateľom odpadov, chýbajúce doklady o odvoze odpadu, resp. nedostatočne vyplnené doklady,
- 8 v osobnej hygiene - chýbajúce pokrývky vlasatej časti hlavy, nevhodný pracovný odev, nezabezpečenie základných hygienických potrieb (tekuté mydlo, jednorazové utierky) pri umývadlách, nepoužívanie jednorazových rukavíc pri výdaji pokrmov,
- 7 v zdravotnej spôsobilosti – nezdokladovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov,

3.2.3. Audity podľa čl. 9 ods.4 písm.1) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách

Z plánovaného počtu 5 auditov / z toho 4 v zariadeniach spoločného stravovania a 1 vo výrobe plastových obalov) sa v roku 2021 neuskutočnil audit v dvoch prevádzkach zariadení spoločného stravovania. Dôvodom bola epidemiologická situácia v súvislosti s COVID-19 a zmena prevádzkovateľa v čase plánovaného auditu v závodnej kuchyni Jaguár Landrover Nitra. Audit bol vykonaný v jednej závodnej kuchyni, v jednom zariadení spoločného stravovania otvoreného typu a v jednej prevádzky výroby predmetov a materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami (PET fľaša z predliskov) .

Prehľad auditov v prevádzkach v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra v roku 2021

Číslo auditu	Kde bol audit vykonaný Názov zariadenia	Dátum vykonania auditu	Počet nezhôd
2021/1/P/RÚVZ NR - HV	ZSS Olympia, Tr.A.Hlinku 57, Nitra	10.06.2021-11.06.2021	5
2021/2/P/RÚVZ NR - HV	Závodná kuchyňa v Foxconn Slovakia, Dolné Hony 29, Nitra	22.09.2021-23.09.2021	4

2021/3/P/RÚ VZ NR - HV	Výroba PET fliaš z predliskov, Sezama, Zálužská 1C, Jarok	1.10.2021 a 4.10.2021	0

3.3.Zdravotná neškodnosť potravín

Za rok 2021 bolo odobratých celkom 550 vzoriek potravín, pokrmov a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, čo je o 67 vzoriek viac ako v roku 2020. Z uvedeného počtu bolo

- 180 vzoriek hotových pokrmov,
- 123 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia,
- 106 vzoriek zmrzlín
 - 51 vzoriek potravín na osobitné výživové účely ,
 - 32 vzoriek cukrárskych výrobkov ,
 - 24 vzoriek lahôdkárskych výrobkov,
 - 5 vzoriek kuchynskej soli
 - 3 vzoriek obalov a predmetov určených pre styk s potravinami
- 26 iných potravín

V odobratých vzorkách sa vyšetrovala predovšetkým mikrobiologická kontaminácia, iná kontaminácia a bola vykonaná kontrola označenia výrobkov v súlade s legislatívou.

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo 27 vzoriek nevyhovujúcich mikrobiologicky. Z dôvodu inej kontaminácii a z dôvodu nevyhovujúceho označovanie neboli zistené nevyhovujúce vzorky.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

- Z 27 nevyhovujúcich vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch boli izolované :
- koliformné baktérie v 17 vzorkách (v 3 vzorkách pokrmov rýchleho občerstvenia ,v 7 vzorkách hotových pokrmov ,6 vzorkách zmrzlín, v 1 vzorke cukrárskych výrobkov
 - Enterobacteriaceae v 4 vzorkách zmrzlín
 - kvasinky v 11 vzorkách (zmrzliny 9, v zmesiach na výrobu zmrzlín 2)
 - plesne v 1 vzorke zmrzliny
 - E coli v 1 vzorke zmrzliny
 - Iné 1 (watercoolery –živé mikroorganizmy)

Z celkového počtu odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), bolo mikrobiologicky vyšetrených 489 vzoriek, z ktorých nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 27 vzoriek t.j. 5,5 % čo je zlepšenie oproti roku 2020 o 3,2 % .

Z celkového počtu odobratých a vyšetrených vzoriek nevyhovovali vzorky v nasledovných komoditách:

Nevyhovujúce vzorky boli zistené v nasledovných komoditách:

Názov komodity	Dôvod nezhody	Počet odobratých vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek	% nevyh. vzoriek
Zmrzlina a dezerty	mikrobiolog. kontaminácia <i>kvas (9),kolif.(6 Entbac(4),plesne(1)</i>	101	13	12,87
Cukrárske výrobky	mikrobiolog. kontaminácia <i>Kolif. (1)</i>	32	1	3,12
Hotové pokrmy	mikrobiolog. Kontaminácia <i>Kolif.(7)</i>	178	7	3,93
Pokrmy rýchleho občerstvenia	mikrobiolog. kontaminácia <i>kolif. (3),</i>	123	3	2,44
Voda-watercoolery	Živé organizmy	5	1	20,0
Ostatné (Suroviny na výrobu zmrzliny)	Mikrobiologická kontaminácia <i>Kvasinky (2)</i>	4	2	50,00
SPOLU	Mikrobiologická kontaminácia	443	27	6,09

V rámci odberov vzoriek úradnej kontroly potravín bola zároveň u všetkých vykonaná kontrola označenia údajov v súlade s platnou legislatívou.

Kontrola **zoonóz** bola vykonaná v 2 vzorkách slepačích vajec v rámci sledovania špecifických kritérií pre slepačie vajcia požívané na prípravu pokrmov a jedál (**Salmonella**) a tiež v 2 vzorkách lahôdkárskych výrobkov bola stanovená **Listeria monocytogenes**

Chemická kontaminácia :

Celkovo bolo na kontaminanty vyšetrených 52 **vzoriek**, pričom všetky boli v sledovaných ukazovateľoch vyhovujúce.

Obsah **ťažkých kovov (Pb,Cd,Hg)** sa sledoval v 5 vzorkách potravín pre dojčatá a malé deti, v 4 vzorkách výživových doplnkov a v 2 vzorkách bio potravín (pšeno bio a bio organic sušenky s ovsom a ovocím) . 2 vzorky potravín na osobitné výživové účely boli vyšetrené na

Obsah (Pb, Cd, Hg (1), As, Ni, NO₃, Sb, B, NO₂, F, CN, Mn) sa sledoval v 2 vzorkách watercoolerov, **sa sledoval** v 2 vzorkách watercoolerov,

Obsah (Pb, Cd, Hg As, Cr,Cu, Ni, NO₃, NO₂, F, Mn) v 2 vzorkách minerálnych vodách dojčenských

Reziduá pesticídov sa zisťovali v 1 vzorke počiatkovej mliečnej dojčenskej výživy v prášku

Reziduá antibiotík boli stanovené v 2 vzorkách kuracieho mäsa

Radiačné ošetrenie bolo stanovené v 1 vzorke potraviny rastlinného pôvodu obsahujúcu zmes orechov a mandlí).

PCB (polychlórované bifenyly) boli stanovené v 4 vzorkách počiatkovej a následnej mliečnej výživy

Dioxíny vo vzorke počiatkovej detskej mliečnej výživy neboli stanovené po dohode s ÚVZ SR

Transmastné kyseliny (TKM) sa zisťovali v 5 vzorkách (2 vzorky rastlinných olejov, 2 vzorky rastlinných tukov a 1 vzorke stuženého tuku)

PAU boli stanovené v 1 vzorke výživového doplnku (materská kašička)

Mykotoxíny sa sledovali u potravín na osobitné výživové účely- potravín na výživu dojčiat a malých detí, bolo odobratých 5 vzoriek potravín na báze ovocia – ostatné potraviny na výživu dojčiat a malých detí na stanovenie **patulínu**

Na dusičnany a dusitany v detskej dojčenskej výžive bolo odobratých a analyzovaných 5 vzoriek

Na obsah prídavných látok bolo sledovaných 18 **vzoriek**, všetky boli vyhovujúce.

V rámci sledovania maximálne povoleného množstva **prídavných látok** bol sledovaný:

Obsah jodidu draselného a ferokyanidu draselného v 5 vzorkách jedlej soli

Obsah pridanej soli v 2 vzorkách hotových pokrmov **v rámci projektu monitoring príjmu kuchynskej soli**

Obsah farbív bol sledovaný v 5 vzorkách zmrzlín, a v 2 vzorkách výživových doplnkov

Obsah sladidiel a konzervačných látok bol sledovaný v 1 vzorke výživového doplnku

V rámci **kontroly označovania** boli odobraté :

- 3 vzoriek potravín **pre celiatikov** kde bol porovnaný laboratórne zistený obsah **gluténu** s deklarovaným názvom bezgluténový,
- 2 vzorky potravín **nového typu** (šťava z plodov noni a guarová guma)

V rámci **úradných kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami** , v súlade s plánom ÚK boli odobraté 3 vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami s cieľom sledovania nasledovných rizikových ukazovateľov:

1. **Maxihrnček s dekorom citrónov z akostného porcelánu – 1 vzorka** krajina pôvodu: Nemecko- TCHIBO GmbH, Uberseering 18, Hamburg, distribútor: TCHIBO Praha, spol.s.r.o., Želetavská 1449/9, Praha 4, Česko, vzorka odobratá v predajni TCHIBO, Štefánikova 61, OC Mlyny, Nitra, **stanovenie obsahu Cd, Pb**
2. **Lievik silikónový pružný skladací – 1 vzorka** krajina pôvodu: neudaný, krajina pôvodu: Nemecko- TCHIBO GmbH, Uberseering 18, Hamburg, distribútor: TCHIBO Praha, spol.s.r.o., Želetavská 1449/9, Praha 4, Česko, vzorka odobratá v predajni TCHIBO, Štefánikova 61, OC Mlyny, Nitra, **stanovenie prchavých látok**

- 3. Tácka servírovacia melamínová – 1 vzorka** výrobca: AM/63, P.O.BOX 37211, 1030AE Amsterdam, Holandsko, distribútor pre SK: Veľkoobchod ORION s.r.o., Nedošín 132, Litomyšl, Česko, vzorka odobratá v predajni ORION, OC Centro, Akademická 1, Nitra, **stanovenie formaldehydu**

Všetky vzorky v sledovaných ukazovateľoch vyhovovali požiadavkám predpisov.

Všetky 3 vzorky boli odobraté v maloobchodných predajniach.

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

V roku 2021 z dôvodu pandemickej situácie bol turizmus obmedzený. V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre nevidujeme rekreačné strediská cestovného ruchu, ale so zahájením letnej turistickej sezóny úzko súvisí zahájenie činnosti stánkov s výrobou a predajom zmrzliny, stánkov s rýchlym občerstvením na letných kúpaliskách (Nitra, Diakovce, Poľný Kesov) a zvýšený počet návštevníkov reštaurácií v centre mesta Nitra a v obciach s turistickými zaujímavosťami (Mojmírovce a Topoľčianky). Pred zahájením prevádzkovania stánkov s rýchlym občerstvením ako aj stánkov vyrábajúcich alebo predávajúcich zmrzlinu boli vykonané kontroly zamerané na zabezpečenie sanitácie priestorov vrátane jej evidencie, vybavenie prevádzky vyhovujúcim technologickým zariadením, zabezpečenie teplej a studenej pitnej vody, ako i ostatných požiadaviek nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre nevidujeme žiadne strediská zimnej turistickej sezóny.

3.5.Hromadné akcie

V roku 2021 boli v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru ako aj v rámci úradnej kontroly vykonané kontroly na 4 hromadných podujatiach uskutočnených v rámci nitrianskeho regiónu – (Chrenovské trhy, Výstava – Tradície slovenského vidieka a Klokočinský jarmok v Nitre a akcia „ 100 výročie žrebčína Topoľčianky“ ktorá sa uskutočnila v Topoľčiankach). Všetky hromadné podujatia boli organizátorom podujatia ohlásené na RÚVZ. Celkom bolo ohlásených 17 hromadných podujatí. V rámci ŠZD a ÚK sa kontrolovalo dodržiavanie zabezpečenie podmienok prípravy a podávania pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením, resp. s ambulatným predajom, zároveň kontrolovalo zabezpečenie požiadaviek predpisov zo strany organizátorov podujatí. Celkovo bolo počas konania hromadných podujatí vykonaných 19 kontrol, nedostatky boli zistené u 3 prevádzkovateľov a zistilo sa 6 nezhôd (nevyhovujúce skladovanie surovín (1x), potraviny po dobre spotreby (1x), prevádzkova hygiena (1x) , osobná hygiena (1x), nesprávna manipulácia s potravinami(2x). Za zistené nedostatky počas konania hromadných podujatí boli uložené blokované pokuty v sume 420 eur.

4.Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

podľa § 12 ods. 2 písm. i), m), n) nebol vydaný zákaz činnosti
podľa § 55 ods. 2 boli vydané 15 opatrení na mieste
podľa § 58 bola uplatnená 1 náhrada nákladov – 50,20 eur
podľa § 57 bolo uložených 13 pokút v sume 7450,- €; z toho
10 x z porušenie platných opatrení na ochranu verejného zdravia v súvislosti s ochorením COVID_19, 1 x za výkon podnikateľských činností v priestoroch bez kladného posúdenia orgánu verejného zdravotníctva, 1 x za nevyhovujúce označenie kozmetického výrobku a 1 x porušenie § 26 zákona 355/2007 Z.z.
podľa § 56 v priestupkovom konaní nebola uložená pokuta
podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo uložených 14 blokových pokút v celkovej sume 1400,- €

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 138 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách bolo vydaných 24 opatrení na mieste zákazov, (pozastavení) umiestnenia na trh
podľa § 28 neboli uložené pokuty ,
podľa § 29 neboli v priestupkovom konaní uložené sankcie

v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo uložených 51 BP v celk. sume 8520,- €;
náhrada nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách nebola uložená

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák. č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov nebola bola uložená pokuta
§ 11 zák. č. 377/2004 Z.z v blokovom konaní nebola uložená pokuta
podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb. nebola uložená poriadková pokuta

V zákonom stanovenej lehote neboli v roku 2021 podané **odvolania voči rozhodnutiu o pokute**. Jedno odvolanie voči pokute z roku 2020 (Lidl) ÚVZ SR v roku 2021 zrušilo a vrátilo RÚVZ Nitra na ďalšie konanie.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V priebehu roka 2021 v zariadeniach spoločného stravovania v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra nebol zistený výskyt ochorení v súvislosti s konzumáciou potravín.

6. Poradňa správnej výživy

V kalendárnom roku 2021 bola činnosť poradne správnej výživy obmedzená vzhľadom k vzniknutej epidemiologickej situácii v súvislosti v pandémie COVID-19. Zamerala sa na individuálnu propagáciu vyváženého životného štýlu, pohybu a správnych stravovacích návykov tak, aby bola v nemalej miere podporená aj funkciu imunitného systému. Poradňa správnej výživy v roku 2021 navštívilo 20 klientov

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Oddelenie hygieny výživy sa v priebehu roka 2021 v rámci Programov a Projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2021 podieľalo na plnení nasledovnej úlohy: .

- Monitoring príjmu kuchynskej soli

V rámci monitoringu príjmu kuchynskej soli s cieľom dosiahnutia postupného znižovania príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive boli zo zariadenia spoločného stravovania uzavretého typu odobraté 2 vzorky pokrmov . Výsledky obsahu pridanej soli boli porovnávané s hodnotami výnosu MZ SR č. S08975-OL-2014, ktorým sa ustanovujú požiadavky na jedlú soľ v potravinách , ktorý vstúpil do platnosti od 1.decembra 2015 a ktorý znižuje obsah pridanej kuchynskej soli do potravín. Zisťované hodnoty pridanej kuchynskej soli v pokrmoch neboli prekročené, dosahovali hodnoty od 7.800 mg/kg do 12.700 mg/kg. Povolený limit pridanej kuchynskej soli v hotových pokrmoch je 13 000 mg/kg.

Okrem plánovaných kontrol boli v roku 2021 vykonané 2 mimoriadne kontroly v prevádzkach dozorovaných oddelením hygieny výživy.

1. Mimoriadna cielená kontrola nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2021

Na základe Vašej žiadosti o vykonanie kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2021 boli zamestnancami RÚVZ so sídlom v Nitre vykonané kontroly v 51 prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny, pričom u 11 subjektov sa zistili nedostatky. RÚVZ so sídlom v Nitre vo svojom územnom obvode má registrovaných 84 prevádzok v ktorých sa vykonáva výroba a predaj zmrzliny. Počas letnej sezóny bolo vykonaných 115 kontrol a skontrolovaných 51 zariadení s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny. Počas kontrol boli najčastejšie zisťované nasledovné nedostatky: nevyhovujúca mikrobiologická kvalita odobratých vzoriek , neodobratie a neodloženie vzoriek z výroby zmrzlín na dobu 48 hodín, chýbali doklady o nadobudnutí tovaru, nedodržanie prevádzkovej hygieny, nebola dokladovaná zdravotná spôsobilosť zamestnancov. Za zistené nedostatky pri manipulácii so bolo uložených 15 blokových pokút v celkovej výške 1620.-euro a 1 opatrenie na mieste. V rámci úlohy bolo odobratých 106 vzoriek na mikrobiologický rozbor z ktorých 13 nevyhovelo limitom. Príčinou príčinou bolo prekročený počet kvasiniek (9 x) , počet koliformných baktérií (5x), Enterobacteriaceae (4x) a plesne (1x). Z chemických ukazovateľov na ktoré bolo odobratých 5 vzoriek neboli zistené nevyhovujúce.

V prevádzkach kde boli zistené vzorky, ktoré v mikrobiologických ukazovateľoch nevyhovovali požiadavkám legislatívy boli uložené blokové pokuty podľa zákona č.152/1995 Z.z. za porušenie povinností a požiadaviek na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a ich umiestňovania na trh. Prevádzkovatelia zariadení sa zaviazali zistené nedostatky ihneď odstrániť. V prípade nevyhovujúcich vzoriek bola v prevádzkach vykonaná dôsledná sanitácia. Všetky blokové pokuty boli uložené podľa zákona 152/1995 Z.z.

2.Mimoriadna cielená kontrola zameraná na dodržanie platných opatrení ÚVZ SR na ochranu verejného zdravia počas pandémie COVID-19.

Prioritou v tomto období bol výkon kontrol zameraných na dodržiavanie opatrení ÚVZ SR na ochranu verejného zdravia počas pandémie COVID-19 v zariadeniach spoločného stravovania ako aj v ostatných potravinárskych prevádzkach. V tejto súvislosti bolo v roku 2021 vykonaných celkom 1032 kontrol , z toho 181 kontrol v predajniach potravín a 851 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania. Porušenie opatrení bolo zistené v 39 zariadeniach spoločného stravovania a v 10 predajniach. Najčastejšie zistenými porušeniami platných opatrení ÚVZ SR na ochranu verejného zdravia počas pandémie COVID-19 bolo nedodržania zákazu uzatvorenia prevádzok (16 prevádzok), nedodržania prekrytia horných dýchacích ciest (12 prevádzok), nevyznačenie režimu (11 prevádzok).Porušenia boli v prípade okamžitého zjednania nápravy riešené upozorneniami, v ostatných prípadoch blokovou pokutou alebo pokutou v správnom konaní. uložené sankcie (pokuty) v správnom konaní: 10/6350

uložené sankcie (pokuty) v blokovom konaní: 1/300

Všetky mimoriadne úlohy boli priebežne hodnotené a výsledky boli priebežne zasielané na ÚVZ SR.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2021

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	3	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	5	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	13	0	0	0	0	13	106	12,26
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	1	0,00
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0	0	0	24	0,00
20	Cukrárske výrobky	1	0	0	0	0	1	32	3,13
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	2	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	1	0	0	0	0	1	5	20,00
26	Hotové pokrmy	7	0	0	0	0	7	180	3,89
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	3	0	0	0	0	3	123	2,44
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	36	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	10	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	5	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	5	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	3	0,00
40	Ostatné	2	0	0	0	0	2	8	25,00
	Spolu	27	0	0	0	0	27	550	4,91

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste – RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2021

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovi a zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	17	35	175	1643	84	1954	963	2917
Počet kontrolovaných subjektov	5	3	27	657	53	745	152	897
Počet kontrol	6	4	50	1773	128	1961	249	2210
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	0	0	330	14	344	10	354
SVP/ HACCP	0	0	0	96	13	109	1	110
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	49	3	52	0	52
Hygiena prevádzky	0	0	0	236	3	239	0	239
Osobná hygiena	0	0	0	8	0	8	0	8
Odborná spôsobilosť	0	0	0	9	1	10	0	10
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	7	2	9	0	9
Označovanie	0	0	0	13	1	14	0	14
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	17	2	19	0	19
Pôvod, výsledovateľnosť	0	0	0	41	1	42	0	42
Skladovanie	0	0	0	58	2	60	0	60
Manipulácia s potravinami	0	0	0	28	1	29	0	29
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	9	0	9	0	9
Iné	0	0	0	45	3	48	11	59

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2021

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	5	3	0	3	0	3	0	14
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	3	4	0	2	1	0	0	10
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	47	24	0	43	3	6	0	123
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Zastavenia konania		16	3	0	5	1	0	0	25
8.	Odborné konzultácie		1600	136	28	247	28	42	48	2129

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	BacCer	Crono B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
26	Hotové pokrmy	178	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	489	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11	0	0	0	17	0	0	4	0	0	1	27

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, Entbac – Enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Voda - watercoolery	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	1	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Detická a dojčenská výživa	25	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Výživové doplnky	5	0	0,0	4	0	0,0	4	0	0,0	4	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	5	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	3	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	52	0	0,0	18	0	0,0	16	0	0,0	14	0	0,0	4	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	4	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Voda - watercoolery	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Detská a dojčenská výživa	10	0	0,0	1	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	4	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	3	0	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	14	0	0,0	1	0	0,0	5	0	0,0	1	0	0,0	4	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	11	0	0,0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenyly, _NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Voda - watercoolery	2	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	10	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	2	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	14	0	0,0	4	0	0,0	2	0	0,0	4	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ - šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamín, PAA - primárne aromatické amíny, diizok – diizokyanáty, 1-okt - 1-oktén, rozp - zvyškové rozpúšťadlá, styr – styren, mono_EG – monoetylenglykol, di_EG – dietylenglykol, ac_ald – acetaldehyd, akr_nit – akrylonitril, vin_ac – vinylacetát, kapr – kaprolaktám, adip - bis-(2-etylhexyl)adipát, Bisf_A -Bisfenol A, Bisf_F - Bisfenol F, Bisf_S - Bisfenol S, odol_farb - odolnosť pigmentov a farbív, UV_stab - prítomnosť UV stabilizátora, fen – fenoly, red_I - redukujúce látky, iony - dôkaz iónov, odpar – odparok, prch_I - prchavé látky, senz - senzorké hodnotenie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofein			Chinín		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Voda - watercoolery	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Hotové pokrmy	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Výživové doplnky	2	0	0,0	2	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	18	0	0,0	7	0	0,0	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyslíka manganistanom			Celkový organický uhlík		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Voda - watercoolery	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	5	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	5	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	4	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	22	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	13	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	81	7	13	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	82	5	23	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	12	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	4	4	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	37	24	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	32	33	53	52	3	6	0	0	0	0	0	0	1	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	86	30	45	6	1	17	1	0	0	0	0	0	1	1	100
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	17	5	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	16	15	21	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	37	18	23	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	100
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzerie...)	278	183	535	175	3	2	0	0	0	0	0	0	9	4	44
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	488	54	179	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	269	126	341	103	5	5	0	0	0	0	0	0	3	3	100
5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	375	18	26	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	84	67	61	106	15	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1954	597	1364	528	27	5,11	3	0	0	0	0	0	17	9	52,9
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	159	3	36	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	64	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	597	2	192	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	64	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie)	72	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	963	5	244	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Súčet	2917	602	1608	550	27	4,9	3	0	0	0	0	0	17	9	52,9

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ so sídlom v Nitre - rok 2021

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
2.27.5 výroba PET fliaš	1	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	1	1	4
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	1	1	5
Spolu	3	2	9

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE NITRA
ZA ROK 2021**

I. Demografické trendy

Okres Nitra je okres, ktorý sa nachádza v Nitrianskom kraji na Slovensku. Má rozlohu 870,73 km². Do okresu Nitra spadá 62 obcí, z toho 2 majú štatút mesta. (Nitra, Vrábľa).

K 31.12.2020 – teda na začiatku roku 2021 mal okres Nitra 161 499 obyvateľov. Oproti roku 2019 (161 679) je to zostup o 180 osôb, t.j. o 0,11 %. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 78 285 (48,47 %) mužov a 83 214 (51,52 %) žien. V roku 2020 bol zaznamenaný **prirodzený prírastok** obyvateľstva o -295 (-1,824/1000 obyvateľov) a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o 115 osôb. Znamená to, že **celkový prírastok** obyvateľstva predstavoval -180 (tzn. o -1,113/1000 obyvateľov). Prirodzený aj celkový prírastok klesol oproti roku 2019.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2021 nasledovná:

- o predproduktívny vek (0 – 14 roční): 24 431 obyvateľov, t.j. 15,13 %
- o produktívny vek (15 – 64 rokov): 107 835 obyvateľov, t.j. 66,77 %
- o poproduktívny vek (65 +): 29 233 obyvateľov, t.j. 18,10 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku 2019 stúpol o 0,22 %, rovnako stúpol aj počet obyvateľov v produktívnom veku o 0,63 %. Podiel počtu osôb v poproduktívnom mal vzostup o 0,41 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2019.

Index starnutia dosiahol v roku 2020 hodnotu 119,6, stúpol oproti predchádzajúcemu roku o 1,05. V predchádzajúcom roku mal hodnotu 118,61. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 148,30 a u mužov 92,36. Index starnutia v okrese Nitra systematicky stúpa v priemere o hodnotu (1,05 – 2,89).

Priemerný vek obyvateľov okresu Nitra dosiahol hodnotu 42,07 roka, u mužov 40,35 a u žien 43,70.

Počet živonarodených detí v roku 2020 bol 1639, tzn. že v porovnaní s rokom 2019 klesol o 10. **Hrubá miera pôrodnosti** predstavovala 10,16/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku 10,22/1000 obyvateľov.

Mŕtvonarodenosť v roku 2020 mala hodnotu 3,04/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie, v roku 2019 bolo 1,21 mŕtvonarodených/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo), to znamená, že v roku 2020 stúpila o 1,83.

V roku 2020 **dojčenecká úmrtnosť** dosiahla hodnotu 3,051, čo je mierny vzostup oproti roku 2019 o 0,019.

V roku 2020 **zomrelo** v okrese Nitra 1934 osôb, o 287 viac ako v roku 2019. Z toho bolo 943 žien (48,75%) a 991 mužov (51,24%).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 11,95/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 10,20/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2020 nasledovná:

- o predproduktívny vek (0 – 14 roční): 6 (4 muži a 2 ženy) 0,31 %
- o produktívny vek (15 – 64 rokov): 374 (243 mužov a 101 žien) 19,34 %
- o poproduktívny vek (65 +): 1554 (714 mužov a 840 žien) 80,35 %

Úmrtnosť mierne klesá a presúva sa z produktívneho veku do poproduktívneho veku.

Najčastejšou príčinou smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú nádory, ostatné ochorenia, respiračné ochorenia, ďalej externé príčiny (úrazy, otravy) a napokon gastrointestinálne ochorenia. Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 37,12 %, nádory 21,25 %, externé príčiny (dopravné nehody, pády, utopenie, otravy a iné) spôsobili 2,74 % úmrtí. Zomretí na gastrointestinálne ochorenia tvorili 4,41 %. Respiračné ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 6,24 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Nitra za rok 2021

V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu. Epidemický výskyt sme však zaznamenali v skupine respiračných ochorení a to u infekcií vyvolaných vírusom Sars CoV-2, čo bolo súčasťou celosvetovej pandémie vyvolanej týmto vírusom s vysokou chorobnosťou a smrtnosťou.

V skupine alimentárnych ochorení stúpila chorobnosť u všetkých diagnóz a rovnako ako v posledných rokoch sme nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy z potravín.

V skupine vírusových hepatítid sme nezaznamenali žiadne ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu a hlásené boli len ochorenia na chronické vírusové hepatitídy.

V skupine ochorení preventabilných očkovaním poklesla chorobnosť na pertussis a neboli hlásené ochorenia na osýpky, rubeolu ani parotitídu.

V skupine respiračných ochorení zostala, tak ako po minulé roky na nízkej úrovni chorobnosť na šarlach a významný pokles sme zaznamenali u ochorení na varicellu. V porovnaní s minulým rokom bolo hlásených o 18,7% menej ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Od marca 2020, kedy sme po prvý krát v okrese zaznamenali prvé laboratórne potvrdené ochorenia na Covid-19, sme aj celý rok 2021 evidovali epidémiu týchto respiračných infekcií s vysokým počtom prípadov a vysokou smrtnosťou. Epidémia prebiehala v rámci celosvetovej pandémie.

V skupine neuroinfekcií nebolo hlásené ochorenie na meningokokovú meningitídu, významne poklesol počet ochorení na vírusové infekcie CNS a podstatne sa nezmenil počet hlásených ochorení na bakteriálne meningitídy.

V skupine zoonóz sme zaznamenali mierny pokles chorobnosti lyskej boreliózy. Naopak nárast chorobnosti sme evidovali u kliešťovej encefalitídy. Neboli hlásené ochorenia na listeriózu, tularémiu ani toxoplazmózu, ale vykázali sme 2 prípady ochorenia na hemoragickú horúčku hantavírusovej etiológie. Hlásených bolo 7 poranení zvieratami podozrivými z besnoty.

V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali pokles počtu hlásených ochorení na svrab.

V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení 361 úmrtí, z toho 324 prípadov bolo vykázaných ako úmrtie na ochorenie Covid-19.

Skupina alimentárnych ochorení

V skupine alimentárnych ochorení sme v okrese Nitra od roku 1996 nezaznamenali ochorenie na brušný týfus ani paratýfus a už 8 rokov po sebe bola nulová chorobnosť aj v skupine bakteriálnych otráv z potravín.

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykázali spolu 126 prípadov salmonelóz, čo predstavuje chorobnosť 141,7/100 000 obyvateľov. Je to o 44,8% viac než vlani, kedy bolo hlásených 87 prípadov s chorobnosťou 53,9/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (124,0 prípadov, chorobnosť 77,0/100 000 obyvateľov) je to viac o 1,6%. Iba v 1 prípade išlo o inaparentnú infekciu - vylučovanie, v 1 prípade o salmonelovú septikémiu, 1 krát o lokalizovanú salmonelovú infekciu a v ostatných 123 prípadoch (97,6%) o salmonelovú enteritídu. Podľa pohlavia sme evidovali 60 prípadov u mužov (47,6%) a 66 u žien (52,4%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky vo vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku a to 445,4/100 000 obyvateľov (31 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí, 276,9/100 000 obyvateľov (23 ochorení) u 5-9-ročných detí. Výskyt sme evidovali po celý rok, s typicky vyšším výskytom v teplých mesiacoch v roku. Najviac 22 prípadov (17,6%) sa vyskytlo v auguste. Ochorenia

sa vyskytli v 110-tich ohniskách, pričom najčastejšie 98 krát (77,8%) išlo o sporadické ochorenia.

Ako etiologické agens sa tak ako po minulé roky najčastejšie uplatnila *Salm. enteritidis*, vyvolala 110 manifestných ochorení na salmonelovú enteritídu a 1 inaparentnú infekciu, izolovaná bola 106 krát a 5 ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Do NRC pre salmonely boli v roku 2021 zasielané kmene bližšie neuršených typov salmonel na bližšiu špecifikáciu, ale nebol hlásený žiadny fagotyp. Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 43 krát (34,1%) vajcia. V ohniskách salmonelóz boli v roku 2021 na kultivačné vyšetrenie odobraté 1 krát morčacie mäso, 1 krát vajcia, 1 krát podstielka z akvária afrických slimákov s negatívnym výsledkom a 1 krát podstielka s trusom z terária hadov s pozitívnym výsledkom *Salm. enterica subs. diarizonae*. V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali 4 manifestné ochorenia na salmonelózu v skupine 0-ročných detí (chorobnosť 242,3/100 000 obyvateľov).

Z celkového počtu 126 prípadov si 36 ochorení (28,6%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2021 sme nezaznamenali v okrese Nitra importované ochorenia na salmonelózu. Nozokomiálne ochorenia na salmonelózu sme v roku 2021 v okrese Nitra nezaznamenali. Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v roku 2021 v okrese Nitra žiadnu epizóciu salmonelózy u zvierat.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali 2 manifestné ochorenia na bacilovú dyzentériu s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov je v tomto roku chorobnosť nulová.

V skupine bakteriálnych črevných infekcií (A04) sme v roku 2021 zaznamenali v okrese Nitra v porovnaní s minulým rokom nárast chorobnosti o 71,2%. Vykázali sme 570 prípadov, čo je chorobnosť 353,0/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (291,8 prípadov, chorobnosť 181,2/100 000 obyvateľov) je to viac o 95,3%. Podľa pohlavia ochorelo 313 mužov (54,9%) a 257 žien (45,1%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou u malých detí, a to 1 514,2/100 000 obyvateľov (25 ochorení) v skupine 0-ročných detí a 1092,0/100 000 obyvateľov (76 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme zaznamenali vo všetkých mesiacoch roka. Najviac prípadov 72 (12,6%) sme evidovali v marci a 60 (10,5%) v apríli.

Podľa etiológie boli jednotlivé ochorenia vykázané 1 krát (0,2%) ako infekcie enteropatogénnymi *E. coli*, 215 krát (37,7%) ako kamylobakteriáza, 6 krát (1,1%) ako yersiniáza a 348 krát (61,0%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*.

Ako v minulom roku aj tento rok sme v okrese Nitra u tejto diagnózy (enteropatogénne *E. coli*) zaznamenali iba 1 sporadické ochorenie, čo je chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Sporadické, neobjasnené, kultivačne potvrdené ochorenie bolo hlásené v septembri u 8-mesačného chlapca mimo kolektívu a vyvolala ho enteropatogénna *E. coli* 055. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykázali 215 ochorení na kamylobakterózu, čo je chorobnosť 133,1/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (180 ochorení, chorobnosť 111,5/100 000 obyvateľov) je to o 19,4% viac. Ochorelo 120 mužov a 95 žien vo všetkých vekových skupinách, ale najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u malých detí, a to 1 453,6/100 000 obyvateľov (24 ochorení) v skupine 0-ročných detí a 1 063,2/100 000 obyvateľov (74 ochorení) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Výskyt ochorení sme zaznamenali po celý rok s maximom v letných mesiacoch, pričom najviac prípadov 39 (18,1%) sme zaznamenali v júli a 29 prípadov (13,5%) v auguste. Ochorenia sa vyskytli prevažne 199 krát (92,6%) sporadicky a 16 krát v rámci rodinného výskytu (5 krát 2 prípady a 2 krát 3 prípady v rodine). Pôvodca ochorení *Campylobacter jejuni* bol laboratórne potvrdený u 150 chorých (69,8%), *Campylobacter coli* u 11 chorých (5,1%), *Campylobacter species* u 49 chorých (22,8%), 2 kultivačne negatívne a 3 laboratórne nevyšetrené ochorenia

boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 53 ochorení (24,7%). Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 105 krát (48,8%) konzumáciu kuracieho mäsa a 41 krát (19,1%) mäsové výrobky. V priebehu roku sme v okrese Nitra nezaznamenali importované ochorenia na kamylobakteriózu. Zaznamenali sme 3 nozokomiálne ochorenia.

V roku 2021 sme vykázali v okrese Nitra 6 ochorení na yersiniózu (chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov), čo je o 100% viac ako vlni (3 ochorenia, chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa vo všetkých prípadoch uplatnila *Y. enterocolitica*, 3 krát sérovar 03, 1 krát sérovar 09 a 1 krát nešpecifikovaná. Ochoreli 2 malé deti mimo kolektívu, 1 predškolač, 1 školák a 2 dospelé osoby. Ako faktor prenosu sa uplanili 2 krát mäsové výrobky, 3 krát bravčové mäso a 1 krát zostal faktor prenosu neobjasnený. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

V skupine enterokolitíd zapríčinených *Clostridium difficile* bolo v roku 2021 hlásených v okrese Nitra 348 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 215,5/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (149 ochorení, chorobnosť 92,3/100 000 obyvateľov) došlo k nárastu chorobnosti o 133,6%. Z celkového počtu vykázaných ochorení malo až 320 (92,0%) nozokomiálny pôvod. Iba 2 ochorenia boli vo vekovej skupine 5-14-ročných školákov a ostatné prípady sa vyskytli u dospelých od 20 rokov vyššie s typicky najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 783,4/100 000 obyvateľov (229 ochorení) v najstaršej vekovej skupine. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter, zaznamenali sme iba 1 menšiu epidémiu nozokomiálneho pôvodu (3 prípady v ZSS). Diagnóza bola potvrdená dôkazom toxínu *Clostridium difficile* v stolici u 130 chorých (87,2%), pričom 155 krát išlo produkciu toxínu A, 9 krát B a 151 krát toxínu A aj B. Ostatné ochorenia boli vykázané ako možné prípady na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. V 40 prípadoch bolo ochorenie vykázané ako recidíva a 4 krát ako reinfekcia. Hospitalizáciu si vyžiadalo 312 ochorení (89,7%). Zaznamenali sme 1 úmrtie na klostrídióvu enterokolitídu.

V tomto roku bolo vykázaných 6 laboratórne potvrdených ochorení na giardiázu (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Vyskytli sa výlučne u dospelých osôb nad 20 rokov veku. Ochorenia boli importované 3 krát z Ukrajiny a 1 krát z Moldavska.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese hlásených 98 ochorení na vírusové črevné infekcie (chorobnosť 60,7/100 000 obyvateľov) došlo v roku 2021 v tejto skupine alimentárnych ochorení k viac ako štvornásobnému nárastu chorobnosti. Vykázaných bolo 404 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 250,2/100 000 obyvateľov. Oproti 5-ročnému priemeru (346,4 prípadov, chorobnosť 215,2/100 000 obyvateľov) chorobnosť vzrástla o 16,6%. Podľa pohlavia ochorelo 161 mužov (39,9%) a 243 žien (60,1%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 2241,1/100 000 obyvateľov (37 prípadov) v skupine 0-ročných detí a 1968,4/100 000 obyvateľov (137 prípadov) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom 86 prípadov (21,2%) v mesiaci september.

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 221 rotavírusových enteritíd (54,7%), 160 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (39,7%), 22 adenovírusových enteritíd (5,4%) a 1 enteritída vyvolaná astrovírusmi (0,2%).

Chorobnosť na rotavírusové enteritídy oproti minulému roku, kedy sme vykázali 48 ochorení s chorobnosťou 29,7/100 000 obyvateľov, výrazne vzrástla, a to viac ako šesťnásobne a hlásených bolo 221 prípadov s chorobnosťou 136,8/100 000 obyvateľov. Charakter výskytu bol najčastejšie 97 krát sporadický (43,9%), 10 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine (9,0%), 5 krát 3 prípady v rodine (6,8%) a 1 krát 8 prípadov v rodine (3,6%). Okrem rodinného výskytu sme zaznamenali 7 krát (81 prípadov) aj epidemický výskyt, z toho 2 krát nozokomiálneho pôvodu. Laboratórne potvrdených bolo 135 ochorení (61,1%) a

86 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Z celkového počtu 221 ochorení si 102 (46,2%) prípadov vyžiadalo hospitalizáciu. Ochorenia sa vyskytli 13 krát u riadne očkovaných detí (Rotarix 2 dávky). Nozokomiálny pôvod malo 20 ochorení. Importované boli 3 ochorenia na rotavírusovú enteritídu, 2 krát z Česka a 1 krát z Chorvátska.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Nitra hlásených 25 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 15,5/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 vykážali 160 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 99,1/100 000 obyvateľov. Sporadický charakter malo 39 ochorení (17,6%), 4 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 3 krát 3 prípady a 2 krát 4 prípady v rodine. Zaznamenali sme aj epidemický výskyt (96 prípadov) v 3 epidémiách, z toho jedna nozokomiálneho pôvodu. Laboratórne potvrdených bolo 54 ochorení (33,8%), ostatných 106 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizovaných bolo 45 chorých (28,1%). Importované infekcie sme nezaznamenali a nozokomiálny pôvod malo 45 ochorení (28,1%).

V roku 2021 bolo v skupine adenovírusových črevných infekcií hlásených 22 ochorení, čo je chorobnosť 13,6/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 15 prípadov (chorobnosť 9,3/100 000 obyvateľov). Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Laboratórne potvrdené boli všetky ochorenia a hospitalizáciu si vyžiadalo 20 prípadov. Nozokomiálny pôvod malo iba 1 ochorenie. Epidémiu sme u tejto diagnózy nezaznamenali.

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásených 10 ochorení na enteritídy vyvolané astrovírusmi (chorobnosť 6,2/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 vykážali iba 1 prípad, čo je chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorelo dieťa mimo kolektív, hospitalizácia nebola potrebná.

V roku 2021 bolo hlásených 66 prípadov (chorobnosť 40,9/100 000 obyvateľov) na hnačku a gastroenteritídu infekčného pôvodu. Priemer za posledných 5 rokov bol 92 prípadov (chorobnosť 57,1/100 000 obyvateľov). Ochorenia sa vyskytli v rámci 2 epidémií nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Skupina vírusových hepatítid

Situácia vo výskyte vírusových hepatítid je v okrese Nitra dlhodobo priaznivá. Aj v roku 2021 bola chorobnosť nízka, nezaznamenali sme žiadne ochorenie na akútne vírusové hepatitídy, ale zaznamenali sme 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy (chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov).

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykážali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku boli hlásené 3 prípady s chorobnosťou 1,9/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 4,6 prípadu (chorobnosť 2,9/100 000 obyvateľov). V 6 prípadoch išlo o chronické vírusové hepatitídy typu B a 3 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

Oproti minulému roku, kedy sme zaznamenali 2 ochorenia (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov) na chronickú VHB, bolo v roku 2021 hlásených 6 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 muži a 2 ženy. Po 1 ochorení sa vyskytlo vo vekových skupinách 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov) a 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,4/100 000 obyvateľov) a po 2 ochorenia vo vekových skupinách 35-44-ročných (7,5/100 000) a 45-54-ročných (8,8/100 000).

V roku 2020 bolo v okrese Nitra hlásené iba 1 ochorenie na chronickú VHC, čo je chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). V tomto roku evidujeme 3 ochorenia s chorobnosťou 1,9/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u osôb od 20 do 44 rokov veku. Jedno neobjasnené ochorenie bolo importované z Kazachstanu, 2 ochorenia boli u drogového závislých osôb.

V priebehu roku 2021 sme vykázali v okrese Nitra 8 nových nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov. Išlo o 7 mužov (87,5%) a 1 ženu (22,5%) vo vekových skupinách od 25 rokov vyššie. V 3 prípadoch išlo o cudzincov z Ukrajiny, ktorí sú v SR na pracovnom pobyte, vyšetrenia boli vykonané pre potreby cudzineckej polície, kontakty neudávali. Ďalšie 3 prípady boli zistené v rámci predoperačných vyšetrení, z toho 1 krát išlo o lekára z Ukrajiny dlhodobo žijúceho na Slovensku. V 2 prípadoch bolo nosičstvo zistené v rámci diferenciálnej diagnostiky. Opatrenia boli zabezpečované u 4 kontaktov, pričom vakcinácia proti VHB bola indikovaná u 3 osôb. V 6 prípadoch boli kontakty už riadne očkované proti VHB v rámci pravidelného povinného očkovania.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie sa pohybovala v rozmedzí 95,6% – 97,5%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v 4 pediatrických obvodoch v okrese Nitra. V roku 2021 bola v okrese Nitra nulová chorobnosť u nasledovných ochorení: diftéria (A36), tetanus (A35), rubeola (B06), parotitída (B26), osýpky (B05), hemofilové invazívne ochorenia.

Oproti minulému roku, kedy sme vykázali v okrese 2 ochorenia na pertussis s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov sme v roku 2021 zaznamenali 1 prípad, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Oproti priemeru za posledných 5 rokov (7,6 prípadov, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov) tak chorobnosť poklesla o 86,8%. V mesiaci november ochorel 44 ročný muž (vekovošpecifická chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Na základe laboratórnych vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované ako pertussis sérologickým vyšetrením. Ochorenie bolo sporadického charakteru, epidemiologicky neobjasnené bez nutnosti hospitalizácie. V zdravotnej dokumentácii záznam o riadnom očkovaní proti pertussis chýbal.

Rovnako ako vlani bolo v roku 2021 hlásené 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené u neočkovanej 60-ročnej ženy v mesiaci máj, hospitalizovanej dňa 4.5.2021 na Neurologickom oddelení FN v Nitre. Ochorenie bolo laboratórne potvrdené pozitívnym kultivačným vyšetrením likvoru - 4.5.2021: Streptococcus pneumoniae. Ochorenie skončilo uzdravením.

Skupina respiračných ochorení

V priebehu roku 2021 boli v okrese hlásené 4 ochorenia na tuberkulózu (chorobnosť 2,48/100 000 obyvateľov). V minulom roku nebolo v okrese hlásené ochorenie na tuberkulózu. Ochoreli 3 ženy (75%) vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovo špecifická chorobnosť 10,26/100 000 obyvateľov) a 1 muž vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovo špecifická chorobnosť 3,42/100 000 obyvateľov). Všetky ochorenia boli diagnostikované ako tuberkulóza pľúc. Diagnóza bola potvrdená vo všetkých prípadoch zo spúta: 1x mikroskopicky, 2x mikroskopicky a kultivačne, 1x metódou PCR. Očkovanie bolo riadne vykonané u jednej osoby, v ostatných prípadoch sa očkovanie proti TBC nepodarilo zistiť. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

V okrese bolo v priebehu roku hlásených 7 ochorení na erysipelas, čo je chorobnosť 4,33/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme vykázali 14 ochorení (chorobnosť 8,7/100 000 obyvateľov), chorobnosť klesla o 50%.

Ochorelo 5 mužov (71,4%) a 2 ženy (28,6%) vo vekových skupinách od 35-65 ročných a starších osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 10,3/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) bola ako zvyčajne u 65-ročných a starších osôb a 9,5/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 55-64-ročných osôb. Najvyšší výskyt 5 ochorení (71,4%) bol v mesiaci august.

V roku 2020 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na legionársku chorobu s chorobnosťou 0,62/100 000 obyvateľov. 47-ročná pacientka s anamnézou non-Hodkinovho lymfómu, po chemoterapii a rádioterapii (1994-1996), prijatá na PaF I. ŠN Zobor pre bilaterálnu bronchopneumóniu. Asi týždeň trvajúce ťažkosti, celková slabosť, únava, febrility do 38,5 C, dráždivý kašeľ bez expektorácie. Laboratórne vysoká elevácia markerov zápalu, zvýšený marker kardiálneho zlyhávania, ľahká hepatopathia, stredne ťažká hypoxémia. Podávaný gentamicín + tret'ogeneračný cefalosporín, probiotiká, diuretiká, oxygen. CT hrudníka: bilaterálne postihnutie pľúcneho parenchýmu. Pre údaj o pobyte v kúpeľnom zariadení odobraný moč na vyšetrenie legionelly s pozitívnym výsledkom. ATB liečba zmenená na levofloxacín. Pri uvedenej terapii zlepšenie klin. stavu a úprave laborat. parametrov, postupne ukončenie kyslíkovej liečby, kontrolný skiagram s významnou regresiou zápalových zmien.

Lekári v okrese Nitra v priebehu roku hlásili 5 ochorení na herpes simplex (chorobnosť 3,1/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli v okrese vykázané 3 ochorenia (chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorel 1 muž (20%) a 4 ženy (80%), pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 14,4/100 000 obyvateľov (1 ochorenie) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb. Ochorenia boli hlásené v mesiacoch február, apríl, máj, jún a júl. Jednotlivé prípady boli diagnostikované 1 krát ako herpetický ekzém (B00.0), 1 krát ako herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída (B00.2) a 1 krát ako herpetickovírusová encefalitída (B00.4) popísaná v časti neuroinfekcie, 1 krát ako očná infekcia herpetickým vírusom (B00.5), 1 krát ako nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia (B00.9).

V priebehu roku lekári v okrese Nitra hlásili 64 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 39,6/100 000 obyvateľov. V porovnaní s minulým rokom, kedy vykazujeme 253 ochorení (chorobnosť 156,7/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorelo 34 mužov (53,1%) a 30 žien (46,9%) vo vekových skupinách od 0 do 14 rokov veku, pričom najviac 28 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 337,1/100 000 obyvateľov) bolo v skupine 5-9-ročných detí a 23 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 330,1/100 000 obyvateľov) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme s výnimkou mesiaca september evidovali po celý rok, najviac prípadov 19 (29,7%) bolo hlásených v decembri. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter alebo prebehli v menších epidémiách v detských kolektívoch. Ochorenia boli hlásené iba ako varicella bez komplikácie (B01.9).

V roku 2021 bolo v okrese hlásených 46 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 28,5/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorelo 13 mužov (28,3%) a 33 žien (71,7%). Ochorenia sme zaznamenali vo všetkých vekových skupinách, okrem vekovej skupiny 1 -4-ročných detí a 15-19 ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 121,1/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) bola v skupine 0-ročných detí. Výskyt bol hlásený po celý rok s maximom 8 prípadov (17,4%) v novembri a po 7 prípadov (po 15,2%) v mesiacoch marec, máj a júl. Ochorenia boli diagnostikované 2 krát ako zosterová encefalitída (B02.0) popísané v časti Neuroinfekcie, 2 krát ako zosterová choroba oka (B02.3), 9 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 33 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

V roku 2021 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorela 1 žena vo vekovej skupine 1-4 ročných detí. Ochorenie bolo zaznamenané v mesiaci november, ochorenie bolo diagnostikované ako exanthema subitum (šiesta choroba).

V roku 2021 sme v okrese zaznamenali 2 ochorenia na infekčnú mononukleózu (chorobnosť 1,24/100 000 obyvateľov), čo je pokles o 98% oproti roku 2020, kedy sme evidovali 15 ochorení s chorobnosťou 9,3/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (100%) a vo vekových skupinách od 20 do 34 rokov veku s typicky najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 12,8/100 000 obyvateľov (1 ochorenie) v skupine 20-24-

ročných osôb. Obidve ochorenia boli hlásené v mesiaci júl. Na základe sérologických vyšetrení boli obidve ochorenia diagnostikované ako cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1).

V roku 2021 lekári prvého kontaktu v okrese Nitra hlásili 25 671 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 72 227,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2020, kedy sme zaznamenali 31 611 ochorení s chorobnosťou 66 056,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, klesol počet evidovaných ochorení o 18,7%. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení tvorila chrípka a chrípke podobné ochorenia 6,8%, čo predstavuje 1739 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia (chorobnosť 4892,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov). Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter alebo charakter lokálnych epidémií. Najviac ochorení sme zaznamenali v mesiacoch október 5812 (22,6%), november 5191 (20,2%) a september 4 573 (17,8%). Výchovno - vzdelávací proces bol prerušený v 1 materskej škole a 1 základnej škole. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 252 297,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (8503 prípadov), vo vekovej skupine 6- 14-ročných školákov 139 698,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (6 444 prípadov) a v skupine 15-19-ročných stredoškolákov 108 555,3/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (2479 prípadov), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2021 bol klinický priebeh komplikovaný u 524 prípadov (2,0%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili otitídy (1,1% z počtu ochorení a 54,4% z počtu komplikácií) a sínusitídy (0,7% z počtu ochorení a 34,3% z počtu komplikácií). Pneumónie tvorili 0,2% z počtu ochorení a 11,3% z počtu komplikácií. V tomto roku z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 nebola monitorovaná etiológia chrípky a ARO tzv. sentinelovým spôsobom.

V roku 2021 naďalej pretrvávala pandémia ochorení na COVID-19 zaznamenali sme 21 780 prípadov na COVID-19 (chorobnosť 13 486,1/100 000 obyvateľov). V roku 2020 sme evidovali spolu 12 556 prípadov (z toho U071 – 8749 ochorení a U0711 - 3807 ochorení), chorobnosť 7777,4/100 000 obyvateľov. V okrese Nitra bolo hlásených 324 úmrtí na ochorenie COVID - 19. Ochorelo 10 870 mužov (50%) a 10 910 žien (50%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 17 950,0/100 000 obyvateľov (1 408 prípadov) bola vo vekovej skupine 20-24-ročných osôb, 17 305,2/100 000 obyvateľov (1 206 prípadov) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb. Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 6 744 ochorení vykázaných v januári ďalších 4972 prípadov bolo hlásených v novembri 2021. Importovaných bolo 147 ochorení.

Skupina neuroinfekcií

U ochorení na meningokokovú infekciu pozorujeme v okrese Nitra dlhodobu priaznivú situáciu vo vývoji chorobnosti. Za posledných 5 rokov sa ochorenie vyskytlo iba 1 krát a to v roku 2018 (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). V tomto roku ochorenie hlásené nebolo. V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali 1 ochorenie na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) oproti minulému roku, kedy sme vykážali 3 ochorenia s chorobnosťou 1,9/100 000 obyvateľov. Pri hodnote 5 ročného priemeru (13 prípadov, chorobnosť 8,1/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu chorobnosti o 92,3% (index 0,1). Ochorenie sme evidovali v mesiaci august u 53 – ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 4,4/100 000 obyvateľov) stanovené na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia z likvoru ako nešpecifikovaná vírusová meningoencefalitída (A86). Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásené 2 ochorenia na zosterovú encefalitídu, čo predstavuje chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 ženy vo vekových skupinách 0 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 60,6/100 000 obyvateľov) a 65+ dospelých osôb

(vekovošpecifická chorobnosť 3,4/100 000 obyvateľov) v mesiacoch január a máj. Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu a boli vykázané na základe klinických príznakov a pozitívneho vyšetrenia likvoru: Varicella zoster vírus PCR. Obe ochorenia sa skončili uzdravením.

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Nitra v priebehu roku zaznamenali 6 ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov, čo je takmer na rovnakej úrovni v porovnaní s minulým rokom, kedy sme vykázali 6 ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 žien (83,3%) a 1 muž (16,7%), 2 krát v mesiaci máj a po 1 krát v mesiaci február, apríl, júl a august. Zaznamenali sme ich v 3 vekových skupinách s najvyšším počtom 3 prípady v skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 10,3/100 000 obyvateľov). Na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako: pneumokoková meningitída (G00.1) – 1 krát, nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9) – 5 krát.

V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie na nešpecifikovanú encefalitídu, myelitídu a encefalomyelitídu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. 71-ročná pacientka, hospitalizovaná cestou RZP na Neurologickej klinike FN Nitra s týždennou anamnézou horúčky, dezorientácie, bolesťami hlavy. Pri prijatí zistené meningeálne príznaky, opozícia šije, porucha vedomia. Napriek kombinovanej terapii ATB sa prehlbovala porucha vedomia na úroveň kómy, dochádza k centrálnemu zlyhaniu vitálnych funkcií a 21.2.2021 k exitu.

Ochorenie na Guillain-Barré syndróm sme vykázali u 46-ročnej ženy, ktorá bola hospitalizovaná na Neurologickej klinike FN Nitra. Prípadoch bol vykázaný ako „možný“ na základe klinických príznakov. Pacientka bola v zlepšenom stave s potrebou rehabilitácií prepustená do ambulantnej starostlivosti.

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2021 sme v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na antrax, brucelózu, Creutzfeldt-Jakobovu chorobu, listeriózu, ornitózu, toxokarózu, teniózu, toxoplazmózu, tularémiu ani Q-horúčku.

V porovnaní z minulým rokom sme zaznamenali mierny pokles výskytu ochorenia na lymfskú boreliózu s počtom 24 sérologicky potvrdených ochorení (chorobnosť 14,9/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 14 prípadov s chorobnosťou 8,7/100 000 obyvateľov (index 1,7). V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 16 prípadoch poštípacie kliešťom, v 3 prípadoch poštípacie neznámym hmyzom a 5 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Klinicky sa ochorenia manifestovali 20 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 4 prípadoch ako kĺbna forma lymfskej boreliózy.

Po 9 ročnom nulovom výskyte, sme v roku 2021 zaznamenali 1 ochorenie na leptospirózu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Oproti minulému roku (2 ochorenia, chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 vykázali 6 sérologicky potvrdených ochorení na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 5 prípadov čo je chorobnosť 3,1/100 000 obyvateľov (index 1,2). Ochorenia sa klinicky manifestovali vo všetkých prípadoch ako meningeálna forma KENC. V epidemiologickej anamnéze chorí v 4 prípadoch udali poštípacie kliešťom, v 1 prípade poštípacie neznámym hmyzom a 1 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o neočkované osoby a u troch osôb si zdravotný stav vyžiadala hospitalizáciu.

Rovnako ako v minulom roku, boli v roku 2021 hlásené 2 ochorenia vyvolané vírusom Hantaan s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo zaznamenané u 2 mužov s nutnosťou hospitalizácie. Oba prípady skončili úmrtím, pričom v jednom prípade išlo o úmrtie na inú diagnózu, druhý prípad je popísaný v časti „Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru“.

V priebehu roku 2021 bolo v okrese hlásených 7 poranení zvieratami podozrivými z besnoty (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidovaných v okrese 9 poranení (5,6/100 000 obyvateľov). V štyroch prípadoch sa jednalo o pohryznutie psom, v dvoch prípadoch išlo o poranenie neznámou mačkou a v jednom prípade spôsobil poranenie potkan. Vo všetkých prípadoch bola antirabická vakcinácia uskutočnená ambulantne.

Nákazy kože a slizníc

V roku 2021 sme v okrese Nitra v porovnaní s minuloročným nulovým výskytom zaznamenali 1 ochorenie na pedikulózu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

U ochorení na svrab sme v roku 2021 zaznamenali v okrese Nitra 45 prípadov ochorenia s chorobnosťou 27,9/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (60 ochorení, chorobnosť 37,2/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 73,8 prípadov s chorobnosťou 45,8/100 000 obyvateľov (index 0,6). Sporadický charakter malo 18 prípadov (40%), po 2 prípady bolo ochorenie zaznamenané v rodinách 3 krát (6 chorých, 13,3%) a ostatných 21 prípadov (46,7%) prebehlo v 5-tich epidémiách s počtom od 3 do 8 ochorení.

Iné infekcie nezaradené

V tejto skupine diagnóz sme v roku 2021 vykázali 35 ochorení na streptokokové septikémie s chorobnosťou 21,7/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (17 ochorení, chorobnosť 10,5/100 000 obyvateľov) je to takmer o polovicu viac. Podľa pohlavia ochorelo 21 mužov (60%) a 14 žien (40%) prevažne vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 17 prípadov. Podľa etiológie boli ochorenia diagnostikované ako Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny B (A40.1) -1 krát a Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D (A40.2) - 34 krát. Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií malo 33 prípadov (94,3%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne ochorenia“. Vo všetkých prípadoch išlo o septikémiu vyvolanú streptokokom zo skupiny D (A40.2). U ostatných 2 ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa ako etiologické agens uplatnili po 1 krát *Enterococcus faecalis* a *Streptococcus* skup. B – agalactie. Oba prípady ochorení na streptokokové septikémie vykázané v roku 2021 skončili uzdravením.

V roku 2021 bolo vykázaných 226 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 139,9/100 000 obyvateľov. Je to nárast o 24,2% v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 182 prípadov s chorobnosťou 112,7/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 140 mužov (61,9%) a 86 žien (38,1%), prevažne vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 108 prípadov. Z celkového počtu ochorení malo 177 (78,3%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“. V piatich prípadoch pri dg. A41.9, nebola odobratá hemokultúra na vyšetrenie, boli vykázané na základe typických klinických príznakov a vysokých hodnôt zápalových parametrov. Z celkového počtu 226 vykázaných ochorení skončilo 27 (11,9%) úmrtím. V 16 prípadoch išlo o nenozokomiálne ochorenia, ktoré skončili úmrtím (8 krát úmrtie na sepsu a 8 krát úmrtie na inú príčinu).

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 8 ochorení na syfilis, čo je chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 12 ochorení (chorobnosť 7,4/100 000 obyvateľov). Ochoreli 4 muži (50,0%) a 4 ženy (50,0%) vo vekových skupinách od 15 rokov vyššie. Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali 10 ochorení na gonokokové infekcie (chorobnosť 6,2/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 zaznamenali 14 ochorení, čo je chorobnosť 8,7/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 11 mužov (78,6%) a 3 ženy (21,4%) vo vekových skupinách od 20 do 44 rokov veku. V 10 prípadoch bola diagnóza potvrdená pozitívnou izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoky a v 4 prípadoch PCR vyšetrením.

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení bolo dermatovenerológmi v okrese Nitra v roku 2021 hlásených 27 ochorení, ktoré sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách od 15 do 44 rokov veku. Išlo 22 krát o chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (A56.0), 1 krát o urogenitálna trichomonóza (A59.0), 3 krát o anogenitálne bradavice (A63.0) a 1 krát o iné špecifikované prevažne pohlavne prenášané choroby (A63.8).

V priebehu roku 2020 bolo v okrese Nitra hlásených 17 ochorení na enterobiózu s chorobnosťou 10,5/100 000 obyvateľov. Vlni sme zaznamenali 21 prípadov s chorobnosťou 13,0/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 6 mužov (35,3%) a 11 žien (78,6%) vo vekových skupinách do 44 rokov veku s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 84,3/100 000 obyvateľov (7 prípadov) v skupine 5-9-ročných detí. Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu. Pôvodcom ochorení bol *Enterobius vermicularis*.

Oproti minulému roku (9 prípadov, chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 zaznamenali v okrese Nitra len 4 prípady bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Vo všetkých prípadoch sa jednalo u o mužov, v 2 prípadoch o cudzincov.

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 58 izolácií izolácií multirezistentných kmeňov *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení **361 úmrtí**, z toho 324 prípadov bolo vykázaných ako úmrtie na ochorenie Covid-19. Úmrtí na iné infekčné diagnózy ako Covid-19 sme evidovali 37, z toho 27 prípadov bolo u ochorení nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne nákazy“. Úmrtnosť mala hodnotu 0,2/100 000 obyvateľov a smrtnosť 1,5%.

Nozokomiálne infekcie

Za rok 2021 evidujeme v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra Fakultná nemocnica (FN) v Nitre, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada (ŠN) Nitra - Zobor, Psychiatrická nemocnica (PN) Veľké Zálužie, FMC dialyzačné služby Nitra, Kardiocentrum Nitra s.r.o. a v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS)) spolu 1 387 nozokomiálnych nákaz, z ktorých 890 (t.j. 64,2 %) bolo vyhládaných. Z celkového počtu 1 387 evidovaných nozokomiálnych nákaz bolo vo FN Nitra 774, v ŠN Nitra 235, v PN Veľké Zálužie 48, vo FMC Nitra 7, v Kardiocentre Nitra 8, v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra 42, v ZSS Viničky v Nitre 100, v ZSS Borinka v Nitre 52, v ZSS Nitrava v Nitre 96, v ZSS Promeritae Nitra 11, v DOS Zlatý vek v Nitre 12 a v Hospici U sv. Bernadetky v Nitre 2 nozokomiálne ochorenia.

Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 4,1 (v roku 2020 - 3,5). Na náraste prevalencie sa podieľali predovšetkým epidémie koronavírusových infekcií v zariadeniach sociálnych služieb.

V tomto roku evidujeme 20 epidémií nozokomiálneho charakteru a pokračovanie epidémií koronavírusových infekcií v 5-ich zariadeniach sociálnych služieb v okrese Nitra.

Z celkového počtu nozokomiálnych nákaz sa diagnostikovali najčastejšie až 460-krát črevné infekcie (33,2%), 383-krát infekcie horných dýchacích ciest (27,6%), 215-krát sepsy (15,5%), 132-krát infekcie dolných dýchacích ciest (9,5%), 125-krát infekcie urologického traktu (9,0%), 25-krát iné infekcie (1,8%) 23-krát infekcie v mieste operačného výkonu (1,7%), 23- krát infekcie kože a slizníc (1,7%) a 1-krát gynekologické infekcie (0,1%). Nebol zaznamenaný žiadny hlásený prípad v skupine infekcií rán a popálenín.

Ako pôvodcovia nozokomiálnych infekcií sa najčastejšie uplatnili - 379-krát (27,3%) SARS-CoV-2, 317-krát (22,8%) *Clostridium difficile*, 141-krát (10,2%) *Klebsiella pneumoniae* 93-krát (6,7%) špecifikované stafylokoky, 77-krát (5,6) enterokoky, 54-krát

(3,9%) Pseudomonas, 42-krát (3,0%) Staphylococcus aureus, 39-krát (2,8) E.coli, 20-krát (1,4) kandidy, 19-krát (1,4) Enterobacter, 18-krát (0,3%) rotavírus, 13-krát (0,9) Proteus mirabilis, ostatní pôvodcovia sa vyskytli sporadickejšie, 69-krát (5,0) bol odobratý biologický materiál kultivačne negatívny a nezistený a v 75 prípadoch (5,4%) nebol biologický materiál na vyšetrenie odobratý.

V tabuľke č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Nitra v roku 2021.

V tabuľke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 20 rokov v okrese Nitra.

Tabuľka II.1. - Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese N i t r a - rok 2021

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2021	Rok 2020	Index 21/20	Priemer 16-20	Inde x 21/P	Chorobnosť v r.2021	Priemer chor.16-20
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A01	Brušný týfus a paratýfus	0	0	0	0	0	0	0
A02	Iné infekcie salmonelami	126	87	1,4	124,0	1,0	141,7	77,0
A03	Bacilová dyzentéria	0	2	0,0	2,4	0,0	0,0	1,5
A04	Iné bakter. črevné infekcie	570	333	1,7	291,8	2,0	353,0	181,2
A05	Iné bakter. otravy potrav.	0	0	0	0	0	0	0
A08	Vírus. a inými organizm. vyvol. črevné infekcie	404	98	4,1	346,4	1,2	250,2	215,2
A09	Črev. inf. nepresne určené	66	0	0,0	92	0,7	40,9	57,1
B15	Akútna hepatitída A	0	0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,5
B16	Akútna hepatitída B	0	0	0,0	1	0,0	0,0	0,6
B17.1	Akútna hepatitída C	0	0	0	0	0	0	0
B17.2	Akútna hepatitída E	0	1	0,0	4,6	0,0	0,0	2,9
B18	Chronická hepatitída	9	3	3,0	4,6	2,0	5,6	2,9
A37	Divý kašeľ	1	2	0,5	7,6	0,1	0,6	4,7
A38	Šarlach	0	6	0,0	9,8	0,0	0,0	6,1
B01	Ovčie kiahne	64	253	0,3	597,2	0,1	39,6	370,4
B05	Osýpky	0	0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,5
B06	Ružienka	0	0	0	0	0	0	0
B26	Mumps	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1
J11	Chrípka	25 671	31 611	0,8	63 378,8	0,4	72 227,8	94 375,1
U07	Covid-19	21 780	12 556	1,7	-	-	13 486,2	-
A39	Meningokokové infekcie	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1
A85-87 A89	Vírusová meningoencefal.	1	3	0,3	13	0,1	0,6	8,1
A84	Vír.encef.pren.kliešťami	6	2	3,0	5	1,2	3,7	3,1
G00	Bakter.zápal mozg.plien	6	6	1,0	4,8	1,3	3,7	3,0
A21	Tularémia	0	6	0,0	2,4	0,0	0,0	1,5
B58	Toxoplazmóza	0	0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,4
A78	Q-horúčka	0	0	0	0	0	0	0
A27	Leptospiróza	1	0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0
A32	Listerióza	0	0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,4
A35	Tetanus	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1
A69	Lymfská borelióza	24	30	0,8	14	1,7	14,9	8,7
B86	Svrab	45	60	0,8	73,8	0,6	27,9	45,8

Tabuľka II.2.-Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese N i t r a za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných aliméntárnych nákaz																						
A 01	Brušný týfus a paratýfus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	479	216	449	320	201	221	159	117	142	118	132	58	138	140	122	133	153	125	87	126
		rel.	293,1	132,0	274,4	195,5	122,7	134,9	96,9	71,2	86,4	71,5	82,8	36,3	86,2	87,4	76,1	82,7	95,0	77,4	53,9	141,7
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	4	18	13	18	-	1	4	22	4	4	1	-	10	1	1	8	1	-	2	-
		rel.	2,4	11,0	7,9	11,0	-	0,6	2,4	13,4	2,4	2,4	0,6	-	6,2	0,6	0,6	5,0	0,6	-	1,2	-
A 04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	20	35	14	44	17	62	9	35	62	65	102	284	282	284	253	221	302	350	333	570
		rel.	12,2	21,4	8,6	26,9	10,4	37,9	5,5	21,3	37,7	39,4	64,0	177,8	176,2	177,2	157,8	137,5	187,6	216,8	206,3	353,0
A 05	Iné bakteriálne otravy potrav.	abs.	28	33	-	97	26	-	18	13	7	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	17,1	20,2	-	59,3	15,9	-	11,0	7,9	4,3	-	2,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A 08	Vír.a inými org. vyv.črev.infekcie	abs.	-	233	9	75	191	523	262	466	184	206	158	193	203	191	324	445	320	545	98	404
		rel.	-	142,4	5,5	45,8	116,6	319,3	159,7	283,5	111,8	124,8	99,1	120,8	126,9	119,2	202,0	276,8	198,7	337,6	60,7	250,2
A 09	Nešpecifikovaná gastroenteritída	abs.	156	109	57	136	93	239	343	397	315	357	503	254	128	151	294	8	22	136	-	66
		rel.	95,5	66,6	34,8	83,1	56,8	145,9	209,0	241,5	191,4	216,4	315,5	159,0	80,0	94,2	183,3	5,0	13,7	84,2	-	40,9
Skupina vírusových hepatítid																						
B 15	Akútna hepatitída A	abs.	2	22	6	-	1	-	-	3	30	3	-	2	8	5	3	-	-	1	-	-
		rel.	1,2	13,4	3,7	-	0,6	-	-	1,8	18,2	1,8	-	1,3	5,0	3,1	1,9	-	-	0,6	-	-
B 16	Akútna hepatitída B	abs.	4	5	6	3	2	14	16	24	9	5	9	3	6	3	-	-	2	3	-	-
		rel.	2,4	3,0	3,7	1,8	1,2	8,6	9,8	14,6	5,5	3,0	5,7	1,9	3,8	1,9	-	-	1,2	1,9	-	-
B 17.1	Akútna hepatitída C	abs.	1	1	-	5	2	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	0,6	0,6	-	3,0	1,2	-	1,2	-	-	-	-	-	0,6	-	-	-	-	-	-	-
B 17.2	Akútna hepatitída E	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	3	8	3	3	8	1	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,9	0,6	1,9	5,0	1,9	1,9	5,0	0,6
B 17.8	Iná špecifikovaná vír. hepatitída	abs.	-	-	1	1	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	0,6	0,6	-	2,4	-	1,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B 18	Chronická hepatitída	abs.	2	5	5	4	19	20	9	21	19	8	5	15	8	13	6	3	7	4	3	9
		rel.	1,2	3,0	3,1	2,4	11,6	12,2	5,5	12,8	11,6	4,9	3,1	9,4	5,0	8,1	3,7	1,9	4,3	2,5	1,9	5,6
B 19	VH bližšie nešpecifikované	abs.	1	1	4	3	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	0,6	0,6	2,4	1,8	3,7	0,6	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupina respiračných nákaz																						
A 37	Divý kašeľ	abs.	8	1	7	2	1	4	1	-	23	13	16	28	33	5	8	11	10	7	2	1
		rel.	4,9	0,6	4,3	1,2	0,6	2,4	0,6	-	14,0	7,9	10,0	17,5	20,6	3,1	5,0	6,8	6,2	4,3	1,2	0,6
A 38	Šarlach	abs.	45	21	22	9	18	16	12	8	7	18	9	8	11	10	9	16	13	5	6	-
		rel.	27,5	12,8	13,4	5,5	11,0	9,8	7,3	4,9	4,3	10,9	5,7	5,0	6,9	6,2	5,6	10,0	8,1	3,1	3,7	-
B 01	Ovčie kiahne	abs.	520	722	589	468	625	512	600	616	339	448	828	598	634	716	702	741	530	767	253	64
		rel.	318,2	441,4	525,1	286,0	381,7	312,6	365,7	374,8	206,0	271,5	519,4	374,3	396,2	446,8	437,7	460,9	329,1	475,1	156,7	39,6
B 05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,9	0,6	-
B 06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B 26	Mumps	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	1,3	-	0,6	-	-	-	-

Tabuľka II.2. - Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese N i t r a za posledných 20 rokov – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina neuroinfekcií																						
A 39	Meningokokové infekcie	abs.	-	1	2	2	1	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-
		rel.	-	0,6	1,2	1,2	0,6	-	-	-	-	0,6	1,3	-	0,6	-	-	-	0,6	-	-	-
A 85-A 87	Vírusová meningoencefalitída	abs.	12	9	15	23	17	14	19	17	10	10	18	18	32	16	7	7	34	14	3	1
A 89		rel.	7,3	5,5	9,2	14,1	10,4	8,6	11,6	10,3	6,1	6,1	11,3	11,3	20,0	10,0	4,4	4,4	21,1	8,7	1,9	0,6
G 00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	3	1	2	6	3	-	3	5	3	5	4	7	10	3	6	3	2	7	6	6
		rel.	1,8	0,6	1,2	3,7	1,8	-	1,8	3,0	1,8	3,0	2,5	4,4	6,2	1,9	3,7	1,9	1,2	4,3	3,7	3,7
Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou																						
A 21	Tularémia	abs.	69	6	3	1	9	4	4	6	1	-	-	4	2	2	-	1	1	4	6	-
		rel.	42,2	3,7	1,8	0,6	5,5	2,4	2,4	3,7	0,6	-	-	2,5	1,3	1,3	-	0,6	0,6	2,5	3,7	-
A 27	Leptospiroza	abs.	6	3	3	1	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		rel.	3,7	1,8	1,8	0,6	0,6	0,6	-	0,6	0,6	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6
A 69	Lymeská borelióza	abs.	10	11	23	13	6	4	13	4	19	14	3	3	3	4	6	4	15	15	30	24
		rel.	6,1	6,7	14,1	7,9	3,7	2,4	7,9	2,4	11,5	8,5	1,9	1,9	1,9	2,5	3,7	2,5	9,3	9,3	18,6	14,9
A 84	Vir.encefalitída prenáš.kliešťami	abs.	5	7	9	2	17	2	9	3	6	5	4	5	9	6	5	1	8	9	2	6
		rel.	3,1	4,3	5,5	1,2	10,4	1,2	5,5	1,8	3,7	3,0	2,5	3,1	5,6	3,7	3,1	0,6	5,0	5,6	1,2	3,7
A 32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6	-	-	-	0,6	-	-	-	1,2	-	0,6	-	-
A 78	Q-horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B 58	Toxoplazmóza	abs.	10	9	7	8	13	10	3	-	2	-	1	-	-	1	-	-	-	3	-	-
		rel.	6,1	5,5	4,3	4,9	7,9	6,1	1,8	-	1,2	-	0,6	-	-	0,6	-	-	-	1,9	-	-
B 68	Tenióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Z 20	Kont. alebo ohroz. s besnotou	abs.	60	42	23	26	11	13	24	16	8	23	21	32	23	28	20	26	8	5	9	7
		rel.	36,7	25,7	14,1	15,9	6,7	7,9	14,6	9,7	4,9	13,9	13,2	20,0	14,4	17,5	12,5	16,2	5,0	3,1	5,6	4,3
Skupina nákaz kože a sliznic																						
A 48.0	Plynová gangréna	abs.	-	1	1	-	2	1	-	2	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
		rel.	-	0,6	0,6	-	1,2	0,6	-	1,2	-	-	-	-	0,6	0,6	0,6	0,6	-	-	-	-
B 86	Svrab	abs.	49	44	22	56	41	24	14	33	22	23	61	52	27	83	87	43	66	113	60	45
		rel.	30,0	26,9	13,4	34,2	25,0	14,6	8,5	20,1	13,4	13,9	38,3	32,6	16,9	51,8	54,3	26,7	41,0	70,0	37,2	27,9
A 35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	-	-	-

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Nitra za rok 2021

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

Ochorenie na brušný týfus sme v okrese Nitra zaznamenali naposledy v roku 1996 (1 ochorenie, chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Od tohto roku je chorobnosť na brušný týfus a paratýfus v okrese nulová. Posledná bacilonosička brušného týfusu exitovala ešte v roku 2014.

K 31.12.2021 sme v okrese Nitra neevidovali žiadneho nosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykázali spolu 126 prípadov salmonelózy, čo predstavuje chorobnosť 141,7/100 000 obyvateľov. Je to o 44,8% viac než vlani, kedy bolo hlásených 87 prípadov s chorobnosťou 53,9/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (124,0 prípadov, chorobnosť 77,0/100 000 obyvateľov) je to viac o 1,6%.

Iba v 1 prípade išlo o inaparentnú infekciu - vylučovanie, v 1 prípade o salmonelovú septikémiu, 1 krát o lokalizovanú salmonelovú infekciu a v ostatných 123 prípadoch (97,6%) o salmonelovú enteritídu.

Salmonelová septikémia:

Na salmonelovú septikémiu ochorel 34-ročný onkologický pacient. Hemokultúra bola odobratá pri prijímaní do Národného onkologického ústavu v Bratislave z dôvodu horúčky. Z hemokultúry bola izolovaná *Salm. enteritidis*. Gastrointestinálne obtiaže negoval. VR a stolica boli negatívne. Ochorenie skončilo uzdravením.

Lokalizovaná salmonelová infekcia:

54-ročná pacientka s osteomyelofibrózou so splenomegáliou na cytoredukčnej terapii bola hospitalizovaná na Chirurgickej klinike FN Nitra, kde pre tenkočrevný ileus realizovaná adheziolyza s resekciiou ilea a s drenážou abscesu sleziny. Kultivačne z abscesu *Salm. enteritidis*. VR negatívny.

Podľa pohlavia sme evidovali 60 prípadov u mužov (47,6%) a 66 u žien (52,4%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky vo vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku a to 445,4/100 000 obyvateľov (31 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí, 276,9/100 000 obyvateľov (23 ochorenia) u 5-9-ročných detí.

Výskyt sme evidovali po celý rok, s typicky vyšším výskytom v teplých mesiacoch v roku. Najviac 22 prípadov (17,6%) sa vyskytlo v auguste.

Ochorenia sa vyskytli v 110-tich ohniskách, pričom najčastejšie 98 krát (77,8%) išlo o sporadické ochorenia.

<u>Charakter výskytu:</u>	<u>Počet:</u>	<u>Počet prípadov:</u>	<u>%</u>
sporadické prípady	98 krát	98 prípadov	77,8%
2 prípady v ohnisku	9 krát	18 prípadov	14,2%
3 prípady v ohnisku	2 krát	6 prípadov	4,8%
4 prípady v ohnisku	1 krát	4 prípady	3,2%
S p o l u :	110 ohnisk	126 prípadov	100,0%

Popis epidémie:

V rodine v obci Rišňovce ochoreli v dňoch 14.6. až 16.6.2021 na salmonelózu 4 zo 4 členov domácnosti (2 dospelé osoby, 1 vysokoškolák a 1 stredoškolák). Z VR bola izolovaná Salm.enteritidis u 3 chorých, v 1 prípade nebol VR odobratý a ochorenie bolo vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Ako faktor prenosu nákazy sa uplatnila pravdepodobne majonéza z domácich vajíčok, ktorá bola použitá na prípravu majonézového šalátu. Hospitalizácia nebola potrebná u nikoho z chorých.

Ako etiologické agens sa tak ako po minulé roky najčastejšie uplatnila Salm.enteritidis, vyvolala 110 manifestných ochorení na salmonelovú enteritídu a 1 inaparentnú infekciu, izolovaná bola 106 krát a 5 ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Frekvencia výskytu ostatných salmonel je uvedená v tabuľke.

Do NRC pre salmonely boli v roku 2021 zasielané kmene bližšie neuršených typov salmonel na bližšiu špecifikáciu, ale nebol hlásený žiadny fagotyp.

Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v roku 2021 v okrese Nitra

Typ	Nie je ponuka v EPIS	Ochorenie		Vylučovanie		Spolu	
		Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq	Perc.
S.Bližšie neurčená	z toho 1x S.uzarano	5	4,00	0	100,00	5	3,97
S.Coeln		1	0,80	0	100,00	1	0,79
S.Enterica	1x S.enterica subs. enterica 1x S.enterica subs. diarizonae	2	1,60	0	100,00	2	1,59
S.Enteritidis		105	84,00	1	100,00	106	84,13
S.Newport		1	0,80	0	100,00	1	0,79
S.Typhimurium		5	4,00	0	100,00	5	3,97
ZES-kult.negatívny		1	0,80	0	100,00	1	0,79
ZES-kult.nevyšetrený		5	4,00	0	100,00	5	3,97
Spolu		125		1		126	100,0

Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 43 krát (34,1%) vajcia. V ohniskách salmonelóz boli v roku 2021 na kultivačné vyšetrenie odobraté 1 krát morčacie mäso, 1 krát vajcia, 1 krát podstielka z akvária afrických slimákov s negatívnym výsledkom a 1 krát podstielka s trusom z terária hadov s pozitívnym výsledkom Salm. enterica subs.diarizonae.

Faktor prenosu:	Počet:	%
vajíčka	43 krát	34,1%
mäsové výrobky	29 krát	23,0%
kuracie mäso	27 krát	21,4%
mäso – iné	3 krát	2,4%
kontaminované ruky	4 krát	3,2%
bravčové mäso	1 krát	0,8%
hovädzie mäso	1 krát	0,8%
morčacie mäso	1 krát	0,8%
lahôdkárske výrobky	1 krát	0,8%
výrobky z vajec	1 krát	0,8%
kontaminované prostredie	1 krát	0,8%
neobjasnený faktor	14 krát	11,1%
S p o l u :	126 prípadov	100,0%

V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali 4 manifestné ochorenia na salmonelózu v skupine 0-ročných detí (chorobnosť 242,3/100 000 obyvateľov).

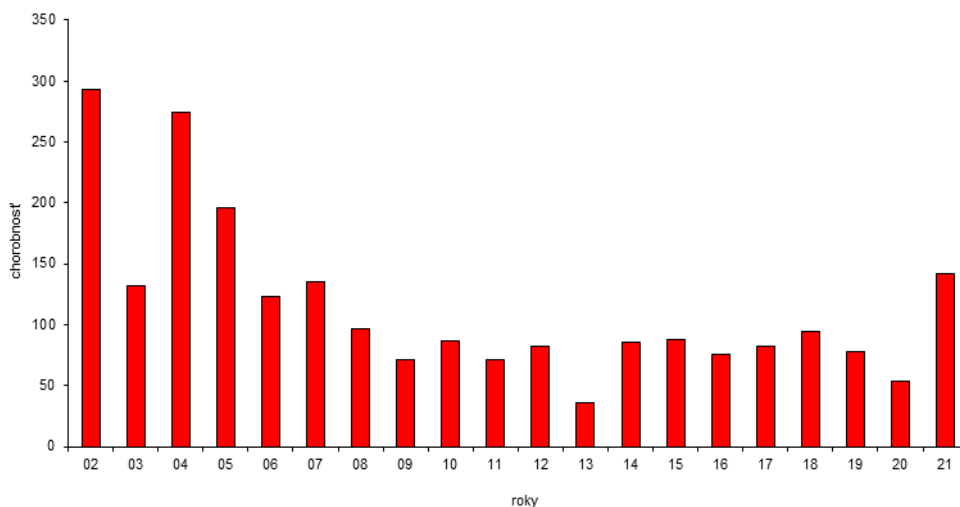
Prehľad faktorov prenosu nákazy u 0-ročných detí:

Vek v mesiacoch	Forma ochorenia		Faktor prenosu			Typ salm.		
	ochorenie	vyluč.	kur. mäso	Kontaminované ruky	neobjasnené	S.enteritidis	S.typimurium	S.bližšie neurčená - Suzaramo
5-mesačné	1	-	-	1	-	1	-	-
9-mesačné	1	-	-	1	-	-	1	-
9-mesačné	1	-	-	-	1	-	-	1
10-mesačné	1	-	1	-	-	1	-	-
S p o l u	4	-	1	2	1	2	1	1

Z celkového počtu 126 prípadov si 36 ochorení (28,6%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2021 sme nezaznamenali v okrese Nitra importované ochorenia na salmonelózu. Nozokomiálne ochorenia na salmonelózu sme v roku 2021 v okrese Nitra nezaznamenali.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v roku 2021 v okrese Nitra žiadnu epizootiu salmonelózy u zvierat.

SALMONELÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

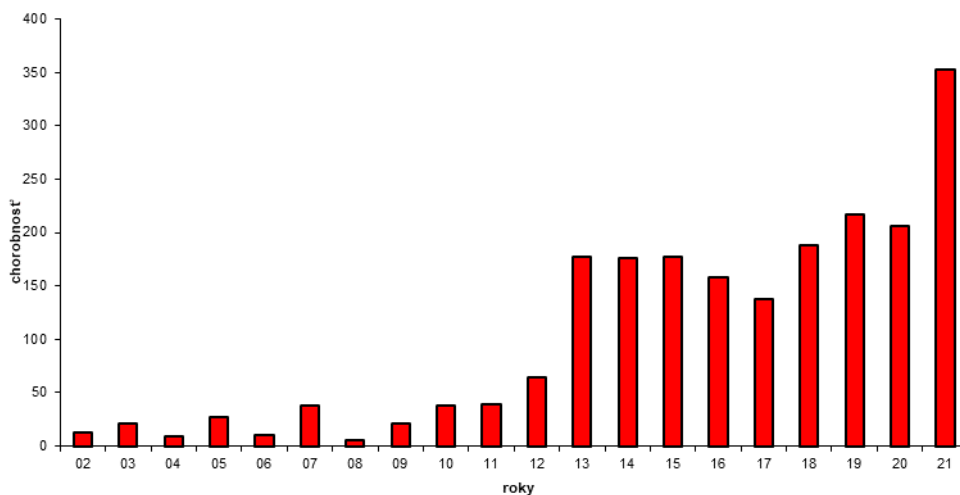
Bacilová dyzentéria (A03)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali 2 manifestné ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov je v tomto roku chorobnosť nulová. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,5/100 000 obyvateľov (2,4 prípadu).

Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V tejto skupine alimentárnych ochorení sme v roku 2021 zaznamenali v okrese Nitra v porovnaní s minulým rokom nárast chorobnosti o 71,2%. Vykázali sme 570 prípadov, čo je chorobnosť 353,0/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (291,8 prípadov, chorobnosť 181,2/100 000 obyvateľov) je to viac o 95,3%.

BAKTERIÁLNE ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 za r.2002-2021

Podľa pohlavia ochorelo 313 mužov (54,9%) a 257 žien (45,1%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou u malých detí, a to 1514,2/100 000 obyvateľov (25 ochorení) v skupine 0-ročných detí a 1092,0/100 000 obyvateľov (76 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí.

Výskyt sme zaznamenali vo všetkých mesiacoch roka. Najviac prípadov 72 (12,6%) sme evidovali v marci a 60 (10,5%) v apríli.

Podľa etiológie boli jednotlivé ochorenia vykázané 1 krát (0,2%) ako infekcie enteropatogénnymi E.coli, 215 krát (37,7%) ako kampylobakteriáza, 6 krát (1,1%) ako yersiniáza a 348 krát (61,0%) ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile.

TYP			Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	nešpecifikované	11	1,93
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	nešpecifikované	150	26,32
Campylobacter nešpecifikovaný	nešpecifikované	nešpecifikované	49	8,6
Clostridium difficile	nešpecifikované	nešpecifikované	30	5,26
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	nešpecifikované	155	27,19
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	nešpecifikované	9	1,58
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	nešpecifikované	151	26,49
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O55	nešpecifikované	1	0,18
Yersinia enterocolitica	nešpecifikované	nešpecifikované	1	0,18
Yersinia enterocolitica	serovar 3	nešpecifikované	4	0,7
Yersinia enterocolitica	serovar 9	nešpecifikované	1	0,18
ZES-kult.negatívny	nešpecifikované	nešpecifikované	2	0,35
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	nešpecifikované	3	0,53
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	nešpecifikované	3	0,53

Infekcia enteropatogénnymi E.coli (A04.0)

Ako v minulom roku aj tento rok sme v okrese Nitra u tejto diagnózy zaznamenali iba 1 sporadické ochorenie, čo je chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov.

Sporadické, neobjasnené, kultivačne potvrdené ochorenie bolo hlásené v septembri u 8-mesačného chlapca mimo kolektívu a vyvolala ho enteropatogénna E.coli O55. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu.

Kampylobakteriáza (A04.5)

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykážali 215 ochorení na kampylobakterózu, čo je chorobnosť 133,1/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (180 ochorení, chorobnosť 111,5/100 000 obyvateľov) je to o 19,4% viac.

Ochorelo 120 mužov a 95 žien vo všetkých vekových skupinách, ale najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u malých detí a to 1453,6/100 000 obyvateľov (24 ochorení) v skupine 0-ročných detí a 1063,2/100 000 obyvateľov (74 ochorení) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí.

Výskyt ochorení sme zaznamenali po celý rok s maximom v letných mesiacoch, pričom najviac prípadov 39 (18,1%) sme zaznamenali v júli a 29 prípadov (13,5%) v auguste.

Ochorenia sa vyskytli prevažne 199 krát (92,6%) sporadicky a 16 krát v rámci rodinného výskytu (5 krát 2 prípady a 2 krát 3 prípady v rodine).

Pôvodca ochorení *Campylobacter jejuni* bol laboratórne potvrdený u 150 chorých (69,8%), *Campylobacter coli* u 11 chorých (5,1%), *Campylobacter species* u 49 chorých (22,8%), 2 kultivačne negatívne a 3 laboratórne nevyšetrené ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 53 ochorení (24,7%).

Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 105 krát (48,8%) konzumáciu kuracieho mäsa a 41 krát (19,1%) mäsové výrobky.

Zaznamenali sme laboratórne potvrdené ochorenie u 3-dňového novorodenca, ktorého matka ochorela pred pôrodom a bol u nej laboratórne potvrdený *Campylobacter jejuni* z VR. Dieťa bolo prepustené stabilizované do domácej starostlivosti na 8. deň po narodení.

Faktor prenosu:	počet:	%
kuracie mäso	105 krát	48,8%
mäsové výrobky	41 krát	19,1%
kontaminované ruky	6 krát	2,8%
vajíčka	10 krát	4,6%
bravčové mäso	8 krát	3,7%
hovädzie mäso	5 krát	2,3%
morčacie mäso	2 krát	0,9%
umelá mliečna výživa	1 krát	0,5%
hydina iná	1 krát	0,5%
ryby	1 krát	0,5%
konzerva obchodná sieť	2 krát	0,9%
kontaminovaný biologický materiál	1 krát	0,5%
neobjasnený faktor prenosu	32 krát	14,9%
Spolu:	215 prípadov	100,0%

V priebehu roku sme v okrese Nitra nezaznamenali importované ochorenia na kamylobakteriózu. Zaznamenali sme 3 nozokomiálne ochorenia.

Yersinióza (A04.6)

V roku 2021 sme vykážali v okrese Nitra 6 ochorení na yersiniózu (chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov), čo je o 100% viac ako vlani (3 ochorenia, chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov).

Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa vo všetkých prípadoch uplatnila *Y.enterocolitica*, 4 krát sérovar 03, 1 krát sérovar 09 a 1 krát nešpecifikovaná.. Ochoreli 2 malé deti mimo kolektívu, 1 predškolač, 1 školák a 2 dospelé osoby. Ako faktor prenosu sa uplatnili 2 krát mäsové výrobky, 3 krát bravčové mäso a 1 krát zostal faktor prenosu neobjasnený. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (A04.7)

V tejto skupine ochorení bolo v roku 2021 hlásených v okrese Nitra 348 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 215,5/100 000 obyvateľov Oproti minulému roku (149 ochorení, chorobnosť 92,3/100 000 obyvateľov) došlo k nárastu chorobnosti o 133,6%. Z celkového počtu vykázaných ochorení malo až 320 (92,0%) nozokomiálny pôvod.

Iba 2 ochorenia boli vo vekovej skupine 5-14-ročných školákov a ostatné prípady sa vyskytli u dospelých od 20 rokov vyššie s typicky najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 783,4/100 000 obyvateľov (229 ochorení) v najstaršej vekovej skupine.

Ochorenia mali prevažne sporadický charakter, zaznamenali sme iba 1 menšiu epidémiu nozokomiálneho pôvodu (3 prípady v ZSS). Epidémia je popísaná v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Diagnóza bola potvrdená dôkazom toxínu Clostridium difficile v stolici u 130 chorých (87,2%), pričom 155 krát išlo produkciu toxínu A, 9 krát B a 151 krát toxínu A aj B. Ostatné ochorenia boli vykázané ako možné prípady na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. V 40 prípadoch bolo ochorenie vykázané ako recidíva a 4 krát ako reinfekcia.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 312 ochorení (89,7%). Zaznamenali sme 1 úmrtie na klostrídiovú enterokolitídu, popísaná je v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Už deviaty rok po sebe sme v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy potravinami. Naposledy boli hlásené 4 prípady v roku 2012 (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov).

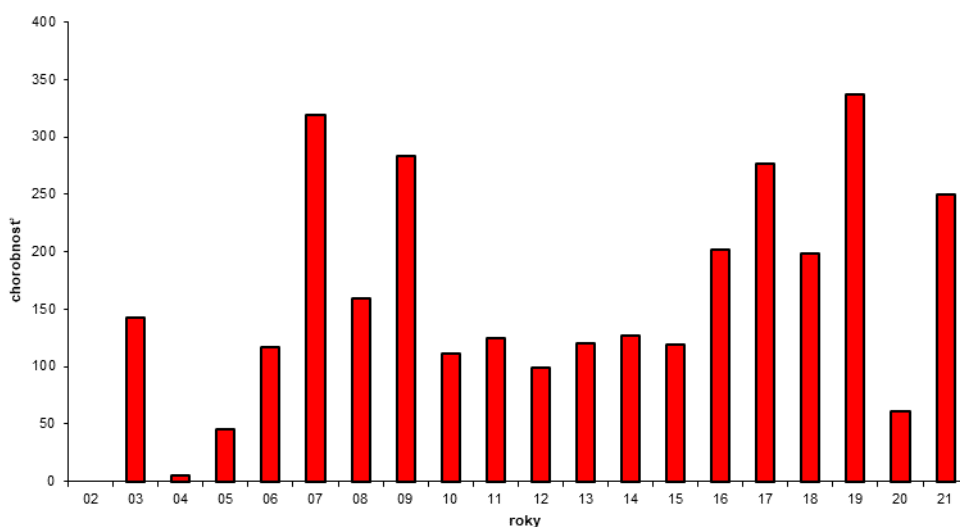
Giardióza (A07.1)

V roku 2020 sme v okrese ochorenie u tejto diagnózy nezaznamenali. V tomto roku bolo vykázaných 6 laborátorne potvrdených ochorení na giardiózu (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Vyskytli sa výlučne u dospelých osôb nad 20 rokov veku. Ochorenia boli importované 3 krát z Ukrajiny a 1 krát z Moldavska.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie (A08)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese hlásených 98 ochorení na vírusové črevné infekcie (chorobnosť 60,7/100 000 obyvateľov) došlo v roku 2021 v tejto skupine alimentárnych ochorení k viac ako štvornásobnému nárastu chorobnosti. Vykázaných bolo 404 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 250,2/100 000 obyvateľov. Oproti 5-ročnému priemeru (346,4 prípadov, chorobnosť 215,2/100 000 obyvateľov) chorobnosť vzrástla o 16,6%.

VÍRUSMI A INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Podľa pohlavia ochorelo 161 mužov (39,9%) a 243 žien (60,1%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 2241,1/100 000 obyvateľov (37 prípadov) v skupine 0-ročných detí a 1968,4/100 000 obyvateľov (137 prípadov) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom 86 prípadov (21,2%) v mesiaci september.

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 221 rotavírusových enteritíd (54,7%), 160 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (39,7%), 22 adenovírusových enteritíd (5,4%) a 1 enteritída vyvolaná astrovírusmi (0,2%).

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Chorobnosť na rotavírusové enteritídy oproti minulému roku, kedy sme vykážali 48 ochorení s chorobnosťou 29,7/100 000 obyvateľov, výrazne vzrástla, a to viac ako šesťnásobne a hlásených bolo 221 prípadov s chorobnosťou 136,8/100 000 obyvateľov.

Charakter výskytu bol najčastejšie 97 krát sporadický (43,9%), 10 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine (9,0%), 5 krát 3 prípady v rodine (6,8%) a 1 krát 8 prípadov v rodine (3,6%). Okrem rodinného výskytu sme zaznamenali 7 krát (81 prípadov) aj epidemický výskyt, z toho 2 krát nozokomiálneho pôvodu.

Laboratórne potvrdených bolo 135 ochorení (61,1%) a 86 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Z celkového počtu 221 ochorení si 102 (46,2%) prípadov vyžiadalo hospitalizáciu. Ochorenia sa vyskytli 13 krát u riadne očkovaných detí (Rotarix 2 dávky). Nozokomiálny pôvod malo 20 ochorení. Importované boli 3 ochorenia na rotavírusovú enteritídu, 2 krát z Česka a 1 krát z Chorvátska.

Popis epidémií:

V profesionálnej rodine v Nitre ochoreli v čase od 11.8.2021 do 20.8.2021 na rotavírusovú enteritídu všetci ôsmi členovia domácnosti (1 malé dieťa mimo kolektív, 2 predškóľáci, 1 školák, 1 vysokoškóľák a 3 dospelé osoby). Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie u dieťaťa, ktoré bolo aj laboratórne potvrdené. Ostatní chorí boli laboratórne vyšetrení s negatívnym výsledkom a ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Jedno z detí bolo očkované proti rotavírusom dvomi dávkami vakcíny Rotarix.

V čase od 9.9.2021 do 21.9.2021 prebehla v MŠ Na Hôrke v Nitre epidémia rotavírusových gastroenteritíd, v ktorej z celkového počtu 46 nákaze exponovaných osôb ochorelo 14 detí. Hospitalizáciu si vyžiadali 2 ochorenia, v 2 prípadoch bolo vyšetrenie stolice na rotavírusy imunochromatograficky pozitívne, 1 krát negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Nikto z chorých nebol očkovaný.

V čase od 2.9.2021 do 6.9.2021 prebehla v MŠ Štiavnická v Nitre epidémia rotavírusových gastroenteritíd, v ktorej z celkového počtu 22 nákaze exponovaných osôb ochorelo 10 detí. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia, v 5 prípadoch bolo vyšetrenie stolice na rotavírusy imunochromatograficky pozitívne, 3 krát negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Nikto z chorých nebol očkovaný.

V meste Nitra zaznamenávame epidemický výskyt rotavírusovej gastroenteritídy v predškolskom zariadení MŠ Benkova. V čase od 17.9.2021 do 27.9.2021 z celkového počtu 88 detí a 16 zamestnancov, ochorelo 16 detí a 1 zamestnankyňa. V klinickom obraze sa prejavili hnačky, zvýšená telesná teplota a zvracanie s trvaním 1-3 dni. Hospitalizácia bola potrebná v 4 prípadoch. U 3 detí bola laboratórne potvrdená rotavírusová infekcia, v 1 prípade bolo vyšetrenie negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Nikto z chorých nebol

očkovaný.

V okrese Nitra zaznamenávame od 30.10.2021 do 10.11.2021 epidemický výskyt 14-tich prípadov rotavírusovej infekcie v zariadení – Centrum pre deti a rodinu. Z celkového počtu 35 detí ochorelo 7 detí, z celkového počtu 35 zamestnancov ochorelo 7 osôb. V klinickom obraze dominovala nevoľnosť, zvracanie, hnačka s trvaním 1 – 2 dni. V jednom prípade bola nutná hospitalizácia na detskom oddelení, kde boli laboratórne potvrdené rotavírusy. 10 ochorení kultivačne negatívnych a 3 nevyšetrené boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Nikto z chorých nebol očkovaný proti rotavírusom. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

V čase od 25.11.2021 do 30.11.2021 ochorelo v MŠ Dolnočermánska v Nitre na rotavírusové enteritídy 19 detí z celkového počtu 72 detí a 14 osôb personálu. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia, laboratórne potvrdené boli 3 prípady. V 2 prípadoch bolo vyšetrenie stolice negatívne a ostatné prípady neboli vyšetrené. Očkovanie proti rotavírusom dvomi dávkami vakcíny Rotarix mali v anamnéze 3 deti. V MŠ boli v spolupráci s oddelením hygieny detí a dorastu zabezpečené všetky opatrenia.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Nitra hlásených 25 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 15,5/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 vykážali 160 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 99,1/100 000 obyvateľov.

Sporadický charakter malo 39 ochorení (17,6%), 4 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 3 krát 3 prípady a 2 krát 4 prípady v rodine. Zaznamenali sme aj epidemický výskyt (96 prípadov) v 3 epidémiách, z toho jedna nozokomiálneho pôvodu.

Laboratórne potvrdených bolo 54 ochorení (33,8%), ostatných 106 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizovaných bolo 45 chorých (28,1%). Importované infekcie sme nezaznamenali a nozokomiálny pôvod malo 45 ochorení (28,1%).

Popis epidémií:

V čase od 18.5.2021 do 22.5.2021 prebehla v MŠ Rázusova v Nitre epidémia norovírusových gastroenteritíd, v ktorej z celkového počtu 71 nákaze exponovaných osôb ochorelo 29 osôb - 22 detí navštevujúcich MŠ, 5 osôb personálu a 2 ochorenia boli zavlečené do rodiny detí z MŠ (ochoreli 2 dospelé osoby). Hospitalizáciu si vyžiadali 2 ochorenia, v 1 prípade bolo vyšetrenie stolice na norovírusy imunochromatograficky pozitívne, 1 krát negatívne. Ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a boli vykázaní na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. V zariadení bol vykonaný ŠZD a boli nariadené príslušné opatrenia formou zápisnice, nedostatky v prevádzke zariadenia neboli zistené. Boli odobraté stery z prostredia a vzorky odloženej stravy.

V obci Pohranice zaznamenávame epidemický výskyt norovírusovej gastroenteropatie u detí v predškolskom kolektíve. V čase od 3.9.2021 do 8.9.2021 z celkového počtu 32 osôb (25 detí a 7 osôb personálu) ochorelo 9 detí. V klinickom obraze dominovali hnačky a zvracanie s trvaním 1- 2 dni. V 2 prípadoch bol zo stolice laboratórne potvrdený norovírus, ostatné prípady boli vykázané na základe typických klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. V jednom prípade si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

V rodine v Nitre ochoreli 31.8.2021 na norovírusovú gastroenteropatiu všetci 4 členovia domácnosti (1 malé dieťa mimo kolektív, 1 dieťa navštevujúce MŠ a 2 dospelé osoby), všetci boli hospitalizovaní na IK FN Nitra. V 1 prípade bol zo stolice potvrdený norovírus, ostatní chorí neboli laboratórne vyšetrení a ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V roku 2021 bolo v tejto skupine vírusových črevných infekcií hlásených 22 ochorení, čo je chorobnosť 13,6/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 15 prípadov (chorobnosť 9,3/100 000 obyvateľov). Všetky ochorenia mali sporadický charakter.

Laboratórne potvrdené boli všetky ochorenia a hospitalizáciu si vyžiadalo 20 prípadov. Nozokomiálny pôvod malo iba 1 ochorenie. Epidémie sme u tejto diagnózy nezaznamenali.

Iné vírusové enteritídy (A08.3)

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásených 10 ochorení na enteritídy vyvolané astrovírusmi (chorobnosť 6,2/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 vykážali iba 1 prípad, čo je chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov.

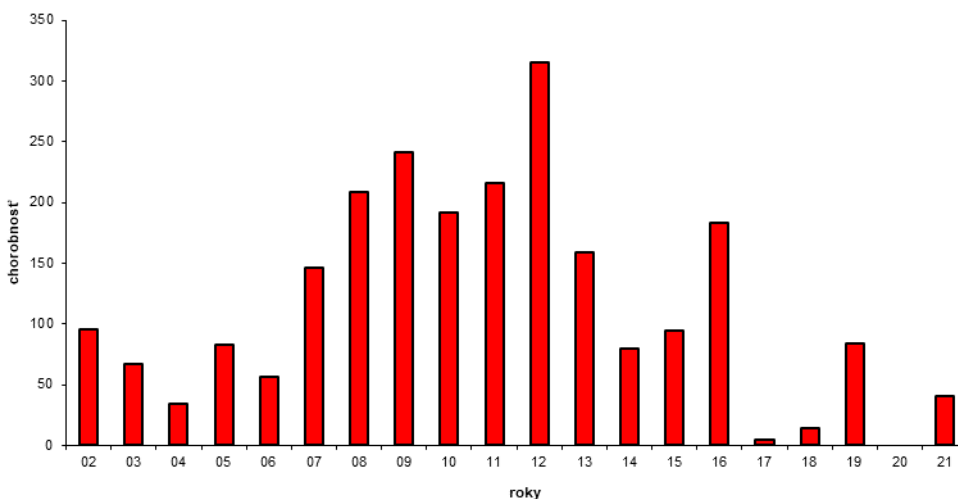
Ochorelo dieťa mimo kolektív, hospitalizácia nebola potrebná.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V tejto skupine alimentárnych ochorení sme v roku 2020 v okrese Nitra po prvý krát za celé sledované 20-ročné obdobie zaznamenali nulovú chorobnosť. V roku 2021 bolo hlásených 66 prípadov (chorobnosť 40,9/100 000 obyvateľov) a priemer za posledných 5 rokov bol 92 prípadov (chorobnosť 57,1/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli v rámci 2 epidémií nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

HNAČKA A GASTROENTERITÍDA PRAVDEPODOBNE INFEKČNÉHO PÔVODU
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

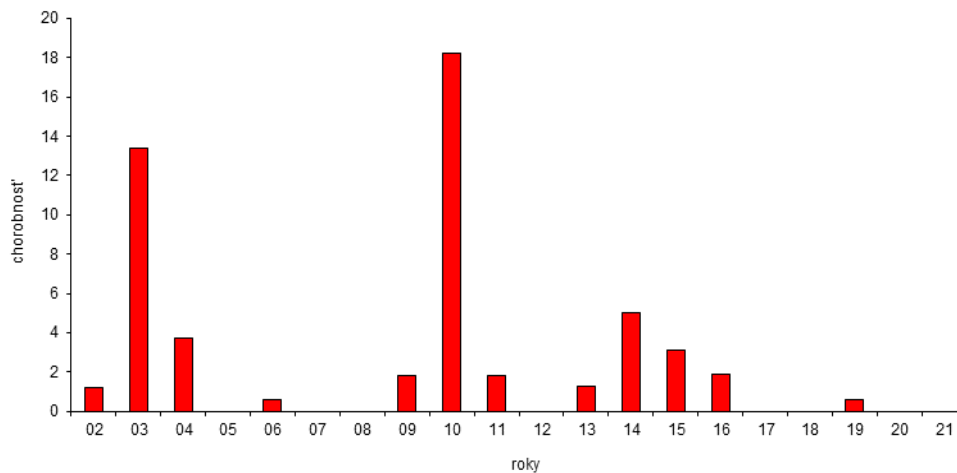
III.2. Skupina vírusových hepatítid

Situácia vo výskyte vírusových hepatítid je v okrese Nitra dlhodobo priaznivá. Aj v roku 2021 bola chorobnosť nízka a zaznamenali sme iba 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy (chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov).

Akútna vírusová hepatitída A (B15)

Chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu A bola v tomto roku tak isto ako vlni nulová.. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,5/100 000 obyvateľov (0,8 prípadu).

AKÚTNA VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA A
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Akútna vírusová hepatitída B (B16.9)

Aj chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu B bola v tomto roku tak isto ako vlni nulová.. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,6/100 000 obyvateľov (1,0 prípadu).

Akútna vírusová hepatitída C (B17.1)

Už 7 rokov po sebe sme ochorenie na akútnu VHC v okrese nezaznamenali. Naposledy bolo ochorenie hlásené v roku 2014 a to 1 prípad s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

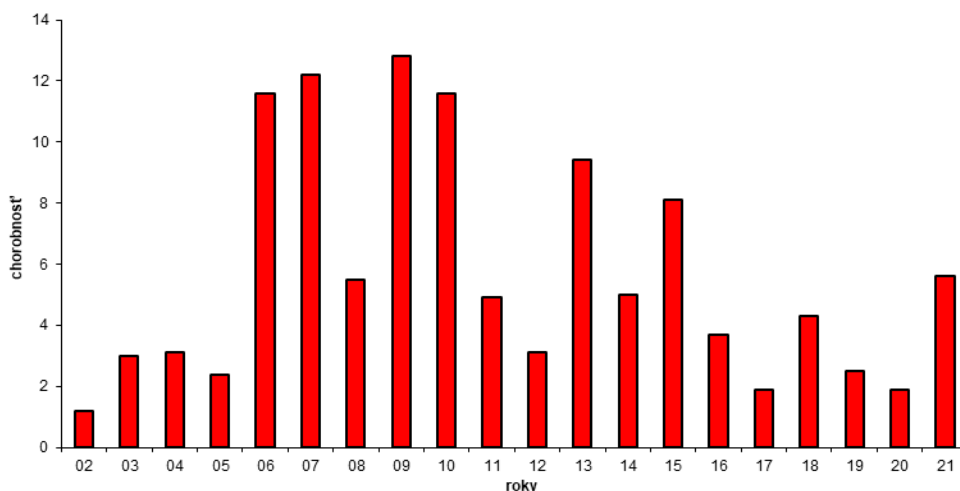
Ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu E vykazujeme v okrese Nitra od roku 2013 (3 ochorenia, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov).

V roku 2021 zaznamenávame nulový výskyt. V roku 2020 sme vykázali iba 1 ochorenie s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 2,9/100 000 obyvateľov (4,6 prípadov). .

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

V roku 2021 sme v okrese Nitra vykázali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku boli hlásené 3 prípady s chorobnosťou 1,9/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 4,6 prípadu (chorobnosť 2,9/100 000 obyvateľov). V 6 prípadoch išlo o chronické vírusové hepatitídy typu B a 3 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

CHRONICKÁ VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

Oproti minulému roku, kedy sme zaznamenali 2 ochorenia (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov) na chronickú VHB, bolo v roku 2021 hlásených 6 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 4 muži a 2 ženy. Po 1 ochorení sa vyskytlo vo vekových skupinách 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov) a 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,4/100 000 obyvateľov) a po 2 ochorenia vo vekových skupinách 35-44-ročných (7,5/100 000) a 45-54-ročných (8,8/100 000).

Ochorenie na chronickú VHB sme vykázali u 41-ročnej neočkovanej ženy, ktorá mala v anamnéze operáciu prsníka pri onkologickom ochorení a chemoterapie. Ochorenie s následnou hospitalizáciou bolo zistené pri akútnom vzplanutí, pravdepodobne v dôsledku chemoterapie. V rodine boli opatrenia vykonané u 1 kontaktu, zabezpečené sérologické vyšetrenie a následná vakcinácia proti VHB.

Ochorenie na chronickú VHB zistené v rámci vyšetrení pre potreby cudzineckej polície u 40-ročného neočkovaného muža z Ukrajiny. V anamnéze udáva tetovanie v minulosti. Úzke kontakty na Slovensku nemá.

Ochorenie na chronickú VHB u 64-ročného neočkovaného muža s nutnosťou hospitalizácie pre akútne hepatálne zlyhanie (ACLF), ikterus, hepatálnu encefalopatiu. V anamnéze udáva tetovanie v mladosti. Opatrenia zabezpečené u manželky (sérologické vyšetrenie, očkovanie).

Ochorenie na chronickú VHB u 49-ročného neočkovaného muža. V anamnéze udáva operáciu chrbtice v minulosti. Opatrenia zabezpečené u manželky (sérologické vyšetrenie, očkovanie).

Sporadické neobjasnené ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu typu B bolo hlásené u 50-ročnej neočkovanej ženy, ktorá bola odoslaná praktickým lekárom pre eleváciu hepatálnych testov. Opatrenia boli zabezpečené u 1 kontaktu.

Ochorenie na chronickú VHB u 26-ročného muža. Vyšetrenie vykonané pre potreby cudzineckej polície. Ide o importované ochorenie z Ukrajiny, epidemiologicky neobjasnené u neočkovaného muža. Kontakty nemá žiadne.

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

V roku 2020 bolo v okrese Nitra hlásené iba 1 ochorenie na chronickú VHC, čo je chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) v tomto roku sme evidujeme 3 ochorenia s chorobnosťou 1,9/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u osôb od 20 do 44 rokov veku.

Ochorenie na chronickú VHC sme vykázali u 36-ročnej v minulosti drogovu závislej ženy. Vyšetrenie anti-HCV a HCV RNA PCR kvalitatívne bolo pozitívne, kvantitatívne 451 913 IU/ml, HCV genotyp 3a. V súčasnosti je príprave na liečbu. Býva s matkou, u ktorej bolo zabezpečené vyšetrenie s negatívnym výsledkom.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 37-ročného drogovu závislého muža, ktorý v anamnéze udával i.v. užívanie pervitínu viac ako 10 rokov. Opatrenia zabezpečené u 2 rodinných kontaktov, výsledky vyšetrení boli u nich negatívne.

Sporadické neobjasnené ochorenie u 23-ročného cudzinca, importované z Kazachstanu. Vyšetrenie robené v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty neudáva žiadne.

Nosič vírusovej hepatitídy B (Z22.5)

V priebehu roku 2021 sme vykázali v okrese Nitra 8 nových nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov.

Išlo o 7 mužov (87,5%) a 1 ženu (22,5%) vo vekových skupinách od 25 rokov vyššie.

V 3 prípadoch išlo o cudzincov z Ukrajiny, ktorí sú v SR na pracovnom pobyte, vyšetrenia boli vykonané pre potreby cudzineckej polície, kontakty neudávali. Ďalšie 3 prípady boli zistené v rámci predoperačných vyšetrení, z toho 1 krát išlo o lekára z Ukrajiny dlhodobo žijúceho na Slovensku. V 2 prípadoch bolo nosičstvo zistené v rámci diferenciálnej diagnostiky. Opatrenia boli zabezpečované u 4 kontaktov, pričom vakcinácia proti VHB bola indikovaná u 3 osôb. V 6 prípadoch boli kontakty už riadne očkované proti VHB v rámci pravidelného povinného očkovania.

Sporadické neobjasnené ochorenie u 44-ročného neočkovaného muža, zistené v rámci predoperačného vyšetrenia. Opatrenia zabezpečené u 3 kontaktov, u manželky zistené sérologicky vyšetrením protilátok prekonanie ochorenia, 2 deti riadne očkované v rámci pravidelného povinného očkovania.

Nosičstvo zistené pri hospitalizácii pre infarkt myokardu. Pacient prekonal akútne ochorenie v roku 1977, ďalšie vyšetrenia odvtedy u neho neboli realizované. Opatrenia realizované u 1 kontaktu- manželky, zabezpečené sérologické vyšetrenie a očkovanie.

Sporadické ochorenie zistené v rámci predoperačného vyšetrenia u 70-ročného neočkovaného muža. Udáva, že rodičia boli nosiči HBsAg, on vyšetovaný nebol. V ohnisku zabezpečené sérologické vyšetrenie a očkovanie u 1 kontaktu.

Nosičstvo HBsAg u neočkovanej 71-ročnej ženy zistené v rámci diferenciálnej diagnostiky. Epidemiologická anamnéza vzhľadom k VHB negatívna. V rámci protiepidemických opatrení zabezpečené vyšetrenie a očkovanie u 1 kontaktu.

Sporadické ochorenie zistené v rámci predoperačného vyšetrenia u 39-ročného muža - lekára, pochádzajúceho z Ukrajiny, žijúceho dlhodobo na Slovensku. Epidemiologická anamnéza bola negatívna. Udáva, že bol na Ukrajine očkovaný, ale nie sú o tom žiadne záznamy. Pozitivita bola zistená už pred niekoľkými rokmi pri príchode na Slovensko, vtedy nebol výsledok hlásený na RÚVZ. Štyria rodinní príslušníci - manželka a 3 deti boli riadne očkovaní v minulosti.

Sporadické neobjasnené ochorenie u neočkovaného muža z Ukrajiny zistené v rámci vstupnej preventívnej prehliadky. Kontakty neudáva žiadne.

Sporadické neobjasnené ochorenie u neočkovaného muža z Ukrajiny zistené v rámci vstupnej preventívnej prehliadky. Kontakty neudáva žiadne.

Nosičstvo zistené pre potreby cudzineckej polície. Ide o cudzinca z Ukrajiny, epidemiologickú anamnézu ani očkovanie sa nepodarilo zistiť.

II.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie sa pohybovala v rozmedzí 95,6% – 97,5%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v 4 pediatrických obvodoch v okrese Nitra. V roku 2021 bola v okrese Nitra nulová chorobnosť u nasledovných ochorení:

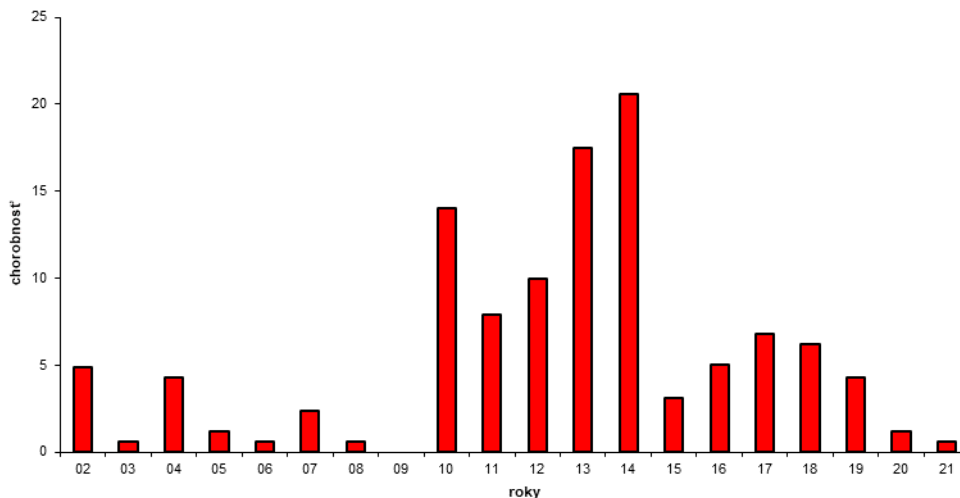
- diftéria (A36), ochorenie nebolo v okrese diagnostikované od roku 1964;
- tetanus (A35), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2018,
- rubeola (B06), nulovú chorobnosť evidujeme od roku 2000;
- parotitída (B26), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2016,
- osýpky (B05), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2019.

Nebolo hlásené žiadne ochorenie na invazívne hemofilové ochorenia.

Pertussis -divý kašeľ (A37.0)

Oproti minulému roku, kedy sme vykázali v okrese 2 ochorenia na pertussis s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov sme v roku 2021 zaznamenali 1 prípad, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Oproti priemeru za posledných 5 rokov (7,6 prípadov, chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov) tak chorobnosť poklesla o 86,8%. V mesiaci november ochorel 44 ročný muž (vekovošpecifická chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Na základe laboratórnych vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované ako pertussis sérologickým vyšetrením. Ochorenie bolo sporadického charakteru, epidemiologicky neobjasnené bez nutnosti hospitalizácie. V zdravotnej dokumentácii záznam o riadnom očkovaní proti pertussis chýbal.

DIVÝ KAŠEĽ - PERTUSSIS
3chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1)

Rovnako ako vlani bolo v roku 2021 hlásené 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov).

Ochorenie bolo hlásené u neočkovanej 60-ročnej ženy v mesiaci máj, hospitalizovanej dňa 4.5.2021 na Neurologickom oddelení FN v Nitre. Ochorenie bolo laboratórne potvrdené pozitívnym kultivačným vyšetrením likvoru - 4.5.2021: Streptococcus pneumoniae. Ochorenie skončilo uzdravením.

III.4. Skupina respiračných ochorení

Tuberkulóza (A15 - A19)

V priebehu roku 2021 boli v okrese hlásené 4 ochorenia na tuberkulózu (chorobnosť 2,48/100 000 obyvateľov). V minulom roku nebolo v okrese hlásené ochorenie na tuberkulózu.

Ochoreli 3 ženy (75%) vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovo špecifická chorobnosť 10,26/100 000 obyvateľov) a 1 muž vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovo špecifická chorobnosť 3,42/100 000 obyvateľov).

Počty hlásených ochorení na TBC v okrese Nitra za posledných 5 rokov:

<u>Rok</u>	<u>Počet prípadov</u>	<u>Chorobnosť</u>
2016	1	0,6/100 000 obyvateľov
2017	4	2,5/100 000 obyvateľov
2018	4	2,5/100 000 obyvateľov
2019	5	3,1/100 000 obyvateľov
2020	0	-

Všetky ochorenia boli diagnostikované ako tuberkulóza pľúc. Diagnóza bola potvrdená vo všetkých prípadoch zo spúta: 1x mikroskopicky, 2x mikroskopicky a kultivačne, 1x metódou PCR. Očkovanie bolo riadne vykonané u jednej osoby, v ostatných prípadoch sa očkovanie proti TBC nepodarilo zistiť. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Erysipelas – ruža (A46)

V okrese bolo v priebehu roku hlásených 7 ochorení na erysipelas, čo je chorobnosť 4,33/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme vykázali 14 ochorení (chorobnosť 8,7/100 000 obyvateľov), chorobnosť klesla o 50%.

Ochorelo 5 mužov (71,4%) a 2 ženy (28,6%) vo vekových skupinách od 35-65 ročných a starších osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 10,3/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) bola ako zvyčajne u 65-ročných a starších osôb a 9,5/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 55-64-ročných osôb. Najvyšší výskyt 5 ochorení (71,4%) bol v mesiaci august.

Legionárska choroba (A48.1, A48.2)

V roku 2021 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na legionársku chorobu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

47-ročná pacientka s anamnézou non-Hodkinovho lymfómu, po chemoterapii a rádioterapii (1994-1996), prijatá na PaF I. ŠN Zobor pre bilaterálnu bronchopneumóniu. Asi týždeň trvajúce ťažkosti, celková slabosť, únava, febrilita do 38,5 C, dráždivý kašeľ bez expektorácie. Laboratórne vysoká elevácia markerov zápalu, zvýšený marker kardiálneho zlyhávania, ľahká hepatopatia, stredne ťažká hypoxémia. Podávaný gentamicín + tret'ogeneračný cefalosporín, probiotiká, diuretiká, oxygen. CT hrudníka: bilaterálne postihnutie pľúcneho parenchýmu.

Pre údaj o pobyte v kúpeľnom zariadení odobraný moč na vyšetrenie legionelly s pozitívnym výsledkom. ATB liečba zmenená na levofloxacín. Pri uvedenej terapii zlepšenie klin. stavu a úprave laborat. parametrov, postupne ukončenie kyslíkovej liečby, kontrolný skiagram s významnou regresiou zápalových zmien. Výsledky vyšetrení potvrdili ako faktor prenosu

vodu v kúpeľni v domácnosti, kde z úžitkovej vody a zo steru sprchovej ružice bola potvrdená *L.pneumophilla* sk.1.

Herpes simplex (B00)

Lekári v okrese Nitra v priebehu roku hlásili 5 ochorení na herpes simplex (chorobnosť 3,1/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli v okrese vykázané 3 ochorenia (chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov).

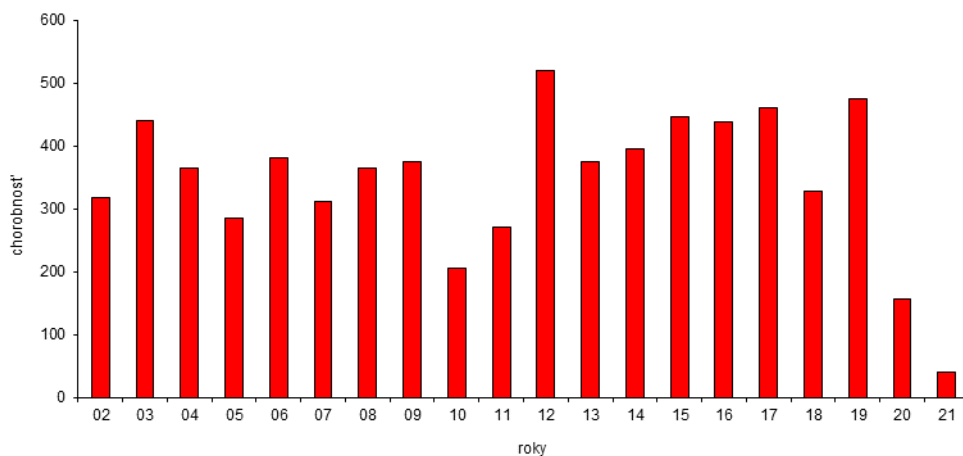
Podľa pohlavia ochorel 1 muž (20%) a 4 ženy (80%), pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 14,4/100 000 obyvateľov (1 ochorenie) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb.

Ochorenia boli hlásené v mesiacoch február, apríl, máj, jún a júl. Jednotlivé prípady boli diagnostikované 1 krát ako herpetický ekzém(B00.0), 1 krát ako herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída (B00.2) a 1 krát ako herpetickovírusová encefalitída (B00.4) popísaná v časti neuroinfekcie, 1 krát ako očná infekcia herpetickým vírusom(B00.5), 1 krát ako nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia(B00.9).

Varicella – ovčie kiahne (B01)

V priebehu roku lekári v okrese Nitra hlásili 64 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 39,6/100 000 obyvateľov v porovnaní s minulým rokom, kedy vykazujeme 253 ochorení (chorobnosť 156,7/100 000 obyvateľov).

OVČIE KIAHNE - VARICELLA
4chorobnosť na 100 000 oby. za r.2002-2021

Podľa pohlavia ochorelo 34 mužov (53,1%) a 30 žien (46,9%) vo vekových skupinách od 0 do 14 rokov veku, pričom najviac 28 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 337,1/100 000 obyvateľov) bolo v skupine 5-9-ročných detí a 23 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 330,1/100 000 obyvateľov) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí.

Výskyt sme s výnimkou mesiaca september evidovali po celý rok, najviac prípadov 19 (29,7%) bolo hlásených v decembri. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter alebo prebehli v menších epidémiách v detských kolektívoch. Ochorenia boli hlásené iba ako varicella bez komplikácie (B01.9).

Herpes zoster – plazivec pásový (B02)

V roku 2021 bolo v okrese hlásených 46 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 28,5/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 13 mužov (28,3%) a 33 žien (71,7%). Ochorenia sme zaznamenali vo všetkých vekových skupinách, okrem vekovej skupiny 1-4ročných detí a 15-19 ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 121,1/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) bola v skupine 0-ročných detí. Výskyt bol hlásený po celý rok s maximom 8 prípadov (17,4%) v novembri a po 7 prípadov (po 15,2%) v mesiacoch marec, máj a júl.

Ochorenia boli diagnostikované 2 krát ako zosterová encefalitída (B02.0) popísané v časti „Neuroinfekcie“, 2 krát ako zosterová choroba oka (B02.3), 9 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 33 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Iné špecifikované vírusové infekcie charakterizované léziami kože a slizníc (B08.2,B08.3, B08.4, B08.8)

V roku 2021 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorela 1 žena vo vekovej skupine 1-4 ročných detí. Ochorenie bolo zaznamenané v mesiaci november a bolo diagnostikované ako exanthema subitum (šiesta choroba).

Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2021 sme v okrese zaznamenali 2 ochorenia na infekčnú mononukleózu (chorobnosť 1,24/100 000 obyvateľov), čo je pokles o 98% oproti roku 2020, kedy sme evidovali 15 ochorení s chorobnosťou 9,3/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (100%) a vo vekových skupinách od 20 do 34 rokov veku s typicky najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 12,8/100 000 obyvateľov (1 ochorenie) v skupine 20-24-ročných osôb. Obidve ochorenia boli hlásené v mesiaci júl. Na základe sérologických vyšetrení boli obidve ochorenia diagnostikované ako cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2021 lekári prvého kontaktu v okrese Nitra hlásili 25 671 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 72 227,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2020, kedy sme zaznamenali 31 611 ochorení s chorobnosťou 66 056,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, klesol počet evidovaných ochorení o 18,7%.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení tvorila chrípka a chrípke podobné ochorenia 6,8%, čo predstavuje 1739 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia (chorobnosť 4892,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov).

Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter alebo charakter lokálnych epidémií. Najviac ochorení sme zaznamenali v mesiacoch október 5812 (22,6%), november 5191 (20,2%) a september 4 573 (17,8%). Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 1 materskej škole a 1 základnej škole.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 252 297,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (8503 prípadov), vo vekovej skupine 6-14-ročných školákov 139 698,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (6 444 prípadov) a v skupine 15-19-ročných stredoškolákov 108 555,3/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (2479 prípadov), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2021 bol klinický priebeh komplikovaný u 524 prípadov (2,0%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili otitídy (1,1% z počtu ochorení a 54,4% z počtu komplikácií) a sínusitídy (0,7% z počtu ochorení a 34,3% z počtu komplikácií). Pneumónie tvorili 0,2% z počtu ochorení a 11,3% z počtu komplikácií.

V tomto roku z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 nebola monitorovaná etiológia chrípky a ARO tzv. sentinelovým spôsobom.

Sezónna chrípka (J10)

V roku 2021 v okrese nebolo hlásené ochorenie na sezónnu chrípku.

SARI (J10.7)

V roku 2021 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Pandemická chrípka (J10.9)

V roku 2021 v okrese nebolo hlásené ochorenie na pandemickú chrípku.

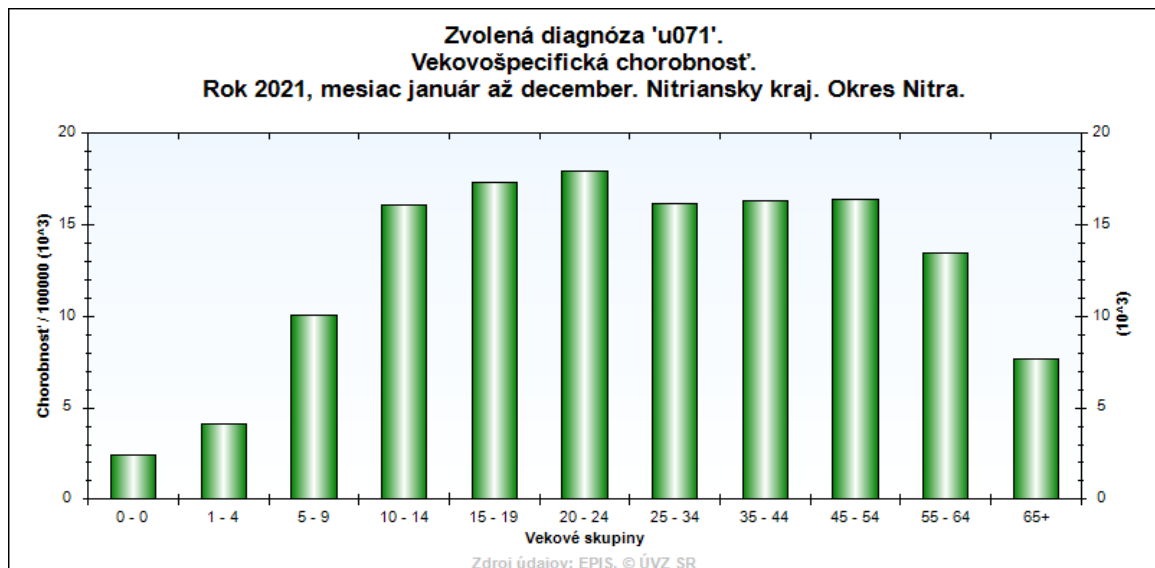
COVID-19

V roku 2021 naďalej pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. Zaznamenali sme 21 780 prípadov (chorobnosť 13 486,1/100 000 obyvateľov). V roku 2020 sme evidovali spolu 12 556 prípadov (z toho U071 – 8749 ochorení a U0711 - 3807 ochorení), chorobnosť 7777,4/100 000 obyvateľov.

V okrese Nitra bolo hlásených 324 úmrtí na ochorenie COVID - 19.

COVID-19 potvrdený PCR (U07.1)

Ochorelo 10 870 mužov (50%) a 10 910 žien (50%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 17 950,0/100 000 obyvateľov (1 408 prípadov) bola vo vekovej skupine 20-24-ročných osôb, 17 305,2/100 000 obyvateľov (1 206 prípadov) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb.

Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 6 744 ochorení vykázaných v januári ďalších 4972 prípadov bolo hlásených v novembri 2021.

Importovaných bolo 147 ochorení, najviac 21 prípadov z Rakúska, 20 z Česka, 16 z Nemecka, 15 z Chorvátska, 13 z Spojeného kráľovstva, po 6 prípadov z Grécka, Maďarska, po 5 prípadov z Bulharska, 4 prípady z Poľska, Ukrajiny, po 3 prípady z Španielska a Švajčiarska, po 2 prípady Bosna a Hercegovina, Maldívy, Francúzsko, Holandsko, Rusko, Taliansko, Malta, Spojené arabské emiráty, po 1 prípade Afganistan, Belgicko, Čierna Hora,

Dánsko, Kolumbia, Portugalsko, Srbsko, Tanzánia, Turecko, Dominikánska republika, Island, Macedónsko, Mexiko, Mozambik.

Reinfekcie boli zaznamenané v 274 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 379 ochorení. Popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma:

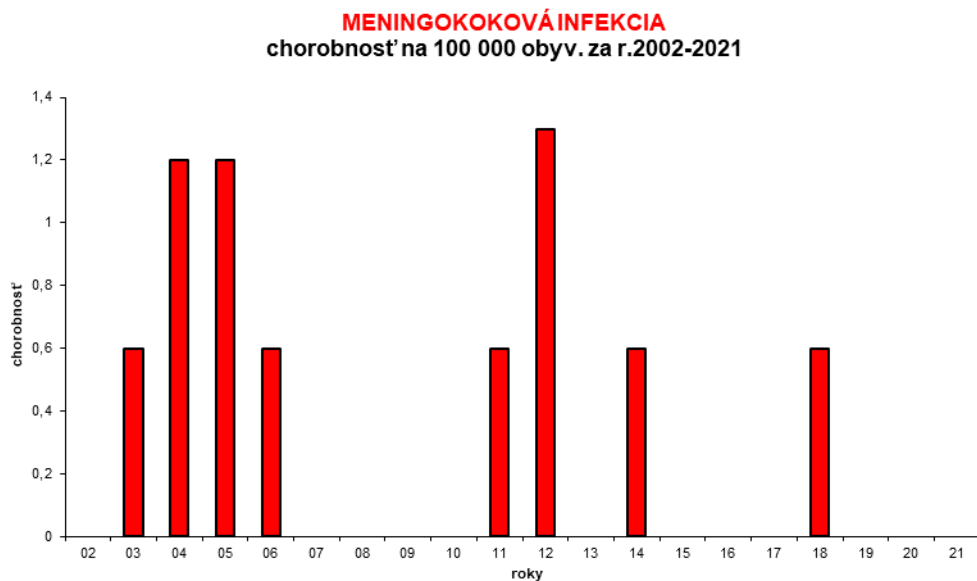
respiračná - 10 207x, bezpríznaková - 1310x, febrilná – 964x, senzorická - 302x, pľúcna – 432x, faryngeálna- 2x, nezistená – 29x, kĺbna 60x, kardiálna 4x, črevná 12x, nezadaný údaj 8447x, neurologická 8x, kožná 3x.

Z celkového počtu ochorení 21 780 bolo očkovaných 3245 osôb, čo predstavuje 14,9%. Očkovaných čiastočne bolo 273 osôb, očkovaných riadne bolo 2907 osôb, základné + preočkovanie malo 65 osôb.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia (A39)

U ochorení na meningokokovú infekciu pozorujeme v okrese Nitra dlhodobo priaznivú situáciu vo vývoji chorobnosti. Za posledných 5 rokov sa ochorenie vyskytlo iba 1 krát a to v roku 2018 (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). V tomto roku ochorenie hlásené nebolo.

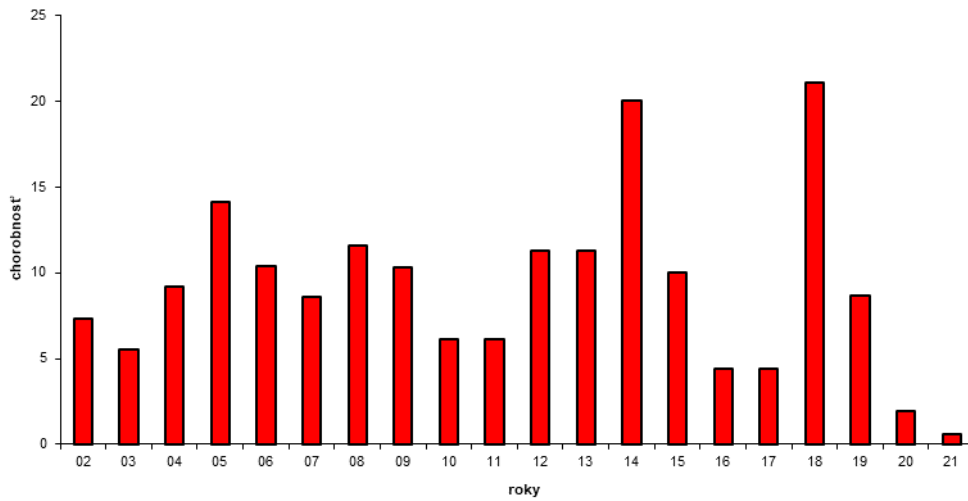

Vírusové infekcie CNS (A86)

V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali 1 ochorenie na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) oproti minulému roku, kedy sme vykázali 3 ochorenia s chorobnosťou 1,9/100 000 obyvateľov. Pri hodnote 5 ročného priemeru (13 prípadu, chorobnosť 8,1/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu chorobnosti o 92,3% (index 0,1).

Ochorenie sme evidovali v mesiaci august u 53 – ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 4,4/100 000 obyvateľov) stanovené na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia z likvoru ako nešpecifikovaná vírusová meningoencefalitída (A86). Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

VÍRUSOVÉ INFEKČIE CNS
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Zosterová encefalitída (B02.0)

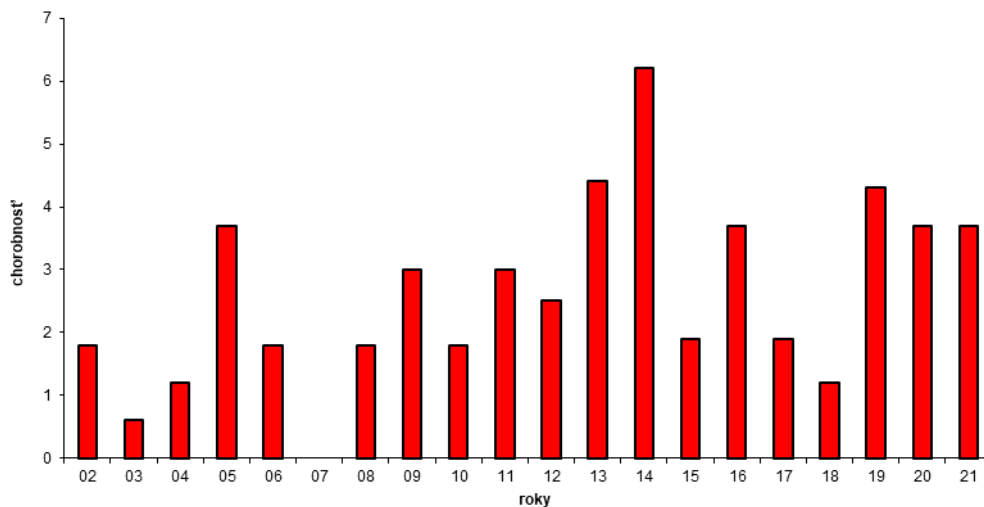
V priebehu roku boli v okrese Nitra hlásené 2 ochorenia na zosterovú encefalitídu, čo predstavuje chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 ženy vo vekových skupinách 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 60,6/100 000 obyvateľov) a 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,4/100 000 obyvateľov) v mesiacoch január a máj.

Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu a boli vykázané na základe klinických príznakov a pozitívneho vyšetrenia likvoru: Varicella zoster vírus PCR. Obe ochorenia sa skončili uzdravením.

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00)

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Nitra v priebehu roku zaznamenali 6 ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov, čo je na rovnakej úrovni v porovnaní s minulým rokom, kedy sme vykážali 6 ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov.

BAKTERIÁLNY ZÁPAL MOZGOVÝCH BLÁN
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Ochorelo 5 žien (83,3%) a 1 muž (16,7%), 2 krát v mesiaci máj a po 1 krát v mesiaci február, apríl, júl a august. Zaznamenali sme ich v 3 vekových skupinách s najvyšším počtom 3 prípady v skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 10,3/100 000 obyvateľov), 2 prípady v skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 9,5/100 000 obyvateľov) a 1 prípad v skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 60,6/100 000 obyvateľov).

Na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako:

pneumokoková meningitída (G00.1) – 1 krát, z likvoru kultivačne potvrdený *Streptococcus pneumoniae* - popis prípadu je v časti „Skupina nákaz preventabilných očkovaním“,

nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9) – 5 krát, kultivačné vyšetrenie likvoru: negatívne. V 1 prípade išlo o ochorenie nozokomiálneho charakteru a je popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu a skončili uzdravením.

Nešpecifikovaná encefalitída, myelitída a encefalomyelitída (G04.9)

V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie na nešpecifikovanú encefalitídu, myelitídu a encefalomyelitídu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

71-ročná pacientka, hospitalizovaná cestou RZP na Neurologickej klinike FN Nitra s týždennou anamnézou horúčky, dezorientácie, bolesťami hlavy. Pri prijatí zistené meningeálne príznaky, opozícia šije, porucha vedomia. Diagnóza bola stanovená na základe klinických príznakov a biochemického vyšetrenia likvoru, na kultivačné vyšetrenie nebol likvor zaslaný. Napriek kombinovanej terapii ATB sa prehlbovala porucha vedomia na úroveň kómy, dochádza k centrálnemu zlyhaniu vitálnych funkcií a 21.2.2021 k exitu. Nepitvaná.

Zápalová polyneuropatia (G61)

Ochorenie na Guillain-Barré syndróm sme vykázali u 46-ročnej ženy, ktorá bola hospitalizovaná na Neurologickej klinike FN Nitra. Prípad bol vykázaný ako „možný“ na základe klinických príznakov. Vyšetrenia stolice na pokus o izoláciu vírusu v NRC pre poliovírusy boli negatívne. Išlo o pacientku dlhodobo dispenzarizovanú pre fibrosis m. quadriceps femoris bilat. Pacientka bola v zlepšenom stave s potrebou rehabilitácií prepustená do ambulantnej starostlivosti.

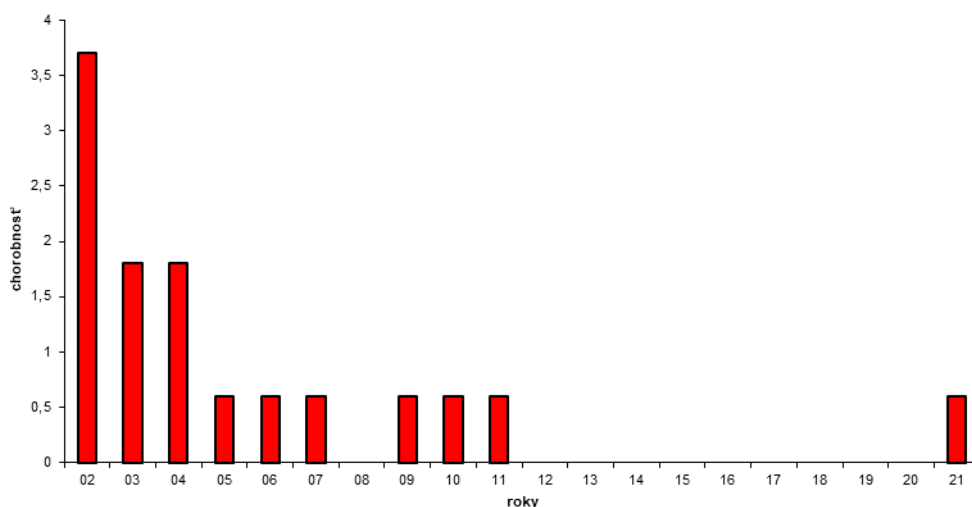
III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz sme v roku 2020 v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na antrax (A22), brucelózu (A23), listeriózu (A32), ornitózu (A70), Q-horúčku (A78), Creutzfeldt-Jakobovu chorobu (A81), toxoplazmóza (B58), teniózu (B68), toxokarózu (B83) a tularémiu (A21).

Leptospiróza (A27)

Po 9 ročnom nulovom výskyte, sme v roku 2021 zaznamenali 1 ochorenie na leptospirózu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

LEPTOSPIRÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

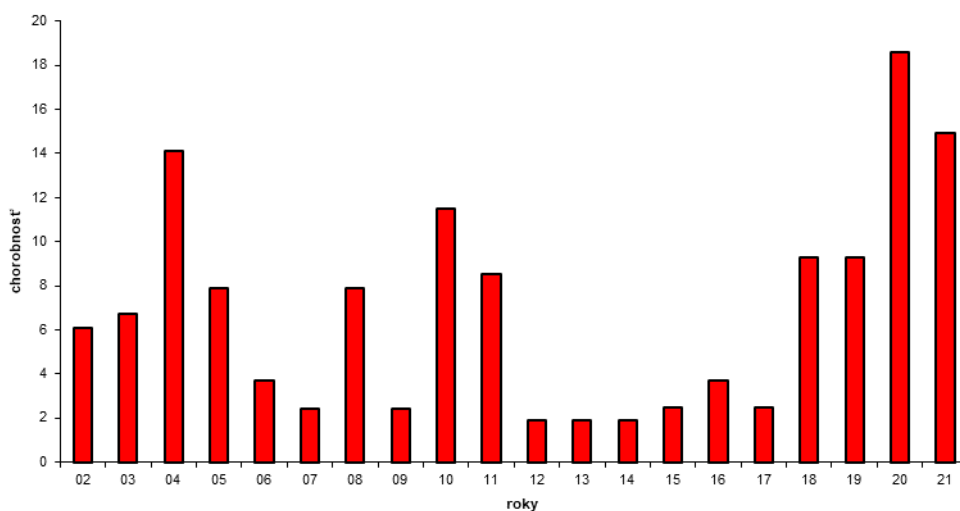

V auguste ochorel 19-ročný muž na horúčnatú formu leptospirózy. Ochorenie malo ľahký priebeh. V epidemiologickej anamnéze pacient udával kontakt so zvieratami pri ošetrovaní, kŕmení a čistení kotercoov na farme – minizoo (opice, hydina, dravce, kone,...). Ochorenie bolo potvrdené pozitívnym sérologickým vyšetrením s dôkazom protilátok proti *L. sejroe*, *L. Javanica* a *L. Andamana*. Chorý bol hospitalizovaný na Infekčnej klinike FN Nitra a ochorenie skončilo uzdravením.

Lymfská borelióza (A69.2, M01.2)

V porovnaní z minulým rokom sme zaznamenali mierny pokles výskytu ochorenia na lymfskú boreliózu s počtom 24 sérologicky potvrdených ochorení (chorobnosť 14,9/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 14 prípadov s chorobnosťou 8,7/100 000 obyvateľov (index 1,7).

LYMSKÁ BORELIÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Ochorenia sa vyskytli 11 krát u mužov a 13 krát u žien a to najviac 7 krát vo vekovej skupine 65+ (vekovošpecifická chorobnosť 23,9/100 000 obyvateľov), 6 krát vo vekovej skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 22,4/100 000 obyvateľov), 3 krát vo vekovej skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,1/100 000 obyvateľov), po 2 prípady vo vekových skupinách 5-9 (vekovošpecifická chorobnosť 24,1/100 000 obyvateľov) a 55-64 (vekovošpecifická chorobnosť 9,5/100 000 obyvateľov) a po 1 krát vo vekových skupinách 1-4 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 14,4/100 000 obyvateľov), 10-14 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,3/100 000 obyvateľov), 20-24 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov) a 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,5/100 000 obyvateľov).

Klinicky sa ochorenia manifestovali 20 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 4 prípadoch ako kĺbna forma lymskej boreliózy.

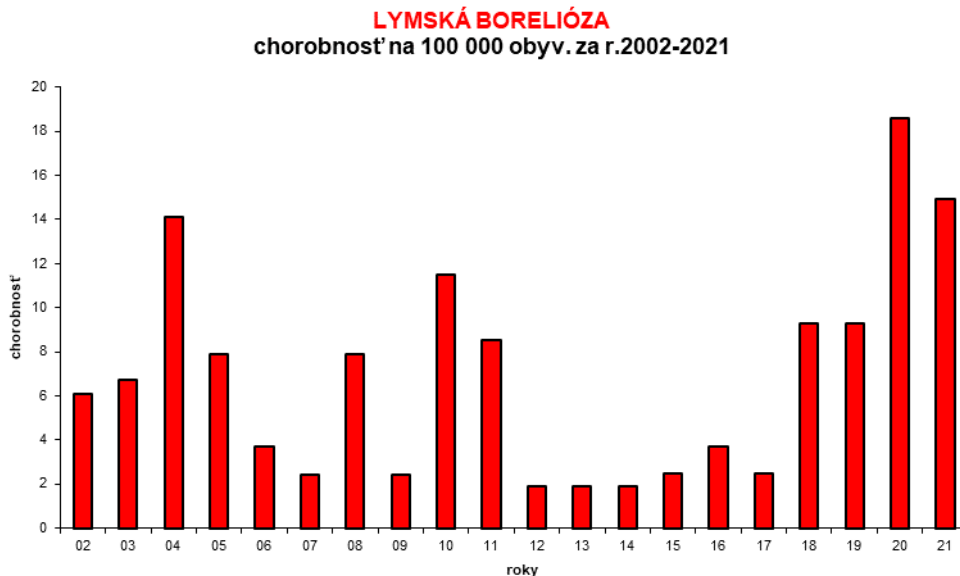
Najvyšší výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiaci jún s počtom prípadov 7 krát, ostatné ochorenia boli evidované od marca do novembra.

V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 16 prípadoch poštípacie kliešťom, v 3 prípadoch poštípacie neznámym hmyzom a 5 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB. V jednom prípade si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída (A84.1)

Oproti minulému roku (2 ochorenia, chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 vykázali 6 sérologicky potvrdených ochorení na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 5 prípadov čo je chorobnosť 3,1/100 000 obyvateľov (index 1,2).

Ochorenia sa vyskytli u 4 mužov a 2 žien po 2 krát vo vekových skupinách 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 7,5/100 000 obyvateľov), 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 8,8/100 000 obyvateľov) a po 1 krát vo vekových skupinách

15-19 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 14,4/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,4/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa klinicky manifestovali vo všetkých prípadoch ako meningeálna forma KENC v typických mesiacoch od apríla do októbra.

V epidemiologickej anamnéze chorí v 4 prípadoch udali poštípacie kliešťom, v 1 prípade poštípacie neznámym hmyzom a 1 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Iba v jednom prípade ochorenie malo typický dvojfázový priebeh. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o neočkované osoby a u troch osôb si zdravotný stav vyžiadala hospitalizáciu.

Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A 98.5)

Rovnako ako v minulom roku boli v roku 2021 hlásené 2 ochorenia vyvolané vírusom Hantaan s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli zaznamenané u 2 mužov vo vekových skupinách 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) a 45-54 (vekovošpecifická chorobnosť 4,4/100 000 obyvateľov) v mesiaci január.

Choroba vyvolaná vírusom Hantaan bola v oboch prípadoch vykazovaná ako hemoragická horúčka s renálnym syndrómom s nutnosťou hospitalizácie. Oba prípady skončili úmrtím, pričom v jednom prípade išlo o úmrtie na inú diagnózu, druhý prípad je popísaný v časti „Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru“.

V oboch prípadoch chorí udávali v rámci anamnézy manipuláciu s krmivom pre vtáky a stelivom exotických zvierat. Ochorenia boli potvrdené sérologicky (Hantaan vírus IgM pozit.).

Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

V priebehu roku 2021 bolo v okrese hlásených 7 poranení zvieratami podozrivými z besnoty (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidovaných v okrese 9 poranení (5,6/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia boli poranené 3 ženy (42,9%) a 4 muži (57,1%). Z hľadiska veku sa ochorenie prejavilo po 2 prípady vo vekovej skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 7,5/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 6,8/100 000 obyvateľov). Po 1 prípade sa vyskytli ochorenia vo vekových skupinách 10-14 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,3/100 000 obyvateľov), 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,4/100 000 obyvateľov) a 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov).

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

Druh poranenia	Počet	%
Pohryznutie	7x	100,0

Lokalizácia poranení podozrivými zvieratami:

Lokalizácia poranenia	Počet	%
Ruka	7x	100

Počet poranených osôb podľa druhu zvierat'a:

Druh zvierat'a	Počet poranených osôb	%

Pes	4x	57,1
Mačka	2x	28,6
Potkan	1x	14,3

Použitá vakcína:

Druh vakcíny:	Názov a výrobca	Počet vakcinovaných	%
Vakcína z mozgového tkaniva	VERORAB Pasteur-Mérieux, Francúzsko	7 krát	100,0

Revakcinácia bola vykonaná :

Druh vakcíny	Počet revakcinovaných
Verorab	0

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne poranenie a antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne.

U vakcinovaných osôb sa nevyskytli nežiadúce reakcie po očkovaní. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nehlásila v priebehu roku 2021 v okrese žiadne ohnisko besnoty.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Pedikulóza (B85.0)

V roku 2021 sme v okrese Nitra v porovnaní s minuloročným nulovým výskytom zaznamenali 1 ochorenie na pedikulózu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo zaznamenané v mesiaci november u 40 ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov) žijúcej v prostredí s nízkym hygienickým štandardom.

Svrab (B86)

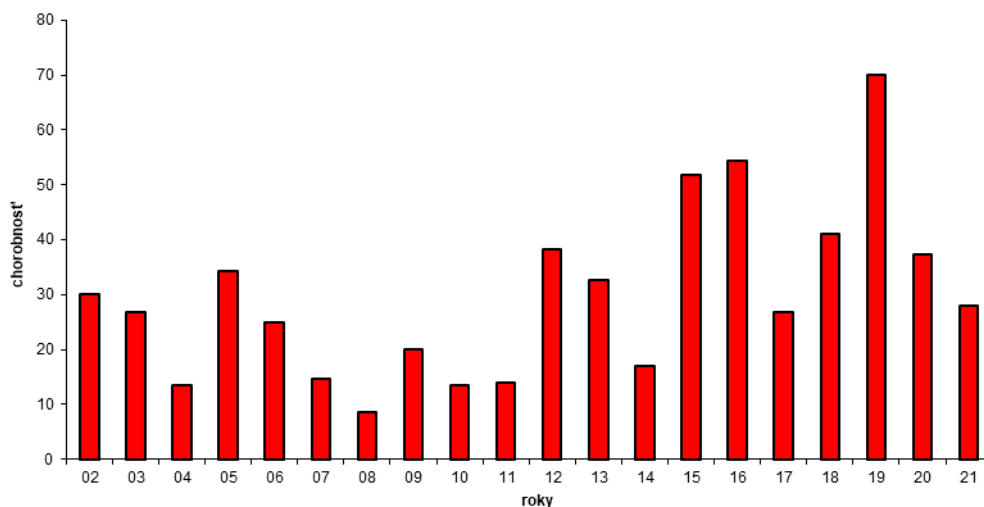
U ochorení na svrab sme v roku 2021 zaznamenali v okrese Nitra 45 prípadov ochorenia s chorobnosťou 27,9/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (60 ochorení, chorobnosť 37,2/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 73,8 prípadov s chorobnosťou 45,8/100 000 obyvateľov (index 0,6).

Sporadický charakter malo 18 prípadov (40%), po 2 prípady bolo ochorenie zaznamenané v rodinách 4 krát (8 chorých, 17,8%) a ostatných 19 prípadov (42,2%) prebehlo v 5-tich epidémiách s počtom od 3 do 8 ochorení. Výskyt svrabu bol celoročný s maximom 10 prípadov (22,2%) v mesiaci november.

Podľa pohlavia ochorelo 23 mužov (51,1%) a 22 žien (49,9%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť s počtom prípadov 4 (242,3/100 000 obyvateľov) bola vo vekovej skupine 0 ročných detí.

Podľa kolektívov ochorelo 1 dieťa navštevujúce MŠ (2,2%), 6 detí navštevujúcich ZŠ (13,4%), 2 stredoškólači (4,4%), 1 dieťa navštevujúce VŠ (2,2%), 1 dieťa z CDR (2,2%), 7 dospelých osôb z CDR (15,6%), 7 osôb zo ZSS (15,6%) a 20 osôb mimo kolektív (6 detí a 14 dospelých) (44,4%).

SVRAB
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Charakter výskytu	Počet ohnisk	Počet prípadov	%
sporadické ochorenia	18 krát	18 prípadov	40%
2 prípady	4 krát	8 prípadov	17,8%
3 prípady	2 krát	6 prípadov	13,3%
5 prípadov	1 krát	5 prípadov	11,1%
8 prípadov	1 krát	8 prípadov	17,8%
Spolu :	26 ohnisk	45 prípadov	100,0%

Prameň pôvodcu nákazy sa podarilo objasniť v 17 prípadoch (37,8%). Ochorenia sme zaznamenali 8 krát (17,8%) u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. V jednom prípade si liečba vyžiadala hospitalizáciu.

V štyroch prípadoch sa jednalo o ochorenia, ktoré mali nozokomiálny charakter (8,9%).

Popis epidémie:

Dňa 12.2.2021 bol na RÚVZ v Nitre telefonicky nahlásený výskyt ochorení na svrab u 3-och zamestnancov zariadenia soc. služieb Promeritae Quienti v Nitra (z 21 exponovaných) potvrdený kožnou lekárkou (dermatoskopom). Zamestnanci mali prvé príznaky od 10.1.2021, ale kožného lekára navštívili až 11.2.2021. Následne boli lekárom prezretí všetci klienti zariadenia a príznaky kožného ochorenia mali 2 klienti z celkového počtu 17. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia, chorý personál bol vyradený z práce a všetci klienti boli preliečení Infectoscabom. Prameň nákazy sa nepodarilo objasniť.

V rodine s nízkym hygienickým štandardom v Nitre ochoreli na svrab v čase od 10.5.2021 do 28.5.2021 3 členovia domácnosti (2 dospelé osoby a 1-mesačné dieťa) z 8 exponovaných. Ako prvý ochorel dospelý muž (ochorenie zostalo neobjasnené) a po kontakte s ním syn a manželka. Ochorenie u dieťaťa si vyžiadalo hospitalizáciu. Ostatných 5 členov domácnosti bolo preventívne preliečených sírnou masťou.

Dňa 6.10.2021 telefonicky nahlásila vedúca sestra ZSS Nitrava v Nitre podozrenie na svrab u dvoch klientov zariadenia. Dňa 7.10.2021 bolo u 1 klienta ochorenie potvrdené kožnou lekárkou, druhý pacient nebol na kožnom vyšetrení. Epidemiologickým šetrením

bolo zistené, že chorí klienti sú ubytovaní na spoločnej izbe. Z celkového počtu 27 klientov oddelenia bol kožný výsev zistený iba u týchto 2-och klientov. Z ošetrojúceho personálu neochorel nikto.

V Centre pre deti a rodinu (CDR) v Nitre evidujeme epidemický výskyt ochorení na svrab. Z celkového počtu 18 osôb (8 detí a 10 osôb ošetrojúceho personálu) ochorelo 1 dieťa a 7 osôb ošetrojúceho personálu. Ochorenie na svrab u dieťaťa bolo hlásené z Kliniky detskej pneumológie v Podunajských Biskupiciach kde bolo dieťa hospitalizované pre zhoršenie respiračne insuficiencie (dieťa na UPV). V CDR bolo dieťa umiestnené od 26.7.2021 a od prijatia malo stanovenú diagnózu stafylodermia – liečená podľa citlivosti antibiotikami. Príznaky kožnej infekcie malo aj 7 osôb ošetrojúceho personálu. Všetky choré osoby aj kontakty boli preliečené Infektoscabom a na oddelení boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

V rodine s nízkym hygienickým štandardom v obci Mojmirovce ochoreli na svrab 3 deti navštevujúce ZŠ. Prameň nákazy bol objasnený.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Streptokokové septikémie (A40.1, A40.2)

V tejto skupine diagnóz sme v roku 2021 vykázali 35 ochorení na streptokokové septikémie s chorobnosťou 21,7/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (17 ochorení, chorobnosť 10,5/100 000 obyvateľov) je to takmer o polovicu viac.

Podľa pohlavia ochorelo 21 mužov (60%) a 14 žien (40%) prevažne vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 17 prípadov.

Podľa etiológie boli ochorenia diagnostikované ako:

Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny B	(A40.1)	1 krát
Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	(A40.2)	34 krát

Výskyt streptokokových septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov			Spolu	Vekovošpecifická chorobnosť
	A40.1	A40.2			
25-34 roční	-	1		1	4,5/100 000
35-44 roční	-	2		2	7,5/100 000
45-54 roční	-	6		6	26,3/100 000
55-64 roční	-	9		9	42,6/100 000
65+ roční	1	16		17	58,2/100 000
S p o l u :	1	34		35	

Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií malo 33 prípadov (94,3%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne ochorenia“. Vo všetkých prípadoch išlo o septikémiu vyvolanú streptokokom zo skupiny D (A40.2)

U ostatných 2 ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, sa ako etiologické agens uplatnili po 1 krát *Enterococcus faecalis* a *Streptococcus* skup. B – *Agalactie*.

Oba prípady ochorení na streptokokové septikémie vykázané v roku 2021 skončili uzdravením.

Iné septikémie (A41.0, A41.1, A41.5, A41.8, A41.9)

V roku 2021 bolo vykázaných 226 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 139,9/100 000 obyvateľov. Je to nárast o 24,2% v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 182 prípadov s chorobnosťou 112,7/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 140 mužov (61,9%) a 86 žien (38,1%), prevažne vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 108 prípadov.

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov					Spolu	Vekovo-špecifická chorobnosť
	A41.0	A41.1	A41.5	A41.8	A41.9		
0 roční	1	-	3	-	-	4	242,3/100 000
15-19 -roční	-	-	1	-	-	1	14,4/100 000
20-24 roční	1	2	-	-	-	3	38,3/100 000
25-34 -roční	-	4	1	1	-	6	27,0/100 000
35-44 -roční	-	9	3	-	-	12	44,7/100 000
45-54 - roční	2	19	7	1	-	29	127,0/100 000
55-64 -roční	6	31	23	-	3	63	297,9/100 000
65 +	9	40	52	-	7	108	369,5/100 000
S p o l u :	19	105	90	2	10	226	

Z celkového počtu ochorení malo 177 (78,3%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Ostatné prípady s počtom 49, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, boli podľa etiológie diagnostikované ako:

septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i>	(A41.0)	4 krát
septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	(A41.1)	20 krát
septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	(A41.5)	19 krát
Iná špecifikovaná septikémia	(A41.8)	1 krát
Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	(A41.9)	5 krát

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

Etiologické agens	Počet
<i>Staphylococcus aureus</i>	4
<i>Staphylococcus hominis</i>	12
<i>Staphylococcus haemolyticus</i>	5
<i>Staphylococcus epidermidis</i>	3
<i>Escherichia coli</i>	12
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	2
<i>Micrococcus luteus</i>	1
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	1
<i>Proteus mirabilis</i>	2
<i>Citrobacter freundii</i>	1
<i>Enterobacter cloacae</i>	1
Neodobratá hemokultúra	5
S p o l u :	49

V piatich prípadoch pri dg. A41.9, nebola odobratá hemokultúra na vyšetrenie, boli vykázané na základe typických klinických príznakov a vysokých hodnôt zápalových parametrov.

Z celkového počtu 226 vykázaných ochorení skončilo 27 (11,9%) úmrtím. V 16 prípadoch išlo o nenozokomiálne ochorenia, ktoré skončili úmrtím (8 krát úmrtie na sepsu a 8 krát úmrtie na inú príčinu). Úmrtia sú popísané v časti „Úmrtia na ochorenia nenozokomiálneho pôvodu“.

Syfilis (A50 - A53)

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 8 ochorení na syfilis, čo je chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykážali 12 ochorení (chorobnosť 7,4/100 000 obyvateľov).

Ochoreli 4 muži (50,0%) a 4 ženy (50,0%) vo vekových skupinách od 15 rokov vyššie. Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

Výskyt ochorení na syfilis podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov	Vekovošpecifická chorobnosť
15-19-roční	1	14,4/100 000
20-24-roční	1	12,8/100 000
25-34-roční	1	4,5/100 000
35-44-roční	2	7,5/100 000
45-54-roční	2	8,8/100 000
55-64-roční	1	10,9/100 000
S p o l u	8	4,7/100 000

Ochorenia boli diagnostikované ako:

A51.0 - Primárny genitálny syfilis	1 krát
A51.5 – Latentný včasný syfilis	3 krát
A53.0 – Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý	4 krát

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

Rok:	Počet prípadov:	Chorobnosť:
2015	1 prípad	0,6/100 000 obyvateľov
2016	11 prípadov	6,9/100 000 obyvateľov
2017	4 prípady	2,5/100 000 obyvateľov
2018	9 prípadov	5,6/100 000 obyvateľov
2019	13 prípadov	8,1/100 000 obyvateľov
2020	12 prípadov	7,4/100 000 obyvateľov

Gonokoková infekcia (A54.0)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykážali 10 ochorení na gonokokové infekcie (chorobnosť 6,2/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 zaznamenali 14 ochorení, čo je chorobnosť 8,7/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 11 mužov (78,6%) a 3 ženy (21,4%) vo vekových skupinách od 20 do 44 rokov veku. V 10 prípadoch bola diagnóza potvrdená pozitívnou izoláciou Neisseria gonorrhoeae z hnisavého výtoky a v 4 prípadoch PCR vyšetrením.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

Rok:	Počet prípadov:	Chorobnosť:
2015	15 prípadov	9,4/100 000 obyvateľov
2016	2 prípady	1,3/100 000 obyvateľov
2017	12 prípadov	7,5/100 000 obyvateľov
2018	13 prípadov	8,1/100 000 obyvateľov
2019	13 prípadov	8,1/100 000 obyvateľov
2020	10 prípadov	6,2/100 000 obyvateľov

Výskyt gonokokových infekcií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov	Vekovošpecifická chorobnosť
20-24-roční	1	12,8/100 000
25-34-roční	10	45,1/100 000
35-44-roční	3	11,2/100 000
S p o l u	14	8,7/100 000

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A59.0, A60.0, A63.0, A63.8)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení bolo dermatovenerológmi v okrese Nitra v roku 2021 hlásených 27 ochorení, ktoré sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách od 15 do 44 rokov veku. Išlo o:

Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 13,6/100 000 obyvateľov)	A56.0	22 ochorení
Urogenitálna trichomonóza (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov)	A59.0	1 ochorenie
Anogenitálne bradavice (chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov)	A63.0	3 ochorenia
Iné špecifikované prevažne pohlavne prenášané choroby (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov)	A63.8	1 ochorenie

Enterobióza (B80)

V priebehu roku 2020 bolo v okrese Nitra hlásených 17 ochorení na enterobiózu s chorobnosťou 10,5/100 000 obyvateľov. Vlni sme zaznamenali 21 prípadov s chorobnosťou 13,0/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 6 mužov (35,3%) a 11 žien (78,6%) vo vekových skupinách do 44 rokov veku s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 84,3/100 000 obyvateľov (7 prípadov) v skupine 5-9-ročných detí.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu. Pôvodcom ochorení bol *Enterobius vermicularis*.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

Oproti minulému roku (9 prípadov, chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 zaznamenali v okrese Nitra len 4 prípady bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Vo všetkých prípadoch sa jednalo u o mužov, v 2 prípadoch o cudzincov.

Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

Izolácia multirezistentného kmeňa Staphylococcus aureus (H10, H60, H65, H66, J00, J03, J04, J06, J20, J34, L02, L04, L08, L30)

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 58 izolácií multirezistentných kmeňov Staphylococcus aureus u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V roku 2021 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení **361 úmrtí**, z toho 324 prípadov bolo vykázaných ako úmrtie na ochorenie Covid-19. Úmrtí na iné infekčné diagnózy ako Covid-19 sme evidovali 37, z toho 27 prípadov bolo u ochorení nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne nákazy“.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1)

66-ročný pacient s artériovou hypertenziou 2. st. ESH/ESC, diabetes mellitus 2. typu na PAD, hyperlipidémiou, susp. abúzmom etanolu bol dňa 16.9.2021 prijatý na Klinikum úrazovej chirurgie a ortopédie FN Nitra pre arthritid talocrur alis l.sin., podávaná konzervatívna liečba, CT hrudníka, brucha a MP verifikovalo septické emboly v pľúcach bilat., po konzultácii s infektológom upravená ATB liečba. Pre rozvoj septického stavu s prejavmi MODS, DIC, dekompenzovaný diabetes pacient dňa 18.9.2021 preložený za účelom ďalšej liečby na JIS Internej kliniky. Anamnesticky prítomné bolesti ľavého členka s následnými febrilitami od 10.09.2021. Napriek vyššie uvedenej intenzívnej liečbe a starostlivosti multiorgánové zlyhávanie progreduje, prehlbuje sa koagulopathia, prehlbuje sa kvantitatívna porucha vedomia a hemodynamické zlyhávanie s nutnosťou podpory obehu vasopresormi. 25.09.2021 napriek vyťaženej liečbe o 20.00 hod konštatujeme exitus letalis.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1)

67 ročná pacientka, hypertonička, bez významnejšieho predchorobia s anamnézou 6 dní trvajúcich febrilit, iniciálne zápal pravého oka, doma brala ATB. Postupne dochádzalo k zhoršovaniu vedomia a následne 2.6.2021 prijatá na Internú kliniku s kvantitatívnou poruchou vedomia a multiorgánovým zlyhávaním, preložená na neurologickú JIS, kde napriek terapii progreduje porucha vedomia, s potrebou katecholamínovej podpory a následnou progresiou MODS. 3. 6. 2021 prijatá na KAIM. Pacientka postupne soporózna, s minimálnou odpoveďou na algický podnet, ráno 4.6.2021 zaintubovaná. Z ukončených vyšetrení negatívne nálezy. 5.6. empiricky vymenené ATB (Vankomycín, Meronem). Počas nasledujúcich dní sa napriek intenzívnej terapii prehlbuje septický šok s MODS s nepriaznivou prognózou, s hepatorenálnym zlyhávaním, s rozvratom vnútorného prostredia, areflexnou mydriázou, hyposaturáciami. Dňa 7. 6. 2021 o 8:15 konštatujeme exitus letalis. Nepitvaná.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1)

45-ročná žena prijatá na KAIM po revízii DB pre purulentnú peritonitídu, bez nálezu perforácie GIT, vykonaná toaleta, laváž a drenáž DB. Rozvinutý septicko-toxický šok, MODS. Po výkone analgosedácia, UPV, podpora obehu kombináciou vazopresorov, tekutinová resuscitácia, korekcie vnútorného prostredia, ATB liečba s úpravou. Klinicky rozvinutá ťažká sepsa s MODS, febrility, pozitivita hemokultúr s úpravou ATB liečby. Postupne pokles zápalových parametrov, ústup febrilit, možná redukcia obehovej podpory, sedácie. 21. 8. 2021 možná extubácia. 22.8.2021 však opäť nástup febrility, na RTG pľúc známky brochopneumónie, nevyhnutná re-OTI, UPV a sedácia. Vzplanutie sepsy pokračuje, prehlbuje sa MODS, posilnenie orgánovej podpory, úprava ATB terapie podľa mikrobiologických náleзов, výmena invazívnych vstupov. Liečba bez efektu, ďalej vysoké

febrility, porucha vedomia. Stav nereaguje na liečbu, prehľbuje sa MODS a dochádza k zastaveniu obehu. Exitus letalis 25. 8. 2021. Pitva nerobená.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5)

83-ročná polymorbídna imobilná pacientka s ICHS, hypertonička, diabetička 2. typu v št. neskorých komplikácií, s demenciou, dekubitmi predilekčne prijatá na Int. kliniku pre známky pyelonefritídy, dehydratáciu s AKI v teréne CKD. Predhospitalizačne bola utrológom vylúčená subrenálna obštrukcia. Laboratórne prítomná leukocytóza, elevácia parametrov zápalu, retencia dusíkatých látok. Zahájená infúzna, rehydratačná terapia, empiricky ATB liečba - výsledky nie sú k dispozícii. Napriek komplexnej liečbe sa stav pacientky nelepší, pre sklony ku hypotenzii, oligúriu ju preklad na JIS int. kliniky. Napriek intenzívnej liečbe však stav pacientky rýchlo progreduje, rozvoj MODS, dochádza ku vyčerpaniu orgánových rezerv, následne dňa 06.09.2021 konštatovaný exitus letalis.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5)

80-ročná pacientka (kardiovaskulárne ochorenie, hypotyreóza na substitučnej liečbe, recidivujúca pankreatitída), prijatá 21.4.2021 s príznakmi sepsy na Internú kliniku FN Nitra. Z hemokultúry izolovaná E.coli. Napriek nasadenej liečbe sa stav zhoršoval a pacientka 24.4.2021 exitovala na septický stav. Nepitvaná

Nešpecifikovaná septikémia (A419)

65-ročný onkologický pacient s adenokarcinómom prostaty, privezený posádkou RZP na OUM pre bolesti krížov. Laboratórne elevácia zápalových markerov, acidóza, rozvrat vnútorného prostredia. Pacient prijatý na Internú kliniku, ale pre zhoršenie dyspnoe preložený na JIS Internej kliniky. Pre zhoršovanie klinického stavu ohlásený lekár KAİM, pacient s poruchou vedomia, GCS 2+1+1, nereaguje na oslovenie, ortopnoe, tachypnoe, hypotenzia, mramorovaná koža, anúria. Pacienta intubujeme, napájame na UPV a transportujeme na KAİM, pokračujeme v UPV, podpora obehu vysokými dávkami NoA, zahájená ATB liečba Tazocinom. Ohlásený urológ, opakovane neúspešný pokus o zavedenie PMK, podľa USG vyšetrenie ale močový mechúr prázdny, v pláne epicystostómia. Laboratórne ťažký rozvrat vnútorného prostredia, trombocytopenia, známky ťažkej sepsy s MODS. Napriek resuscitačnej liečbe a starostlivosti dochádza k asystólíi, exitus letalis konštatujeme dňa 27. 8. 2021.

Nešpecifikovaná septikémia (A419)

74 ročná pacientka prijatá akútne s bolesťami brucha, odliatkovou cysolitiazou a obštrukčnou pyelonefritídou l. dx. pre ktorú mala zavedený ND l. dx.. Pre nezlepšovanie stavu, pokračujúcu sepsu mala opakované CT brucha s následnou chirurgickou revíziou a sutúrou juxtapylorického vredu žalúdka. Pacientka je naďalej septická. 19.12.2021 poobede náhle porucha vedomia, dušnosť, septický atak, príjem na KAİM. Analgosedácia, OTI, UPV, zrútenie cirkulácie. Progresia MODS v sepse. Napriek komplexnej resuscitačnej liečbe dňa 02.01.2021 o 20:37 asystólia, konštatujeme exitus letalis.

Nešpecifikovaná septikémia (A419)

73-ročný pacient, vo finálnom štádiu onkologického ochorenia, prijatý na IK FN Nitra septický, vysoké hodnoty CRP, s poruchou vedomia na úrovni soporu. napriek nasadenej liečbe na druhý deň hospitalizácie exitoval na septický stav. Hemokultúra nebola na kultiváciu odobratá, diagnóza bola stanovená na základe typického klinického obrazu a vysokých hodnôt zápalových parametrov. Nepitvaný.

Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A 98.5)

51-ročný muž (hypertenzia, DM II na diéte, chronické hepatálne zlyhávanie na podklade cirhózy heparu), prijatý 6.1.2021 na Internú kliniku FN Nitra pre poruchu vedomia s akútnym renálnym zlyhávaním. Podávaná liečba hepatorenálneho syndrómu, empiricky ATB. Napriek liečbe po vyčerpaní orgánových rezerv 7.1.2021 pacient exitoval. Sérologické vyšetrenie Hantavírusy pozit. Epidemiologická anamnéza: pacient býval v rodinnom dome, vo vnútri chovajú vtáctvo - korely a suchozemskú korytnačku. krmivo a stelivo kupujú v obchodoch pre zvieratá. Práce na rodinnom hospodárstve rodina negovala. Možné vdýchnutie prachu kontaminovaného výlučkami drobných hlodavcov pri manipulácii s krmivom a stelivom pre chované vtáky.

Nešpecifikovaná encefalitída, myelitída a encefalomyelitída (G04.9)

Ochorenie na nešpecifikovanú bakteriálnu meningoencefalitídu bolo hlásené u 71-ročnej ženy, hospitalizovaná bola cestou RZP na Neurologickej klinike FN Nitra s týždennou anamnézou horúčky, dezorientácie, bolesťami hlavy. Pri prijatí zistené meningeálne príznaky, opozícia šije, porucha vedomia. Diagnóza bola stanovená na základe klinických príznakov a biochemického vyšetrenia likvoru, na kultivačné vyšetrenie nebol likvor zaslaný. Napriek kombinovanej terapii ATB sa prehĺbovala porucha vedomia na úroveň kómy, dochádza k centrálnemu zlyhaniu vitálnych funkcií a 21.2.2021 k exitu. Nepitvaná.

Covid-19 (U07.1- Covid-19 potvrdený PCR, U07.11-Covid-19 potvrdený antigénovým testom)

Od marca 2020 sme zaznamenali epidémiu ochorení vyvolaných vírusom Sars Cov-2, ktorá prebieha ako súčasť celosvetovej pandémie ochorení Covid-19. Epidémia sa vyznačuje vysokou chorobnosťou a úmrtnosťou. V roku 2021 sme zaznamenali v okrese Nitra celkom 324 úmrtí na toto ochorenie. Úmrtnosť mala hodnotu 0,2/100 000 obyvateľov a smrtnosť 1,5%.

III.9. Nozokomiálne infekcie

Za rok 2021 evidujeme v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra: Fakultná nemocnica (FN) v Nitre, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada (ŠN) Nitra - Zobor, Psychiatrická nemocnica (PN) Veľké Zálužie, FMC dialyzačné služby Nitra, Kardiocentrum Nitra s.r.o. a v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS)) spolu 1 387 nozokomiálnych nákaz, z ktorých 890 (t.j. 64,2 %) bolo vyhládaných.

Z celkového počtu 1 387 evidovaných nozokomiálnych nákaz bolo vo FN Nitra 774, v ŠN Nitra 235, v PN Veľké Zálužie 48, vo FMC Nitra 7, v Kardiocentre Nitra 8, v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra 42, v ZSS Viničky v Nitre 100, v ZSS Borinka v Nitre 52, v ZSS Nitrava v Nitre 96, v ZSS Promeritae Nitra 11, v Dome opatrovateľskej služby (DOS) Zlatý vek v Nitre 12 a v Hospíci U sv. Bernadety v Nitre 2 nozokomiálne ochorenia.

V prevažnej miere sa jedná o pasívny zber údajov (aktívne vyhľadávané sú pozitívne hemokultúry, multirezistentné kmene a koronavírusové infekcie). Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 4,1 (v roku 2020 bola prevalencia 3,5). Na náraste prevalencie sa podieľali predovšetkým epidémie koronavírusových infekcií v zariadeniach sociálnych služieb.

V tomto roku evidujeme 20 epidémií nozokomiálneho charakteru a pokračovanie epidémií koronavírusových infekcií v 5-ich zariadeniach sociálnych služieb v okrese Nitra:

Pokračovanie epidémií koronavírusových ochorení v zariadeniach sociálnych služieb z roku 2020:

V januári 2021 pokračoval epidemický výskyt potvrdených kovidových ochorení u klientov zariadení sociálnych služieb v Nitre – Viničky (90 klientov), Nitrava (41 klientov), Borinka (19 klientov), Promeritae Quieti sv. Svorada (9 klientov) a Dom ošetrovateľskej starostlivosti (3 klienti) v Nitre. Spolu v januári evidujeme 162 potvrdených infekcií spôsobených Covid 19 u klientov menovaných zariadení. Cestou lekára poskytujúceho zdravotnú starostlivosť v zariadeniach boli klienti vyšetrení a bola im naordinovaná terapia. V zariadeniach boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie – U071

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie evidujeme od 8. do 12.2.2021 epidemický výskyt koronavírusových ochorení potvrdených RT PCR testami, ktorý nám bol telefonicky nahlásený 10.2.2021. Z celkového počtu 103 exponovaných osôb (58 pacientiek a 45 osôb personálu) ochorelo 6 pacientiek, ktoré mali aj príznaky ochorenia (febrilita, celková slabosť, kašeľ, bolesti svalov a hrdla). Z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia, oddelenie bolo uzamknuté a ostatné pacientky boli pravidelne vyšetrované antigénovými testami.

Epidemický výskyt svrabu v ZSS Promeritae Queinti v Nitre – B86

Dňa 12.2.2021 bol hlásený výskyt ochorenia na svrab u 3-och zamestnancov zariadenia (z 21 exponovaných) potvrdený kožnou lekárkou (dermatoskopom). Zamestnanci mali prvé príznaky od 10.1.2021, ale kožného lekára navštívili až 11.2.2021. Následne boli lekárom prezretí všetci klienti zariadenia a príznaky kožného ochorenia mali 2 klienti z celkového počtu 17-ich exponovaných. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia, chorý personál bol vyradený z práce a všetci klienti boli preliečení Infectoscabom. Prameň nákazy sa nepodarilo objasniť.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení na psychiatrickej klinike vo FN v Nitre

Na psychiatrickej klinike FN v Nitre evidujeme od 1.do 25.3.2021 epidemický výskyt koronavírusových ochorení u pacientiek hospitalizovaných na ženskom akútnom oddelení kliniky. Z celkového počtu 40 exponovaných osôb (20 pacientiek a 20 osôb personálu)

ochorelo 15 pacientiek a 4 osoby ošetrojúceho personálu. Ako prvá bola pozitívne testovaná pacientka preložená z nemocnice v Žiari nad Hronom dňa 26.2.2021- RT PCR test negat., 1.3.2021 RT PCR test pozit. Následne boli otestované všetky kontakty, z ktorých 7 malo pozitívny RT PCR test, ďalších 7 ochorení u prepustených pacientiek bolo dohľadaných epidemiologickým štetrením. Priebeh ochorení bol vo väčšine prípadov mierny (celková slabosť, zvýšená teplota, nádcha), tri pacientky nemali žiadne klinické príznaky ochorenia. Všetkým bola naordinovaná liečba (vitamínová, antikoagulačná, Isoprinosine – podľa klinického obrazu). Na klinike bolo zriadené kovid oddelenie pre pozitívne testované pacientky a pacientky v karanténe. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt rotavírusových gastroenteritíd na KDaD vo FN v Nitre – A080

Na klinike detí a dorastu (KDaD) vo FN v Nitre evidujeme výskyt 5-tich prípadov rotavírusových enteritíd. Epidemiologickým štetrením dňa 1.4.2021 bolo zistené, že v čase od 20. do 30.3.2021 z celkového počtu 139 exponovaných (96 pacientov a doprovodu a 43 osôb ošetrojúceho personálu) ochoreli 3 pacienti a 2 matky hospitalizované ako doprovod. Z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Prameňom nákazy bolo dieťa hospitalizované s potvrdenou rotavírusovou enteritídou. Odobraté stery z prostredia kliniky na objektivizáciu boli vyhovujúce, aktuálne používané dezinfekčné prostriedky boli účinné okamžite. Na KDaD boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia, viac prípadov ochorení sa nevyskytlo.

Epidemický výskyt gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu v Psychiatrickej nemocnici (PN) Veľké Zálužie – A09

Dňa 7.6.2021 bol telefonicky nahlásený výskyt gastroenteritíd u pacientov a personálu IV. primariátu PN Veľké Zálužie. Dňa 8.6.2021 bol v zariadení vykonaný štátny zdravotný dozor, pri ktorom bolo zistené: V dňoch 6. a 7. júna .2021 ochorelo 7 pacientov z celkového počtu 84 hospitalizovaných a zo 60 zamestnancov oddelenia a rehabilitácie ochorelo 6 osôb. Klinicky sa ochorenia prejavili bolesťami brucha, hnačkami a zvýšenou teplotou. Výter z rekta na kultivačné vyšetrenie bol odobratý od 7-ich pacientov a stolica na virologické vyšetrenie od 4 osôb – výsledky všetkých vyšetrení boli negatívne. Liečba bola symptomatická – Endiex, Reasec, Hylak, rehydratácia a diéta. Na oddelení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt enterokolitíd spôsobených Clostridium difficile v DOS v Nitre – A047

V DOS Zlatý vek v Nitre evidujeme v čase od 5. do 7.8.2021 epidemický výskyt hnačkových ochorení. Z počtu 31 klientov a 22 osôb ošetrojúceho personálu ochoreli 4 klienti. Z nich bola u 1 pacientky zo stolice potvrdená infekcia spôsobená Clostridium difficile toxín A (pacientka hospitalizovaná vo FN Trnava cca mesiac - podávaná 4-kombinácia antibiotík – jedná sa o NN FN Trnavy). Menovaná bola predpokladaným prameňom nákazy pre 3-och spolupacientov, ktorí mali negatívne výsledky vyšetrenia stolíc aj tampónov rekta. Klinicky sa ochorenia prejavili vodnatými hnačkami bez teploty v trvaní 2-3 dni. Terapia bola podávaná symptomatická. Dňa 10.8.2021 bol v danom zariadení vykonaný ŠZD spojený s objektivizáciou prostredia (odbery sterov z prostredia a troch používaných dezinfekčných roztokov na zistenie účinnosti) – výsledky boli vyhovujúce. Na oddelení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení v PN Veľké Zálužie – U071

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie evidujeme od 13. do 20. 9.2021 epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Ochorenia sa vyskytli na II. oddelení, kde bola zo 79 pacientiek zistená pozitivita u 7-ich. Ochorenia boli potvrdené antigénovým aj RT PCR vyšetrením. Zo 45-tich osôb personálu neochorel nikto. Štyri pacientky mali mierne príznaky ochorenia (bolesť hlavy, subfebrilita, celková slabosť) a 3 boli bezpríznakové.. Na oddelení

boli nariadené protiepidemické opatrenia a bola zabezpečená izolácia pozitívnych, blízkych kontaktov a ostatných pacientov II. primariátu.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení v ZSS Nitrava Nitra – U 0711

V Zariadení sociálnych služieb Nitrava v Nitre evidujeme v čase od 5. do 10.11.2021 epidemický výskyt koronavírusových infekcií u 6 osôb. Z celkového počtu 74 osôb (z toho 56 klientov a 18 zamestnancov) ochoreli 4 klientky a 2 osoby personálu. Zo 6-tich pozitívne testovaných osôb boli očkované iba 2 klientky. Ochorenia mali mierny priebeh, jedna polymorbídna neočkovaná klientka bola hospitalizovaná na infekčnej klinike. V zariadení boli prijaté protiepidemické opatrenia, choré klientky boli odizolované a chorý personál bol vylúčený z práce.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení v ZSS Borinka Nitra – U 0711

V ZSS Borinka v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových ochorení u klientov aj personálu zariadenia. Od 22. do 30. 11.2021 ochorelo 12 klientov a 6 osôb personálu. Celkom je v zariadení umiestnených 142 klientov o ktorých sa stará 125 zamestnancov. Chorí klienti boli odizolovaní, v zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení na urologickom odd. FN Nitra – U 071

Na urologickom oddelení FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 21. do 25.11.2021 ochoreli 4 pacienti a 3 osoby personálu z 30-tich exponovaných osôb (12 pacientov a 18 osôb ošetrojúceho personálu). Ochorenie u prvého pacienta bolo zistené pozitívnym antigénovým testom pri prepustení do domácej starostlivosti. Pozitívne testovaný bol aj jeho spolupacient. Dňa 23.11.2021 boli pretestovaní všetci hospitalizovaní pacienti a personál a pozitivita bola zistená ešte u jedného pacienta a u 3 osôb personálu. Ochorenia mali bezpríznakový alebo mierny priebeh, jeden pacient bol izolovaný na infekčnej klinike, dvaja v domácej karanténe. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia s antigénovým testovaním a izoláciou kontaktov.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení na kardiolog. klinika FN v Nitre- U071

Na kardiologickej klinike vo FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 23. do 30.11.2021 ochorel 10 pacientov a 1 osoba ošetrojúceho personálu z 53-och exponovaných osôb (33 pacientov a 20 osôb ošetrojúceho personálu). Ako prvá bola pozitívne testovaná neočkovaná pacientka s klinickými príznakmi. Ostatní pozitívne testovaní pacienti boli v epidemiologickej súvislosti. Ochorenia mali mierny priebeh, 4 pacienti boli odizolovaní na infekčnej klinike. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia s izoláciou chorých aj ich kontaktov.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení v ŠN Nitra – U 071

V ŠN sv Svorada v Nitre na I. PaF oddelení v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových ochorení. V čase od 24. do 26. 11. 2021 ochoreli 4 pacienti z 33-och hospitalizovaných. Z 20 osôb ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh a všetci chorí boli izolovaní na kovidovom oddelení ŠN.

Epidemický výskyt koronavírusových ochorení v ŠN Nitra – U071

V Špecializovanej nemocnici sv. Svorada v Nitre na II. PaF oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 5. do 16. 11.2021 ochorelo zo 49 exponovaných (18 pacientov a 31 osôb personálu) 14 osôb – 7 pacientov a 7 osôb personálu. Chorý personál bol vylúčený z práce a pozitívne testovaní pacienti boli odizolovaní na kovidovom oddelení ŠN v Nitre. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidémia norovírusových enteritíd v Zariadení pre seniorov Nitra Zobor (ZpS)– A 081

V ZpS v Nitre evidujeme epidémiu norovírusových enteritíd. Spolu od 24. do 31.12.2021 ochorelo 59 osôb (42 klientov a 17 zamestnancov) z celkového počtu 241 exponovaných (156 klientov a 85 zamestnancov). Ochorenia sa klinicky manifestovali pod obrazom hnačky a zvracania. Trvali v rozpätí od 24 do 48 hodín. Hospitalizáciu si

nevyžiadalo žiadne ochorenie. V rámci terapie bola nasadená diéta, hydratácia a symptomatická liečba. Stolice na dôkaz vírusovej etiológie boli odobraté od 9-ich akútne chorých osôb a od 14-ich klientov tampón rekta (TR) na kultivačné vyšetrenie. Jedenkrát bola zo stolice potvrdená norovírusová infekcia, výtery z rekta boli negatívne. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidémia gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu v ZSS Nitrava Nitra – A09

V zariadení sociálnych služieb Nitrava v Nitre evidujeme v období od 23. do 31.12.2021 epidemický výskyt gastroenteritíd - ochorelo 47 klientov a 5 osôb ošetrojúceho personálu z celkového počtu 153 exponovaných osôb (121 klientov a 32 zamestnancov). Ochorenia mali ľahký klinický priebeh - hnačky a zvracanie, u 4-och aj subfebrílie. Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne ochorenie. Stolice na dôkaz vírusovej etiológie boli odobraté od 5-tich akútne chorých osôb a od 11-tich klientov TR na kultivačné vyšetrenie. Výsledky všetkých vyšetrení boli negatívne. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Oddelenie RT a KO FN v Nitre – epidémia koronavírusových ochorení – U 071

Na oddelení radiačnej a klinickej onkológie (RT a KO) vo FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 23. do 29.12.2021 ochorelo 6 pacientov a 5 osôb ošetrojúceho personálu z 35-ich exponovaných osôb (17 pacientov a 18 osôb ošetrojúceho personálu). Ako prvý bol pozitívne testovaný neočkovaný pacient s klinickými príznakmi. Ostatní pozitívne testovaní pacienti a personál boli v epidemiologickej súvislosti. Ochorenia mali mierny priebeh, 4 pacienti boli izolovaní na infekčnej klinike. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia a bola zabezpečená izoláciou chorých osôb aj kontaktov.

Chirurgická klinika FN Nitra epidémia koronavírusových ochorení – U 071

Na chirurgickej klinike FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 26. do 31.12.2021 ochoreli 3 pacienti z 23 hospitalizovaných a 1 osoba z 12-ich osôb ošetrojúceho personálu. Chorí pacienti boli izolovaní na infekčnej klinike. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

ŠN sv. Svorada Nitra Zobor - epidémia koronavírusových ochorení – U 071

V Špecializovanej nemocnici sv. Svorada v Nitre evidujeme na 4-och oddeleniach (klinickej onkológie, I. PaF, II PaF a oddelení dlhodobu chorých) epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 5. do 31.12.2021 ochorelo 16 pacientov z 92 hospitalizovaných a 7 osôb ošetrojúceho personálu zo 62-och exponovaných. Ochorenia mali mierny priebeh, chorí pacienti boli izolovaní na kovidovom oddelení ŠN, kontakty boli izolované na oddeleniach. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia, chorý personál bol vylúčený z práce.

Epidemický výskyt Klebsielly pneumoniae CPE u pacientov hospitalizovaných na kovidovom KAIM FN v Nitre

V mesiacoch november a december evidujeme vo FN v Nitre na kovidovom KAIM u 22-och hospitalizovaných pacientov nosičstvo a infekcie spôsobené Klebsiellou pneumoniae produkujúcou karbapenemázu (KP CPE). U 15-ich pacientov ventilátorovú pneumóniu, u 13-ich nosičstvo KP CPE, u 5-ich sepsu a u 2-och infekciu močových orgánov po zavedení permanentného močového katétra. Na klinike boli nariadené protiepidemiologické opatrenia.

Protrahovaná epidémia koronavírusových ochorení na Kardiologickej klinike FN V Nitre

Na kardiologickej klinike vo FN v Nitre evidujeme v mesiacoch november a december protrahovanú epidémiu koronavírusových ochorení. Spolu v epidemiologickej súvislosti ochorelo 25 hospitalizovaných pacientov a 4 osoby ošetrojúceho personálu zo 123 exponovaných osôb (101 pacientov a 22 osôb personálu). Ako prvá bola pozitívne testovaná

neočkovaná pacientka s klinickými príznakmi. Ostatní pozitívne testovaní pacienti boli v epidemiologickej súvislosti. Ochorenia mali bezpríznakový alebo mierny priebeh, pozitívni pacienti boli izolovaní na infekčnej klinike alebo pokiaľ to zdravotný stav umožňoval boli izolovaní doma. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Rozdelenie nozokomiálnych nákaz:

V skupine **črevných infekcií** evidujeme 460 prípadov, t.j. 33,2 % z celkového počtu: 320-krát enterokolitída spôsobená *Clostridium difficile* (CD), 54-krát gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu, 45-krát norovírusová enteritída, 20-krát rotavírusová, enteritída, 3-krát kampylobakteriálna enteritída, 1-krát adenovírusová enteritída a 17- krát nosičstvo *Klebsiely pneumoniae* CPE. Laboratórne boli potvrdené 317x *Clostridium difficile*, 18x rotavírusy, 17x *Klebsiella pneumoniae* CPE, 4x norovírusy, 3x *Campylobacter jejunii*, 1x adenovírusy, 27x ZES kultivačne nevyšetrený, 17x ZES kultivačne negatívny, 21x negatívny a 35x nebol materiál na vyšetrenie odobratý.

Ochorenie **dolných dýchacích ciest** vykazujeme 132-krát, t.j. 9,5%. K najčastejšie hláseným diagnózam patrili: bronchopneumónia po umelej pľúcnej ventilácii (UPV) 69-krát, bronchopneumónie 48-krát, 11-krát pľúcna kandidóza a 4-krát bronchitída. Kultivačne boli izolované: 59x *Klebsiella pneumoniae*, 21x *Pseudomonas aeruginosa*, 12x *Staphylococcus aureus*, 11x *Candida albicans* 7x *Acinetobacter baumannii*, 5x *Enterobacter*, po 3x *E.coli* a *Enterococcus faecalis*, sporadicky *Proteus mirabilis* a *Citrobacter*. Sedemkrát bol výsledok vyšetrenia nezistený a 2-krát nebol materiál na vyšetrenie odobratý.

Ochorenia **horných dýchacích ciest** vykazujeme v 384-och prípadoch, t.j. 27,7% - 380-krát koronavírusová infekcia, 3-krát infekcia horných ciest dýchacích a 1-krát faryngitída. Laboratórne bola 380x potvrdená infekcia spôsobená 2019-nCoV, 1x *Staphylococcus aureus* a 3-krát výsledok vyšetrenia nezistený.

Ochorenia **urogenitálneho traktu** evidujeme 125-krát, t.j. 9,0 % - z toho 98 infekcií močových orgánov po zavedení permanentného močového katétra, 15 cystitíd, 10 kandidóz urogenitálnych miest, 1 pyelonefritída a 1 prostatitída. Ako etiologické agens boli izolované: 37x enterokoky, 22x *Klebsiella pneumoniae*, 20x *E.coli*, 16x *Pseudomonas aeruginosa*, 10x kandidy, 6x *Proteus mirabilis*, 3x *Staphylococcus aureus*, 2x *Enterobacter*, sporadicky *Streptococcus* skupiny B, *Proteus vulgaris*, *Acinetobacter baumannii*, *Klebsiella oxitoca* *Pseudomonas cepacia*, 2x výsledok vyšetrenia nezistený a 2-krát nebol materiál na vyšetrenie odobratý.

Infekcie **kože a slizníc** – v tejto skupine evidujeme 23 ochorenia, t.j. 1,7% a to: 15 inflamovaných dekubitov, 4 –krát svrab a 4 kožné abscesy. Kultivačne boli izolované: 6x *Staphylococcus aureus*, 5x *Klebsiella pneumoniae*, 3x *Proteus mirabilis*, 2x enterokoky, sporadicky *Pseudomonas aeruginosa*, *E.coli*, *Staphylococcus haemolyticus* a zákožka svrabová. Trikrát nebol materiál na vyšetrenie odobratý.

V skupine **infekcií v mieste chirurgického výkonu** je zaradených 23 ochorenia, t.j. 1,7%, z toho 21 infekcií v mieste operačného výkonu, 1 infekcia amputačného kýtľa a 1 infekcia spôsobená vnútornou kĺbovou pomôckou. Izolovaným etiologickým agens boli: po 6x *Klebsiella pneumoniae* a *Pseudomonas aeruginosa*, 3x *Staphylococcus aureus*, po 2x enterokoky a *Proteus mirabilis*, sporadicky *Staphylococcus haemolyticus*, *E.coli*, *Proteus vulgaris* a *Staphylococcus epidermidis*.

Ochorenie na **sepsu** vykazujeme 215 t.j. 15,5%. V spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie bolo 203 prípadov t.j. 94,4% vyhládaných. Podľa pohlavia ochorelo 126 mužov a 89 žien. Podľa výskytu bol najvyšší počet prípadov na KAIM - 86, 30 na infekčnej klinike, 16 na neurologickej klinike, 15 ochorenia na internej klinike, 11 na kardiologickej klinike, 8 na oddelení rádioterapie a klinickej onkológie, 10 na urologickom oddelení a chirurgickej klinike, 3 ochorenia na oddelení cievnej chirurgie po 2 ochorenia na

neonatologickom oddelení, na neurochirurgickej klinike a klinike úrazovej chirurgie, sporadicky na klinike FBLR a DaD, 6 prípadov v ŠN Nitra, 5 prípadov vo FMC dialyzačné služby v Nitre, 4 prípady v Kardiocentre a 3 prípady v ZSS. Ako pôvodcovia sa uplatnili: 41-krát Staphylococcus hominis, 33-krát enterokoky, 28-krát Klebsiella pneumoniae, 27-krát Staphylococcus haemolyticus, 15-krát Staphylococcus aureus (z toho 6x MRSA) 13-krát Staphylococcus epidermidis, , 14-krát E.coli, 10-krát Enterobacter cloacae, 6-krát Pseudomonas aeruginosa, 5-krát Citrobacter freundii, 4-krát iné špecifikované stafylokoky, 3-krát Candida albicans, po 2-krát Serratia marcescens, Acinetobacter baumannii a iná kandida, sporadicky Proteus mirabilis, Enterobacter aerogenes, Klebsiella oxitoca, mikroorganizmy g- a iné špecifikované mikroorganizmy. Päťkrát nebola hemokultúra na vyšetrenie odobraná. Z celkového počtu 215 evidovaných prípadov sepsy skončilo 145 uzdravením, 27 pacientov exitovalo na sepsu a 43 pacientov exitovalo na základné ochorenie.

V skupine „iné“ evidujeme spolu 25 ochorení (t.j. 1,8%) a to 20 flebitíd, 4 peritonitídy a 1 meningitída. Ako pôvodcovia boli izolovaní: po 4x Staphylococcus hominis a Klebsiella pneumoniae, 3-krát Pseudomonas aeruginosa, sporadicky Staphylococcus aureus, Enterobacter, mikroorganizmy g-, Staphylococcus epidermidis, 9x výsledok vyšetrenia nezistený a 1-krát neurčený.

V skupine **gynekologických infekcií** evidujeme 1 mastitídu (t.j. 0,1) - kultivačne Staphylococcus aureus.

Úmrtie - v tomto roku vykazujeme v Nitre 26 úmrtí na nozokomiálnu sepsu a 1 úmrtie na klostrídiovú pankolitídu. Úmrtia na kovidovú pneumóniu sú zahrnuté v časti epidemiológie.

FN Nitra - KAIM

-64-ročná pacientka s kovidovou pneumóniou preložená zo ŠN Zobor pre progresiu respiračnej insuficiencie. Od prekladu nutná algosedácia, realizovaná orotracheálna intubácia (OTI) a napojená na umelú pľúcnu ventiláciu (UPV) s agresívnym ventilačnými parametrami. Od prijatia zavedený centrálny venózný katéter (CVK), arteriálny katéter (AK), permanentný močový katéter (PMK) a nasogastrická sonda (NGS). Na 4. deň pacientka febrilná, s triaškami, tachykardiou a v laboratórnom obraze elevácia zápalových parametrov. Aj napriek komplexnej liečbe pacientkin stav progreduje, rozvoj multiorgánového zlyhania (MODS), vyčerpané možnosti liečby. V ten istý deň pacientka exituje na septický šok. Nepitvaná. Z odobratých hemokultúr dodatočne izolovaná Candida albicans.

-50-ročný pacient s kovidovou pneumóniou privezený s prejavmi ťažkej hypoxémie. Od prijatia zavedený AK, CVK, PMK, realizovaná OTI a napojený na UPV. Pacient cirkulačne nestabilný. Na 5. deň pacient septický, z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus epidermidis. Na 9. deň rapidne zhoršenie stavu, obraz septického šoku s rozvojom multiorgánového zlyhávania (obeh, pľúca, obličky) a ťažká refrakterná hypotenzia. Pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-40-ročný pacient hypertonik, diabetik s kovidovou pneumóniou prijatý pre hyposaturácie (45%) a dyspnoe. Od prijatia zavedený AK, CVK, napojený na HI Flow ventiláciu. Pacient výrazne nekludný, agitovaný, postupná progresia respiračnej insuficiencie a na 3.deň nutná OTI a UPV s agresívnymi parametrami, podpora obehu noradrenalinom. Na 10.deň rozvoj septického šoku s MODS a zhoršenými pľúcnymi funkciami. Z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus epidermidis. Na 13. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-49-ročný pacient hypertonik s 12-dňovou anamnézou kovidových príznakov prijatý na infekčnú kliniku pre hyposaturáciu a dyspnoe. Od prijatia zavedená periférna venózna kanyla (PVK) a podávaná komplexná liečba COVID-19. Pre progredujúcu hyposaturáciu na 5. deň preložený na KAIM. Od prekladu kanylácia artérie a CŽ, realizovaná OTI a napojený na

UPV. Na 10. deň od prijatia rozvoj septického stavu s febrilitami, anúriou a rozvojom MODS- pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-54-ročná pacientka s mozgovým infarktom vo vertebro-bazilárnom riečisku po neúspešnom pokuse na mozgových cievach a následnom podaní trombolytickej liečby prijatá na KAIM. Pri prijatí GCS 7 bodov, zavedený CVK, AK, PKM, intubovaná a napojená na UPV. Na 6. deň stav komplikovaný febrilitami, tachykardiou a eleváciou zápalových parametrov. Odobraté hemokultúry s nálezom Staphylococcus epidermidis. Empiricky rotovaná antibiotická terapia, extrakcia AK. Klinický trvá obraz septického stavu, do liečby pridané vazopresory a na 8.deň pacientka exituje na septický šok. Nepitvaná.

-62-ročný pacient privezený posádkou RZP pre dyspnoe, tachypnoe a hyposaturácie (antigénový test na Covid negat.) - ťažkosti trvajúce 3 dni s postupným zhoršovaním. Od prijatia kanylácia artérie, centrálnej žily, zavedený PMK a napojený na Hi Flow ventiláciu. Na 5. deň zhoršenie klinického stavu – pacient febrilný, tachykardický s triaškami. Z odobratých hemokultúr izolovaný Enterococcus faecalis - cielená úprava antibiotickej terapie. Aj napriek komplexnej terapii elevácia zápalových parametrov a rozvoj MODS. Na 16. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-69-ročný pacient prijatý pre dyspnoe a hyposaturácie. Od prijatia pre prehlbovanie hypoxémie nevyhnutná OTI a invazívna UPV, kanylácia centrálnej žily a artérie, rotácia do pronácie. Na 7. deň po prechodnom zlepšení klinického stavu pacient septický, zrealizovaná punkčná dilatačná tracheostómia. Z odobratých hemokultúr izolovaný Enterococcus faecalis. Podávaná cielená antibiotická terapia. Klinický stav sa nelepší, progreduje multiorgánová dysfunkcia a prehlbovanie MODS. Na 14. deň od prijatia pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-43-ročný pacient - epileptik prijatý na infekčnú kliniku so 7 dňovou anamnézou kovidovej infekcie. Od prijatia napojený na HI Flow ventiláciu a podávaná komplexná terapia kovidovej infekcie. Na 6. deň pre zhoršujúce sa dyspnoe a hyposaturácie preložený na KAIM. Tu pokračovanie v kovidovej liečbe, pre desaturácie nutná algosedácia, realizovaná OTI a napojený na UPV s agresívnymi ventilačnými parametrami. Na 10. deň rozvoj septického stavu. Odobraté hemokultúry s nálezom Eenterococcus faecalis - multirezistentný kmeň - do liečby pridaný Colimycin do nebulizácie. Septický stav pretrváva, rozvoj MODS (pľúca, obličky, pečeň) a na 22. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-65-ročný polymorbídny pacient pôvodne prijatý na infekčnú kliniku s kovidovou pneumóniou, infektológom doporučená liečba remdesivirom. Pre progresiu respiračnej insuficiencie na 4. deň preložený na KAIM. Tu od prijatia napojený na Hi Flow ventiláciu, ale na 2. deň od prekladu nutná analgosedácia, realizovaná OTI, kanylácia centrálnej žily a artérie. UPV s agresívnymi ventilačnými parametrami, podpora obehu noradrenalinom a polohovaný do pronačnej polohy. Na 11. deň rozvoj septického stavu s eleváciou zápalových parametrov, rozvoj MODS, cirkulačnou nestabilitou, anúriou a na 12. deň pacient exituje na septický šok. Z odobratých hemokultúr dodatočne izolovaný Staphylococcus haemolyticus. Nepitvaný.

-52-ročný hypertonik s kovidovou pneumóniou prijatý pre respiračnú insuficienciu. Od prijatia algosedovaný, zavedený CVK, AK, PMK, realizovaná OTI a napojený na umelú pľúcnu ventiláciu. Podávaná komplexná terapia kovidovej infekcie. Na 6. deň pacient septický, febrilný, detekovaný emfyzém supraklavikulárne vľavo - zavedenie hrudného drénu. Z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus hominis. Podávaná kombinovaná antibiotická terapia. Aj napriek komplexnej liečbe klinický stav progreduje, rozvíja sa MODS a na 12. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-72-ročná onkologická pacientka s duplexným karcinómom prijatá na infekčnú kliniku pre kovidovú pneumóniu. Zahájená komplexná liečba, ale pre zhoršujúcu respiračnú insuficienciu na 3. deň preložená na KAIM. Od prekladu kanylácia CŽ a artérie, zavedený PMK, pacientka

algosedovaná, realizovaná OTI a napojená na UPV. Na 12. deň rozvoj sepsy s MODS a systémovej zápalovej odpovede organizmu (SIRS) s orgánovým zlyhávaním. Odobraté hemokultúry s nálezom *Staphylococcus hominis*. Podávaná cielená antibiotická terapia. Po vyčerpaní orgánových rezerv pacientka na 18. deň od prijatia exituje na septický šok. Nepitvaná.

-63-ročný hypertonik s 10 dní trvajúcimi respiračnými ťažkosťami. Obvodným lekárom naordinovaná antibiotická terapia. Na 3. deň pre zhoršenie stavu a progresiu dušnosti prijatý na KAIM. Pri prijíme nutná sedácia, myorelaxácia, realizovaná OTI, napojený na UPV, kanylácia ČŽ a artérie. Na 17. deň pacient febrilný, s tachykardiou a v laboratórnom obraze eleváciou zápalových parametrov. Odobraté hemokultúry s nálezom *Staphylococcus hominis*. Aj napriek komplexnej cielej terapii sa klinický stav nelepší, progreduje multiorgánové zlyhanie, pacient po vyčerpaní orgánových rezerv exituje na septický šok. Nepitvaný.

-62-ročná pacientka hospitalizovaná na infekčnej klinike s respiračnými ťažkosťami a potvrdenou kovidovou infekciou. Na 5. deň pre progresiu respiračnej insuficiencie preložená na KAIM. Od prekladu zavedený CVK, AK, PMK, realizovaná OTI a napojená na UPV. Podávaná komplexná terapia, na 8. deň zrealizovaná punkčná dilatačná tracheostómia. Na 9. deň rozvoj septického stavu s rozvojom MODS. Z odobratých hemokultúr izolovaný *Staphylococcus hominis*. Klinický stav sa nelepší, na 12. deň pacientka exituje na septický šok. Nepitvaná.

-66-ročný pacient - hypertonik s kovidovou infekciou preložený z NsP Levice pre hyposaturácie. Od prekladu zavedený CVK, AK, PMK, realizovaná OTI, napojený na UPV s agresívnymi ventilačnými parametrami a obeh na podpore noradrenalinom. Na 7. deň rozvoj septického stavu s MODS, z hemokultúr izolovaný *Enterococcus faecium*. Podávaná cielená antibiotická terapia. Klinický stav sa nelepší, na 14. deň pacient po vyčerpaní orgánových rezerv exituje na septický šok. Nepitvaný.

-67-ročná pacientka prijatá na chirurgickú kliniku s dg. ileózny stav s perforáciou tenkého čreva. Po neodkladnej príprave operovaná – resekcia tenkého čreva, toaleta a drenáž. Pre pooperačnú respiračnú insuficienciu a nutnosť UPV preložená na KAIM. Od prekladu zavedený CVK, PMK, NGS a realizovaná OTI. Na 4. deň hospitalizácia komplikovaná rozvojom septického stavu pri peritonitíde, kardiálnym zlyhávaním a rozvojom MODS. Z odobratých hemokultúr izolovaný *Staphylococcus haemolyticus*. Aj napriek komplexnej terapii sa klinický stav pacientky nelepší a po vyčerpaní orgánových rezerv pacientka na 8. deň existuje na septický šok. Nepitvaná.

-57-ročný neočkovaný hypertonik hospitalizovaný na infekčnej klinike s potvrdenou kovidovou pneumóniou. Podávaná komplexná terapia kovidu s oxygenoterapiou, na druhý deň Hi Flow ventilácia. Na tretí deň pre prehlbovanie respiračnej insuficiencie a nutnosti invazívnej ventilácie preložený na KAIM. Od prekladu zavedený CVK, PMK, NGS a realizovaná OTI, na 8. deň punkčná dilatačná tracheostómia, pooperačne nutná revízia pre krvácanie. Na 11. deň rozvoj sepsy s MODS, z odobratých hemokultúr izolovaný *Staphylococcus hominis*. Empiricky podávaná antibiotická terapia. Klinický stav progreduje a na 13. deň od prijatia pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

-59-ročná neočkovaná pacientka hospitalizovaná na infekčnej klinike pre hyposaturácie pri potvrdenej kovidovej infekcii. Podávaná komplexná terapia kovidu s oxygenoterapiou, na druhý deň HFLO ventilácia. Aj napriek vyťaženej terapii pretrváva dyspnoe a hyposaturácie, preto na 3. deň indikovaný preklad na KAIM. Od prekladu zavedený CVK, PMK, NGS, realizovaná OTI a napojená na UPV. Na 7. deň hospitalizácia komplikovaná rozvojom septického stavu – febrility, tachykardia a elevácia markerov zápalu, z odobratých hemokultúr izolovaná *Klebsiella pneumoniae* CPE. Podávaná antibiotická terapia zameraná podľa citlivosti. Na 8. deň pre lokálnu infekciu odstránený CVK, dočasne iba periférny prístup, úprava antibiotík (AMI ex, COL ex, pridaný Zavicefta). Naďalej však progresia sepsy

s MODS a na 13. deň po vyčerpaní orgánových rezerv asystólia, areflexia, konštatovaný exitus na septický šok. Nepitvaná.

-61-ročný polymorbídny nezaočkovaný pacient s aneuryzmou abdominálnej aorty hospitalizovaný na infekčnej klinike s kovidovou pneumóniou. Aj pri plne vyťaženej terapii progreduje respiračná insuficiencia, preto na 3. deň preložený na KAIM. Od prekladu pacient analgosedovaný, zaintubovaný, napojený na UPV a zaistené invazívne vstupy. Na 6. deň nástup febrilit, elevácia zápalových parametrov – rozvoj sepsy s MODS. V odobratých hemokultúrach aj v stere z arteriálneho vstupu nález *Staphylococcus haemolyticus*, preto zrušený arteriálny katéter a úprava antibiotickej liečby. Aj napriek komplexnej, intenzívnej liečbe sa klinický stav nelepší, progreduje MODS (obeh, pľúca, obličky). Na 11. deň zastavenie obehu – pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Neurochirurgická klinika FN Nitra

-42-ročný pacient po coilingu aneuryzmy ACC a ACA hospitalizovaný pre pravostrannú hemiparézu a afáziu. Od prijatia kanylácia centrálnej žily a artérie, zavedená PVK a nasogastrická sonda. Na 6. deň zhoršenie vedomia, pacient febrilný, tachykardický s eleváciou zápalových parametrov. Preložený na KAIM – tu realizovaná tracheostómia a začatá invazívna UPV. Odobraté hemokultúry s nálezom *Klebsiella pneumoniae*. Pokračovanie v algosedácii a podpore obehu. Aj napriek komplexnej liečbe sa klinický stav nelepší, MODS naďalej v progresii. Zabezpečená výmena invazívnych vstupov a úprava antibiotickej terapie. Na 6. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Infekčná klinika FN Nitra

-65-ročný hypertonik s hepatopatiou prijatý pre 10. dňovú anamnézu ťažkostí - suchý kašeľ, iritácia dýchacích ciest a opuch hrdla. Postupná progresia respiračnej insuficiencie a na 6. deň preložený na KAIM. Tu napojený na HI Flow ventiláciu a kyslík polomaskou, podávaná komplexná liečba kovidovej pneumónie. Na 2. deň po preklade pacient septický s febrilitami, tachykardiou a eleváciou zápalových parametrov. Odobraté hemokultúry s nálezom *Staphylococcus haemolyticus*. Aj napriek liečbe progreduje septický stav, rozvoj MODS a na 15. deň od prijatia pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Klinika úrazovej chirurgie FN Nitra

-75-ročná polymorbídna imobilná pacientka umiestnená v DOS Zlatý vek prijatá pre bolesti kolena a ľavého bedra po páde. Od prijatia zavedený CVK, PVK a PMK. Pacientka po TEP coxae bilat. – CT vyšetrením diagnostikovaný absces šíriaci sa z kĺbneho púzdra do femuru. Na druhý deň pacientka operovaná – revízia abscesu, zavedený drén. Pre stálu fistuláciu naložený VAC systém – liečba bez efektu, preto na 25. deň hospitalizácie pristúpené k explantácii TEP z vitálnej indikácie. Po operácii pacientka septická, hypotenzná, schvátená, na 27. deň exituje na septický šok. Dodatočne z hemokultúr izolovaná *Klebsiella pneumoniae*. Nepitvaná.

Interná klinika FN Nitra

-56-ročný polymorbídny pacient s aktívnou rejeckiou transplantovanej obličky prijatý pre pleuropneumóniu a kachexiu. Od prijatia zavedená PVK, pacient počas hospitalizácie absolvoval pravidelné dialýzy. Počas intermitentnej dialýzy progresia respiračnej insuficiencie hyposaturácie a somnolencie – pacient preložený na KAIM. Tu od prijatia napojený na HI Flow ventiláciu, ale na druhý deň realizovaná orotracheálna intubácia a napojený na umelú pľúcnu ventiláciu. Už od prekladu pacient septický, s multiorgánovou dysfunkciou, zlyhávaním transplantovanej obličky. Aj napriek komplexnej liečbe progreduje multiorgánové zlyhávanie a na 11. deň pacient exituje na septický šok. Z hemokultúr izolovaný *Staphylococcus hominis*. Nepitvaný.

-56-ročný pacient bez interného predchorobia prijatý pre susp. systémové ochorenie spojiva – dermatomyozitídu. Od prijatia zavedená PVK, podaná pulzná dávka kortikoidov a na 12. deň v dobrom stave prepustený domov. Na druhý deň rehospitalizovaný pre celkovú slabosť,

algodyspeptický syndróm a kardiálnu dekompenzáciu. Od prijatia pacient septický, soporózný so šokovou cirkuláciou, oligurický, tachypnoický – preložený na KAIM. Od prekladu sedovaný, zaintubovaný, napojený na UPV. Aj napriek komplexnej vyťaženej terapii klinický stav progreduje a do 24. hodín od prekladu pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Kardiologická klinika

-81-ročný polymorbídny pacient s abscedujúcou orchiepididymitídou preložený z urológie pre akútne zhoršené kardiálne zlyhávanie a fluidothorax. Od prekladu zavedená PVK a PMK a podávaná komplexná terapia. Hospitalizácia na 27. deň komplikovaná rozvojom sepsy s febrilitami, triaškami, tachykardiou a v laboratórnom obraze eleváciou zápalových parametrov. Odobraté hemokultúry s nálezom *Klebsiella pneumoniae* CPE, ktorá bola vykultivovaná aj z TR, moču a rany a bola multirezistentná na všetky dostupné antibiotiká. Pacientovi podávaná symptomatická terapia, postupne dochádza k vyčerpaniu orgánových rezerv a na 32. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Urologické oddelenie

-83-ročná pacientka po nefrectomii so solitárnou obličkou prijatá na extrakciu konkrementu ureteroskopicky. Od prijatia zavedená PVK a PMK a na druhý deň operovaná. Po operácii akútne zhoršenie stavu, pacientka septická s rozvojom multiorgánového zlyhávania. Pre pretrvávajúcu tachykardiu privolaný kardiológ. Aj napriek komplexnej liečbe progreduje multiorgánové zlyhávanie, pre rozvoj respiračnej insuficiencie privolaný anesteziológ, ktorý zahájil kardiopulmonálnu resuscitáciu, pacientka zaintubovaná. Klinický stav pacientky sa nelepší na 8. deň od prijatia exituje na septický šok. Z odobratých hemokultúr dodatočne izolovaná *Klebsiella pneumoniae*. Nepitvaná.

FMC-dialyzačné služby – Rázusova ul. Nitra

-52-ročný polymorbídny pacient zaradený do chronického dialyzačného programu a 3-krát týždenne dialyzovaný prijatý na internú kliniku pre septický stav pri kavalovej infekcii (infikovaný Perm cath). Od prijatia pacient febrilný, schvátený, s triaškami, tachykardiou a eleváciou zápalových parametrov. Odobraté hemokultúry s nálezom *Staphylococcus aureus* – MSSA. Aj napriek komplexnej terapii sa klinický stav nelepší, prehĺbuje sa porucha vedomia a na 6. deň od prijatia pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Úmrtie na klostrídiovú pankolitídu – interná klinika FN Nitra

- 63-ročná pacientka po prekonanej Covid 19 infekcii (12/20) s novozisteným diabetom hospitalizovaná na internej klinike od 9. do 12.2.2021. Dňa 16.2. opakovane prijatá s ťažkou klostrídiovou pankolitídou. Na 9. deň z vitálnej indikácie vykonaná kolektómia s terminálnou ileostomiou. Aj napriek komplexnej terapii na 2. deň po operačnom výkone pacientka exituje na toxický šok pri klostrídiovej pankolitíde. Nepitvaná.

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych ochorení zasadala 2-krát: v Špecializovanej nemocnici sv. Svorada v Nitre a v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie:

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie sa uskutočnila dňa 9.2.2021 dištančne. Na Komisii bol analyzovaný výskyt hlásených a vyhľadaných nozokomiálnych ochorení za rok 2020 a prvé dva mesiace roku 2021. Bola zdôraznená nutnosť mikrobiologickej diagnostiky a správnej antibiotickej liečby, manažment pacienta s kovidovou infekciou a protiepidemické opatrenia pri epidemickom výskyte kovidových infekcií.

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz zasadala v Špecializovanej nemocnici v Nitre dňa 8.6.2021. Na zasadaní bol analyzovaný výskyt hlásených a vyhľadaných nozokomiálnych ochorení za rok 2020 a prvý polrok 2021. Bola zdôraznená nutnosť aktívneho hlásenia nozokomiálnych ochorení a okamžitého hlásenia zvýšeného

výskytu nozokomiálnych ochorení z dôvodu zabezpečenia protiepidemických opatrení. Na Komisii boli odprednášané 3 prezentácie: Priebeh hospitalizácie pacientov s Covid 19 na reprofilizovaných lôžkach, Protiepidemické opatrenia pri infekcii vyvolanej Clostridium difficile a Porovnanie rezistencií mikróbov izolovaných v roku 2020 – porovnanie s rokom 2019.

Poranenia zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacientov s neznámym stavom infekciozity boli v tomto roku hlásené 24-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v 15-ich prípadoch a 9 poranení bolo podľa miesta trvalého bydliska odstúpených na príslušné RÚVZ .

Rozdelenie NN podľa výskytu v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra:

FN Nitra:

KAIM	198	86-sepsa, 47-bronchopneumónia po umelej pľúcnej ventilácii, 27-infekcia močových orgánov, 4-inflamovaný dekubit, 13- nosič KP CPE, 10-enterokolitída spôsob. Clostridium difficile, 3-kandidóza urogenitálnych miest, 2-pľúcna kandidóza, 3-koronavírusová infekcia, 1-bronchopneumónia, 2-flebitída
Infekčná klinika	123	72 -enterokolitída spôsobená Clostridium difficile, 30-sepsa, 5-bronchopneumónia, 3-inflamovaný dekubit, 2-flebitída, 6-infekcia moč.orgánov, 3- koronavírusová infekcia, 1-norovírusová enteritída, 1-kandidóza urogenitálnych miest
Interná klinika	87	41-enterokolitída spôsobená Clostridium difficile, 15-sepsa, 13-koronavírusová infekcia, 3-infekcia močových orgánov, 4-bronchopneumónia, 4-cystitída, 2-flebitída, 2-bronchitída, 1- kandidóza iných urogenitál.miest, 1-kampylob.enteritída, 1-nosič KP CPE
Kardiologická klinika	74	33- koronavírusová infekcia, 11-sepsa, 2-cystitída, 17-enterokolitída spôsob. Clostridium difficile, 8-infekcia močových orgánov, 1-pľúcna kandidóza, 1-rotavírusová enteritída, 1-adenovírusová enteritída
Neurologická klinika	63	18-enterokolitída spôsob.Clostridiom difficile,16-sepsa, 9-bronchopneumónia, 5- koronavírusová infekcia, 5-infekcia močových orgánov, 5- flebitída, 1-meningitída, 1-cystitída, 1-inflamovaný dekubit, 2-kandidóza iných urogenitál.miest
Chirurgická klinika	62	17- enterokolitída spôsob. Clostridium difficile, 10-sepsa, 11-infekcia v mieste operačného výkonu, 3-flebitída, 4- koronavírusová infekcia, 2-cystitída, 1-inflamovaný dekubit, 7- infekcia močových orgánov, 3-bronchopneumónia, 2-peritonitída, 1-infekcia amputačného kýt'ľa, 1- kandidóza iných urogenitál.miest
Oddelenie RT a KO	34	15- koronavírusová infekcia, 8-sepsa, 4-bronchopneumónia, 3- enterokolitída spôsob. Clostr.difficile, 1-infekt HCD, 1-infekcia močových orgánov, 1-flebitída, 1-absces
Odd.cievnej chirurgie	23	7-koronavírusová infekcia, 3- sepsa, 1-bronchopneumónia, 11- enterokolitída spôsob. CD, 1-inf. v mieste operač. výkonu
Urologické oddelenie	22	10-sepsa, 1-inf.v mieste operačného výkonu, 1-prostatitída, 4- koronavírusová infekcia, 2- enterokolitída spôsob. CD, 1-bronchopneumónia, 1- infekcia močových orgánov,

		1-pyelonefritída, 1-nosič KP CPE
Klinika DaD	22	17-rotavírusová enterit., 1-norovírusová enteritída, 1-flebitída, 1-sepsa, 1 enterokolitída spôsob. CD, 1-koronavírus.infekcia
Klinika ÚCH	21	8-enterokolitída spôsobená Clostridium difficile, 2-sepsa, 4-koronavírusová infekcia, 1- infekcia močových orgánov, 4- infekcia v mieste operačného výkonu, 1-plúcna kandidóza, 1- infekcia spôs. vnútornou kĺbovou pomôckou
Psychiatrická klinika	19	18- koronavírusová infekcia, 1-cystitis
Neurochirurgická kl.	11	2-sepsa, 1- infekcia v mieste operačného výkonu, 1-bronchopneumónia, 2- koronavírusová infekcia, 4- enterokolitída spôsobená CD, 1-bronchitída,
Klinika FBLR	5	2-flebitída, 1-cystitída, 1- infekcia močových orgánov, 1-sepsa
Gynek.pôrod. klinika	4	2- infekcia v mieste operačného výkonu, 1-mastitída, 1-peritonitída
Neonatologické odd.	3	2-sepsa, 1-rotavírusová enteritída
Ortopedické	2	1- norovírusová enteritída, 1-enterokolitída spôsobená CD
ORL klinika	1	1- infekcia v mieste operačného výkonu
ŠN sv. Svorada Zobor, n.o. Nitra		
	235	106-enterokolitída spôsobená Clostridium difficile, 6-sepsa, 33- koronavírusová infekcia, 35- infekcia močových orgánov, 23-bronchopneumónia, 22-bronchopneumónia po UPV, 2-flebitída, 2-absces, 2-inflamovaný dekubit, 1-peritonitída, 1-rotavírusová enteritída, 1-cystitída 1- kandidóza iných urogenitálnych miest
Psychiatrická nemocnica /PN/ Veľké Zálužie		
	48	34- koronavírusová infekcia, 2-infekt hor.ciest dýchacích, 7-gastroenteritáda pr.inf.pôvodu, 1-bronchitída, 1-bronchopneumónia, 1-faryngitída,1-cystitída, 1- enterokolitída spôsob. Clostr.difficile
FMC s.r.o., dialyzačné služby Nitra		
	7	5-sepsa, 2 koronavírusová infekcia
KARDIOCENTRUM s.r.o. Nitra		
	8	4-sepsa, 1- bronchopneumónia, 1- plúcna kandidóza, 2-koronavírusová infekcia
Dom opatrovateľskej služby Zlatý vek Nitra		
	12	6-enterokolitída spôsob. Clostr.difficile, 2-nosič KP CPE, 3-koronavírusová infekcia, 1-inf.močových orgánov
Hospic u sv. Bernadety Nitra		
	2	2- koronavírusová infekcia
Zariadenie pre seniorov Nitra		
	42	42-norovírusová enteritída
ZSS Borinka Nitra		
	52	43- koronavírusová infekcia, 3-sepsa, 1-bronchopneumónia, 2-inflamovaný dekubit, 2- infekcia močových orgánov, 1-enterokolitída spôsob. Clostridium difficile
ZSS Nitrava Nitra		
	96	91- koronavírusová infekcia, 2-svrab, 1-cystitída, 1-inflamovaný dekubit,1-absces
ZSS Viničky Nitra		
	100	48-koronavírusová infekcia, 2-kampylobakteriálna enteritída,

47-gastroenteritída pr.inf.pôvodu, 1-cystitída,
1-enterokolitída spôsobená CD, 1-inflamovaný dekubit

ZSS Promeritae Nitra

11 9-koronavírusová infekcia, 2-svrab

Rozdelenie NN podľa diagnózy:

Koronavírus. infekcia	379	33-kardiolog.kl.,13-interná kl., 4-chir.kl.,4-kl.ÚCH,5-neurol.kl., 15-odd.RT a KO, 18-psych.kl.,3.inf.kl., 7-odd.CCH, 3-KAIM, 4-urológ.odd, 2-neurochir.kl., 1-KDaD, 34-PN Veľké Zálužie, 33-ŠN Na, 2-Hospic Na, 2-Kardiocentrum Na, 2-FMC Na, 194-ZSS
Enterokolitída spôs. Clostr.difficile	320	72-infekčná kl., 41-interná kl., 18-neurol.kl.,17-chirurgická kl., 17-kardiologická kl., 11-odd.CCH, 10-KAIM, 8-kl.ÚCH, 4-neuroch. kl., 2-urológ.odd.,3-odd.RTaKO, 1-KDaD, 1-ortoped.kl., 106-ŠN Na, 1-PN Veľké Zálužie, 8-ZSS
Sepsa	215	86-KAIM, 30-infekčná kl., 15-interná kl., 16-neurolog.kl., 10-urológické odd., 11-kardiologická kl., 8-odd. RTaKO, 10-chirurgická kl., 3-odd.cievnej chirurgie, 2-kl.ÚCH, 2-neonatologické odd., 2-neurochir.kl., 1-KDaD, 1-FBLR, 6-ŠN Na, 5-FMC Nitra, 4-Kardiocentrum Na, 3-ZSS Na
Infekcia močových orgánov	98	27-KAIM, 3-interná kl., 5-neurolog. kl., 7-chirurgická kl., 8-kardiologická kl., 6-infekčná kl.,1-kl.ÚCH, 1-RTaKO, 1-FBLR kl.,1-urológické odd., 35-ŠN Na, 3-ZSS Na
BPN po UPV	69	47-KAIM, 22-ŠN Na
Gastroenteritída A 09	54	7-PN Veľké Zálužie, 47-ZSS
Bronchopneumónia	48	9-neurologická kl., 5-infekčná kl., 4-interná kl., 4- RTaKO, 3-chirurg. kl., 1-odd.CCH, 1-KAIM, 1-neuroch.kl., 1-urológ. odd., 16-ŠN Na, 1-PN Veľké Zálužie, 1-Kardiocentrum Nitra, 1-ZSS
Norovírusová enteritída	45	1-KDaD, 1-ortop. kl., 1-infekčná.kl., 42- ZSS
Infekcia v mieste operačného výkonu	21	11-chirurgická kl., 4-kl.ÚCH, 2-gyn.pôr.kl., 1-urológické odd., 1-neurochirurgická kl., 1-ORL kl., 1-odd.cievnej chirurgie
Kanylová flebitída	20	5-neurologická kl., 3-chirurgická kl., 2-interná kl., 2-KAIM, 1-odd.RTaKO, 2-infekčná kl., 2-FBLR kl., 1-KDaD, 2-ŠN Na
Rotavírus.enteritída	20	17-KDaD, 1-kardiolog.kl., 1-neonatolog.kl.,1-ŠN Na
Nosič KP CPE	17	13-KAIM, 1-interná kl., 1-urológ.odd, 2-ZSS Na
Inflamovaný dekubit	15	4-KAIM, 3-infekčná kl., 1-neurologická kl., 1-chirurg.kl., 2-ŠN Na, 4-ZSS
Cystitída	15	4-interná kl., 2-kardiolog.kl., 2-chirurg.kl.,1-psychiatrická kl., 1-kl.FBLR, 1-neurolog. kl., 1-ŠN Na, 1-PN Veľké Zálužie, 2-ZSS
Plúcna kandidóza	11	2-KAIM, 1-kardiolog.kl., 1-kl.ÚCH, 6-ŠN Na, 1-Kardiocentrum Na
Kandidóza iných urogenitál. miest	10	3-KAIM, 2-neurolog.kl., 1-chirurgická kl., 1-interná.kl., 1-infekčná kl., 2-ŠN Na
Bronchitída	4	2-interná kl., 1-neurochirurgická kl., 1-PN Veľké Zálužie
Peritonitída	4	2-chirurg.kl., 1-gyn.pôr.kl., 1-ŠN Na
Kožný absces	4	1-odd. RTaKO, 1-ŠN Na, 1-DOS Na
Svrab	4	4-ZSS

Infekt hor.ciest dých.	3	1-odd. RTaKO, 2-ŠN Na, 1-ZSS
Kampylobak.enter.	3	1-interná kl., 2-ZSS
Adenovírus.enter.	1	1-kardiolog.kl.
Meningitída	1	1-neurologická kl.
Pyelonefritída	1	1-urologické odd.
Inf.amputač.kýpťa	1	1-chirurg.kl.
Faryngitída	1	1-PN Veľké Zálužie
Mastitída	1	1-gyn.pôrod. kl.
Inf.zav.vnútorou kĺbovou pomôckou	1	1-kl.ÚCH
Prostatitída	1	1-urologické odd.

Tabuľka III.10.1

**Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných
v okrese Nitra v roku 2021**

Názov PZS	Počet nozokomiálnych nákaz	Počet hospit.	Proporcía
FN Nitra	774	23 414	3,3
PN Veľké Zálužie	48	2 352	2,0
ŠN Nitra	235	3 634	6,5
Kardiocentrum Na	8	3 248	0,2
ZSS Borinka Nitra	52	159	32,7
ZSS Viničky Nitra	100	153	65,4
ZSS Nitrava Nitra	96	201	47,8
ZpS Nitra	42	159	26,4
ZSS Promeritae	11	32	34,4
Hospic Nitra	2	12	16,7
DOS Zlatý vek Na	12	98	12,2
Spolu lôžkové zariadenia	1 380	33 462	4,1
FMC dialyzačné služby Rázusova Na	7	38 * dialýz 5 883	18,4
FMC dialyzačné služby Kocel'ovaNa	-	71 dialýz 12 006	-
Spolu dialyzačné pracoviská	7	109 dialýz 17 889	0,1
S p o l u	1 387	33 571	4,1

(*) počet dialýz

Tabuľka III.10.2

**Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných
v okrese Nitra v roku 2021**

Oddelenie, klinika	Počet nozokomiálnych nákaz	Počet hospit.	%
chirurgická	62	1 568	4,0
detí a dorastu	22	1 679	1,3
novorodenecké	3	1 313	0,2
Gynekolog. - pôrod.	4	2 171	0,2
infekčná	123	2 236	5,5
neurologická	63	1 281	4,9
KÚCH (**)	21	1 096	1,9
ortopedická	2	323	0,6
interná	87	2 108	4,1
kardiologická	74	1 476	5,0
ORL	1	431	0,2
očná	-	95	-
urologické	22	904	2,4
KAIM	198	499	39,7
psychiatrická	19	538	3,5
RT a KO	34	184+1 027	2,8
cievnej chirurgie	23	955	2,4
FBLR	5	314	1,6
neurochirurgické	11	632	1,7
JIS chirurgia	-	290	-
JIS KDaD	-	161	-
JIRS novor.	-	171	-
JIS neurologia	-	518	-
JIS interná	-	588	-
JIS kardio	-	694	-
JIS infekčná	-	162	-
FN Nitra spolu	774	23 414	3,3
ŠN Nitra	235	3 634	6,5
PN Veľké Zálužie	48	2 352	2,0
Kardiocentrum Nitra	8	3 248	0,3
ZpS Na	42	159	26,4
ZSS Borinka Nitra	52	159	32,7
ZSS Nitrava Nitra	96	201	47,8
ZSS Viničky Nitra	100	153	65,4
ZSS Promeritrae Na	11	32	34,4
Hospic Na	2	12	16,7
DOS Zlatý vek Na	12	98	12,2
Iné lôžkové spolu	606	10 048	6,0
FMC Koceľova Nitra	-	71	-
FMC Rázusova Nitra	7	38	18,4
Spolu	1 387	33 571	4,1

Tab. III.10.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Nitra za rok 2021

Diagnóza – MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A045	Kampylobakteriálna enteritída	3	0,2
A 047	Enterokolitída zapr.Clostridium difficile	320	23,1
A 080	Rotavírusová enteritída	20	1,4
A 081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	45	3,2
A 082	Adenovírusová enteritída	1	0,1
A 09	Gastroenteritída pravdep.inf.pôvodu	54	3,9
A 402	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	33	2,4
A 410	Septikémia vyvolaná Stp. aureus	15	1,1
A 411	Septikémia vyvolaná inými spec. Stafyl.	85	6,1
A 415	Septikémia vyvolaná inými g-org.	71	5,1
A 418	Iná špecifikovaná septikémia	1	0,1
A 419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	5	0,4
B 371	Pľúcna kandidóza	11	0,8
B 374	Kandidóza iných urogenitálnych miest	10	0,7
B 377	Kandidová septikémia	5	0,4
B 86	Svrab	4	0,3
G 009	Nešp. bakteriálny zápal mozgových plien	1	0,1
J 02	Akútny zápal hltana-pharyngitis acuta	1	0,1
J 06	Akútne infekcie HDC	3	0,2
J 150	Pneumónia vyvolaná Kleb.pneumoniae	26	1,9
J 151	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	6	0,4
J 152	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	5	0,4
J 154	Pneumónia vyvolaná inými streptokokmi	1	0,1
J 155	Pneumónia vyvolaná Escherichia coli	3	0,2
J 156	Pneumónia vyvolaná aeróbnymi g- mikr.	2	0,1
J 158	Iná bakteriálna pneumónia	1	0,1
J 159	Nešpecifikovaná bakteriálna pneumónia	2	0,1
J 180	Bližšie neurčená pneumónia	2	0,1
J 208	Akútna bronchitída – špecif.organ.	2	0,1
J 209	Bližšie neurčená akútna bronchitída	2	0,1
K 65	Zápal pobrušnice - peritonitis	4	0,3
L 02	Kožný absces	3	0,2
L 03	Celulitída-flegmóna	1	0,1
L 89	Dekubitálny vred - preležanina	15	1,1
N 10	Akútna tubulointersticiálna nefritída	1	0,1
N 300	Akútna cystitída	15	1,1
N 41	Zápalové choroby prostaty	1	0,1
O 91	Infekcia prsníka spojená s pôrodom	1	0,1
T 802	Kanylová flebitída	20	1,4
T 813	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	21	1,5
T 835	Infekcia močových orgánov	98	7,1
T 845	Inf. zav vnútornou kĺbovou protézou	1	0,1
T 857	Pneumónia po umelej pľúcnej ventilácii	69	5,0
T87.4	Infekcia amputačného kýtľa	1	0,1
U 071	COVID – 19 potvrdený PCR	379	27,3
Z 228	Nosič inej infekčnej choroby	17	1,2
SPOLU		1 387	100,0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť:

V okrese Nitra v roku 2021 zabezpečovala zdravotnícku starostlivosť:

- Fakultná nemocnica (FN) Nitra
- Špecializovaná nemocnica (ŠN) sv. Svorada Zobor, n. o., Nitra
- Psychiatrická nemocnica (PN), Veľké Zálužie
- Kardiocentrum Nitra s.r.o.
- 6 polikliník (PK) v meste Nitra (PK Chrenová, Klokočina, Sv. Medarda, Rázusova, ProCare, Čajkovského) a ambulancie v spádovom území mesta
- Poliklinika Vráble a ambulancie v spádovom území mesta
- MEDICAL MKP s.r.o., Nitra a Vráble
- Medicentrum Dzurilla s.r.o., Nitra
- Prvá nitrianska jednodňová chirurgia (PNJCH), Nitra
- AVELANE Clinic s.r.o., Nitra
- FMC dialyzačné služby s.r.o., Nitra, Rázusova
- FMC dialyzačné služby s.r.o., Nitra, Koceľova
- Izotopcentrum s.r.o., Nitra
- JESSENIUS - diagnostické centrum a.s., Nitra
- Národná transfúzna služba s.r.o., Nitra
- Hospic - Dom pokoja a zmieru u Bernadetky, Nitra
- Zariadenia sociálnej starostlivosti (ZSS)
- Domovy opatrovateľskej služby (DOS)
- Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)
- Denné stacionáre

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach (ZZ) okresu Nitra bol vykonaný 207 krát. Z toho komplexné preverky boli vykonané 159x, 18x mikrobiálny monitoring, 6x pri výskyte nozokomiálnych ochorení a bolo vydaných 24 posudkov. – **Tab. IV.1.1**, v nasledujúcich zdravotníckych zariadeniach :

Fakultná nemocnica Nitra (FN) je štátne ZZ pavilónového typu, ktoré má celkový počet lôžok 722 na: 14-tich klinikách (530 lôžok), 5-tich oddeleniach (149 lôžok), 8-mich JIS (43 lôžok).

FN má 91 špecializovaných ambulancií, 17 ÚPS, 12 SVLZ, 1 ambulancia primárneho kontaktu, 1 neurologický stacionár, 1 nemocničnú a 1 verejnú lekáreň, 15 operačných sál (OS) - z toho 2 sály s funkčnou vzduchotechnikou a laminárnym prúdením vzduchu a 13 sál s funkčnou vzduchotechnikou s trojstupňovou filtráciou vzduchu a 4 pooperačné izby s 23 lôžkami.

ŠZD v rámci FN bol vykonaný 2x na klinike detí a dorastu kde sme zaznamenali epidemický výskyt hnačkovitých ochorení. Na KAIM, chirurgickej a internej klinike sme zaznamenali výskyt Klebsielli pneumoniae produkujúcej CPE, na oddeleniach boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Vo FN sa sterilizácia vykonáva na oddelení centrálnej sterilizácie v 3 autoklávoch (AUT), v 1 formaldehydovom sterilizátore (FS) a v 1 plazmovom sterilizátore Sterrad (PS). Na chirurgických operačných sálach používajú 3 AUT, na gynekologickej operačnej sále 1 AUT a na očnej operačnej sále používajú 4 AUT.

Všetku sterilizačnú techniku na operačných sálach kontrolujeme v mesačných intervaloch a 1x ročne kontrolujeme kvalitu ovzdušia na operačných sálach aeroskopickým meraním.

V lekárni FN Nitra je 1 HS, vo verejnej lekárni FN Nitra 1 HS a na oddelení klinickej mikrobiológie je 1 AUT a 2 HS, tieto prístroje kontrolujeme 2x ročne.

Od septembra sa celá infekčná klinika postupne reprofilizovala na kovidové oddelenie. Postupne dochádzalo k reprofilizácii aj iných oddelení. V septembri pribudli 4 kovidové lôžka na KAIM, 9 lôžok na pedopsychiatrii a 14 lôžok na psychiatrickej klinike. Od 12.11.2021 došlo k reprofilizácii lôžok kliniky úrazovej chirurgie a ortopedie. Počtom 20 lôžok sa 16.11. reprofilizovala chirurgická klinika - muži a 25.11. oddelenie cievnej chirurgie s počtom lôžok 20. JIS neurologickej kliniky s 8-imi lôžkami bola reprofilizovaná 7.12.2021 aj s 20 lôžkami neurologickej kliniky – ženy.

Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n.o. Nitra je neziskové ZZ, poskytujúce zdravotnú starostlivosť pre spádový región cca 1,5 mil obyvateľov (Nitriansky kraj a susediace okresy priľahlých krajov). Má k dispozícii 204 lôžok na 6 oddeleniach: I. oddelenie pneumológie a fizeológie má 52 lôžok, II. oddelenie pneumológie a fizeológie (PaF) má 50 lôžok, oddelenie akútnej a intenzívnej medicíny so 7 lôžkami, oddelenie klinickej onkológie s 35 lôžkami, geriatrické oddelenie s 30 lôžkami a oddelenie dlhodobo chorých s 30 lôžkami. V ŠN je 19 odborných ambulancií, 20 vyšetrovní SVLZ, nemocničná lekáreň a lekáreň pre verejnosť.

Činnosť je zameraná na diferenciálnu diagnostiku a liečbu pľúcnych chorôb a kompletnej ošetrovateľskej starostlivosti o pacientov s pľúcnymi ochoreniami. Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky tvoria oddelenie rádiológie, endoskopické, fyziatrisko-rehabilitačné, funkčnej diagnostiky, klinickej biochémie, zákroková miestnosť II. PaF. V nemocnici sú zriadené dve pracoviská pre zriedkavé choroby- idiopatickú pľúcnu fibrózu a pre malígny mezotelióm pleury a zriedkavé hrudné nádory. Ďalej sú tu nadregionálne centrá pre dlhodobú domácu oxygenoterapiu, osteocentrum, pre indikáciu vybraných inovatívnych liekov pre liečbu hrudných nádorov, spánkovej medicíny, pre diferenciálnu diagnostiku a liečbu hrudných výpotkov a pre liečbu a manažment respiračnej insuficiencie.

Od 5.11.2021 sa v nemocnici začalo s reprofilizáciou lôžok, išlo o 44 lôžok z celkového počtu.

Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu (HER) boli vykonané aj v období pandémie COVID-19- kontrola sterilizátorov.

Psychiatrická nemocnica vo Veľkom Záluží je štátne ZZ, ktoré má na 4 oddeleniach 400 lôžok a 3 ambulancie (psychiatrickú, internú a fyziatrisko-rehabilitačnú). Ide o I. psychiatrické oddelenie (zmiešané) – 100 lôžok, II. psychiatrické oddelenie (ženské) – 92 lôžok, III. psychiatrické oddelenie (mužské) – 99 lôžok, IV. psychiatrické oddelenie (zmiešané) – 109 lôžok. Lôžkové oddelenia sú rozdelené na 3 stanice: sanatórna časť- stanica 1, otvorená časť - stanica 2, akútne oddelenie – stanica 3. Nelôžkovú časť nemocnice tvorí fyziatrisko rehabilitačná časť II. psychiatrického oddelenia a psychologická starostlivosť nemocnice.

Nemocnica poskytuje špeciálnu ústavnú zdravotnícku starostlivosť v odboroch psychiatria, gerontopsychiatria a medicína drogových závislostí.

Kontrola sterilizačnej techniky bola v tomto roku vykonaná podľa plánu. ŠZD bol vykonaný na IV. primariáte z dôvodu nozokomiálneho výskytu hnačkovitých enteritíd spojený s odberom vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie.

Kardiocentrum Nitra s.r.o., je neštátna špecializovaná nemocnica zameraná na diagnostiku a liečbu kardiovaskulárnych ochorení. Lôžkové oddelenie pozostáva z kardiologického oddelenia s 21 lôžkami, oddelenia akútnej starostlivosti s 18 lôžkami, oddelenia arytmií a koronárnej jednotky s 12 lôžkami, kardiologického oddelenia I. s 5 lôžkami,

z kardiologického oddelenia II. s 6 lôžkami, 1 JIS, 7 ambulancií a 2 OS s funkčnou 3- stupňovou vzduchotechnikou.

Kontrola HER bola vykonaná 1x aeroskopickým meraním bola skontrolovaná kvalita ovzdušia na oboch OS a boli odobraté stery z prostredia a sterilného materiálu.

V poliklinikách mesta Nitra, Vrábľa a v spádovom území týchto miest, v zdravotníckych strediskách obcí, v súkromných ZZ a jednodňových chirurgiách evidujeme spolu 283 ambulancií. Z toho je 100 stomatologických, 81 odborných ambulancií, 67 ambulancií všeobecných lekárov pre dospelých a 35 ambulancií pre deti a dorast.

ŠZD bol vykonaný: 70x v zubných ambulanciách, 36x v odborných ambulanciách a 35x v ambulanciách pre deti a dorast počas kontroly očkovania.

ProCare Nitra – je člen siete polikliník ProCare, ide o neštátne ZZ. Poliklinika jednotlivcom aj firmám poskytuje všeobecnú a špecializovanú ambulatnú starostlivosť v mnohých odboroch vrátane komplexných prehliadok a pracovnej zdravotnej služby. Nachádza sa tu 11 odborných ambulancií, 1 ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, stacionár s odborným zameraním na neurológiu, pracovisko magnetickej rezonancie a rehabilitačná starostlivosť pre deti aj dospelých.

Kontrola HER bola vykonaná v troch ambulanciách (gynekologickej, ortopedickej a ORL), ktoré majú autoklávy.

MEDICAL MKP s.r.o. je neštátne ZZ s jednou OS, 7 odbornými ambulanciami, jednodňovou chirurgiou v Nitre a 3 odbornými ambulanciami vo Vrábľoch.

Medicentrum Dzurilla s.r.o, Nitra je neštátne ZZ, ktoré má jednu OS jednodňovej očnej chirurgie. Nachádza sa tu 5 ambulancií - 2 imunoalergologické, očná, reprodukčnej imunológie a všeobecného lekára, detské sanatórium a laboratórium klinickej imunológie. V mesačných intervaloch bola kontrolovaná sterilizačná technika na OS (4AUT). Kontrola HER bola vykonaná 1x aeroskopickým meraním kvality ovzdušia na OS a boli odobraté stery z prostredia a sterilného materiálu.

Prvá nitrianska jednodňová chirurgia s.r.o. je neštátne ZZ, ktorého zameraním je poskytovanie zdravotníckych služieb formou jednodňovej chirurgie. Výkony jednodňovej zdravotnej starostlivosti sú vykonávané v odboroch: ortopédia, všeobecná chirurgia, úrazová chirurgia, gynekológia a sonografické vyšetrenie bedrových kĺbov u novorodencov. Zariadenie disponuje časťou zákrokov - lôžkovou, ktorej súčasťou je OS aseptická - slúži na vykonávanie čistých zákrokov. Septická zákroková sála slúži na vykonávanie malých zákrokov. Súčasťou zariadenia sú 2 observačné izby s príslušenstvom a 1 ambulanciou. V mesačných intervaloch kontrolujeme sterilizačnú techniku na operačnej sále. Kontrola HER bola vykonaná na OS aeroskopickým odobratím vzduchu.

AVELANE Clinic s.r.o., je neštátne ZZ poskytujúce zdravotnícke služby formou jednodňovej chirurgie. Súčasťou zariadenia je 6 izieb so siedmymi lôžkami, 3 ambulanciami a jednou OS. Kontrola HER bola vykonaná na OS aeroskopickým meraním bola skontrolovaná kvalita ovzdušia a boli odobraté stery z prostredia a sterilného materiálu. V mesačných intervaloch bola kontrolovaná sterilizačná technika na OS.

FMC dialyzačné služby s.r.o. Nitra, Rázusova - je neštátne hemodialyzačné stredisko, ktoré poskytuje dialyzačné služby pre pacientov mesta a okolia. Stredisko pozostáva z veľkej dialyzačnej sály s 8 lôžkami, izolačnej miestnosti s 2 lôžkami a stanoviskom sestier. Súčasťou

zariadenia je nefrologická ambulancia a úpravňa vody. Stredisko funguje v trojzmennej prevádzke. Kontrola HER bola vykonaná 1x. Bola spojená s odberom sterov z prostredia, používaných dezinfekčných roztokov a skontrolovaním sterilizačného prístroja.

FMC dialyzačné služby s.r.o. Nitra, Kocel'ova - je neštátne hemodialyzačné stredisko s jednou nefrologickou ambulanciou vykonávajúce zdravotnú starostlivosť v špecializovanom odbore nefrológia - diagnostika a liečba obličkových a pridružených ochorení. Poskytuje edukáciu pacientom pri liečení obličkových ochorení, špecializovanú a konziliárnu činnosť a liečbu obličkového zlyhania. Pracovisko pracuje v trojzmennej prevádzke. Zariadenie pozostáva z hlavnej dialyzačnej miestnosti s 8 lôžkami, dialyzačnej miestnosti č.2 s 3 lôžkami a izolačnej miestnosti s 1 lôžkom, stanoviska sestier a úpravne vody. Kontrola HER bola vykonaná 1x a spojená s odberom sterov z prostredia, z rúk zdravotníckeho personálu, používaných dezinfekčných roztokov a skontrolovaním sterilizačnej techniky.

HOSPIC – Dom pokoja a zmiernu u Bernadetty, Nitra je účelové lôžkové ZZ patriace cirkvi, ktorého zriaďovateľom je Diecézna charita Nitra. Poskytuje paliatívnu liečebnú a ošetrovateľskú starostlivosť, psychosociálnu a terminálnu starostlivosť a starostlivosť o pozostalých. Disponuje 10-timi izbami s 15 lôžkami. Súčasťou Hospicu je i mobilný hospic poskytujúci službu pre členov rodiny starajúcich sa o chorého doma a ambulancia paliatívnej medicíny a liečby bolesti.

Izotopcentrum, s.r.o. – Oddelenie Nukleárnej Medicíny je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré má 1 ambulanciu. Vykonáva štandardné vyšetrenia na vyšetrovacích kamerách pre pacientov z celého Slovenska. Paleta vyšetrení je široká, zahŕňa prakticky celú dostupnú škálu vyšetrení v odbore: onkodiagnostika, kardiológia, pneumológia, nefrológia, tráviaci trakt a niektoré liečebné metódy.

JESSENIUS - diagnostické centrum a.s. - je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje komplexnú zdravotnú starostlivosť v odbore rádiológia.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu:

V okrese Nitra bol ŠZD v roku 2021 vykonaný 207x. Komplexnými previerkami 159x, 6x v súvislosti s výskytom nozokomiálnych ochorení, 18x mikrobiálnym monitoringom a bolo vydaných 24 posudkov. **Tab.IV.1.1.**

Na mikrobiologické vyšetrenie sme odobrali v roku 2021:

48 vzoriek zo sterilného materiálu, 182 vzoriek z prostredia, 5 vzoriek z ovzdušia a 31 vzoriek dezinfekčných prostriedkov na zistenie účinnosti.

Otestovali sme 202 sterilizačných prístrojov z 250 existujúcich (t.j. 80,8%), 24 prístrojov bolo kontrolovaných opakovane v mesačných intervaloch. **Tab. IV.2 – IV.6.**

Tab. IV.1.2. uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia : zo sterilného materiálu bolo odobratých 48 vzoriek, všetky s negatívnym výsledkom. Z prostredia bolo odobratých 218 vzoriek, z ktorých malo 108 pozitívny výsledok (49,5 %).

Tab. IV.1.3. a Tab. IV.1.4. uvádza výsledky kontroly efektu sterilizácie podľa typu materiálu, obalu a spôsobu sterilizácie. Všetkých 48 vzoriek malo negatívny výsledok. Tieto vzorky boli sterilizované v jednorazových kombinovaných obaloch, kontajneroch a v kazetách. V horúcovzduchovom sterilizátore bolo sterilizovaných 10 vzoriek a 38 vzoriek bolo sterilizovaných v autokláve.

Tab. IV.1.5. uvádza inventarizáciu sterilizačných prístrojov a kontrolu ich funkčnosti. V nemocniciach, poliklinikách a v ambulanciách v spádovom území okresu

evidujeme 116 autoklávov (AUT), 132 horúcovzduchových sterilizátorov (HS), 1 formaldehydový (FS), 1 plazmový sterilizátor (PS). Z celkového počtu 250 evidovaných sterilizačných prístrojov bolo skontrolovaných 202 prístrojov, čo tvorí 80,8%. Pravidelná ročná kontrola bola vykonaná 107x AUT, 93x HS, 1x FS a 1x PS. Z tohto počtu bolo skontrolovaných 21 AUT, 1 HS, 1 FS a 1 PS v mesačných intervaloch. Spolu bolo takto vykonaných 274 opakovaných kontrol sterilizačných prístrojov. V roku 2021 bolo celkom vykonaných 476 kontrol sterilizačných prístrojov.

Na všetkých operačných sálach v spádovom území a na oddelení centrálnej sterilizácie vo FN boli sterilizačné prístroje testované každý mesiac.

Nemocnica zabezpečuje vlastný monitoring sterilizačných procesov na OCS a OS chemickými, šaržovými indikátormi a Bowie dick testom.

Ostatné prístroje boli využívané v rámci polikliník, ambulancií v meste a obvodných stredísk a to hlavne stomatologickými a niektorými odbornými ambulanciami. Podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007 boli prístroje staršie ako 10 rokov kontrolované biologickými testami 2-krát za rok. Na všetkých ambulanciách je zavedená kontrola sterilizácie chemickými indikátormi pri každej sterilizácii v AUT a HS. O sterilizačných cykloch a kontrole chemickými indikátormi sa vedú sterilizačné denníky. Resterilizácia jednorazových pomôcok sa nevykonáva.

Tab. IV.1.6 uvádza mikrobiologickú kontrolu dezinfekcie a dezinfekčných roztokov.

Z celkového počtu 218 vzoriek z prostredia bolo odobratých 5 vzoriek aeroskopickým meraním, 14x stery z rúk ošetrojúceho personálu a 31x boli odobraté dezinfekčné roztoky na zistenie účinnosti. Vo všetkých pozitívnych vzorkách (t.j.49,5%) bola izolovaná grampozitívna mikroflóra (najčastejšie bol izolovaný Staphylococcus koaguláza negatívny).

Sterilizácia sa vykonávala podľa platnej vyhlášky MZ SR č. 553/2007. Vo FN Nitra sterilizáciu využívajú všetky oddelenia prostredníctvom OCS.

Pri dezinfekcii na operačných, zákrokových sálach, lôžkových oddeleniach a ambulanciách sa dodržiava zásada striedania dezinfekčných prostriedkov na zabránenie vzniku rezistencie mikroorganizmov. Problém býva v nedodržiavaní predpísaných koncentrácií dezinfekčných prostriedkov.

Upratovanie - na operačných a zákrokových sálach, oddeleniach a ambulanciách v nemocnici a v poliklinikách majú zabezpečenú diferenciáciu upratovacích pomôcok podľa pracovísk a využívajú systém dvoch vedier. Dezinfekčné prípravky sú v pravidelných intervaloch striedané.

Manipulácia s bielizňou vo FN sa bielizeň zberá do igelitových vriec a jej triedenie sa vykonáva vo zvlášť vyčlenených miestnostiach. Personál, ktorý manipuluje s použitou bielizňou používa pri triedení ochranný odev, masku, rukavice a dodržiava zásady osobnej hygieny. Zber sa robí centrálné. FN využíva od 1.12.2021 pranie bielizne novou firmou: Práčovne a čistiarne s.r.o. Nitra. V poliklinických a obvodných ambulanciách si personál bielizeň triedi priamo v ambulancii a jej pranie si zabezpečuje individuálne doma, oddelene od ostatnej bielizne alebo zmluvne v práčovni. Čistá a použitá bielizeň sa skladuje vo zvlášť vyčlenených miestnostiach, resp. v ambulanciách v oddelených skrinkách na čistú a použitú bielizeň.

Manipulácia s odpadom: Vo FN sa využíva separovaný zber odpadu. Nebezpečný biologický odpad sa ukladá do plastových alebo hrubostenných papierových obalov na jedno použitie, centrálné sa skladuje v spaľovni. Odvoz tohto odpadu je zabezpečený firmami AGB eco servis s.r.o., Košice a od 1.1.2021aj firmou PolyStar, s.r.o., Nové Zámky. Biologický materiál z ambulancií je denne zbieraný upratovačkami. Zvážaný a likvidovaný je v týždňových intervaloch danými firmami.

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, očkovania proti VHB a VHA, pri poranení ostrým

predmetom zdravotníckych pracovníkov a študentov SZŠ, 18x boli poskytnuté konzultácie k prevádzkovým poriadkom nových ambulancií.

Rozhodnutia - v roku 2021 boli vydané 3 rozhodnutia (podľa §13) na schválenie priestorov a prevádzkových poriadkov nových ambulancií a vakcinačného centra MC Nitra, 9 rozhodnutí na začatie správneho konania (podľa §12) v súvislosti s výskytom nozokomiálnych ochorení v zdravotníckych zariadeniach a sociálnych ústavoch, 21 zápisníc v súvislosti s epidemickým výskytom koronavírusových infekcií, 14x bol zabezpečený lekársky dohľad formou rozhodnutia pri poranení zdravotníckych pracovníkov.

Vysvetlivky skratiek izolovaných baktérií vid' príloha.

Tab. IV.1.1. Prehľad o výkone ŠZD ZZ a posudkovej činnosti v roku 2021 okrese Nitra

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Počet vydaných posudkov	SPOLU
		Komplex preverky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	mikrobiálny monitoring		
lôžkové odd. - KAIM/JIS	10	1	-	-	1	-	2
lôžkové odd.- chirurgický smer	9	-	-	-	-	-	0
lôžkové odd. - nechirurgický smer	21	3	2	-	3	-	8
ambulancie pre deti a dorast	35	35	-	-	-	4	39
amb. všeobecní lekári	67	6	-	-	-	2	8
amb. odborní lekári	81	36	-	-	3	4	43
ambulancie zubné	100	70	-	-	5	5	80
jednodňové chirurgie	4	2	-	-	2	-	4
dialýzy	2	2	-	-	2	-	4
Psychiatrická nemocnica	1	1	1	-	1	-	3
ZSS, DOS, DSS, Hospic	28	3	3	-	1	-	7
Iné	-	-	-	-	-	9	9
SPOLU	358	159	6	-	18	24	207

Tab. IV.1.2. Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Nitra za rok 2021

Oddelenie, klinika	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
KAIM	6	-	-	19	11	57,9
ProCare MC	-	-	-	6	5	83,3
Jednodňové chirurgie – OS	28	0	0	26	6	23,1
Klinika detí a dorastu	-	-	-	33	21	63,6
Dialýzy	-	-	-	32	12	37,5
Interná klinika	-	-	-	20	14	70,0
Kardiocentrum	4	0	0	20	6	30,0
Zariad. soc. starostlivosti	-	-	-	11	7	63,6
Psychiatrická nemocnica	-	-	-	8	6	75,0
Chirurgické ambulancie	10	0	0	15	12	80,0
Zubné ambulancie	-	-	-	28	8	28,6
SPOLU:	48	0	0	218	108	49,5

Tab. IV.1.3. Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Nitra za rok 2021

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v												% pozit.
	jednoraz kombin. obaloch		kontajn eroch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne		Spolu		
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	4	0	-	-	14	0	-	-	-	-	18	0	0
Sklo	-	-	-	-	2	0	-	-	-	-	2	0	0
Guma	-	-	2	0	4	0	-	-	-	-	6	0	0
Textil	16	0	2	0	-	-	-	-	-	-	18	0	0
Plasty	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
endoskopy I. kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
SPOLU	24	0	4	0	20	-	-	-	-	-	48	0	0
% pozit	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	0	0	0

Tab. IV.1.4. Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Nitra za rok 2021

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		autoklá v		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	10	0	8	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	0	0
Sklo	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Guma	-	-	6	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	0	0
Textil	-	-	18	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	0	0
Plasty	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
endosk. I. kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
SPOLU	10	0	38	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	0	0

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Nitra za rok 2021

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístroj.	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	116	107	92,2	2	1,9	21	-	-
HVZ	132	93	70,5	-	-	1	-	-
FS	1	1	100,0	-	-	1	-	-
Plazma	1	1	100,0	1	100	1	-	-
EO	-	-	-	-	-	-	-	-
Iný	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	250	202	80,8	3	1,5	24	-	-

Tab. IV.1.6. Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v okrese Nitra za rok 2021

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kvasinky
		abs.	%			
Ruky personálu	14	7	50,0	STA.I-7		
Pokožka a ruky pacientov	-	-	-			
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	7	4	57,1	STA.I-3, MIK-1		
Inkubátory	-	-	-			
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	-	-	-			
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	4	0	0			
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	18	10	55,6	STA.I-9, MIK-1		
Dezinfekčné roztoky	31	0	0			
Lekárske roztoky a H ₂ O	2	1	50,0	STA.I-1		
Masti a gély						
Pomôcky na stravovanie pacientov	6	4	66,7	STA.I-2 MIK-1	ENTB-1	
Lôžkoviny a bielizeň	1	0	0			
Pomôcky na upratovanie a toaletu pacientov	3	1	33,3	STA.I-1		
Maloplošná dezinfekcia (odd., lekárne, ambulancie)	41	33	80,5	STA.I-30, MIK-3		
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	32	12	37,5	STA.I-11, MIK-1		
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	38	31	81,6	STA.I-28, MIK-2	ENTB-1	
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	16	5	31,3	STA.I-5		
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	5	0	0			
SPOLU	218	108	49,5			

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikróba:	Skratka:	G+	G-
Acinetobacter	ACI		-
Aeromonas (A. hydrophila)	AER		-
Alcaligenes faecalis	AF		-
Budvicia Aqua	BUD		-
Bordetelly	BOR		-
Burkholderie	BUR		-
Campylobacter	CAM		-
Candida albicans	CAN.A		P
Citrobacter	CIT		-
Clostridium	CLO		+
Corynebacterium	COR		+
Escherichia (coli, hermani, vulneris)	EC		-
Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, amnigenus, intermedium, Eikenella corodens	ENTB		-
Enterobacteriace-Pantoea ananas, stewarti, dispersia, Leclercia, Raoultella, Kluyvera ascorbata, Leminorella grimontii	ENTBC		-
Enterokoky (Enterococcus faecalis, solitarius, species)	ENT		+
Flavobacter (Chryseobacterium)	FLA		-
Haemophilus influenzae	HE.I		-
Hafnia	HAF		-
Klebsiella (K. pneumoniae)	KLE		-
Kvasinky - iné	KV.I		K
Legionella	LEG		-
Mikrokoky	MIK		+
Morganella morgani (predtým Proteus m.)	MM		-
Moraxelly (lacunata)	MOR		-
Mykoplazmy (M. hominis, pneumoniae)	MYKP		P
Mykózy - patogénne huby (Aspergillus fumigatus, flavus, niger)	MYK		P
Neisserie	NEI		-
Pasteurella species	PAS		-
Proteus mirabilis	PR.M		-
Proteus vulgaris	PR.V		-
Proteus - iný (P. morgani)	PR.I		-
Plesne (Cladosporium sp.)	PL		P
Providencia (P. rettgeri)	PRO		-
Pseudomonas aeruginosa	PS.A		-
Pseudomonády iné (stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky, Spingomonas paucimobilis, Shewanella)	PS.I		-
Salmonella	SAL		-
Sarcina	SAR		+
Serratia (S. marcescens)	SER		-
Shigella	SHI		-
Staphylococcus aureus	STA.A		+
Staphylococcus epidermidis	STA.E		+
Staphylococcus iný (SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri, Kocuria kristinae)	STA.I		+
Streptococcus agalactiae (aj streptokok zo skup. B)	STR.A		+
Streptococcus pneumoniae	STR.P		+
Streptococcus pyogenes	STR.S		+
Streptococcus iný (S. viridans, gama streptokoky)	STR.I		+
Vzdušné sporujúce baktérie (Bacillus subtilis, cereus, megatérium)	VS		+
Yersinia	YER		-

Tab. III.10.4 b) Výskyt NN podľa oddelení v okrese Nitra za rok 2021

Oddelenie, klinika	FN Nitra		ŠN Zobor Nitra		PN -Veľké Zálužie		Kardiocentrum Nitra		ZSS (*) Nitra		DOS Zlatý vek Nitra		Hospic Nitra		FMC Nitra		Spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
JIS interná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JIS kardiolog.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JIS infekčná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TaPCH	-	-	235	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	235	16,9
ZSS	-	-	-	-	-	-	-	-	301	100,0	12	-	-	-	-	-	313	22,6
Hospic	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	0,1
dialyzačné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7	0,5
kardiochirurgické	-	-	-	-	-	-	8	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	8	0,6
Spolu	774	55,8	235	16,9	48	3,5	8	0,6	301	21,7	12	0,9	2	0,1	7	0,5	1 387	100,0

(*) – ZSS Viničky (100 NN), ZSS Borinka (52 NN), ZSS Nitrava (96 NN), ZpS Nitra (42 NN), ZSS Promeritae Nitra (11 NN)

Tab.III.10.5 a) Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Nitra za rok 2021

Druh oddelenia, kliniky	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu (IMCHV)		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
chirurgická	17	27,4	3	4,8	-	-	4	6,5	5	8,1	12	19,4	1	1,6	-	-	10	16,1	10	16,1	62	4,5
KDaD	19	86,4	-	-	-	-	1	4,5	1	4,5	-	-	-	-	-	-	1	4,5	-	-	22	1,6
Novorodenec.	1	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	66,7	-	-	3	0,2
gyn.- pôrodn.	-	-	-	-	1	25,0	-	-	1	25,0	2	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0,3
infekčná	73	59,3	5	4,1	-	-	3	2,4	2	1,6	-	-	3	2,4	-	-	30	24,4	7	5,7	123	8,9
neurologická	18	28,6	9	14,3	-	-	5	7,9	6	9,5	-	-	1	1,6	-	-	16	25,4	8	12,7	63	4,5
úrazová chirurgia	8	38,1	1	4,8	-	-	4	19,0	-	-	5	23,8	-	-	-	-	2	9,5	1	4,8	21	1,5
ortopedická	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,1
interná	43	49,4	6	6,9	-	-	13	14,9	2	2,3	-	-	-	-	-	-	15	17,2	8	9,2	87	6,3
kardiologická	19	25,7	1	1,4	-	-	33	44,6	-	-	-	-	-	-	-	-	11	14,9	10	13,5	74	5,3
ORL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,1
očná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
urologické	3	13,6	1	4,5	-	-	4	18,2	-	-	1	4,5	-	-	-	-	10	45,5	3	13,6	22	1,6
KAIM	23	11,6	50	25,3	-	-	3	1,5	2	1,0	-	-	4	-	-	-	86	43,4	30	15,2	198	14,3
psychiatrická	-	-	-	-	-	-	18	94,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5,3	19	1,4

Tab.III.10.5.b) Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Nitra za rok 2021

Druh Oddelenia, kliniky	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
RT aKO	3	8,8	4	11,8	-	-	16	47,1	1	2,9	-	-	1	2,9	-	-	8	23,5	1	2,9	34	2,5
cievnej chirurgie	11	47,8	1	4,3	-	-	7	30,4	-	-	1	4,3	-	-	-	-	3	13,0	-	-	23	1,7
KFBLR	-	-	-	-	-	-	-	-	2	40,0	-	-	-	-	-	-	1	20,0	2	40,0	5	0,4
Neurochirurg.	4	36,4	2	18,2	-	-	2	18,2	-	-	1	9,1	-	-	-	-	2	18,2	-	-	11	0,8
ŠN Nitra	107	45,5	44	18,7	-	-	33	14,0	3	1,3	-	-	4	1,7	-	-	6	2,6	38	16,2	235	16,9
PN V.Zálužie	8	16,7	2	4,2	-	-	37	77,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2,1	48	3,5
Kardiocentrum	-	-	2	25,0	-	-	2	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	4	50,0	-	-	8	0,6
ZSS	101	32,3	1	0,3	-	-	194	62,0	-	-	-	-	9	2,9	-	-	3	1,0	5	1,6	313	22,6
Hospic Nitra	-	-	-	-	-	-	2	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,1
FMC Nitra	-	-	-	-	-	-	2	28,6	-	-	-	-	-	-	-	-	5	71,4	-	-	7	0,5
SPOLU	460	33,2	132	9,5	1	0,1	383	27,6	25	1,8	23	1,7	23	1,7	-	-	215	15,5	125	9,0	1 387	100,0

Tab.III.10.6 a) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2021

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																						
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		Iné(*)		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu		
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
2019-nCoV	-	-	-	-	-	-	379	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	379	27,3
Acinetobacter	-	-	7	70,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	20,0	1	10,0	10	0,7	
adenovírus	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,1
Camp.jejunii	3	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0,2
Candida alb.	-	-	11	57,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	15,8	5	26,3	19	1,4	
Candida iná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	28,6	5	71,4	7	0,5	
Citrobacter	-	-	1	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	83,3	-	-	6	0,4	
Cl.difficile	317	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	317	22,9
E.coli	-	-	3	7,7	-	-	-	-	-	-	1	2,6	1	2,6	-	-	14	35,9	20	51,3	39	2,8	
Enterobacter	-	-	5	26,3	-	-	-	-	1	5,3	-	-	-	-	-	-	11	57,9	2	10,5	19	1,4	
Kleb.oxytoca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0	1	50,0	2	0,1	
Kleb.pneum.	17	12,1	59	41,8	-	-	-	-	4	2,8	6	4,3	5	3,5	-	-	28	19,9	22	15,6	141	10,2	
Kul.negat.	21	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1,5
Kult.nevyšet.	31	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--	-	-	-	-	31	2,2
Mikr.g-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,1	
Mikr. g+	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,1
Mikr.iné špec.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,1	
neurčené	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,1
nezistené	-	-	7	33,3	-	-	3	14,3	9	42,9	-	-	-	-	-	-	-	-	2	9,5	21	1,5	

Tab.III.10.6 b) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2021

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekolo- gické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
norovírus	4	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0,3
Proteus mirab.	-	-	1	7,7	-	-	-	-	-	-	2	15,4	3	23,1	-	-	1	7,7	6	46,2	13	0,9
Proteus vulg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0	-	-	-	-	-	-	1	50,0	2	0,1
Pseudomonas	-	-	21	38,9	-	-	-	-	3	5,6	6	11,1	1	1,9	-	-	6	11,1	17	31,5	54	3,9
rotavírus	18	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	1,3
Serr.marces.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100,0	-	-	2	0,1
Iný špec.staf.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	100,0	-	-	4	0,3
Stp.aureus	-	-	12	28,6	1	2,4	1	2,4	1	2,4	3	7,1	6	14,3	-	-	15	35,7	3	7,1	42	3,0
Stp.epidermid.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6,7	1	6,7	-	-	-	-	13	86,7	-	-	15	1,1
Stp.haemolyt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3,4	1	3,4	-	-	27	93,1	-	-	29	2,1
Stp.hominis	-	-	-	-	-	-	-	-	4	8,9	-	-	-	-	-	-	41	91,9	-	-	45	3,2
Str.sk.B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	1	0,1
Str.sk.D ent.	-	-	3	3,9	-	-	-	-	-	-	2	2,6	2	2,6	-	-	33	42,9	37	48,1	77	5,6
Zákožka svrab	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	1	0,1
ZES kult.negat	17	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	1,2
ZES nevyšetr.	27	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	1,9
Bez odberu	4	25,0	2	12,5	-	-	-	-	--	-	-	-	3	18,8	-	-	5	31,3	2	12,5	16	1,2
Spolu	460	33,2	132	9,5	1	0,1	383	27,6	25	1,8	23	1,7	23	1,7	-	-	215	15,5	125	9,0	1 387	100,0

(*)- 20.x flebitída, 1x meningitída a 4x peritonitída

*

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz**Činnosť oddelenia epidemiológie v roku 2021**

Epidemiologické vyšetrenie v ohnisku nákazy bolo vykonané 37302-krát, bolo uskutočnených 61 odberov vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie, 66 krát bola vykonaná analýza epidemiologickej situácie, spracovanie chrípky a CHPO 52 – krát.

Oddor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Nitre			Počet
1.	Epidemiologické vyšetrenie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnisk zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu:	37240 0 62 37302
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	10 47 4 61
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov kontrola očkovania (počet očkovaných) ¹⁾ kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie spolu:	53 13808 51 0 0 13912
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV spolu:	37240 37240 151 92 74721
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná mesačná ročná na požiadanie spolu:	52 12 1 1 66
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	0 0 0
7.	Publikačná činnosť	Spolu ²⁾ :	0
8.	Účasť na konferenciách ³⁾	aktívna pasívna spolu:	0 8 8

9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁴⁾	príprava zadania zber podkladov sumarizácia analýza iné (príprava) spolu:	0 0 0 0 0 0
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie konzultácie kolaudácia vydanie posudkov (čiastkové stanoviská) záväzné stanoviská spolu:	2 10 0 0 12
12.	Podnety	počet	0
13.	Sankcie	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	0
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	62
		v zmysle § 13 ods. 4	43
15.	Odvolania	počet	0

1) Ak sa v jednom ročníku kontrolovalo viac druhov očkovania, kontrolovaný očkovanec sa počíta 1x

2) publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch je uvedená (uviest' konkrétne)

3) účasť na konferenciách je uvedená (uviest' konkrétne)

4) práca na osobitných štúdiách a programoch: (uviest' konkrétne)

3) Účasť na konferenciách - pasívna 8 x - forma online

Názov	Miesto konania	Dátum	Počet osôb
1. Covid-19 na Slovensku a jeho dopady na liečbu pacienta	Online forma - IDL	8.4.2021	1
2. Mulidiscipl. spolupráca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o pacienta s covid-19	Online forma - TRUNI	9-10.4.2021	7
3. Výživa v liečbe chronických chorôb pečene	Online forma - IDL	13.4.2021	2
4. Očkovanie proti covid-19 – otázky a odpovede	Online forma - IDL	22.4.2021	3

5. Májové hepatologické dni	Online forma - IDL	18.-20.5.2021	5
6. Ako zvládalo a zvláda covid pandémiu zahraničie	Online forma - IDL	26.5.2021	1
7. Ako interpretovať výsledky lab.vyšetrovaní na covid-19	Online forma – Lekár a.s.	3.6.2021	1
8. Obezitologický webinár - SOA	Online forma-FARMI-PROFI	21.10.2021	1

Prednášková činnosť 0

V. Ostatné činnosti

Práca na osobitných programoch

Zabezpečovanie realizácie imunizačného programu patrí medzi prioritné úlohy v oblasti surveillancie a kontroly prenosných ochorení, čo je jeden zo základných cieľov Programového vyhlásenia vlády na úseku verejného zdravotníctva.

6.1 Národný imunizačný program

V rámci plnenia programového vyhlásenia vlády v oblasti surveillancie a kontroly prenosných ochorení sme počas roka 2021 zabezpečovali:

- sledovanie a dispenzarizáciu nosičov HBsAg a anti HCV pozitívnych osôb,
- epidemiologické vyšetrovanie v ohniskách nákaz, vrátane zabezpečovania protiepidemických opatrení,
- spracovanie výskytu prenosných ochorení do informačného systému EPIS na regionálnej úrovni,
- výmenu informácií medzi odborníkmi v oblasti verejného zdravotníctva prostredníctvom systému rýchleho varovania,
- surveillancie nemocničných nákaz, vrátane kontrol HER,
- výchovu obyvateľstva v prevencii prenosných ochorení.

Monitoring nákaz preventabilných očkovaním

Priebežne sa monitoroval výskyt nákaz preventabilných očkovaním, t.j. detská obrna, záškrt, tetanus, divý kašeľ, žltáčka typu A a typu B, hemofilové invazívne nákazy, pneumokokové invazívne ochorenia, mumps, ružienka, osýpky a tuberkulóza. V hodnotenom období v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce sme zaznamenali 4 prípady ochorenia na TBC u dospelých osôb z okresu Nitra, 1 prípad pneumokokovej meningitídy z okresu Nitra, 1 ochorenie na akútnu VHB z okresu Šaľa a 9 chronických vírusových hepatítid typu B (6x z okresu Nitra a 3x z okresu Šaľa).

Kontrola plnenia imunizačného programu

Plnenie IP a priebeh imunizácie detí sa kontroloval viacerými spôsobmi: V roku 2021 boli hlásené odmietnutia povinného očkovania praktickým lekárom pre deti a dorast v počte 197. Individuálne pohovory uskutočňujeme v poradni pre očkovanie na základe žiadosti rodičov o konzultáciu vo veci povinného očkovania.

V priebehu sledovaného obdobia boli priebežne poskytované telefonické konzultácie ako aj písomné vyjadrenia pre pediatrov týkajúcich sa očkovania.

PZS boli pravidelne mesačne informovaní o výskyte prenosných ochorení ako aj o aktuálnej problematike na úseku verejného zdravia.

Pre širokú verejnosť sme priebežne poskytovali telefonicky informácie a rady ohľadom o možnosti očkovania, ktoré nie je hrazené zo základného zdravotného poistenia.

6.2 Surveillancie infekčných chorôb

V rámci prevencie ostatných prenosných ochorení pracovníci odboru epidemiológie nariaďovali opatrenia na zabránenie vzniku ďalších ochorení v 37240 ohniskách nákaz. Súčasne v rodinách chorých ako aj v ostatných kolektívnych zariadeniach bolo vykonané poradenstvo a podávanie informácií o predchádzaní šírenia infekčných ochorení.

Spolupracujeme s klinikou lekárskej mikrobiológie vo FN v Nitre a s ďalšími subjektmi na regionálnej, národnej úrovni (NRC v BA , NRC BB, LF UK v BA, SAV, CL Bratislava, Medirex Bratislava, ALPHA MEDICAL Bratislava, SYNLAB Slovakia s.r.o), ktoré zabezpečujú a zaručujú vyššiu kvalitu diagnostických možností.

Spolupracujeme s lekármi primárneho kontaktu pre dospelých, deti a dorast, ako aj s infektológmi, odborníkmi pre tuberkulózu a pohlavne prenosné ochorenia.

U kontaktov novodiagnostikovaných nosičov HbsAg (11 krát) a v ohniskách nákazy pri vírusových hepatitách (1 krát akútna VHB, 9 krát chronická VHB, 7 krát chronická VHC, 1 krát akútna VHE) boli vykonané protiepidemické opatrenia s odberom materiálu na sérologické vyšetrenia. V ohniskách hepatitíd boli vydávané rozhodnutia regionálneho hygienika o lekárskom dohľade a zvýšenom zdravotnom dozore. Pri negatívnych výsledkoch bolo u 6 kontaktov v ohniskách VHB zahájené očkovanie.

Pozornosť sa venuje aj predchádzaniu profesionálnym nákazám v zdravotníctve sústavným sledovaním poranení ihlou a ostrými krvou kontaminovanými predmetmi (zaznamenali sme 24 poranení).

Kontinuálne sme sledovali a v týždenných intervaloch analyzovali výskyt chrípky a ARO v pôsobnosti RÚVZ Nita ako aj v Nitrianskom kraji.

V súvislosti s pokračujúcou pandémiou Covid-19 sa od 4.5.2021 začalo s environmentálnou surveillancie odpadových vôd na COVID-19 v SR (33 odberov).

Po eradikácii poliomyelitídy v Slovenskej republike sa aj naďalej pokračuje v plnení úloh vo všetkých doteraz vykonávaných surveillancie. Pozornosť sa venovala výskytu akútneho chabých paréz, serózných meningitíd a encefalitíd s dôrazom na odber materiálu na laboratórnu diagnostiku. V rámci plnenia úloh environmentálnej surveillancie polio-like sme vykonali spolu 14 odberov odpadových vôd na zistenie prítomnosti poliovírusov a enterovírusov vo vonkajšom prostredí a to z ČOV v Nitre a v Zlatých Moravciach. Virologické vyšetrenie odobratých vzoriek odpadových vôd bolo na prítomnosť poliovírusov vo vonkajšom prostredí bolo negatívne.

6.3 Epidemiologický informačný systém

Využívame všetky možnosti, ktoré poskytuje - centrálnu databázu prípadov infekčných ochorení hlásených individuálne, centrálnu databázu prípadov Covid-19, chrípky, CHPO, ARO hlásených hromadne, systém rýchleho varovania:

- vložených 37240 hlásení o prenosných ochoreniach
- týždenné spracovanie o výskyte chrípky a ARO
- týždenné spracovanie hlásení o MES na regionálnej a krajskej úrovni.

6.4 Nozokomiálne nákazy (NN)

Za rok 2021 evidujeme zo zdravotníckych zariadení okresov Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa spolu 1 737 nozokomiálnych ochorení (FN Nitra 774, v ŠN Nitra 235, v PN Veľké Zálužie 48, vo FMC Nitra 7, v Kardiocentre Nitra 8, v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra 42, v ZSS Viničky v Nitre 100, v ZSS Borinka v Nitre 52, v ZSS Nitrava v Nitre 96, v ZSS Promeritae Nitra 11, v Dome opatrovateľskej služby (DOS) Zlatý vek v Nitre 12 a v Hospici U sv. Bernadety v Nitre 2 nozokomiálne ochorenia 45 Nemocnica Zlaté Moravce, 1 B-Braun Avitum Zlaté Moravce, 183 ZSS Svetlo Olichov., 1 DOS Zlatý vek Slepčany, 41 DD Nešporova Šaľa, 34 ZpS Solidaritas Šaľa, 25 ZSS Orlík Močenok a 20 ZOS a 20 NN ZpS Vlčany.

Z 1 737 nozokomiálnych ochorení bolo 728 ochorení (t.j. 41,9%) aktívne vyhľadaných v spolupráci s ústavom klinickej mikrobiológie.

V rámci vykonávania surveillance nozokomiálnych nákaz v zdravotníckych zariadeniach v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce pokračovali previerky hygienicko-epidemiologického režimu v zdravotníckych zariadeniach. Za rok 2021 sme vykonali 93 previerok (z toho 2-krát v súvislosti s epidemickým výskytom NN) spojených s odberom materiálu na mikrobiologické vyšetrenia. Taktiež boli poskytované konzultácie k projektovej dokumentácii, k hygienicko-epidemiologickému režimu, poradenstvo pri výskyte multirezistentných bakteriálnych kmeňov.

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz v zdravotníckych zariadeniach zasadala 8.6.2021 v Špecializovanej nemocnici (ŠN) Nitra – Zobor a 12.8.2021 v Nemocnici Zlaté Moravce. V rámci prevencie NN sme vykonávali kontrolu sterilizačnej techniky v nemocniciach v Nitre a v Zlatých Moravciach na oddelení centrálnej sterilizácie, operačných sálach, ako aj v ostatných ambulanciách a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. Skontrolovaných bolo 207 sterilizačných prístrojov, bolo odobratých 65 sterov z prostredia a sterilného materiálu, 5-krát bolo aeroskopom skontrolované ovzdušie operačných sál, 1-krát boli odobraté stery z rúk zdravotníckeho personálu a 9-krát dezinfekčný prostriedok na zistenie účinnosti. 91-krát bolo skontrolované dodržiavanie zákona č. 377/2004 o ochrane nefajčiarov. Porušenie zákona nebolo zistené ani v jednom prípade. Poranenie zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacienta s neznámym stavom infekciozity v tomto polroku bolo hlásené 24-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v 15-ich prípadoch a 9 prípadov bolo podľa miesta trvalého bydliska nahlásených na príslušné RÚVZ .

V súvislosti s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae* produkujúcou karbapenemázu (KP CPE) u hospitalizovaných pacientov FN Nitra, ŠN v Nitre, Kardiocentrum v Nitre a DOS Zlatý vek v Nitre boli na oddeleniach a klinikách nariadené a kontrolované protiepidemické opatrenia. Taktiež bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenia u 5-tich prepustených pacientov, ktorí boli v kontakte s pozitívnymi pacientami s KP CPE.

Rozhodnutím regionálneho hygienika boli 1-krát schválené priestory Vakcinačného centra na Fatranskej ulici v Nitre, 1-krát stomatologická ambulancia a 29-krát bola poskytnutá konzultácia k prevádzkovým poriadkom.

6.5. Prevencia HIV/AIDS - testovanie, poradenstvo, sledovanie

Laboratórna diagnostika HIV

V spolupráci s Ústavom klinickej mikrobiológie FN v Nitre v rámci nariadenia zvýšeného zdravotného dozoru zameraného na zamedzenie prenosu HIV/AIDS v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce bolo vykonané vyšetrenie

anti-HIV1, anti-HIV2 a vyšetrenie antigénu 24 krát pri zistení poranenia zdravotníckych pracovníkov a študentov SZŠ a UKF v Nitre.

Špecializovaná poradňa HIV / AIDS

Za účelom prevencie výskytu HIV/AIDS poskytovala svoje služby poradňa pre prevenciu HIV/AIDS zriadená pri RÚVZ so sídlom v Nitre. Jej činnosť bola vykonávaná počas roka 2021 na základe požiadaviek klientov. Požiadaviek bolo menej ako po predchádzajúce roky, čo súvisí aj so situáciou v oblasti Covid-19. Poradňa poskytla odborné poradenstvo 20-tim klientom. V súvislosti s pandémiou Covid 19 bolo poradenstvo realizované len telefonicky a odbery sa vykonávali len v obmedzenom množstve a to na žiadosť klienta v počte 5 krát. Konzultácie boli poskytnuté 15-im mužom a 5-im ženám. Odborné poradenstvo sa týkalo konkrétnych opatrení na ochranu zdravia.

6.6. Poradne očkovania

Na RÚVZ so sídlom v Nitre je zriadená poradňa očkovania, ktorej základným cieľom je konzultačná činnosť v oblasti ochorení preventabilných očkovaním - poskytovanie informácií o povinnom a odporúčanom očkovaní, o indikáciách a kontraindikáciách očkovania, o zložení vakcín a nežiaducich účinkoch po očkovaní. Na web stránke je zverejnená jej obsahová náplň ako aj termín jej činnosti. Konzultácie sa uskutočňovali telefonicky a elektronickou komunikáciou. Podľa obsahovej stránky to boli konzultácie k problematike povinného pravidelného očkovania a odporúčaného očkovania.

6.7 Organizácia zdravotno-výchovných akcií pre obyvateľov s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané SZO

Aj v tomto roku sme sa zapojili do regionálnej kampane zameranej na hygienu a dezinfekciu rúk v rámci projektu „CLEAN CARE IS SAFER CARE“. Do aktivít boli zapojené všetky lôžkové zariadenia v okresoch Nitra a Zlaté Moravce, dialyzačné pracoviská, študenti SZŠ UKF v Nitre, vybrané ambulancie a zariadenia sociálnych služieb.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2021 v okrese Nitra.

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2021 v okrese Nitra.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2021 v okrese Nitra.

V tabuľke VI.4. sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2021 v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese N i t r a - rok 2021

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2020		Z toho				
				muži		ženy		
		abs.	na 100 000	abs.	na 100 000	abs.	na 100 000	
1	2	3	4	5	6	7	8	
A01	Brušný týfus a paratýfus	o	-	-	-	-	-	-
		n	-	-	-	-	-	-
A02	Iné infekcie salmonelami	o	125	77,4	60	76,7	65	78,1
		n	1	0,6	-	-	1	1,2
A03	Bacilová dyzentéria	o	-	-	-	-	-	-
		n	-	-	-	-	-	-
A04	Iné bakter.črevné infekcie	570	353,0	313	399,8	257	308,8	
A05	Iné bakter. otravy potrav.	-	-	-	-	-	-	
A08	Vírus. a inými organizm. vyvol. črevné infekcie	404	250,2	161	205,7	243	292,0	
A09	Nešpecifikovaná gastroenteritída	66	40,9	19	24,3	47	56,5	
B15	Akútna hepatitída A	-	-	-	-	-	-	
B16	Akútna hepatitída B	-	-	-	-	-	-	
B17.1	Akútna hepatitída C	-	-	-	-	-	-	
B17.2	Akútna hepatitída E	-	-	-	-	-	-	
B17.8	Iná špecifikovaná VH	-	-	-	-	-	-	
B18	Chronická hepatitída	9	5,6	6	7,7	3	3,6	
B19	VH bližšie nešpecifikované	-	-	-	-	-	-	
A37	Divý kašeľ	1	0,6	1	2,3	-	-	
A38	Šarlach	-	-	-	-	-	-	
B01	Ovčie kiahne	64	39,6	34	43,4	30	36,1	
B05	Osýpky	-	-	-	-	-	-	
B06	Ružienka	-	-	-	-	-	-	
B26	Mumps	-	-	-	-	-	-	
A39	Meningokokové infekcie	-	-	-	-	-	-	
A85-87 A89	Vírusové infekcie CNS	1	0,6	-	-	1	1,2	
A84	Vír.encefal.pren.kliešťami	6	3,7	4	5,1	2	2,4	
G00	Bakter.zápal mozg.plien	6	3,7	1	1,3	5	6,0	
A21	Tularémia	-	-	-	-	-	-	
B58	Toxoplazmóza	-	-	-	-	-	-	
A78	Q-horúčka	-	-	-	-	-	-	
A27	Leptospiróza	1	0,6	1	1,3	-	-	
A32	Listerióza	-	-	-	-	-	-	
A35	Tetanus	-	-	-	-	-	-	
A69	Lymeská borelióza	24	14,9	11	14,1	13	15,6	
B86	Svrab	45	27,9	23	29,4	22	26,4	
B02	Herpes zoster	46	28,5	13	16,6	33	39,7	
U071	Covid-19 potvrdený PCR	21 780	13 486,1	10 870	13 885,1	10 910	13 110,7	

Tabuľka VI.2. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese N i t r a - rok 2021 - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B26	Mumps	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U071	Covid-19 PCR	abs.	40	286	838	1 207	1 206	1 408	3 578	4 382	3 750	2 848	2 237	21 780
		rel.	2 422,8	4 109,2	10 089,1	16 063,4	17305,2	17950,0	16120,0	16331,3	16415,7	13465,7	7652,3	13486,2
A39	Meningokokové infekcie	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A85-A87 A89	Vírusové infekcie CNS	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	4,4	-	-	0,6
A84	Vír.encefalitída prenáš.kliešťami	abs.	-	-	-	-	1	-	-	2	2	-	1	6
		rel.	-	-	-	-	14,4	-	-	7,5	8,8	-	3,4	3,7
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	6
		rel.	60,6	-	-	-	-	-	-	-	-	9,5	10,3	3,7
A21	Tularémia	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B58	Toxoplazmóza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A78	Q-horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A27	Leptospiróza	abs.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	14,4	-	-	-	-	-	-	-
A32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A69	Lymská borelióza	abs.	-	1	2	1	-	1	1	6	3	2	7	24
		rel.	-	14,4	24,1	13,3	-	12,8	4,5	22,4	13,1	9,5	23,9	14,9
B86	Svrab	abs.	4	5	6	1	5	1	4	7	5	2	5	45
		rel.	242,3	71,8	72,2	13,3	71,8	12,8	18,0	26,1	21,9	9,5	17,1	27,9
B02	Herpes zoster	abs.	2	-	1	2	-	2	3	5	6	11	14	46
		rel.	121,1	-	12,0	26,6	-	25,5	13,5	18,6	26,3	52,0	47,9	28,5

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese N i t r a - rok 2021

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												Spolu		
			JAN.	FEB.	MAR.	APR.	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG.	SEP.	OKT.	NOV.	DEC.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
A01	Brušný týfus a paratýfus	o	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		n	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
A02	Iné infekcie salmonelami	o	abs.	1	6	6	9	6	16	20	22	17	13	6	3	125	
			%	0,8	4,8	4,8	7,2	4,8	12,8	16,0	17,6	13,6	10,4	4,8	2,4	100,0	
		n	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	100,0
A03	Bacilová dyzentéria	o	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		n	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	58	57	72	60	43	55	45	57	39	35	21	28	570		
		%	10,2	10,0	12,6	10,5	7,5	9,7	7,9	10,0	6,9	6,1	3,7	4,9	100,0		
A05	Iné bakteriálne otravy potrav.	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
A08	Vírus.a inými org. vyv. črev. infekcie	abs.	5	1	20	6	53	15	16	56	86	32	44	70	404		
		%	1,1	0,9	4,9	1,5	13,1	3,7	3,9	13,8	21,2	7,9	10,8	17,2	100,0		
A09	Nešpecifikovaná gastroenteritída	abs.	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	53	66		
		%	-	-	-	-	-	19,7	-	-	-	-	-	80,3	100,0		
B15	Akútna hepatitída A	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B16	Akútna hepatitída B	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B17.8	Iná špecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B18	Chronická hepatitída	abs.	1			4				1	3				9		
		%	11,1			44,5				11,1	33,3	-	-	-	100,0		
B19	VH bližšie nešpecifikované	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
A37	Divý kašeľ	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	100,0		
A38	Šarlach	abs.				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B01	Ovčie kiahne	abs.	1	3	4	4	7	11	4	1	-	1	9	19	64		
		%	1,5	4,7	6,3	6,3	10,9	17,2	6,3	1,5		1,5	14,1	29,7	100,0		

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese N i t r a - rok 2021- pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												Spolu
			JAN.	FEB.	MAR	APR.	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG.	SEP.	OKT.	NOV.	DEC.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
B05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B26	Mumps	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J10	Chrípka	abs.	1 286	815	904	855	988	1 548	708	879	4 573	5 812	5 191	2 112	25 671
		%	5,0	3,2	3,5	3,3	3,9	6,0	2,8	3,4	17,8	22,7	20,2	8,2	100,0
U071	Covid-19 PCR	abs.	6 744	2 036	820	517	107	19	35	54	448	1 274	4 972	3 949	20 975
		%	32,2	9,7	3,9	2,5	0,5	0,1	0,2	0,2	2,1	6,1	23,7	18,8	100,0
A39	Meningokokové infekcie	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A85-A89	Vírusové infekcie CNS	abs.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
		%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	-	100,0
A84	Vir.encefalitída prenáš.kliešťami	abs.	-	-	-	2	2	1	-	-	-	1	-	-	6
		%	-	-	-	33,3	33,3	16,7	-	-	-	16,7	-	-	100,0
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	-	1	-	1	2	-	1	1	-	-	-	-	6
		%	-	16,7	-	16,7	33,2	-	16,7	16,7	-	-	-	-	100,0
A21	Tularémia	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B58	Toxoplazmóza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A78	Q-horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A27	Leptospiróza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
		%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	-	100,0
A35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A69	Lymská borelióza	abs.	-	-	2	4	3	6	2	1	3	-	3	-	24
		%	-	-	8,3	16,7	12,5	25,0	8,3	4,2	12,5	-	12,5	-	100,0
B86	Svrab	abs.	9	3	6	1	3	-	2	-	4	3	10	4	45
		%	20,0	6,7	13,3	2,2	6,7	-	4,4	-	8,9	6,7	22,2	8,9	100,0
B02	Herpes zoster	abs.	1	3	7	4	7	1	7	2	3	1	8	2	46
		%	2,2	6,7	15,2	8,7	15,2	2,0	15,2	4,3	6,7	2,0	17,5	4,3	100,0

Tabuľka VI.4. Menšie epidémie alimentárnych nákaz (2-5 prípadov) spolu za okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce

Dg.		Agens	Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella A02.0		S.enteritidis	12	28	1	-
		S.typhimurium	1	2	0	-
Kampylobakter A04.5		Campylobacter jejuni	9	20	2	-
		Campylobacter nešpecifikovaný	2	5	3	-
Yersinia A04.6		Yersinia enterocolitica	1	3	0	-
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	-	-	-	-
	A05.2	Cl. perfringens	-	-	-	-
		Iné clostrídium - Cl.difficile	1	4	1(nozokomialka NN)	-
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	-	-	-	-
	A03	Shigella	-	-	-	-
	A04.8	Iné bakteriálne agens (A04.0)	-	-	-	-
Parazity	B75	Trichinella	-	-	-	-
	A07.1	Giardia	-	-	-	-
	A07.2	Cryptosporidium	-	-	-	-
Vírusy	A08.0	Rotavírusy	17 (2xNN)	42 (7xNN)	19 (7xNN)	-
	A08.1	Norovírusy	12	31	13	-
	A08.2	Adenovírusy	-	-	-	-
	A08.3	Astrovírusy	-	-	-	-
	B17.2	Vírus hepatitídy E	-	-	-	-
Neznámy agens	A09	Negat.	-	-	-	-

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE ŠAĽA
ZA ROK 2021**

I. Demografické trendy

K 31.12.2020 – teda na začiatku roku 2021 mal okres Šaľa 51 309 obyvateľov. Oproti roku 2019 (51568) je to zostup o 259 osôb, t.j. o 0,50 %. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 25154 (49,02 %) mužov a 26155 (50,97 %) žien.

V roku 2020 bol zaznamenaný **prirodzený prírastok** obyvateľstva o -173 (-3,360/1000 obyvateľov) a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o -86 osôb. Znamená to, že **celkový prírastok** obyvateľstva predstavoval -259 osôb (tzn. o -5,040/1000 obyvateľov). Prirodzený aj celkový prírastok klesol oproti roku 2019.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2021 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 7259 obyvateľov, t.j. 14,15 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 34959 obyvateľov, t.j. 68,13 %
- poproduktívny vek (65 +): 9091 obyvateľov, t.j. 17,72 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku (r. 2019) klesol o 0,07 %, počet obyvateľov v produktívnom veku klesol o 0,51 %. Podiel počtu osôb v poproduktívnom veku oproti roku 2019 stúpol o 0,58 %.

Index starnutia dosiahol v roku 2020 hodnotu 125,24, stúpol oproti predchádzajúcemu roku o 4,67, v predchádzajúcom roku mal hodnotu 120,57. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 159,51 a u mužov 94,91. Index starnutia v okrese Šaľa systematicky stúpa v priemere o hodnotu 3,9.

Priemerný vek obyvateľov okresu Šaľa dosiahol hodnotu 42,51 roka, u mužov 40,75 a u žien 44,21.

Počet živonarodených detí v roku 2020 mal hodnotu 430, tzn. že v porovnaní s rokom 2019 klesol o 43. **Hrubá miera pôrodnosti** predstavovala 8,39/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 9,18/1000 obyvateľov.

Mŕtvonarodenosť v roku 2020 mala hodnotu 4,63/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie, v roku 2019 bolo 2,11 mŕtvonarodených/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo), to znamená, že v roku 2020 stúpila o 2,52.

V roku 2020 **dojčenecká úmrtnosť** dosiahla hodnotu 0, čo je pokles oproti roku 2019 o 2,11. V roku 2020 **zomrelo** v okrese Šaľa 603 osôb, o 52 viac ako v roku 2019. Z toho bolo 306 mužov (50,74%) a 297 žien (49,25%).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 11,71/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 10,67/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2020 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 0 (0 mužov a 0 žien) 0 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 150 (104 mužov a 46 žien) 25 %
- poproduktívny vek (65 +): 453 (202. mužov a 251 žien) 75 %

Úmrtnosť mierne klesá a presúva sa z produktívneho veku do poproduktívneho veku. **Najčastejšou príčinou** smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú nádory, ostatné ochorenia, respiračné ochorenia, ďalej externé príčiny (úrazy, otravy) a napokon gastrointestinálne ochorenia. Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 38,01 %, nádory 18,70 %, respiračné ochorenia 5,43 %, externé príčiny (dopravné nehody, pády, utopenie, otravy a iné) spôsobili 3,77 % úmrtí. Zomretí na gastrointestinálne ochorenia tvorili 2,56 %. Zomretí na ostatné ochorenia sa na celkovom počte podieľali 31,53 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Šaľa za rok 2021

V roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu. Epidemický výskyt sme však zaznamenali v skupine respiračných ochorení a to u infekcií vyvolaných vírusom Sars CoV-2, čo bolo súčasťou celosvetovej pandémie vyvolanej týmto vírusom s vysokou chorobnosťou a smrtnosťou.

V skupine alimentárnych ochorení mierne vzrástla chorobnosť u všetkých diagnóz a rovnako ako v posledných rokoch sme nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy z potravín.

Rovnaká situácia bola aj u ochorení na vírusové hepatitídy, zaznamenali iba 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu E a 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy.

V skupine ochorení preventabilných očkovaním nebolo hlásené ochorenie na pertussis a neboli hlásené ochorenia na osýpky, rubeolu ani parotitídu. Nebolo hlásené žiadne ochorenie na invazívne pneumokokové a hemofilové ochorenia.

V skupine respiračných ochorení sme zaznamenali pokles hlásených prípadov varicelly a nebolo hlásené žiadne ochorenie na tuberkulózu, šarlach, herpes simplex, infekčnú mononukleózu. Vykázali sme 1 ochorenie na legionelózu.

V porovnaní s minulým rokom bolo hlásených viac ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Po celý rok sme evidovali epidémiu ochorení na Covid-19 s vysokým počtom prípadov a vysokou smrtnosťou. Epidémia prebiehala v rámci celosvetovej pandémie.

V skupine neuroinfekcií sme po druhý krát za celé sledované 20-ročné obdobie zaznamenali nulovú chorobnosť u všetkých diagnóz. Hlásený bol len 1 prípad ochorenia na Guillainov – Barrého syndróm

V skupine zoonóz sme vykázali v okrese Šaľa len ochorenia na lymfskú boreliózu.

V roku 2021 sme zaznamenali pokles počtu hlásených ochorení na svrab.

V priebehu roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 125 úmrtí na infekčné ochorenia, pričom vo všetkých prípadoch išlo o úmrtia v rámci epidémie ochorení Covid-19.

Skupina alimentárnych ochorení

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus a v roku 2021 sme v okrese nezaznamenali ani ochorenia na bacilovú dyzentériu a bakteriálne otravy z potravín.

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 29 prípadov salmonelóz, čo je chorobnosť 36,5/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (25 prípadov chorobnosť 48,3/100 000 obyvateľov) je to nárast 13,8%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (48,6 prípadov, chorobnosť 93,7/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu o 40,3%. Vo všetkých prípadoch išlo o manifestné ochorenia, nezaznamenali sme žiadnu inaparentnú infekciu ani salmonelovú sepsu. Podľa pohlavia ochorelo 10 mužov (34,5%) a 19 žien (65,5%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 25-44-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky u 0-ročných detí 691,2/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) a vo vekovej skupine 15-19-ročných stredoškolákov 212,3/100 000 obyvateľov (5 ochorení). Sezonálna bola typická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom po 4 prípady (po 13,8%) v máji, júni, júli a októbri. Všetky ochorenia boli sporadické, kultivačne potvrdené a v 22 prípadoch sa ako etiologické agens uplatnila Salm. enteritidis, 1 krát Salm. typhimurium, 2 krát Salm. Sandiego a 4 krát Salm. bližšie neurčená.

Ako faktor prenosu udávali chorí najčastejšie 10 krát (34,5%) kuracie mäso, 10 krát vajíčka (34,5%), po 1 krát mäsové výrobky (po 3,4%) mäsové výrobky, lahôdkárske

výrobky, konzerva z obchodnej siete, kontaminované ruky po kontakte so zvieratám z chovu a 5 ochorení (17,4%) zostalo epidemiologicky neobjasnených. V roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 3 ochorenia na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí. Z celkového počtu 29 prípadov salmonelóz vykázaných v okrese Šaľa v roku 2021 si 4 ochorenia (13,8%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 1 importované ochorenia na salmonelózu z Maďarska.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 56 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 108,1/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k nárastu chorobnosti o 23,2% a spolu bolo hlásených 69 ochorení, čo je chorobnosť 134,5/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (85,8 prípadu, chorobnosť 165,4/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 19,6%. Podľa pohlavia ochorelo rovnako 35 mužov (50,7%) a 34 žien (49,3%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1612,9/100 000 obyvateľov (7 ochorení) bola v skupine 0-ročných detí a 838,1/100 000 obyvateľov (16 ochorenia) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 13 prípadov (18,8%) bolo hlásených v máji. Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 65 krát ako kampylobakteriáza (94,3%), 1 krát ako yersinióza (1,4%) a 3 krát ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (4,3%).

V priebehu roku bolo hlásených 65 ochorení na kampylobakteriázu, čo je chorobnosť 126,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 52 prípadov s chorobnosťou 100,4/100 000 obyvateľov. Charakter výskytu bol 59 krát sporadický a 3 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdených bolo 63 ochorení, 1 nevyšetrené ochorenie a 1 kultivačne negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Ako etiologické agens sa uplatnil 56 krát (86,2%) *Campylobacter jejuni*, 3 krát (4,6%) *Campylobacter coli* a 4 krát (6,2%) *Campylobacter* nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu *Campylobacter species* v stolici). Podľa kolektívu ochorelo 20 malých detí mimo kolektívu (30,8%), 6 detí navštevujúcich MŠ (9,2%), 10 školákov (15,4%), 4 stredoškólači (6,2%), 2 vysokoškólači (3,0%) a 23 dospelých osôb (35,4%). V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 30 krát (57,7%) konzumáciu kuracieho mäsa. Hospitalizáciu si vyžiadalo 9 ochorení (13,8%). V roku 2021 bolo v okrese hlásené 1 importované ochorenie na kampylobakteriázu z Chorvátska. Neboli hlásené žiadne epidémie.

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlani 1 ochorenie na yersiniózu, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené u školáka, ktorý mal v epidemiologickej anamnéze konzumáciu bravčového mäsa. Pôvodcom ochorenia bola *Y. enterocolitica* bez bližšej špecifikácie. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu.

V priebehu roku boli v tejto skupine diagnóz v okrese Šaľa hlásené 3 ochorenia (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov), čo je rovnako ako vlani. Ochorenia sa vyskytli iba u dospelých osôb nad 25 rokov veku a diagnóza bola u 2 chorých potvrdená dôkazom toxínu A aj B *Clostridium difficile* v stolici, 1 prípad bol vykázaný ako možný na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH.. Hospitalizáciu si vyžiadali všetky 3 ochorenia. Jedno ochorenie bolo importované z Gambie.

V skupine vírusových črevných infekcií sa chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 17 ochorení s chorobnosťou 32,8/100 000 obyvateľov mierne zvýšila a bolo vykázaných 22 prípadov, čo je chorobnosť 42,9/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (40,4 prípadu, chorobnosť 77,9/100 000 obyvateľov) je to stále pokles o 45,5%. Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (36,4%) a 14 žien (63,6%). Ochorenia sa vyskytli iba vo vekových skupinách od 0 do 14 rokov veku, 25-44-ročných a 65-ročných a starších. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 523,8/100 000 obyvateľov (10 ochorení) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. S výnimkou mesiacov január, február a marec boli ochorenia hlásené po celý rok, najviac 4 krát v decembri. (18,2%). Podľa etiológie ochorení bolo

vykázaných 9 rotavírusových enteritíd (40,9%), 11 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (50,0%) a 2 adenovírusové enteritídy (9,1%).

Oproti minulému roku (14 ochorení, chorobnosť 27,0/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2021 v tejto skupine ochorení k poklesu chorobnosti o 35,7% a vykázali sme 9 prípadov rotavírusových enteritíd, čo predstavuje chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 9 krát sporadicky. Ochorelo 5 malých detí mimo kolektívu (55,6%), 3 školáci (33,3%) a 1 dospelá osoba (11,1%). Laboratórne potvrdených bolo všetkých 9 ochorení. Hospitalizáciu si vyžiadalo 7 ochorení (77,8%). Jedno choré dieťa bolo riadne očkované proti rotavírusom vakcínou Rotarix..

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bola chorobnosť u tejto diagnózy nulová, vykázali sme v tomto roku 11 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov). Charakter výskytu bol 5 krát sporadický a 3 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine. Ochoreli 2 malé deti mimo kolektívu (18,2%), 2 deti navštevujúce jasle (18,2%), 3 predškoláci (27,2%) a 4 dospelé osoby (36,4%). Laboratórne potvrdených bolo 8 ochorení, 3 nevyšetrené ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia (33,3%).

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie. Ochorenia boli sporadické, laboratórne potvrdené u dieťaťa mimo kolektív a dospelé osoby. Obe si vyžiadali hospitalizáciu.

V minulom roku sme v okrese Šaľa zaznamenali v skupine nešpecifikovaných gastroenteritíd 2 ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. V roku 2021 ochorenia v okrese neboli vykázané.

Skupina vírusových hepatítid

V roku 2021 sme v okrese Šaľa nezaznamenali už štvrtý rok po sebe ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu A, ale vykázali sme 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu E, 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 4 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 1 nosičstvo HBsAg. Úmrtie na vírusovú hepatitídu sme v okrese v roku 2021 nezaznamenali.

Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B sme evidovali u 34-ročného muža, zistené bolo v rámci nariadeného vyšetrenia pre pozitivitu partnerky, ktorej bola diagnostikovaná chronická VHB. Okrem únavy žiadne iné príznaky neudával. Sérologicky potvrdené HBsAg pozitívne, anti HBc total pozit. a HBcIgM pozit. Liečený bol ambulantne.

Ochorenie v tejto skupine vírusových hepatítid sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku bola chorobnosť v okrese u tohto typu VH nulová. V roku 2021 vykazujeme 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov. Sérologicky potvrdené ochorenie na akútnu VHE sme vykázali u 49-ročného muža. Ochorenie zostalo epidemiologicky neobjasnené a nevyžiadalo si hospitalizáciu. Opatrenia (sérologické vyšetrenie a lekársky dohľad) boli zabezpečené u 2 kontaktov v rodine.

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 4 ochorenia na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 7,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 2,8 prípadu s chorobnosťou 5,3/100 000 obyvateľov. Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 4 krát chronická vírusová hepatitída C. V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 3 ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 1 ochorenie na chronickú VHB, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov. .

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 3 ochorenia na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 4 prípady a chorobnosť mala hodnotu 7,8/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 3 muži a 1 žena a to 2 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 29,5/100 000 obyvateľov) a 2 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 24,5/100 000 obyvateľov).

Tak ako v minulom roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 1 nosiča HBsAg, sme aj v roku 2021 evidovali iba 1 nosiča, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 96,9% - 99,2 % . Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u tetanu (A35), diftérie (A36), osýpok (B05), rubeoly (B06), parotitídy (B26), pertussisu (A37). V tomto roku nebolo hlásené žiadne ochorenie na invazívne pneumokokové a hemofilové ochorenia.

Skupina respiračných ochorení

V roku 2021 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu, šarlach, herpes simplex, infekčnú mononukleózu.

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 1 ochorenie na erysipelas (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2020 , kedy sme vykázali nulový výskyt. Ochorel 1 muž vo vekovej skupine 45-54 – ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci jún.

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 1 ochorenie na legionelózu, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov.

Ochorenie na nepneumonickú legionelózu- Pontiacku horúčku u 58-ročnej ženy. Pacientka so schizoafektívnou poruchou bola hospitalizovaná od 25.3.2021 do 7.4.2021 na Klinike pneumológie a ftizeológie 2, UNB Ružinov, Bratislava pre bolesti stehna LDK a sťažené dýchanie posledné 3 dni. Klinické príznaky: dyspnoe, zvýšené zápalové parametre, hypoxemická respiračná insuficiencia pri potvrdenej embolizácii, CT pľúc 25.3.2021 - embolizácia do vetvenia arteria pulmonalis. V rámci diff.dg. bola dôkazom antigénu v moči potvrdená Legionela pneumophila, séro skupina 1. Ochorenie bolo hlásené s oneskorením, medziasom sa dotýčnā odsťahovala do miesta svojho predchádzajúceho bydliska v okrese Senec. Pacientka opakovane odmieta komunikáciu, údaje sú čerpané zo zdravotnej dokumentácie.

Lekári v okrese Šaľa v roku 2021 hlásili 9 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 107 prípadov s chorobnosťou 206,6/100 000 obyvateľov, je to menej o 91,6%. Najviac 5 prípadov bolo v skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 261,9/100 000 obyvateľov) a 2 prípady vo vekovej skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 460,8/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli hlásené v mesiacoch máj a jún s maximom 7 prípadov (77,8%) v mesiaci jún. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

V roku 2021 bolo v okrese hlásených 24 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 46,8/100 000 obyvateľov). Je to o 25% menej ako vlani, kedy sme v okrese vykázali 32 ochorení (chorobnosť 61,8/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (33,3%) a 16 žien (66,7%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách od 10 rokov veku vyššie, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 110,3/100 000 obyvateľov (8 ochorení) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb a 81,6/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 10-14 -ročných osôb. Výskyt bol s výnimkou mesiacov september október, november, december hlásený po celý rok s maximom 6 ochorení (25%) v mesiaci jún. V 1 prípade bolo ochorenie hlásené ako zosterová choroba oka (B02.3) , v 1 prípade bolo

ochorenie hlásené ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 22 ochorení bolo vykázaných ako zoster bez komplikácie (B02.9).

V roku 2021 bolo v okrese Šaľa hlásených 12 025 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 60 061,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 11 728 ochorení s chorobnosťou 48 726 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 2,5%.

Z celkového počtu boli 1409 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 7037,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 11,7% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter. Najviac ochorení 3769 (31,3%) sme zaznamenali v mesiaci september, 2336 (19,4%) v mesiaci november a 1959 (16,3%) v mesiaci október. Výchovno–vzdelávací proces nebol prerušený. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 246 717,9/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (2 713 ochorení), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2021 bol klinický priebeh komplikovaný u 547 prípadov (4,5%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy 2,4% z počtu ochorení a 53,8% z počtu komplikácií a otitídy 1,9% z počtu ochorení a 40,7% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 0,3% z počtu ochorení a 5,5% z počtu komplikácií. V okrese Šaľa nebol v roku 2021 laboratórne potvrdený vírus chrípky.

Aj v roku 2021 pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. V okrese sme zaznamenali v roku 7799 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 15 200,1/100 000 obyvateľov. V roku 2020 sme evidovali spolu 1822 prípadov (z toho U071 - 993 ochorení a U0711 - 829 ochorení, chorobnosť 3517,2/100 000 obyvateľov). V priebehu roku 2021 bolo hlásených 125 úmrtí. Ochorelo 3882 mužov (49,8%) a 3917 žien (50,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 21 443,7/100 000 obyvateľov (505 prípadov) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb, 19 091,3/100 000 obyvateľov (500 prípadov) bola vo vekovej skupine 20-24-ročných osôb. Výskyt nadobudol epidemický charakter s maximom 2236 ochorení vykázaných v januári, ďalších 1537 prípadov bolo hlásených vo februári 2021. Importovaných bolo 67 ochorení. Reinfekcie boli zaznamenané v 54 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 119 ochorení.

Skupina neuroinfekcií

V skupine neuroinfekcií bola v roku 2021 v okrese Šaľa priaznivá situácia, už 12 rokov po sebe sme nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu, tretí rok ani ochorenie na bakteriálnu meningitídu a v skupine vírusových infekcií CNS bola taktiež v tomto roku chorobnosť nulová. Zaznamenali sme len možný prípad ochorenia na Guillainov – Barrého syndróm u 64 – ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov) v mesiaci január. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na neurologickom oddelení NsP Komárno s pretrvávajúcimi ťažkosťami charakteru polyradikuloneuritídy Guillian – Barré. Stolica na vyšetrenie odoslaná do NRC : negatívny výsledok. Ochorenie skončilo uzdravením.

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2021 sme v skupine zoonóz vykážali len ochorenia na lymskú boreliozu. V porovnaní s minulým rokom kedy bolo vykázaných 5 ochorení (chorobnosťou 9,7/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 zaznamenali 3 prípady na lymskú boreliozu (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov), pričom všetky prípady boli sérologicky potvrdené. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 2 prípadoch poštípanie neznámym hmyzom a 1 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Klinicky sa ochorenia manifestovali 2 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 1 prípade ako kĺbna forma lymskej boreliozy.

Nákazy kože a slizníc

V porovnaní s minulým rokom (24 prípadov, chorobnosť 46,3/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 zaznamenali pokles prípadov s počtom 11 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov. Sporadický charakter mali 4 ochorenia a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 a 3 prípady v rodine.

Iné infekcie – nezaradené

V roku 2021 bolo vykázaných 5 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 2 prípady s chorobnosťou 3,9/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži a 1 žena. Podľa etiológie boli prípady diagnostikované ako 2 krát septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus A41.0), 1 krát ako septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1) a 2 krát septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5). Z celkového počtu ochorení nemalo žiadne nozokomiálny pôvod a všetkyskončili uzdravením.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykážali 2 ochorenia na syfilis (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 evidovali 5 prípadov s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli diagnostikované u 3 mužov a 2 žien. Diagnóza bola potvrdená sérologickým vyšetrením.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 11 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 21,2/100 000 obyvateľov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásených bolo 10 ochorení, čo je chorobnosť 19,5/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 7 mužov a 3 ženy vo všetkých vekových skupinách od 15 do 44-rokov veku. Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená, 10 krát pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou Neisseria gonorrhoeae z hnisavého výtoku. Ochorenia boli 9 prípadoch diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.0) a 1 krát ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy s abscesom uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.1).

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa kožnými lekármi v roku 2021 hlásené 23 krát chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy - A56.0 (chorobnosť 44,8/100 000 obyvateľov), 3 krát urogenitálna trichomonóza – A59.0 (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov) a 2 krát anogenitálne bradavice - A63.0 (chorobnosť 7,8/100 000 obyvateľov).

V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie na trichuriózu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie u školáka bolo potvrdené mikroskopickým dôkazom Trichuris trichiura zo stolice.

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 11 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali rovnaký počet prípadov. Podľa pohlavia ochorelo 5 mužov a 6 žien prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 162,3/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (4 ochorenia). Pôvodca ochorenia Enterobius vermicularis bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

V roku 2021 sme zaznamenali v okrese Šaľa 2 prípady bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). Jednalo sa o 40-ročného a 23-ročného muža. Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

Úmrtia na infekčné ochorenia

V priebehu roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali **125 úmrtí** na infekčné ochorenia, a to výlučne na ochorenia Covid-19.

Od marca 2020 sme zaznamenali epidémiu ochorení vyvolaných vírusom Sars Cov-2, ktorá prebiehala ako súčasť celosvetovej pandémie ochorení Covid-19. Epidémia sa vyznačovala vysokou chorobnosťou a úmrtnosťou. Od 1.1.2021 do 31.12.2021 sme zaznamenali v okrese Šaľa celkom 125 úmrtí na toto ochorenie. Úmrtnosť mala hodnotu 0,2/100 000 obyvateľov a smrtnosť 1,6%.

Nozokomiálne infekcie

Za rok 2021 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 120 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 119 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 1 ochorenie bolo vyhládané v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) je 41,7, v jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa neevidujeme v tomto roku ani jedno nozokomiálne ochorenie. Jednalo sa o epidemický výskyt koronavírusových infekcií v štyroch zariadeniach sociálnych služieb a 1 cystitídu spôsobenú *Klebsiellou pneumoniae*.

V tabuľke č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Šaľa v roku 2021.

V tabuľke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 20 rokov v okrese Šaľa.

Tabuľka II.1. - Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese Š a ľ a - rok 2021

Dg.	2021 Abs.Hod	2020 Abs.Hod	INDEX 2021/2020	PRIEMER 2016-2020	Index 2021/P	CHOR 2021	PRIEMER ch.2016-2020
A02	29	25	1,16	48,6	0,60	56,52	93,67
A02N	0	0	0,00	1,8	0,00	0,00	3,47
A03	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A04	69	56	1,23	85,8	0,80	134,48	165,36
A040	0	0	0,00	2	0,00	0,00	3,85
A043	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A045	65	52	1,25	78,4	0,83	126,68	151,10
A046	1	1	1,00	1,4	0,71	1,95	2,70
A047	3	3	1,00	3,8	0,79	5,85	7,32
A07	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A08	22	17	1,29	40,4	0,54	42,88	77,86
A080	9	14	0,64	24,4	0,37	17,54	47,03
A081	11	0	0,00	9,6	1,15	21,44	18,50
A082	2	0	0,00	5,8	0,34	3,90	11,18
A083	0	3	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A09	0	2	0,00	3	0,00	0,00	5,78
A21	0	2	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A32	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A370	0	1	0,00	1,8	0,00	0,00	3,47
A38	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,77
A40	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A402	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,16
A41	5	2	2,50	5,6	0,89	9,74	10,79
A410	2	0	0,00	1,2	1,67	3,90	2,31
A411	1	2	0,50	2	0,50	1,95	3,85
A415	2	0	0,00	2,2	0,91	3,90	4,24
A419	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
A51	3	0	0,00	1,2	2,50	5,85	2,31
A53	2	2	1,00	2,2	0,91	3,90	4,24
A69	2	5	0,40	1,4	1,43	3,90	2,70
A841	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,54
A87	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,77
B01	9	107	0,08	155	0,06	17,54	298,73
B02	24	32	0,75	35	0,69	46,78	67,46
B15	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	2,31
B16	1	2	0,50	1	1,00	1,95	1,93
B171	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39
B181	3	1	3,00	1,2	2,50	5,85	2,31
B182	4	3	1,33	1,6	2,50	7,80	3,08
B27	0	2	0,00	7,4	0,00	0,00	14,26
B58	0	1	0,00	1	0,00	0,00	1,93
B86	11	24	0,46	29,2	0,38	21,44	56,28
G00	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,77
G001	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,39

G61	1	0	0,00	0,2	5,00	1,95	0,39
M012	1	0	0,00	0,4	2,50	1,95	0,77
U071	7799	1823	4,28	364,6	21,39	15200,06	702,70
Z203	0	3	0,00	4	0,00	0,00	7,71
Z21	1	0	0,00	0,4	2,50	1,95	0,77
J11	12 025	11 728	1,0	24 334	0,5	60 061,4	86 454,0

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Šaľa za rok 2020

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus.

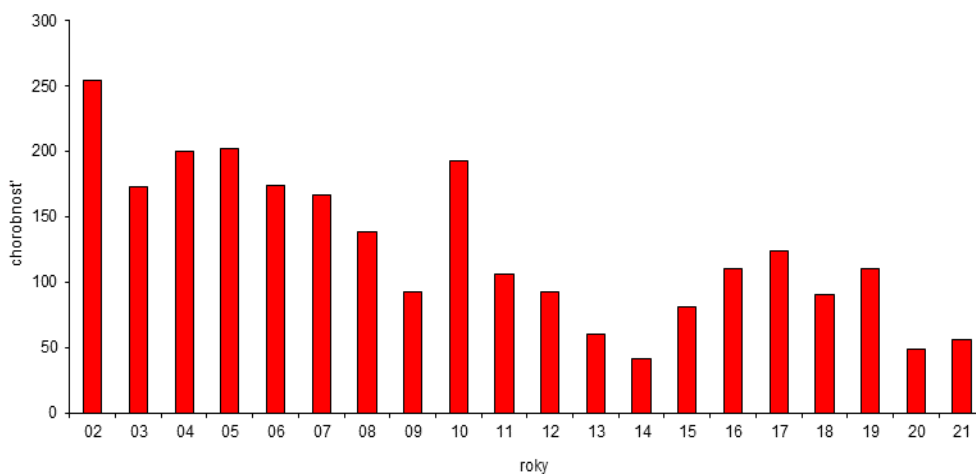
K 31.12.2021 neevidujeme v okrese žiadneho bacilonosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 29 prípadov salmonelóz, čo je chorobnosť 36,5/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (25 prípadov chorobnosť 48,3/100 000 obyvateľov) je to nárast 13,8%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (48,6 prípadov, chorobnosť 93,7/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu o 40,3%.

Vo všetkých prípadoch išlo o manifestné ochorenia, nezaznamenali sme žiadnu inaparentnú infekciu ani salmonelovú sepsu.

SALMONELÓZY
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Podľa pohlavia ochorelo 10 mužov (34,5%) a 19 žien (65,5%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 25-44-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky u 0-ročných detí 691,2/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) a vo vekovej skupine 15-19-ročných stredoškôľakov 212,3/100 000 obyvateľov (5 ochorení).

Sezonalita bola typická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom po 4 prípady (po 13,8%) v máji, júni, júli a októbri.

Všetky ochorenia boli sporadické, kultivačne potvrdené a v 22 prípadoch sa ako etiologické agens uplatnila *Salm. enteritidis*, 1 krát *Salm. typhimurium*, 2 krát *Salm. Sandiego* a 4 krát *Salm.* bližšie neurčená.

Fagotypizácia salmonel nebola v priebehu roku z NRC pre salmonely hlásená.

Salmonelózy- frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2021 v okrese Šaľa

Izolovaný typ salmonely	Ochorenie		Spolu	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.enteritidis	22	75,86	22	75,86
S.Sandiego	1	3,45	1	3,45
S.typhimurium	2	6,90	2	6,90
S.bližšie neurčená	4	13,79	4	13,79
Spolu	29	100,0	29	100,0

Ako faktor prenosu udávali chorí najčastejšie 10 krát (34,5%) kuracie mäso, 10 krát vajíčka (34,5%), po 1 krát mäsové výrobky (po 3,4%) mäsové výrobky, lahôdkárske výrobky, konzerva z obchodnej siete, kontaminované ruky po kontakte so zvieratám z chovu a 5 ochorení (17,4%) zostalo epidemiologicky neobjasnených.

V roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 3 ochorenia na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí.

Prehľad faktorov prenosu nákazy u 0-ročných detí:

Vek v mesiacoch	Forma ochorenia		Faktor prenosu			Typ salmonely	
	ochorenie	vylučovanie	Konzerva z obch.siete	hydínové mäso	neobjasnené	S.enteritidis	S.typhimurium
8-mesačné	1	-	-	1	-	1	-
10-mesačné	1	-	1	-	-	1	-
11-mesačné	1	-	-	-	1	-	1
Spolu	3	-	1	1	1	2	1

Z celkového počtu 29 prípadov salmonelóz vykázaných v okrese Šaľa v roku 2021 si 4 ochorenia (13,8%) vyžiadalo hospitalizáciu.

V priebehu roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 1 importované ochorenia na salmonelózu z Maďarska.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v okrese Šaľa v roku 2021 žiadnu epizóciu salmonelózy u zvierat.

V priebehu roku sme v okrese nezaznamenali žiadnu epidémiu salmonelózy.

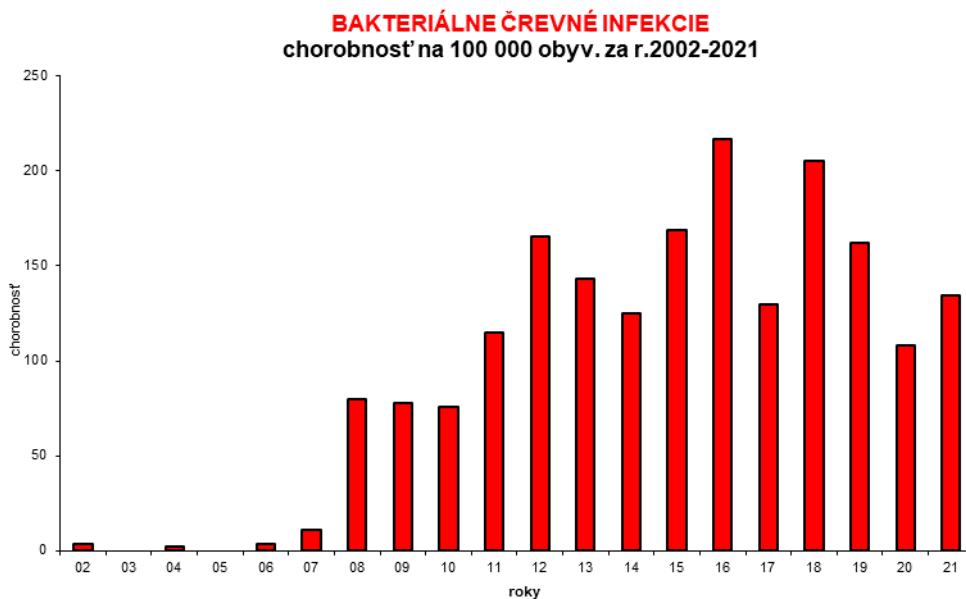
Bacilová dyzentéria (A03)

Za posledných 10 rokov sme v okrese Šaľa vykážali ochorenie na bacilovú dyzentériu iba raz a to v roku 2018 (1 prípad, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené.

Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykážali 56 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 108,1/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k nárastu

chorobnosti o 23,2% a spolu bolo hlásených 69 ochorení, čo je chorobnosť 134,5/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (85,8 prípadu, chorobnosť 165,4/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 19,6%.

Podľa pohlavia ochorelo rovnako 35 mužov (50,7%) a 34 žien (49,3%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1612,9/100 000 obyvateľov (7 ochorení) bola v skupine 0-ročných detí a 838,1/100 000 obyvateľov (16 ochorenia) v skupine 1-4-ročných detí.

Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 13 prípadov (18,8%) bolo hlásených v máji.

Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 65 krát ako kampylobakteriáza (94,3%), 1 krát ako yersinióza (1,4%) a 3 krát ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (4,3%).

Kampylobakteriáza (A04.5)

V priebehu roku bolo hlásených 65 ochorení na kampylobakteriázu, čo je chorobnosť 126,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 52 prípadov s chorobnosťou 100,4/100 000 obyvateľov.

Charakter výskytu bol 59 krát sporadický a 3 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdených bolo 63 ochorení, 1 nevyšetrené ochorenie a 1 kultivačne negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Ako etiologické agens sa uplatnil 56 krát (86,2%) *Campylobacter jejuni*, 3 krát (4,6%) *Campylobacter coli* a 4 krát (6,2%) *Campylobacter* nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu *Campylobacter species* v stolici).

Podľa kolektívu ochorelo 20 malých detí mimo kolektívu (30,8%), 6 detí navštevujúcich MŠ (9,2%), 10 školákov (15,4%), 4 stredoškoláci (6,2%), 2 vysokoškoláci (3,0%) a 23 dospelých osôb (35,4%).

V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 30 krát (57,7%) konzumáciu kuracieho mäsa.

<u>Faktor prenosu:</u>	<u>počet:</u>	<u>%</u>
kuracie mäso	38 krát	58,5%
mäsové výrobky	10 krát	15,4%
vajíčka	2 krát	3,1%
bravčové mäso	3 krát	4,6%
morčacie mäso	1 krát	1,5%
mäso -hydina iná	1 krát	1,5%
výrobky z rýb	1 krát	1,5%
kontakt so zvieratami-kontaminované ruky	1 krát	1,5%
<u>neobjasnený faktor prenosu</u>	<u>8 krát</u>	<u>12,4%</u>
Spolu:	65 prípadov	100,0%

Hospitalizáciu si vyžiadalo 9 ochorení (13,8%). V roku 2021 bolo v okrese hlásené 1 importované ochorenie na kampylobakteriózu z Chorvátska. Neboli hlásené žiadne epidémie.

Yersinióza (A04.6)

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlani 1 ochorenie na yersiniózu, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u školáka, ktorý mal v epidemiologickej anamnéze konzumáciu bravčového mäsa. Pôvodcom ochorenia bola *Y.enterocolitica* bez bližšej špecifikácie. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu.

Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (A04.7)

V priebehu roku boli v tejto skupine diagnóz v okrese Šaľa hlásené 3 ochorenia (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov), čo je rovnako ako vlani.

Ochorenia sa vyskytli iba u dospelých osôb nad 25 rokov veku a diagnóza bola u 2 chorých potvrdená dôkazom toxínu A aj B *Clostridium difficile* v stolici, 1 prípad bol vykázaný ako možný na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH.. Hospitalizáciu si vyžiadali všetky 3 ochorenia. Jedno ochorenie bolo importované z Gambie.

Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Za celé sledované 20-ročné obdobie sme ochorenie v tejto skupine alimentárnych infekcií zaznamenali iba raz a to 10 ochorení v roku 2006 (chorobnosť 18,5/100 000 obyvateľov). Aj tento rok bola chorobnosť nulová.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie (A08)

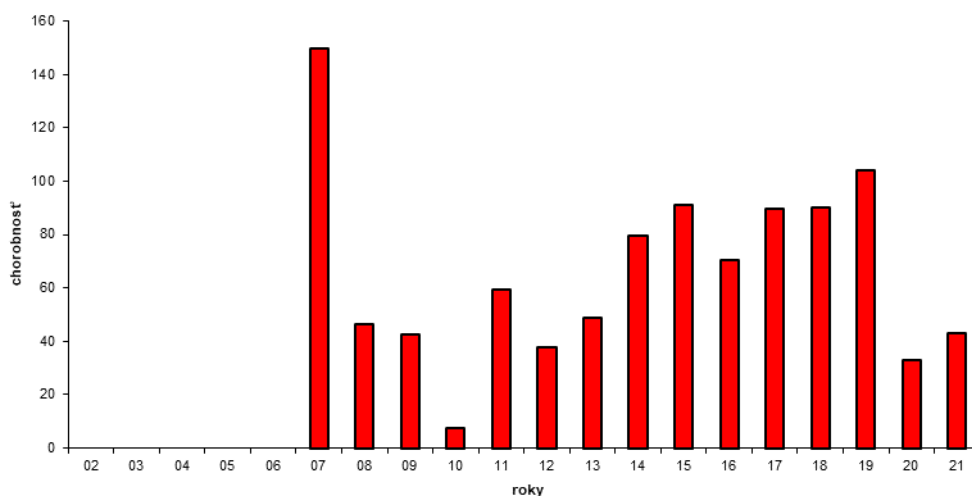
V skupine vírusových črevných infekcií sa chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 17 ochorení s chorobnosťou 32,8/100 000 obyvateľov mierne zvýšila a bolo vykázaných 22 prípadov, čo je chorobnosť 42,9/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (40,4 prípadu, chorobnosť 77,9/100 000 obyvateľov) je to stále pokles o 45,5%.

Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (36,4%) a 14 žien (63,6%). Ochorenia sa vyskytli iba vo vekových skupinách od 0 do 14 rokov veku, 25-44-ročných a 65-ročných a starších. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 523,8/100 000 obyvateľov (10 ochorení) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí.

S výnimkou mesiacov január, február a marec boli ochorenia hlásené po celý rok, najviac 4 krát v decembri. (18,2%).

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 9 rotavírusových enteritíd (40,9%), 11 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (50,0%) a 2 adenovírusové enteritídy (9,1%).

VÍRUSMI A INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKČIE chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Oproti minulému roku (14 ochorení, chorobnosť 27,0/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2021 v tejto skupine ochorení k poklesu chorobnosti o 35,7% a vykázali sme 9 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 9 krát sporadicky. Ochorelo 5 malých detí mimo kolektívu (55,6%), 3 školáci (33,3%) a 1 dospelá osoba (11,1%).

Laboratórne potvrdených bolo všetkých 9 ochorení. Hospitalizáciu si vyžiadalo 7 ochorení (77,8%). Jedno choré dieťa bolo riadne očkované proti rotavírusom vakcínou Rotarix..

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bola chorobnosť u tejto diagnózy nulová, vykázali sme v tomto roku 11 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov).

Charakter výskytu bol 5 krát sporadický a 3 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine. Ochoreli 2 malé deti mimo kolektívu (18,2%), 2 deti navštevujúce jasle (18,2%), 3 predškoláci (27,2%) a 4 dospelé osoby (36,4%). Laboratórne potvrdených bolo 8 ochorení, 3 nevyšetrené ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia (33,3%).

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 2 ochorenia chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku nebolo hlásené žiadne ochorenia.

Ochorenia boli sporadické, laboratórne potvrdené u dieťaťa mimo kolektív a dospelé osoby. Obe si vyžiadali hospitalizáciu.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V minulom roku sme v okrese Šaľa zaznamenali v skupine nešpecifikovaných gastroenteritíd 2 ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. V roku 2021 ochorenia v okrese neboli vykázané.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2021 sme v okrese Šaľa nezaznamenali už štvrtý rok po sebe ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu A, ale vykázali sme 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu E, 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 4 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 1 nosičstvo HBsAg. Úmrtie na vírusovú hepatitídu sme v okrese v roku 2021 nezaznamenali.

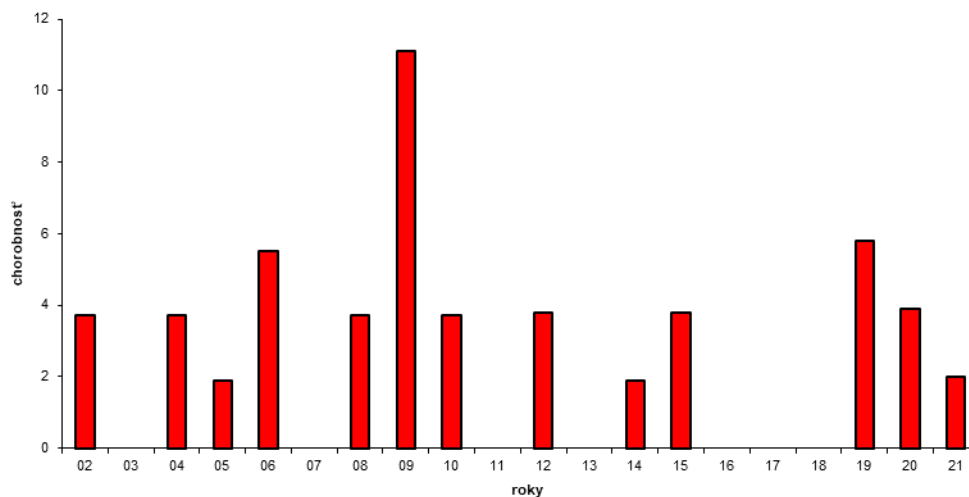
Akútna vírusová hepatitída A (B15)

Už štvrtý rok po sebe sme v okrese Šaľa nezaznamenali ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu A. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 2,3/100 000 obyvateľov (1,2 prípadu).

Akútna vírusová hepatitída B (B16)

V roku 2021 bolo v okrese Šaľa hlásené 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov. Minulý rok boli vykázané 2 prípady (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) a priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,9/100 000 obyvateľov (1 prípad).

AKÚTNA VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA B
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B sme evidovali u 34-ročného muža, zistené bolo v rámci nariadeného vyšetrenia pre pozitívitu partnerky, ktorej bola diagnostikovaná chronická VHB. Okrem únavy žiadne iné príznaky neudával. Sérologicky potvrdené HBsAg pozitívne, anti HBc total pozit. a HBcIgM pozit. Liečený bol ambulantne.

Analýza akútnych VHB vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	mechanizmus prenosu
		heterosexuálny
25-34-roční	1	1
Spolu	1	1

Akútna vírusová hepatitída C (B17.1)

U akútnej vírusovej hepatitídy C evidujeme dlhodobu v okrese Šaľa nízky výskyt. V minulom roku ani v tomto roku ochorenie hlásené nebolo. Priemer za posledných 5 rokov bol 0,2 s chorobnosťou 0,4/100 000 obyvateľov.

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

Ochorenie v tejto skupine vírusových hepatitíd sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku bola chorobnosť v okrese u tohto typu VH nulová.

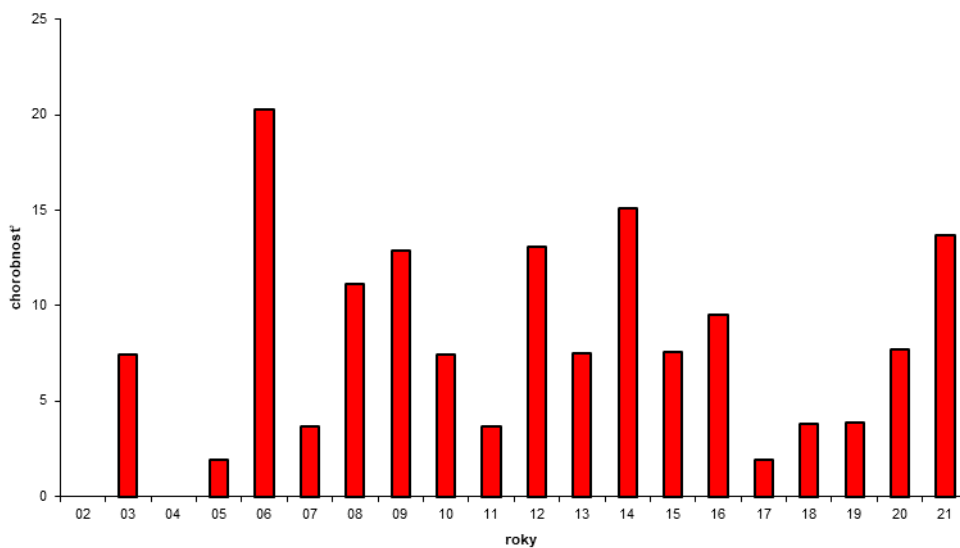
V roku 2021 vykazujeme 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov. Sérologicky potvrdené ochorenie na akútnu VHE sme vykázali u 49-ročného muža. Ochorenie zostalo epidemiologicky neobjasnené a nevyžiadalo si hospitalizáciu. Opatrenia (sérologické vyšetrenie a lekársky dohľad) boli zabezpečené u 2 kontaktov v rodine.

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1)

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 7 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 4 ochorenia na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 7,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 2,8 prípadu s chorobnosťou 5,3/100 000 obyvateľov.

Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 4 krát chronická vírusová hepatitída C.

CHRONICKÁ VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 3 ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 1 ochorenie na chronickú VHB, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov.

Ochorenie na chronickú VHB sme vykázali v júni u 52-ročného neočkovaného muža, zistené bolo v rámci predoperačného vyšetrenia. Vyšetrenia HBsAg, anti-HBc total, a HBV DNA PCR boli pozitívne, kvantitatívne bola hodnota 3 263 kópií/ml. V anamnéze mal tetovanie v minulosti mimo tetovacieho salónu. Kontakty neudával žiadne.

Neobjasnené ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu B bolo zistené u 48-ročnej neočkovanej ženy v rámci vyšetrenia na hematologickej ambulancii. V rodine boli

opatrenia zabezpečené u 2 ďalších osôb. V rámci týchto vyšetrení bola zistená u partnera akútna vírusová hepatitída typu B.

Neobjasnené ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu B bolo zistené u 77-ročnej neočkovanej ženy. Ochorenie bolo zistené v rámci hospitalizácie pri ochorení na Covid-19. Žije sama.

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 3 ochorenia na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 4 prípady a chorobnosť mala hodnotu 7,8/100 000 obyvateľov.

Ochoreli v3 muži a 1 žena a to 2 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 29,5/100 000 obyvateľov) a 2 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 24,5/100 000 obyvateľov).

Vykázali sme ochorenie na chronickú VHC u 29-ročného drogovu závislého muža, ktorý je t.č. vo výkone trestu odňatia slobody. Vyšetrenie anti-HCV a HCV RNA PCR bolo pozitívne (kvantitatívne 5 540 000 IU/ml).

Sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú VHC u 44-ročného muža bolo zistené v rámci predoperačných vyšetrení. Muž udáva sexuálny kontakt s evidovanou anti HCV pozitívnou osobou. Pacient má 1 rodinný kontakt, u ktorého bolo zabezpečené sérologické vyšetrenie.

Ochorenie na chronickú VHC sme vykázali u 34-ročnej drogovu závislej ženy, ktorá užívala pervitín i.v. viac ako 5 rokov. Aktuálne podľa vyjadrenia abstínuje 1 rok. Jej sexuálny partner má od roku 2010 potvrdenú chronickú VHC. Vyšetrenie anti-HCV a HCV RNA PCR bolo kvalitatívne pozitívne, genotyp 3a. Býva s bratom, u ktorého bolo nariadené vyšetrenie, na ktoré sa nedostavil.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie u 37-ročného muža t.č. vo výkone trestu s anamnézou dlhodobého i.v. užívania drog. Kontakty neudával žiadne.

Nosič vírusovej hepatitídy B Z22.5

Tak ako v minulom roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 1 nosiča HBsAg, sme aj v roku 2021 evidovali iba 1 nosiča, čo je chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov.

Vykázali sme sporadické ochorenie u 51-ročnej neočkovanej ženy zistené v rámci predoperačného vyšetrenia s negatívnou epidemiologickou anamnézou. Pre nespoluprácu nebolo vyšetrenie u ďalších rodinných príslušníkov zatiaľ zrealizované.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 96,9% - 99,2 % .

Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u:

- **tetanu (A35)**, ochorenie za celé sledované 20-ročné obdobie v okrese nevyskytlo;
- **diftérie (A36)**, ochorenie nebolo v okrese za posledných 20 rokov diagnostikované;
- **osýpok (B05)**, od roku 1984 do roku 2018, kedy sme zaznamenali 5 ochorení, bola chorobnosť nulová;
- **rubeoly (B06)**, nebola evidovaná od roku 1997;
- **parotitídy (B26)**, naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2003;
- **pertussisu (A37)**, naposledy evidovaný 1 prípad v roku 2020.

Nebolo hlásené žiadne ochorenie na invazívne pneumokokové a hemofilové ochorenia.

III.4. Skupina respiračných ochorení

V roku 2021 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu (A15 – A19), šarlach (A38), herpes simplex (B00), infekčnú mononukleózu (B27).

Erysipelas – ruža (A46)

V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykazovali 1 ochorenie na erysipelas (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2020 , kedy sme vykazovali nulový výskyt.

Ochorel 1 muž vo vekovej skupine 45-54 – ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci jún.

Legionárska choroba (A48.1, A48.2)

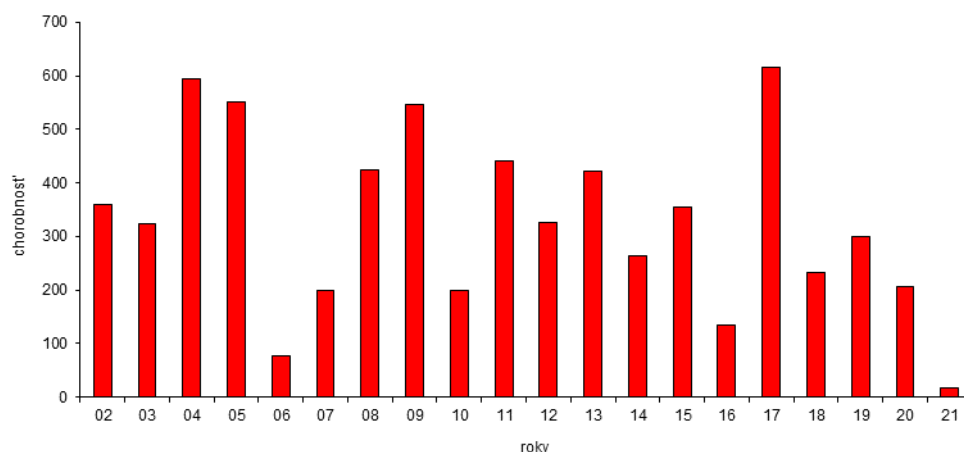
V roku 2021 sme v okrese Šaľa vykázali 1 ochorenie na legionelózu, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov.

Ochorenie na nepneumonickú legionelózu- Pontiacku horúčku u 58-ročnej ženy. Pacientka so schizoafektívnou poruchou bola hospitalizovaná od 25.3.2021 do 7.4.2021 na Klinike pneumológie a fúzeológie 2, UNB Ružinov, Bratislava pre bolesti stehna ĽDK a sťažené dýchanie posledné 3 dni. Klinické príznaky: dyspnoe, zvýšené zápalové parametre, hypoxemická respiračná insuficiencia pri potvrdenej embolizácii, CT pľúc 25.3.2021 - embolizácia do vetvenia arteria pulmonalis. V rámci diff.dg. bola dôkazom antigénu v moči potvrdená Legionela pneumophila, séroskupina 1. Ochorenie bolo hlásené s oneskorením, medzicasom sa dotýčná odsťahovala do miesta svojho predchádzajúceho bydliska v okrese Senec. Pacientka opakovane odmieta komunikáciu, údaje sú čerpané zo zdravotnej dokumentácie.

Varicella – ovčie kiahne (B01)

Lekári v okrese Šaľa v roku 2021 hlásili 9 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 17,5/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 107 prípadov s chorobnosťou 206,6/100 000 obyvateľov, je to menej o 91,6.%

OVČIE KIAHNE - VARICELLA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Najviac 5 prípadov bolo v skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 261,9/100 000 obyvateľov) a 2 prípady vo vekovej skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická

chorobnosť 460,8/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli hlásené v mesiacoch máj a jún s maximom 7 prípadov (77,8%) v mesiaci jún. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

Herpes zoster – plazivec pásový (B02)

V roku 2021 bolo v okrese hlásených 24 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 46,8/100 000 obyvateľov). Je to o 25% menej ako vlani, kedy sme v okrese vykázali 32 ochorení (chorobnosť 61,8/100000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (33,3%) a 16 žien (66,7%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách od 10 rokov veku vyššie, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 110,3/100 000 obyvateľov (8 ochorení) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb a 81,6/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 10-14-ročných osôb. Výskyt bol s výnimkou mesiacov september október, november, december hlásený po celý rok s maximom 6 ochorení (25%) v mesiaci jún.

V 1 prípade bolo ochorenie hlásené ako zosterová choroba oka (B02.3) , v 1 prípade bolo ochorenie hlásené ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 22 ochorení bolo vykázanych ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2021 bolo v okrese Šaľa hlásených 12 025 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 60 061,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 11 728 ochorení s chorobnosťou 48 726 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 2,5%.

Z celkového počtu boli 1409 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 7037,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 11,7% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter. Najviac ochorení 3769 (31,3%) sme zaznamenali v mesiaci september, 2336 (19,4%) v mesiaci november a 1959 (16,3%) v mesiaci október. Výchovno-vzdelávací proces nebol prerušený. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 246 717,9/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (2 713 ochorení), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2021 bol klinický priebeh komplikovaný u 547 prípadov (4,5%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy 2,4% z počtu ochorení a 53,8% z počtu komplikácií a otitídy 1,9% z počtu ochorení a 40,7% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 0,3% z počtu ochorení a 5,5% z počtu komplikácií. V okrese Šaľa nebol v roku 2021 laboratórne potvrdený vírus chrípky.

Sezónna chrípka (J10)

V roku 2021 sme v okrese nevykazovali ochorenia. V minulom roku boli hlásené 4 ochorenia s chorobnosťou 7,7/100 000 obyvateľov.

SARI (J10.7)

V roku 2021 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Pandemická chrípka (J10.9)

V roku 2021 v okrese nebolo hlásené ochorenie na pandemickú chrípku.

COVID-19

Aj v roku 2021 pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. V okrese sme zaznamenali v roku 7799 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 15 200,1/100 000 obyvateľov. V roku 2020 sme evidovali spolu 1822 prípadov (z toho U071 - 993 ochorení a

U0711 - 829 ochorení, chorobnosť 3517,2/100 000 obyvateľov).
V priebehu roku 2021 bolo hlásených 125 úmrtí.

COVID-19 potvrdený PCR (U07.1)

Ochorelo 3882 mužov (49,8%) a 3917 žien (50,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 21 443,7/100 000 obyvateľov (505 prípadov) bola vo vekovej skupine 15-19-ročných osôb, 19 091,3/100 000 obyvateľov (500 prípadov) bola vo vekovej skupine 20-24-ročných osôb.

Výskyt nadobudol sporadický aj epidemický charakter s maximom 2236 ochorení vykázaných v januári, ďalších 1537 prípadov bolo hlásených vo februári 2021.

Importovaných bolo 67 ochorení, najviac 12 prípadov z Rakúska, 11 z Ukrajiny, 6 Srbsko, po 5 prípadov z Česka, Maďarska, po 4 prípady z Chorvátska, Nemecka, po 3 prípady z Gruzínska, Kirgizsko, po 2 prípady z Turecka, po 1 prípade z Belgicka, Bosna a Hercegovina, Holandsko, Macedónsko, Malajzia, Rusko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Uzbekistan, Grécko a Spojené kráľovstvo.

Reinfekcie boli zaznamenané v 54 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 119 ochorení, opísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma:

Respiračná – 3276x, bezpríznaková – 549x, febrilná – 314x, senzorká – 85x, pľúcna - 93 x, črevná – 9x, neurologická – 4x, očná 1x, nezistená – 15x, kožná 1x, kĺbna 15x, nezadaný údaj 3437x.

Z celkového počtu ochorení 7799 bolo očkovaných 997 osôb, čo predstavuje 12,8%. Očkovaných čiastočne bolo 144 osôb, očkovaných riadne bolo 833 osôb, základné + preočkovanie malo 20 osôb.

III.5. Neuroinfekcie

V skupine neuroinfekcií bola v roku 2021 v okrese Šaľa priaznivá situácia, už 12 rokov po sebe sme nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu, tretí rok ani ochorenie na bakteriálnu meningitídu a v skupine vírusových infekcií CNS bola taktiež v tomto roku chorobnosť nulová.

Zaznamenali sme len 1 možný prípad ochorenia na Guillainov – Barrého syndróm.

Meningokoková infekcia (A39)

Ochorenia na meningokokovú infekciu boli hlásené v okrese Šaľa naposledy v roku 2009 a to 2 prípady s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov.

Vírusové infekcie CNS (A89)

V skupine vírusových infekcií CNS sme v roku 2021 v okrese Šaľa nezaznamenali žiadne ochorenie. V minulom roku bola taktiež chorobnosť nulová.

Zápalová polyneuropatia - Guillainov – Barrého syndróm (G61.0)

V roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali 1 sporadický, možný prípad ochorenia na Guillainov – Barrého syndróm u 64 – ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov) v mesiaci január. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na neurologickom oddelení NsP Komárno s pretrvávajúcimi ťažkosťami charakteru polyradikuloneuritídy Guillain – Barré. Stolica na vyšetrenie odoslaná do NRC : negatívny výsledok. Ochorenie skončilo uzdravením.

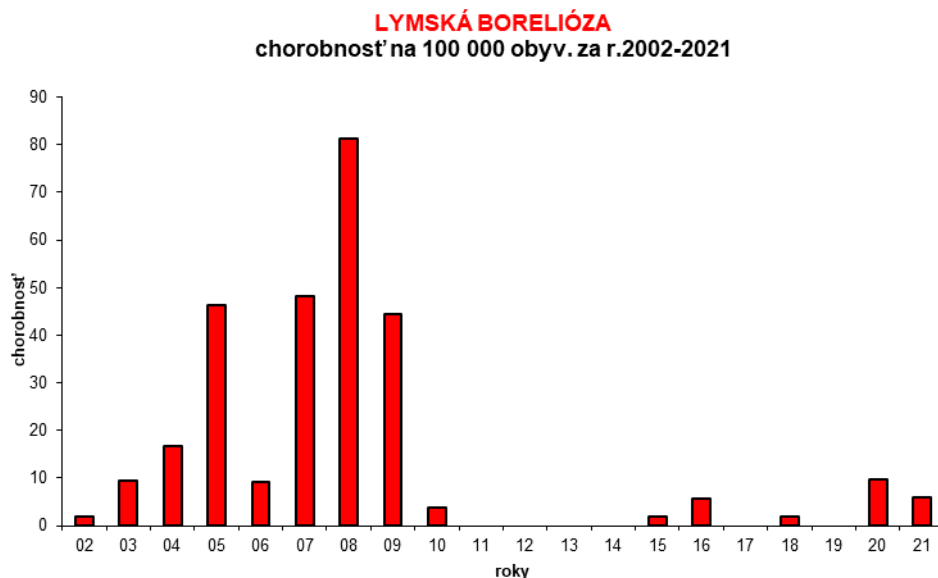
III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz sme v roku 2021 v okrese Šaľa nezaznamenali ochorenie na tularémiu (A21), antrax (A22), brucelózu (A23), leptospirózu (A27), listeriózu (A32), toxoplazmózu (B58), ornitózu (A70), Q-horúčku (A78), Creutzfeldt - Jakobovu chorobu (A81), kliešťovú encefalitídu (A84), toxokarózu (B83), teniózu (B68) a ohrozenie besnotou (Z20.3).

Lymfská borelióza (A69.2, M01.2)

V porovnaní s minulým rokom kedy bolo vykázaných 5 ochorení (chorobnosťou 9,7/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 zaznamenali 3 prípady na lymfskú boreliózu (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli 1 krát u muža a 2 krát u žien a to v 2 prípadoch vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 27,6/100 000 obyvateľov) a v 1 prípade vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 obyvateľov).

V mesiaci jún sme zaznamenali 2 prípady ochorenia 1 prípad ochorenia bol vykázaný v mesiaci september. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 2 prípadoch poštípanie neznámym hmyzom a 1 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB. V žiadnom prípade si ochorenie nevyžiadalo hospitalizáciu.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Svrab (B86)

V porovnaní s minulým rokom (24 prípadov, chorobnosť 46,3/100 000 obyvateľov) sme v roku 2021 zaznamenali pokles prípadov s počtom 11 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov.

Sporadický charakter mali 4 ochorenia a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 a 3 prípady v rodine.

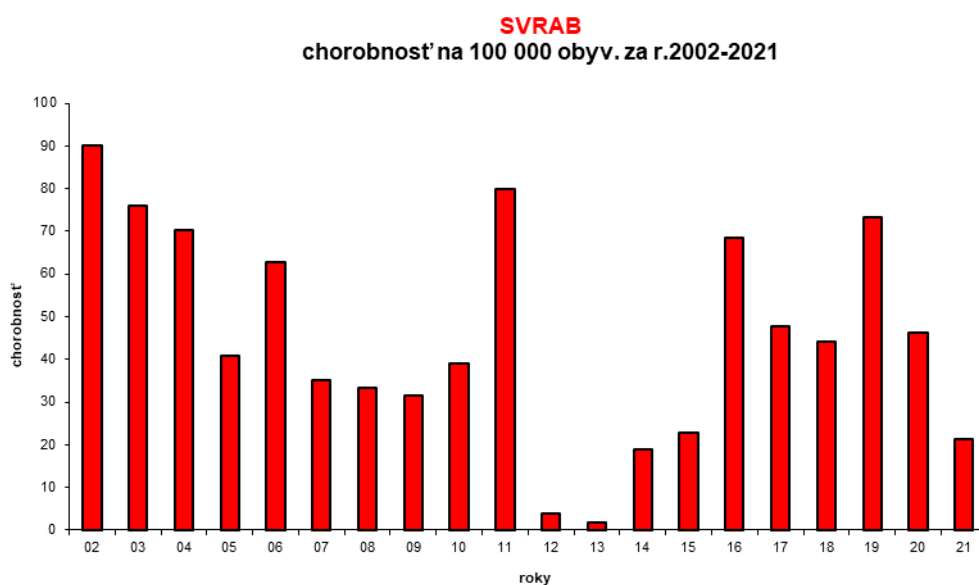
Podľa pohlavia ochorelo 6 žien (54,5%) a 5 mužov (45,5%) vo vekových skupinách od 10-14 ročných školákov, pričom najvyšší počet prípadov s celkovým počtom 4 bol vo vekovej skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 49,1/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli celoročne v mesiacoch február, marec, september, október a november. Najviac 5 prípadov bolo zaznamenaných práve v mesiaci október.

Podľa kolektívov ochoreli 2 žiaci ZŠ (18,2%), 1 študent SŠ (9,1%) a 8 osôb (72,7%) mimo kolektív.

Charakter výskytu:	Počet ohnisk:	Počet prípadov:	%
sporadické ochorenia	4 krát	4 prípady	36,4%
2 prípady v rodine	2 krát	4 prípady	36,4%
3 prípady v rodine	1 krát	3 prípady	27,2%
Spolu:	7 ohnisk	11 prípadov	100%

Prameň pôvodu nákazy sa podarilo objasniť v 4 prípadoch (36,4%). Ochorenia sme zaznamenali 5 krát u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Iné septikémie (A41.0, A41.1, A41.5)

V roku 2021 bolo vykázaných 5 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 2 prípady s chorobnosťou 3,9/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 4 muži a 1 žena a to v troch vekových skupinách.

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov			Spolu	Vekovo-špecifická chorobnosť
	A41.0	A41.1	A41.5		
5-9 roční	1	-	-	1	40,6/100 000
55-64 roční	-	1	1	2	27,6/100 000
65+ roční	1	-	1	2	22,0/100 000
S p o l u :	2	1	2	5	

Podľa etiológie boli prípady diagnostikované ako:

septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i>	(A41.0)	2 krát
septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	(A41.1)	1 krát
septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	(A41.5)	2 krát

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

Etiologické agens	Počet
<i>Staphylococcus aureus</i>	2
<i>Staphylococcus epidermidis</i>	1
<i>Escherichia coli</i>	1
<i>Klebsiela oxytoca</i>	1
S p o l u :	5

Z celkového počtu ochorení nemalo žiadne nozokomiálny pôvod a všetky skončili uzdravením.

Syfilis (A50 - A53)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 2 ochorenia na syfilis (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov), sme v roku 2021 evidovali 5 prípadov s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov.

Ochorenia boli diagnostikované u 3 mužov a 2 žien. Diagnóza bola potvrdená sérologickým vyšetrením.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

Rok:	počet ochorení:	chorobnosť:
2015	2	3,8/100 000 obyvateľov
2016	6	11,4/100 000 obyvateľov
2017	2	3,8/100 000 obyvateľov
2018	3	5,8/100 000 obyvateľov
2019	4	7,7/100 000 obyvateľov
2020	2	3,9/100 000 obyvateľov

Výskyt ochorení na syfilis v roku 2021 podľa vekových skupín

Veková skupina	A51.0	A51.3	A51.5	A53.0	A53.9	Vekovošpecifická chorobnosť
15-19-roční		1				42,5/100 000
35-44-roční			1			12,3/100 000
45-54-roční	1			1	1	38,5/100 000
S p o l u	1	1	1	1	1	9,8/100 000

Gonokoková infekcia (A54.0)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 11 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 21,2/100 000 obyvateľov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásených bolo 10 ochorení, čo je chorobnosť 19,5/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 7 mužov a 3 ženy vo všetkých vekových skupinách od 15 do 44-rokov veku.

Výskyt ochorení na gonokokovú infekciu v roku 2021 podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov	Vekovošpecifická chorobnosť
15-19-roční	1	42,5/100 000
20-24-roční	1	38,2/100 000
25-34-roční	5	73,6/100 000
35-44-roční	3	36,8/100 000
S p o l u	10	19,5/100 000

Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená, 10 krát pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku. Ochorenia boli 9 prípadoch diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.0) a 1 krát ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy s abscesom uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.1).

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A59.0, A63.0)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa kožnými lekármi v roku 2021 hlásené:

Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 44,8/100 000 obyvateľov)	A56.0	23 ochorení
Urogenitálna trichomonóza (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov)	A59.0	3 ochorenia
Anogenitálne bradavice (chorobnosť 7,8/100 000 obyvateľov)	A63.0	2 ochorenia

Trichurióza (B79)

V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie na trichuriózu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie u školáka bolo potvrdené mikroskopickým dôkazom *Trichuris trichiura* zo stolice.

Enterobióza (B80)

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 11 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 21,4/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali rovnaký počet prípadov.

Podľa pohlavia ochorelo 5 mužov a 6 žien prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 162,3/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (4 ochorenia). Pôvodca ochorenia *Enterobius vermicularis* bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

V roku 2021 sme zaznamenali v okrese Šaľa 2 prípady bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov).

Jednalo sa o 40-ročného a 23-ročného muža. Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V priebehu roku 2021 sme v okrese Šaľa zaznamenali **125** úmrtí na infekčné ochorenia, a to výlučne na ochorenia Covid-19.

Covid-19 (U07.1)

Od marca 2020 sme zaznamenali epidémiu ochorení vyvolaných vírusom Sars Cov-2, ktorá prebiehala ako súčasť celosvetovej pandémie ochorení Covid-19. Epidémia sa vyznačovala vysokou chorobnosťou a úmrtnosťou.

Od 1.1.2021 do 31.12.2021 sme zaznamenali v okrese Šaľa celkom 125 úmrtí na toto ochorenie. Úmrtnosť mala hodnotu 0,2/100 000 obyvateľov a smrtnosť 1,6%.

III.9. Nozokomiálne infekcie

Za rok 2021 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 120 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 119 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 1 ochorenie bolo vyhládané v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) je 41,7, v jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa nevidujeme v tomto roku ani jedno nozokomiálne ochorenie.

Rozdelenie NN podľa výskytu v ZSS okresu Šaľa:

DD Nešporova Šaľa	41	40-koronavirusová infekcia, 1-cystitída
ZSS a ZpS Vlčany	20	20- koronavírusová infekcia
ZpS Solidaritas Šaľa	34	34- koronavírusová infekcia
ZSS Orлік Močenok	25	25- koronavírusová infekcia

Epidémie

Epidémia kovidových infekcií v Domove dôchodcov Šaľa, Nešporova 1010/19

V Domove dôchodcov Šaľa Nešporova evidujeme od 1. do 27.2.2021 epidemický výskyt koronavírusových ochorení u klientov a personálu zariadenia. Z celkového počtu 114 osôb (72 klientov a 42 osôb personálu) bolo pozitívne antigénovo testovaných 39 klientov a 3 osoby personálu. Všetkým pozitívne testovaným klientom bola lekárom zariadenia naordinovaná liečba (antibiotická, Prednison, Erdomed, vit. C a D). V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidémia kovidových infekcií v Zariadení opatrovateľskej služby a Zariadení pre seniorov Vlčany

V Zariadení opatrovateľskej služby a Zariadení pre seniorov (ZOS a ZpS) vo Vlčanoch evidujeme od 18. do 8.2.2021 epidemický výskyt koronavírusových ochorení u klientov a personálu zariadenia. Z celkového počtu 36 osôb (24 klientov a 12 osôb personálu) bolo 20 klientov a 2 osoby personálu pozitívne testovaných. Všetkým pozitívne testovaným klientom bola lekárom zariadenia naordinovaná liečba. Priebeh ochorení bol mierny - celková slabosť, zvýšená teplota, nádcha, pozitívita bola zistená pri pravidelnom skriningovom vyšetrení. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidémia U 0711 v Zariadení pre seniorov Solidaritas v Šali

V Zariadení pre seniorov Solidaritas v Šali evidujeme od 15. do 22.2. 2021 epidemický výskyt koronavírusových ochorení u klientov a personálu zariadenia. Z celkového počtu 55 osôb (36 klientov a 19 osôb personálu) ochorelo 34 prijímateľov sociálnych služieb a 6 osôb personálu. Všetkým pozitívne testovaným klientom bola lekárom zariadenia naordinovaná liečba. Klinicky sa ochorenia prejavili ako celková slabosť, zvýšená teplota, suchý kašeľ a nádcha, pozitívita bola zistená pri pravidelnom skriningovom vyšetrení. Z 34-och pozitívnych výsledkov bol v 20-tich prípadoch potvrdený britský variant koronavírusu. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidémia kovidových infekcií v ZSS Orlík v Močenku

V ZSS Orlík v Močenku evidujeme v čase od 24. do 30.12.2021 epidemický výskyt ochorení na Covid 19 u klientov a personálu predmetného zariadenia. Ako prvá ochorela neočkovaná opatrovateľka 24.12. a následne 26.12.2021 boli antigénovo pretestovaní všetci klienti, z ktorých bolo 20 pozitívnych. Z celkového počtu 105 klientov ochorelo 25 osôb (7 očkovaných 3-mi dávkami, osem 2-mi dávkami, dvaja 1-ou dávkou a 8 klientov bolo neočkovaných), z 55-tich zamestnancov ochoreli 2 opatrovateľky (1 neočkovaná a druhá očkovaná 2-mi dávkami). Hospitalizácia bola potrebná u dvoch klientov. Chorí klienti boli ošetrení zmluvným lekárom a bola im naordinovaná terapia. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2021

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
DD Nešporova Šaľa	41	72	56,9
ZSS a ZpS Vlčany	20	24	83,3
ZpS Solidaritas Šaľa	34	36	94,4
ZSS Orlík Močenok	25	105	23,8
Spolu ZSS	120	237	50,6
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa - dialýza	-	51 (6 271 dialýz)	-
S p o l u	120	288	41,7

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2021

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
DD Nešporova Šaľa	41	72	56,9
ZSS a ZpS Vlčany	20	24	83,3
ZpS Solidaritas Šaľa	34	36	94,4
ZSS Orлік Močenok	25	105	23,8
B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa	-	51 (6 271 dialýz)	-
S p o l u	120	288	41,7

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Šaľa za rok 2021

Diagnóza - MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcía %
N 300	Akútna cystitída	1	0,8
U071	COVID-19 potvrdený PCR	119	98,2
S p o l u		120	100,0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Šaľa zabezpečovali v roku 2021 zdravotnícku starostlivosť:

- Poliklinika Šaľa
- Ambulancie na území mesta Šaľa a v spádových obciach okresu (Tešedíkovo, Žihárec, Neded, Vlčany, Trnovec nad Váhom, Močenok a Selice)
- Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO a.s., Šaľa
- B. Braun AVITUM, s.r.o., dialyzačné služby, Šaľa
- Zariadenia sociálnej starostlivosti (ZSS)
- Denné stacionáre

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach (ZZ) okresu Šaľa bol vykonaný 38x komplexnými previerkami a 2x mikrobiálnym monitoringom. **Tab. IV.1.1.**

Poliklinika, Nemocničná 1, Šaľa - je ZZ, ktoré združuje 47 ambulancií (3 ambulancie praktických lekárov pre dospelých, 3 ambulancie pre deti a dorast, 7 zubných a 34 odborných ambulancií). Sterilizačnú techniku využívajú odborné a zubné ambulancie. Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu (HER) boli vykonané v 15-tich ambulanciách (7x v zubných, 5x v odborných a 3x v ambulanciách pre deti a dorast).

Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO, a.s., Šaľa - je neštátne ZZ poskytujúce zdravotnícku starostlivosť zamestnancom DUSLO, a.s. Združuje 11 ambulancií (2 ambulancie praktických lekárov pre dospelých, 1 zubnú a 8 odborných ambulancií), RTG pracovisko a lekárňu. Kontroly HER boli vykonané v 4 ambulanciách (chirurgickej, ORL, očnej a zubnej ambulancii).

Neštátne ambulancie - v meste Šaľa sa nachádza 19 ambulancií (3 ambulancie všeobecných lekárov, 2 pre deti a dorast, 8 zubných a 6 odborných ambulancií).

Kontrola HER bola vykonaná 4-krát (2x v ambulancii pre deti a dorast, 1x v zubnej a 1x v odbornej ambulancii). Jedna ambulancia pre deti a dorast v meste Šaľa v roku 2021 zanikla.

V obciach okresu sa nachádza 25 ambulancií , z toho je 9 ambulancií všeobecných lekárov (po 2 v Močenku a v Nedede, po jednej v Tešedíkove, Trnovci n/Váhom, Žihárce, Seliciach a v Diakovciach), 7 ambulancií pre deti a dorast (2 v Močenku, 1 v Seliciach, Trnovci n/Váhom, Tešedíkove, Nedede a Vlčanoch), 5 zubných (2 v Močenku, 2 v Nedede a 1 v Tešedíkove) a 4 odborné ambulancie (2x v Močenku 1x v Seliciach a v Nedede). Kontrola HER bola vykonaná 9-krát (7x v ambulancii pre deti a dorast a 2x v zubných ambulanciách).

B.Braun AVITUM s.r.o., - dialyzačné stredisko, Nemocničná 3, Šaľa - jedná sa o súkromné ZZ. V priestoroch dialyzačného strediska sa nachádza aj odborná nefrologická ambulancia pre dospelých. Stredisko sa nachádza v samostatných priestoroch. Pracovisko poskytuje hemodialýzy pre chronických a akútnych pacientov, ambulancie CAPD a starostlivosť o pacientov v nefrologickej ambulancii. Stredisko má dve monitorovacie sály, vo veľkej sa nachádza 9 dialyzačných kresiel a stanovisko pre sestry, v malej sále vyhradenej pre infekčných pacientov sa nachádzajú 3 postele. Upratovanie je zabezpečené svojpomocne vlastnými upratovačkami, ktoré využívajú farebné rozlíšenie upratovacích pomôcok. Pranie bielizne zabezpečuje firma RIO IPO s.r.o. Sereď. Nebezpečný odpad sa zberá a triedi denne. Likvidáciu zabezpečuje firma PolyStar, s.r.o. Šurany. Stredisko má vypracovaný prevádzkový poriadok, ktorý zahŕňa aj sanitačný poriadok s dezinfekciou dialyzačných strojov a úpravne vody. Sterilizáciu nevyužívajú, nakoľko sa používa jednorazový sterilný materiál. Kontrola HER bola vykonaná jedenkrát. Bola spojená s odberom sterov z prostredia a s odberom dezinfekčného prostriedku na účinnosť.

V okrese Šaľa evidujeme 10 ZSS a 5 denných stacionárov.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu (HER)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach okresu Šaľa bol vykonaný 38x komplexnými previerkami: 17x v zubných ambulanciách, 12x v ambulanciách pre deti a dorast, 8x v odborných ambulanciách, 1x v dialyzačnom stredisku B. Braun Avitum s.r.o., 2x mikrobiálny monitoring a bolo vydaných 9 posudkov . **Tab. IV.1.**

Tab. IV.1.2 uvádza výsledky biologického testovania sterov z prostredia. Z celkového počtu 21 sterov z prostredia bolo 10 vzoriek pozitívnych (47,6%).

Tab. IV.1.5 uvádza kontrolu sterilizačnej techniky. V okrese Šaľa evidujeme 25 autoklávov (AUT) a 41 horúcovzduchových sterilizátorov (HS). V roku 2021 sme skontrolovali 20 AUT a 22 HS. Celkom sme v roku 2021 vykonali 42 (63,6 %) kontrol sterilizačnej techniky. Pozitívny výsledok testovania sme mali 1x AUT.

Tab. IV.1.6 uvádza mikrobiologickú kontrolu dezinfekcie a dezinfekčných roztokov. Celkom sme vyšetrili 21 vzoriek, z nich bolo 10 (47,6%) pozitívnych. Z 21 vzoriek z prostredia boli 2 vzorky dezinfekčných prostriedkov na zistenie účinnosti. Grampozitívna mikroflóra bola izolovaná 10x.

Vo všetkých prípadoch bol zistený Staphylococcus koaguláza negatívny.

Sterilizácia na ambulanciách sa vykonávala podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007. O sterilizačných cykloch sa vedú sterilizačné denníky. V rámci vnútornej kontroly sterilizačnej techniky sa používajú chemické indikátory.

Dezinfekcia na ambulanciách je zabezpečovaná podľa platnej legislatívy a doporučení výrobcom. Spôsob, intervaly, expozičný čas a druh použitého dezinfekčného prípravku sú uvedené v sanitačných poriadkoch, ktoré sú vypracované pre jednotlivé ambulancie v rámci prevádzkových poriadkov.

Umývanie a dezinfekcia rúk zdravotníckeho personálu bola zabezpečená na ambulanciách systémom nástenných dávkovačov tekutých mydiel a dezinfekčných prostriedkov. Na utieranie rúk používali jednorazové utierky.

Upratovanie v rámci ambulancií bolo zabezpečené svojpomocne vlastnými zamestnancami alebo zmluvnými firmami podľa vypracovaného sanitačno-dezinfekčného programu. Pri upratovaní sa využíva dvojetapový dekontaminačný postup.

Pranie bielizne - v ambulantných zariadeniach je zabezpečené individuálne.

Likvidácia odpadov – v neštátnych ambulanciách polikliniky a v meste Šaľa má každá ambulancia zmluvu o odvoze biologického odpadu s firmami, ktoré majú na to oprávnenie.

- Pri kontrolách HER sme zdravotníckych pracovníkov upozorňovali, aby:
- - dodržiavali spôsob používania a striedania dezinfekčných prostriedkov podľa účinnej látky
- - presne dodržiavali koncentráciu dezinfekčných prostriedkov podľa návodu na použitie a správnosť ich skladovania
- dodržiavali expozičný čas a kontrolovali dátum expirácie dezinfekčných prostriedkov ako aj ich striedanie v pravidelných intervaloch

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, dekontaminácie, očkovania proti VHB, pri poranení zdravotníckeho pracovníka a 7x pri vypracovávaní prevádzkového poriadku.

Rozhodnutia - v roku 2021 podľa § 12 boli vydané tri rozhodnutia a 5 zápisníc pri epidémii COVID 19 v zariadeniach v okrese Šaľa.

Poznámka: Vysvetlivky skratiek izolovaných mikróbov vid' príloha.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v okrese Šaľa za rok 2021

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Počet vydaných posudkov	SPOLU
		Komplex preverky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	mikrobiálny monitoring		
lôžkové odd. - OKIM/JIS	-	-	-	-	-	-	-
lôžkové odd.- chirurgický smer	-	-	-	-	-	-	-
lôžkové odd. - nechirurgický smer	-	-	-	-	-	-	-
ambulancie pre deti a dorast	12	12	0	0	0	-	12
ambulancie všeobecní lekári	19	0	0	0	0	-	0
ambulancie odborní lekári	36	8	0	0	0	7	15
stomatológovia	19	17	0	0	1	-	18
dialýza	1	1	0	0	1	-	2
ZSS, DOS, DSS	15	0	0	0	0	-	0
Iné	-	-	-	-	-	2	2
SPOLU	102	38	0	0	2	9	49

Tab. IV.1.2. Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Šaľa za rok 2021

Oddelenie, klinika	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Dialýza	-	-	-	15	8	53,3
Zubné ambulancie	-	-	-	6	2	33,3
SPOLU:	-	-	-	21	10	47,6

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Šaľa za rok 2021

Typ prístroja	Celkový počet	Výsledky testovania						
		počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	25	20	80,0	1	5,0	-	-	0
HVZ	41	22	53,6	-	-	-	-	0
FS	-	-	-	-	-	-	-	-
Plazma	-	-	-	-	-	-	-	-
EO	-	-	-	-	-	-	-	-
Iný	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU:	66	42	63,6	1	5,0	-	-	0

Tab. IV.1.6. Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kvasinky
		abs.	%			
Ruky personálu	1	1	100,0	STA.I-1		
Pokožka a ruky pacientov	-	-	-			
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	1	1	100,0	STA.I-1		
Inkubátory	-	-	-			
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	-	-	-			
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	14	7	50,0	STA.I-7		
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	3	1	33,3	STA.I-1		
Dezinfekčné roztoky	2	-	-			
Lekárske roztoky a H ₂ O	-	-	-			
Masti a gély	-	-	-			
Pomôcky na stravovanie pacientov	-	-	-			
Lôžkoviny a bielizeň	-	-	-			
Pomôcky na upratovanie a toaletu pacientov	-	-	-			
Maloplošná dezinfekcia (odd., lekárne, ambulancie)	-	-	-			
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-			
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	-	-	-			
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-			
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	-	-	-			
SPOLU:	21	10	47,6			

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikroba:

Skratka:

G+

G-

Názov mikroba	Skratka	G+	G-
Acinetobacter	ACI		-
Aeromonas /A. hydrophila .../	AER		-
Alcaligenes faecalis	AF		-
Bordetelly	BOR		-
Burkholderie	BUR		-
Campylobacter	CAM		-
Candida albicans	CAN.A		P
Citrobacter	CIT		-
Clostridium	CLO		+
Corynebacterium	COR		+
Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris	EC,EH,EV		-
Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corodens	ENTB		-
Enterobacteriace /Pantola dispersia/	ENTBC		-
Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/	ENT		+
Flavobacter species	FLA		-
Haemophilus influenzae	HE.I		-
Hafnia	HAF		-
Klebsiella /K. pneumoniae.../	KLE		-
Kvasinky - iné	KVI		K
Legionella	LEG		-
Mikrokoky	MIK		+
Morganella morgani (predtým Proteus m.)	MM		-
Moraxelly /M. lacunata/	MOR		-
Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../	MYKP		P
Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/	MYK		P
Neisserie	NEI		-
Pasteurella species	PAS		-
Proteus mirabilis	PR.M		-
Proteus vulgaris	PR.V		-
Proteus - iný /P. morgani,/	PR.I		-
Plesne /Cladosporium sp., .../	PL		P
Providencia (P.rettgeri)	PRO		-
Pseudomonas aeruginosa	PS.A		-
Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky – Shewanella putrefaciens, Spingomona paucimobilis/	PS.I		-
Salmonella	SAL		-
Sarcina	SAR		+
Serratia /S. marcescens/	SER		-
Shigella	SHI		-
Staphylococcus aureus	STA.A		+
Staphylococcus epidermidis	STA.E		+
Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/	STA.I		+
Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B /	STR.A		+
Streptococcus pneumoniae	STR.P		+
Streptococcus pyogenes	STR.S		+
Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../	STR.I		+
Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megatérium/	VSB		+
Yersinia	YER		-

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení okres Šaľa v roku 2021

Oddelenie	DD Šaľa Nešporova		ZpS a ZSS Vlčany		ZpS Solidaritas Šaľa		ZSS Orlík Močenok		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
ZSS	41	34,2	20	16,7	34	28,3	25	20,8	120	100,0
Spolu	41	34,2	20	16,7	34	28,3	25	20,8	120	100,0

Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Šaľa za rok 2021

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekolo- gické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
ZSS	-	-	-	-	-	-	119	99,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,8	120	100,0
SPOLU	-	-	-	-	-	-	119	99,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,8	120	100,0

Tab.III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Šaľa za rok 2021

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																						
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekolo- gické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste operačného výkonu		kože a slizníc (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu		
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
2019-nCoV	-	-	-	-	-	-	119	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119	99,2
Kleb.pneumoniae	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	1	0,8	
S P O L U	-	-	-	-	-	-	119	99,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	120	100,0

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz je uvedený vo výročnej správe za okres Nitra, ako sumár za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

V. Ostatné činnosti

Časť „V. Ostatné činnosti“ je uvedená vo výročnej správe za okres Nitra.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2021 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2021 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2021 v okrese Šaľa.

Tabuľka č. VI.4., v ktorej sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2021, je uvedená v sumári za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce vo výročnej správe za okres Nitra.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Š a ľ a - rok 2021

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2020		Z toho				
				muži		ženy		
		abs.	na 100 000	abs.	na 100 000	abs.	na 100 000	
1	2	3	4	5	6	7	8	
A01	Brušný týfus a paratýfus	o	-	-	-	-	-	
		n	-	-	-	-	-	
A02	Iné infekcie salmonelami	o	29	56,5	10	39,8	19	72,6
		n	-	-	-	-	-	-
A03	Bacilová dyzentéria	o	-	-	-	-	-	-
		n	-	-	-	-	-	-
A04	Iné bakter.črevné infekcie	69	134,5	35	139,2	34	130,0	
A05	Iné bakter.otravy potrav.	-	-	-	-	-	-	
A08	Vírus. a inými organizm. vyvol. črevné infekcie	22	42,9	8	31,8	14	53,5	
A09	Nešpec.gastroenteritídy	-	-	-	-	-	-	
B15	Akútna hepatitída A	-	-	-	-	-	-	
B16	Akútna hepatitída B	1	2,0	1	4,0	-	-	
B17.1	Akútna hepatitída C	-	-	-	-	-	-	
B17.2	Akútna hepatitída E	1	2,0	1	4,0	-	-	
B17.8	Iná špecifikovaná VH	-	-	-	-	-	-	
B18	Chronická hepatitída	7	13,7	4	15,9	3	11,5	
B19	VH bližšie nešpecifikované	-	-	-	-	-	-	
A37	Divý kašeľ	-	-	-	-	-	-	
A38	Šarlach	-	-	-	-	-	-	
B01	Ovčie kiahne	9	17,5	6	23,9	3	11,5	
B05	Osýpky	-	-	-	-	-	-	
B06	Ružienka	-	-	-	-	-	-	
B26	Mumps	-	-	-	-	-	-	
A39	Meningokokové infekcie	-	-	-	-	-	-	
A85-87 A89	Vírusové infekcie CNS	-	-	-	-	-	-	
A84	Vír.encefal.pren.kliešťami	-	-	-	-	-	-	
G00	Bakter.zápal mozg.plien	-	-	-	-	-	-	
A21	Tularémia	-	-	-	-	-	-	
B58	Toxoplazmóza	-	-	-	-	-	-	
A78	Q-horúčka	-	-	-	-	-	-	
A27	Leptospiróza	-	-	-	-	-	-	
A32	Listerióza	-	-	-	-	-	-	
A35	Tetanus	-	-	-	-	-	-	
A69	Lymská borelióza	3	5,9	1	4,0	2	7,7	
B86	Svrab	11	21,4	5	19,9	6	22,9	
B02	Herpes zoster	24	46,8	8	31,8	16	61,2	
U071	Covid-19 PCR	7 799	15 200,1	3 882	15 432,9	3 917	14 976,1	

Tabuľka VI.2. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Š a ľ a - rok 2021 – pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B01	Ovčie kiahne	abs.	2	5	1	-	-	-	1	-	-	-	-	9
		rel.	460,8	261,9	40,6	-	-	-	14,7	-	-	-	-	17,5
B05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B26	Mumps	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U071	Covid-19 PCR	abs.	4	80	262	424	505	500	1 206	1 546	1 458	1 054	760	7 799
		rel.	921,7	4 190,7	10 633,1	17 292,0	21 443,7	19 091,3	17 764,0	17 957,7	18 713,9	14 537,9	8 359,9	15 200,1
A39	Meningokokové infekcie	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A85-A87 A89	Vírusové infekcie CNS	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A84	Vír.encefalitída prenáš.kliešťami	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A21	Tularémia	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B58	Toxoplazmóza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A78	Q-horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A27	Leptospiróza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A69	Lymfská borelióza	abs.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	3
		rel.	-	-	40,6	-	-	-	-	-	-	27,6	-	5,9
B86	Svrab	abs.	-	-	-	2	2	1	-	4	1	-	1	11
		rel.	-	-	-	81,6	84,9	38,2	-	49,1	12,8	-	11,0	21,4
B02	Herpes zoster	abs.	-	-	-	2	-	-	1	5	4	8	4	24
		rel.	-	-	-	81,6	-	-	14,7	61,3	51,3	110,3	44,0	46,8

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Š a ľ a - rok 2021 - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												Spolu
			IAN	FEB	MAR	APR	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG.	SEP	OKT	NOV	DEC	
B01	Ovčie kiahne	abs.	-	-	-	-	2	7	-	-	-	-	-	-	9
		rel.	-	-	-	-	22,2	77,8	-	-	-	-	-	-	100,0
B05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B26	Mumps	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J10	Chríпка	abs.	390	279	292	493	505	532	288	228	3 769	1 959	2 336	954	12 025
		rel.	3,3	2,3	2,4	4,1	4,2	4,4	2,4	1,9	31,4	16,3	19,4	7,9	100,0
U071	Covid-19 PCR	abs.	2 236	1 537	504	139	26	14	4	23	98	319	1 450	1 361	7 711
		rel.	29,0	19,9	6,5	1,8	0,3	0,2	0,1	0,3	1,3	4,1	18,8	17,6	100,0
A39	Meningokokové infekcie	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A85-A87 A89	Vírusové infekcie CNS	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A84	Vir.encefalitída prenáš.kliešťami	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A21	Tularémia	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B58	Toxoplazmóza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A78	Q-horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A27	Leptospiróza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A69	Lymská borelióza	abs.	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	3
		rel.	-	-	-	-	33,3	33,3	-	-	33,3	-	-	-	100,0
B86	Svrab	abs.	-	1	2	-	-	-	-	-	1	5	2	-	11
		rel.	-	9,1	18,2	-	-	-	-	-	9,1	45,4	18,2	-	100,0
B02	Herpes zoster	abs.	2	2	2	3	4	6	4	1	-	-	-	-	24
		rel.	8,3	8,3	8,3	12,5	16,7	25,0	16,7	4,2	-	-	-	-	100,0

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE ZLATÉ MORAVCE
ZA ROK 2021**

I. Demografické trendy

Demografické trendy sa do výročnej správy spracovávajú v 5-ročných intervaloch. Naposledy boli spracované vo výročnej správe za rok 2015.

Demografická situácia v okrese Zlaté Moravce k 1.1.2021

K 31.12.2020 – teda na začiatku roku 2021 mal okres Zlaté Moravce 40369 obyvateľov. Oproti roku 2019 (40512) je to pokles o 143 osôb, t.j. o 0,35 %. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 19777 (49 %) mužov a 20592 (51 %) žien.

V roku 2020 bol zaznamenaný **prirodzený prírastok** obyvateľstva o -131 osôb (-3,540/1000 obyvateľstva) a tiež **prírastok sťahovaním** obyvateľstva o -12 osôb. Znamená to, že **celkový prírastok** obyvateľstva predstavoval -143 osôb (tzn. o -3,5400/1000 obyvateľov). Prirodzený aj celkový prírastok klesol oproti roku 2019.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2021 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 5600 obyvateľov, t.j. 13,89 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 27064 obyvateľov, t.j. 67,04 %
- poproduktívny vek (65 +): 7705 obyvateľov, t.j. 19,09 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku 2019 stúpol o 0,12 %, počet obyvateľov v produktívnom veku klesol o 0,6 %. Podiel počtu osôb v poproduktívnom veku oproti roku 2019 stúpol o 0,48 %.

Index starnutia dosiahol v roku 2020 hodnotu 137,59, stúpol oproti predchádzajúcemu roku o 2,26, v predchádzajúcom roku mal hodnotu 135,33. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 170,86 a u mužov 105,60. Index starnutia v okrese Zlaté Moravce systematicky stúpa v priemere o hodnotu 1,5.

Priemerný vek obyvateľov okresu Zlaté Moravce dosiahol hodnotu 42,98 roka, u mužov 41,23 a u žien 44,66.

Počet živonarodených detí v roku 2020 mal hodnotu 368, tzn. že v porovnaní s rokom 2019 klesol o 45. **Hrubá miera pôrodnosti** predstavovala 9,119/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 10,192/1000 obyvateľov.

Mŕtvonarodenosť v roku 2020 mala hodnotu 2,71/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie, v roku 2019 v okrese Zlaté Moravce nebol zaznamenaný ani jeden prípad mŕtvonarodenosti.

V roku 2020 **dojčenecká úmrtnosť** dosiahla hodnotu 0 rovnako ako aj v predchádzajúcom roku 2019.

V roku 2020 **zomrelo** v okrese Zlaté Moravce 499 osôb, o 14 viac ako v roku 2019. Z toho bolo 268 mužov (53,70 %) a 231 žien (46,29 %).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 12,340/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 11,950/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2020 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 1 (0 mužov a 1 žien) 0,2 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov) : 89 (68 mužov a 21 žien) 17,82 %
- poproduktívny vek (65 +): 409 (202.mužov a 209 žien) 81,96 %

Úmrtnosť mierne klesá a presúva sa z produktívneho veku do poproduktívneho veku. **Najčastejšou príčinou** smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú nádory, ostatné

ochorenia, respiračné ochorenia, ďalej externé príčiny (úrazy, otravy) a napokon gastrointestinálne ochorenia. Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 42,69 %, nádory 14,82 %, respiračné ochorenia 8,89 %, externé príčiny (dopravné nehody, pády, utopenie, otravy a iné) spôsobili 3,36 % úmrtí. Zomretí na gastrointestinálne ochorenia tvorili 2,96 %. Zomretí na ostatné ochorenia sa na celkovom počte podieľali 27,28 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Zlaté Moravce za rok 2021

V roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu. Epidemický výskyt sme však zaznamenali v skupine respiračných ochorení, a to u infekcií vyvolaných vírusom Sars CoV-2, čo bolo súčasťou celosvetovej pandémie vyvolanej týmto vírusom s vysokou chorobnosťou a smrtnosťou.

V skupine alimentárnych ochorení nebolo hlásené ochorenie na brušný týfus, bakteriálne otravy z potravín, bacilovú dyzentériu a nešpecifikované gastroenteritídy. Oproti minulému roku sa podstatne nezmenila chorobnosť na salmonelózy, klesla chorobnosť na bakteriálne črevné infekcie a stúpol počet hlásených ochorení na vírusové črevné infekcie.

V skupine vírusových hepatítid sme v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali žiadne ochorenie na akútnu vírusovú hepatítidu.

Z ochorení preventabilných očkovaním sme vykázali 2 ochorenia na pertussis, čo je viac ako trojnásobný pokles chorobnosti, ale nebolo hlásené ochorenie na osýpky, rubeolu ani parotitídu.

V skupine respiračných ochorení sme zaznamenali významný pokles hlásených prípadov varicelly a nebolo hlásené žiadne ochorenie na šarlach. V porovnaní s minulým rokom bolo hlásených takmer o polovicu menej ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Po celý rok sme evidovali epidémiu ochorení na Covid-19 s vysokým počtom prípadov a vysokou smrtnosťou. Epidémia prebiehala v rámci celosvetovej pandémie.

V skupine neuroinfekcií sme tak ako vlani ani v roku 2021 nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu. Naposledy bol 1 prípad vykázaný v roku 2013 (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov). Aj skupine bakteriálnych meningítid a vírusových infekcií CNS sme v okrese v priebehu roku 2021 nezaznamenali žiadne ochorenie. Zaznamenali sme len 1 ochorenie na herpetickovírusovú encefalitídu.

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo hlásené iba 1 ochorenie na listeriózu a 1 ochorenie na toxoplazmózu, a mierne poklesol počet hlásených ochorení na lymfskú boreliózu. Nebolo hlásené ochorenie na kliešťovú encefalitídu, leptospirózu, ani poranenie zvieratami podozrivými z ochorenia na besnotu.

U nákaz kože a slizníc sme v roku 2021 zaznamenali v porovnaní s minulým rokom pokles chorobnosti na svrab.

V priebehu roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 82 úmrtí na infekčné ochorenia, pričom v 81 prípadoch išlo o úmrtia v rámci epidémie ochorení Covid-19 a v 1 prípade o úmrtie na sepsu nenoziakmiálneho pôvodu.

Skupina alimentárnych ochorení

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Zlaté Moravce hlásené ochorenie na brušný týfus ani bakteriálne otravy z potravín a 5 rokov po sebe sme nezaznamenali ochorenie na bacilovú dyzentériu.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykázali spolu 24 prípadov salmonelózy (chorobnosť 59,1/100 000 obyvateľov), chorobnosť zostala na rovnakej úrovni a opäť bolo hlásených 24 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 59,5/100 000 obyvateľov. Vo všetkých prípadoch išlo o manifestné ochorenia. V porovnaní s 5-ročným priemerom (33,2 prípadu, chorobnosť 81,7/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu a to až o 27,7%.

Podľa pohlavia ochorelo 12 mužov (50,0%) a 12 žien (50,0%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 363,6/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 269,5/100 000 obyvateľov (1 ochorenie) v skupine 0-ročných detí. Najviac prípadov 5 (20,8%) bolo hlásených v novembri a 4 (16,7%) v máji a nulový výskyt bol iba v mesiacoch apríl a júl. Ochorenia sa vyskytli v 23-tich ohniskách, z toho sporadických prípadov bolo 22 (91,7%) a 1 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine (8,3%). Ako etiologické agens sa najčastejšie 23 krát uplatnila *Salm. enteritidis* (95,8%). Ako faktor prenosu nákazy sa uplatnili po 7 krát (po 29,2%) vajíčka a kuracie mäso, 4 krát (16,7%) výrobky z vajec nedostatočne tepelne opracované, 2 krát (8,3%) mäsové výrobky, 1 krát (4,2%) bravčové mäso, 1 krát (4,2%) umelá mliečna výživa (Nutrilon, kultivačne nevyšetrený) a 2 ochorenia zostali epidemiologicky neobjasnené.

Už piaty rok po sebe sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na bacilovú dyzentériu. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,5/100 000 obyvateľov (0,2 prípadu).

V roku 2021 sme v okrese vykázali 78 ochorení na bakteriálne črevné infekcie, čo je chorobnosť 193,2/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (84 ochorení, chorobnosť 206,7/100 000 obyvateľov) je to menej o 7,1%. Podľa pohlavia ochorelo 39 mužov (50,0%) a 39 žien (50,0%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 1 078,2/100 000 obyvateľov (4 ochorenia) bola v skupine 0-ročných detí. Ochorenia sme evidovali v priebehu celého roku. Najviac po 12 prípadov (po 15,4%) sme zaznamenali vo februári a máji. Na základe etiológie boli ochorenia diagnostikované 1 krát (1,3%) ako infekcia enteropatogénnymi *E. coli*, 63 krát (43,6%) ako kampylobakteriáza, 3 krát (3,8%) ako yersiniáza a 40 krát (51,3%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*.

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 13 vírusových črevných infekcií (chorobnosť 32,0/100 000 obyvateľov), došlo v roku 2021 k vzostupu chorobnosti a vykázali sme 40 ochorení, čo je chorobnosť 99,1/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 230,9/100 000 obyvateľov (93,8 prípadov). Podľa pohlavia ochorelo 15 mužov (37,5%) a 25 žien (62,5%) najčastejšie v detských vekových skupinách od 0 do 19 rokov veku, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1 151,5/100 000 obyvateľov (15 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 1 078,2/100 000 obyvateľov (4 ochorenia) v skupine 0-ročných detí. Ochorenia boli s výnimkou mesiacov január a február hlásené po celý rok, najviac 10 krát v septembri (25,0%). Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 30 krát (75,0%) ako rotavírusová enteritída, 5 krát (12,5%) ako gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk, 4 krát (10,0%) ako adenovírusová enteritída a 1 krát (2,5%) ako enteritída zapríčinená astrovírusmi. Importované ochorenia sme v skupine vírusových črevných infekcií v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali.

V roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali žiadne ochorenie na nešpecifikované gastroenteritídy.

Skupina vírusových hepatítid

V roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali priaznivý vývoj chorobnosti v skupine vírusových hepatítid. U všetkých typov vírusových hepatítid bola chorobnosť nulová. Zaznamenali sme 2 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov. Vykázali sme nosičku HBsAg, išlo o sporadické neobjasnené ochorenie u 88-ročnej ženy,

zistené v rámci predoperačných vyšetrení (zlomenina stehennej kosti po páde), epidemiologickú anamnézu mala negatívnu. Vykázali sme sporadické ochorenie u 59-ročného neočkovaného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia, ktorý udával operačný zákrok v minulosti. Kontakty neudávali žiadne.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie (úroveň zaočkovanosti v rámci pravidelného povinného očkovania 97,0 % - 100 %) sa aj v tomto roku prejavil v okrese Zlaté Moravce v skupine nákaz preventabilných očkovaním nulovou chorobnosťou u tetanu (A35), diftérie (A36), osýpok (B05), rubeoly (B06), parotitídy (B26). V tomto roku nebolo hlásené žiadne ochorenie na invazívne pneumokokové a hemofilové ochorenia.

Oproti minulému roku, kedy bola v okrese Zlaté Moravce chorobnosť na divý kašeľ chorobnosť 17,2/100 000 obyvateľov (7 ochorení), v roku 2021 vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorel 1 muž a 1 žena vo vekových skupinách 10-14 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 57,9/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,0/100 000 obyvateľov). Na základe laboratórnych vyšetrení boli obe ochorenia diagnostikované ako pertussis a to sérologickým vyšetrením. Ochorenia sa vyskytli sporadicky v mesiaci september. V zdravotnej dokumentácii záznam o riadnom očkovaní proti pertussis bol uvedený u dieťaťa a v druhom prípade záznam o očkovaní v zdravotnej dokumentácii chýbal. Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie, ktoré skončilo úmrtím na inú príčinu.

Skupina respiračných ochorení

V roku 2021 sme v okrese nezaznamenali ochorenie na tuberkulózu. V minulom roku sme v okrese evidovali 1 ochorenie na tuberkulózu s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov. Počty hlásených ochorení na tuberkulózu v okrese Zlaté Moravce za posledných 5 rokov:

V roku 2021 boli hlásené dve ochorenia (chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov). Ochorela 1 žena vo vekovej skupine 10-14 ročných detí (vekovo špecifická chorobnosť 57,9/100 000 obyvateľov) a 1 muž vo vekovej skupine 65+ a starších osôb (vekovo špecifická chorobnosť 13,0/100 000 obyvateľov). Ochorenia sa vyskytli v mesiaci september. Ochorenia boli potvrdené sérologicky, v jednom prípade ide o riadne očkovanú osobu. Jedno ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na internom oddelení v nemocnici v Zlatých Moravciach a skončilo úmrtím na inú diagnózu (J96.1).

U erysipelu sme v roku 2021 v okrese zaznamenali 2 ochorenia (chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov), čo je v porovnaní s minulým rokom (5 ochorení, chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľov) pokles o 60%. Podľa pohlavia ochorel 1 muž (50,0 %) a 1 žena (50,0%) vo vekových skupinách nad 45 rokov veku, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 17,8/100 000 obyvateľov v skupine 55-64-ročných osôb (1 ochorenie). Obidve ochorenia boli hlásené v mesiaci marec.

V priebehu roku bolo hlásené 1 ochorenie na herpes simplex (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené u jednej ženy vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb v mesiaci marec. Ochorenie bolo diagnostikované ako herpetickovírusová encefalitída (B00.4), popísaná v časti „Neuroinfekcie“.

V okrese Zlaté Moravce bolo v roku 2021 hlásených 23 ochorení na varicellu s chorobnosťou 57,0/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2020, kedy sme zaznamenali 60 prípadov (chorobnosť 44,3/100 000 obyvateľov) je to pokles o 61,7%. Podľa pohlavia ochorelo 13 mužov (56,5%) a 10 žien (43,5%) vo vekových skupinách od 0 do 19 rokov veku. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky v detských vekových skupinách a to 756,4/100 000 obyvateľov (14 prípadov) vo vekovej skupine 5-9-ročných detí, 303,0/100 000 obyvateľov (5 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme evidovali s výnimkou

mesiacov január, február, marec, júl a august vo všetkých mesiacoch v roku, najviac 10 krát (43,5%) v decembri. Všetky ochorenia boli hlásené ako varicella bez komplikácie (B01.9).

V priebehu roku 2021 bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 13 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 32,2/100 000 obyvateľov), čo je oproti minulému roku (18 prípadov, chorobnosť 44,3/100 000 obyvateľov) pokles o 27,8%. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži (30,8%) a 9 žien (69,2%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine od 20 rokov vyššie, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 89,1/100 000 obyvateľov (5 ochorení) bola vo vekovej skupine 55- 64-ročných osôb. Ochorenia boli hlásené po celý rok okrem mesiacov január, marec, apríl a október s maximom 4 ochorenia v mesiaci máj (30,8%). Ochorenia boli diagnostikované 2 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 11 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Lekári prvého kontaktu v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce hlásili 5 724 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 46 138,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2020, kedy sme zaznamenali 9 399 ochorení (chorobnosť 47 991,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), je to o 39,1% menej.

Z celkového počtu ochorení na ARO boli hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy 259 krát (chorobnosť 2087,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 4,5% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter, alebo charakter lokálnych epidémií. Najviac ochorení (po 1122 ochorení) sme zaznamenali v mesiacoch november a december (po 19,6%), október – 1 205 ochorení (21,1%), a marec – 1 371 ochorení (14,6%). Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 1 základnej škole.

Najvyššiu vekovošpecifickú chorobnosť sme zaznamenali v skupine 0-5-ročných detí 173 607,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (1 912 ochorení), pričom chorobnosť so stúpajúcim vekom klesala. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2021 bol klinický priebeh komplikovaný u 237 prípadov (2,5%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy (2,0% z počtu ochorení a 81,0% z počtu komplikácií) a otitídy (0,2% z počtu ochorení a 8,0% z počtu komplikácií). Pneumónie tvorili 0,3% z počtu ochorení a 11,0% z počtu komplikácií. V roku 2021 neboli v okrese potvrdené pozitívne vzorky nosohltanových výterov.

Aj v roku 2021 pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. V okrese Zlaté Moravce sme zaznamenali v roku 2021 celkovo 4 896 potvrdených ochorení na ochorenie Covid-19 s chorobnosťou 12 128,1/100 000 obyvateľov. V roku 2020 sme evidovali spolu 2 226 prípadov (z toho U071 - 1020 ochorení a U0711 - 1206 ochorení), chorobnosť 5 478,3/100 000 obyvateľov. Ochorelo 2 513 mužov (51,3%) a 2383 žien (48,7%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 17 853,8/100 000 obyvateľov (376 prípadov) bola vo vekovej skupine 20-24-ročných osôb, 16 516,8/100 000 obyvateľov (955 prípadov) bola vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb. Výskyt ochorení mal sporadický aj epidemický charakter s maximom prípadov 1 924 vykázaných v januári, 971 prípadov vykázaných v novembri. Importovaných bolo 29 ochorení.

Neuroinfekcie

V skupine neuroinfekcií sme tak ako vlani ani v roku 2021 nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu. Naposledy bol 1 prípad vykázaný v roku 2013 (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov). Aj skupine bakteriálnych meningitíd a vírusových infekcií CNS sme v okrese v priebehu roku 2021 nezaznamenali žiadne ochorenie. Zaznamenali sme len 1 ochorenie na herpetickovírusovú encefalitídu.

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na antrax, brucelózu, besnotu, Creutzfeldt-Jakobovu chorobu, kliešťovú encefalitídu, leptospirózu, ornitózu, toxokarózu, tularémia, teniózu ani Q-horúčku.

V skupine zoonóz sme v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 6 prípadov ochorenia na lymfskú boreliózu s chorobnosťou 14,9/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 9 ochorení (chorobnosť 22,2/100 000 obyvateľov). V epidemiologickej anamnéze 4 chorí udávali poštípanie kliešťom, v 1 prípade udali poštípanie neznámym hmyzom a v ostatnom prípade chorý udal pobyt v prírode bez uštipnutia. Klinicky sa ochorenia manifestovali v 5 prípadoch ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 1 prípade sa ochorenie prejavilo ako kĺbna forma lymfkej boreliózy.

Za rok 2021 v okrese zaznamenávame 1 ochorenie na toxoplazmózu s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa prejavilo ako lymfodenopatia u 34 ročného muža, ktorý v epidemiologickej anamnéze udal manipuláciu so surovým mäsom z diviaka.

V porovnaní s nulovým minuloročným výskytom sme v roku 2021 zaznamenali 1 prípad ochorenia na listériovú meningoencefalitídu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa vyskytlo u 72 ročnej polymorbídnej pacientky, ktorej zdravotný stav si vyžiadala hospitalizáciu. Epidemiologická anamnéza zostala neobjasnená.

Nákazy kože a slizníc

V porovnaní s minulým rokom s počtom prípadov 14 (chorobnosťou 34,5/100 000 obyvateľov) sme v okrese Zlaté Moravce za rok 2021 zaznamenali 11 prípadov na svrab s chorobnosťou 27,3/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu bolo 6 sporadických prípadov, ostatné prebehli v dvoch epidémiách s počtom 5 chorých. V jednom sporadickom prípade sa jednalo o ochorenie nozokomiálneho pôvodu. Liečba ochorení prebehla bez nutnosti hospitalizácie.

Iné infekcie – nezaradené

V roku 2021 bolo vykázaných 10 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 24,8/100 000 obyvateľov v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 11 prípadov s chorobnosťou 27,1/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 4 muži (40%) a 6 žien (60%) a to v troch vekových skupinách od 45 ročných dospelých osôb. Z celkového počtu ochorení mali 4 (40%) nozokomiálny pôvod. Ostatné prípady s počtom 6, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, boli podľa etiológie po 2 krát diagnostikované ako: septikémia vyvolaná *Staphylococcus aureus* (A41.0), septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1) a septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5). Z celkového počtu 10 vykázaných ochorení skončilo 1 (10%) úmrtím na septikémiu nenozokomiálneho pôvodu (úmrtie je popísané v časti „Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru“ a ostatné 2 (20%) ochorenia skončili úmrtím na inú príčinu.

Oproti predchádzajúcemu roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykážali 11 prípadov ochorenia na syfilis, čo predstavuje chorobnosť 27,1/100 000 obyvateľov, sme v roku 2021 zaznamenali iba 4 prípady, čo predstavuje chorobnosť 9,9/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži a 1 žena vo vekových skupinách od 35 do 64 rokov veku a to 2 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 32,2/100 000 obyvateľov), 1 krát v skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,3/100 000 obyvateľov) a 1 krát v skupine 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,8/100 000 obyvateľov). Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

V priebehu roku 2021 boli v okrese Zlaté Moravce hlásené 1 ochorenie na gonokokové infekcie, čo je chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u muža vo vekovej skupine od 20 do 24 rokov veku. Diagnóza bola potvrdená pozitívnou izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku.

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli v okrese Zlaté Moravce v roku 2021 hlásené 2 krát chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy a 1 krát urogenitálna trichomonóza.

V skupine parazitárnych ochorení bolo v roku 2021 hlásených 7 prípadov (chorobnosť 17,3/100 000 obyvateľov) ochorení na enterobiózu. Všetky prípady sa vyskytli u detí od 1 do 14 rokov veku, najviac po 3 krát vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 162,1/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 10-14-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 173,6/100 000 obyvateľov). Diagnóza bola potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu a pôvodcom ochorení bol *Enterobius vermicularis*.

V okrese Zlaté Moravce sme v roku 2021 vykázali 3 prípady (chorobnosť 7,4/100 000 obyvateľov) bezpríznakového nosičstva vírusu HIV u 3 mužov. Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

V priebehu roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 82 úmrtí na infekčné ochorenia, pričom v 81 prípadoch išlo o úmrtia v rámci epidémie ochorení Covid-19 a v 1 prípade o úmrtie na sepsu nenozokomiálneho pôvodu. Úmrtnosť mala hodnotu 0,2/100 000 obyvateľov a smrtnosť 1,65%.

Nozokomiálne infekcie

Za rok 2021 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre eviduje v zdravotníckych zariadeniach okresu Zlaté Moravce celkom 230 nozokomiálnych nákaz. Z nich bolo 204 (88,7 %) hlásených a 26 (11,3 %) vyhľadovaných. Mikrobiologická diagnostika bola využitá vo všetkých nozokomiálnych nákazach, čiže v celkovom počte 230, t. j. 100%.

Z celkového počtu 230 nozokomiálnych nákaz bolo 183 ochorení v Zariadení sociálnych služieb (ZSS) „Svetlo“ Olichov, 45 ochorení v Nemocnici Zlaté Moravce, a.s. 1 ochorenie v B. Braun Avitum s.r.o. - Dialyzačné stredisko Zlaté Moravce a 1 ochorenie v Dome ošetrovateľskej starostlivosti - Spoločnosť Zlatý Vek Slepčany. Aj keď sa jedná hlavne o pasívny zber údajov, je prevalencia nozokomiálnych ochorení 5,6 čo je o 0,8 viac ako bolov roku 2020.

Epidémia nozokomiálneho charakteru v okrese Zlaté Moravce bola zaznamenaná 1 krát v ZSS Olichov - epidémia akútnych respiračných ochorení.

Najčastejšie diagnostikovanými nozokomiálnymi ochoreniami boli: 187x koronavírusová infekcia, 35x enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* a 3x septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi. Ostatné ochorenia sa vyskytli sporadicky.

Pri diagnostike koronavírusovej infekcie sme zaznamenali 187 pozitívnych výsledkov na toto ochorenie. Mikrobiologickým zistením bolo identifikované: *Clostridium difficile* v počte 35 krát, 1 krát svrab. Izolovaný etiologický agens bol: 1x *Klebsiella pneumoniae*, 3x *Staphylococcus plasmakoaguláza* negatívny, 1x *Staphylococcus aureus* MSSA, 2x *Pseudomonas aeruginosa*.

V tabuľke č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Zlaté Moravce v roku 2021

V tabuľke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 20 rokov v okrese Zlaté Moravce.

Tabuľka II.1. - Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese Zlaté Moravce - rok 2021

Kód MKCH	Rok 2021	Rok 2020	Index 21/20	Priemer 16-20	Index 21/P	Chorobnosť v r.2021	Priemer chor.16-20
	abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
A02	24	23	1,04	33,2	0,72	59,45	81,74
A02N	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	1,48
A03	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
A04	78	84	0,93	73,6	1,06	193,22	181,20
A040	1	1	1,00	3,4	0,29	2,48	8,37
A045	34	64	0,53	61	0,56	84,22	150,18
A046	3	2	1,50	1,6	1,88	7,43	3,94
A047	40	17	2,35	7,6	5,26	99,09	18,71
A07	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
A08	40	13	3,08	93,8	0,43	99,09	230,93
A080	30	6	5,00	59,6	0,50	74,31	146,73
A081	5	2	2,50	27,8	0,18	12,39	68,44
A082	4	4	1,00	6,2	0,65	9,91	15,26
A083	1	1	1,00	0,2	5,00	2,48	0,49
A09	0	0	0,00	6	0,00	0,00	14,77
A21	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	1,48
A32	1	0	0,00	0,2	5,00	2,48	0,49
A370	2	7	0,29	3,8	0,53	4,95	9,36
A38	0	0	0,00	2,8	0,00	0,00	6,89
A40	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,97
A400	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
A402	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,98
A408	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
A41	10	11	0,91	24,6	0,41	24,77	60,56
A410	3	2	1,50	2	1,50	7,43	4,92
A411	5	6	0,83	10,6	0,47	12,39	26,10
A415	2	2	1,00	8,6	0,23	4,95	21,17
A418	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,48
A419	0	1	0,00	2,8	0,00	0,00	6,89
A51	3	8	0,38	1,6	1,88	7,43	3,94
A53	1	2	0,50	0,8	1,25	2,48	1,97
A69	5	9	0,56	3,6	1,39	12,39	8,86
A841	0	2	0,00	1,4	0,00	0,00	3,45
A87	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
B01	23	60	0,38	156,6	0,15	56,97	385,54
B02	13	18	0,72	29	0,45	32,20	71,40
B15	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,48
B16	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
B181	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,48
B182	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
B26	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
B27	0	3	0,00	8,2	0,00	0,00	20,19
B377	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,98

B58	1	0	0,00	0,4	2,50	2,48	0,98
B86	11	14	0,79	27,2	0,40	27,25	66,96
G00	0	0	0,00	1	0,00	0,00	2,46
G001	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,98
G61	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
G630	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,49
M012	1	0	0,00	0,4	2,50	2,48	0,98
U071	4896	2229	2,20	445,8	10,98	12128,12	1097,52
Z203	0	2	0,00	2,6	0,00	0,00	6,40
Z21	1	1	1,00	0,4	2,50	2,48	0,98
J11	5 724	9 399	0,6	19 522,6	0,3	46 138,6	72 655,5

Tabuľka II.2.-Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Z l a t é M o r a v c e za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A 01	Brušný týfus a paratýfus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	80	69	110	115	50	38	50	22	38	29	28	40	34	46	33	32	52	28	24	24
		rel.	184,6	158,4	254,5	266,4	116,2	88,5	116,6	51,4	89,0	68,0	67,7	96,8	82,4	111,9	80,5	78,4	127,9	68,9	59,1	59,5
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	-	10	-	-	-	4	-	-	2	3	1	3	2	1	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	23,0	-	-	-	9,3	-	-	4,7	7,1	2,4	7,3	4,8	4,9	2,4	-	-	-	-	-
A 04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	1	44	6	6	9	8	12	10	34	60	65	62	74	69	96	54	80	54	84	78
		rel.	2,3	101,0	13,9	13,9	20,9	18,6	28,0	23,4	79,7	140,8	157,2	150,0	179,4	167,8	234,3	132,4	196,7	132,9	206,7	193,2
A 05	Iné bakteriálne otravy potrav.	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A 08	Vír.a inými org. vyv.črev.infekcie	abs.	41	-	38	-	23	30	40	17	19	40	47	39	26	89	77	204	71	104	13	40
		rel.	94,6	-	87,9	-	53,4	69,8	93,2	39,7	44,5	93,9	113,6	94,3	63,0	216,4	187,9	500,1	174,6	256,0	32,0	99,1
A 09	Nešpecifikované gastroenteritidy	abs.	1	-	6	2	1	16	74	48	32	93	75	34	19	6	-	-	20	10	-	-
		rel.	2,3	-	13,9	4,6	2,3	37,2	172,5	112,2	75,0	218,3	181,3	82,3	46,1	14,6	-	-	49,2	24,6	-	-
Skupina vírusových hepatítid																						
B 15	Akútna hepatitída A	abs.	8	12	-	-	-	1	-	-	6	2	3	-	37	-	2	1	-	-	-	-
		rel.	18,5	27,6	-	-	-	2,3	-	-	14,1	4,7	7,3	-	89,7	-	4,9	2,5	-	-	-	-
B 16	Akútna hepatitída B	abs.	1	-	-	1	1	1	2	1	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	1	-
		rel.	2,3	-	-	2,3	2,3	2,3	4,7	2,3	-	2,4	-	4,9	2,4	-	-	-	-	-	2,5	-
B 17.1	Akútna hepatitída C	abs.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,8	-	-	-	-	-	-	-	-
B 17.2	Akútna hepatitída E	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	2	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,4	4,9	-	-	-	4,9	-	-
B 18	Chronická hepatitída	abs.	2	2	1	-	2	2	2	5	2	-	-	7	-	2	-	2	2	-	-	-
		rel.	4,6	4,6	2,3	-	4,6	4,7	4,7	11,7	4,7	-	-	16,9	-	4,9	-	4,9	4,9	-	-	-
B 19	VH bližšie nešpecifikované	abs.	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	4,6	2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupina respiračných nákaz																						
A 37	Divý kašeľ	abs.	-	-	-	1	-	-	-	-	2	2	6	6	5	3	4	6	-	2	7	2
		rel.	-	-	-	2,3	-	-	-	-	4,7	4,7	14,51	14,5	12,1	7,3	9,8	14,7	-	4,9	17,2	5,0
A 38	Šarlach	abs.	5	5	7	1	2	2	2	4	2	-	-	1	2	1	2	-	9	3	-	-
		rel.	11,5	11,5	16,2	2,3	4,6	4,7	4,7	9,3	4,7	-	-	2,4	4,9	2,4	4,9	-	22,1	7,4	-	-
B 01	Ovčie kiahne	abs.	168	116	105	84	222	233	114	167	65	200	370	31	40	114	223	243	119	140	60	23
		rel.	387,8	266,4	242,9	194,6	515,0	542,4	265,8	390,4	152,3	469,5	894,6	75,0	97,0	277,2	366,4	595,7	292,6	344,6	147,7	57,0
B 05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B 06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B 26	Mumps	abs.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
		rel.	-	-	2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,5	-	-	-	-

Tabuľka II.2. - Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Z l a t é M o r a v c e za posledných 20 rokov – pokračovanie

Kód M-KCH	Ochorenie	Hod- nota	Rok																			
			2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina neuroinfekcií																						
A 39	Meningokokov é infekcie	abs.	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	2,3	4,7	-	-	-	-	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-
A 85-A 87 A89	Vírusové infek- cie CNS	abs.	3	1	-	5	1	1	3	3	2	1	2	8	6	1	5	-	3	2	-	-
		rel.	6,9	2,3	-	11,6	2,3	2,3	7,0	7,0	4,7	2,4	4,8	19,4	14,6	2,4	12,2	-	7,4	4,9	-	-
G 00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2	1	-	1	2	3	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,1	2,4	4,8	2,4	-	2,4	4,9	7,4	-	-	-
Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou																						
A 21	Tularémia	abs.	21	2	-	1	1	-	3	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	1	-
		rel.	48,5	4,6	-	2,3	2,3	-	7,0	-	-	-	-	-	-	-	4,9	-	-	-	4,9	2,5
A 27	Leptospiróza	abs.	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	2,3	2,3	-	2,3	2,3	-	2,3	-	-	-	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A 69	Lymská borelióza	abs.	6	1	1	1	1	6	1	2	9	6	-	1	-	-	-	1	4	7	9	6
		rel.	13,8	2,3	2,3	2,3	2,3	13,7	2,3	4,7	21,1	14,0	-	2,4	-	-	-	2,5	9,8	17,2	22,2	14,9
A 84	Vír.encefalitída prenáš.kliešťa mi	abs.	2	2	2	3	2	2	2	-	1	3	-	1	3	-	3	1	-	1	2	-
		rel.	4,6	4,6	4,6	7,0	4,6	4,7	4,7	-	2,3	7,1	-	2,4	7,3	-	7,3	2,5	-	2,5	4,9	-
A 32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	2,3	-	-	-	-	-	2,4	-	-	2,5	-	-	2,5

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

Ochorenie na brušný týfus a paratýfus neevidujeme v okrese Zlaté Moravce od roku 1972. K 31.12.2021 sme v okrese neevidovali nosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

Iné infekcie salmonelami (A02)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykázali spolu 24 prípadov salmonelózy (chorobnosť 59,1/100 000 obyvateľov), chorobnosť zostala na rovnakej úrovni a opäť bolo hlásených 24 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 59,5/100 000 obyvateľov. Vo všetkých prípadoch išlo o manifestné ochorenia. V porovnaní s 5-ročným priemerom (33,2 prípadu, chorobnosť 81,7/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu a to až o 27,7%.

Podľa pohlavia ochorelo 12 mužov (50,0%) a 12 žien (50,0%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 363,6/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 269,5/100 000 obyvateľov (1 ochorenie) v skupine 0-ročných detí.

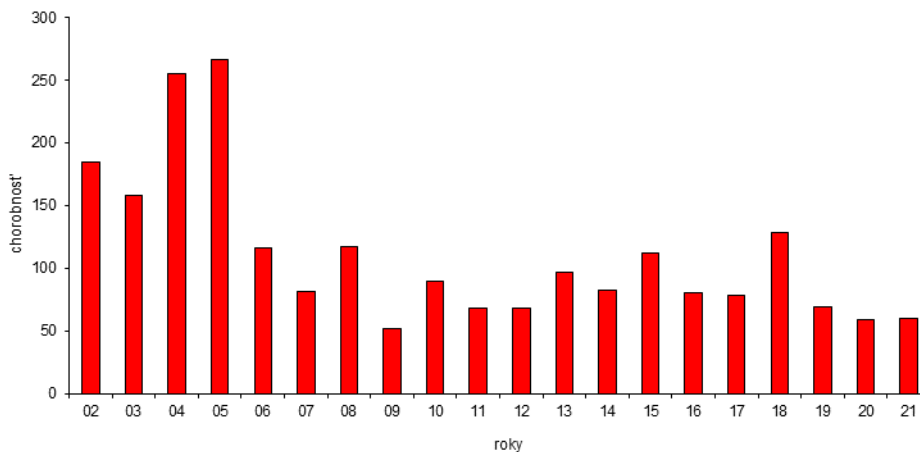
Najviac prípadov 5 (20,8%) bolo hlásených v novembri a 4 (16,7%) v máji a nulový výskyt bol iba v mesiacoch apríl a júl.

Jedno ochorenie bolo vykázané s mimočrevnou lokalizáciou-

Lokalizovaná salmonelová infekcia:

66-ročná pacientka s cystitídou (dg. N302) bola vyšetrená v urologickej ambulancii. Kultivačne z moča *Salm. Enteritidis*, VR negatívny. Ochorenie napriek klinickým príznakom gastroenteritídy je vykázané ako lokalizovaná salmonelová infekcia vzhľadom k negatívnemu vyšetreniu tampónu recta a pozitívnemu kultivačnému vyšetreniu moča.

SALMONELÓZY
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2022

Ochorenia sa vyskytli v 23-tich ohniskách, z toho sporadických prípadov bolo 22 (91,7%) a 1 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine (8,3%).

Ako etiologické agens sa najčastejšie 23 krát uplatnila *Salm. enteritidis* (95,8%).

Ako faktor prenosu nákazy sa uplatnili po 7 krát (po 29,2%) vajíčka a kuracie mäso, 4 krát (16,7%) výrobky z vajec nedostatočne tepelne spracované, 2 krát (8,3%) mäsové výrobky, 1 krát (4,2%) bravčové mäso, 1 krát (4,2%) umelá mliečna výživa (Nutrilon, kultivačne nevyšetrený) a 2 ochorenia zostali epidemiologicky neobjasnené.

Salmonelózy- frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
2	<i>Salm. enteritidis</i>	23	95,8	23	95,8	-	-
3	<i>Salm. typhimurium</i>	1	4,2	1	4,2	-	-
S p o l u :		24	100,0	24	100,0	-	-

V roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 1 ochorenie u 0-ročných detí.

Ochorenie bolo hlásené u 5-mesačného dieťaťa na umelej mliečnej výžive Nutrilon. Matka dieťaťa odmietala komunikáciu, údaje boli čerpané od pediatra.

Prehľad faktorov prenosu nákazy u 0-ročných detí:

Vek v mesiacoch	Forma ochorenia		Faktor prenosu nákazy		Typ salmonely
	ochorenie	vylučovanie	kuracie mäso	UMV Nutrilon	<i>Salm. enteritidis</i>
5-mesačné	1	-	-	1	1
S p o l u	1	-	-	1	1

Z celkového počtu 24 vykázaných prípadov si 10 ochorení vyžiadalo hospitalizáciu (41,7%).

Do NRC pre salmonely boli v roku 2021 zasielané kmene bližšie neuršených typov salmonel na bližšiu špecifikáciu, ale nebol hlásený žiadny fagotyp.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v okrese Zlaté Moravce v roku 2021 žiadnu epizóciu salmonelózy u zvierat.

V priebehu roku sme nezaznamenali u salmonelózy importované ani nozokomiálne ochorenie.

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2021 (2 prípady v ohnisku) v okrese Zlaté Moravce

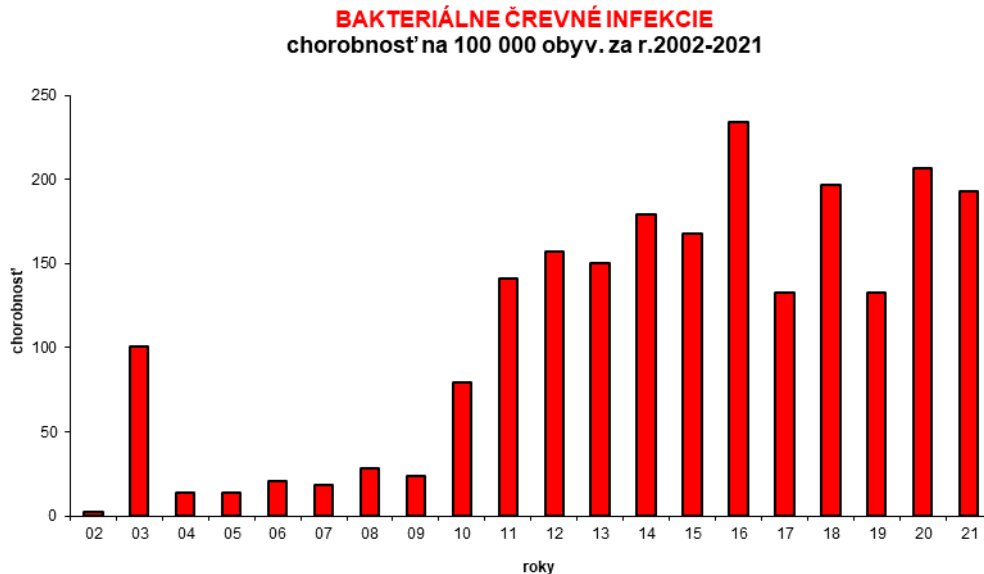
P.č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení		Typ salmonely	Faktor prenosu nákazy	Typ výskytu
			och.	vyl.			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Zlaté Moravce	4.-5.11.2021	2	-	<i>S. enteritidis</i>	Výrobky z vajec nedostatočne spracované	rodinný

Bacilová dyzentéria (A03)

Už piaty rok po sebe sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na bacilovú dyzentériu. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,5/100 000 obyvateľov (0,2 prípadu).

Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V roku 2020 sme v okrese vykázali 78 ochorení na bakteriálne črevné infekcie, čo je chorobnosť 193,2/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (84 ochorení, chorobnosť 206,7/100 000 obyvateľov) je to menej o 7,1%.

Podľa pohlavia ochorelo 39 mužov (50,0%) a 39 žien (50,0%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 1 078,2/100 000 obyvateľov (4 ochorenia) bola v skupine 0-ročných detí.

Ochorenia sme evidovali v priebehu celého roku. Najviac po 12 prípadov (po 15,4%) sme zaznamenali vo februári a máji.

Na základe etiológie boli ochorenia diagnostikované 1 krát (1,3%) ako infekcia enteropatogénnymi E.coli, 63 krát (43,6%) ako kampylobakteriáza, 3 krát (3,8%) ako yersinióza a 40 krát (51,3%) ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile.

Infekcie enteropatogénnymi E.coli (A04.0)

V priebehu roku sme pod touto diagnózou vykázali iba 1 ochorenie s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov rovnako ako v minulom roku.

Ochorenie sme vykázali v septembri u 8-mesačného dieťaťa mimo kolektívu. Ako etiologické agens sa uplatnilo enteropatogénne E.coli O119. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu.

Kampylobakteriáza (A04.5)

Oproti minulému roku (64 prípadov, chorobnosť 157,5/100 000 obyvateľov), chorobnosť na kampylobakteriázu v okrese klesla o 46,9%. Spolu bolo hlásených 34 ochorení s chorobnosťou 84,2/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 18 mužov (52,9%) a 16 žien (47,1%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 808,6/100 000 obyvateľov (3 ochorenia) bola v skupine 0-ročných detí a 545,5/100 000 obyvateľov (9 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí.

Ochorenia mali 31 krát sporadický charakter a 1 krát sa vyskytli 3 prípady v rodine. Podľa kolektívov ochorelo 9 malých detí mimo kolektívu (26,5%), 5 detí navštevujúcich MŠ (14,7%), 6 školákov (17,6%), 1 stredoškolák (2,9%), 2 vysokoškoláci (5,9%) a 11 dospelých osôb (32,4%).

V epidemiologickej anamnéze udávali chorí ako faktor prenosu nákazy, rovnako ako vlní, najčastejšie kuracie mäso.

<u>Faktor prenosu:</u>	<u>počet:</u>	<u>%</u>
kuracie mäso	22 krát	64,7%
mäsové výrobky	6 krát	17,7%
vajíčka	1 krát	2,9%
kontakt so zvieratami	2 krát	6,0%
mäso – iné	1 krát	2,9%
konzerva obchodná sieť	1 krát	2,9%
<u>neobjasnený faktor prenosu</u>	1 krát	2,9%
Spolu:	34 prípadov	100,0%

Všetky ochorenia boli laboratórne potvrdené, pričom ako etiologické agens bol kultivačne izolovaný 26 krát (76,5%) *Campylobacter jejuni*, 2 krát *Campylobacter coli* (5,9%) a 6 krát bol dokázaný iba antigén *Campylobacter species* v stolici. Hospitalizáciu si vyžiadalo 7 ochorení (20,6%).

Popis rodinnej epidémie:

V rodine v Zlatých Moravciach ochoreli na kamylobakteriózu v dňoch 24.5.-26.5.2021 všetci 3 členovia domácnosti (3 dospelí). V čase pred ochorením konzumovali pečené kura. Laboratórne potvrdené bolo ochorenie u všetkých 3 osôb. Hospitalizáciu si ochorenia nevyžiadali.

Yersinióza (A04.6)

V priebehu roku sme pod touto diagnózou vykázali 3 ochorenia s chorobnosťou 7,4/100 000 obyvateľov, oproti minulému roku, kedy sme vykázali 2 ochorenia s chorobnosťou 4,9/100 000 obyvateľov.

Popis epidémie:

V rodine v Zlatých Moravciach ochoreli v dňoch 12.12. a 13.12.2021 po konzumácii bravčového mäsa 3 deti (1x MŠ, 2x ZŠ). Hospitalizáciu si ochorenia nevyžiadali. Pôvodca ochorenia *Y.enterocolitica* sérovar 03 bola izolovaná z TR od 1 chorého, ďalšie 2 ochorenia neboli kultivačne vyšetrené a boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (A04.7)

Pod touto diagnózou sme v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce vykázali 40 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 99,1/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených iba 17 ochorení s chorobnosťou 41,8/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 18 mužov (45,0%) a 22 žien (55,0%). Ochorenia boli vo vekových skupinách o 35 rokov vyššie najviac 32 krát u 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 415,3/100 000 obyvateľov).

Z celkového počtu prípadov sa 35 krát (87,5%) jednalo o nozokomiálne ochorenia. Hospitalizáciu si vyžiadalo 38 ochorení a diagnóza bola u všetkých chorých stanovená na základe dôkazu toxínu *Clostridium difficile* v stolici (3 krát toxín A a 37 krát toxín A aj B).

Vírusové a inými organizmami prenášané črevné infekcie (A08)

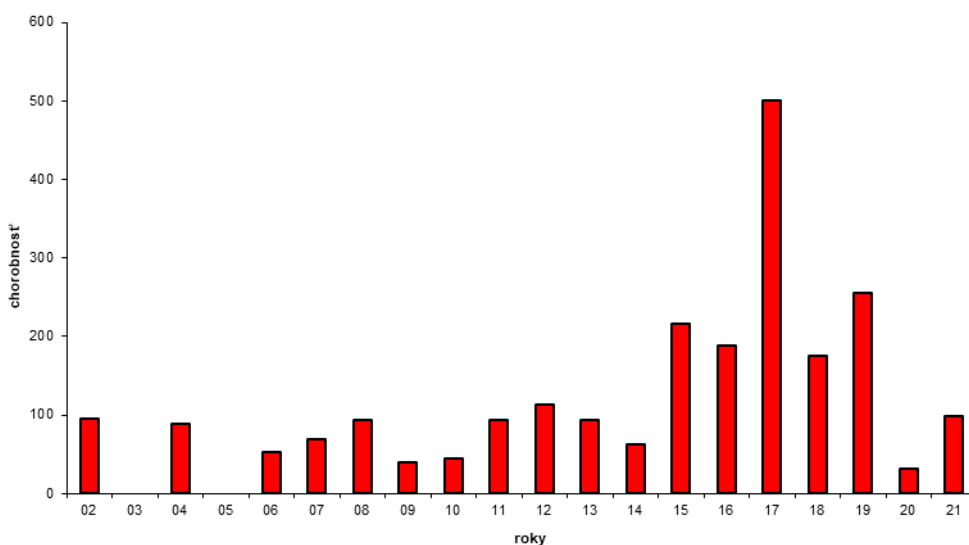
Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 13 vírusových črevných infekcií (chorobnosť 32,0/100 000 obyvateľov), došlo v roku 2020 k vzostupu chorobnosti a vykázali sme 40 ochorení, čo je chorobnosť 99,1/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 230,9/100 000 obyvateľov (93,8 prípadov).

Podľa pohlavia ochorelo 15 mužov (37,5%) a 25 žien (62,5%) najčastejšie v detských vekových skupinách od 0 do 19 rokov veku, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1 151,5/100 000 obyvateľov (15 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 1078,2/100 000 obyvateľov (4 ochorenia) v skupine 0-ročných detí. Ochorenia boli s výnimkou mesiacov január a február hlásené po celý rok, najviac 10 krát v septembri (25,0%).

Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 30 krát (75,0%) ako rotavírusová enteritída, 5 krát (12,5%) ako gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk, 4 krát (10,0%) ako adenovírusová enteritída a 1 krát (2,5%) ako enteritída zapríčinená astrovírusmi.

Importované ochorenia sme v skupine vírusových črevných infekcií v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali.

VÍRUSMI A INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKČIE chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Chorobnosť na rotavírusové infekcie v okrese Zlaté Moravce oproti minulému roku (6 ochorení, 14,8/100 000 obyvateľov) stúpila a v roku 2021 sme zaznamenali 30 ochorení s chorobnosťou 74,3/100 000 obyvateľov.

Výskyt sme zaznamenali v detských vekových skupinách od 0 do 14 rokov veku a 1 prípad u dospelých od 35 do 44 rokov veku.

Podľa kolektívov ochoreli 2 školáci a po 1 krát malé dieťa mimo kolektívu, dieťa navštevujúce MŠ, vysokoškolák a dospelý.

Sporadický charakter malo 28 ochorení a 1 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdených bolo 29 prípadov, 1 ochorenie kultivačne nevyšetrené bolo vykázané na základe

klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 20 ochorení. V 2 prípadoch sme zaznamenali riadne očkovanie proti rotavírusom.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

V porovnaní s minulým rokom, kedy sme v okrese Zlaté Moravce evidovali 2 ochorenia na norovírusové infekcie (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov), došlo v roku 2021 k nárastu chorobnosti a vykázali sme 5 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 12,4/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 3 deti mimo kolektív, školáčka a dospelá žena, ochorenia boli sporadické, laboratórne potvrdené a v 4 prípadoch si vyžiadali hospitalizáciu. Nejednalo sa o nozokomiálne ochorenia.

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V tejto skupine vírusových črevných infekcií sme v roku 2021 vykázali 4 ochorenia s chorobnosťou 9,9/100 000 obyvateľov, čo je rovnaký počet ako vlani.

Ochorenia mali výlučne sporadický charakter, boli laboratórne potvrdené a 3 z nich si vyžiadali hospitalizáciu. Ochoreli 2 deti navštevujúce MŠ, 1 školák a 1 dospelá osoba.

Iné vírusové enteritídy (A08.3)

V roku 2021 sme v tejto skupine alimentárnych infekcií vykázali 1 ochorenie na enteritídu vyvolanú astrovírusmi (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov).

Ochorelo dieťa navštevujúce MŠ, ochorenie bolo laboratórne potvrdené, hospitalizácia nebola potrebná.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali u tejto diagnózy žiadne ochorenie. V roku 2019 bolo naposledy hlásených 10 prípadov s chorobnosťou 24,6/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 14,8/100 000 obyvateľov (6 prípadov).

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali priaznivý vývoj chorobnosti v skupine vírusových hepatítid. U všetkých typov vírusových hepatítid bola chorobnosť nulová.

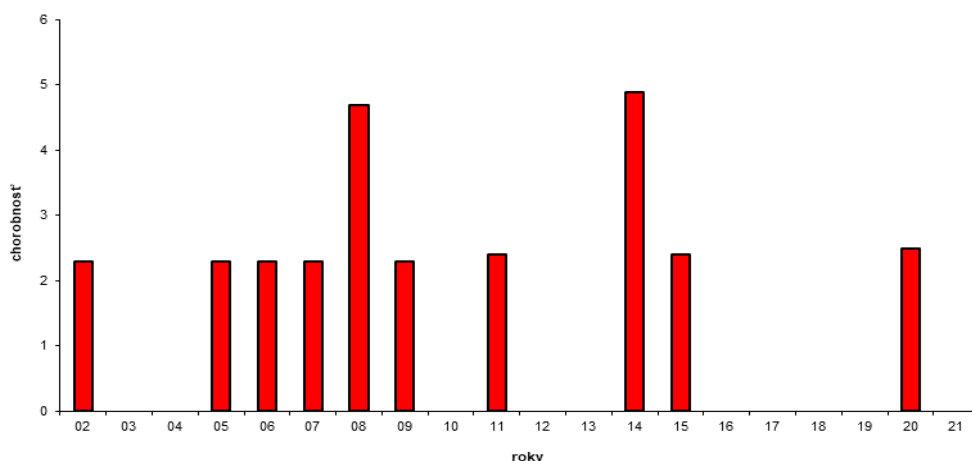
Akútna vírusová hepatitída A (B15)

Už štvrtý rok po sebe nebolo v okrese Zlaté Moravce hlásené ochorenie na akútnu VHA. Naposledy sme 1 ochorenie vykázali v roku 2017 (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov) a priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,5/100 000 obyvateľov (0,6 prípadu).

Akútna vírusová hepatitída B (B16.9)

Ochorenie na akútnu VHB sme v tomto roku v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali. V roku 2020 sme vykázali 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,5/100 000 obyvateľov (0,2 prípadu).

AKÚTNA VÍRUSOVÁ HEPATÍDA B
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Akútna vírusová hepatitída C (B17.1)

Ochorenie na akútnu VHC sme v okrese nezaznamenali už ôsmy rok po sebe. Naposledy sme vykázali 2 ochorenia v roku 2013 (chorobnosť 4,8/100 000 obyvateľov).

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu E sme prvýkrát v okrese Zlaté Moravce zaznamenali v roku 2014 (1 prípad, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov). V rokoch 2015 a 2019 sme evidovali po 2 sérologicky potvrdené ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). V tomto roku sme ochorenie u tohto typu VH v okrese nezaznamenali.

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

Už tretí rok po sebe neboli v okrese hlásené ochorenia na chronické vírusové hepatitídy. Priemerná hodnota chorobnosti za posledných 5 rokov bola 2,0/100 000 obyvateľov (0,8 prípadu).

Nosič vírusovej hepatitídy B (Z22.5)

V okrese Zlaté Moravce sme zaznamenali 2 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov.

Vykázali sme nosičku HBsAg, išlo o sporadické neobjasnené ochorenie u 88-ročnej ženy, zistené v rámci predoperačných vyšetrení (zlomenina stehennej kosti po páde), epidemiologickú anamnézu mala negatívnu. Žije sama.

Vykázali sme sporadické ochorenie u 59-ročného neočkovaného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia, ktorý udával operačný zákrok v minulosti. Kontakty neudával žiadne, žije sám.

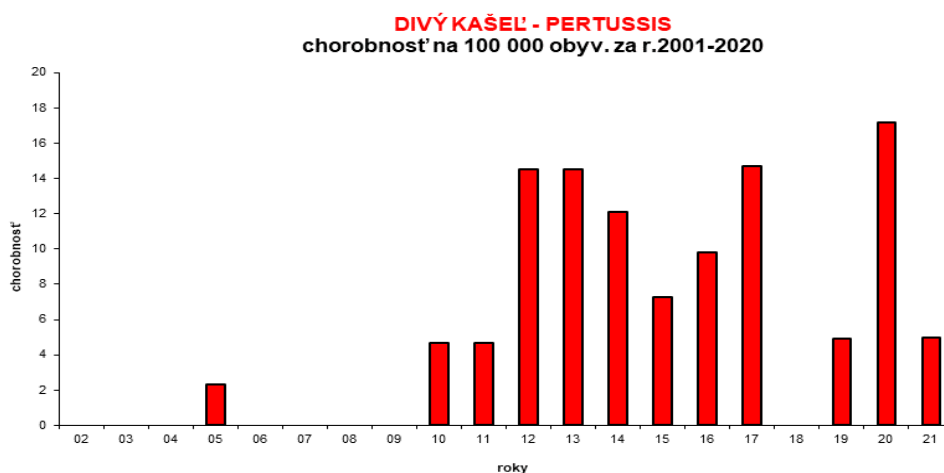
III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie (úroveň zaočkovanosti v rámci pravidelného povinného očkovania 97,0 % - 100 %) sa aj v tomto roku prejavil v okrese Zlaté Moravce v skupine nákaz preventabilných očkovaním nulovou chorobnosťou u:

tetanu (A35), za celé 20-ročné obdobie bol hlásený 1 prípad v roku 2011;
diftérie (A36), ochorenie nebolo v okrese diagnostikované od roku 1965;
osýpok (B05), neboli hlásené od roku 1984;
rubeoly (B06), nebola evidovaná od roku 1999;
parotitídy (B26), naposledy bol hlásený 1 prípad v roku 2017.
V tomto roku nebolo hlásené žiadne ochorenie na invazívne pneumokokové a hemofilové ochorenia.

Pertussis – divý kašeľ (A37)

Oproti minulému roku, kedy bola v okrese Zlaté Moravce chorobnosť na divý kašeľ 17,2/100 000 obyvateľov (7 ochorení), v roku 2021 vykazujeme 2 ochorenia (chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov). Priemer za posledných 5 rokov bol 3,8 ochorenia a priemerná chorobnosť bola 9,4/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorel 1 muž a 1 žena vo vekových skupinách 10-14 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 57,9/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,0/100 000 obyvateľov).

Na základe laboratórných vyšetrení boli obe ochorenia diagnostikované ako pertussis a to sérologickým vyšetrením. Ochorenia sa vyskytli sporadicky v mesiaci september. V zdravotnej dokumentácii záznam o riadnom očkovaní proti pertussis bol uvedený u dieťaťa a v druhom prípade záznam o očkovaní v zdravotnej dokumentácii chýbal. Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie, ktoré skončilo úmrtím na inú príčinu (J96.1).

Parotitída – mumps (B26)

Za celé 20-ročné obdobie sme zaznamenali po 1 sporadickom ochorení na parotitídu iba 2 krát a to v roku 2004 a 2017 (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). V tomto roku sme ochorenie v okrese nezaznamenali.

III.4. Skupina respiračných ochorení

Tuberkulóza (A15 - A19)

V roku 2021 sme v okrese nezaznamenali ochorenie na tuberkulózu. V minulom roku sme v okrese evidovali 1 ochorenie na tuberkulózu s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov.

Počty hlásených ochorení na tuberkulózu v okrese Zlaté Moravce za posledných 5 rokov:

<u>Rok</u>	<u>Počet prípadov</u>	<u>Chorobnosť</u>
2016	5	12,2/100 000 obyvateľov
2017	4	9,8/100 000 obyvateľov
2018	0	0,0/100 000 obyvateľov
2019	2	4,9/100 000 obyvateľov
2020	1	2,5/100 000 obyvateľov

Erysipelas – ruža (A46)

U tejto diagnózy sme v roku 2021 v okrese zaznamenali 2 ochorenia (chorobnosť 5,0/100 000 obyvateľov), čo je v porovnaní s minulým rokom (5 ochorení, chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľov) pokles o 60%.

Podľa pohlavia ochorel 1 muž (50,0 %) a 1 žena (50,0%) vo vekových skupinách nad 45 rokov veku, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 17,8/100 000 obyvateľov v skupine 55-64-ročných osôb (1 ochorenie). Obidve ochorenia boli hlásené v mesiaci marec.

Legionárska choroba (A48.1, A48.2)

V roku 2021 neboli v okrese hlásené ochorenia na legionársku chorobu. V minulom roku boli hlásené 2 ochorenia s chorobnosťou 4,9/100 000 obyvateľov.

Herpes simplex (B00)

V priebehu roku bolo hlásené 1 ochorenie na herpes simplex (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené u jednej ženy vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb v mesiaci marec. Ochorenie bolo diagnostikované ako herpetickovírusová encefalitída (B00.4), popísaná v časti „Neuroinfekcie“.

Varicella – ovčie kiahne (B01)

V okrese Zlaté Moravce bolo v roku 2021 hlásených 23 ochorení na varicellu s chorobnosťou 57,0/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2020, kedy sme zaznamenali 60 prípadov (chorobnosť 44,3/100 000 obyvateľov) je to pokles o 61,7%.

Podľa pohlavia ochorelo 13 mužov (56,5%) a 10 žien (43,5%) vo vekových skupinách od 0 do 19 rokov veku. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky v detských vekových skupinách a to 756,4/100 000 obyvateľov (14 prípadov) vo vekovej skupine 5-9-ročných detí, 303,0/100 000 obyvateľov (5 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme evidovali s výnimkou mesiacov január, február, marec, júl a august vo všetkých mesiacoch v roku, najviac 10 krát (43,5%) v decembri.

Všetky ochorenia boli hlásené ako varicella bez komplikácie (B01.9).

Herpes zoster – plazivec pásový (B02)

V priebehu roku 2021 bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 13 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 32,2/100 000 obyvateľov), čo je oproti minulému roku (18 prípadov, chorobnosť 44,3/100 000 obyvateľov) pokles o 27,8%. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži

(30,8%) a 9 žien (69,2%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine od 20 rokov vyššie, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 89,1/100 000 obyvateľov (5 ochorení) bola vo vekovej skupine 55- 64-ročných osôb.

Ochorenia boli hlásené po celý rok okrem mesiacov január, marec, apríl a október s maximom 4 ochorenia v mesiaci máj (30,8%). Ochorenia boli diagnostikované 2 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 11 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Infekčná mononukleóza (B27.0)

V roku 2021 sme v okrese nevykázali žiadne ochorenie na infekčnú mononukleózu. V s minulom roku sme evidovali 3 ochorenia (chorobnosť 7,4/100 000 obyvateľov).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

Lekári prvého kontaktu v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce hlásili 5 724 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 46 138,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2020, kedy sme zaznamenali 9 399 ochorení (chorobnosť 47 991,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), je to o 39,1% menej.

Z celkového počtu ochorení na ARO boli hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy 259 krát (chorobnosť 2087,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 4,5% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter, alebo charakter lokálnych epidémií. Najviac ochorení(po 1122 ochorení) sme zaznamenali v mesiacoch november a december (po 19,6%), október– 1 205 ochorení (21,1%), a marec – 1 371 ochorení (14,6%). Výchovno–vzdelávací proces bol prerušený v 1 základnej škole.

Najvyššiu vekovošpecifickú chorobnosť sme zaznamenali v skupine 0-5-ročných detí 173 607,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (1 912 ochorení), pričom chorobnosť so stúpajúcim vekom klesala.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2021 bol klinický priebeh komplikovaný u 237 prípadov (2,5%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy (2,0% z počtu ochorení a 81,0% z počtu komplikácií) a otitídy (0,2% z počtu ochorení a 8,0% z počtu komplikácií). Pneumónie tvorili 0,3% z počtu ochorení a 11,0% z počtu komplikácií.

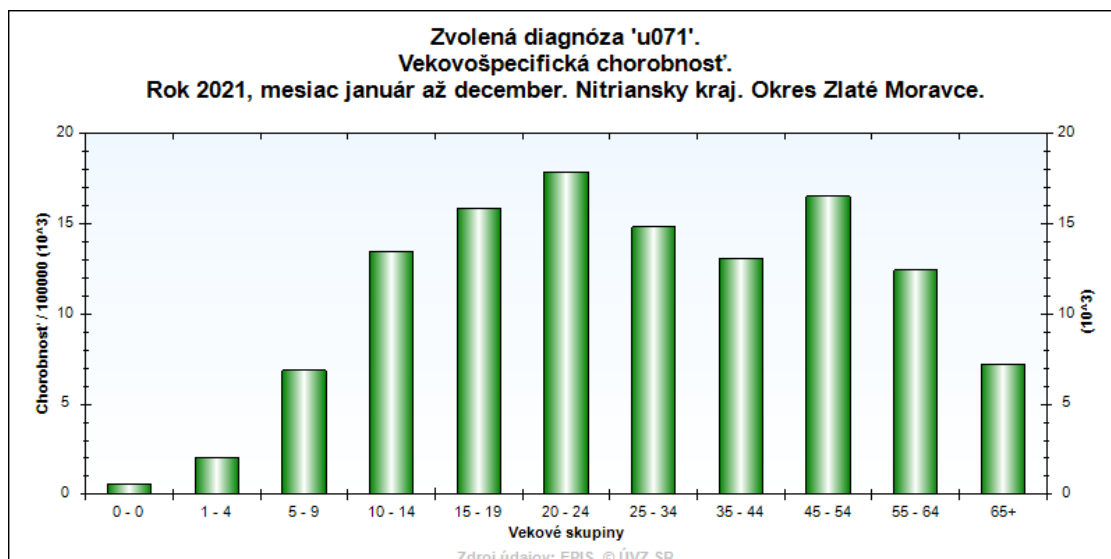
V roku 2021 neboli v okrese potvrdené pozitívne vzorky nosohltanových výterov.

COVID-19 (U07.1)

Aj v roku 2021 pretrvávala pandémia ochorenia COVID-19. V okrese Zlaté Moravce sme zaznamenali v roku 2021 celkovo 4 896 potvrdených ochorení na ochorenie Covid-19 s chorobnosťou 12 128,1/100 000 obyvateľov. V roku 2020 sme evidovali spolu 2 226 prípadov (z toho U071 - 1020 ochorení a U0711 - 1206 ochorení), chorobnosť 5 478,3/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 2 513 mužov (51,3%) a 2383 žien (48,7%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 17 853,8/100 000 obyvateľov (376 prípadov) bola vo vekovej skupine 20-24-ročných osôb, 16 516,8/100 000 obyvateľov (955 prípadov) bola vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb.

Výskyt ochorení mal sporadický, rodinný aj epidemický charakter s maximom prípadov 1 924 vykázaných v januári a 971 prípadov vykázaných v novembri.

Importovaných bolo 29 ochorení, najviac 7 prípadov zo Spojeného kráľovstva, 5 z Rakúska, 4 prípady z Česka, po 2 prípady z Grécka, Nemecka, Poľska, Ukrajiny a po 1 prípade z Holandska, Maďarska, Bosny a Hercegoviny, Chorvátska a Švajčiarska.

Reinfekcie boli zaznamenané v 29 prípadoch. Nozokomiálneho pôvodu bolo 187 ochorení. Popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma: neurčená – 2 177x, respiračná - 2 045x, bezpríznaková - 274x, febrilná – 210x, senzorická - 66x, pľúcna – 92x, faryngeálna - 1x, nezistená – 6x, renálna -1x, očná - 1x, kĺbna - 17x, kardiálna - 2x, črevná - 4x.

Zaznamenali sme celkom 81 úmrtí na toto ochorenie.

Z celkového počtu 4896 ochorení bolo očkovaných 571 osôb, čo predstavuje 10,6%. Očkovaných čiastočne bolo 58 osôb, očkovaných riadne bolo 455 osôb, základné + preočkovanie mali 4 osoby.

III.5. Neuroinfekcie

V skupine neuroinfekcií sme tak ako vlani ani v roku 2021 nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu. Naposledy bol 1 prípad vykázaný v roku 2013 (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov). Aj skupine bakteriálnych meningitíd a vírusových infekcií CNS sme v okrese v priebehu roku 2021 nezaznamenali žiadne ochorenie. Hlásené bolo len 1 ochorenie na herpetickovírusovú encefalitídu.

Herpetickovírusová encefalitída (B00.4)

V roku 2021 sme zaznamenali 1 ochorenia na herpeticko vírusovú encefalitídu, čo predstavuje chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov.

V mesiaci marec ochorela 83-ročná žena (vekovošpecifická chorobnosť 13,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a bolo vykázané na základe klinických príznakov a laboratórneho nálezu z likvoru HSV1 PCR DNA pozit.: špecifikácia : Virus herpes simplex. Ochorenie skončilo uzdravením.

Vírusové infekcie CNS (A85.0, A86, A87.0, A89)

Už druhý rok sme v tejto skupine nezaznamenali žiadne ochorenie.

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00)

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Zlaté Moravce v priebehu roku 2018 zaznamenali 3 prípady s chorobnosťou 7,4/100 000 obyvateľov. Posledné 3 roky ochorenie hlásené nebolo.

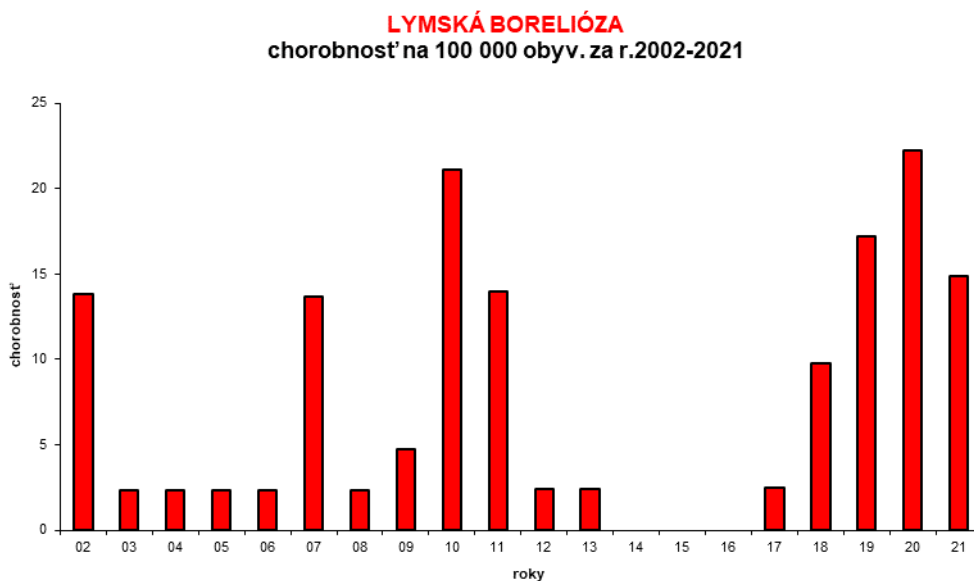
III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz sme v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na antrax (A22), besnotu (Z22.3), brucelózu (A23), kliešťovú encefalitídu (A84), leptospirózu (A27), ornitózu (A70), Q-horúčku (A78), Creutzfeldt - Jakobovu chorobu (A81), teniózu (B68), toxokarózu (B83) a tularémiu (A21).

Lymeská borelióza (A69.2)

V skupine zoonóz sme v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 6 prípadov ochorenia na lymeskú boreliózu s chorobnosťou 14,9/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 9 ochorení (chorobnosť 22,2/100 000 obyvateľov).

V epidemiologickej anamnéze 4 chorí udávali poštípanie kliešťom, v 1 prípade udali poštípanie neznámym hmyzom a v ostatnom prípade chorý udal pobyt v prírode bez uštipnutia. Klinicky sa ochorenia manifestovali v 5 prípadoch ako kožná forma s príznakmi erythema migrans a v 1 prípade sa ochorenie prejavilo ako kĺbna forma lymskej boreliózy.

Ochorenia sa vyskytli od apríla do septembra s najvyšším počtom po 2 prípady v mesiaci apríl a júl. Z hľadiska pohlavia ochoreli 5 muži a 1 žena. Najviac ochorení s celkovým počtom 2 prípady boli zaznamenané vo vekovej skupine 65+ ročných (vekovošpecifická chorobnosť 26,0/100 000 obyvateľov) a po jednom prípade vo vekových skupinách 10-14 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 57,9/100 000 obyvateľov), 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,6/100 000 obyvateľov), 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,3/100 000 obyvateľov) a 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,8/100 000 obyvateľov).

Diagnóza bola potvrdená u všetkých pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB zo séra. Hospitalizáciu si nevyžiadal žiadny z prípadov.

Listéria (A32)

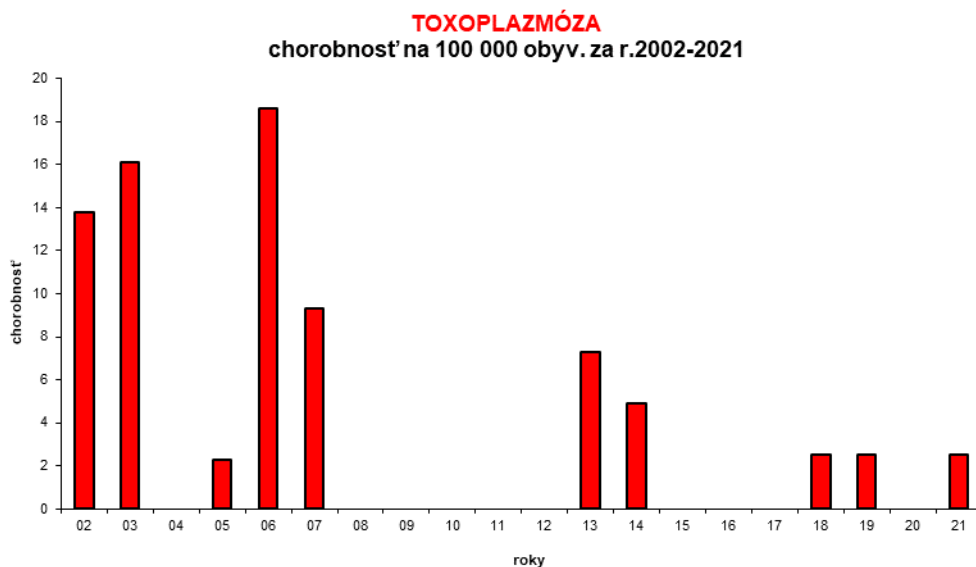
V porovnaní s nulovým minuloročným výskytom sme v roku 2021 zaznamenali 1 prípad ochorenia na listériovú meningoencefalitídu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov).

V mesiaci október bolo zaznamenané sérologicky potvrdené ochorenie na listériovú meningoencefalitídu u 72-ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 13,0/100 000 obyvateľov), ktorá bola prijatá na Neurologickú kliniku FN Nitra pre kvalitatívnu poruchu vedomia, zvýšené zápalové markery. Po prijatí sa objavili febrility a boli prítomné pozitívne horné meningeálne príznaky. Lumbálna punkcia biochemicky potvrdila neuroinfekciu, PCR vyšetrením bola potvrdená *Listeria monocytogenes*. Pri podávanej antibiotickej a kortikoidnej liečbe dochádza k stabilizovaniu stavu a pacientka je prepustená do ambulantnej starostlivosti.

- Toxoplazmóza (B58)

Rovnako ako v minulom roku, sme za rok 2021 v okrese zaznamenali 1 ochorenie na toxoplazmózu s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov.

V mesiaci september zaznamenávame ochorenie u 34 ročného muža (vekovošpecifická chorobnosť 17,6/100 000 obyvateľov) s prejavmi lymfodenopatie, ktorý v epidemiologickej anamnéze udal manipuláciu so surovým mäsom z diviaka. Ochorenie skončilo uzdravením bez nutnosti hospitalizácie.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Svrab (B86)

V porovnaní s minulým rokom s počtom prípadov 14 (chorobnosťou 34,5/100 000 obyvateľov) sme v okrese Zlaté Moravce za rok 2021 zaznamenali 11 prípadov na svrab s chorobnosťou 27,3/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu bolo 6 sporadických prípadov. Ostatné prebehli v dvoch rodinných epidémiách (1x po 2 prípady, 1x po 3 prípady).

Podľa pohlavia ochorelo 3 mužov (27,3%) a 8 žien (72,7%) vo všetkých vekových skupinách okrem 0-4 ročných detí a 20-34 ročných osôb. Najviac po 3 prípady bolo zaznamenaných vo vekových skupinách 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 53,5/100 000 obyvateľov) a po 2 prípady vo vekových skupinách 10-14 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 115,7/100 000 obyvateľov) a 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 32,2/100 000 obyvateľov).

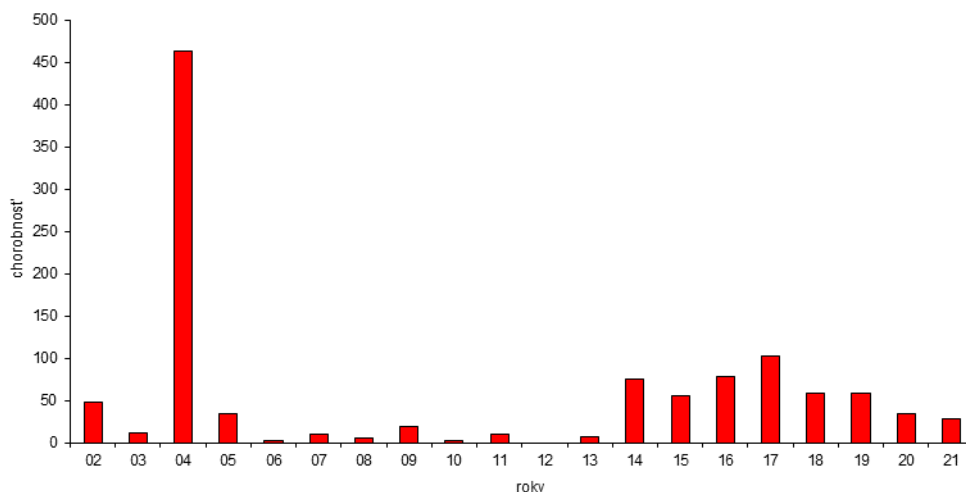
Výskyt bol zaznamenaný celoročne s maximom po 3 prípady (27,3%) v mesiacoch január a november.

Podľa kolektívov ochoreli 3 deti navštevujúce ZŠ (21,4%), 1 stredoškôlák (7,2%) a 7 osôb mimo kolektív (3 deti a 7 dospelých) (71,4%).

Charakter výskytu	Počet ohnisk	Počet prípadov	%
sporadické ochorenia	6 krát	6 prípady	54,5%
2 prípady	1 krát	2 prípady	18,2%
3 prípady	1 krát	3 prípady	27,3%
Spolu :	8 ohnisk	11 prípadov	100,0%

Prameň pôvodcu nákazy sa podarilo objasniť v 2 prípadoch (18,2%), ostatné zostali epidemiologicky neobjasnené. V jednom sporadickom prípade sa jednalo o ochorenie nozokomiálneho pôvodu. Liečba ochorení prebehla bez nutnosti hospitalizácie.

SVRAB
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2002-2021

Popis epidémií:

V mesiaci január sme rodine v obci Žitavany zaznamenali ochorenie na svrab v čase od 1.1.2021 do 14.1.2021 u všetkých 3 členov domácnosti (2 dospelé osoby a stredoškôlák). Ako prvá ochorela dospelá žena (ochorenie zostalo neobjasnené) a po kontakte s ňou jej manžel a syn.

V mesiaci september sme v rodine v obci Hostie vykázali ochorenia na svrab zo dňa 16.9. 2021 u dvoch členov domácnosti z celkového počtu 6 osôb (dospelá žena a školáčka). Ochorenia zostali neobjasnené. Preventívne bolo preliečených 6 kontaktov.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Iné septikémie (A41.0, A41.1, A41.5)

V roku 2021 bolo vykázaných 10 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 24,8/100 000 obyvateľov v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 11 prípadov s chorobnosťou 27,1/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 4 muži (40%) a 6 žien (60%) a to v troch vekových skupinách od 45 ročných dospelých osôb.

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

Veková skupina	Počet prípadov			Spolu	Vekovo-špecifická chorobnosť
	A41.0	A41.1	A41.5		
45-54 roční	-	1	-	1	17,3/100 000
55-64 roční	3	-	-	3	53,5/100 000
65+ roční	-	4	2	6	77,9/100 000
S p o l u :	3	5	2	10	

Z celkového počtu ochorení mali 4 (40%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Ostatné prípady s počtom 6, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, boli podľa etiológie diagnostikované ako:

septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i>	(A41.0)	2 krát
septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	(A41.1)	2 krát
septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	(A41.5)	2 krát

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

Etiologické agens	Počet
<i>Staphylococcus aureus</i>	2
<i>Staphylococcus haemolyticus</i>	2
<i>Escherichia coli</i>	2
S p o l u :	6

Z celkového počtu 10 vykázaných ochorení skončilo 1 (10%) úmrtím na septikémiu nenozokomiálneho pôvodu (úmrtie je popísané v časti „Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru“ a ostatné 2 (20%) ochorenia skončili úmrtím na inú príčinu.

Syfilis (A51.0, A53.0)

Oproti predchádzajúcemu roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykázali 11 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 27,1/100 000 obyvateľov, sme v roku 2021 zaznamenali iba 4 prípady, čo predstavuje chorobnosť 9,9/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 3 muži a 1 žena vo vekových skupinách od 35 do 64 rokov veku a to 2 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 32,2/100 000 obyvateľov), 1 krát v skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,3/100 000 obyvateľov) a a 1 krát v skupine 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,8/100 000 obyvateľov). Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

<u>Rok:</u>	<u>počet ochorení:</u>	<u>chorobnosť:</u>
2015	3	7,3/100 000 obyvateľov
2016	-	-
2017	-	-
2018	1	2,5/100 000 obyvateľov
2019	1	2,5/100 000 obyvateľov
2020	11	27,1/100 000 obyvateľov

Gonokoková infekcia (A54.0)

V priebehu roku 2021 boli v okrese Zlaté Moravce hlásené 1 ochorenie na gonokokové infekcie, čo je chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli u muža vo vekovej skupine od 20 do 24 rokov veku. Diagnóza bola potvrdená pozitívnou izoláciou Neisseria gonorrhoeae z hnisavého výtoku.

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A63,0)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli v okrese Zlaté Moravce v roku 2021 hlásené:

A56.0 – Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy	2 krát
A59.0 – Urogenitálna trichomonóza	1 krát

Enterobióza (B80)

V tejto skupine parazitárnych ochorení bolo v roku 2021 hlásených 7 prípadov (chorobnosť 17,3/100 000 obyvateľov).

Všetky prípady sa vyskytli u detí od 1 do 14 rokov veku, najviac po 3 krát vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 162,1/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 10-14-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 173,6/100 000 obyvateľov). Diagnóza bola potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu a pôvodcom ochorení bol Enterobius vermicularis.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

V okrese Zlaté Moravce sme v roku 2021 vykázali 3 prípady (chorobnosť 7,4/100 000 obyvateľov) bezpríznakového nosičstva vírusu HIV u 3 mužov.

Pozitívita zistená u 46-ročného muža. Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

44-ročný pacient hospitalizovaný na Internom oddelení nemocnice v Zlatých Moravciach s potvrdenou intersticiálnou pneumóniou, počas hospitalizácie zistená HIV pozitívita. Dg. záver: Choroba HIV s inými následnými bližšie určenými stavmi, respiračná insuficiencia pri intersticiálnej pneumónii pri infekcii HIV.

29-ročný pacient, liečený opakovane pre paranoidnú schizofréniu (PN Veľké Zálužie). V anamnéze viacero sexuálnych partnerov pred 6 mesiacmi, tetovanie v nesterilných podmienkach.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V priebehu roku 2021 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 82 úmrtí na infekčné ochorenia, pričom v 81 prípadoch išlo o úmrtia v rámci epidémie ochorení Covid-19 a v 1 prípade o úmrtie na sepsu nenozokomiálneho pôvodu.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5)

74-ročný hluchonemý pacient s artériovou hypertenziou, CKD, st.p. NCMP bol akútne prijatý na Internú kliniku cestou OUM pre akútne zhoršenú CKD v.s. pri dehydratácii a retencii moču, hypotenzii, hnačky, kolapsové stavy. Mikrobiologické vyšetrenie stolice bez záchytu patogénu. V ďalšom priebehu hospitalizácie dochádza k významnej progresii zápalových parametrov, kultivačne v hemokultúre záchyt E. coli, meníme ATB liečbu dľa citlivosti na gentamycin. Napriek komplexnej liečbe dochádza k deteriorácii klinického stavu, k progresii retencie N-katabolitov, k vyčerpaniu orgánových rezerv a dňa 5.4.2021 o 23:45 hod. konštatujeme exitus lethalis.

Covid-19 (U07.1- Covid-19 potvrdený PCR, U07.11-Covid-19 potvrdený antigénovým testom)

Od marca 2020 sme zaznamenali epidémiu ochorení vyvolaných vírusom Sars Cov-2, ktorá prebieha ako súčasť celosvetovej pandémie ochorení Covid-19. Epidémia sa vyznačuje vysokou chorobnosťou a úmrtnosťou. V roku 2021 sme zaznamenali v okrese Zlaté Moravce celkom **81 úmrtí** na toto ochorenie. Úmrtnosť mala hodnotu 0,2/100 000 obyvateľov a smrtnosť 1,65%.

III.9. Nozokomiálne infekcie

Za rok 2021 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre eviduje v zdravotníckych zariadeniach okresu Zlaté Moravce celkom 230 nozokomiálnych nákaz. Z nich bolo 204 (88,7 %) hlásených a 26 (11,3 %) vyhladaných. Mikrobiologická diagnostika bola využitá vo všetkých prípadoch, čiže v celkovom počte 230, t. j. 100%.

Z celkového počtu 230 nozokomiálnych nákaz bolo 183 ochorení v Zariadení sociálnych služieb (ZSS) „Svetlo“ Olichov, 45 ochorení v Nemocnici Zlaté Moravce, a.s. 1 ochorenie v B. Braun Avitum s.r.o. - Dialyzačné stredisko Zlaté Moravce a 1 ochorenie v Dome ošetrovateľskej starostlivosti - Spoločnosť Zlatý Vek Slepčany. Aj keď sa jedná hlavne o pasívny zber údajov, je prevalencia nozokomiálnych ochorení 5,6 čo je o 0,8 viac ako bolo v roku 2020.

Epidémia nozokomiálneho charakteru v okrese Zlaté Moravce bola zaznamenaná 1 krát v ZSS „Svetlo“ Olichov epidémia akútnych respiračných ochorení :

ZSS „Svetlo“ Olichov- U 071

V ZSS „Svetlo“ Olichov bol epidemický výskyt koronavírusovej infekcie v čase od 3.1.2021 do 7.1.2021. Z celkového počtu exponovaných 332 osôb (z toho 196 klientov a 136 zamestnancov) ochorelo 137 klientov a 16 zamestnancov. ZSS si prizvalo z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny intervenčný tím, ktorý vykonal v zariadení testovanie PCR testami. V zariadení boli prijaté protiepidemické opatrenia.

V roku 2021 na nozokomiálne nákazy v okrese Zlaté Moravce vykazujeme 20 úmrtí.

Rozdelenie nozokomiálnych nákaz:

Skupinu **črevných infekcií** s počtom prípadov 35 (15,2%) tvoria enterokolitídy zapríčinené toxínmi Clostridium difficile. Mikrobiologickou diagnostikou bolo u všetkých pacientov zo stolice potvrdená infekcia toxínom Clostridium difficile.

Skupinu ochorení **dolných dýchacích ciest** tvorí 1 prípad (0,4%) a to bronchopneumónia po umelej ventilácii pľúc. Izolovaným etiologickým agensom bol Pseudomonas aeruginosa.

V skupine **ochorení horných dýchacích ciest** evidujeme v celkovom počte 187 (81,4%) koronavírusových infekcií. Kovidové infekcie boli potvrdené RT PCR alebo antigénovým testom.

V skupine **urologických infekcií** evidujeme 1 (0,4%) infekciu močových orgánov po zavedení permanentného močového katétra. Kultivačne bola izolovaná Klebsiella pneumoniae.

V skupine infekcií **kože a slizníc** bolo hlásené 1 ochorenie (0,4%) svrabu.

Ochorenia na **sepsu** evidujeme 4-krát (1,8%), všetky skončili uzdravením. Tri ochorenia sme zaznamenali na internom oddelení a 1 ochorenie v B. Braun Avitum s.r.o. - Dialyzačné stredisko Zlaté Moravce. Mikrobiologická diagnostika bola využitá vo všetkých prípadoch. Z hemokultúr boli izolované 3x iné špecifikované stafylokoky a 1x Staphylococcus aureus.

V skupine ochorení **v mieste chirurgickej rany** evidujeme 1 nozokomiálne ochorenie (0,4 %). Jedná sa o infekciu v mieste operačného výkonu s mikrobiologickým nálezom Pseudomonas aeruginosa.

Dňa 12.8.2021 sa uskutočnila nozokomiálna komisia v Nemocnici AGEL Zlaté Moravce a.s., kde sa diskutovalo o aktuálnej epidemiologickej situácii v regióne, o vysoko nebezpečných nákazách ich výskyte a uplatňovaní postupov v praxi. Realizoval sa rozbor nozokomiálnych nákaz evidovaných v prvom polroku 2021 v Nemocnici AGEL Zlaté

Moravce a.s.. Prejednávala sa aj komplexná diagnostika, liečba a ošetrovanie pacientov s COVID -19, stále aktuálne infekcie spôsobené Clostrídium difficile v nemocnici.

Poranenie zdravotníckeho pracovníka kontaminovaným nástrojom od pacienta s neznámym stavom infekciozity nebolo hlásené.

Rozdelenie NN podľa diagnózy:

Koronavírusová infekcia	187	182 - ZSS Olichov, 1- ZSS Zlatý Vek, 3 – interné odd., 1 - ODCH
Bronchopneumónia po UPV	1	1 - interné odd.
Infekcia močových orgánov	1	1 - interné odd.
Enterokolitída zapr. CD	35	31 - interné odd., 4 - ODCH
Sepsa	4	3x-interné odd.,1 - B. Braun Avitum s.r.o. Dialyzčné stredisko
Svrab	1	1 – ZSS Olichov
Rozpad operačnej rany	1	1 - chirurgické odd.

Rozdelenie NN podľa výskytu:

Odd.dlhodobu chorých	5	4 - enterokolitída zapríč. Clostridium difficile, 1 - koronavírusová infekcia
Interné odd .	39	31 - enterokolitída zapríč. Clostridium difficile, 3 - sepsa 1-infekcia močových orgánov, 1 - bronchopneumónia po UPV, 3 - koronavírusové infekcie
Chirurgické odd.	1	1 - rozpad operačnej rany
Dialyz stredisko	1	1 - sepsa
ZSS „Svetlo“ Olichov	183	182 – koronavírusová infekcia, 1 - svrab
DOS Spoločnosť Zlatý Vek v Slepčanoch	1	1 - koronavírusová infekcia

Tab. III.9.1 Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Zlaté Moravce v roku 2021

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
Nemocnica Zlaté Moravce, a.s.	45	1382	3,3
ZSS „Svetlo“ Olichov	183	188	97,4
DOS Zlatý Vek	1	34	2,9
Spolu lôžkové zariadenia	229	1604	14,3
Spolu dialyzačné pracoviská	1	27 (5086) dialýz	3,7
S p o l u	230	1631	14,1

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Zlaté Moravce v roku 2021

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
Interné + interné JIS	39	993	3,9
Chirurgické	1	257	0,4
ODCH	5	132	3,8
Nemocnica Zl. Moravce spolu	45	1382	3,3
ZSS „Svetlo“ Olichov	183	188	97,4
DOS Zlatý Vek	1	34	2,9
Spolu ZSS	184	222	82,8
B. Braun Avitum s.r.o. Dialyzačné stredisko	1	27 (5086) dialýz	3,7
S p o l u	230	1631	14,1

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

Diagnóza - MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcía %
A047	Enterokolitída zapríč. Clostridium difficile	35	15,2
A411	Septikémia vyvolaná iným špecif.stafylokokmi	4	1,8
T835	Infekcia močových orgánov	1	0,4
7T857	Pneumónia po umelej ventilácii pľúc	1	0,4
U071	COVID-19 potvrdený PCR	187	81,4
T813	Rozpad operačnej rany	1	0,4
B86	Svrab - scabies	1	0,4
S p o l u		230	100,0

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení v okrese Zlaté Moravce v roku 2021

Oddelenie	Nemocnica Zlaté Moravce, a.s.		ZSS „Svetlo“ Olichov		DOS Zlatý Vek		Dialýza		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Interné	39	100,0	-	-	-	-	-	-	39	17,0
chirurgické	1	100,0	-	-	-	-	-	-	1	0,4
ODCH	5	100,0	-	-	-	-	-	-	5	2,2
ZSS	-	-	183	99,5	1	0,5	-	-	184	80,0
Dialyzačné stredisko	-	-	-	-	-	-	1	100,0	1	0,4
Spolu	45	19,6	183	100,0	1	100,0	1	100,0	230	100,0

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Zlaté Moravce zabezpečovali v roku 2021 zdravotnícku starostlivosť:

- Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s.
- Neštátne ambulantné zdravotnícke zariadenia v poliklinike
- Ambulancie na území mesta Zlaté Moravce a v spádových obciach okresu (Topoľčianky, Obyce, Tesárske Mlyňany, Beladice, Sľažany)
- B. Braun Avitum s.r.o., dialyzačné stredisko, Zlaté Moravce
- Zariadenie sociálnej starostlivosti „Svetlo“ Volkovce – Olichov, Domov v prírode Obyce, Domov seniorov Machulince, Zariadenie opatrovateľskej služby pri mestskom úrade v Zlatých Moravciach a NÁDEJ Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb
- Dom ošetrovateľskej starostlivosti – Spoločnosť Zlatý vek Slepčany- od 1.12.2021
- Denné stacionáre

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v okrese Zlaté Moravce bol vykonaný komplexnými previerkami 20x, 3x mikrobiálnym monitoringom a bolo vydaných 10 rozhodnutí. **Tab. IV.1.1**

Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s. – je zdravotnícke zariadenie pavilónového typu, ktoré je členom skupiny AGEL súkromného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Nemocnica má 71 lôžok (ODCH 25 lôžok, vnútorné lekárstvo 21 lôžok, chirurgické oddelenie 18 lôžok a JIS interné 7 lôžok). Do zariadenia spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek s odborným zameraním patrí rádiológia, klinická biochémia, hematológia a transfuziológia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia. Nemocnica je poskytovateľom jednodňovej

zdravotnej starostlivosti s odborným zameraním chirurgia, ortopédia, úrazová chirurgia, gynekológia a pôrodníctvo. Nemocnica má 9 ambulancií: ortopedickú, vnútorného lekárstva, úrazovej chirurgie, anestéziológie a intenzívnej medicíny, kardiologickú, chirurgickú, hematologickú a transfúziologickú, fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie, diabetológie a porúch látkovej premeny a výživy. Na 2 operačných sálach (OS) je trojstupňová filtrácia vzduchu. Na OS je zabezpečený denný monitoring sterilizačných procesov chemickými, šaržovými indikátormi a Bowie dick testom. RÚVZ v Nitre vykonáva monitoring sterilizačnej techniky na operačných sálach biologickými testami jedenkrát mesačne a 1x ročne na oddelení laboratórnej medicíny. Samostatné oddelenie centrálnej sterilizácie sa v areáli nemocnice nenachádza. Sterilizáciu pre OS ako aj pre jednotlivé oddelenia nemocnice vykonávajú pracovníci operačných sál, kde na sterilizáciu využívajú 3 autoklávy (AUT).

Kontrola hygienicko-epidemiologického režimu (HER) bola vykonaná na operačných sálach nemocnice. Kontrola čistoty ovzdušia bola vykonaná aeroskopickým meraním ovzdušia na oboch operačných sálach. Boli odobraté stery z prostredia, zo sterilného materiálu a dezinfekčný roztok na zistenie účinnosti. Na operačných sálach sme prekontrolovali aj evidenciu vyžiarovaných hodín germicídnych žiaričov.

Poliklinika, Bernolákova 24, Zlaté Moravce – je zdravotnícke zariadenie, ktoré združuje 48 neštátnych ambulancií (3 ambulancie praktických lekárov pre dospelých, 3 ambulancie pre deti a dorast, 6 zubných, 34 odborných ambulancií a 2 ambulancie dentálnej hygieny). Sterilizačnú techniku využíva 9 odborných, 6 zubných ambulancií a 2 ambulancie dentálnej hygieny.

Kontroly HER boli vykonané v troch ambulanciách pre deti a dorast, v 2-och ambulanciách zubných lekárov a v 3-och ambulanciách odborných lekárov. Jedna ambulancia pre deti a dorast zanikla.

Zdravotné stredisko ŽITAVA, Hviezdoslavova 62, Zlaté Moravce - združuje 5 ambulancií (1 ambulancia praktického lekára pre dospelých, 1 ambulancia pre deti a dorast, 1 odborná a 2 zubné ambulancie). Kontrola HER bola vykonaná v ambulancii pre deti a dorast, odbornej a v dvoch zubných ambulanciách.

Ostatné neštátne ambulancie: v meste Zlaté Moravce sa nachádza ďalších 18 ambulancií súkromných lekárov (3 ambulancie praktických lekárov pre dospelých, 5 zubných a 10 odborných ambulancií). Sterilizačnú techniku využíva 5 zubných a 2 odborné ambulancie. Kontrola HER bola vykonaná v 2-och ambulanciách zubných lekárov.

V obciach okresu sa nachádza 14 ambulancií, z toho je 7 ambulancií všeobecných lekárov, 4 ambulancie pre deti a dorast, 2 zubné ambulancie a 1 odborná ambulancia v Topoľčiankach. Sterilizačnú techniku využívajú 3 ambulancie. Kontrola HER bola vykonaná v štyroch ambulanciách pre deti a dorast a v jednej zubnej ambulancii.

B. Braun AVITUM, s.r.o., dialyzačné stredisko je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje dialyzačné služby pre pacientov mesta a okolia. Nachádza sa v priestoroch mestskej nemocnice. Stredisko má celkom 8 lôžok v 4 boxoch, z toho 2 lôžka slúžia na izoláciu infekčných pacientov. Súčasťou zariadenia je nefrologická ambulancia, šatne a filtre pre pacientov, čakárne, pomocné miestnosti a úpravovňa vody. Stredisko funguje v dvojzmennej prevádzke.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu:

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach okresu Zlaté Moravce bol v roku 2021 vykonaný 20x komplexnými previerkami: 8x v ambulanciách pre deti a dorast, 7x v zubných ambulanciách 4x v odborných ambulanciách a 1x na operačných sálach nemocnice v Zlatých Moravciach, mikrobiálny monitoring bol vykonaný 3x a bolo vydaných 10 posudkov. **Tab. IV.1.**

Tab. IV.1.2 uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia: zo 6 odobratých vzoriek zo sterilného materiálu bola jedna vzorka pozitívna (16,7%) z bedrových hákov používaných na operačnej sále. Z 5 sterov z prostredia bola 1 vzorka pozitívna (20,0 %).

Tab. IV.1.3 a IV.1.4 uvádza kontrolu efektu sterilizácie podľa typu materiálu, druhu sterilizácie a obalu. Z celkového počtu 6 vzoriek bola pozitívna 1 vzorka (16,7%). Táto vzorka bola z kovu, sterilizovaná v kazete a v horúcovzduchovom sterilizátore (HS).

Tab. IV.1.5. uvádza kontrolu sterilizačných prístrojov. Na operačných sálach nemocnice a ambulanciách okresu evidujeme 43 AUT a 60 HS. V roku 2021 sme skontrolovali 36 AUT a 12 HS. Opakovane kontrolované boli 4AUT v Nemocnici AGEL Zlaté Moravce v celkovom počte 26x v roku.

Tab. IV.1.6 uvádza mikrobiologickú kontrolu dezinfekcie a dezinfekčných roztokov.

Z celkového počtu 14 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne (14,3 %). V oboch prípadoch bola izolovaná grampozitívna mikroflóra. Vykultivovaný bol Staphylococcus koaguláza negatívny.

Sterilizácia na jednotlivých oddeleniach a ambulanciách sa vykonávala podľa platnej vyhlášky MZ SR č.553/2007. O sterilizačných cykloch sa vedú sterilizačné denníky. V rámci vlastného monitoringu účinnosti sterilizačnej techniky sa používajú chemické indikátory.

Upratovanie v rámci nemocnice je zabezpečené svojpomocne vlastným personálom podľa vlastného sanitačno-dezinfekčného programu. Na oddeleniach majú zabezpečenú diferenciaciu upratovacích pomôcok podľa pracovísk a využívajú systém dvoch vedier. Dezinfekčné prípravky sú v pravidelných intervaloch striedané. Upratovanie v neštátnych ambulanciách je zabezpečené individuálne a v poliklinike upratuje spoločné priestory súkromná firma.

Manipulácia s bielizňou - na lôžkových oddeleniach sa použitá bielizeň uskladňuje a počíta vo vyhradených miestnostiach. Pranie bielizne zabezpečuje práčovňa LAVATON Trnava.

Transport použitej bielizne je zabezpečený kontajnermi. Čistá bielizeň sa skladuje v skrinách na jednotlivých oddeleniach. Na jednotlivých ambulanciách polikliniky je pranie osobných ochranných pracovných prostriedkov a bielizne zabezpečené individuálne.

Manipulácia s odpadom - v nemocnici sa využíva separovaný zber odpadu. Odpadkové nádoby sú vybavené jednorazovými igelitovými vrecami. Nebezpečný biologický odpad sa ukladá do plastických obalov na jedno použitie, skladuje sa v chladiacom boxe a odváža sa do spaľovne. Likvidácia odpadov je centrálné riadená a koordinovaná. Komunálny odpad likviduje mesto Zlaté Moravce. Neštátne ambulancie majú zmluvne zabezpečený odvoz a likvidáciu biologického odpadu súkromnými firmami, ktoré majú na to oprávnenie.

Vzduchotechnické zariadenie – na 2 operačných sálach nemocnice je trojstupňová filtrácia vzduchu a je zabezpečený pravidelný servis filtračných zariadení.

Dezinfekcia - na lôžkových oddeleniach, operačných sálach a ambulanciách sa dodržiava zásada striedania dezinfekčných roztokov. Spôsob, intervaly, expozičný čas a druh použitého dezinfekčného prípravku majú uvedené v prevádzkových poriadkoch jednotlivých oddelení a ambulancií.

Umývanie a dezinfekcia rúk zdravotníckeho personálu je zabezpečená systémom dávkovačov tekutých mydiel a dezinfekčných prostriedkov. Na utieranie rúk sa používajú jednorazové papierové utierky.

- Pri kontrolách HER sme zdravotníckych pracovníkov upozorňovali:

- - na nutnosť striedania dezinfekčných prípravkov v pravidelných intervaloch (každé 2 mesiace) s dôrazom na výmenu účinnej látky
- - na presné dodržiavanie koncentrácie a expozičného času dezinfekčných prostriedkov podľa návodu na použitie a spôsob ich skladovania - kontrolovanie dátumu expirácie
- - používanie jednorázových utierok na ruky

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, dekontaminácie, očkovania proti VHB a 13x pri vypracovávaní prevádzkových poriadkov.

Rozhodnutia - v roku 2021 podľa § 12 boli vydané dve rozhodnutia a 3 zápisnice pri epidémii COVID 19 v zariadeniach v okrese Zlaté Moravce.

Poznámka: Vysvetlivky skratiek izolovaných mikróbov viď príloha.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Počet vydaných posudkov	SPO LU
		Komplex previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Mikro-biálny monitorin g		
lôžkové odd. - OAIM/JIS	1	-	-	-	-	-	-
lôžkové odd.- chirurgický smer, OS	2	1	-	-	3	-	4
lôžkové odd. – nechirurgický smer	2	-	-	-	-	-	-
ambulancia pre deti a dorast	8	8	-	-	-	2	10
ambulancia pre dospelých	15	-	-	-	-	4	4
ambulancie odborní lekári	46	4	-	-	-	2	6
stomatológovia	17	7	-	-	-	1	8
Dialýza	1	-	-	-	-	-	-
ÚSS, ZSS, DOS, DSS	6	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	-	-	-	1	1
SPOLU	98	20	-	-	3	10	33

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet		z toho pozit.	počet		z toho pozit.
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Operačné sály	6	1	16,7	5	1	20,0
SPOLU	6	1	16,7	5	1	20,0

Tab. IV.1.3. Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v												% pozit.
	jednoraz kombin. obaloch		kontajneroch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne		Spolu		
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	4	1	25,0
Sklo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Textil	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Plasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
endoskopy I. kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	2	0	-	-	4	1	-	-	-	-	6	1	16,7
% pozit	-	0	-	-	-	25,0	-	-	-	-	-	16,7	-

Tab. IV.1.4. Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
Kov	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	25,0
Sklo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Guma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Textil	-	-	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	0
Plasty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Liečivá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
endosk. I. kateg.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Šitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roztoky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	4	1	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	16,7

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

Typ prístroja	Celkový počet	Výsledky testovania						
		počet kontrolovaných	% Kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	43	36	83,7	0	0	4	0	1
HVS	60	12	20,0	0	0	0	0	0
FS	-	-	-	-	-	-	-	-
Plazma	-	-	-	-	-	-	-	-
EO	-	-	-	-	-	-	-	-
Iný	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolu:	103	48	46,6	-	-	4	-	1

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kvasinky
		abs.	%			
Ruky personálu	-	-	-	-	-	-
Pokožka a ruky pacientov	-	-	-	-	-	-
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	-	-	-	-	-	-
Inkubátory	-	-	-	-	-	-
Prostredie endoskop. prac. s endoskopmi II. kat.	-	-	-	-	-	-
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	11	2	18,2	STA.I – 2	-	-
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	-	-	-	-	-	-
Dezinfekčné roztoky	1	0	0	-	-	-
Lekárske roztoky a H ₂ O	-	-	-	-	-	-
Masti a gély	-	-	-	-	-	-
Pomôcky na stravovanie pacientov	-	-	-	-	-	-
Lôžkoviny a bielizeň	-	-	-	-	-	-
Pomôcky na upratovanie a toaletu pacientov	-	-	-	-	-	-
Maloplošná dezinfekcia (odd., lekárne, ambulancie)	-	-	-	-	-	-
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-	-	-	-
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	-	-	-	-	-	-
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-	-	-	-
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	2	0	0	-	-	-
SPOLU	14	2	14,3	2	-	-

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikróba:

Skratka: G+ G-

Acinetobacter	ACI	-
Aeromonas /A. hydrophila .../	AER	-
Alcaligenes faecalis	AF	-
Bordetella	BOR	-
Burkholderia	BUR	-
Campylobacter	CAM	-
Candida albicans	CAN.A	P
Citrobacter	CIT	-
Clostridium	CLO	+
Corynebacterium	COR	+
Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris	EC,EH,EV	-
Enterobacter - agglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corrodens	ENTB	-
Enterobacteriace /Pantoea dispersa/	ENTBC	-
Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/	ENT	+
Flavobacter species	FLA	-
Haemophilus influenzae	HE.I	-
Hafnia	HAF	-
Klebsiella /K. pneumoniae.../	KLE	-
Kvasinky - iné	KVI	K
Legionella	LEG	-
Mikrokoky	MIK	+
Morganella morganii (predtým Proteus m.)	MM	-
Moraxella /M. lacunata/	MOR	-
Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../	MYKP	P
Mykózy - patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/	MYK	P
Neisseria	NEI	-
Pasteurella species	PAS	-
Proteus mirabilis	PR.M	-
Proteus vulgaris	PR.V	-
Proteus - iný /P. morganii,/	PR.I	-
Plesne /Cladosporium sp., .../	PL	P
Providencia (P. rettgeri)	PRO	-
Pseudomonas aeruginosa	PS.A	-
Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky, Spingomonas paucimobilis/	PS.I	-
Salmonella	SAL	-
Sarcina	SAR	+
Serratia /S. marcescens/	SER	-
Shigella	SHI	-
Staphylococcus aureus	STA.A	+
Staphylococcus epidermidis	STA.E	+
Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/	STA.I	+
Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B /	STR.A	+
Streptococcus pneumoniae	STR.P	+
Streptococcus pyogenes	STR.S	+
Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../	STR.I	+
Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megaterium/	VS	+
Yersinia	YER	-

Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																						
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chir. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu		
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Interné	31	79,4	1	2,6	-	-	3	7,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	7,7	1	2,6	39	17,0
Chirurgia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,4
ODCH	4	80,0	-	-	-	-	1	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	2,2
Dialyzačné stredisko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,4
Zariadenie soc. služieb	-	-	-	-	-	-	183	99,5	-	-	-	-	1	0,5	-	-	-	-	-	-	-	184	80,0
SPOLU	35	15,2	1	0,4	-	-	187	81,4	-	-	1	0,4	1	0,4	-	-	4	1,8	1	0,4	230	100,0	

Tab.III.9.6.a Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Zlaté Moravce za rok 2021

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekolo- gické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chir. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popálenin y		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2019-nCoV	-	-	-	-	-	-	187	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	81,4
Bordetella pertussis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Clostridium difficile	35	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	15,2
Svrab - scabies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-	1	0,4
Enterobacter cloacae	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klebsiella pneumoniae	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	1	0,4
Nezistené	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proteus mirabilis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pseudomonas aerug.	-	-	1	50,0	-	-	-	-	-	-	1	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,9
Staphyloc.iný špecif.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	100,0	-	-	3	1,3
Staphylococcus aureus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0	-	-	1	0,4
Bez odberu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	35	15,2	1	0,4	-	-	187	81,4	-	-	1	0,4	1	0,4	-	-	4	1,8	1	0,4	230	100,0

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz je uvedený vo výročnej správe za okres Nitra ako sumár za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

V. Ostatné činnosti

Časť „V. Ostatné činnosti“ je uvedená vo výročnej správe za okres Nitra.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2021 v okrese Zlaté Moravce.

Tabuľka č. VI.4., v ktorej sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2021, je uvedená v sumári za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce vo výročnej správe za okres Nitra.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Zlaté Moravce - rok 2021

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2020		Z toho				
		abs.	na 100 000	muži		ženy		
				abs.	na 100 000	abs.	na 100 000	
1	2	3	4	5	6	7	8	
A01	Brušný týfus a paratýfus	o	-	-	-	-	-	-
		n	-	-	-	-	-	-
A02	Iné infekcie salmonelami	o	24	59,5	12	60,7	12	58,3
		n	-	-	-	-	-	-
A03	Bacilová dyzentéria	o	-	-	-	-	-	-
		n	-	-	-	-	-	-
A04	Iné bakter.črevné infekcie	78	193,2	39	197,2	39	189,4	
A05	Iné bakter.otravy potrav.	-	-	-	-	-	-	
A08	Vírus. a inými organizmami vyvolané črevné infekcie	40	99,1	15	75,9	25	121,4	
A09	Nešpec. gastroenteritídy	-	-	-	-	-	-	
B15	Akútna hepatitída A	-	-	-	-	-	-	
B16	Akútna hepatitída B	-	-	-	-	-	-	
B17.1	Akútna hepatitída C	-	-	-	-	-	-	
B17.2	Akútna hepatitída E	-	-	-	-	-	-	
B18	Chronická hepatitída	-	-	-	-	-	-	
B19	VH bližšie nešpecifikované	-	-	-	-	-	-	
A37	Divý kašeľ	2	5,0	1	5,1	1	4,9	
A38	Šarlach	-	-	-	-	-	-	
B01	Ovčie kiahne	23	57,0	13	65,7	10	48,6	
B05	Osýpky	-	-	-	-	-	-	
B06	Ružienka	-	-	-	-	-	-	
B26	Mumps	-	-	-	-	-	-	
A39	Meningokokové infekcie	-	-	-	-	-	-	
A85-87 A89	Vírusové infekcie CNS	-	-	-	-	-	-	
A84	Vír.encefal.pren.kliešťami	-	-	-	-	-	-	
G00	Bakter.zápal mozg.plien	-	-	-	-	-	-	
A21	Tularémia	-	-	-	-	-	-	
B58	Toxoplazmóza	1	2,5	1	5,1	-	-	
A78	Q-horúčka	-	-	-	-	-	-	
A27	Leptospiróza	-	-	-	-	-	-	
A32	Listerióza	1	2,5	-	-	1	4,9	
A35	Tetanus	-	-	-	-	-	-	
A69	Lymfská borelióza	6	14,9	5	25,3	1	4,9	
B86	Svrab	11	27,3	3	15,2	8	38,9	
B02	Herpes zoster	13	32,2	4	20,2	9	43,7	
U071	Covid-19	4 896	12 128,1	2 513	12 706,6	2 383	11 572,4	

Tabuľka VI.2. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Zlaté Moravce - rok 2021 - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B26	Mumps	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U071	Covid-19	abs.	2	34	127	233	266	376	841	811	955	697	554	4 896
		rel.	539,1	2 060,6	6 861,2	13 483,8	15 871,1	17 853,8	14 801,1	13 070,1	16 516,8	12 417,6	7 190,1	12 128,1
A39	Meningokokové infekcie	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A85-A87 A89	Vírusové infekcie CNS	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A84	Vír.encefalitída prenáš.kliešťami	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A21	Tularémia	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B58	Toxoplazmóza	abs.	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
		rel.	-	-	-	-	-	-	17,6	-	-	-	-	2,5
A78	Q-horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A27	Leptospiróza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,0	2,5
A35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		rel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A69	Lymská borelióza	abs.	-	-	-	1	-	-	1	-	1	1	2	6
		rel.	-	-	-	57,9	-	-	17,6	-	17,3	17,8	26,0	14,9
B86	Svrab	abs.	-	-	1	2	1	-	-	2	1	3	1	11
		rel.	-	-	54,0	115,7	59,7	-	-	32,2	17,3	53,5	13,0	27,3
B02	Herpes zoster	abs.	-	-	-	-	-	1	3	-	3	5	1	13
		rel.	-	-	-	-	-	47,5	52,8	-	51,9	89,1	13,0	32,2

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Zlaté Moravce - rok 2021

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												Spolu		
			JAN.	FEB.	MAR	APR.	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG.	SEP.	OKT.	NOV.	DEC.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
A01	Brušný týfus a paratýfus	o	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		n	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
A02	Iné infekcie salmonelami	o	abs.	1	1	2	-	4	2	-	3	3	2	5	1	24	
			%	4,2	4,2	8,3	-	16,7	8,3	-	12,5	12,5	8,3	20,8	4,2	100,0	
		n	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A03	Bacilová dyzentéria	o	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		n	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	6	12	5	4	12	6	7	6	5	2	7	6	78		
		%	7,7	15,4	6,4	5,1	15,4	7,7	9,0	7,7	6,4	2,5	9,0	7,7	100,0		
A05	Iné bakteriálne otravy potrav.	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
A08	Vírus.a inými org. vyv. črev. infekcie	abs.	-	-	1	6	3	1	1	4	10	3	3	8	40		
		%	-	-	2,5	15,0	7,5	2,5	2,5	10,0	25,0	7,5	7,5	20,0	100,0		
A09	Nešpecifikovaná gastroenteritída	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B15	Akútna hepatitída A	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B16	Akútna hepatitída B	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B17.8	Iná špecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B18	Chronická hepatitída	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B19	VH bližšie nešpecifikované	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
A37	Divý kašeľ	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	100,0		
A38	Šarlach	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
B01	Ovčie kiahne	abs.	-	-	-	1	1	2	-	-	4	4	1	10	23		
		%	-	-	-	4,3	4,3	8,6	-	-	17,5	17,5	4,3	43,5	100,0		

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Zlaté Moravce - rok 2021 - pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiace												Spolu
			JAN.	FEB.	MAR	APR.	MÁJ	JÚN	JÚL	AUG.	SEP.	OKT.	NOV.	DEC.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
B05	Osýpky	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06	Ružienka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B26	Mumps	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J10	Chríпка	abs.	216	127	171	167	436	463	277	276	717	1 205	1 122	547	5 724
		%	3,8	2,2	3,0	2,9	7,6	8,1	4,8	4,8	12,5	21,1	19,6	9,6	100,0
U071	Covid-19 PCR	abs.	1 924	487	199	58	51	4	2	8	141	180	971	712	4 737
		%	40,6	10,3	4,2	1,2	1,1	0,1	0,1	0,1	3,0	3,8	20,5	15,0	100,0
A39	Meningokokové infekcie	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A85-A89	Vírusové infekcie CNS	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A84	Vír.encefalitída prenáš.kliešťami	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A21	Tularémia	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B58	Toxoplazmóza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	100,0
-A78	Q-horúčka	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A27	Leptospiróza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A32	Listerióza	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	100,0
A35	Tetanus	abs.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A69	Lymfská borelióza	abs.	-	-	-	2	-	1	2	-	1	-	-	-	6
		%	-	-	-	33,3	-	16,7	33,3	-	16,7	-	-	-	100,0
B86	Svrab	abs.	3	-	-	-	1	-	-	1	2	1	3	-	11
		%	27,3	-	-	-	9,1	-	-	9,1	18,1	9,1	27,3	-	100,0
B02	Herpes zoster	abs.	-	1	-	-	4	1	2	1	2	-	1	1	13
		%	-	7,7	-	-	30,7	7,7	15,4	7,7	15,4	-	7,7	7,7	100,0

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom v Nitre

VÝROČNÁ SPRÁVA
PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA
2021

Mgr. Andrea Zubčáková – vedúca Oddelenia PPLaT
Marec 2022

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okresoch Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce

Hospodárska situácia na území Nitrianskeho regiónu (okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce) vo všetkých oblastiach (priemyselná výroba, poľnohospodárstvo, zdravotníctvo, služby) tak ako na celom území SR bola v roku 2021 výrazne poznamenaná celosvetovou pandémiou ochorenia COVID-19.

Ekonomické dopady pandémie spôsobili dočasnú stagnáciu a obmedzenie výroby aj v podnikoch s celoslovenským významom pôsobiacich na území Nitrianskeho regiónu (ako napr. Jaguár Land Rover Slovakia a Duslo Šaľa). Niektoré podniky sa preorientovali na inú činnosť, znížili počet zamestnancov, niektoré malé firmy a mnohí živnostníci ukončili svoju činnosť.

V priebehu roka 2021 boli uvedené nové spoločnosti do prevádzky : priestory výrobné a skladovacej haly v Dolných Lefantovciach spoločnosti NEXTPACK, s.r.o. Topoľčany; výrobné a skladové priestory - Hala DC3 spoločnosti Air International Thermal (Slovakia) s.r.o., so sídlom AC Diplomat, Bratislava umiestnené v ProLogis Park Nitra v Nitre; prevádzkové priestory spoločnosti DAN Slovakia, spol. s r.o. Nitra; vedecko-výskumné laboratórium v Nitre spoločnosti Lambda Life a.s. Bratislava; zariadenie na produkciu argónu v areáli spoločnosti Duslo, a.s. v Šali spoločnosti Messer Tatragas, spol. s r. o. Bratislava a iné.

Ďalej boli v priebehu roka 2021 uvedené do prevádzky priestory súvisiace s ich rozšírením v spoločnostiach Estamp Slovakia s.r.o. Zlaté Moravce, Van Doren Engineers Slovakia s.r.o. Nitra, SEC spol. s r. o. Nitra, Muehlbauer Automation s.r.o. Nitra, Marel Slovakia s.r.o. Nitra, Auria Solutions Slovakia s.r.o. Vráble, MATADOR Automotive Vráble a.s. Vráble, Kongsberg Automotive, s.r.o. Vráble, TESSGAL s.r.o. Vráble a iné.

V roku 2021 boli uvedené do prevádzky priestory zdravotníckych zariadení : ambulancie všeobecného lekára pre dospelých v Zlatých Moravciach spoločnosti L – INT s.r.o. Levice; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých spoločnosti KR GP s.r.o. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých a ambulancie akupunktúry spoločnosti Galid s.r.o. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých a geriatrickej ambulancie spoločnosti JTK medical s.r.o. Výčapy – Opatovce; priestory internej a diabetologickej ambulancie spoločnosti MUDr. Zuzana Ochodnická, interná diabetologická ambulancia, s.r.o. Nitra; priestory zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbornom zameraní rádiológia spoločnosti RTG Dental Care, s. r. o. Nitra; priestory SVaLZ - ultrasonografická ambulancia spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory SVaLZ - ultrasonografická ambulancia spoločnosti Diagnosticko - terapeutického centra Largus, a.s. Nitra; priestory gynekologickej ambulancie v Šali spoločnosti U starostlivého medvedíka s.r.o. Bratislava; priestory zdravotníckeho zariadenia - ambulancie klinickej psychológie na Pivovarskej 1 v Nitre spoločnosti PhDr. Marta Zaťková, PhD. s.r.o. Nitra; priestory ambulancie klinickej logopédie Mgr. Veronika Halašová; priestory ambulancií zubného lekárstva a pracoviska dentálnej hygieny spoločnosti Avelane dental care, s.r.o. Nitra; priestory ambulancie zubného lekárstva spoločnosti Zubná klinika s.r.o. Nitra; priestory ambulancie zubného lekárstva na Piaristickej 2 v Nitre spoločnosti IZ – Dent s.r.o. Trnava; priestory ambulancie zubného lekárstva spoločnosti MUDr. Daniel Hecht s.r.o. Nitra; priestory ambulancie zubného lekárstva v Cabaji – Čápure spoločnosti 2DK - Dent s.r.o. Kráľovský Chlmec; priestory ambulancie zubného lekárstva v objekte zdravotného strediska vo Veľkom Cetíne spoločnosti AB Dental s.r.o. Nitra; priestory Dentálneho centra Zbehy spoločnosti STOMASUN s.r.o. Nitra; priestory zubnej techniky spoločnosti Andrej Sliška – Den-tech, SÚKROMNÁ ZUBNÁ TECHNIKA, Kráľová nad Váhom; priestory popisovne vzoriek spoločnosti Prvá nitrianska jednodňová chirurgia, s.r.o. Nitra; priestory zdravotníckeho zariadenia – domu ošetrovateľskej starostlivosti v Slepčanoch združenia Spoločnosť Zlatý vek,

Nitra. Ďalej boli uvedené do prevádzky vo Fakultnej nemocnici Nitra priestory oddelenia plastickej chirurgie; v zdravotnom stredisku Rišňovce priestory všeobecnej ambulancie pre deti a dorast MUDr. Eva Krčmáriková, ObZS Veľké Zálužie; v zdravotníckom zariadení Avelane clinic 2B v Nitre priestory neurologickej ambulancie spoločnosti Neurovesbra s.r.o. Nitra; v Centre integrovanej zdravotnej starostlivosti Ivanka pri Nitre priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých, ambulancie zubného lekárstva, všeobecnej ambulancie pre deti dorast; v Nemocnici AGEL Zlaté Moravce a.s., Zlaté Moravce priestory ústavného zariadenia oddelenia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie; v Poliklinike v Zlatých Moravciach priestory diabetologickej ambulancie a internej ambulancie spoločnosti DEImedi, s.r.o. Hul; v OZS Žitava II v Zlatých Moravciach priestory všeobecnej ambulancie pre deti a dorast spoločnosti MEDRIS, s.r.o. Topoľčianky; v Centre integrovanej zdravotnej starostlivosti v Topoľčiankach priestory všeobecnej ambulancie pre deti a dorast spoločnosti Zdravie 4U, s.r.o. Zlaté Moravce, všeobecnej ambulancie pre dospelých spoločnosti MEDOST s.r.o. Topoľčianky, gynekologickej ambulancie spoločnosti Bons offices, s.r.o. Zlaté Moravce, ambulancie zubného lekárstva spoločnosti MUDr. Ivan Belica, Topoľčianky, všeobecnej ambulancie pre dospelých spoločnosti MARMED, s.r.o. Obyce; v areáli Nemocničnej 1 v Šali priestory ortopedickej ambulancie spoločnosti T&A group s.r.o. Galanta, kardiologickej ambulancie spoločnosti BalMedic s.r.o. Gbelce, očnej ambulancie spoločnosti OFTABRAND s.r.o. Šaľa, psychiatrickej ambulancie spoločnosti POKOJ, s.r.o. Šaľa, neurologickej, ortopedickej ambulancie a zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore radiológia - ultrasonografickej vyšetrovne spoločnosti OLIMED, s r.o. Kráľová nad Váhom.

Ďalej boli uvedené do prevádzky priestory verejnej Lekárne Dr. Max v Nitre spoločnosti Dr. Max 83 s.r.o. Košice; priestory verejnej Lekárne Dr. Max vo Vrábľoch spoločnosti Dr. Max 175 s.r.o. Košice; priestory verejnej Lekárne Dr. Max v Šali-Veča; priestory lekárne BENU v OC Mlyny Nitra v Nitre spoločnosti BENU SK 114, s.r.o. Bratislava – mestská časť Rača; priestory veľkodistribučného skladu liekov v Nitre spoločnosti M2 executive s.r.o. Banská Bystrica a iné.

Posudzovali sa priestory 37 mobilných odberových miest (MOM) na PCR testovanie a na antigénové testovanie na ochorenie COVID 19.

Úsilie zamestnávateľov v oblasti pracovného prostredia a ochrany zdravia zamestnancov smerovalo predovšetkým k zabezpečeniu opatrení na zamedzenie šírenia prenosného ochorenia na pracoviskách vo svojich prevádzkach spôsobených novým koronavírusom nariadených Úradom verejného zdravotníctva SR.

Zamestnanci oddelenia PPL sa pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách v priebehu roku 2021 zameriavali okrem opatrení na zníženie zdravotných rizík v súvislosti s prácou a pracovným prostredím predovšetkým na kontrolu zabezpečenia a dodržiavania protiepidemiologických opatrení v jednotlivých podnikoch, riešili podnety zamestnancov na ich nedodržiavanie, poskytovali konzultácie a odborné poradenstvo pri vypracovávaní pandemických plánov pre podniky. Okrem problematiky PPL sa podieľali na trasovaní osôb pozitívnych na COVID-19 – vykonávali epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID-19, ich úzkych a širších kontaktov, nariaďovanie karantény, objednávanie na laboratórne vyšetrenie na COVID-19 PCR testami. Významnú časť pracovnej činnosti venovali poskytovaniu konzultácií pre občanov, zamestnancov a zamestnávateľov, ktoré sa týkali praktického uplatňovania aktuálnych opatrení a obmedzení súvisiacich s pandémiou koronavírusu v podmienkach jednotlivých prevádzok a pracovísk.

Organizačnou súčasťou Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bola do 30.06.2021 Pracovná skupina pre ochranu zdravia pred žiarením (od 01.07.2021 bolo vytvorené nové Oddelenie radiačnej ochrany). Okrem jej hlavného zamerania, ktorým je výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany v celom Nitrianskom kraji podľa zákona č.87/2018 Z. z. v znení zákona č. 69/2020 Z. z. a súvisiacich predpisov, vykonáva v spádovej oblasti

okresov Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa aj štátny zdravotný dozor na úseku vybraných zdrojov neionizujúceho žiarenia (lasery, IPL, MR).

RÚVZ Nitra evidoval ku koncu roka 2021 spolu 64 subjektov, ktoré vo svojej činnosti používali 135 laserových zariadení, nezapočítavajúc do tohto počtu čítačky čiarových kódov (laserové zariadenia triedy 2). Zariadenia pracujúce na princípe pulného svetla (IPL) sú používané v 4 prevádzkach, z toho jedno je zdravotnícke zariadenie a 3 zariadenia starostlivosti o ľudské telo. Pracoviská magnetickej rezonancie sú 4, a to u 2 prevádzkovateľov v Nitre.

Rozhodnutia na uvedenie laserových pracovísk do prevádzky boli v roku 2021 vydané pre dva priemyselné subjekty (ide o celooktytované lasery 4. triedy) a v prípade dvoch priemyselných subjektov boli konzultované zmeny na už posúdených laserových pracoviskách spojené s aktualizáciou prevádzkových poriadkov (výmena zariadenia, presun lasera).

Situáciu na úseku neionizujúceho žiarenia možno v dozorovaných okresoch považovať za dobrú. V roku 2021 sa nevyskytol žiadny podnet na výkon štátneho zdravotného dozoru z titulu používania takýchto zdrojov žiarenia, nebol predložený žiadny návrh na prešetrenie podozrenia na chorobu z povolania a nebola zaznamenaná ani žiadna mimoriadna udalosť.

Napriek skutočnosti, že v hodnotenom období ukončili používanie laserov 4 subjekty (1 zdravotnícke zariadenie a 3 kozmetické salóny), a to najmä z dôvodu pandemických opatrení, z dlhodobého hľadiska je možné konštatovať pokračujúci trend nárastu používania laserových zariadení v priemysle, zdravotníctve, ako aj v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

K závažným a mimoriadnym situáciám a haváriám v pracovnom prostredí v hodnotených okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v priebehu roka 2021 nedošlo.

Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci pretrvávajú a to :

1. Práca živnostníkov v odvetviach s rizikovými prácami (najmä v odvetví stavebníctva, kovoobrábacie práce, zámočnícke práce,...) a nedostatočne riešená ochrana zdravia týchto osôb zo strany objednávateľov ich služieb.
2. Mnohé práce, ktoré sú zabezpečované dodávateľsky cez pracovné agentúry, často nie sú zamestnávateľmi z pohľadu zdravotných rizík vôbec hodnotené.
3. Nedostatočný výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci v prípadoch, kde naďalej tieto prehliadky vykonávajú všeobecní lekári pre dospelých bez dohľadu PZS a bez súvislosti s pracovnými expozíciami zamestnancov.
4. Pribúdajú pracoviská s pracovnými činnosťami vykonávanými dlhodobo v nepriaznivých pracovných polohách, práce vykonávané v stoji, s vynúteným pracovným tempom, pri vysokých pracovných normách, často v 12 hod. pracovných zmenách. Práce vykonávajú najmä ženy zamestnané v automobilovom a elektrotechnickom priemysle.
5. Nedostatočné a často formálne hodnotenie zdravotných rizík pri práci.

2. Rizikové práce

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme sa zamerali najmä na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pri práci harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev, najmä z ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a podľa Vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov.

V územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra je 171 organizácií s vyhlásenými rizikovými prácami s celkovým počtom zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce 5569, z toho 1394 žien. Na rizikových pracoviskách je v 3. kategórii rizika 5323 zamestnancov, z toho 1357 žien v 4. kategórii je 246 zamestnancov, z toho 37 žien.

V priebehu roka 2021 bolo vykonaných celkom 41 kontrol rizikových pracovísk, bolo vydaných 29 rozhodnutí na zaradenie prác do kategórií rizikových prác 2 rozhodnutia na zrušenie rizikových prác.

V dozorovanom území v roku 2021 stúpol počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce celkom o 396 zamestnancov (z toho o 162 žien).

U subjektov s väčším počtom zamestnancov naďalej prevláda trend znižovania počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, ktorý je výsledkom opatrení vykonaných zamestnávateľom za účelom znižovania miery rizík na pracoviskách. Tento trend súvisí so snahou zamestnávateľov odbúravať plnenie povinností im vyplývajúcich z platnej legislatívy v oblasti ochrany zdravia pri práci na rizikových pracoviskách a so snahou zamestnávateľov znižovať náklady spojené so zabezpečením zdravotného dohľadu pre zamestnancov.

V počítačovom programe ASTR 2011, ktorý slúži na vedenie databázy rizikových prác, sa v priebehu roku aktualizovali pôvodné a dopĺňali nové údaje súvisiace s vyhlásenými resp. zrušenými rizikovými prácami.

Podľa druhu rizikových faktorov bolo v roku 2021 najviac osôb v riziku hluku – 4259 osôb, v riziku chemických látok a zmesí – 1000 expozícií, v riziku chemických karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok – 332 expozícií, v riziku biologických faktorov – 353 osôb, v riziku vibrácií – 243 osôb, fyzickej záťaže – 182 osôb.

Z chemických faktorov evidujeme najviac expozícií pevnému aerosólu, dermatotropným látkam, chemickým karcinogénom/mutagénom/reprodukčne toxickým látkam, alergénom, toxickým látkam a dráždivým látkam. Práce z titulu pôsobenia rizikových faktorov dermatotropné látky a alergény sú vyhlásené ako rizikové iba v podniku Duslo, a.s. Šaľa.

Podľa druhu prevažujúcej činnosti priemyselná výroba vysoko prevyšuje ostatné odvetvia v počte osôb v riziku práce (4310 osôb z toho 892 žien), nasleduje zdravotníctvo (482 osôb z toho 377 žien), dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd (193 osôb/6 žien), oprava motorových vozidiel (118 osôb/0 žien), poľnohospodárstvo, lesníctvo (107 osôb z toho 47 žien) dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (85 osôb z toho 0 žien), stavebníctvo (98 osôb z toho 0 žien). Tento trend je porovnateľný s predchádzajúcim rokom a takéto rozdelenie je pravdepodobne možné očakávať aj v budúcich rokoch.

Na území dozorovanom RÚVZ Nitra neboli v roku 2021 vyhlásené rizikové práce u súkromne hospodáriacich roľníkov a ani u samostatne zárobkovo činných osôb.

Zamestnávatelia majú povinnosť podľa § 30 ods. 1 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov v spolupráci s PZS vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na rizikových pracoviskách a predložiť ju príslušnému orgánu verejného zdravotníctva do 15.1. nasledujúceho roku. V danej súvislosti boli prijaté a spracované hlásenia od 96 evidovaných subjektov s vyhlásenou rizikovou prácou. Na základe informácií získaných z predložených písomných hlásení je možné konštatovať, že zamestnávatelia kladú väčší dôraz na opatrenia, ktoré vedú k zníženiu zdravotných rizík - zavádzaním nových technologických zariadení, používaním vhodných a účinných osobných ochranných pracovných pomôcok, ako aj inými organizačnými opatreniami, ktorými sú striedanie pracovníkov počas pracovnej zmeny na rizikových pracoviskách, obmedzenie počtu osôb vyskytujúcich sa na rizikových pracoviskách, a iné.

Informácie získané z hlásení o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku slúžia na aktualizáciu údajov v databáze rizikových prác vedenej v počítačovom programe ASTR 2011.

V problematike rizikových prác v ionizujúcom žiarení bolo vydané nové rozhodnutie pre pracovisko intervenčnej kardiológie v Nitre, v ktorom okrem profesií, ktoré boli aj minulosti zaradené do rizika 3. kategórie (lekár-intervenčný kardiológ, zdravotná sestra-inštrumentárka), boli do tohto rizika zaradené aj profesie rádiologický technik a manažérka dennej zmeny na OIK. Prehodnocovanie rizík na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia vo Fakultnej nemocnici Nitra bolo dočasne pozastavené z dôvodu pandémie Covid-19.

Ku koncu roka 2021 boli v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidované 3 subjekty s vyhlásenou rizikovou prácou s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie, a to na pracovisku

nukleárnej medicíny v Nitre, ďalej na pracovisku v Nitre, na ktorom sa vykonávajú intervenčné kardiologické zákroky a na defektoskopickom pracovisku v Šali. Rizikovú prácu kategórie 3 s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie vykonáva 43 pracovníkov, z toho 17 žien, pričom mimo rezortu zdravotníctva iba 4 muži.

V uvedených okresoch je 22 subjektov s vyhlásenou rizikovou prácou kategórie 3 v riziku laserového žiarenia, pričom v riziku laserov 3B. triedy je 17 pracovníkov, všetko ženy a v riziku laserov 4. triedy 34 pracovníkov, z toho 25 žien. V riziku IPL kategórie 3 sú 3 pracovníčky v 3 kozmetických salónoch v Nitre, Vrábľoch a Zlatých Moravciach. Stav počtu pracovníkov vykonávajúcich rizikovú prácu so zdrojmi ionizujúceho a laserového žiarenia sa v porovnaní so stavom ku koncu roka 2020 takmer vôbec nezmenil (zníženie o 1 pracovníka). V databázovom programe ASTR, v ktorom sú evidované údaje ohľadom vyhlásených rizikových prác, však stále nie je v číselníku rizikových faktorov faktor intenzívne pulzné svetlo (provizórne sa zapisuje ako laser 4. triedy).

V rámci štátneho zdravotného dozoru ako aj štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany sa kontroluje u jednotlivých prevádzkovateľov splnenie povinnosti zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby a posudzovania rizík pracovného prostredia podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Prehľad údajov o rizikových prácach je uvedený v tabuľkách č. 1a – 1e.

3. Zabezpečenie pracovnej zdravotnej služby

V roku 2021 bola zamestnancami oddelenia PPL vykonaná kontrola zameraná na plnenie povinnosti prevádzkovateľov týkajúce sa spolupráce s PZS celkom v 47 subjektoch.

Z uvedeného počtu kontrolovaných subjektov 25 subjektov zabezpečovalo vypracovanie dokumentov týkajúcich sa posúdenia rizík v pracovnom prostredí a kategorizácie prác vzhľadom na zdravotné riziká pri práci dodávateľským spôsobom, 1 subjekt vypracovanie dokumentov zabezpečoval vlastnými zamestnancami (Duslo Šaľa a.s.) a v 21 prípadoch bolo zistené, že kontrolované subjekty nemali zabezpečené vypracovanie dokumentov v spolupráci s PZS.

Nezabezpečenie vypracovania posudkov o riziku v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou bolo u prevádzkovateľov, ktorí nemajú vyhlásené rizikové práce. Išlo najmä o fyzické osoby - podnikateľov, ktoré nezamestnávajú ďalšie fyzické osoby, fyzické osoby - podnikateľov, ktoré sú poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a subjekty, ktoré sú povinné zabezpečiť hodnotenie zdravotného rizika do dvoch mesiacov od začatia prevádzky.

V sledovanom roku neboli uložené pokuty za neplnenie povinností zamestnávateľov týkajúce sa spolupráce s PZS.

Zdravotný dohľad v spádovej oblasti RÚVZ Nitra vykonávajú najmä nasledovné tímy PZS, ktoré sú držiteľmi oprávnenia ÚVZ SR na výkon predmetnej činnosti:

ProCare, a.s. Bratislava, Duslo a.s., Šaľa, Sanos Vrábľa, s.r.o., Vrábľa, TeamPrevent s.r.o., Bratislava, Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra, OHS, s.r.o., Opatovce nad Nitrou, Fakultná nemocnica L. Pasteura Košice, MEDFIN, pracovná zdravotná služba, a.s., Bratislava, PZS Sante Slovakia, s.r.o., Bratislava, Medison, s.r.o., Košice, MED POINT, s.r.o., Senec, Falck Healthcare, a.s., Bratislava, BOZPO, s.r.o., Prievidza.

Vlastnými zamestnancami – tímom PZS majú zdravotný dohľad zabezpečený 2 organizácie: Duslo, a.s. Šaľa a Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra.

Vlastnými zamestnancami – verejným zdravotníkom zabezpečujú zdravotný dohľad 2 organizácie : RÚVZ so sídlom v Nitre a FN Nitra (len pre zamestnancov vykonávajúcich práce v 1. a 2. kategórii).

Úroveň dokumentácie vypracovávanej PZS a verejnými zdravotníkmi je aj napriek výraznému posunu ku kvalite rôzna, v mnohých prípadoch býva dopredu prekonzultovaná na

RÚVZ. Spoločnosti s veľkým počtom zamestnancov a určenými rizikovými prácami často s kombináciou viacerých rizikových faktorov sú väčšinou dobre informované o svojich povinnostiach v oblasti ochrany zdravia zamestnancov a aj preventívne lekárske prehliadky vo vzťahu k práci zabezpečujú v súlade so zák. č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov.

LPP sa vo vzťahu k práci v niektorých prevádzkach so zamestnancami zaradenými na rizikové práce nevykonávali a zdravotná spôsobilosť u týchto zamestnancov bola preukázaná čestným vyhlásením o zdravotnej spôsobilosti na prácu v čase krízovej situácie podľa prílohy č.3ca k zák. 355/2007 Z.z.

V roku 2021 bolo vykonaných spolu 60 previerok používania zdrojov ionizujúceho žiarenia, laserového žiarenia a zdrojov IPL zameraných aj na problematiku posudzovania rizík pracovného prostredia a zabezpečovania zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov. V rámci dozoru bola kontrolovaná dokumentácia posudzovania rizík z titulu používania zdrojov žiarenia, pri previerkach je však spravidla časový priestor iba na skontrolovanie toho, či prevádzkovateľ má vypracovanú príslušnú dokumentáciu a či má práce zaradené do príslušnej kategórie, nie je časový priestor na podrobnejšie posúdenie obsahu textov vypracovaných posudkov o riziku.

Z dôvodu pandémie ochorenia Covid-19 bol v roku 2021 počet previerok na uvedených typoch pracovísk nižší. Uplatnené žiadosti boli v mnohých prípadoch vybavované bez vykonania previerky, len na základe predloženej dokumentácie a telefonicky zistených skutočností. V spísaných interných záznamoch k rozhodnutiam nie sú uvádzané skutočnosti ohľadom hodnotenia pracovných rizík, nakoľko v čase krízovej situácie zamestnávateľ nie je povinný zabezpečovať niektoré povinnosti pri ochrane zdravia pri práci - § 30 ods. 10 zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov).

V tabuľkovej prílohe - tabuľke č. 2c - „Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov v spolupráci s PZS“ sú uvedené začínajúce subjekty, ktoré v čase previerky ešte nemali vypracovaný posudok o riziku (sú povinné zabezpečiť hodnotenie zdravotného rizika do dvoch mesiacov od začatia prevádzky, resp. od začatia používania zdroja žiarenia.), ďalej fyzické osoby-podnikatelia, ktoré nikoho nezamestnávajú, takže nemusia mať zabezpečený zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami, ako aj subjekty, ktorých posudky o riziku boli v čase previerky už neaktuálne - podľa zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov v čase krízovej situácie (v súvislosti s pandemiou Covid-19) zamestnávateľ nie je povinný zabezpečovať hodnotenie rizík pracovného prostredia.

Údaje o počte vykonaných kontrol pracovníkmi oddelenia PPL, zameraných na zabezpečenie vypracovania dokumentov týkajúcich sa posúdenia rizík v pracovnom prostredí a kategorizácie prác vzhľadom na zdravotné riziká pri práci a údaje o uložených sankciách pre zamestnávateľov týkajúcich sa spolupráce s PZS a pre poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom sú uvedené v tabuľkách č. 2a – 2f.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V priebehu roku 2021 bolo na RÚVZ Nitra prešetrovaných 6 podozrení na chorobu z povolania.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom je počet hlásených a prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania nižší o 2 prípady.

Z celkového počtu hlásených podozrení na chorobu z povolania bolo 5 podozrení na chorobu z povolania v položke 29 choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín pri výrobe komponentov pre automobilový priemysel v profesii operátor výroby. Vo všetkých hlásených prípadoch (6) bola prekročená stanovená lehota 30 dní. Lehoty vybavenia sa pohybovali v rozpätí 45 – 250 dní a to najmä z dôvodu pandémie - šírenia nákazlivej ľudskej choroby COVID 19 ako

i z dôvodu zdĺhavej objektivizácie (v 2 prípadoch opakovanej objektivizácie) a hodnotenia lokálnej svalovej a polohovej záťaže ako i doloženia – doplnenia údajov o testovaní (verifikovanú pozitivitu na jednotlivé chemické faktory – resp. testovacie sady).

V čase krízovej situácie príslušné orgány verejného zdravotníctva neprešetrujú pracovné podmienky ako i spôsob výkonu práce posudzovanej osoby pri podozrení na chorobu z povolania v zmysle Č. III bod 7. písm. b.) zákona č. 69/2020 Z. z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v oblasti zdravotníctva, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Pri prešetrovaní podozrenia na chorobu z povolania v spoločnosti SMRC Automotive Solutions Slovakia, s.r.o. Nitra bolo zistené, že model osobného motorového vozidla vrátane výroby auto-dielov sa zrušila t. j. neexistuje. Pri záverečnom hodnotení sa vychádzalo len z analýzy pracovných činností (t. j. zaťažovania najmä malých svalových skupín rúk a svalov predlaktia oboch horných končatín) ako i možného prekračovania celozmenového ako i minútového počtu pohybov ruky a zápätia PHK v prípade dominantnej hornej končatiny.

V spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Bratislava, prevádzka Dolné Hony Nitra z dôvodu zistenia diskrepancií s realitou, chybných hodnotení sa časový horizont predĺžil na 165 dní. I napriek tomu, že pre priznanie choroby z povolania z jednostranného dlhodobého nadmerného zaťaženia nebolo splnené kritérium dlhodobosti, bol Klinikou pracovného lekárstva Bratislava potvrdený profesionálny pôvod ochorenia.

Pri prešetrovaní podozrení na chorobu z povolania je často nemožné dodržať zákonom danú 30-dňovú lehotu na vydanie posudku zo šetrenia pracovných podmienok. Najmä pri podozreniach na profesionálne ochorenie zamestnanca z DNZJ sa stáva, že nie je možné dodržať ani lehotu predĺženú o ďalších 60 dní.

Prešetrovaný zamestnanec v prípade podozrenia na ochorenie z DNZJ často vykonáva v rámci svojej profesie počas pracovnej zmeny viac pracovných operácií, na viacerých pracovných miestach a s rôznymi pracovnými nástrojmi. Zamestnávateľa väčšinou nedisponujú podrobným hodnotením pracovných činností z hľadiska fyzickej záťaže pri práci. K posúdeniu možnej príčinnej súvislosti medzi ochorením a podmienkami práce je potrebné požadovať od zamestnávateľov predloženie cieleného posúdenia fyzickej záťaže pri vykonávanej práci na danej pracovnej pozícii, čo je časovo náročne zabezpečiť. Z týchto dôvodov je potrebné predĺžiť lehotu na vydanie posudku zo šetrenia pracovných podmienok a v mnohých prípadoch nie je možné dodržať ani predĺženú 90 dňovú lehotu.

Prehľad o prešetrovaných chorobách z povolania v roku 2021 je uvedený v tab. č. 3a.

5. Choroby z povolania

V priebehu roka 2021 bolo prešetrovaných celkom 6 prípadov podozrenia na chorobu z povolania, z toho 1 prípad v položke 22 – Kožné choroby okrem rakoviny kože a prenosné kožné choroby (Blepharitis allergica susp. Profesionali) a 5 prípadov v položke 29 - choroby z DNZJ.

V 5-tich prípadoch bol záver šetrenia pracovných podmienok, ktorý potvrdzoval súvis vznik choroby s vykonávanou prácou.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom je počet hlásených a prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania nižší o 2 prípady.

Z celkového počtu 6 hlásených prípadov v 1 prípade (položka 22) v profesii procesný inžinier neboli splnené podmienky pre vznik profesionálneho ochorenia, nakoľko pri výkone práce na pracovisku nebol potvrdený priamy kontakt s prípravkami, u ktorých bola stanovená pozitivita (Fragrance mix I., II., kolofónium, Nikel, Lyrál, Kovanol).V spoločnosti Sika Automotive Slovakia, s.r.o. Zlaté Moravce (zistený výskyt) sa vyššie uvedené chemické faktory nepoužívajú a nie sú zaradené do žiadneho technologického procesu.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenávame zdanlivý pokles počtu hlásených podozrení na chorobu z povolania aj v položke 29 – DNZJ z dôvodu pandémie COVID-19.

Podозrenie na chorobu z povolania v položke 29 choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín vo všetkých 5 hlásených prípadoch sa vyskytlo v profesii operátor výroby pri výrobe komponentov pre automobilový priemysel. Výrobná činnosť bola veľa krát realizovaná v dlhodobo – nepriaznivých polohách, vynútenom tempe a pri vysokých normách.

Profesionálny pôvod ochorenia a súvis vzniku choroby z povolania z DNJZ s vykonávanou prácou bol v roku 2021 štetrením potvrdený vo všetkých prípadoch :

- operátor výroby v spoločnosti SMRC Automotive Solutions Slovakia, s.r.o. Nitra zameranej na výrobu pre automobilový priemysel (model osobného motorového vozidla vrátane výroby auto-dielov sa zrušil t. j. neexistuje). Pri záverečnom hodnotení sa vychádzalo len z analýzy pracovných činností (t. j. zaťažovania najmä malých svalových skupín rúk a svalov predlaktia oboch horných končatín) ako i možného prekročovania celozmenového ako i minútového počtu pohybov ruky a zápastia PHK v prípade dominantnej hornej končatiny

- 2 prípady v profesii operátor výroby pri montáži komponentov do motorových vozidiel v spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Bratislava, prevádzka Dolné Hony Nitra – výroba motorových vozidiel. I napriek tomu, že v 1 prípade pre priznanie choroby z povolania z jednostranného dlhodobého nadmerného zaťaženia nebolo splnené kritérium dlhodobosti, bol Klinikou pracovného lekárstva Bratislava potvrdený profesionálny pôvod ochorenia

- operátor výroby (výroba a montáž komponentov do motorových vozidiel) v spoločnosti Kongsberg Automotive s.r.o., Vrábľe. Vzhľadom na opakovaný výskyt ochorení v profesii operátor výroby bola práca zaradená do 3. kategórie fyzickej záťaže v zmysle Vyhlášky 98/2016 o podrobnostiach a faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác o vyššie uvedenej spoločnosti sa opakovane vyskytujú

- operátor výroby v spoločnosti SECOP, s.r.o., Zlaté Moravce zameranej na výrobu kompresorov. Práca je od r. 2019 zaradená do 3. kategórie rizika s rizikovým faktorom nadmerná fyzická záťaž pri práci.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Dozorná činnosť bola zameraná na plnenie povinností ktoré pre zamestnávateľov vyplývajú z nariadenia vlády č. 355/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. Previerky boli zamerané na dodržiavanie povinností zamestnávateľov pri ochrane zdravia zamestnancov pri výrobe, predaji, skladovaní a inom zaobchádzaní s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami.

Na území ktoré dozoruje RÚVZ so sídlom v Nitre sa používajú veľmi toxické látky a zmesi a toxické látky a zmesi v priemyselnej výrobe (najviac v Duslo, a.s. Šaľa, Sika Automotive Slovakia s.r.o., Zlaté Moravce), v chemických laboratóriách pri výučbe (SPÚ Nitra, UKF Nitra), v diagnosticko-analytických biochemických zdravotníckych zariadeniach (Medirex a.s., Pezinok, biochemické laboratóriá v Nitre) a veterinárnych pracoviskách (Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv Nitra, Plemenárske služby SR, š.p. Bratislava, pracovisko Nitra - Lužianky) a v laboratórnych zariadeniach výskumných pracovísk (Ústav ekológie lesa SR, Zvolen, pobočka biológie drevín Nitra, AgroBiotech-Výskumné pracovisko SPÚ Nitra).

V roku 2021 nebol vydaný súhlas so skladovaním a manipuláciou s veľmi toxickými látkami a zmesami ani v jednom prípade.

V sledovanom období bolo vykonaných celkom 36 kontrol na pracoviskách s výskytom chemických faktorov. Previerky boli zamerané na dodržiavanie povinností zamestnávateľov pri

ochrane zdravia zamestnancov pri výrobe, predaji, skladovaní a inom zaobchádzaní s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami. Prevádzkovatelia predkladali prevádzkové poriadky a posudky o riziku pri práci s nebezpečnými chemickými faktormi.

Najvýznamnejším podnikom zameraným na chemickú výrobu na území dozorovanom RÚVZ so sídlom v Nitre je spoločnosť Duslo, a. s. Šaľa. Je významný z hľadiska počtu zamestnancov aj z hľadiska výskytu rizikových faktorov a ich kombinácií. Podnik je zameraný na výrobu priemyselných hnojív, gumárenských chemikálií, prípravkov na ochranu rastlín, disperzných lepidiel typu Duvilax, výrobkov horčíkovej chémie a pod.

V podniku Duslo a.s., pracovisko Šaľa v roku 2021 z celkového počtu zamestnancov 1654/315 žien evidujeme v 3. kategórii rizika 571 zamestnancov (z toho 19 žien), z toho exponovaných chemickým faktorom (spôsobujúcim vznik kožných ochorení – 215/9, pevným aerosólom – 99/3, chemický faktor 178/3). Na všetkých pracoviskách s rizikom chemických faktorov boli zamestnávateľom vypracované prevádzkové poriadky a posudky o riziku so zaradením do príslušnej kategórie.

V roku 2021 bolo komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami vydaných 25 osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (z toho v 5 prípadoch na základe skúšky pred komisiou, v 20 prípadoch na základe predložených dokladov a dĺžke odbornej praxe), údaje sú uvedené v tabuľke č. 4.

Evidovali sa hlásenia o použití chemických prípravkov na ochranu rastlín a pri DDD činnosti. V roku 2021 bolo evidovaných 144 hlásení o použití chemických prípravkov pri výkone DDD činnosti. Vo všetkých prípadoch sa používali povolené prípravky a práce zabezpečovali osoby s odbornou spôsobilosťou na výkon uvedených činností.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že práce s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami riadia odborne spôsobilé osoby.

Pri kontrolách zameraných na používanie chemických látok, ktoré sú zakázané alebo obmedzené neboli zistené u zamestnávateľov nedostatky.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Dozorná činnosť bola zameraná na uplatňovanie legislatívnej úpravy – nariadenia vlády č. 356/2006 Z. z. v znení neskorších úprav v praxi. V roku 2021 bolo vykonaných 12 kontrol zameraných na používanie chemických karcinogénov a to v podnikoch : Auriasolutions s.r.o., Vráble, Treban AT s.r.o., Machulince, Tesgal s.r.o. Vráble, Duslo a.s. Šaľa, Kongsberg Automotive, a.s., Vráble, FN Nitra, BIA Plastic and Plating Technology Slovakia s.r.o., Čab, Míba Steeltec, s.r.o. Vráble, Secop s.r.o., Zlaté Moravce, Jaguar Land Rover s.r.o. Nitra, Matador a.s. Vráble, Sika Automotive Slovakia s.r.o. Zlaté Moravce. Kontrolná činnosť bola zameraná hlavne na dodržiavanie opatrení na minimalizáciu expozície zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom, vedenie evidencie o zamestnancoch a podmienky skladovania chemických karcinogénov.

V roku 2021 nebolo vydané rozhodnutie na činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou a so skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov ani v jednom prípade.

V spoločnosti BIA Plastic and Plating Technology Slovakia s.r.o., Čab sa pri povrchovej úprave plastových komponentov pre automobilový priemysel používa karcinogén kategórie 1A – oxid chrómový (s obsahom 6-mocného chrómu) na základe autorizácie udelenej ECHA zo dňa 13.3.2017 na dobu nasledujúcich 12 rokov (číslo dokumentu o autorizácii: ECHA/RAC/SEAC: AFA-O-0000006558-63-02/F). Ročná spotreba tejto látky je cca 0,9 t, celkový počet zamestnancov exponovaných oxidu chrómovému je 22 osôb, z toho 0 žien.

Na území dozorovanom RÚVZ Nitra evidujeme 3 subjekty s vyhlásenými rizikovými prácami z dôvodu expozície zamestnancov karcinogénnym látkam.

V dvoch prípadoch ide o expozíciu cytostatikám v zdravotníckych zariadeniach (Fakultná nemocnica Nitra - Oddelenie rádioterapie a klinickej onkológie, lôžková a ambulantná časť a Špecializovaná nemocnica Sv. Svorada Zobor n.o., Nitra). V roku 2021 boli priebežne

upresňované druhy a množstvá cytostatík aplikovaných pacientom parenterálne a intravenózne. Počet exponovaných zamestnancov cytostatikám v 3. kategórii - 86 osôb (z toho 78 žien).

Tretím subjektom s vyhlásenou rizikovou prácou z dôvodu expozície zamestnancov karcinogénom – tvrdé drevo (dub) je spoločnosť TREBAN AT, s.r.o., Machulince, výroba kvetináčov s počtom exponovaných 2 zamestnancov (muži).

Prehľad subjektov ktoré používajú pri svojej činnosti chemické látky s karcinogénnymi a mutagénnymi účinkami.

Podnik Organizácia Spoločnosť	Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity	Klasifikácia/kateg. podľa NV SR č. 356/2006 Z. z. zákona č. 67/2010 Z. z.	Množstvo spotrebovaných látok/rok	Počet exponovaných celkom / ženy
ÚŠKVBL Nitra	Anilín	Carc. 2; Muta. 2	2 ml/ 1 analýza	2/2
	Benzén	Carc. 1A, Muta 1B	75 ml / 1 analýza	
	Dichlórmetán	Carc. 2	1 – 100 ml/1 analýza	
	1,4-dioxán	Carc. 2	5 – 50 ml / 1 analýza	
	Fenol	Muta. 3	2,5 g/500 ml vody	
	Chloroform	Carc. 2	1 – 100 ml / 1 analýza	
SECOP s.r.o. Zlaté Moravce	Gardobond G 4404 A	Carc. 1B	1075 kg	6/0
	Gardobond G 4004 E	Carc. 1B	1450 kg	
	Fenolftaleín	Carc. 1B Muta. 2 Repr. 2	42 g	2/2
	Hydranal – Coulomat Oil (chloroform 20-30% imidazol 1-5%)	Carc. 2 Repr. 1B	3,7 lit.	
	Chloroform	Carc. 2 Repr. 2	6,5 lit.	
Auria Solutions Slovakia s.r.o. Vráble	SPECFLEX NE 138, 528	Carc.2	421 200 t	3/0
Treban s.r.o.	tvrdé drevo	Carc.1A	447,56 m ³	2/0
Kongsberg Automotive,s.ro	Technomelt PUR 4663 (diizokyanát)	Carc.2	124 kg	15/15

DUSLO, a.s. Šaľa výroba	Anilín	Carc. 2, Muta 2	13 082 t	28/2
	Hydrazín hydrát 24%	Carc. 1B	0,52 t	10/0
	Hydrazín hydrát 64%	Carc. 1B	7 t	2/0
	Vinylacetát	Carc. 2	2039 t	9/0
	Formaldehyd 37 %	Carc. 1B, Muta 2	22 t	4/0
DUSLO, a.s. Šaľa Odd. centrálnych laboratórií	Arzén	Carc. 1	50 ml	8/8
	Dichroman draselný	Carc. 1B, Muta 1B	423 g	53/52
	Fenolftaleín	Carc. 1B Muta 2	53 g	38/37
	Formaldehyd 37 %	Carc. 1B, Muta 2	111 lit.	34/32
	Chinolín	Carc.1B, Muta 2	0 ml	17/17
	Chlorid kobaltnatý	Carc. 1B Muta2	10 g	
	Chroman draselný	Carc. 1B, Muta 1B	135 g	
	Síran Hydrazínu	Carc. 1B	2,5 g	
KTL ZM a.s., Zlaté Moravce Chemické laboratórium	Fenolftaleín indikátor CS	Carc. 1B	20 g	3/3
	Kyvetový test na CHSKcr	Carc1A, Muta1B	64 ks	
	KBrO3	Carc.1B	0 g	
	1-naftylamín	Carc.1A	2 g	
	Tetrahydrofurán	Carc. 2	19 lit.	
KTL ZM a.s., Zlaté Moravce výroba	Bonderite M – AD 99	Carc.2	2028 kg	5/2
	Bonderite M-AD Ni3	Carc.2	0 kg	
	Bonderite M 1993 R6	Carc.2	8900 kg	
RENTALS s.r.o.	Bonderite M-AD 99	Carc.2	957 kg	7/2
	Bonderite M-Zn MU1	Carc.2	920 kg	
	Bonderite M-Zn R4	Carc.2	3877 kg	
FN Nitra	cytostatiká	proces s r .ch. k.	18197 amp.	61/53
	Formald. pufr. 4%	Carc. 1B, Muta 2	1272 kg	19/17
	Formaldehyd 10 %	Carc. 1B, Muta 2	422 kg	
	Formaldehyd 37 %	Carc. 1B, Muta 2	48 kg	
	Formaldehyd 35 %	Carc. 1B, Muta 2	8 kg	
ŠNsv.Svorada Zobor	cytostatiká	proces s r. ch. k.	7093 amp/454 hod.	15/13
Matador Automotive Vráble,a.s.	Bonderite M-AD 337	Carc.1A	828 kg	3/0
	Bonderite M – PT 54 NC	Carc. 1A	46 kg	
	Bonderite M – AD Ni 3	Carc. 1A	299 kg	

TESGAL, s.r.o.,Vráble Linka povrchovej úpravy kovov	Finidip 124	Carc.1B, Muta.2	400 kg	3/0
	UltraPas ZnNi 117A	Carc.1B, Muta.2	225 kg	
	UltraPas ZnNi 117B	Carc.1B, Muta.2	225 kg	
	UltraPas Cs1	Carc.1B, Muta.2	1050 kg	
	UltraPas Cs2	Carc.1B, Muta.2	1800 kg	
	Lanthane TR175 part C	Carc.1B, Muta.2	800 kg	
	Inhibitor Fe	Carc.2	25 kg	
	Pragofos 1932	Carc.2	360 kg	
	Pragofos 2203	Carc.2	1960 kg	
	Pragofos 2401	Carc.2	2640 kg	
	Slotoloy Zn 85	Carc.1A Muta 2	43000 kg	
	Slotopas ZnT 81	Carc.1B Muta 2	2220 kg	
	Slotopas ZnT 71	Carc.1B Muta 2	3930 kg	
	Performa 285 Ni-CPL 175	Carc.1A Muta 2	7900 kg	
	Lanthane TR175 part A	Carc.1B Muta 2	125 kg	
	Primion 240 Purifier	Carc.2	200 kg	
	Pragolod AC 202	Carc.2	50 kg	
	TrexAlloy 960	Carc1A, Mut.2	50 kg	
TrexAlloy NiMTR	Carc1A, Mut.2	14900 kg		
Utrapas CX 2	Carc1B, Mut.2	2150 kg		
TESGAL, s. r.o. Hlavná 60 Vráble chemické laboratórium	Dichroman sodný dihydrát	Carc.1B, Muta.1B	0 g	1/1
	Fenolftalein indikátor CS	Carc1B, Muta.2	1.5 g	
	Kyvetový test na CHSKcr	Carc1A, Muta.1B	25 ks / 25 g	
TESGAL, s. r.o., Staničná 52, Vráble chemické laboratórium	Dichroman sodný dihydrát	Carc.1B, Muta.1B	10 g	2/2
	Fenolftalein indikátor CS	Carc1B, Muta.2	3 g	
	Kyvetový test na CHSKcr	Carc1A, Muta.1B	49 ks amp (49 g)	
BIA Plastic and Planting Technology Slovakia, s.r.o.	Ni Antipit KP	Carc.1B , Muta. 2	1,225 ton	22/0
	ADHEMAX PA NI 1	Carc.1A , Muta. 2	0,75 ton	
	Adhemax Neutralizer CR	Carc.2	1,675 ton	
	Chlorid nikelnatý	Carc.1A , Muta. 2	5,14 ton	
	HSO Reducer FL	Carc.2	2,05 ton	
	Oxid chromový	Carc.1A , Muta. 1B	0,9 ton	
	Síran nikelnatý	Carc.1A , Muta. 2	48,95 ton	
	HSO EN Ecoplast part A	Carc.1A , Muta. 2	8 ton	
HSO Nickel 130 Brightness Carrier	Carc.1B , Muta. 2	0,1 ton		

	HSO Nickel 130 Leveller	Carc.1B , Muta. 2	0,1 ton	
	HSO Nickel 110 Carrier	Carc.1B	0,25 ton	
	HSO EN Ecoplast MU A	Carc.1A , Muta. 2	0,025 ton	
	VOPCROM Lösung	Carc.1A , Muta. 1B	37,2 ton	
	HSO EN ECOPLAST 601 part	Carc.1A , Muta. 2	13 ton	
	HSO Ni Carrier	Carc.1B	0,75 ton	
UDZS	Formaldehyd 40%	Carc. 1B, Muta2	80 000 lit.	21/10
	Kyselina chromsírová	Carc. 1A	30 lit.	2/2
	Fenol p.a.	Muta 2	3 kg	4/4

Zmeny v používaní karcinogénnych faktorov, zníženie expozície karcinogénnemu faktoru, resp. zvýšené množstvo použitých karcinogénnych faktorov a pod. :

- RENTALS, s. r. o. - činnosť spojenú s povrchovou úpravou výrobkov (kataforézne lakovanie) s použitím karcinogénnych faktorov začala spoločnosť v r. 2021 v Zlatých Moravciach
- TESSAL, s. r. o. - v r. 2021 - zvýšil sa počet druhov používaných karcinogénov faktorov zo 16 druhov na 20 druhov (Pragolod AC 202, TrexAlloy 960, TrexAlloy NiMTR, Ultrapas CX2)
- ÚDZS Súdno - lekárske a patologicko-anatomicke pracovisko - počas r. 2021 sa nepoužíval dvojchróman draselný, čím sa znížil počet druhov používaných karcinogénnych látok zo 4 na 3 druhy
- FN Nitra od r. 2021 sa v ústavnej lekární nevykonáva činnosť riedenia formaldehydu, podľa požiadavky jednotlivých oddelení sú objednávané od dodávateľa presné koncentrácie formaldehydu. Tým bola významne eliminovaná expozícia zamestnancov ústavnej lekárne formaldehydu. Vo veľkej miere sa používa tzv. pufrovaný 4 % roztok formaldehydu, ktorý je dovážaný z distribučnej siete na priame použitie.

V tabuľke č. 5a (v prílohe) sú uvedené 4 najčastejšie sa vyskytujúce karcinogénne a mutagénne faktory, ktorým je v Nitrianskom regióne exponovaných najviac osôb:

1. Stavebný materiál s obsahom azbestu Carc. 1A
2. Cytostatiká Proces s rizikom
chem.karcinogenity
3. Prípravky používané pri povrchovej úprave kovových a plastových výrobkov (obsahujú izokyanáty, nikel,...) Carc. 1A, Carc.1B, Carc.2, Mut.
1B, Mut.2, Repr.toxické

4. Formaldehyd (roztoky s obsahom formaldehydu od 3 – 37 %)

Carc. 1B, Mut.2

V rámci dozornej činnosti zameranej na uplatňovanie nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci sa v spolupráci s NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov RÚVZ v Nitre vykonalo 5 kontrol zabezpečenia búracích prác na stavbách s použitými materiálmi z azbestocementu a vydalo 4 odborné stanoviská k problematike vláknitých prachov. Pri posudzovaní projektových dokumentácií boli stavebníci upozorňovaní na plnenie povinností pri likvidácii stavebných materiálov s obsahom azbestu.

Bolo vydaných 175 posudkov na odstraňovanie stavebného materiálu obsahujúceho azbestocement zo stavieb, z toho odstraňovanie v exteriéroch bolo odsúhlasené v 166-tich prípadoch, v interiéri - predovšetkým bytové jadrá sa posudzovali v 9-tich prípadoch.

Vo všetkých prípadoch boli žiadatelia držiteľmi oprávnenia na výkon uvedených činností vydaného ÚVZ SR.

Spolu so žiadosťou o vydanie súhlasu na uvedené činnosti boli prevádzkovateľmi predkladané prevádzkové poriadky, ktoré obsahovali posudky o riziku, opis činností a pracovných postupov pri práci s materiálmi obsahujúcim azbest, plánované aj vykonané opatrenia na zníženie expozície zamestnancov prachu z azbestu pri búracích prácach a plán práce.

Oznámenie o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest (oznámenie o začatí a ukončení prác s azbestom) v roku 2021 zaslalo celkom 163 subjektov, výkon ŠZD po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu bol vykonaný v 1 prípade, vid' tabuľka č. 5b.

Prehľad subjektov, ktoré v roku 2021 v Nitrianskom regióne realizovali na základe súhlasu RÚVZ so sídlom v Nitre búracie a rekonštrukčné práce spojené s odstraňovaním stavebných materiálov s obsahom azbestu a počet exponovaných zamestnancov pri týchto činnostiach je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Podnik Organizácia Spoločnosť	Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity	Klasifikácia / kateg. * Podľa NV SR č. 356/2006 Z.z. zákona č. 67/2010 Z. z.	Počet exponovaných osôb celkom	Výsl. Merania / množstvo spotrebovaných látok / rok **
Almi-eko s.r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	2 000 kg 200 m ²
Arguss, s.r.o., Bratislava	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	5 t 560 m ²
Astana, s.r.o., Poprad	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	8,6 t 300 m ²
Azbestgroup s.r.o., Bratislava	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	9	107,5 t 6 552 m ²
BBC Consulting, s.r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	55 400 kg 2 939 m ²

Concret, s.r.o., Boleráz	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	9,8 t 1 364 m ²
DILMUN SYSTEM, s. r. o., Bratislava	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	14 t 690 m ²
ECOLIKVID s. r. O , Folkušová	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	11,6 t 613,5 m ²
EISEN s.r.o., Šaľa	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	5	10 t
ELLIO, spol. s r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	1 413,4 t 590 m ²
GAMA MONT s.r.o., Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	5	700 kg
Jesica Pačajová- MARTBEST, Poprad	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	24,8 t 1278 m ²
KOMSTAV STRECHY s.r.o. Komárno	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	2 100 kg 140 m ²
Korral, s.r.o., Galanta	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	6	3 t 550 m ²
Kovomat Slovakia s.r.o., Žilina	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	5 t 260 m ²
Krovmont s.r.o., Dolný Kubín	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	15 t 420 m ²
Milan Marčan COBRA, Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	121 750 t 5 553 m ²
Miloš Medvegy REKOSAN , Ondrejovce	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	5 t
MONTES COMPANY s.r.o., Lisková	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	12 t 310 m ²
MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o. , Detva	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	7,2 t 330 m ²
NIKIN s.r.o., Bajč	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	10	22,7 t 1 621 m ²
Okresné stavebné bytové družstvo, Nitra	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	9	5 300 kg
ORAVEC s.r.o., 10 Krtovce	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	1 t
ORAVEX SLOVAKIA s.r.o., Dežerice	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	2	4 000 kg 200 m ²

ReTrash s.r.o., Kremnica	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	7,6 t 380 m ²
Stavba a inžiniering s.r.o., Vráble	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	4	62,1 t 2 282 m ²
STREŠNÉ CENTRUM TOMÁŠ MOLNÁR s.r.o., Sereď	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	7	27,8 t 1 980 m ²
TM-Montinštala, s.r.o., Jelšovce	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	8	4 t
TORRE s.r.o., Tešedíkovo	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	5	2 800 kg
Zilizi s.r.o., Tešedíkovo	Likvidácia materiálu s obsahom azbestu	Carc. 1A	3	3 400 kg

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Komentár k tab. č.7 :

V roku 2021 pracovníci oddelenia PPL vydali celkom 451 rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z.z. Z toho bolo vydaných 208 rozhodnutí o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky, návrhoch na zmenu v ich prevádzkovaní a návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky.

V sledovanom roku bolo vydaných 175 rozhodnutí na odstraňovanie stavebného materiálu obsahujúceho azbestocement zo stavieb.

V roku 2021 bolo vydaných celkom 31 rozhodnutí na zaradenie resp. vyradenie prác do kategórií rizikových prác.

V roku 2021 bolo vydaných spolu 37 ostatných rozhodnutí (rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu vyžiadania doplnenia podaní o potrebné doklady, rozhodnutia o zastavení konania v prípadoch, keď žiadateľ svoje podanie o požadované dokumenty v určenom termíne nedoplnil, rozhodnutia o pokute, rozhodnutia na uvedenie priestorov ako chráneného pracoviska).

Ďalej bolo vydaných 10 záväzných stanovísk podľa § 13 ods.2 zák. č. 355/2007 Z.z. v súvislosti so zák. č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zák. č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia.

Podľa § 13 ods.3 zák. č. 355/2007 Z.z. bolo vydaných celkom 72 záväzných stanovísk, z toho k územnému konaniu – umiestneniu stavby v 21 prípadoch, ku kolaudácii stavieb alebo k zmene v užívaní stavieb v 51 prípadoch.

Komentár k tab. č.8 :

Oddelenie PPL RÚVZ Nitra v roku 2021 uskutočnilo výkon štátneho zdravotného dozoru ukončený záznamom v 1002 prípadoch. Predmetom štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách bola kontrola opatrení na zníženie zdravotných rizík v súvislosti s prácou a pracovným prostredím, ale najviac kontrol bolo zameraných predovšetkým na kontrolu zabezpečenia a dodržiavania aktuálne platných protiepidemiologických opatrení súvisiacich s pandemiou koronavírusu nariadených Úradom verejného zdravotníctva. Tieto kontroly boli uskutočnené vo výrobných podnikoch, v prevádzkach lekární, v zdravotníckych zariadeniach, v prevádzkach optík a zdravotníckych pomôcok, v prevádzkach autoservisov, v kľúčových službách, v predajniach a opravovniach bicyklov, staníc TK, EK a KO.

V roku 2021 oddelenie PPL riešilo 50 podnetov. Podnety sa týkali hlavne nedodržavania opatrení vydaných z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19, vykonávania činností bez kladného posudku orgánu verejného zdravotníctva, nevyhovujúcich pracovných podmienok na pracoviskách, nedodržavania opatrení na ochranu zdravia zamestnancov pri práci zo strany zamestnávateľa, prekračovania váhových limitov pri práci, nadmernej hlučnosti v životnom prostredí (hluk z klimatizačného zariadenia, hluk z navážania ťažkých lisov v životnom prostredí), nedodržavania pracovných postupov pri práci s chemickými faktormi v pracovnom prostredí.

Pri podnetoch v ktorých sa preukázala opodstatnenosť, alebo čiastočná opodstatnenosť boli prevádzkovateľom nariadené opatrenia, boli dohodnuté termíny na odstránenie zistených nedostatkov v 1-om prípade bolo s prevádzkovateľom začaté správne konanie.

V dvoch prípadoch boli podnety odstúpené na riešenie kompetentným organizáciám. Väčšina podnetov bola preukázaným štátnym zdravotným dozorom ukončená ako neopodstatnená.

V priebehu roku 2021 pracovníci oddelenia PPL vypracovali 173 písomných stanovísk, prevažne to boli stanoviská k žiadostiam občanov, zamestnancov a zamestnávateľov, ktoré sa týkali usmernenia a praktického uplatňovania aktuálnych opatrení a obmedzení súvisiacich s pandemiou koronavírusu v podmienkach jednotlivých prevádzok a pracovísk.

V úvode a koncom roku 2021 sa pracovníci oddelenia vzhľadom na závažnú a zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu okrem problematiky PPL podieľali aj na trasovaní osôb pozitívnych na COVID-19 – vykonávali epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID-19, ich úzkych a širších kontaktov, nariadovanie karantény, objednávanie na laboratórne vyšetrenie na COVID-19 PCR testami. Epidemiologické šetrenie bolo zamestnancami oddelenia PPL vykonané u 1295 osôb pozitívnych na COVID-19.

Komentár k tab. č.10:

V rámci sankčných opatrení boli na Oddelení PPLaT RÚVZ Nitra v roku 2021 v správnom konaní právny subjektom uložené 2 pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z. a 57 ods. 33 písm. a) zák. č. 355/2007).

Pokuty za iné správne delikty (v celkovej sume 4 000 Eur) sa týkali porušenia povinností zamestnávateľa vyplývajúcich z ustanovení § 52 ods. 1 zákona 355/2007 Z.z. a to povinnosti: predložiť na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva návrh na uvedenie priestorov do prevádzky a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných opatrení alebo činností a porušenie povinnosti podľa § 57 ods. 33 písm. a) zák. č. 355/2007 Z.z. tým, že nebolo splnené Vyhláškou nariadené opatrenie podľa § 48 ods. 4 písm. r) zák. č. 355/2007 Z. z.

Komentár k tab. č.11:

Overovanie dodržiavania legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa poskytovania informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci bolo realizované aj prostredníctvom dotazníkov informovanosti zamestnancov (bolo použitých 106 dotazníkov). Anonymné kontrolné listy - tzv. dotazníky informovanosti zamestnancov boli zamerané na rizikové faktory: chemické faktory (26), hluk (63), karcinogény (17) a vibrácie (9).

Komentár k tab. č. 12a: chránené pracoviská:

V sledovanom období roku 2021 bolo na základe žiadostí jednotlivých subjektov posúdených celkom 17 pracovísk na ktorých zabezpečovali práce osoby so zdravotným postihnutím, z toho v 6 prípadoch bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky a v 11 prípadoch bolo vydané stanovisko k zmenám na existujúcich pracoviskách s prideleným štatútom chránenej dielne/pracoviska.

V roku 2021 sa z dôvodu mimoriadnej situácie súvisiacej s pandémiou koronavírusu previerky na už existujúcich chránených pracoviskách a chránených dielňach nevykonávali.

9. Podpora zdravia pri práci

V roku 2021 bolo v rámci Poradne ochrany a podpory zdravia pri práci pracovníkmi oddelenia PPL poskytnutých v rámci individuálneho poradenstva a telefonického konzultácie 15014 konzultácií pre občanov, zamestnancov ako aj pre zamestnávateľov týkajúcich sa usmernenia a praktického uplatňovania aktuálnych opatrení a obmedzení súvisiacich s pandémiou koronavírusu v podmienkach jednotlivých prevádzok a pracovísk, pracovníci vykonávali epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID – 19 (1295).

Skupinové poradenstvo sa v roku 2021 neposkytovalo.

Overovanie dodržiavania legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa poskytovania informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci bolo realizované aj prostredníctvom dotazníkov informovanosti (106 anonymných dotazníkov informovanosti). Anonymné kontrolné listy - tzv. dotazníky informovanosti zamestnancov boli zamerané na rizikové faktory: hluk, chemické faktory, karcinogény, vibrácie.

Odborné poradenstvo bolo vo viacerých prípadoch poskytnuté pracovným zdravotným službám (napr. Falck Healthcare, a.s. Bratislava, ProCare, a.s. Bratislava, Duslo a.s., Šaľa, Sanos Vrábľa, s.r.o., TeamPrevent s.r.o., Bratislava, Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra, OHS, s.r.o., Opatovce nad Nitrou, MIOMED, s.r.o., Bratislava, Fakultná nemocnica L. Pasteura Košice, MEDFIN, pracovná zdravotná služba, a.s., Bratislava, PZS Sante Slovakia, s.r.o., Bratislava, Medison, s.r.o., Košice, MED POINT, s.r.o., Senec, Falck Healthcare, a.s., Bratislava, BOZPO, s.r.o., Prievidza a ďalšie).

Pracovníci Oddelenia PPL poskytujú poradenstvo a konzultácie aj v oblasti problematiky týkajúcej sa práce s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami resp. problematiky týkajúcej sa práce s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie .

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Komentár k tabuľke č. 13a :

Členstvo v komisiách:

Mgr. Andrea Zubčáková – vedúca oddelenia PPL je predseda nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

Mgr. Ivana Halášová je podpredseda nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

Mgr. Sidónia Cverčková, Ing. Gabriela Duchoňová a Mgr. Erika Miklášiková sú členkami nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

Súčasťou Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bola v prvom polroku 2021 aj Pracovná skupina pre ochranu zdravia pred žiarením, ktorá zabezpečovala výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany v Nitrianskom kraji. Nad rámec štátneho dozoru a plnenia programov a projektov sa podieľala na pilotnom projekte hodnotenia radiačnej záťaže obyvateľov z radónu v pobytočných priestoroch v rámci projektu RER 9153 Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni, keď do 24 rodinných domov vybraných podľa vopred špecifikovaných požiadaviek v okresoch Topoľčany, Levice a Komárno boli na dobu 2 x po 6 mesiacov umiestnené stopové detektory na meranie objemovej aktivity radónu. Do každého domu boli okrem dvoch radónových detektorov umiestnené aj TLD dozimetre na hodnotenie veľkosti gama žiarenia. Radónové detektory a TLD dozimetre boli zozbierané v mesiaci december 2021, výsledky by mali byť známe do konca marca 2022.

Pracovníci sa v roku 2021 podieľali na tvorbe legislatívnych predpisov a informačných systémov formou pripomienkovania predložených návrhov a materiálov.

Publikácia v zborníku z medzinárodnej konferencie Dní radiačnej ochrany, Trebichalský ako spoluautor prednášky „Zhodnotenie výsledkov pilotného radónového prieskumu v Slovenskej republike“.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci

zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Článok 7 Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce

Spoločné dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vyplývajú z Dohody o spolupráci a koordinácii činností uzatvorenej medzi ÚVZ SR Bratislava a NIP Košice dňa 15.3.2011.

Komentár k tabuľke č. 14a :

V roku 2021 bola spoločná kontrola s IP Nitra uskutočnená v spoločnosti G-TEKT Slovakia, s.r.o., Na Pasienkoch 9, 949 01 Nitra, IČO: 51 087 618, pracovisko G-TES. Predmetom činnosti spoločnosti je výroba motorových vozidiel, motorov, dopravných prostriedkov, dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá a iné dopravné prostriedky. V spoločnosti sú vyhlásené rizikové práce: rizikový faktor - hluk, vibrácie a fyzická záťaž v 3. a 4. kategórie rizika. Previerky boli zo strany orgánov verejného zdravotníctva zamerané na kontrolu plnenia povinností pri ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku NV SR č. 115/2006 Z. z., zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko. Pri kontrole bol zistený 1 nedostatok, ktorý bol následne v termíne odstránený.

Koordinácia spoločných dozorných aktivít, vzájomné poskytovanie informácií a výmena skúseností pri riešení problémov je predmetom pracovných stretnutí zástupcov orgánov verejného zdravotníctva a inšpektorov práce uskutočňovaných v rámci Nitrianskeho kraja v štvrtročných intervaloch. V roku 2021 sa vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu súvisiacu s pandémiou koronavírusu uskutočnilo 1 pracovné stretnutie za účasti pracovníkov oddelenia PPL RÚVZ v NR kraja a Inšpektorov práce Nitra, na ktorom boli dohodnuté spoločné postupy pri výkone kontrolnej činnosti, riešené aktuálne problémy a konštatovaná dobrá spolupráca oboch inštitúcií.

V roku 2021 sa oddelenie PPL RÚVZ Nitra nevyjadrovalo k udeleniu certifikátu „Bezpečný podnik“.

Komentár k tabuľke č. 14b :

RÚVZ Nitra vykonal v roku 2021 v súčinnosti so SIŽP Nitra 1 spoločnú previerku - koordinovanú kontrolu podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o zabezpečení prevencie voči závažným priemyselným haváriám v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. Kontrola v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. bola zameraná na plnenie povinností zamestnávateľa na ochranu zdravia pri pracovných činnostiach spojených s vystavením zamestnancov chemickým faktorom pri práci a na dodržiavanie povinností v oblasti nakladania s priemyselnými odpadovými vodami a nebezpečnými odpadmi a ochrany ovzdušia.

Kontrola bola vykonaná v spoločnosti Duslo a.s., Šaľa, Administratívna budova ev.č.1236, 927 03 Šaľa, IČO: 35 826 487 v organizačnej jednotke : ÚV – Anorganika, na prevádzke Kyselina Dusičná 2 (KD2) - objekt č. 32-01. Kontrolovaný subjekt má vypracovanú a schválenú bezpečnostnú správu a každoročne posúdené aj zmeny a doplnky bezpečnostnej správy, schválené prevádzkové poriadky pre jednotlivé činnosti, havarijné plány (určená zodpovedná osoba pre zabezpečenie prevencie voči závažným priemyselným haváriám). Spoločnosť zabezpečuje dohľad nad pracovnými podmienkami a nad zdravím zamestnancov vlastnou pracovnou zdravotnou službou. Kontrola vybraných chemických faktorov podľa § 9 nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z.z, ktoré sú zakázané a ďalších chemických látok a prípravkov podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 67/2002 Z.z., ktorou sa vydáva zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané v znení neskorších predpisov na prevádzke Kyselina Dusičná 2 (KD2) - objekt č. 32-01 bola ukončená s nasledovným výsledkom : pri kontrole používania chemických faktorov, ktoré sú zakázané alebo, ktorých uvedenie na trh je obmedzené nebolo zistené porušenie.

12. Výkony štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

V roku 2021 bolo vydaných 29 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky pre pracoviská, na ktorých sa pracuje s chemických faktormi.

Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a ani rozhodnutie na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku sme v sledovanom roku nevydávali pre žiadny subjekt.

Okrem uvedeného RÚVZ Nitra vydal 175 kladných rozhodnutí na odstraňovania azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb.

RÚVZ Nitra bolo doručených 144 oznámení o začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnej činnosti.

Uvedené údaje sú prezentované v tabuľkách č. 15a až 15d.

13. Personalistika

V roku 2021 (od 01.07.2021) sa pracovná skupina ochrany zdravia pred žiarením, organizačne začlenená pod oddelenie PPLaT (3 VŠ s iným ako zdravotníckym vzdelaním) oddelila a vzniklo oddelenie radiačnej ochrany.

Výkon štátneho zdravotného dozoru v rámci zákona č. 355/2007 Z.z. pre problematiku PPLaT na RÚVZ Nitra (okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce) na oddelení PPLaT v súčasnosti zabezpečuje 6 pracovníkov – štátnych zamestnancov (vedúca oddelenia s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo, 3 zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo a 1 VŠ -iný odborný pracovník v zdravotníctve, 1 DAHE – od 01.10.2021).

14. Príloha - tabuľky 1 - 16

Tabuľka č. 1a

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		Spolu	
		celkom	Žien	celkom	žien	celkom	Žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	94	44	13	3	107	47
B	Ťažba a dobývanie	16	0	2	0	18	0
C	Priemyselná výroba	4157	858	153	34	4310	892
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	67	0	18	0	85	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	138	6	55	0	193	6
F	Stavebníctvo	96	0	2	0	98	0
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	115	0	3	0	118	0
H	Doprava a skladovanie	16	0	0	0	16	0
J	Informácie a komunikácia	30	3	0	0	30	3
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	8	0	0	0	8	0
N	Administratívne a podporné služby	37	23	0	0	37	23
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	28	26	0	0	28	26
P	Vzdelávanie	28	17	0	0	28	17
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	482	377	0	0	482	377
R	Umenie, zábava a rekreácia	7	0	0	0	7	0
S	Ostatné činnosti	4	3	0	0	4	3
	SPOLU	5323	1357	246	37	5569	1394

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	94	44	6	3	100	01
02	Lesníctvo a ťažba dreva	0	0	7	0	7	02
08	Iná ťažba a dobývanie	16	0	2	0	18	08
10	Výroba potravín	50	8	0	0	50	10
11	Výroba nápojov	3	0	0	0	3	11
13	Výroba textilu	76	30	0	0	76	13
14	Výroba odevov	8	6	0	0	8	14
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	90	0	0	0	90	16
18	Tlač a reprodukcia záznamových médií	12	4	0	0	12	18
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	598	27	0	0	598	20
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	188	88	4	0	192	22
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	183	0	0	0	183	23
24	Výroba a spracovanie kovov	39	3	24	1	63	24
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	962	236	9	0	971	25
27	Výroba elektrických zariadení	85	2	2	0	87	27
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	276	29	6	0	282	28
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1556	425	108	33	1664	29
31	Výroba nábytku	11	0	0	0	11	31
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	20	0	0	0	20	33
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	67	0	18	0	85	35
36	Zber, úprava a dodávka vody	102	0	54	0	156	36
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	5	0	0	0	5	37
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	31	6	1	0	32	38
41	Výstavba budov	41	0	2	0	43	41
42	Inžinierske stavby	35	0	0	0	35	42
43	Špecializované stavebné práce	20	0	0	0	20	43
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	25	0	3	0	28	45
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	90	0	0	0	90	46
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	16	0	0	0	16	52
58	Nakladateľské činnosti	30	3	0	0	30	58
72	Vedecký výskum a vývoj	8	0	0	0	8	72

82	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	37	23	0	0	37	82
84	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	28	26	0	0	28	84
85	Vzdelávanie	28	17	0	0	28	85
86	Zdravotníctvo	482	377	0	0	482	86
87	Starostlivosť v bytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	0	0	0	0	87
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	7	0	0	0	7	90
96	Ostatné osobné služby	4	3	0	0	4	96
	SPOLU	5323	1357	246	37	5569	5323

Tabuľka č. 1c

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	353	288	0	0	353	288
Fyzická záťaž	182	124	0	0	182	124
Hluk	4078	674	181	6	4259	680
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	332	108	0	0	332	108
Chemické látky a zmesi	905	134	95	34	1000	168
Ionizujúce žiarenie	43	17	0	0	43	17
Optické žiarenie	54	45	0	0	54	45
Psychická pracovná záťaž	47	23	0	0	47	23
Vibrácie	243	50	50	0	293	50
Záťaž teplom a chladom	14	0	0	0	14	0
Biologický faktor	353	288	0	0	353	288

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Inde nezaradené	152	124	0	0	152	124
Biologický faktor	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	92	81	0	0	92	81
Biologický faktor	Tuberkulóza	264	210	0	0	264	210
Fyzická záťaž	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	125	124	0	0	125	124
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	6	0	0	0	6	0
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	51	0	0	0	51	0
Hluk	Impulzový	5	0	0	0	5	0
Hluk	Premenný	4071	674	181	6	4252	680
Hluk	Ustálený	3	0	0	0	3	0
Ionizujúce žiarenie	V priemysle	4	0	0	0	4	0
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve	39	17	0	0	39	17
Optické žiarenie	Laser	54	45	0	0	54	45
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	47	23	0	0	47	23
Vibrácie	Prenášané na celé telo	53	0	0	0	53	0
Vibrácie	Prenášané na ruky	190	50	50	0	240	50
Záťaž teplom a chladom	Záťaž teplom	14	0	0	0	14	0

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	432	44	0	0	432	44
dermatotropné	414	47	0	0	414	47
dráždivé	328	104	0	0	328	104
chemické karcinogény	459	116	0	0	459	116
jedovaté - toxické	365	39	0	0	365	39
mutagény	251	89	0	0	251	89
pevné aerosoly	661	95	19	6	680	101
reprodukčne toxické látky	234	80	0	0	234	80
veľmi jedovaté - veľmi toxické	14	0	50	28	64	28
žieravé	100	32	50	28	150	60
alergény	432	44	0	0	432	44

Tabuľka č. 2a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Nitra	1	1654	571	-	-	-	-

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Nitra	12	412	302	5	149	8	23

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
Nitra	21	73	-	-	-

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Bratislavský		1.		
		2.		
		...		
Trnavský				
Nitriansky	Nitra	-	-	-
Žilinský				
Banskobystrický				
Trenčiansky				
Prešovský				
Košický				

Tabuľka č. 2e

Kraj	Kontroloval RÚVZ	Počet kontrolovaných poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom			Spolu
		Lekárov	Verejných zdravotníkov	Tímov PZS	
Nitriansky	Nitra	-	-	-	-

Tabuľka č. 2f

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Nitriansky	Nitra	-	-	-

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet prešetr.	Číslo položky zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
1	22	Blepharitis allergica susp. profesionali	Sika Automotive Slovakia, s.r.o. Továrenská 49 953 01 Zlaté Moravce	Procesný inžinier	N	44 dní (doplnenie podkladov – KBÚ používaných prípravkov)
2	29	syndrom canalis carpi l.sin, ST p. operácii, syndrom canalis carpi 1. dx.	Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o. Vysoká 2/B 811 06 Bratislava prevádzka : Dolné Hony, 949 01 Nitra	operátor výroby – Montáž – linka Pre Trim)	S Potvrdená 03.12.2021	. 165 dní (opakované hodnotenie fyzickej záťaže + objektivizácia
3	29	syndrom canalis carpi bilat., mediálna epikondylitída humeru bilat	Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o. Vysoká 2/B 811 06 Bratislava prevádzka : Dolné Hony, 949 01 Nitra	Operátor výroby	S	105 dní objektivizácia + hodnotenie fyzickej záťaže
4	29	flekčná kontraktúra IV. prsta pravej ruky , Impingement sy art. HMSC l. dx. Sacroileitis l. dx. Tendiopathia m. flexor dig. prof. IV man. l. dx. s výraznými pooperačnými zmenami	SMRC Automotive Solutions Slovakia s.r.o. Dolné Hony 2 949 01 Nitra	operátor výroby	S Potvrdená 11.08.2021	73 dní
5	29	rizarthrosis bilat, Sy karpálneho tunela bilat.,	Kongsberg Automotive , s.r.o. Vráble Hlavná 48 952 01 Vráble	Operátor výroby	S	250 dní (objektivizácia a opakované doplnenie hodnotenia fyzickej a polohovej záťaže)
6	29	dg. DNZJ – Impingement syndrom ramien bilat. DNJZ- HKK	SECOP s.r.o. Továrenská 49 953 01 Zlaté Moravce	Operátor výroby	S	45 dní
SPOLU	6	-	-	-	-	-

Poznámka: V tabuľke je uvedený počet prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania a pri každom je uvedená položka/položky zoznamu chorôb z povolania (u jednej fyzickej osoby mohlo prešetrovanie podozrenia na chorobu z povolania zahŕňať viac položiek zoznamu chorôb z povolania – najčastejšia kombinácia položiek 28/29).

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bolo posúdené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Nitra	5	20	25	-

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Stavebný materiál s obsahom azbestu	Carc. 1A	131	0	30
2.	Cytostatiká	Proces s rizikom chem.karcinogenity	86	78	3
3.	Prípravky používané pri povrchovej úprave kovových a plastových výrobkov (obsahujú izokyanáty, nikel, ...)	Carc. 1A, Carc.1B, Mut. 1B, Mut.2	37	9	7
4.	Formaldehyd (roztoky s obsahom formaldehydu od 3 – 37 %)	Carc. 1B, Mut.2	78	59	3

* Carc. 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, Carc. 1B - pravdepodobný karcinogén, Mut. 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek, proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	163
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	5

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR						
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		76	15			91
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu		76	15			91
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		262	229	59	9	559
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akciová spoločnosť				11	1	12
Družstvo				4		4
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik				3		3
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia					1	1
Príspevková organizácia						
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesijných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)			7	1		8
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu		262	263	78	11	587
Spolu:		338	251	78	11	678

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
- Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	208		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu*	-		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	-		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	-		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	-		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	175		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	31		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	-		
- Ostatné (Prer. konanie, zastav. konanie, chránené p, pokuty.)	37		
S p o l u:	451		
- Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	-		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	10		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
➤ k územným plánom a k návrhom na územné konanie	21		
➤ k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	51		
➤ k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	-		

Tabuľka č. 8

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	1002
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	-
Šetrenie petícií	-
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	50
Odborné stanoviská (expertízy)	173
Konzultácie	15014
Poradenstvo - individuálne (počet)	-
- skupinové (počet/počet ľudí)	-
Iné činnosti*	1295

* Epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID-19

Tabuľka č. 9

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	109	115	217
Biologický materiál			
Genetická toxikológia			
Hluk	139	417	417
Vibrácie			
Optické žiarenie ²⁾			
Elektromagnetické pole			
Mikroklimatické podmienky	32	128	256
Ionizujúce žiarenie	789	876	1372
Spolu:	1069	1536	2262

Vysvetlivky:

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Počet vzoriek sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom prijíme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

Počet ukazovateľov sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

Počet analýz je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

Pri fyzikálnych faktoroch sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysielač, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom prijíme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie sa **počet uskutočnených odčítaní**.

Tabuľka č. 10

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	2000
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 33 písm.a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	2000
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

Tabuľka č. 11

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Nitra	-	-	26	63	17	-	-	-	9	-

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 12a

RÚVZ	Úroveň ochrany zdravia pri práci na chránených pracoviskách							
	Počet							
	rozhodnutí	stanovísk	kontrolovaných CHP	kontrol na CHP *	zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP	kontrolných listov	zistených nedostatkov	uložených opatrení
Nitra	6	11	17		31/23			

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotne postihnutie

* Ak bolo na jednom kontrolovanom CHP v danom roku viac kontrol, uvádza sa celkový počet kontrol spolu.

Napr. ak bolo kontrolované iba jedno CHP, ale kontrola bola v priebehu roka 2 krát, do počtu kontrolovaných CHP za daný rok sa doplní 1, ale do počtu kontrol v danom roku sa uvedie 2.

RÚVZ	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
Nitra	-	-	1	-	-	1

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraničné pracovné a študijné cesty

➤ názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti, napr.

➤ členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách

➤ besedy a relácie v rozhlase, v televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU

➤ články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách		
Kraj	Vykonal RÚVZ	Kontrolované subjekty (zoznam)
Bratislavský		1.
		2.
Trnavský		
Nitriansky	Nitra	G-TEKT Slovakia, s.r.o., Nitra
Žilinský		
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský		
Košický		

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Vykonal RÚVZ	Kontrolované subjekty (zoznam)	Kategória subjektu (A, B)	Počet uložených opatrení
Bratislavský		1.		
		2.		
		...		
Trnavský				
Nitriansky	Nitra	Duslo a.s. Šaľa, ÚV – Anorganika, na prevádzke Kyselina Dusičná 2 (KD2)	B	-
Žilinský				
Banskobystrický				
Trenčiansky				
Prešovský				
Košický				

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	29	
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	175	

* Týka sa prevádzok, u ktorých:

- orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (do 30.09.2020),
- zamestnávateľ vypracoval prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (od 01.10.2020).

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	144
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	(uviesť odsek a písmeno)	-	
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)*	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	-

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.2021							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	4	1	1	0	0	0	6

Výročná správa za rok 2021

Oddelenia radiačnej ochrany

ČASŤ: RADIAČNÁ OCHRANA

TEXTOVÁ ČASŤ:

1. Personálne obsadenie odboru

- počet pracovníkov,
- rozdelenie pracovníkov podľa vzdelania,
- vzdelávanie pracovníkov (počet pracovníkov zaradených do vzdelávania alebo špecializačnej prípravy – štátni zamestnanci, zdravotnícky pracovníci a verejná služba)

Personálne obsadenie pracoviska bolo v roku 2021 zabezpečené tromi inými zdravotníckymi pracovníkmi s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa – dvomi fyzikmi (s praxou v odbore cca 23 rokov, resp. 3 roky) a jadrovou chemičkou (prax v odbore cca 5 rokov). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa počet pracovníkov nezmenil. Všetci sú v štátnozamestnaneckom pomere na plný pracovný úväzok.

Pracovníci sa v hodnotenom roku zúčastnili viacerých školiacich akcií. Išlo napríklad o školenia k programu ESTE ohľadom núdzových situácií v radiačnej ochrane organizovaných dodávateľom softvéru v rámci informačných systémov úradov verejného zdravotníctva, ktoré prebiehalo formou 4 webinárov, školenia na Úrade verejného zdravotníctva SR (ďalej len ÚVZ SR) a semináru v Modre-Harmónii v termíne 25.-27.10.2021. Ďalšie školenia sa uskutočnili na ÚVZ SR k informačným systémom v radiačnej ochrane a k testovaniu modulu RAD a školenia formou webinárov k modulu IS – registratúra a GDPR. Pracovníci sa tiež zúčastnili on-line semináru „Nitrianske dni nukleárnej medicíny“ s medzinárodnou účasťou organizovanom v termíne 24.-26.11.2021 a webináru „COVID-19 na Slovensku a jeho dopady na liečbu pacienta“ v termíne 08.04.2021.

Vzdelávanie pracovníkov ako aj celá činnosť oddelenia bola v roku 2021 výrazne ovplyvnená mimoriadnou celospoločenskou situáciou z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19.

2. Organizačné členenie odboru

K 01.07.2021 bolo na RÚVZ Nitra zriadené Oddelenie radiačnej ochrany. Dovtedy bola jeho činnosť vykonávaná formou Pracovnej skupiny pre ochranu zdravia pred žiarením, ktorá bola organizačnou súčasťou Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva.

Oddelenie radiačnej ochrany nemá žiadne vnútorné organizačné členenie.

3. Hlavná náplň činnosti odboru, ťažiskové úlohy v predchádzajúcom roku v jednotlivých oblastiach radiačnej ochrany, celkové zhodnotenie činnosti odboru v predchádzajúcom kalendárnom roku

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je podľa § 4 ods.2 písm. c) zákona č. 87/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 87/2018 Z. z.) príslušným orgánom štátnej správy v oblasti radiačnej ochrany v územnom obvode Nitrianskeho kraja (okresy Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa, Topoľčany, Levice, Nové Zámky a Komárno).

V tejto oblasti sa zaoberá sledovaním a hodnotením vplyvu ionizujúceho žiarenia na zdravie pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pacientov pri lekárskom ožiarení ako aj obyvateľov vo všeobecnosti a tiež vplyvu na životné prostredie. Pracovisko je odborne usmerňované Odborom radiačnej ochrany ÚVZ SR, pričom rozsah jeho pôsobnosti a kompetencie ustanovuje zákon č. 87/2018 Z. z. a súvisiace právne predpisy.

Pracovná skupina pre ochranu zdravia pred žiarením, resp. od 01.07.2021 Oddelenie radiačnej ochrany, zabezpečovala v roku 2021 aj výkon štátneho zdravotného dozoru v oblasti používania vybraných zdrojov neionizujúceho žiarenia (lasery, intenzívne pulzné svetlo, magnetická rezonancia a pod.) v okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa podľa zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 355/2007 Z. z.) a súvisiacich predpisov.

Výkon dozornej činnosti v oblasti radiačnej ochrany je zameraný na:

- vykonávanie kontroly pracovných podmienok, spôsobu zaobchádzania so zdrojmi ionizujúceho žiarenia z hľadiska ich možného vplyvu na zdravie pracovníkov a obyvateľstva a odbornej spôsobilosti pracovníkov pri zabezpečení radiačnej ochrany v zmysle legislatívnych požiadaviek,
- vykonávanie dozimetrických meraní príkonu priestorového dávkového ekvivalentu žiarenia rtg zariadení, uzavretých a otvorených žiaričov, špecializovaných meraní kvality rtg prístrojov v zdravotníckych a veterinárnych prevádzkach, gamaspektrometrických analýz a meraní úrovne povrchovej alfa, beta a gama kontaminácie na pracoviskách s otvorenými žiaričmi a pri radiačných mimoriadnych udalostiach,
- vedenie evidencie používaných aj nepoužívaných zdrojov ionizujúceho žiarenia, pracovísk so zdrojmi žiarenia a poskytovanie informácií do centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- vydávanie potvrdení o zaevidovaní oznamovaných činností (§ 23 zákona č.87/2018 Z. z.),
- vydávanie rozhodnutí o registrácii a povolení, resp. zmien registrácií a zmien povolení činností vedúcich k ožiareniu (najmä používanie zdravotníckych, veterinárnych a technických rtg prístrojov, lineárnych urýchľovačov, odber, skladovanie a používanie otvorených a uzavretých žiaričov) a činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany (napr. rozhodnutí na hodnotenie radónu a hodnotenie rádiologických ukazovateľov vo vode),
- vydávanie záväzných stanovísk a rozhodnutí v rámci posudkovej činnosti (§ 32 zákona č.87/2018 Z. z.),
- vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení v oblasti radiačnej ochrany,

- problematika zarad'ovania pracovníkov a vykonávaných prác so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do príslušných kategórií podľa veľkosti zdravotného rizika (rizikové práce, kategórie A a B pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia), kontrola plnenia súvisiacich povinností a vedenie evidencie rizikových prác,
- usmerňovanie fyzických a právnických osôb pri nakladaní so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, konzultačná a osvetová činnosť v problematike ionizujúceho žiarenia,
- plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR,
- participáciu pri tvorbe legislatívy v oblasti radiačnej ochrany, pripomienkovanie legislatívnych návrhov,
- prešetrovanie podnetov a podozrení na chorobu z povolania v súvislosti s prácou so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- prešetrovanie zvýšených dávok ožiarenia pracovníkov so zdrojmi žiarenia, prípadov lekárskeho ožiarenia tehotných žien, mimoriadnych udalostí (strát kontroly nad zdrojmi žiarenia, záchytov rádioaktívneho materiálu, radiačných nehôd a havárií a pod.),
- problematiku hodnotenia rádiologických ukazovateľov vo vode, v stavebných materiáloch a hodnotenia veľkosti expozície radónom na pracoviskách a v pobytových priestoroch,
- plnenie úloh ako stála zložka radiačnej monitorovacej siete,
- vyhľadávanie opustených rádioaktívnych žiaričov, rádioaktívnych materiálov a rádioaktívne kontaminovaných predmetov, dozimetrické previerky v zberniach kovového šrotu,
- účasť na cvičeniach simulujúcich ohrozenie verejného zdravia ionizujúcim žiarením (radiačné havárie v jadroveoenergetických zariadeniach, straty kontroly nad zdrojmi žiarenia, zneužitie zdrojov žiarenia a pod.),
- členstvo v poradnom zbore hlavného hygienika SR pre odbor radiačnej ochrany.

Náplň a hodnotenie činnosti oddelenia v oblasti používania vybraných zdrojov neionizujúceho žiarenia je súčasťou výročnej správy Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva.

Prístrojové vybavenie pracoviska je nasledovné:

- od 21.04.1997 prenosný dozimetrický prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu RAM ION, model 4-0040, výrobcu ROTEM Industries, Izrael,
- od 08.12.2004 prenosný monitor povrchovej rádioaktívnej kontaminácie α , β a γ žiarenia Contamat FHT 111M s butánovou a xenónovou sondou, výrobcu ESM Eberline, Nemecko,
- od 28.05.2010 prenosný prístroj pre meranie parametrov kvality primárneho zväzku rtg prístrojov (dopadová dávka, dávkový príkon, vrcholové napätie, expozičný čas, prvá polohrúbka, počet pulzov) Unfors ThinX RAD výrobcu Unfors Instruments AB, Švédsko,
- od 16.10.2014 prenosný dozimetrický prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia RadEye PRD fi. Thermo Fisher Scientific Messtechnik GmbH, Nemecko,
- od 16.10.2014 prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu a povrchovej rádioaktívnej kontaminácie α , β a γ žiaričmi RadiaGem 2000 fi. CANBERRA, Francúzsko,
- od 29.01.2020 prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu FH 40 G-L 10 výrobcu Thermo Electron Corporation GmbH, Nemecko,

- od 29.01.2020 tri elektronické dozimetre typu DMC 3000 výrobcu MIRION Technologies (Canberra) S.A.S., Francúzsko,
- od 29.07.2020 prenosný spektrometer SPIR-Ace s neutrónovou sondou výrobcu MIRION Technologies (Canberra) S.A.S., Francúzsko.

Zámerom je pracovisko vybaviť prístrojom na hodnotenie kvality primárneho zväzku rtg prístrojov umožňujúcim merať aj kvalitu CT prístrojov, mamografov a zubných panoramatických a CBCT prístrojov.

Celkové zhodnotenie činnosti:

Celkovú situáciu v oblasti ochrany zdravia pred nepriaznivými účinkami ionizujúceho žiarenia je možné v spádovej oblasti Nitrianskeho kraja hodnotiť ako uspokojivú. V priebehu roka sa pracovníci podieľali na riešení jedného nálezu rádioaktívneho materiálu v zberní kovového šrotu v Zlatých Moravciach - vid' nižšie v kapitole 8 "Mimoriadne radiačné situácie, nehody a havárie, havarijná pripravenosť". V jednej spoločnosti v Nových Zámkoch, ktorá v minulosti nakladala s otvorenými žiaričmi, bol spolu s výrobnou linkou z výrobného závodu z USA nedopatrením dodaný aj ionizátor vzduchu s otvoreným žiaričom Po-210. Po komunikácii s americkou stranou bol žiarič odovzdaný na likvidáciu oprávnenej spoločnosti JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice.

Inak nebola zaznamenaná žiadna radiačná mimoriadna udalosť ani žiadny podnet na prešetrenie podozrenia na chorobu z povolania. V kraji nepribudli oproti predchádzajúcemu roku žiadne také zdroje žiarenia, ktoré by sa mohli výraznejšou mierou podieľať na ožiarení obyvateľstva. V Atómovej elektrárni Mochovce pokračuje dostavba 3. a 4. bloku, štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany v jadroveoenergetickom zariadení vykonáva ÚVZ SR.

V radónovej problematike bolo v rámci pilotného radónového prieskumu zastrešeného Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni (projekt RER 9153) v troch okresoch Nitrianskeho kraja do 24 rodinných domov spĺňajúcich špecifické požiadavky rozmiestnených spolu 48 detektorov na meranie objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch po dobu 2 x 6 mesiacov a 24 termoluminiscenčných dozimetrov po dobu 6 mesiacov – vid' nižšie v kapitole 16 „Mimoriadne úlohy, činnosti presahujúce rámec štátneho dozoru v radiačnej ochrane a ďalšie činnosti odboru“.

Každoročne dochádza k zvyšovaniu počtu subjektov používajúcich röntgenové zariadenia a k zvyšovaniu počtu zdravotníckych rádiologických vyšetrení. Predovšetkým v rezorte zdravotníctva dochádza k postupnému vyradovaniu starších röntgenových prístrojov a ich nahrádzaniu novými, priamo digitalizovanými prístrojmi, ktoré umožňujú získavať diagnostické informácie pri menšej radiačnej záťaži pacientov.

V oblasti používania uzavretých žiaričov a technických rtg prístrojov na nedeštruktívnu defektoskopiu dochádza v kraji k významnému znižovaniu počtu výkonov, a to najmä z dôvodu ukončovania dostavby v Atómovej elektrárni Mochovce a výrazného útlmu výroby v SES, a.s. Tlmače.

Počty používaných uzavretých žiaričov v oblasti defektoskopie, ale aj ako súčasti priemyselných indikačných zariadení sa postupne znižujú.

Závažným pretrvávajúcim problémom sú nevyjasnené vlastnícke vzťahy vo veci rádioaktívneho žiariča Cs-137, ktorý je súčasťou nepoužívaného ožarovacieho zariadenia pre externú terapiu gama žiarením Cesioterax 3N umiestneného v priestoroch, ktoré má od Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja v prenájme spoločnosť Nemocnica AGEL Komárno s.r.o.,

Komárno (pozri kapitolu 5, časť „výkon dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách, kde sa vykonáva lekárske ožiarenie“). Nedoriešený je tiež problém skladovaného biologického rádioaktívneho odpadu určeného na likvidáciu v Slovenskej poľnohospodárskej univerzite, Nitra, nakoľko na Slovensku nie je žiadny subjekt, ktorý by bol držiteľom povolenia ÚVZ SR na likvidáciu takéhoto druhu odpadu.

Činnosť oddelenia bola v roku 2021 výrazne ovplyvnená mimoriadnou pandemickou situáciou a potrebnou prioritne riešiť trasovanie osôb pozitívnych na COVID-19 a ich úzkych kontaktov, poskytovať verejnosti telefonické a e-mailové konzultácie v danej problematike a vykonávať kontroly dodržiavania opatrení ÚVZ SR v prevádzkach.

4. Legislatívna činnosť

- **Spolupráca na príprave podkladov legislatívnych návrhov zákonov, vyhlášok a odborných usmernení MZ SR**

V priebehu roka boli RÚVZ Banská Bystrica zaslané požadované pripomienky k návrhu Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky. Pripomienky k predloženým materiálom boli zasielané aj k pripravovaným informačným systémom vo verejnom zdravotníctve (pre ÚVZ SR za oblasť štátneho dozoru v radiačnej ochrane a k migračným súborom, ako aj k návrhu formulárov elektronických žiadostí a popisu koncových služieb). Pre ÚVZ SR bol pripomienkovaný Metodický pokyn pre monitorovanie a kontrolu rádiologických ukazovateľov v pitnej vode u spotrebiteľa a RÚVZ Banská Bystrica boli zaslané pripomienky k zákonu č. 87/2018 Z. z. - návrhy zmien do pripravovanej novely. V súvislosti s plánovanou novelizáciou zákona a vyhlášok v oblasti radiačnej ochrany sa pracovníci zúčastnili pracovnej porady na ÚVZ SR dňa 27.05.2021 a porady v Malatínach v termíne 14. - 18.06.2021.

5. Výkon štátneho dozoru v radiačnej ochrane

- **výkon dozoru v radiačnej ochrane v jadrových zariadeniach,**
- **výkon dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách, kde sa vykonáva lekárske ožiarenie,**
- **výkon dozoru v radiačnej ochrane na priemyselných pracoviskách so zdrojmi žiarenia,**
- **výkon dozoru v radiačnej ochrane v pôdohospodárstve a na veterinárnych pracoviskách so zdrojmi žiarenia,**
- **výkon dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách so zdrojmi žiarenia v školstve a na vedeckovýskumných pracoviskách so zdrojmi žiarenia,**
- **výkon dozoru v radiačnej ochrane na ostatných pracoviskách so zdrojmi žiarenia,**
- **posudková činnosť, vydávanie rozhodnutí o registrácii a vydávanie povolení na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu a na poskytovanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany, vydávanie potvrdení o vykonávaní oznamovaných činností so zdrojmi ionizujúceho žiarenia**

Výkon dozoru v radiačnej ochrane v jadrových zariadeniach

RÚVZ Nitra nemá podľa zákona č. 87/2018 Z. z. kompetencie vykonávať štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany v jadrových zariadeniach. Na území Nitrianskeho kraja sa nachádza Atómová elektrárň Mochovce, štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany v elektrárni ako jadovoenergetickom zariadení vykonáva ÚVZ SR.

Pre Slovenské elektrárne, a.s., Bratislava, Atómovú elektrárň Mochovce však RÚVZ Nitra vydal ešte v roku 2019 povolenie na používanie povrchovo rádioaktívne kontaminovaného manipulátora ZMM5 na dočasnom pracovisku zriadenom na reaktorovej sále 3. bloku MO34 na dobu dlhšiu ako 30 dní za účelom výkonu kontroly zvarových spojov tlakovej nádoby reaktora pred aktívnou prevádzkou. Na 3. bloku nebolo v čase výkonu kontroly manipulátorom ešte vymedzené kontrolované pásmo jadovoenergetického zariadenia, a preto vydanie predmetného povolenia spadalo do kompetencie RÚVZ Nitra. V roku 2021 bolo na základe žiadosti účastníka konania Slovenské elektrárne, a.s. zrušené predmetné povolenie z roku 2019 z dôvodu, že dočasné pracovisko ako aj súvisiaca technológia a miestnosti sa stali súčasťou novovytvoreného kontrolovaného pásma jadrového zariadenia zriadeného na 3. bloku AE Mochovce dňa 06.07.2021 v zmysle kladného záväzného stanoviska ÚVZ SR vydaného pod číslom OOPZ/5413/2020 dňa 03.08.2020.

V súvislosti s vykonávaním prác externých pracovníkov v AE Mochovce boli zamestnávateľom externých pracovníkov poskytnuté viaceré konzultácie, resp. usmernenie.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách, kde sa vykonáva lekárske ožiarenie

V rezorte zdravotníctva bolo v Nitrianskom kraji k 31.12.2021 používaných 336 röntgenových prístrojov, 3 lineárne urýchľovače, 10 uzavretých žiaričov (z toho 1 na externú rádioterapiu) a evidovaný jeden subjekt nakladajúci aj s otvorenými žiaričmi. Podrobnejší prehľad o počtoch používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve je uvedený v tabuľkovej časti výročnej správy.

Podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z. z. boli vydané 3 povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu, podľa § 31 tohto zákona 6 zmien povolení, podľa § 25 zákona 16 rozhodnutí o registrácii používania zubných rtg prístrojov, podľa § 27 zákona 10 zmien rozhodnutí o registrácii. Pre 3 subjekty boli vydané potvrdenia o zaevidovaní oznamovanej činnosti vedúcej k ožiareniu. Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vydané jedno rozhodnutie o vyhlásení rizikovej práce. Prerušené konanie bolo v prípadoch 5 žiadostí.

Z významnejších zmien v oblasti používania zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve v Nitrianskom kraji je potrebné uviesť nasledovné:

Nemocnici AGEL Levice s.r.o., Levice bolo vydané povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia v nových priestoroch Rádiologického oddelenia. Spoločnosť nadobudla dva snímkovacie komplety, počítačový tomograf a dva pojazdné rtg prístroje pre používanie na operačných sálach Oddelenia úrazovej chirurgie. Do nových priestorov Rádiologického oddelenia bolo presťahované aj mamografické pracovisko. Zároveň bol vyradený z používania snímkovací komplet, počítačový tomograf, pojazdný rtg prístroj (C-rameno), zubný intraorálny a zubný panoramatický rtg prístroj. Bol konzultovaný zámer nemocnice na vykonávanie operácií sentinelových lymfatických uzlín, ktoré by boli značené otvoreným

žiaricom Tc-99m na pracovisku nukleárnej medicíny v Trnave, bolo k tomu vydané odborné stanovisko a následne aj potvrdenie o zaevidovaní oznamovanej činnosti vedúcej k ožiareniu.

Pre Fakultnú nemocnicu s poliklinikou Nové Zámky bolo vydané nové komplexné povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktoré nahradilo tri dovtedy platné povolenia aj s ich zmenami. V povolení je uvedená zmena odborného zástupcu pre radiačnú ochranu, výmena snímkovacieho kompletu na pracovisku č.2 Rádiologického oddelenia a vyradenie sklopnej vyšetrovacej steny na pracovisku č.6 tohto oddelenia z používania.

Vo Svete zdravia Nemocnici Topoľčany, a.s. Topoľčany bolo uvedené do prevádzky nové rádiodiagnostické pracovisko so snímkovacím kompletom.

Nemocnici AGEL Komárno s.r.o., Komárno bolo vydané rozhodnutie o zmene povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu z dôvodu výmeny CT prístroja ako aj C-ramena používaného na operačných sálach Oddelenia chirurgie. V nemocnici bol prešetrovaný jeden prípad lekárskeho ožiarovania tehotnej pacientky, ktorá absolvovala CT vyšetrenie panvy. V čase vyšetrenia bola už v 8. týždni tehotenstva, avšak pred vyšetrením prehlásila, že si nie je vedomá tehotenstva, čo podľa predloženej dokumentácie aj potvrdila svojim podpisom. Podľa parametrov vyšetrenia bola softvérom CT-Expo v2.4 (E) konzervatívne stanovená dávka na plod vo výške 18,6 mGy, ktorá je významne nižšia ako kritická dávka, ktorá je na úrovni 100 – 150 mGy. Dávka na plod nižšia ako 100 mGy by nemala byť považovaná za dôvod ukončenia tehotenstva, nakoľko nie je predpoklad poškodenia plodu.

Pre Fakultnú nemocnicu Nitra boli vydané stanoviská k projektom nového urgentného príjmu. Vo veci zámeru zriadenia nového pracoviska brachyterapie a používania dvoch kontrolných žiaričov Sr-90 na Oddelení radiačnej a klinickej onkológie bolo správne konanie prerušené kvôli nedoloženiu dokumentácie v požadovanom rozsahu. Nemocnica v hodnotenom roku zakúpila 4 nové C-ramená pre používanie na operačných sálach, posúdenie ich používania je v štádiu riešenia.

Nemocnici AGEL Zlaté Moravce a.s., Zlaté Moravce boli vydané dve zmeny povolenia z dôvodu ukončenia používania sklopnej vyšetrovacej steny a mamografu a zmeny obchodného mena spoločnosti, ako aj z dôvodu výmeny pojazdného rtg prístroja na snímkovanie imobilných pacientov na lôžkach a zmeny miesta jeho používania.

Pracovisko nukleárnej medicíny IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra nadobudlo v roku 2021 tri nové uzavreté žiariče, na základe čoho bola vydaná zmena povolenia z dôvodu začatia používania bodového kalibračného žiariča Se-75 na kalibráciu a kontroly SPECT/CT zariadenia v súvislosti s používaním rádionuklidu Lu-177, ďalej zmena registrácie z dôvodu začatia používania žiariča Cs-137 na vykonávanie testu stability rozplňovacej stanice a potvrdenie o zaevidovaní oznamovanej činnosti z dôvodu začatia používania slabšieho žiariča Se-75 tiež na kalibráciu a kontroly SPECT/CT zariadenia. K upravenej prevádzkovej dokumentácii a optimalizácii radiačnej ochrany pracoviska bolo vydané odborné stanovisko. V spoločnosti boli tiež vymenené 3 kalibračné uzavreté žiariče Ge-68 pre kamery a 2 kontrolné uzavreté žiariče Gd-153 a Co-57 inštalované v SPECT/CT zariadení.

Spoločnosti JESSENIUS – diagnostické centrum, a.s., Nitra bolo vydané povolenie na používanie dvoch pojazdných rtg prístrojov na snímkovanie covidových pacientov na lôžkach v červenej zóne v Pavilóne chirurgických disciplín FN Nitra. S predmetnou spoločnosťou bol tiež prekonzultovaný projekt vytvorenia nových pracovísk (CT, skiagrafičné a mamografické pracovisko a bioptický stôl) v polyfunkčnom objekte Orbis v Nitre ako aj zámer vykonávať biomedicínsky výskum spojený s lekárskeým ožiarovaním na CT prístrojoch.

Bolo vydané odborné stanovisko k posudku o riziku pre práce s rtg prístrojmi v JESSENIUS – DC, a.s. , Nitra, Rádiológia Zobor, a.s., Nitra a DIAGNOSTICA MEDICA, a.s., Nitra – pracovisko v Šali.

Spoločnosti InterMedical Plus, s.r.o., Nitra bolo vydané potvrdenie o zaevidovaní vykonávania činnosti vedúcej k ožiareniu – prác externých pracovníkov v kontrolovaných pásmach na operačných sálach v zdravotníckych zariadeniach na území Slovenskej republiky.

Zmena povolenia bola vydaná aj pre Medicínske centrum Nitra, spol. s r.o., Nitra kvôli výmene mamografu. Na mamografickom pracovisku boli vykonané aj menšie stavebné úpravy.

Výmena používaných zubných rtg prístrojov spojená so zmenou registrácie ich používania bola riešená v Diagnosticko-terapeutickom centre Largus, a.s., na pracovisku v Nitre. V predmetnej spoločnosti bol na rádiodiagnostickom pracovisku šetrený jeden podnet na nedodržiavanie protiepidemických opatrení.

V priebehu roka 2021 začalo používať zubné rtg prístroje (intraorálne, panoramatické, resp. CBCT prístroje) 10 nových subjektov, toho 4 subjekty v okrese Nitra, po 2 subjekty v okresoch Šaľa a Komárno a po 1 subjekte v okresoch Zlaté Moravce a Nové Zámky.

Nové zubné rtg prístroje nadobudlo aj 6 ďalších subjektov v okrese Nitra a po 1 subjekte v okresoch Šaľa, Levice a Nové Zámky. V niektorých prípadoch bolo vydané rozhodnutie o zmene registrácie používania zubných rtg prístrojov aj z dôvodov zmeny osoby vykonávajúcej na pracovisku funkciu odborného zástupcu pre radiačnú ochranu, zmeny miesta používania rtg prístroja, sídla alebo obchodného mena spoločnosti. Viacerí prevádzkovatelia oznámili odovzdanie nepoužívaných rtg prístrojov na ekologickú likvidáciu.

V hodnotenom roku bolo zaznamenaných viacero prípadov zvýšených dávok ožiarenia vyhodnotených na osobných telových dozimetroch pracovníkov v spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra, vo Fakultnej nemocnici Nitra a FNsP Nové Zámky, ako aj na prstových dozimetroch pracovníkov na pracovisku nukleárnej medicíny IZOTOPCENTRUM s.r.o., Nitra a FNsP Nové Zámky. Tieto prípady boli prešetrované odbornými zástupcami pre radiačnú ochranu uvedených pracovísk, limitné hodnoty efektívnej dávky ani ekvivalentných dávok neboli na žiadnom pracovisku prekročené.

Vo FNsP Nové Zámky bolo v 9 prípadoch zaznamenané prekročenie hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu $H_p(10)$ na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster, z toho v 6 prípadoch išlo o lekárov Oddelenia úrazovej chirurgie, v 2 prípadoch o lekárov Neurologickej kliniky a v jednom prípade o lekára Chirurgickej kliniky. Zvýšené hodnoty ekvivalentných dávok na ruky boli vyhodnotené na prstových dozimetroch 2 lekárov Neurologickej kliniky. Všetky zvýšené dávky ožiarenia prešetril odborný zástupca a vypracoval o nich zápisnice. Ročné limity dávok neboli prekročené u žiadneho pracovníka, najvyššiu efektívnu dávku za rok obdržal lekár Neurologickej kliniky vo výške 10,7 mSv.

V prípade intervenčných kardiochirurgov spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra sú každý mesiac zaznamenané oznámenia poskytovateľa služby osobnej dozimetrie o prekročení hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu $H_p(10)$ na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster. Nakoľko v prípade tejto profesie dávky vyhodnocované nad ochrannou zásterou prekračujú hodnotu 15 mSv za rok, používajú pracovníci v súlade s legislatívnymi požiadavkami súčasne dva osobné telové dozimetre, jeden umiestnený pod ochrannou zásterou a jeden nad ochrannou zásterou. Celková efektívna dávka sa stanovuje z údajov obidvoch dozimetrov. Najviac exponovaný kardiochirurg spoločnosti obdržal v roku 2021 ročnú efektívnu dávku 8,23 mSv.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra boli v roku 2021 najviac exponovaní pracovníci gastroenterologickej ambulancie vykonávajúci vyšetrenia ERCP a tiež vybavení dvomi

osobnými telovými dozimetrami, najväčšiu ročnú efektívnu dávku obdržal lekár v hodnote 9,06 mSv. Tri prípady zvýšených dávok boli vyhodnotené aj na osobných telových dozimetrom neurochirurgov, najväčšia ročná efektívna dávka bola 7,28 mSv.

V spoločnosti IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra boli za rok 2021 zaznamenané dva prípady zvýšených dávok na prstovom dozimetri rádionfarmaceutky. Najvyššia vyhodnotená ročná ekvivalentná dávka na ruky u rádionfarmaceutky bola vo výške 111,64 mSv a najvyššia ročná efektívna dávka vo výške 15,03 mSv.

V problematike rizikových prác v riziku ionizujúceho žiarenia boli v troch dozorovaných okresoch - Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce - k 31.12.2021 evidované v rezorte zdravotníctva iba dva subjekty s vyhlásenou rizikovou prácou, a to KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra a IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra. Pre KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., bolo vydané nové rozhodnutie pre pracovisko intervenčnej kardiológie v Nitre, v ktorom okrem profesií, ktoré boli aj minulosti zaradené do rizika 3. kategórie (lekár-intervenčný kardiológ, zdravotná sestra-inštrumentárka), boli do tohto rizika zaradené aj profesie rádiologický technik a manažérka dennej zmeny. Prehodnocovanie rizík na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia vo Fakultnej nemocnici Nitra bolo dočasne pozastavené z dôvodu pandémie Covid-19. Riziková práca vo FNsP Nové Zámky bola aj základe vykonaných meraní, konzultácií a odborných vyjadrení RÚVZ Nitra vyhlásená rozhodnutím RÚVZ Nové Zámky ešte v roku 2020, avšak FNsP Nové Zámky sa voči rozhodnutiu odvolala a ÚVZ SR v odvolacom konaní rozhodnutie v roku 2021 zrušil.

V roku 2021 bolo vykonaných 42 previerok na 66 zdravotníckych pracoviskách, na ktorých sú používané zdroje ionizujúceho žiarenia. Z dôvodu pandemickej situácie neboli pri viacerých uplatnených žiadostiach o vydanie rozhodnutia o registrácii, resp. povolenia používania rtg prístrojov vykonané na pracoviskách fyzické previerky, ale na základe telefonicky zistených skutočností spísané iba interné záznamy a vydané rozhodnutia. V rámci vykonaných previerok boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, pričom išlo napr. o nezabezpečovanie vykonávania skúšok dlhodobej stability zdrojov žiarenia v požadovaných intervaloch, nezabezpečenie odstránenia prekročenia najvyššej prípustnej odchýlky pre hodnotený parameter kvality a nezhodnotenie všetkých potrebných parametrov kvality skiagrafického kompletu, nezabezpečenie alebo nefunkčnosť akustického dorozumievacieho zariadenia umožňujúceho komunikáciu medzi obsluhou a pacientom, nezabezpečenie dostatočnej vizuálnej kontroly snímokovaného pacienta, nefunkčnosť svetelnej signalizácie prevádzky rtg pracoviska, nesprávne používanie osobných telových dozimetrov. V prípade používania zubných rtg prístrojov bolo zistené prežarovanie do okolia stomatologickej ambulancie s rtg prístrojom, používanie nevhodnej stoličky bez opierky hlavy pre snímokovaných pacientov s intraorálnym rtg prístrojom či potreba zabezpečiť neprekročovanie zásahovej úrovne dopadovej kerry pri snímokovaní. Pri previerkach bolo tiež zistené prežarovanie cez dvere CT vyšetrovne, boli konštatované chýbajúce osobné ochranné pracovné prostriedky s požadovaným ekvivalentom olova pre pacientov a sprevádzajúce osoby alebo ich nadmerné opotrebovanie, nevyznačenie druhu a hrúbky použitých prídavných tieniacich vrstiev na pracovisku alebo ich nesprávne vyznačenie, neoznačenie vstupu na pracovisko so zdrojom žiarenia značkou radiačného nebezpečenstva, nevyznačenie rozsahu kontrolovaného pásma, neoznamovanie nadobudnutia, resp. odovzdania zdroja žiarenia do Centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia, nepreškôľovanie pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia odborným zástupcom pre radiačnú ochranu a pod.. Bolo tiež zistené nesprávne zaradenie pracovníkov so zdrojmi

žiarenia do kategórie rizika a v dvoch prípadoch odporúčané zabezpečenie monitorovania ekvivalentných dávok na očné šošovku pracovníkov. Z chýbajúcej prevádzkovej dokumentácie boli najčastejšie konštatované chýbajúce návody na používanie rtg zariadení v slovenskom alebo českom jazyku či nevedenie knihy údržby a opráv vykonaných na rtg prístrojoch. Zistené nedostatky boli jednotlivými prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované.

V rámci plnenia programov a projektov úradov verejného zdravotníctva boli v hodnotenom roku čiastočne spracované údaje o CT vyšetreniach zo všetkých pracovísk počítačovej tomografie v Nitrianskom kraji - vid' nižšie v kapitole 11 "Vyhodnotenie programov a projektov verejného zdravotníctva v oblasti radiačnej ochrany".

V súvislosti s používaním zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve neboli prešetrované žiadne podnety, bol šetrený iba podnet na nedodržovanie protipandemických opatrení.

Pretrvávajúcim závažným problémom je zabezpečenie ekologickej likvidácie rádioaktívneho odpadu – žiariča Cs-137, ktorý je súčasťou nepoužívaného ožarovacieho zariadenia pre externú terapiu gama žiarením Cesioterax 3N skladovaného v priestoroch, ktoré má od Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja v súčasnosti v prenájme spoločnosť Nemocnica AGEL Komárno s.r.o., Komárno. Nakoľko ide podľa RÚVZ Nitra o žiarič neznámeho vlastníka, bol zaradený do programu zberu rádioaktívnych záťaží zo zdravotníckych zariadení na Slovensku. Jeho prevzatie na úložisko rádioaktívneho odpadu by mala zrealizovať v roku 2022 oprávnená organizácia JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane na priemyselných pracoviskách so zdrojmi žiarenia

Röntgenové prístroje v oblasti priemyslu v Nitrianskom kraji používa 15 subjektov (41 rtg prístrojov) a uzavreté žiariče používa v priemysle a stavebníctve 9 subjektov (spolu 51 uzavretých žiaričov). Prehľad o subjektoch a počtoch používaných zdrojov je uvedený v tabuľkovej časti výročnej správy.

V spoločnosti Duslo, a.s. Šaľa boli vymenené 3 ks uzavretých žiaričov používané na technologických zariadeniach vo výrobných častiach spoločnosti ako súčasť hladinomerov, z toho 2 ks Cs-137 a 1 ks Co-60 a tiež boli odovzdané na likvidáciu ďalšie 4 ks uzavretých žiaričov Co-60 z prevádzky DFA. Výmenu a likvidáciu žiaričov zrealizovala spoločnosť HUMA-LAB APEKO, s.r.o., Košice. Z previerky na defektoskopickom pracovisku Duslo, a.s., kde sú používané uzavreté žiariče a technické rtg prístroje, vyplynula potreba odstrániť viaceré nedostatky týkajúce sa potreby zabezpečiť vypracovanie Plánu zaistenia bezpečnosti rádioaktívnych žiaričov, viesť evidenciu o žiaričoch aj na tlačivách štandardné záznamy pre vysokoaktívne žiariče a zabezpečiť účinnejšie nútené odvetranie tmavej komory na mechanické vyvolávanie filmov. Bolo tiež doporučené nahradiť používanie mobilnej olovenej zásteny zosilnením tienenia brány do výrobnéj haly.

Spoločnosť OSRAM, a.s., Nové Zámky oznámila RÚVZ Nitra, že v rámci reorganizácie výrobnéj štruktúry a inštalácie výrobných zariadení prenesených z iných spoločností OSRAM bola prevezená z výrobného závodu v USA do priestorov v Nových Zámkoch linka, na ktorej zostal nedopatrením nainštalovaný ionizátor vzduchu s otvoreným žiaričom Po-210. OSRAM,

a.s. Nové Zámky v minulosti používal na svojich výrobných zariadeniach rovnaký typ rádionuklidových ionizátorov vzduchu, ich používanie bolo ukončené v roku 2010. Situácia bolo následne preverená pracovníkmi RÚVZ Nitra a bolo nariadené neodkladne odovzdať otvorený žiarič Po-210 na likvidáciu ako rádioaktívny odpad subjektu, ktorý má na túto činnosť povolenie. So súhlasom americkej strany bol žiarič v mesiaci november 2021 odovzdaný oprávnenej organizácii JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice.

V spoločnosti Monarflex s.r.o., Štúrovo boli v priebehu roka 2021 vymenené obidva uzavreté žiariče Kr-85, ktoré sú ako súčasť hrúbkomerov nainštalované na výrobnéj linke v prevádzkovej hale spoločnosti.

Spoločnosť TSP - TESTSERVIS s.r.o., Trnava používajúca zdroje ionizujúceho žiarenia na nedeštruktívnu defektoskopiu na stálom defektoskopickom pracovisku v Mochovciach a na dočasných pracoviskách na celom území Slovenskej republiky ukončila činnosti v oblasti nedeštruktívneho skúšania materiálov a odovzdala všetky uzavreté žiariče a vyradené technické rtg prístroje na likvidáciu, resp. dva technické rtg prístroje predala spoločnosti VÚZ – Výskumný ústav zvaračský, z.z.p.o., Bratislava.

Organizácia TESSGAL, s.r.o., Vrábľa začala požívať nový celookrytovaný röntgenfluorescenčný spektrometer, pričom ide o oznamovanú činnosť vedúcu k ožiareniu.

Pre Heineken Slovensko, a.s., Hurbanovo bolo v roku 2021 vydané rozhodnutie o registrácii používania 3 technických rtg zariadení ako súčasti hladinomerov na výrobných linkách, ktoré nahradilo dovtedy platné rozhodnutie. Spoločnosť vymenila v priebehu roka jedno technické rtg zariadenie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť registrácie a jedno technické rtg zariadenie, na ktoré sa vzťahuje oznamovacia povinnosť.

V priebehu hodnoteného roka nebola u prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia na priemyselných pracoviskách zaznamenaná žiadna radiačná mimoriadna udalosť. V rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany boli zisťované iba menej závažné nedostatky, ktoré boli následne prevádzkovateľmi odstraňované.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane v pôdohospodárstve a na veterinárnych pracoviskách so zdrojmi žiarenia

RÚVZ Nitra eviduje v Nitrianskom kraji 24 veterinárnych lekárov, ktorí používajú 25 röntgenových prístrojov. Jeden prevádzkovateľ používa okrem klasického veterinárneho rtg prístroja aj zubný veterinárny rtg prístroj.

V roku 2021 začali používať veterinárne rtg prístroje tri fyzické osoby-podnikatelia - jedna v Zlatých Moravciach a dve v Nových Zámkoch, pričom jeden prevádzkovateľ používa rtg prístroj aj na dočasných pracoviskách v rámci celého územia Slovenskej republiky.

Pri používaní veterinárnych rtg prístrojov došlo v prípade jedného subjektu v Nitre k zmene fyzickej osoby na právnickú osobu a v prípade jednej fyzickej osoby k presťahovaniu veterinárnej ambulancie do inej obce v rámci Levického okresu a k zmene na právnickú osobu.

Všetkým bolo vydané rozhodnutie o registrácii používania rtg prístrojov.

Jeden prevádzkovateľ v Nových Zámkoch ukončil používanie veterinárneho rtg prístroja.

Previerky podmienok používania rtg prístrojov vo veterinárnej praxi boli vykonané u 5 prevádzkovateľov. Pri kontrolách boli uložené opatrenia týkajúce sa potreby zabezpečenia

osobných ochranných prostriedkov, oznamovania evidovaných údajov do Centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia, označenia vstupov na rtg pracovisko výstražnou značkou radiačného nebezpečenstva, vyznačenia druhu a hrúbky prídavných tieniacich vrstiev na rtg pracovisku a zabezpečenia návodu na používanie rtg prístroja. V dvoch prípadoch vykonávania snímkovania aj iným veterinárnym lekárom ako tým, ktorý je držiteľom rozhodnutia o registrácii používania rtg prístroja, sa požadovalo uzavretie písomnej dohody o používaní rtg prístroja.

V rezorte pôdohospodárstva používa v Nitrianskom kraji otvorené žiariče a skladuje inštitucionálny rádioaktívny odpad Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín – Veterinárny a potravinový ústav Bratislava na pracovisku Referenčné laboratórium environmentálnej rádioaktivity Nitra v priestoroch Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Na predmetnom pracovisku bolo v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany skontrolované odstránenie nedostatkov z predchádzajúcej previerky v roku 2018 a boli uložené opatrenia týkajúce sa potreby uplatniť na RÚVZ Nitra žiadosť o vydanie rozhodnutia o registrácii poskytovania služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany – stanovovania obsahu rádionuklidov v zložkách životného prostredia, v potravinovom reťazci a v iných materiáloch a predmetoch na účely hodnotenia ožiarenia osôb a regulácie spotreby potravín, ďalej potreby zabezpečenia likvidácie zostávajúceho inštitucionálneho rádioaktívneho odpadu a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov cestou oprávnenej organizácie a zabezpečenia aktualizácie prevádzkovej dokumentácie pracoviska so zdrojmi ionizujúceho žiarenia podľa požiadaviek súčasnej legislatívy v oblasti radiačnej ochrany.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách so zdrojmi žiarenia v školstve a na vedeckovýskumných pracoviskách so zdrojmi žiarenia

RÚVZ Nitra aktuálne eviduje v Nitrianskom kraji iba dva subjekty v uvedených oblastiach, ktoré sú držiteľmi zdrojov ionizujúceho žiarenia. Ide o Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre, ktorá na Gemologickom ústave používa prenosný röntgenfluorescenčný analyzátor na určovanie druhu a obsahu kovov v zliatinách, mineráloch a neznámych materiáloch a Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre, ktorá v Ústave biotechnológie skladuje v súčasnosti už nepoužívané otvorené žiariče a inštitucionálny rádioaktívny odpad. V roku 2018 bolo SPU v Nitre uložené opatrenie týkajúce sa nutnosti odovzdania nepoužívaných rádioaktívnych látok na likvidáciu cestou oprávnenej organizácie. Doposiaľ bola časť rádioaktívnej záťaže na dva krát prevzatá na likvidáciu spoločnosťou JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice, zabezpečenie likvidácie ostatného odpadu je v štádiu riešenia. Predpokladá sa jeho zaradenie do programu zberu rádioaktívnych záťaží, ktorý bol rozšírený zo zdravotníckych zariadení aj na vedecké a výskumné pracoviská, školstvo a priemysel.

Výkon dozoru v radiačnej ochrane na ostatných pracoviskách so zdrojmi žiarenia

Dve spoločnosti zaoberajúce sa zberom a spracovaním kovového šrotu, s prevádzkami vo Vrábľoch a v Šuranoch, nadobudli v roku 2021 prenosné röntgenfluorescenčné analyzátory. Stolný röntgenfluorescenčný analyzátor na nedeštruktívne skúšanie obsahu drahých kovov vo výrobkoch zo zliatin drahých kovov nadobudla aj jedna rozpočtová organizácia pre svoju

expozitúru v Leviciach. Všetkých organizáciám boli vydané potvrdenia o zaevidovaní oznamovanej činnosti.

Na základe žiadosti ÚVZ SR o súčinnosť bola aj za účasti pracovníkov RÚVZ Banská Bystrica vykonaná kontrola podmienok zabezpečenia napĺňania požiadaviek radiačnej ochrany pri činnosti v prostredí s prírodným ionizujúcim žiarením v spoločnosti Termálne kúpalisko Podhájska, s.r.o. Na kúpalisku v obci Podhájska sa využíva geotermálna voda z vrtu. Pri previerke boli odobraté vzorky vody za účelom ich laboratórneho rozboru na stanovenie rádiologických ukazovateľov. V potrubiach, ktorými preteká termálna voda a pri výmenníkoch tepla sa kumulujú mineralizované usadeniny, v ktorých je zvýšený výskyt prírodných rádioaktívnych látok a gamaspektrometrickou analýzou vykonanou na mieste bol v inkruste identifikovaný rádionuklid Ra-226.

V súvislosti so široko medializovanou témou výskytu rádioaktívnych prvkov v termálnej vode kúpaliska bola záležitosť prekonzultovaná so zástupcami spoločnosti, pričom bolo konštatované, že prítomnosť prírodných rádionuklidov v termálnych vodách je prirodzená a pre návštevníkov kúpaliska nepredstavuje zvýšené ohrozenie ich zdravia. Pre výskyt rádioaktívnych prvkov v podzemnej geotermálnej vode nie sú v legislatíve stanovené limitné hodnoty. Na základe vykonaných meraní a laboratórnych analýz bolo tiež konštatované, že nie je predpoklad prekročenia efektívnej dávky 6 mSv za kalendárny rok počas pobytu pracovníkov na pracovisku.

Posudková činnosť, vydávanie rozhodnutí o registrácii a vydávanie povolení na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu a na služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany, vydávanie potvrdení o vykonávaní oznamovaných činností so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

Podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z. z. boli vydané 3 povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu, podľa § 31 tohto zákona 6 zmien povolení a 1 zrušenie povolenia, podľa § 25 zákona 22 rozhodnutí o registrácii činnosti vedúcej k ožiareniu a podľa § 27 zákona 10 zmien registrácií. Z dôvodu neúplného podania, ktoré nemalo všetky náležitosti podľa zákona č. 87/2018 Z. z., bolo v 5 prípadoch prerušené správne konanie.

V posudkovej činnosti bolo vydané jedno záväzné stanovisko k zmene účelu užívania stavby a jedno rozhodnutie o vyhlásení rizikovej práce na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

Nakoľko zákon č. 87/2018 Z. z. neukladá pre orgány radiačnej ochrany kompetencie sa v rámci posudkovej činnosti vyjadrovať k projektom zámerov zriadenia zdravotníckych rádiodiagnostických pracovísk formou rozhodnutia, boli takéto žiadosti v 3 prípadoch riešené formou vydania odborného stanoviska.

V prípade služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany nevydal RÚVZ Nitra v roku 2021 žiadne rozhodnutie o registrácii (§ 25 a 27 zákona č. 87/2018 Z. z.).

Bolo vydaných 7 potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z. z.

6. Vedenie evidencie a spracovaný prehľad o prevádzkovateľoch zdrojov žiarenia, o oznámených, registrovaných a povolených zdrojov žiarenia a o poskytovateľoch služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany

Oddelenie radiačnej ochrany vedie evidenciu o jednotlivých prevádzkovateľoch zdrojov ionizujúceho žiarenia a o všetkých používaných a nepoužívaných zdrojoch ionizujúceho žiarenia podliehajúcich oznamovacej povinnosti, registrácii alebo povoleniu v Nitrianskom kraji. Evidencia je vedená elektronicky podľa jednotlivých okresov kraja.

RÚVZ Nitra evidoval k 31.12.2021 v spádovej oblasti Nitrianskeho kraja spolu 228 fyzických a právnických osôb, ktoré sú držiteľmi celkom 396 používaných rtg prístrojov, 3 používaných lineárnych urýchľovačov, 65 používaných uzavretých žiaričov, resp. nakladajú s otvorenými žiaričmi. Niektoré subjekty prevádzkujú viacej druhov zdrojov ionizujúceho žiarenia, resp. na viacerých prevádzkach v rámci Nitrianskeho kraja. Nepoužívaným uzavretým žiaričom bez platného osvedčenia je vyššie uvedený žiarič Cs-137, ktorý je súčasťou nepoužívaného ožarovacieho zariadenia pre externú terapiu gama žiarením skladovaného v zdravotníckom zariadení v Komárne. Podrobnejší prehľad o zdrojoch ionizujúceho žiarenia v Nitrianskom kraji je uvedený v tabuľkovej časti výročnej správy.

RÚVZ Nitra má od 01.04.2018 tiež kompetencie na vydávanie rozhodnutí na vykonávanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany, doposiaľ však nebolo vydané žiadne takéto rozhodnutie.

V rámci štátneho dozoru a konzultácií sú prevádzkovatelia zdrojov žiarenia upozorňovaní na povinnosť oznamovať evidované údaje do Centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktorý je vedený na ÚVZ SR.

7. Zhodnotenie radiačnej záťaže pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

- **Centrálny register dávok a vyhodnotenie radiačnej záťaže pracovníkov so zdrojmi žiarenia v jednotlivých oblastiach vykonávania činností vedúcich k ožiareniu**
- **prekročenia prípustných limitov ožiarenia pre pracovníkov na pracoviskách so zdrojmi žiarenia a výsledky ich prešetrenia**

V hodnotenom roku bolo zaznamenaných viacero prípadov zvýšených dávok ožiarenia vyhodnotených na osobných telových dozimetroch pracovníkov, pričom išlo výlučne o zdravotníckych pracovníkov. Tieto prípady boli prešetrované odbornými zástupcami pre radiačnú ochranu jednotlivých organizácií, limitné hodnoty efektívnej dávky ani ekvivalentných dávok neboli na žiadnom pracovisku prekročené.

Ako je uvedené už vyššie, vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou Nové Zámky bolo v 9 prípadoch zaznamenané prekročenie hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu $H_p(10)$ na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster, z toho v 6 prípadoch išlo o lekárov Oddelenia úrazovej chirurgie, v 2 prípadoch o lekárov Neurologickej kliniky a v jednom prípade o lekára Chirurgickej kliniky. Zvýšené hodnoty ekvivalentných dávok na ruky boli vyhodnotené na prstových dozimetroch 2 lekárov Neurologickej kliniky. Všetky zvýšené dávky ožiarenia prešetril odborný zástupca a vypracoval o nich zápisnice. Ročné limity dávok neboli prekročené u žiadneho pracovníka, najvyššiu efektívnu dávku za rok obdržal lekár Neurologickej kliniky vo výške 10,7 mSv.

V prípade intervenčných kardiochirurgov spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra sú každý mesiac zaznamenané oznámenia poskytovateľa služby osobnej dozimetrie o prekročení hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu $H_p(10)$ na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster. Nakoľko v prípade tejto

profesie dávky vyhodnocované nad ochrannou zásterou prekračujú hodnotu 15 mSv za rok, používajú pracovníci v súlade s legislatívnymi požiadavkami súčasne dva osobné telové dozimetre, jeden umiestnený pod ochrannou zásterou a jeden nad ochrannou zásterou. Celková efektívna dávka sa stanovuje z údajov oboch dozimetrov. Najviac exponovaný kardiochirurg spoločnosti obdržal v roku 2021 ročnú efektívnu dávku 8,23 mSv.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra boli v roku 2021 najviac exponovaní pracovníci gastroenterologickej ambulancie vykonávajúci vyšetrenia ERCP a tiež vybavení dvomi osobnými telovými dozimetrami, najväčšiu ročnú efektívnu dávku obdržal lekár v hodnote 9,06 mSv. Tri prípady zvýšených dávok boli vyhodnotené aj na osobných telových dozimetrov neurochirurgov, najväčšia ročná efektívna dávka bola 7,28 mSv.

V spoločnosti IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra boli za rok 2021 zaznamenané dva prípady zvýšených dávok na prstovom dozimetri rádofarmaceutky. Najvyššia vyhodnotená ročná ekvivalentná dávka na ruky u rádofarmaceutky bola vo výške 111,64 mSv a najvyššia ročná efektívna dávka vo výške 15,03 mSv.

Radiačná záťaž ostatných pracovníkov so zdrojmi žiarenia v rezorte zdravotníctva ako aj v iných rezortoch v Nitrianskom kraji je nižšia.

Pracovníci so zdrojmi ionizujúceho žiarenia sú prevádzkovateľmi pracovísk zaradení do kategórie A alebo B a od toho sa odvíjajú aj povinnosti zamestnávateľov spojené so zabezpečením osobnej dozimetrie. Uvedené je kontrolované pri každej previerke vykonanej v rámci štátneho dozoru.

Riziková práca kategórie 3 z titulu rizikového faktora ionizujúce žiarenie je v Nitrianskom kraji vyhlásená iba na defektoskopických pracoviskách v okresoch Levice a Šaľa, na pracovisku nukleárnej medicíny v Nitre a na pracovisku intervenčnej kardiológie v Nitre, v prípade ktorého bolo rozhodnutie v roku 2021 aktualizované. Prehodnocovanie rizikovosti prác bolo dočasne pozastavené z dôvodu pandémie Covid-19.

Celoslovenská evidencia dávok dozimetricky sledovaných pracovníkov je vedená v Centrálnom registri dávok na ÚVZ SR.

8. Mimoriadne radiačne situácie, nehody a havárie, havarijná pripravenosť

- **mimoriadne radiačné situácie, nehody a havárie na pracoviskách so zdrojmi žiarenia, zhodnotenie expozície zamestnancov, príčiny vzniku a návrhy nápravných opatrení**
- **nálezy rádioaktívnych materiálov neznámeho pôvodu**

V priebehu roka RÚVZ Nitra prešetroval jeden nález rádioaktívneho materiálu v zberni kovového šrotu. Šetrenie bolo vykonané dňa 30.11.2021 v zberni kovového šrotu v Zlatých Moravciach. Podozrivý nález oznámil majiteľ prevádzky, ktorý pri rutinej dozimetrickej kontrole zistil zvýšenú radiačnú úroveň na kovovom odpade. Pracovníci RÚVZ Nitra potvrdili rádioaktivitu materiálu (dávkový príkon gama žiarenia na povrchu predmetu max. 28,0 μ Sv/h) a pomocou prenosného spektrometra identifikovali prítomnosť rádionuklidu Co-60. Išlo o súčiastku z vyradeného poľnohospodárskeho stroja kombinátora, v zberni prestrihnutú strojom na dve časti. Na prevádzke sa s rádioaktívnym materiálom manipulovalo iba minimálne, ožiarenie pracovníkov bolo pritom zanedbateľné. O náleze bol neodkladne informovaný ÚVZ SR a Oddelenie environmentálnej kriminality Prezídia policajného zboru SR v Bratislave. Bola uplatnená výzva oprávnenej organizácii na zber a uloženie

rádioaktívneho materiálu JAVYS, a.s. Jaslovské Bohunice, ktorá v ten istý deň materiál po jeho premeraní a zvážení prevzala na spracovanie a bezpečné uloženie na úložisko ZRAM a IRAO pri Mochoviach.

Cielené vyhľadávanie súčiastok kombinátorov kontaminovaných rádioaktívnym kobaltom bolo v poľnohospodárskych podnikoch na Slovensku vykonávané koncom 90-tych rokov v rámci plnenia mimoriadnej úlohy MZ SR - hlavného hygienika SR, napriek tomu sa však sporadicky stále vyskytujú prípady ich nálezov.

V jednom prípade bolo na podnet občana vykonané dozimetrické meranie osobného predmetu - prsteňa z dôvodu podozrenia na jeho rádioaktivitu, ktoré sa však nepotvrdilo.

Ako je uvedené aj vyššie v kapitole 5, v časti „Výkon dozoru v radiačnej ochrane na priemyselných pracoviskách so zdrojmi žiarenia“, do spoločnosť OSRAM, a.s., Nové Zámky bola z výrobného závodu v USA prevezená výrobná linka, na ktorej zostal nedopatrením nainštalovaný ionizátor vzduchu s otvoreným žiaričom Po-210 s relatívne nízkou aktivitou. So súhlasom americkej strany bol rádioaktívny žiarič neodkladne odovzdaný oprávnenej organizácii JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice na jeho ekologické uloženie.

RÚVZ Nitra participoval na „Súčinnostnom cvičení EMO 2021“ – simulácie jadrovej havárie v Atómovej elektrárni Mochovce, ktoré sa konalo dňa 20.10.2021. RÚVZ Nitra plnil úlohy z Príkazu Okresného úradu Nitra na plnenie úloh v rámci záchranných prác ako aj špecifické úlohy vyplývajúce zo zákona č. 87/2018 Z. z. V rámci svojho zastúpenia v Krízovom štábe Okresného úradu Nitra poskytoval odborné poradenstvo pre rozhodovanie krízového štábu pri prijímaní neodkladných opatrení na ochranu obyvateľstva podľa návrhov opatrení z Atómovej elektrárne Mochovce a Úradu jadrového dozoru SR – použitie jódovej profylaxie, ukrytie, evakuáciu a režimové opatrenia v obciach v 5 km pásme v okolí EMO a v určených sektoroch ochranného pásma. RÚVZ Nitra ako zložka radiačnej monitorovacej siete vykonával monitorovanie v núdzovej situácii a bol nápomocný pri poskytovaní informácií o spôsobe ochrany, opatreniach a rizikách spojených s únikom rádioaktívnych látok z jadrového zariadenia. V rámci cvičenia bolo dohodnuté, že z dôvodu pandemickej situácie bude príjem rádioaktívne kontaminovaného pacienta do Fakultnej nemocnice Nitra precvičený v náhradnom termíne v lete 2022. Pri príprave cvičenia sa pracovníci oddelenia zúčastnili prípravných pracovných stretnutí, uplatnili svoje pripomienky k návrhu scenáru cvičenia, vydali jedno odborné stanovisko pre KCHL Nitra a vypracovali správu o hodnotení cvičenia pre Okresný úrad Nitra.

Pri reálnej radiačnej havárii by RÚVZ Nitra na pokyn Ústredia radiačnej monitorovacej siete v rámci svojich personálnych a technických možností vykonával stacionárne alebo mobilné monitorovanie dávkového príkonu gama žiarenia vo vzduchu na určenej trase, odber určených vzoriek, prípadne by sa podieľal na dozimetrii a hodnotení veľkosti obdržaných dávok pri dekontaminačných linkách alebo v zdravotníckych zariadeniach.

9. Sankčné opatrenia a uložené sankcie

- **začaté správne konania za porušenie ustanovení zákona č. 87/2018 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov, počet uložených pokút a ich výška**

Oddelenie radiačnej ochrany neuložilo v roku 2021 žiadne sankčné opatrenie.

Celkovo bolo v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany vykonaných 56 previerok na 88 pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci týchto previerok boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Nedostatky sú prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované, čo je zo strany RÚVZ Nitra priebežne kontrolované.

10. Laboratórna a analytická činnosť odboru

- **ťažiskové úlohy, druh a cieľ činnosti, prehľad laboratórnej a analytickej činnosti,**
- **medzilaboratórne porovnávacie merania, vyhodnotenie úspešnosti,**
- **novozavedené laboratórne metodiky,**
- **činnosť v rámci radiačnej monitorovacej siete,**
- **analýza rádioaktivity jednotlivých zložiek životného prostredia,**
- **zhodnotenie veľkosti ožiarenia a individuálnych dávok obyvateľov Slovenskej republiky z prírodných zdrojov žiarenia**

Na RÚVZ Nitra nie je zriadené laboratórium na hodnotenie rádiologických ukazovateľov. Ako zložka radiačnej monitorovacej siete nebol RÚVZ Nitra v hodnotenom období vyzvaný Ústredím RMS na vykonávanie monitorovania v životnom prostredí ani na odber vzoriek a nezúčastnil sa žiadneho cvičenia RMS, nakoľko takéto cvičenie nebolo organizované. Celá činnosť oddelenia bola v roku 2021 výrazne ovplyvnená mimoriadnou celospoločenskou situáciou z dôvodu pandémie ochorenia Covid-19.

V oblasti hodnotenia rádiologických ukazovateľov kvality vody boli v minulosti vo viacerých prípadoch zaznamenané prekročenia indikačnej hodnoty celkovej objemovej aktivity alfa v pitnej vode, pričom jednotliví prevádzkovatelia boli oboznamovaní s ďalším postupom pri vykonávaní nápravných opatrení. Vo všetkých evidovaných prípadoch bolo toto prekročenie spôsobené prítomnosťou izotopov prírodného pôvodu Ra-226, U-238 a U-234. Ani v jednom prípade nebolo zaznamenané prekročenie medznej hodnoty konkrétneho rádionuklidu a ani 20 % jeho medznej hodnoty. V roku 2021 pribudli nové odberné miesta, v ktorých bolo zaznamenané prekročenie indikačnej hodnoty celkovej objemovej aktivity alfa v obci Ladice a na farme v obci Cabaj - Čápor.

Bol prekonzultovaný zámer Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Nitra zriadiť v Nitre laboratórium na stanovovanie hodnôt rádiologických ukazovateľov kvality pitnej vody.

Radiačnú záťaž obyvateľstva Nitrianskeho kraja z konzumácie vody možno hodnotiť ako vyhovujúcu, v minulosti nemuseli byť prijaté opatrenia na technologickú úpravu vody, obmedzenie alebo zákaz využívania vodného zdroja.

V oblasti radónovej problematiky bolo pre Oddelenie hygieny životného prostredia RÚVZ Nitra poskytnuté odborné vyjadrenie ku kolaudácii stavby bytového domu vo Vrábľoch, kde bolo radónovým prieskumom pred začatím výstavby zistené prekročenie smernej hodnoty pre vykonanie opatrení proti prenikaniu radónu z podlažia a boli vykonané stavebné opatrenia na obmedzenie ožiarenia z radónu v predmetnej novostavbe.

RÚVZ Nitra sa podieľal na pilotnom projekte hodnotenia radiačnej záťaže obyvateľov z radónu v pobytočných priestoroch v rámci projektu RER 9153 Medzinárodnej agentúry pre

atómovú energiu so sídlom vo Viedni, keď do 24 rodinných domov vybraných podľa vopred špecifikovaných požiadaviek v okresoch Topoľčany, Levice a Komárno (nájdenných v spolupráci s príslušnými RÚVZ, obecnými úradmi a mestskými úradmi) boli umiestnené stopové detektory na meranie objemovej aktivity radónu v ovzduší. Detektory boli umiestnené v každom dome do dvoch miestností a na tak dlho, aby bolo meraním pokryté vykurovacie aj nevykurovacie obdobie. Po asi 6 mesiacoch boli detektory vymenené v júni 2021 za nové a v decembri 2021 definitívne zozbierané. Do všetkých 24 domov boli umiestnené aj termoluminiscenčné dozimetre na meranie veľkosti gama žiarenia. S obyvateľmi domov boli vyplňované sprievodné dotazníky, čo umožní exaktnejšie spracovanie údajov získaných meraním. Výsledky pilotného radónového prieskumu by mali byť známe do konca marca 2022.

Na vyžiadanie RÚVZ Banská Bystrica boli zaslané pripomienky k návrhu Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky. Plošný radónový prieskum v Slovenskej republike by mal byť realizovaný v súlade s týmto plánom, prvá etapa rozmiestňovania detektorov na prieskum radónu vo vnútornom ovzduší budov je plánovaná na máj 2023.

11. Vyhodnotenie programov a projektov verejného zdravotníctva v oblasti radiačnej ochrany

V rámci úloh odboru radiačnej ochrany pokračovalo Oddelenie radiačnej ochrany RÚVZ Nitra v roku 2021 kontinuálne v nasledujúcej úlohe, ktorá začala v roku 2019:

Úloha č. 5.1 „Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov z lekárskeho ožiarenia.“

Hlavným cieľom úlohy je zhodnotiť veľkosť individuálnych dávok pacientov pri vybraných typoch rádiologických vyšetrení, vyhodnotiť kolektívne dávky obyvateľov z vybraných typov rádiologických vyšetrení vykonávaných v Slovenskej republike a posúdiť súlad dávok s národnými diagnostickými referenčnými úrovňami, ktoré sú definované v opatrení MZ SR č. S02933-2018-OL z 19.03.2018.

Ešte v roku 2020 bol vykonaný zber údajov o vyšetreniach zo všetkých pracovísk počítačovej tomografie v Nitrianskom kraji. Ide o 8 prevádzkovateľov, ktorí používajú spolu 10 CT prístrojov. V prípade dvoch subjektov, ktoré nemajú zavedený elektronický systém zaznamenávania údajov, sa zber dát uskutočňoval za obdobie troch mesiacov - od 20.09.2019 do 20.12.2019, v prípade jedného subjektu, u ktorého došlo v priebehu roka 2019 k výmene CT prístroja, údaje od 20.08.2019 do 31.12.2019 a u ostatných subjektov za celý rok 2019. Podľa vypracovanej metodiky bola spočítaná pre každé CT vyšetrenie celková efektívna dávka, ktorou bol pacient exponovaný a súbory boli zaslané gestorovi úlohy na ÚVZ SR, ktorý zabezpečuje finálne spracovanie údajov za Slovensko.

V roku 2021 pokračoval RÚVZ v Nitre v štatistickom spracovávaní údajov za Nitriansky kraj. Spracovanie jednotlivých dátových súborov pozostávalo z výpočtu hodnôt efektívnych dávok pre jednotlivé CT vyšetrenia a separácie údajov podľa vyšetřovaných oblastí tela. Pri výpočte efektívnych dávok bolo potrebné správne priradiť konverzné koeficienty pre prepočet hodnôt DLP, ktoré boli získané z CT prístrojov, na efektívnu dávku podľa veku pacientov a vyšetřovaných oblastí tela. Niektoré CT vyšetřenia pozostávali z viacerých snímacích

sekvencií s vlastnou hodnotou DLP a bolo potrebné výsledné hodnoty efektívnych dávok z jednotlivých sekvencií sčítať, aby sme získali hodnotu celkovej efektívnej dávky pre celé vyšetrenie. Na tento účel bol použitý algoritmus, ktorý identifikoval sekvencie patriace pod jedno CT vyšetrenie a vypočítal sumárnu efektívnu dávku vyšetrenia. Následne boli dáta rozdeľované podľa snímaných oblastí.

Celý súbor vypočítaných hodnôt efektívnych dávok získaných z údajov z celého Nitrianskeho kraja za rok 2019 sme podrobili analýze metódami deskriptívnej (opisnej) štatistiky, aby sme získali prehľad o základných parametroch a zložení základného súboru efektívnych dávok, ktorý sme mali k dispozícii.

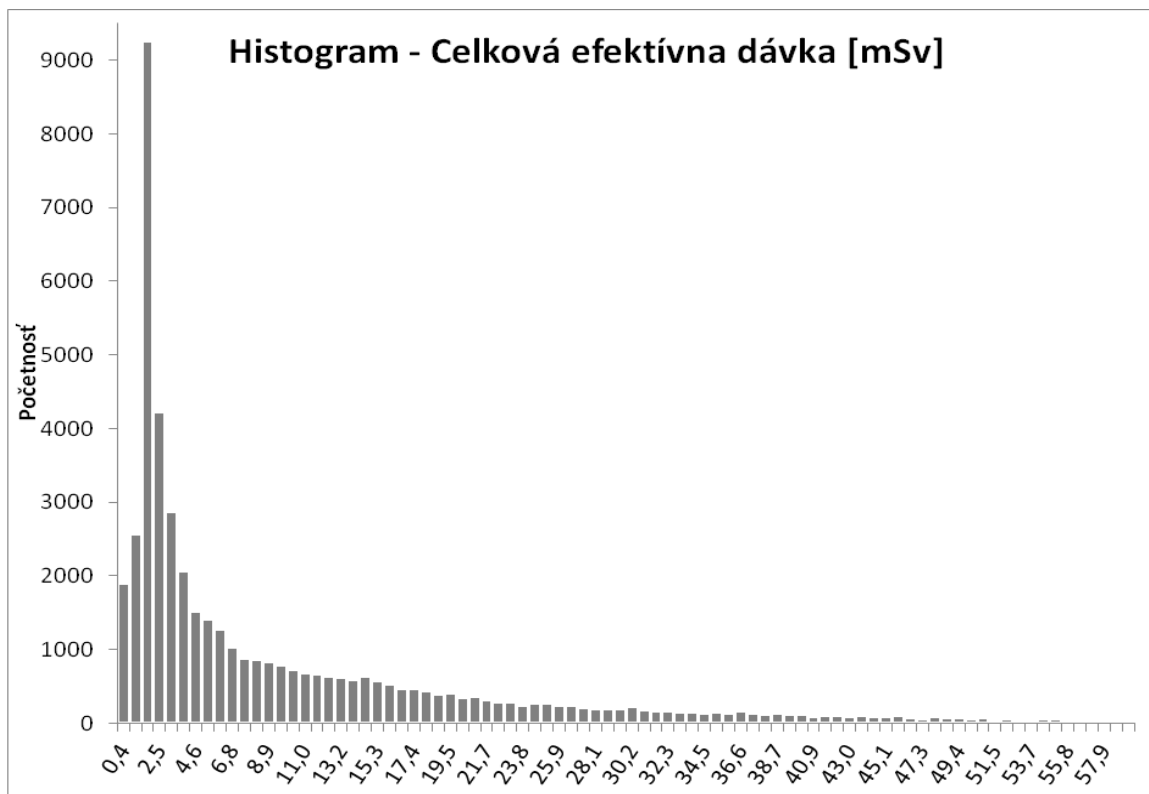
Tabuľka č. 1: Opisné charakteristiky súboru dát efektívnych dávok [mSv] z CT vyšetrení v Nitrianskom kraji za rok 2019

Počet	48002	Minimum	0,00024
Aritmetický priemer	11,14834766	Maximum	192,249
Medián	4,774595	Q1 (1.kvartil, 25. percentil)	1,89231
Geometrický priemer	5,047444	Q3 (3.kvartil, 75. percentil)	14,81025
Štandardná chyba priemeru	0,066812778	Súčet	535 165,28

Z tabuľky č. 1 je možné vidieť, že aritmetický priemer všetkých efektívnych dávok sa od mediánu líši viac ako dvojnásobne. Podľa kvartilov Q1 a Q3 je možné vidieť, že pri 50 % všetkých vyšetrení nadobúdajú efektívne dávky hodnoty od 1,89 mSv do 14,81 mSv. Medián túto skupinu dát ďalej rozdeľuje na dve rovnako početné skupiny, a teda 50% všetkých efektívnych dávok nadobúda hodnoty do 4,77 mSv.

Dátový súbor je asymetrický a tvorený väčším počtom vyšetrení s menšími efektívnymi dávkami ako priemer a menším počtom vyšetrení s väčšími efektívnymi dávkami ako priemer. Táto skutočnosť je presnejšie zobrazená na grafe č. 1, na ktorom sú porovnávané početnosti CT vyšetrení, pri ktorých efektívna dávka dosiahla hodnotu v určitom intervale.

Graf č. 1: Rozdelenie početnosti efektívnych dávok z CT vyšetrení v Nitrianskom kraji za rok 2019 po hodnotu efektívnej dávky 60 mSv

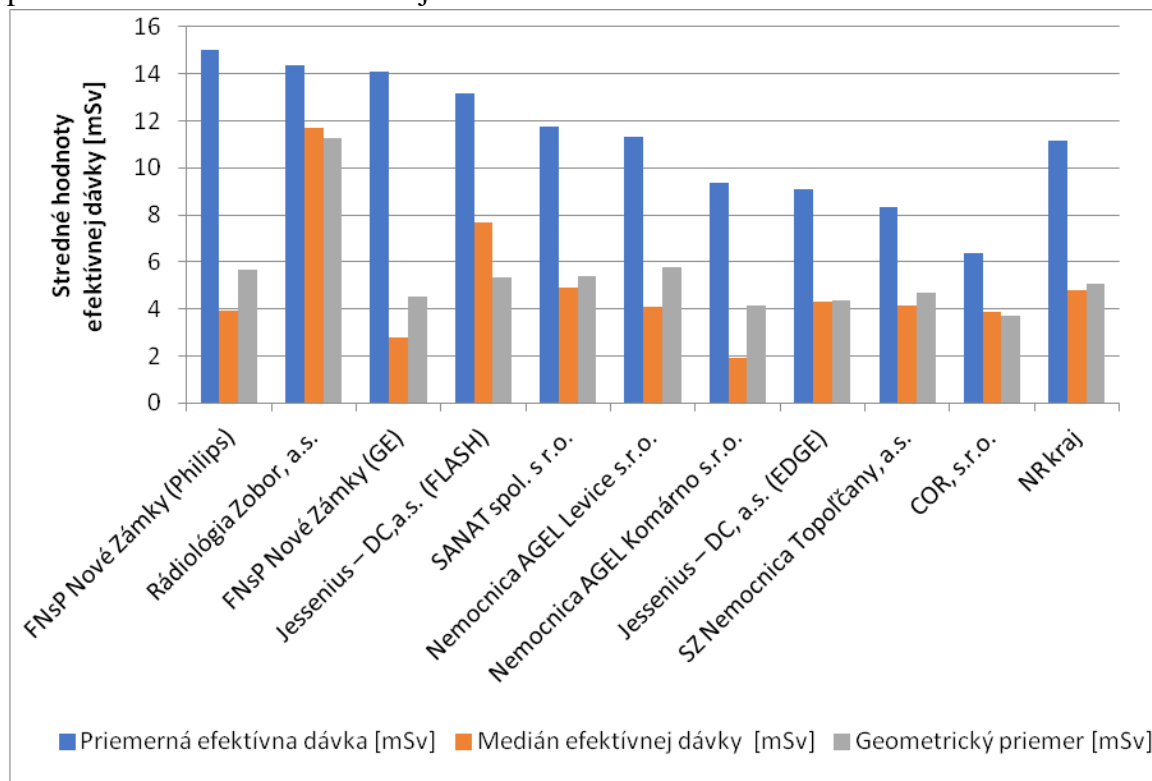
Samotná hodnota aritmetického priemeru efektívnych dávok uvedená v tabuľke č. 1 neposkytuje dostatočné informácie o charaktere a zložení dátového súboru, pretože je ovplyvnená extrémnymi hodnotami efektívnych dávok v základnom súbore. Vhodnejšou alternatívou pre vyjadrenie centrálnej hodnoty log-normálneho rozdelenia je geometrický priemer, ktorý je v našom prípade rovný 5,047 mSv. Inými slovami, môžeme predpokladať, že náhodný pacient podrobený náhodnému CT vyšetreniu dostane s väčšou pravdepodobnosťou efektívnu dávku v hodnote geometrického priemeru ako v hodnote aritmetického. Kolektívna dávka zo všetkých CT vyšetrení, z ktorých sme mali k dispozícii údaje bola 535 165,28 mSv; predpokladanú kolektívnu dávku z CT vyšetrení vykonaných v Nitrianskom kraji za celý kalendárny rok 2019 môžeme extrapoláciou približne určiť na 637 685,5 mSv. Podľa údajov o počte obyvateľov Nitrianskeho kraja v roku 2019, ktorý bol 674 306, je možné stanoviť priemernú efektívnu dávku z CT vyšetrení na jedného obyvateľa kraja na hodnotu 0,946 mSv. Pre porovnanie sa dávková záťaž obyvateľstva z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia na území Slovenska odhaduje asi na úrovni 2,4 mSv za rok.

Pri samostatnej analýze údajov získaných z jednotlivých CT pracovísk sme získali základné opisné charakteristiky pre jednotlivé dátové súbory z každého pracoviska (tabuľka č. 2). Niektoré CT pracoviská sa od seba výrazne líšia počtom vykonaných vyšetrení za obdobie zberu dát (rok 2019, 3 alebo 4 mesiace), čo súvisí aj s mierou ich vplyvu na charakter základného súboru opísaného vyššie. Rozdiely medzi CT pracoviskami sú aj v centrálnych hodnotách, kde aritmetický priemer nadobúda hodnoty od 6,35 mSv do 15,03 mSv, geometrický priemer od 3,71 mSv do 11,25 mSv a medián od 1,92 mSv do 11,7 mSv, pričom rozdelenia početností efektívnych dávok majú aj pre dátové súbory z jednotlivých CT pracovísk tvar log-normálneho rozdelenia. Porovnanie jednotlivých centrálnych hodnôt medzi CT pracoviskami a aj so základným súborom z celého Nitrianskeho kraja je na grafe č. 2.

Tabuľka č. 2: Sumárne počty CT vyšetrení a stredné hodnoty efektívnych dávok z jednotlivých CT pracovísk v Nitrianskom kraji za rok 2019

Typ CT prístroja (pracovisko)	Okres	Počet vyšetrení	Priemerná efektívna dávka [mSv]	Geometrický priemer [mSv]	Medián (Q1 - Q3) [mSv]
Siemens Somatom Definition EDGE (Jessenius – DC, a.s.)	Nitra	13 174	9,06	4,36	4,31 (1,77 - 11,78)
Siemens Somatom Definition FLASH (Jessenius – DC, a.s.)	Nitra	7 752	13,18	5,34	7,65 (2,91 - 19,26)
Siemens SOMATOM Perspective (Rádiológia Zobor, a.s.)	Nitra	2 818	14,37	11,25	11,70 (7,23 - 18,32)
PHILIPS Brilliance iCT 256 (FNsP Nové Zámky)	Nové Zámky	7 842	15,03	5,68	3,93 (1,78 - 24,43)
GE LightSpeed 16 (FNsP Nové Zámky)	Nové Zámky	702	14,07	4,50	2,78 (1,19 - 18,45)
Siemens SOMATOM Sensation 64 (Nemocnica AGEL Levice s.r.o.)	Levice	1 642 (4 mesiace) ~4 930 (ročný odhad)	11,30	5,80	4,09 (2,60 - 14,48)
TOSHIBA Aquillion PRIME (COR, s.r.o.)	Levice	898 (3 mesiace) ~3 590 (ročný odhad)	6,35	3,71	3,85 (1,97 - 7,99)
Siemens SOMATOM Definition 64 (SANAT spol. s r.o.)	Levice	1 061 (3 mesiace) ~4 240 (ročný odhad)	11,75	5,38	4,88 (2,49 - 16,56)
Philips Brilliance 64 (Nemocnica AGEL Komárno s.r.o.)	Komárno	6 591	9,37	4,16	1,92 (1,74 - 12,18)
Toshiba AQUILION CXL (Svet zdravia Nemocnica Topoľčany, a.s.)	Topoľčany	5 522	8,32	4,70	4,16 (2,13 - 11,14)
Spolu	NR kraj	48 002 (dátový súborov) ~ 57 200 (ročný odhad)	11,15	5,047	4,77 (1,89 - 14,81)

Graf č. 2: Porovnanie stredných hodnôt efektívnych dávok [mSv] za rok 2019 medzi CT pracoviskami v Nitrianskom kraji

V ďalšej analýze bude možné použiť metódy induktívnej štatistiky a skúmať vplyv veku, pohlavia, hmotnosti a snímanej oblasti na veľkosť ožiarenia pacientov z CT vyšetrení. Podstatný vplyv na veľkosť efektívnej dávky z CT vyšetrenia zo spomenutých faktorov má vyšetovaná oblasť ľudského tela, ktorá sa CT prístrojom sníma. Zhodnotenie jej vplyvu na ožiarenie pacienta bude nasledujúcim krokom v analýze dát, ktoré sme na to už pripravili ich rozdelením podľa snímaných oblastí.

Ďalšie štatistické spracovávanie údajov a ich zhodnotenie, ako aj plánované hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov pri vyšetreniach metódami nukleárnej medicíny a na mamografických pracoviskách bolo posunuté na neskoršie obdobie z dôvodu pandémie Covid-19 a potreby prioritne riešiť trasovanie pozitívnych osôb a ich kontaktov a poskytovať verejnosti telefonické a e-mailové konzultácie v súvislosti s pandemiou.

V rámci odboru preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bolo Oddelenie radiačnej ochrany, ktoré bolo do 30.06.2021 organizačne začlenené do Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ Nitra ako pracovná skupina pre ochranu zdravia pred žiarením, riešiteľským pracoviskom pre nasledovnú úlohu:

Úloha č. 2.1 „Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce“.

2.1.1 „Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)“

Hlavným cieľom predmetnej úlohy je zvýšiť odbornú úroveň hodnotenia pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce vo vzťahu k zdravotným rizikám zamestnancov.

V roku 2021 bolo vykonaných spolu 60 previerok používania zdrojov ionizujúceho žiarenia, laserového žiarenia a zdrojov IPL (intenzívne pulzné svetlo) zameraných aj na problematiku posudzovania rizík pracovného prostredia a zabezpečovania zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. V rámci dozoru bola kontrolovaná dokumentácia posudzovania rizík z titulu používania zdrojov žiarenia, pri previerkach je však spravidla časový priestor iba na skontrolovanie toho, či prevádzkovateľ má vypracovanú príslušnú dokumentáciu a či má práce zaradené do príslušnej kategórie, nie je časový priestor na podrobnejšie posúdenie obsahu textov vypracovaných posudkov o riziku. Z dôvodu pandémie ochorenia Covid-19 bol v roku 2021 počet previerok na uvedených typoch pracovísk nižší.

Zamestnávateľom, pracovným zdravotným službám a subjektom, ktoré vykonávajú samostatne niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby boli poskytované konzultácie a vydávané stanoviská k problematike posudkov o riziku, ku kategorizácii prác so zdrojmi ionizujúceho, laserového a IPL žiarenia a aj celkovo k hodnoteniu veľkosti zdravotného rizika a z toho vyplývajúcich povinností zamestnávateľov a pracovníkov.

V hodnotenom roku bolo zaznamenaných viacero prípadov zvýšených dávok ožiarenia vyhodnotených na osobných telových dozimetroch pracovníkov v spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra, vo Fakultnej nemocnici Nitra a FNsP Nové Zámky, ako aj na prstových dozimetroch pracovníkov na pracovisku nukleárnej medicíny IZOTOPCENTRUM s.r.o., Nitra a FNsP Nové Zámky. Tieto prípady boli prešetrované odbornými zástupcami pre radiačnú ochranu uvedených pracovísk, limitné hodnoty efektívnej dávky ani ekvivalentných dávok neboli na žiadnom pracovisku prekročené.

Vo FNsP Nové Zámky bolo v 9 prípadoch zaznamenané prekročenie hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu $H_p(10)$ na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster, z toho v 6 prípadoch išlo o lekárov Oddelenia úrazovej chirurgie, v 2 prípadoch o lekárov neurologickej kliniky a v jednom prípade o lekára chirurgickej kliniky. Zvýšené hodnoty ekvivalentných dávok na ruky boli vyhodnotené na prstových dozimetroch 2 lekárov neurologickej kliniky. Všetky zvýšené dávky ožiarenia prešetril odborný zástupca a vypracoval o nich zápisnice. Ročné limity dávok neboli prekročené u žiadneho pracovníka, najvyššiu efektívnu dávku obdržal lekár neurologickej kliniky vo výške 10,7 mSv.

V prípade intervenčných kardiochirurgov spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra sú každý mesiac zaznamenané oznámenia poskytovateľa služby osobnej dozimetrie o prekročení hodnoty 2 mSv osobného dávkového ekvivalentu $H_p(10)$ na osobných telových dozimetroch nosených zvonka ochranných záster. Nakoľko v prípade tejto profesie dávky vyhodnocované nad ochrannou zásterou prekračujú hodnotu 15 mSv za rok, používajú pracovníci v súlade s legislatívnymi požiadavkami súčasne dva osobné telové dozimetre, jeden umiestnený pod ochrannou zásterou a jeden nad ochrannou zásterou. Celková efektívna dávka sa stanovuje z údajov obidvoch dozimetrov. Najviac exponovaný

kardiochirurg spoločnosti obdržal v roku 2021 ročnú efektívnu dávku 8,23 mSv.

Vo Fakultnej nemocnici Nitra boli v roku 2021 najviac exponovaní pracovníci gastroenterologickej ambulancie vykonávajúci vyšetrenia ERCP a tiež vybavení dvomi osobnými dozimetrami, pričom najväčšiu ročnú efektívnu dávku obdržal lekár v hodnote 9,06 mSv. Tri prípady zvýšených dávok boli vyhodnotené aj na osobných telových dozimetrov neurochirurgov, najväčšia ročná efektívna dávka bola 7,28 mSv.

V spoločnosti IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra boli za rok 2021 zaznamenané dva prípady zvýšených dávok na prstovom dozimetri rádiodarmaceutky. Najvyššia vyhodnotená ekvivalentná dávka na ruky u rádiodarmaceutky bola vo výške 111,64 mSv a najvyššia efektívna dávka vo výške 15,03 mSv.

V problematike rizikových prác v ionizujúcom žiarení bolo vydané nové rozhodnutie pre pracovisko intervenčnej kardiológie v Nitre, v ktorom okrem profesií, ktoré boli aj minulosti zaradené do rizika 3. kategórie (lekár–intervenčný kardiológ, zdravotná sestra–inštrumentárka), boli do tohto rizika zaradené aj profesie rádiologický technik a manažérka dennej zmeny na OIK. Prehodnocovanie rizík na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia vo Fakultnej nemocnici Nitra bolo dočasne pozastavené z dôvodu pandémie Covid-19.

Ku koncu roka 2021 boli v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidované 3 subjekty s vyhlásenou rizikovou prácou s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie, a to na pracovisku nukleárnej medicíny v Nitre, ďalej na pracovisku v Nitre, na ktorom sa vykonávajú intervenčné kardiologické zákroky a na defektoskopickom pracovisku v Šali. Rizikovú prácu kategórie 3 s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie vykonáva 43 pracovníkov, z toho 17 žien, pričom mimo rezortu zdravotníctva iba 4 muži.

V uvedených okresoch je 22 subjektov s vyhlásenou rizikovou prácou kategórie 3 v riziku laserového žiarenia, pričom v riziku laserov 3B. triedy je 17 pracovníkov, všetko ženy a v riziku laserov 4. triedy 34 pracovníkov, z toho 25 žien. V riziku IPL kategórie 3 sú 3 pracovníčky v 3 kozmetických salónoch v Nitre, Vrábl'och a Zlatých Moravciach. Stav počtu pracovníkov vykonávajúcich rizikovú prácu so zdrojmi ionizujúceho, laserového a IPL žiarenia sa v porovnaní so stavom ku koncu roka 2020 takmer vôbec nezmenil (zníženie o 1 pracovníka).

V roku 2021 vykonal RÚVZ Nitra v pracovnom prostredí 642 meraní príkonu priestorového dávkového ekvivalentu rtg a gama žiarenia a povrchovej rádiodarmaceutnej kontaminácie.

V rámci štátneho zdravotného dozoru ako aj štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany sa kontroluje u jednotlivých prevádzkovateľov splnenie povinnosti zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby a posudzovania rizík pracovného prostredia podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

12. Členstvo a zastupovanie v odborných pracovných skupinách MZ SR, v medzirezortných pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, v technických a skúšobných komisiách

Pracovníci Oddelenia radiačnej ochrany neboli v hodnotenom období členmi odborných pracovných skupín MZ SR, medzirezortných pracovných skupín alebo výborov, odborných spoločností ani technických a skúšobných komisií.

Jeden pracovník oddelenia je členom Poradného zboru hlavného hygienika SR pre odbor radiačnej ochrany.

13. Prednášková činnosť, publikačná činnosť, odborná konzultačná a poradenská činnosť, vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení a poskytovanie informácií verejnosti

Jeden pracovník oddelenia je spoluautorom príspevku „Zhodnotenie výsledkov pilotného radónového prieskumu v Slovenskej republike“ prezentovanom na medzinárodnej konferencii Dny radiačnej ochrany 2021, ktorá sa uskutočnila online v termíne 08.-12.11.2021.

V hodnotenom období boli tiež aktualizované údaje za Oddelenie radiačnej ochrany uvedené na internetovej stránke RÚVZ Nitra.

V rámci konzultačnej a poradenskej činnosti a poskytovania informácií bolo zamestnávateľom a zamestnancom pracovišť so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pracovným zdravotným službám, subjektom, ktoré vykonávajú samostatne niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby alebo bežným občanom v roku 2021 poskytnutých 106 významnejších konzultácií a bolo vydaných 52 odborných vyjadrení a usmernení. Týkali sa najmä problematiky získania povolení a rozhodnutí o registrácii činností vedúcich k ožiareniu, zmien platných povolení a registrácií, zámerov zriadenia pracovišť so zdrojmi žiarenia a spracovávaných dokumentácií k takýmto rozhodnutiam ako aj dokumentácií potrebných na zaevidovanie oznamovaných činností vedúcich k ožiareniu, ďalej aj vo veci zaradovania pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do kategórií A a B, kategorizácie prác so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, posudkov o riziku, odbornej prípravy v radiačnej ochrane, ku školeniam pracovníkov odborným zástupcom pre radiačnú ochranu a prešetrovaniu prípadov zvýšených dávok ožiarenia, k veľkosti dávok pri lekárskejších ožiareniach a súvisiaceho zdravotného rizika (na očné šošovku, na plod a pod.), k používaniu osobných ochranných prostriedkov a k osobnej dozimetrii, výkonu prác externých pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, plánom zaistenia bezpečnosti žiaričov a pod.

Boli vydané odborné stanoviská k posudkom o riziku pre práce so zdrojmi ionizujúceho žiarenia v KARDIOCENTRUM NITRA, s.r.o., Nitra, JESSENIUS – DC, a.s., Nitra, Rádiológia Zobor, a.s., Nitra a DIAGNOSTICA MEDICA, a.s., Nitra – pracovisko v Šali.

V hodnotenom období bol prešetrovaný prípad lekárskeho ožiarenia tehotnej pacientky, riešené prípady zvýšených dávok ožiarenia vyhodnotených na osobných dozimetroch pracovníkov so zdrojmi žiarenia a šetrený jeden nález rádioaktívneho materiálu v zberní kovového šrotu – viď vyššie.

Boli poskytnuté konzultácie a vydané stanoviská týkajúce sa postupu prevádzkovateľov vodných zdrojov pri zistení prekročenia indikačnej hodnoty rádiologického ukazovateľa v pitnej vode a k výsledku vykonaných nápravných opatrení, ako aj konzultácie k problematike expozície radónom v pobytových priestoroch (podrobnejšie v kapitole 10, časť

"zhodnotenie veľkosti ožiarenia a individuálnych dávok obyvateľov Slovenskej republiky z prírodných zdrojov žiarenia").

K pripravovaným informačným systémom boli viac krát zaslané pripomienky k predloženým materiálom (za oblasť štátneho dozoru v radiačnej ochrane, k migračným súborom, k návrhu formulárov elektronických žiadostí a popisu koncových služieb).

V priebehu roka boli pripomienkované viaceré dokumenty legislatívneho charakteru - návrh Národného akčného radónového plánu Slovenskej republiky a návrh Metodického pokyny pre monitorovanie a kontrolu rádiologických ukazovateľov v pitnej vode u spotrebiteľa, ale najmä zákon č. 87/2018 Z. z. a súvisiace vyhlášky MZ SR v rámci pripravovaných novelizácií týchto predpisov.

V dvoch prípadoch boli na ÚVZ SR zaslané požadované údaje za Nitriansky kraj do dotazníkov UNSCEAR, ako aj požadované údaje o počtoch vykonaných CBCT vyšetrení za roky 2019 a 2020 a parametroch snímkovania vyžiadané od všetkých prevádzkovateľov CBCT prístrojov v kraji a tiež zaslané údaje týkajúce sa používaných a nepoužívaných uzavretých žiaričov a technických rtg prístrojov používaných na základe oznámenia vykonávania činnosti vedúcej k ožiareniu.

Boli tiež konzultované podmienky používania rtg prístrojov na snímkovanie pacientov s ochorením Covid-19 alebo podozrením na toho ochorenie v červených zónach nemocníc. Množstvo konzultácií, ako aj emailových vyjadrení v roku 2021 sa netýkalo problematiky radiačnej ochrany, ale prioritnej potreby podieľať sa na zvládaní pandemickej situácie. V druhej vlne pandémie (do konca januára) a tretej vlne pandémie (od konca októbra) bolo prioritne vykonávané trasovanie osôb pozitívnych na Covid-19 a ich úzkych kontaktov.

14. Členstvo a zastupovanie Slovenskej republiky v medzinárodných inštitúciách a organizáciách v oblasti radiačnej ochrany

Pracovníci Oddelenia radiačnej ochrany nezastupujú Slovenskú republiku v medzinárodných inštitúciách a organizáciách. Kontaktným bodom pre medzinárodné organizácie je ÚVZ SR.

15. Účasť na zahraničných pracovných cestách, stáž na zahraničných pracoviskách, účasť na odborných podujatiach a konferenciách v Slovenskej republike a v zahraničí a účasť na odborných vzdelávacích aktivitách (názov akcie a počet zúčastnených pracovníkov, počet účastníkov na stáži v SR a v zahraničí a pod.)

Pracovníci Oddelenia radiačnej ochrany sa nezúčastnili žiadnych zahraničných pracovných ciest, stáží ani konferencií.

Ako je uvedené aj v kapitole 1, časti "vzdelávanie pracovníkov", pracovníci sa v hodnotenom roku zúčastnili viacerých školiacich akcií. Išlo napríklad o školenia k programu ESTE ohľadom núdzových situácií v radiačnej ochrane organizovaných dodávateľom softvéru v rámci informačných systémov úradov verejného zdravotníctva, ktoré prebiehalo formou 4 webinárov, školenia na ÚVZ SR (v termíne 10.06.2021 – účasť jedného pracovníka)

a semináru v Modre-Harmónii (v termíne 25.-27.10.2021 – účasť dvoch pracovníkov). Ďalšie školenia sa uskutočnili na ÚVZ SR k informačným systémom v radiačnej ochrane a k testovaniu modulu RAD (v termínoch 06.07. a 15.07.2021 - účasť vždy dvoch pracovníkov) a školenia formou webinárov k modulu IS – registratúra a GDPR. Pracovníci sa tiež zúčastnili on-line semináru „Nitrianske dni nukleárnej medicíny“ s medzinárodnou účasťou organizovanom v termíne 24.-26.11.2021 a webináru „COVID-19 na Slovensku a jeho dopady na liečbu pacienta“ v termíne 08.04.2021.

16. Mimoriadne úlohy, činnosti presahujúce rámec štátneho dozoru v radiačnej ochrane a ďalšie osobitné činnosti odboru

Pracovná skupina pre ochranu zdravia pred žiarením ako súčasť Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva, resp. od 01.07.2021 samostatné Oddelenie radiačnej ochrany, zabezpečovalo v roku 2021 aj výkon štátneho zdravotného dozoru v oblasti používania vybraných zdrojov neionizujúceho žiarenia (lasery, intenzívne pulzné svetlo, magnetická rezonancia a pod.) v okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a súvisiacich predpisov. Hodnotenie činnosti v tejto oblasti je súčasťou výročnej správy Oddelenia preventívneho pracovného lekárstva RÚVZ Nitra.

V súvislosti s vyhlásenými rizikovými prácami s rizikovými faktormi ionizujúce žiarenie, lasery a IPL sa na pracovisku priebežne aktualizuje databáza programu ASTR_2011, v ktorej sa evidujú rizikové práce v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce a generujú sa požadované výstupy.

Ako je uvedené aj vyššie, RÚVZ Nitra sa podieľal na pilotnom projekte hodnotenia radiačnej záťaže obyvateľov z radónu v bytových priestoroch v rámci projektu RER 9153 Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni, keď do 24 rodinných domov vybraných podľa vopred špecifikovaných požiadaviek v okresoch Topoľčany, Levice a Komárno (nájdenných v spolupráci s príslušnými RÚVZ, obecnými úradmi a mestskými úradmi) boli umiestnené stopové detektory na meranie objemovej aktivity radónu v ovzduší. Detektory boli umiestnené v každom dome do dvoch miestností a na tak dlho, aby bolo meraním pokryté vykurovacie aj nevykurovacie obdobie. Po asi 6 mesiacoch boli detektory vymenené v júni 2021 za nové a v decembri 2021 definitívne zozbierané. Do všetkých 24 domov boli umiestnené aj termoluminiscenčné dozimetre na meranie veľkosti gama žiarenia. S obyvateľmi domov boli vyplňované sprievodné dotazníky, čo umožní exaktnejšie spracovanie údajov získaných meraním. Výsledky pilotného radónového prieskumu by mali byť známe do konca marca 2022.

Oddelenie radiačnej ochrany RÚVZ Nitra, ako aj všetky ostatné pracoviská radiačnej ochrany na úradoch verejného zdravotníctva, sa v roku 2021 zúčastnili prípravnej misie ORPAS (Occupational Radiation Protection Appraisal Service), ktorá sa uskutočnila v dňoch 15., 16., 18. a 19. novembra 2021. Misia, zastrešovaná Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni, vecne pokrýva problematiku posilňovania a zlepšovania legislatívnej a regulačnej infraštruktúry a implementáciu medzinárodných štandardov v oblasti radiačnej ochrany. Jej hlavným cieľom je zhodnotiť úroveň radiačnej ochrany na Slovensku, a to najmä vo vzťahu k dávkam pracovníkov a navrhnúť prípadné opatrenia na jej zlepšenie. Prípravná misia sa uskutočnila formou virtuálnych on-line stretnutí,

na ktorých bola prezentovaná činnosť štátneho dozoru v radiačnej ochrane a činnosť najvýznamnejších prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia z rôznych oblastí a poskytovateľov služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany. Hodnotiaca misia bude pokračovať aj v roku 2022, pričom fyzické návštevy jednotlivých pracovísk (Full Mission) sú plánované na termín 27.06.-06.07.2022.

Pracovníci oddelenia sa v hodnotenom roku zúčastňovali rôznych webinárov a on-line stretnutí v súvislosti s prebiehajúcim projektom informatizácie verejnej správy a vytváraním príslušných informačných systémov. Uvedené sa týkalo napríklad problematiky migrácie údajov, odovzdaných výstupov v 3. a 4. etape, formulárov a koncových služieb, zverejňovania údajov o meraniach radónu a prírodnej rádioaktivity, správneho konania pod.

Jedna pracovníčka oddelenia vykonáva funkciu etického poradcu úradu, čo bolo v roku 2021 spojené s účasťou na on-line stretnutiach a vypracovaním príslušnej dokumentácie.

Činnosť oddelenia bola v roku 2021 výrazne ovplyvnená mimoriadnou pandemickou situáciou. Množstvo konzultácií, ako aj emailových vyjadrení sa netýkalo problematiky radiačnej ochrany, ale prioritnej potreby podieľať sa na zvládaní pandemickej situácie. V druhej vlne pandémie (do konca januára) a tretej vlne pandémie (od konca októbra) bolo prioritne vykonávané trasovanie osôb pozitívnych na Covid-19 a ich úzkych kontaktov. Podľa potreby boli tiež vykonávané previerky dodržiavania protiepidemických opatrení ÚVZ SR v rôznych typoch prevádzok.

Prílohy

Prehľady počtu výkonov Oddelenia radiačnej ochrany RÚVZ Nitra v problematike ionizujúceho žiarenia, počtu používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia a počtu prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia podľa jednotlivých okresov, rezortov, resp. oblastí používania a prehľad aktivity otvorených žiaričov odobratých a spracovaných u jednotlivých prevádzkovateľov v roku 2021 sú uvedené v tabuľkách č.1 až 15 Prílohy.

Tabuľka č. 1: Prehľad výkonov štátneho dozoru v radiačnej ochrane na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

PREHĽAD VÝKONOV OOZPŽ	Jadrové zariadenia	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné pracoviská	SPOLU
Počet previerok v rámci ŠD v radiačnej ochrane		42	6	6		2	56
Počet preverených pracovísk		66	10	9		3	88
Počet záznamov z previerok		47	6	6		2	61
Počet návrhov na správne konanie ¹⁾							
Počet uložených sankcií (pokuty) ²⁾							
Počet meraní röntgenového žiarenia v rámci ŠD		925	111	107		12	1155
Počet meraní gama žiarenia v rámci ŠD		48	20	16		118	202
Počet meraní povrchovej kontaminácie v rámci ŠD			4	11			15
Prešetrenie chorôb z povolania							
Prešetrenie nadexpozícií							
Prešetrenie mimoriadnych udalostí, nehôd a havárií							
Záchyt rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu						1	1
Počet riešených podnetov a sťažností ³⁾		1					1
Počet konzultácií a odborných jednaní	3	77	7	10		12	106
Počet spracovaných odborných vyjadrení a usmernení	1	23	8	1		19	52
Počet vypracovaných správ, hlásení a analýz		12					12
Prednášková činnosť (hodín)							
Počet školených pracovníkov							
Počet publikácií						2	2
Skúšky odbornej spôsobilosti							
Spracované podklady pre vydanie rozhodnutí podľa zákona č. 87/2018 Z.z. ⁴⁾							
- Počet vydaných rozhodnutí o registrácii podľa § 25 ⁵⁾		26	1	5			32
- Počet vydaných rozhodnutí na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu podľa § 28 ⁶⁾	1	9					10
- Počet vydaných rozhodnutí na poskytovanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany podľa § 29 ⁷⁾							
- Počet rozhodnutí podľa § 33							
- Počet rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania ⁸⁾		5					5
Počet vydaných potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 ⁹⁾		3	1			3	7
Počet vydaných záväzných stanovísk podľa § 32 ¹⁰⁾		1					
Počet uložených pokynov na odstránenie zistených nedostatkov a nariadených opatrení na zabezpečenie radiačnej ochrany podľa § 6 a § 7 ¹¹⁾							

Poznámky:

- 1) Začaté správne konania na uloženie pokuty podľa § 159 a § 160 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 2) Počet uložených pokút podľa § 159 a § 160 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 3) Celkový počet riešených podnetov od obyvateľov a z pracovísk so zdrojmi žiarenia a sťažností
- 4) Celkový počet spracovaných podkladov pre vydanie rozhodnutí orgánom radiačnej ochrany podľa zákona č. 87/2018 Z.z.
- 5) Celkový počet vydaných rozhodnutí o registrácii činností vedúcich k ožiareniu a poskytovania služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene v registrácii vydaných podľa § 27 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 6) Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene alebo zrušení povolení vydaných podľa § 31 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 7) Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) na poskytovanie služieb podľa § 29 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene povolení vydaných podľa § 31 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 8) Celkový počet rozhodnutí o prerušení konania alebo zastavení konania podľa § 29 alebo § 30 zákona o správnom konaní
- 9) Celkový počet vydaných potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 10) Celkový počet vydaných záväzných stanovísk podľa § 32 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 11) Celkový počet uložených pokynov na odstránenie zistených nedostatkov a nariadených opatrení na zabezpečenie radiačnej ochrany podľa § 6 a § 7 zákona č. 87/2018 Z.z.

Prehľad o počte používaných zdrojov žiarenia

Tabuľka č. 2: Prehľad počtu röntgenových prístrojov

OKRES	Zdravotnícke RTG prístroje											Veterinárne RTG	Technické RTG prístroje						SPOLU	
	Zubné RTG prístroje			Skiagrafia	Skiaskopia	Mamografia	Pojazdné RTG	CT *	Angiografia, DSA a intervenčné výkony	Röntgenové kostné denzitometre	Terapeutické RTG		Iný nešpecifikovaný RTG prístroj	Technický RTG prístroj stacionárny **	Technický RTG prístroj prenosný **	Mikroštruktúrny RTG prístroj	RTG prístroj pre kontrolu batožín	Röntgenfluorescenčný analyzátor		Iný nešpecifikovaný RTG prístroj
	Intraorálne	Panoramatické	CB CT																	
Nitra	50	15	3	8	2	2	16	6	3	3			8			12		4		132
Šaľa	8	2	2	2		1				1			1		1	1		2		21
Zlaté Moravce	4	2	1	2			2			1			1							13
Topoľčany	17	3	2	3		2	6	1		2			4							40
Nové Zámky	30	10	2	5	1	3	9	1		3			5					3		72
Levice	26	12	3	8		2	4	3		2			5	2	9		1	7		84
Komárno	20	7	1	4		2	3	2		1			1		1			1	5	48
SPOLU	155	51	14	32	3	12	40	13	3	13			25	2	11	13	1	17	5	410

Poznámky:

*) CT prístroje používané v diagnostike a na plánovanie v radiačnej onkológii (neuvádzať CT, ktoré sú súčasťou SPECT/CT alebo PET/CT v nukleárnej medicíne),

**) RTG prístroje pre defektoskopiu

Tabuľka č. 3: Prehľad počtu rádiologických zariadení používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne

OKRES	Radičná onkológia						Nukleárna medicína					SPOLU
	Terapeutické urýchľovače	Kobaltové ožarovače	Césiové ožarovače	Zariadenia pre brachyterapiu - afterloading	CT simulátory pre plánovanie terapie	Röntgenové simulátory pre plánovanie terapie	Planárne gama kamery	SPECT zariadenia	PET zariadenie	SPECT/CT zariadenia	PET/CT zariadenia	
Nitra	2		1		1			1		1	2	8
Šaľa												
Zlaté Moravce												
Topoľčany												
Nové Zámky												
Levice												
Komárno	1				1							2
SPOLU	3		1		2			1		1	2	10

Tabuľka č. 4: Prehľad počtu uzavretých rádioaktívnych žiaričov a zariadení, ktoré obsahujú uzavreté rádioaktívne žiariče, podľa účelu používania

OKRES	Zdravotníctvo			Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné							SPOLU
	Externá gama terapia	Brachyterapia	Iné používanie *	Defektoskopia	Priemyselné a technické ožarovacie zariadenia	Priemyselné indikačné zariadenia **	Meradlá vlhkosti a hustoty ***	Karotážne práce ****	Kalibračné žiariče, etalóny a pod.	Iné zariadenia	
Nitra	1		9			1	4				15
Šaľa				1		29					30
Zlaté Moravce											
Topoľčany											
Nové Zámky						4					4
Levice				9		5					14
Komárno										2	2
SPOLU	1		9	10		39	4			2	65

Poznámky:

- * Napr. kalibračné žiariče, kontrolné žiariče a pod.
- ** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinomery, hustomery, hrúbkomery
- *** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmení, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu TROXLER a pod.)
- **** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

V tabuľkovom prehľade nie je uvedený nepoužívaný rádioterapeutický žiarič Cs-137 neznámeho vlastníka v okrese Komárno.

Tabuľka č. 5: Prehľad aktivity otvorených rádioaktívnych žiaričov odobratých a spracovaných u jednotlivých prevádzkovateľov v roku 2021

Názov prevádzkovateľa	Celkové množstvo aktivity odobraté a spracované za kalendárny rok (MBq)																
	Rádionuklid *																
	³ H	¹¹ C	¹⁴ C	¹⁵ O	¹⁸ F	⁶⁸ Ga	^{81m} Kr	⁸⁹ Sr	⁹⁰ Y	^{99m} Tc	¹¹¹ In	¹²³ I	¹²⁵ I	¹³¹ I	²⁰¹ Tl	²²³ Ra	¹⁷⁷ Lu
IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra					803067	146766	1665			1050220		34642					1702386
SPOLU					803067	146766	1665			1050220		34642					1702386

Poznámky:

* V prípade potreby doplňte tabuľku o ďalšie odoberané a spracovávané rádionuklidy

V tabuľke sú uvedené aktivity aplikované pacientom podľa údajov poskytnutých prevádzkovateľom pracoviska nukleárnej medicíny.

Prehľad o počte prevádzkovateľov zdrojov žiarenia

Tabuľka č. 6: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú röntgenové prístroje

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	49	7	7	1	1	1	66
Šaľa	8	1	1				10
Zlaté Moravce	8		1				9
Topoľčany	17		4				21
Nové Zámky	33		5			2	40
Levice	33	5	5			2	45
Komárno	25	2	1			1	29
SPOLU	173	15	24	1	1	6	220

Tabuľka č. 7: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú uzavreté rádioaktívne žiariče, alebo zariadenia s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	2	2					4
Šaľa		1					1
Zlaté Moravce							
Topoľčany							
Nové Zámky		2					2
Levice		3					3
Komárno		1					1
SPOLU	2	9					11

Tabuľka č. 8: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú otvorené rádioaktívne žiariče

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	1		1	1			3
Šaľa							
Zlaté Moravce							
Topoľčany							
Nové Zámky							
Levice							
Komárno							
SPOLU	1		1	1			3

Tabuľka č. 9: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú urýchľovače častíc a iné generátory ionizujúceho žiarenia (okrem RTG zariadení)

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	1						1
Šaľa							
Zlaté Moravce							
Topoľčany							
Nové Zámky							
Levice							
Komárno	1						1
SPOLU	2						2

POZNÁMKA:

Ak napr. jeden prevádzkovateľ používa urýchľovače častíc, röntgenové prístroje aj uzavreté rádioaktívne žiariče, je potrebné ho uviesť vo všetkých troch príslušných tabuľkách.

Prehľad o celkovom počte prevádzkovateľov zdrojov žiarenia

Tabuľka č. 10: Celkový počet fyzických a právnických osôb, ktoré používajú zdroje ionizujúceho žiarenia

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Finančné riaditeľstvo a Colná správa	Iné	SPOLU
Nitra	50	9	8	2	1	1	71
Šaľa	8	1	1				10
Zlaté Moravce	8		1				9
Topoľčany	17		4				21
Nové Zámky	33	2	5			2	42
Levice	33	6	5			2	46
Komárno	25	2	1			1	29
SPOLU	174	20	25	2	1	6	228

POZNÁMKA:

Ak jedna firma má viacero prevádzok v rôznych okresoch, je potrebné ju započítať do počtu pracovísk do každého okresu (napr. jeden prevádzkovateľ prevádzkuje 4 nemocnice a 5 polikliník celkovo v 6 okresoch, je potrebné započítať ho do každého okresu)

Prehľad o celkovom počte používaných zdrojov žiarenia

Tabuľka č. 11: Celkový počet používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia

OKRES	Zdravotníctvo				Príemysel				Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína				Školstvo, veda a výskum				Finančné riaditeľstvo a Colná správa				Iné				SPOLU			
	RTG *	URŽ **	ORŽ ***	GEN ****	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN	RTG	URŽ	ORŽ	GEN
Nitra	108	10	1	2	13	1			8		1		1		1					1	4			118	15	3	2	
Šaľa	16				4	30			1														21	30				
Zl. Moravce	12								1														13					
Topoľčany	36								4														40					
N. Zámky	64					4			5											3			72	4				
Levice	60				18	14			5											1			84	14				
Komárno	40			1	6	2			1											1			48	2		1		
SPOLU	336	10	1	3	41	51			25		1		1		1				6	4			396	65	3	3		

POZNÁMKA:

- * Röntgenové prístroje
- ** Uzavreté žiariče
- *** Počet pracovísk, ktoré používajú otvorené žiariče
- **** Urýchľovače a generátory ionizujúceho žiarenia (okrem RTG prístrojov)

Kalibrácie (pozadie, etalóny)												
Gamaspektrometria, in situ												
Medzilaboratórne porovnávacie skúšky												
Spolu												

Tabuľka č. 14: Prehľad meraní externého fotónového žiarenia v životnom prostredí

Druh merania	Počet meracích bodov *)	Počet meraní **)
Dlhodobé meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia pomocou termoluminiscenčných dozimetrov (TLD)		
Kontinuálne meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia ***)		--- *****)
Meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia prenosným dozimetrickým prístrojov *****)		

Poznámky:

- *) Počet meracích bodov, v ktorých sa vykonáva opakované alebo kontinuálne meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu alebo ekvivalentnej dávky fotónového žiarenia v životnom prostredí
- **) Celkový počet vykonaných meraní v kalendárnom roku (napr. 20 meracích bodov TLD, vyhodnotenie 4x ročne, celkový počet meraní 80)
- ***) Kontinuálne meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia uskutočňované meracím zariadením s nepretržitou prevádzkou 24 hodín 365 dní v roku s automatickým zaznamenávaním nameraných údajov
- *****) Vzhľadom na nepretržité, kontinuálne meranie sa počet meraní neuvádza
- *****) Meranie príkonu smerového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia prenosným dozimetrickým prístrojov vykonávané pravidelne na vopred definovaných meracích bodoch

Tabuľka č. 15: Účasť v medzilaboratórnych porovnávacích meraniach na zabezpečenie kvality v laboratóriách

Organizátor medzilaboratórnych porovnávacích meraní	Počet porovnávaných ukazovateľov spolu	Úspešnosť v medzilaboratórnych porovnávacích meraniach	
		Vyhovel	Nevyhovel

VÝROČNÁ SPRÁVA 2021

ODBOR LABORATÓRNYCH ČINNOSTÍ

**Oddelenia chemických analýz
NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov
Mikrobiológia životného prostredia
Biológia životného prostredia
Fyzikálne faktory v životnom a pracovnom prostredí**

Odbor laboratórných činností na RÚVZ so sídlom v Nitre je akreditované pracovisko, ktoré má svedčenie o akreditácii podľa ISO/IEC 17025:2017, udelené Slovenskou národnou akreditačnou službou. Odbor laboratórných činností zabezpečuje laboratórnú činnosť pre RÚVZ v regióne Nitrianskeho kraja. Predmetom akreditácie Odboru laboratórných činností je chemické, fyzikálnochemické, mikrobiologické a biologické skúšanie vôd, potravín, predmetov bežného používania, mikrobiologické skúšanie kontroly funkcie sterilizátorov, merania fyzikálnych veličín v zložkách životného a pracovného prostredia, odber vzoriek pre chemické a fyzikálne skúšky pracovného a životného prostredia.

Odbor laboratórných činností sa organizačne člení na:

- Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz
- Mikrobiológia a biológia životného prostredia
- Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákнитých prachov

Laboratóriá v priebehu roka 2021 analyzovali vzorky životného a pracovného prostredia na základe požiadaviek terénnych oddelení RÚVZ v regióne Nitrianskeho kraja, právnických a fyzických osôb. Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákнитých prachov zabezpečovalo odbery a analýzy anorganických vlákнитých prachov v ovzduší a v pevných materiáloch elektrónovým mikroskopom pre celé územie Slovenskej republiky.

CHEMICKÉ ANALÝZY

Laboratóriá chemických analýz vykonávajú chemické, fyzikálnochemické, zmyslové a fyzikálne skúšky v oblasti skúšania vôd, potravín, ovzdušia, odber vzoriek pre chemické a fyzikálne skúšky pracovného a životného prostredia.

1) Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2021 k 31.12.2021

pracovníci NRC sú zahrnutí v celkovom počte pracovníkov jednotlivých RÚVZ

Názov úradu	Pracovníci				Akreditácia					
	VŠ	SZP	NZP	Spolu	S	počet skúšok / ukazovateľov		počet odberov / ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ NR	4,4	9,2	1	14,6	U	35	50	2	2	1.10.2024
						67	61	49	39	

- vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
- strední zdravotnícki pracovníci (SZP)
- pomocný personál (NZP)

- A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
- N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
- S – skúška
- U – ukazovateľ

2) Analytická činnosť pracovísk OCHA v roku 2021

a) podľa typu komodít

Názov úradu	Druh výkonu	Typ vzorky										Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ NR	vzorky	875	484	0	286	1	0	0	109	0	586	2341
	ukazovatele	12135	1026	0	676	6	0	0	115	0	982	14940
	analýzy	19931	1114	0	2372	14	0	0	217	0	1905	25553

b) zabezpečenie kvality skúšok

Názov úradu		Typ vzorky								
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	Spolu
ÚVZ SR	ukazovatele	1079	140	0	0	0	11	0	0	1230
	analýzy	2179	361	0	0	0	22	0	0	2562

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ NR	136	272

3) Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk v roku 2021

Názov úradu		Typ vzorky								
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	Spolu
RÚVZ	ukazovatele	25	9	-	-	-	3	-	2	39
NR	analýzy	50	18	-	-	-	6	-	2	76

4) Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2021

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ NR	-	-	-	-

5) Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách v roku 2021

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ NR	-	-	-	-

6) Odborná činnosť pracovísk v roku 2021

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 3.2	NÁZOV ÚLOHY: MONITORING PRÍJMU KUCHYNSKEJ SOLI <i>Úloha nadväzuje na úlohy „Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025“.</i>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ NR	21	63

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: MONITORING KVALITY VÔD VYBRANÝCH LOKALÍT	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ NR	4	29

Číslo úlohy: 7.15	NÁZOV ÚLOHY: ANALÝZA CELKOVÉHO ARZÉNU V POTRAVINÁCH	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ NR	9	9

Iné úlohy v rámci SR (regionálne/národné úlohy, nie ÚK ani ŠZD)

Iné projekty/úlohy	Názov	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ NR	-	-	-	-

Aktivity v rámci koronakrízy:

Na RÚVZ Nitra bolo zriadené antigénové odberové miesto pre verejnosť. Prvé testovanie 30.10.2020, ktoré pokračovalo až do júna 2021.

Činnosti: administratívne práce pri odbere, nahadzovanie pozitívnych do IS COVID systému v rámci celého okresu Nitra, trasovanie pozitívnych osôb a kontaktov. Objednávanie kontaktov na RT-PCR testovanie, trasovanie pozitívnych osôb po RT-PCR teste, administratíva, vydávanie potvrdení o absolvovaní pozitívneho testu na RT-PCR. Obsluha infoliniek ohľadom aktuálnej situácie s COVID-19 (očkovanie, karanténne opatrenia,...)

7) Medzinárodná činnosť pracovísk v roku 2021, uviesť najmä:

- medzinárodné siete NRL
- pracovná skupina EDQM– kozmetické výrobky pri RE
- kontaktný bod ECDC,EFSA
- pracovné skupiny EK
- medzinárodný monitoring
- účasť v medzinárodných projektoch
- medzinárodná spolupráca s odbornými pracoviskami
- iné

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ NR	-	-

Vysvetlivky:

AAS -	Špecializované laboratórium atómovej absorpčnej spektrometrie
CHP -	Špecializované laboratórium chémie potravín a predmetov bežného používania
CHV -	Špecializované laboratórium chémie vôd
CHO -	Špecializované laboratórium chémie ovzdušia
FCM -	materiál prichádzajúci do styku s potravinami -(Food contact material)
GC -	Špecializované laboratórium plynovej chromatografie
HPLC -	Špecializované laboratórium kvapalinovej chromatografie
LPPL-	laboratórium preventívneho pracovného lekárstva
NRC pre ETX -	Národné referenčné centrum pre expozičné testy xenobiotík
NRC PUB -	Národné referenčné centrum pre problematiku uhoľných baní
NRC pre RP -	Národné referenčné centrum pre rezíduá pesticídov
OCHA –	Oddelenie chemických analýz
OCHF A-	Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz
OCHFAŽ a PP-	Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz životného a pracovného prostredia
OLA -	Odbor laboratórnych analýz
OLČ -	Odbor laboratórnych činností
ŠLCHA-	Špecializované laboratórium chemických analýz

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE ZDRAVOTNÚ PROBLEMATIKU VLÁKNITÝCH PRACHOV

1. Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov
na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bolo zriadené Ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky rozhodnutím č. 163/97- A zo dňa 15.1.1997 s účinnosťou od 1. februára 1997.

2. Personálne obsadenie

Ing. Kadlecová Iveta – vedúca NRC

Mgr. Lucia Katerinková

3. Platnosť akreditácie 01.10.2019 - 01.10.2024

- predpis STN EN ISO/IEC 17025:2017

-VDI 3492

- pracovné ovzdušie, vnútorné prostredie budov, pevné materiály

- ukazovatele - anorganické vláknité častice

4. Odborné analýzy

Národné referenčné centrum s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky zabezpečovalo v zmysle schváleného štatútu v referenčnom období v roku 2019 nasledovné ciele :

- odber a vyhodnotenie vzoriek odobratých v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru,

- odber a vyhodnotenie vzoriek na základe požiadaviek fyzických a právnických osôb,

- odber a vyhodnotenie vzoriek na základe podnetov a sťažností osôb,

- odber a vyhodnotenie vzoriek pre orgány činné v trestnom konaní

5. Metodická a konzultačná činnosť

NRC zabezpečuje:

a/ odber a analýzu vzoriek ovzdušia na prítomnosť anorganických vláknitých častíc (azbestové vlákna, umelé minerálne vlákna) vo vnútornom prostredí budov a pracovnom prostredí, rastovacím elektrónovým mikroskopom (REM) a energiovodisperzným spektrometrom (EDXA)

b/ odber a analýzu vzoriek pevného materiálu na prítomnosť anorganických vláknitých častíc

c/konzultačnú činnosť (telefonicky, elektronicky alebo v písomnej forme) pre fyzické a právnické osoby o problematike ochrany zdravia pred pôsobením anorganických vláknitých častíc na zdravie ľudí

d/usmerňuje odborných pracovníkov RÚVZ v Slovenskej republike o problematike správneho odberu vzoriek ovzdušia a materiálu

e/ v prípade vzoriek štátneho zdravotného dozoru neodkladne informuje príslušné RÚVZ o výsledkoch merania

f/ vydáva rozhodnutia o poskytovaní služieb - odber, analýzu a spracovanie vzoriek s obsahom azbestového materiálu pre spoločnosti

Bolo vydaných 23 rozhodnutí o poskytovaní služby.

g/ zúčastňuje sa spolu s terénnym oddelením preventívneho pracovného lekárstva na riešení podnetov a sťažností od občanov, odoberá vzorky materiálu

f) spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní pri odbere pevných vzoriek

6. Činnosť NRC za rok 2021

V roku 2021 bolo metódou elektrónovej mikroskopie vyšetrených celkovo 555 vzoriek. Z tohto počtu bolo 268 vzoriek vo vnútornom prostredí budov, 287 vzoriek pevného materiálu. Celkový počet analýz bol 566. Za rok 2021 bolo vyhodnotených 503 vzoriek platených služieb. V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo analyzovaných 51 vzoriek.

Bolo odobratých a vyhodnotených 152 vzoriek pevného materiálu pre orgány činné v trestnom konaní v okresoch Bratislava, Komárno, Nové Zámky, Levice, Nitra, Bánovce nad Bebravou, Stará Ľubovňa, Humenné, Michalovce.

NRC pre anorganické vláknité častice v roku 2021 odobralo a vyhodnotilo celkovo 160 vzoriek ovzdušia vo vnútornom prostredí budov v AE Mochovce a v jednotlivých okresoch Slovenska.

Analyzovalo sa 108 vzoriek odobratých RÚVZ Bratislava, Košice, Žilina, Banská Bystrica.

Tab.č.1: Činnosť NRC za rok 2021

Počet vzoriek	Počet analýz	Platené služby	ŠZD	Pevný materiál	Odber vzoriek ovzdušia RÚVZ NR	Odber vzoriek ovzdušia iné RÚVZ
555	566	503	51	287	160	108

Z počtu vyšetrených vzoriek za rok 2021 vidieť záujem o odstraňovanie a sanáciu azbestových materiálov v zmysle platnej legislatívy, čomu napomáha aj činnosť NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov.

MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie pracovísk MŽP v SR a stav akreditácie v roku 2021

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci						Akreditácia			
	VŠ	SZP	NZP	Spolu	S	počet		počet		platnosť
						skúšok / počet ukazovateľov	N	odberov / počet ukazovateľov	N	
						A	N	A	N	do
RÚVZ Nitra	2	6	1	9,0	S	21	10	0	0	1.10.2024
					U	24	10	0	0	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 strední zdravotníckí pracovníci (SZP)
 pomocný personál (NZP)
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

2. Analytická činnosť pracovísk MŽP v roku 2021

Úrad		Druh analyzovaného materiálu							spolu
		voda	ovzdušie	potraviný	PBP	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpečenia kvality meraní	iné	
RÚVZ Nitra	vzorky	1513	42	2027	8	2489	150	76	6305
	ukazovatele	7565	46	10135	40	2738	165	228	20917
	analýzy	12199	63	20270	80	3735	345	304	36996

PBP – predmety bežného používania

Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie, dezinfekcie pomôcok a prostredia vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2021

Názov úradu		Sanitárne	Kontrola	Zisťovanie	Kontrola	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
		mikrobiologické	sterilizačných	účinnosti	sterility			
		testy	prístrojov	dezinfekčných roztokov	predmetov			
RÚVZ Nitra	vzorky	794	1519	40	136	42	0	2531
	ukazovatele	873	1671	44	150	46	0	2784
	analýzy	1192	2279	60	204	63	0	3798

Prehľad o druhoch a počte vôd vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2021

Názov úradu		Druh analyzovanej vody										
		vodovody	studne	pramene	vrty	technologické vody	nádrže	štrkoviská	bazény		iné	spolu
									termálne	netermálne		
RÚVZ Nitra	vzorky	808	131	32	6	0	7	13	273	243	76	1589
	ukazovatele	4040	655	160	30	0	35	65	1365	1215	228	7793
	analýzy	5656	917	224	42	0	70	130	2730	2430	304	12503

Prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR

Komodita	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
voda	1513	7565	12199
ovzdušie	42	46	63
potraviny	2027	10135	20270
kozmetika a predmety bežného používania	8	40	80
dekontaminácia prostredia skúšky sterility	2489	2738	3735
vzorky zabezpečenia kvality meraní	150	165	345
iné	76	228	304
<i>SPOLU</i>	<i>6305</i>	<i>20917</i>	<i>36996</i>

Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2021

č.	Druh potraviny	Počet		
		vzoriek	ukazovateľov	analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	18	90	180
4	Mäso a výrobky z mäsa	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	4	20	40
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	0	0	0
8	Cereálie a pekárenské výrobky	97	485	970
9	Ovocie a zelenina	2	10	20
10	Byliny a koreniny	14	70	140
11	Nealkoholické nápoje	2	10	20
12	Víno a alkoholické nápoje	2	10	20
13	Zmrzlina a mrazené dezerty	492	2460	4920
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylinných)	1	5	10
15	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0
16	Pokrmý pre spoločné stravovanie	640	3200	6400
17	Polotovary	3	15	30
18	Detská a dojčenská výživa	77	385	770
19	Výživové doplnky	23	115	230
20	Prídavné látky (aditíva)	0	0	0
21	Lahôdkarske výrobky	380	1900	3800
22	Cukrárske výrobky	149	745	1490
23	Cukrovinky	5	25	50
24	Minerálne, pramenité a balené vody	23	115	230
25	Materské mlieko			
	SPOLU	1932	9660	19320
26	PBP	8	40	80
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	95	475	950
	SPOLU	2035	10175	20350

Prehľad výskytu a identifikácie salmonel vo vzorkách potravín a životného prostredia v roku 2021

č.	Dátum spracovania	Názov vzorky	Epidemiologická súvislosť	Výsledok identifikácie	
				sérotyp	fágotyp
1	08.05.2021	A-M35KNZ1/6 Čerstvé vajcia Tesco – škrupina	Rýchle občerstvenie, Nitrianská cesta , Nové Zámky	<i>Salmonella enterica</i> <i>subspecies diarizonae</i>	-
2	10.05.2021	Podstielka užovky	Muller M., Golianovo 156	<i>Salmonella enterica</i> <i>subspecies diarizonae</i>	-
3	13.06.2021	Voda z akvária korytnačky	súvis s ochorením L. Čamajová 140/21	<i>Salmonella Sandiego</i>	-
4	30.08.2021	Domáca bôčiková nátierka	Súvis s epidémiou Juraj Tóth 1970, Lipová 347, okres Nové Zámky	<i>Salmonella enteritidis</i>	-
5	30.08.2021	HAMI-nemliečna kaša ryžovo banánová, L101248648	Výrobca/distribútor:Nutricia Praha	<i>Salmonella enteritidis</i>	-

Prehľad izolácií *Cronobacter spp.* v sušenej mliečnej detskej výžive v pracoviskách MŽP v SR v roku 2021

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej		počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej	
	vyšetrených	pozitívnych	vyšetrených	pozitívnych
	<i>Cronobacter spp.</i>	21	0	13

Molekulárna diagnostika: Prehľad vzoriek vyšetrených na prítomnosť SARS-CoV-2 a chrípky

Názov úradu		Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť SARS-CoV-2	Počet vzoriek pretestovaných na mutácie vírusu SARS-CoV-2	Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť vírusu chrípky – sentinelový zber	Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť vírusu chrípky – nesentinelový zber
RÚVZ Nitra	vyšetrené	9878	432	3	5
	z toho pozitívne	1686	393	0	0

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk MŽP v SR v roku 2021

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	iné	
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené	1	1	0	0	0	1	3
		ukončené	1	1	0	0	0	1	3
	ukazovateľov	prihlásené	1	1	0	0	0	2	4
		ukončené	1	1	0	0	0	2	4

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách MŽP v SR v roku 2021

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Nitra	Odpadová voda	SARS-CoV-2	spracovanie vzorky odpadovej vody za účelom detekcie SARS-CoV-2	metóda poskytnutá z ŠPP ÚVZ SR: MIV/24 MOD- Detekcia vírusu SARS-CoV-2 v odpadových vodách využitím metód molekulárnej biológie

6. Odborná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2021

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
6.5	Mimoriadne epidemiologické situácie	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	9	27

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.1	Monitoring kvality vôd vybraných lokalít	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	32	160

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.2	Kvalita vody a prostredia zdravotníckych zariadení a umelých kúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	40	80

Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Nitra	MŽP	<u>Členstvo v pracovných skupinách:</u> PhDr. Eva Barátová, MPH krajská odborníčka HH SR pre odbor MŽP, člen poradného zboru HH pre odbor MŽP. <u>Metodická, konzultačná a výuková činnosť</u> - Školské pracovisko pre študentov UKF a SPU v Nitre.

7. Medzinárodná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2021

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Nitra	MŽP	- kontaktný bod ECDC pre šigely

Aktivity v rámci koronakrízy:

- Na RÚVZ so sídlom v Nitre bolo zriadené Mobilné odberové miesto pre verejnosť na vyšetrenie antigénu SARS-CoV2, prvé testovanie bolo vykonané 30.10.2020, ktoré pokračovalo až do júna 2021.
- V januári 2021 bolo MZ SR schválené laboratórium na stanovenie SARS-CoV2 metódou RT-PCR vo výteroch z nazofaryngu a orofaryngu.
- Pracovníci MŽP sa spolupracovali pri odbere a testovaní vzoriek na SAR-CoV2, trasovaní pozitívnych osôb a kontaktov, objednávaní kontaktov na PCR vyšetrenie, zadávaní informácií do informačného systému IS COVID, obsluhou infoliniiek pri informovaní verejnosť ohľadom aktuálnej epidemiologickej situácie.

1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP v SR a stav akreditácie v roku 2021

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					počet		Akreditácia		platnosť do
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		
						A	N	A	N	
RÚVZ Nitra	0,5	0,5	0	1,0	S	2	5	0	0	1.10.2024
					U	7	5	0	0	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť pracovísk BŽP v roku 2021

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a užitkové	Vody minerálne, pramenité, bal. pitné	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ	vzorky	954	23	504	32	0	0	0	76	0	245	0	0	26	1860
Nitra	ukazovatele	6678	161	1008	64	0	0	0	76	0	735	0	136	52	8910
	analýzy	8586	207	2016	128	0	0	0	912	0	4361	0	280	52	16542

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		Abiosetón a biosetón pitných vôd	Biosetón prírodných kúpalísk	Vodné kvety - kvalita kvantita	Biosetón umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajčka helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ	vzorky	977	32	0	504	0	26	0	0	76	0	245	0	0	0
Nitra	ukazovatele	6839	64	0	1008	0	52	0	0	76	0	735	0	0	136
	analýzy	8793	128	0	2016	0	52	0	0	912	0	4361	0	0	280

c) sumárny prehľad výkonov pracovísk BŽP v SR podľa typu komodít v roku 2021

Typy komodít	Vzorky	Ukazovatele	Analýzy
Vody pitné a úžitkové	954	6678	8586
Vody minerálne, pramenité, bal. pitné	23	161	207
Vody bazénové	504	1008	2016
Vody z prírodných kúpalísk	32	64	128
Vodné kvety	0	0	0
Makrofyty	0	0	0
Stery	0	0	0
Piesok	76	76	912
Ovzdušie a bytový prach	0	0	0
Pele	245	735	4361
Biologický materiál	0	0	0
Zabezpečenie kvality	0	136	280
Iné	26	52	52
SPOLU	1860	8910	16542

d) sumárny prehľad výkonov analytických skúšok BŽP v SR v roku 2021

Analytické skúšky	Vzorky	Ukazovatele	Analýzy
Abiosestón a biosestón pitných vôd	977	6839	8793
Biosestón prírodných kúpalísk	32	64	128
Vodné kvety kvalita-quantita	0	0	0
Biosestón umelých kúpalísk	504	1008	2016
Améby	0	0	0
Chlorofyl a	26	52	52
Makrofyty	0	0	0
Testy ekotoxicity	0	0	0
Vajíčka helmintov	76	76	912
Cytogenetika	0	0	0
Pele	245	735	4361
Biologický materiál	0	0	0
Roztoče	0	0	0
Iné	0	136	280
SPOLU	1860	8910	16542

3. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk BŽP v SR v roku 2021

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené	1	0	0	0	0	1
		ukončené	1	0	0	0	0	1
	ukazovateľov	prihlásené	4	0	0	0	0	4
		ukončené	4	0	0	0	0	4

4. Odborná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2021

b) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring kvality vôd vybraných lokalít	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	32	160

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vody a prostredia zdravotníckych zariadení a umelých kúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	40	80

Číslo úlohy: 7.10	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring biologických alergénov v ovzduší (peľová informačná služba – PIS) a alergénov roztočov vo vnútornom prostredí	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Nitra	245	735

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Nitra	BŽP	<u>Metodická, konzultačná a výuková činnosť</u> - Školiteľské pracovisko pre študentov UKF a SPU v Nitre <u>Členstvo v pracovných skupinách:</u> PhDr. Gabriela Švecová, MPH- krajská odborníčka HH SR pre odbor BŽP

FYZIKÁLNE FAKTORY V ŽIVOTNOM A PRACOVNOM PROSTREDÍ

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2021

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci				Akreditácia					
	VŠ	SZP	NZP	Spolu	počet		počet		platnosť do	
					skúšok / počet ukazovateľov		odberov / počet ukazovateľov			
					A	N	A	N		
RÚVZ Nitra	2			2	S	2	6	0	0	1.10.2024
					U	6	17	0	0	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 strední zdravotníckí pracovníci (SZP)
 pomocný personál (NZP)
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

Prehľad meraní veličín fyzikálnych faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2021

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
RÚVZ Nitra	255	651	651	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysielateľ, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre

Výročná správa

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

r.2021

A. Organizácia a podmienky činnosti oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je zriadené samostatné oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu, ktoré podlieha pod priame vedenie regionálnej hygieničky MUDr. Mgr. Kataríny Tinákovovej, MPH, MHA – vedúcej služobného úradu. Podľa organizačnej štruktúry je zaradené do úseku pre výkon verejnej správy. Hlavnou náplňou oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu a poradenského centra ochrany a podpory zdravia (PCOPZ) je zabezpečovanie odbornej, metodickej, výskumnej, vzdelávacej, koordinačnej, poradenskej, konzultačnej a osvetovej činnosti v oblasti podpory zdravia, v primárnej prevencii chronických neinfekčných ochorení.

Na RÚVZ so sídlom v Nitre sú zriadené nadstavbové poradne zdravia: poradňa HIV/AIDS, poradňa zdravej výživy, poradňa na odvykanie od fajčenia, poradňa pre deti a mládež, environmentálna poradňa a poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci. Činnosť nadstavbových poradní personálne zabezpečujú zamestnanci jednotlivých oddelení RÚVZ so sídlom v Nitre, ktorí v nich pracujú.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre pracujú celkovo 2 pracovníci:

- 1 verejný zdravotník s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo s plným pracovným úväzkom (1,0) Mgr. Ingrid Báreková
- 1 zdravotná sestra so stredoškolským vzdelaním s pracovným úväzkom (0,6) p. Júlia Dúbravická

B. Vzdelávanie pracovníkov

P.č.	Vzdelávanie a odborné aktivity - zameranie	dátum	Počet účastníkov
1.	Webinár – Multidisciplinárna spolupráca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o pacienta	9.4. – 10.4.2021	2
2.	Webinár k 9.ročníku kampane „Vyzvi srdce k pohybu“organizovaný prostredníctvom RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici	6.5.2021	1
3.	Obezitologický webinár- 3.Kongres Slovenskej obezitologickej asociácie a 19.Slovenské obezitologické dni s medzinárodnou účasťou	21.10. – 23.10.2021	2

C. Rozbor činnosti

Prehľad intervenčných a zdravotno-výchovných aktivít sme uviedli v tabuľke č. 2. Celková činnosť v roku 2021 bola realizovaná v obmedzenom režime z dôvodu pandemickej situácie a prijatých opatrení na celoštátnej a regionálnej úrovni v súvislosti s prevenciou šírenia nového koronavírusu.

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- zvýšenie pohybovej aktivity

Činnosť v danej prioritě súvisí najmä s plnením Aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR a Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025. Na podporu a propagáciu pohybovej aktivity vo vzťahu k obyvateľstvu sme využívali najmä edukáciu a poradenstvo. Formou individuálneho a skupinového poradenstva sme sa podieľali na aktivitách poradenského centra ochrany a podpory zdravia, ktoré zahŕňali organizovanie a uskutočňovanie akcií pre širokú verejnosť, tak aj pracovné kolektívy či iné cieľové skupiny. Hlavnou úlohou aktivít bolo poukázať na význam pohybovej aktivity, jej priaznivý vplyv na zdravie, ak je pravidelnou súčasťou spôsobu života. K uvedenej problematike bolo v roku 2021 venovaných **9 aktivít**, z toho boli 5 pre cieľovú skupinu osôb v produktívnom veku a 4 pre cieľovú skupinu osôb v poproduktívnom veku. Celkovo bolo edukovaných 168 poslucháčov.

Pre zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre boli zorganizované v mesiaci september 2021 „**Športové hry**“, ktoré sa konali v Zlatých Moravciach. Hlavným cieľom podujatia bolo poukázať na zdravotné benefity a význam pohybovej aktivity v prevencii civilizačných ochorení.

V súvislosti s realizáciou kampane „**Vyzvi srdce k pohybu**“ oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu pri RÚVZ so sídlom v Nitre spracovalo výzvu, prostredníctvom ktorej sme informovali podniky, organizácie, inštitúcie, ako aj všetkých praktických lekárov, lekární, Fakultnú nemocnicu v Nitre, základné školy, stredné školy, vysoké školy v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce o cieľoch a podmienkach zapojenia sa do kampane. Celkovo bolo oslovených 92 subjektov, ktorým boli zaslané účastnícke listy a plagáty. Kampaň „Vyzvi srdce k pohybu“ bola spropagovaná aj názornou propagáciou v priestoroch RÚVZ so sídlom v Nitre ale aj prostredníctvom webovej stránky RÚVZ so sídlom v Nitre.

- ozdravenie výživy

Rizikové faktory výživy obyvateľstva sledujeme hlavne pomocou analýzy anamnestických dát od klientov PCOPZ. Zrozumiteľnou edukáciou a propagáciou zásad správnej výživy sa snažíme zvyšovať celkové uvedomenie obyvateľstva a snahu zlepšiť zaužívané stravovacie návyky vo všetkých vekových skupinách. Podpora ozdravenia výživy bola smerovaná na propagáciu a uplatňovanie hlavných zásad zdravej výživy, predovšetkým na pestrosť a vyváženosť stravy a na pozitívne ovplyvňovanie stravovacích návykov (zníženie konzumácie živočíšnych tukov a cukrov a tým prispievať k zníženiu energetickej hodnoty stravy, zvýšenie konzumácie ovocia a zeleniny, strukovín, celozrnných obilnín, morských produktov, nízkotučných mliečnych produktov a podobne).

- Zdravá rodina

V roku 2021 sme distribuovali materiál „Ponuka na spoluprácu pri realizácii zdravotno-výchovných aktivít“ predškolským zariadeniam, základným a stredným školám, ako aj iným inštitúciám v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. V rámci informačno – propagačnej činnosti sme vybrané inštitúcie ešte cielene intervenovali prostredníctvom zasielania oznamov a zdravotno-výchovných materiálov o všetkých dôležitých aktivitách súvisiacich so zdravím celej populácie. Ďalej sme na požiadanie a podľa aktuálnosti poskytovali poradensko-konzultačnú činnosť, informačno-propagačný materiál (letáky, plagáty, brožúry) a výpožičky videofilmov. Pre cieľovú skupinu seniorov sme v roku 2021 pri príležitosti Medzinárodného dňa starších a Svetového dňa Alzheimerovej choroby zabezpečili distribúciu informačných materiálov vrátane pracovných listov k danej problematike. Pracovné listy boli zamerané na tréning pamäti a slovnú zásobu.

- **Prevenia závislostí (tabak, alkohol, drogy)**

V rámci prevencie vo vzťahu k zvyšovaniu povedomia a informovanosti o nepriaznivých zdravotných a sociálnych dôsledkoch konzumácie alkoholu sme zapožičali do základných a stredných škôl dokumentárne filmy DVD s názvom „Kým stúpa dym“ a 3 diely dokumentárneho filmu „Čo ste si, to sme si, vypime si dievčatá?“, ktoré boli zamerané na problematiku nadmerného pravidelného tzv. víkendového pitia alkoholu dievčatami vo veku dospievania, vplyvu pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu a riziká pitia alkoholu z neoverených a nelegálnych zdrojov (vydavateľstvo Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo vnútra SR). Filmy boli zapožičané do 15 základných škôl pre žiakov 7. - 9. ročníkov a 7 stredných škôl.

2. Verejné kampane a zdravotno - výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

V roku 2021 sa oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre aktívne zapojilo do edukačných a preventívnych aktivít pri príležitosti významných svetových dní vyhlásených Svetovou zdravotníckou organizáciou.

4.2.2021 Svetový deň proti rakovine - Svetový deň proti rakovine sme dali verejnosti do povedomia prostredníctvom informácii na webovej stránke RÚVZ Nitra, ako aj názornou propagáciou v priestoroch RÚVZ.

14.3 – 20.3.2021 Týždeň mozgu - Týždeň mozgu je súčasťou Brain Awareness Week (BAW) celosvetovej kampane na zvýšenie povedomia verejnosti o úspechoch a prínosoch výskumu mozgu. Cieľom informačnej kampane „Týždeň mozgu – Brain Awareness Week“ (14.3. – 20.3.2021) bolo zvýšiť záujem verejnosti a najmä starších ľudí o zdravé starnutie, prevenciu mozgových ochorení a o tréning pamäťových a kognitívnych schopností človeka. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu zabezpečilo distribúciu zdravotno-výchovných materiálov do ZŠ, SŠ, domovov sociálnych služieb, ambulancií praktických lekárov a lekární. Propagáciu „Týždňa mozgu“ sme uverejnili na informačnom paneli vo vestibule RÚVZ Nitra.

7. apríl 2021 Svetový deň zdravia – „Budovanie spravodlivejšieho a zdravšieho sveta“ bolo ústrednou témou Svetového dňa zdravia pre rok 2021. Odkaz Svetového dňa zdravia je jednoduchý: poskytnúť všetkým ľuďom prístup k zdravotnej starostlivosti: chudobným, bohatým, ľuďom žijúcim v Európe, Ázii, Austrálii, Afrike, Južnej Amerike alebo v Spojených štátoch. Pre Svetovú zdravotnícku organizáciu (WHO), je dôležité, aby existovalo zdravie pre všetkých. Pri tejto príležitosti sme realizovali v spolupráci so VŠZP, a.s. preventívne vyšetrenia zamerané na populáciu produktívneho veku a skrining rizikových osôb

v orgánoch štátnej správy a samosprávy. V spolupráci s Mestom Zlaté Moravce a VŠZP, a.s. sme zrealizovali „Deň zdravia“ pre zamestnancov Mestského úradu v Zlatých Moravciach. Záujemcom o vyšetrenia sme poskytovali poradenstvo a meranie krvného tlaku, hladinu celkového cholesterolu a glykémie pomocou biochemického analyzátoru Reflotrom a iné rizikové parametre. Celkovo bolo vyšetrených 44 osôb.

25.4. – 29. apríl 2021 Európsky imunizačný týždeň (EIW) - Cieľom kampane bolo zvýšiť povedomie širokej verejnosti o dôležitosti očkovania ako jednej najjednoduchšej, bezpečnej a efektívnej formy prevencie prenosných ochorení. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu v spolupráci s oddelením epidemiológie zhotovili informačný panel, ktorý bol umiestnený priestoroch RÚVZ so sídlom v Nitre.

31. máj 2021 – Svetový deň bez tabaku - V rámci Svetového dňa bez tabaku sme zabezpečili distribúciu informačných letákov o škodlivosti fajčenia ako aj zapožičanie DVD filmu s názvom „Kým stúpa dym“ do ZŠ a SŠ v Nitrianskom regióne.

21. september 2021 – Svetový deň Alzheimerovej choroby - Do denných centier pre seniorov v Nitrianskom regióne sme poskytli edukačné materiály k danej problematike od ÚVZ SR.

29. september 2021 – Svetový deň srdca - Pri príležitosti Svetového dňa srdca oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou zrealizovali podujatie pre zamestnancov spoločnosti SEMECS Vráble. Cieľom podujatia bolo informovanie zamestnancov podniku o rizikových faktoroch kardiovaskulárnych ochorení. K známym a často opakovaným rizikám patria predovšetkým fajčenie, dlhodobý nevládaný stres, nedostatok fyzickej aktivity, nezdravý spôsob stravovania, nadváha a obezita, vysoký krvný tlak a vysoká hladina cholesterolu. Srdcovo-cievne ochorenia a cievna mozgová príhoda každoročne zapríčiňujú smrť viac ako 17 miliónov ľudí. Dôslednými preventívnymi opatreniami, vrátane liečby, by sa však mohlo predchádzať zbytočným úmrtiam. Návštevníci podujatia sa prišli zoznámiť s problematikou kardiovaskulárnych chorôb, zmerať si hladinu celkového cholesterolu a cukru v krvi, zistiť hodnoty svojho krvného tlaku alebo nechať si vypočítať index telesnej hmotnosti. Počet zúčastnených bol celkovo 32 osôb. Priemerný vek vyšetrených bol 42,5 roka. Z dostupných Po uskutočnených vyšetreniach boli výsledky individuálne s každým návštevníkom zhodnotené a boli im odporučené aktivity pre zlepšenie alebo upevnenie ich zdravia. Zistili sme skutočnosť, že mnohí z tých, ktorí vedia o svojom vysokom krvnom tlaku, prípadne vysokej hladine cholesterolu nedosahovali uspokojivé hodnoty. Väčšina vyšetrených, u ktorých sme zistili vysoké hodnoty krvného tlaku, nemali vôbec žiadne príznaky. To je nebezpečné najmä preto, že im chýba signál, ktorý by ich upozornil na to, že niečo nie je v poriadku a treba vyhľadať lekára. Veľký dôraz sme kládli na skutočnosť, aby sme týmto ľuďom vysvetlili, v čom spočíva nebezpečenstvo vysokého krvného tlaku a vysokého cholesterolu a takisto potrebu zaujímať sa o tieto hodnoty a liečiť sa. Vyšetrení klienti hodnotili akciu pozitívne. Kampaň mala pokojný priebeh a bola prínosom pre všetkých zúčastnených.

20.október 2021 - Svetový deň osteoporózy - V rámci aktivít spojených so Svetovým dňom osteoporózy bol zhotovený informačný panel o prevencii tohto ochorenia zameraný na vhodné potraviny a význam pohybu pre zdravie.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

Prostredníctvom poradenstva vykonávaného na individuálnej i skupinovej úrovni, zameraného na ovplyvňovanie zložiek životného štýlu jedincov (nefarmakologickou cestou), podieľali sme sa na aktivitách mobilnej Poradne zdravia. Oddelenie podpory zdravia a

výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou v roku 2021 uskutočnili 6 výjazdových aktivít do podnikov pre zamestnancov Okresného úradu v Zlatých Moravciach, firmy SEMECS Vráble, COOP Jednota Nitra, Nitrazdroj, a.s. Nitra, Mestský úrad Nitra, Matador Vráble, pri ktorých bolo vyšetrených 274 klientov. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu, (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia intervenovaných spolu 272 klientov. Pozornosť bola venovaná aj zvyšovaniu povedomia o preventívnych zdravotných prehliadkach a screeningových programoch.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Projekt: „Linka pomoci na odvykanie od fajčenia“ - v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečil v období od 8.3.2021 do 21.3.2021 poskytovanie telefonického poradenstva na odvykanie od fajčenia na telefonickej linke 0908 222 722 a zaznamenávanie hovorov v knihe hovorov zriadenej ÚVZ SR v zmysle metodického usmernenia ÚVZ SR č. OPZ/8865/116475 zo dňa 27.10.2020. Počas uvedeného obdobia bolo poskytnuté telefonické poradenstvo na odvykanie od fajčenia na telefonickej linke 0908 222 722 celkom 19 klientom. Pri prevzatí mobilného telefónu, nabíjačky, evidenčnej knihy, knihy protokolov sme zaslali na ÚVZ SR podpísaný „Protokol o prevzatí mobilného telefónu“ a po ukončení dvojtyždňového telefonického poradenstva sme na ÚVZ SR zaslali podpísaný „Protokol o odovzdaní mobilného telefónu“. Dňa 23.3.2021 sme na ÚVZ SR zaslali preskenované údaje evidencie Linky na odvykanie od fajčenia za obdobie od 8.3.2021 do 21.3.2021 za RÚVZ so sídlom v Nitre.

Projekt: „Viem, čo zjem“ - realizácia projektu počas roka 2021 sa neuskutočnila z dôvodu prijatých opatrení na ochranu verejného zdravia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19.

„Školský program“ - v súvislosti s realizáciou programu „Školský program“ sme v roku 2021 neuskutočnili plánované aktivity z dôvodu prijatých opatrení na ochranu verejného zdravia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19.

Výber z aktivít nad rámec pracovného zamerania Odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu – súvisiacich s objektívnymi okolnosťami – nepriaznivou pandemickou situáciou vo výskyte SARS-CoV-2/COVID-19 a nariadenými opatreniami v roku 2020:

- výpomoc Oddeleniu epidemiológie (napr. v službe v rámci „call centra“ na telef. infolinkách k problematike SARS-CoV-2/COVID-19 pre verejnosť v 2021; v službe na telef. infolinke ohľadom informácií k opatreniam vzťahujúcim sa na karanténne povinnosti osôb po vstupe na územie SR.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Oddelenie podpory zdravia a výchovy RÚVZ so sídlom v Nitre úzko spolupracovalo s jednotlivými oddeleniami RÚVZ Nitra. Spolupráca s oddelením epidemiológie bola zameraná na zabezpečovanie protiepidemických opatrení v súvislosti s ochorením COVID-19. Aktivity spočívali hlavne vo vybavovaní prípadov v súvislosti s mimoriadnou situáciou, v

telefonickom poskytovaní informácií ohľadom Covid-19 a aktuálnych opatrení, spracovanie pozitívnych prípadov a dohľadávanie kontaktov, v práci so systémom „Mojezdravie“ – objednávanie klientov na odbery PCR testov (kontakty s pozitívnymi, e-hranica). Veľmi dobrú spoluprácu vykazujeme s oddelením zdravotníckej informatiky a štatistiky, ktoré zabezpečovali pravidelné uverejňovanie aktuálnych informácií na webovu stránku RÚVZ so sídlom v Nitre. V roku 2021 naďalej pokračovala spolupráca so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. Nitra a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. Trenčín v rámci realizácie „Dní zdravia“ v jednotlivých podnikoch a závodoch v Nitrianskom regióne. S praktickými a odbornými lekármi sme spolupracovali pri odporúčaní klientov z Poradne zdravia.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov....)

V zmysle požiadaviek Úradu verejného zdravotníctva SR sme zaslali materiály, ktoré sa týkali:

- vedenie dokumentácie oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu;
- vyhodnotenia činnosti a úloh za rok 2020 súvisiacich s plnením dokumentu „Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2019 a na ďalšie roky;
- spracovania výročnej správy za oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre za rok 2020;
- spracovania krajskej výročnej správy za oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Nitrianskom kraji (Nitra, Levice, Topoľčany, Nové Zámky, Komárno) za rok 2020;
- spracovania tabuliek výkazníctva oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu za rok 2020;
- prehľadov aktivít (realizovaných) k vybraným významným termínom, informačným kampaniam pre verejnosť za RÚVZ so sídlom v Nitre (napr. Svetový deň zdravia, Svetový deň pohybu ku zdraviu, Svetový deň bez tabaku a iné);
- odpočtu aktivít v rámci školského programu ovocie a zelenina za školský rok 2019/2020;
- aktualizácie údajov poradne zdravia a nadstavbových poradní RÚVZ so sídlom v Nitre a kontakty;
- aktivít pracovníkov oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu v rámci COVID-19 s nasledovnými činnosťami: telefonické kontaktovanie osôb, ktoré boli pozitívne testované PCR testom alebo antigénovým testom, zisťovanie anamnézy, dohľadanie kontaktov, informovanie o karanténe a povinnostiach dodržiavať platné nariadenia vyhlášok MZ SR, vytváranie rozhodnutí od regionálnej hygieničky a zápisníc o epidemiologickom vyšetrení a ich zasielanie, prihlasovanie na PCR testy, telefonické a emailové poradenstvo ohľadom platných nariadení a povinností pri prechode cez hranice, obsluhovanie telefonickej infolinky COVID-19 a zadávanie pozitívne testovaných do programu EPIS.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

V roku 2021 PCOPZ uskutočnilo 6 výjazdových aktivít do podnikov pre zamestnancov Okresného úradu v Zlatých Moravciach, firmy SEMECS Vráble, COOP Jednota Nitra, Nitrazdroj, a.s. Nitra, Mestský úrad Nitra, Matador Vráble, pri ktorých bolo vyšetrených 274 klientov. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach

ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu, (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia intervenovaných spolu 272 klientov zaradených mimo Testu zdravé srdce.

7.2. Nadstavbové poradne

Poradňa zdravia pre deti a mládež

Zamestnankyne RÚVZ Nitra oddelenia hygieny detí a mládeže sa venujú pravidelne aktivitám v oblasti plnenia NAP prevencie obezity, najmä pri realizácii priorít: v bode b) – Podpora zdravšieho prostredia na školách:

- zabezpečujú kontrolu predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov s cieľom zistiť, aké je zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nad hmotnosti až obezity,
- zabezpečujú edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, Školského programu, ktorý zahŕňa mliečny program pre deti, program školské ovocie; sledujeme a podporujeme konzumáciu ovocia a zeleniny v surovom stave, konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov, priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.
- zabezpečujú účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania určených pre deti a mladistvých,
- kontrolujú hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania,
- kontrolujú dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzujú používanie pitnej vody a nesladených nápojov pre deti v rámci pitného režimu, vrátane jeho podávania hygienicky vyhovujúcim spôsobom,
- zisťujú počet stravníkov v zariadeniach školského stravovania,
- posudzujú energetickú a biologickú hodnotu stravy, kontrolujú jej pestrosť, dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a s ohľadom na odporúčané výživové dávky, presadzujeme pravidelné zaraďovanie menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým podporujeme aj edukatívnu funkciu školského stravovania a podporu zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže.

v bode c) - Poskytovanie nutričného vzdelávania odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení:

- zúčastňujú sa a pripravujú pracovné porady pre riaditeľov materských škôl, špeciálnych škôl, špeciálnych výchovných zariadení, pre vedúcich pracovníkov zariadení školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odbormi školstva a spoločnými školskými úradmi. Cieľom porád je poskytnutie poznatkov a skúseností z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, informovanie o aktuálnej legislatíve, o nových metodických usmerneniach ÚVZ SR, o výsledkoch mimoriadnych cielených kontrol v zariadeniach školského stravovania, ale aj o najnovších poznatkoch v oblasti zdravej výživy a prevencii neprenosných ochorení,
- v spolupráci s uvedenými inštitúciami zabezpečujú odborné vzdelávanie pracovníkov zariadení školského stravovania,

- v septembri 2021 sa konala pod záštitou Nitrianskeho samosprávneho kraja, odboru školstva v priestoroch SOŠ veterinárnej, Dražovská cesta, Nitra pracovná porada pre vedúce zariadení školského stravovania pri stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK,
- zabezpečujú vzdelávanie odborných zamestnancov – kuchárov, kuchárov zariadení školského stravovania v oblastiach:
 - základné požiadavky na priestory zariadenia školského stravovania (ďalej len ZŠS),
 - ako postupovať pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobných praxe (zabezpečenie zdravotnej neškodnosti vyrábaných pokrmov a nápojov, zásady počas tepelného spracovania pokrmov, riziká počas technologického procesu prípravy a podávania pokrmov a nápojov),
 - dodržiavanie požiadaviek na skladovanie potravín, surovín a hotových pokrmov a nápojov v jednotlivých typoch skladov ZŠS,
 - ako postupovať pri odoberaní vzoriek hotových pokrmov,
 - dodržiavanie zásad osobnej hygieny, osobnej čistoty, čistoty pracovného prostredia a pracovných pomôcok pracovníkmi ZŠS,
 - najčastejšie zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru v ZŠS.

v bode d) - Podpora pohybových aktivít:

- realizujú monitoring telovýchovných priestorov a podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklima a pod.),
- v rámci výkonu ŠZD sledujú využívanie priestorov telocviční na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,
- sledujú využívanie iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),
- sledujú využívanie malých foriem telesnej výchovy v školách (telovýchovných chvíľok, ranných rozvíčiek, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.),
- podporujeme realizáciu všetkých foriem pohybu na čerstvom vzduchu, škôl v prírode, športových krúžkov, aktívnejšieho využívania hodín telesnej výchovy,
- monitorujú hodiny telesnej výchovy v rámci dodržiavania zásad hygieny pedagogického procesu (počet hodín TV do týždňa, jej zaraďovanie do rozvrhu, percento cvičiacich na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov),
- zisťujú možnosti telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV,
- ďalšie aktivity boli cielené na zlepšovanie telesného, duševného a sociálneho zdravia detí:., protidrogová, prosociálna a environmentálna výchova, výchova k prevencii úrazov. Pri požiadaní poskytujeme jednotlivým školám prednášky na vybrané témy.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššia úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravší spôsob života.

Odborné zamestnankyne odd. HDM uskutočnili 122 výkonov v rámci vzdelávacích a zdravotno-výchovných aktivít. V súvislosti s poradenstvom ohľadne pandémie COVID-19 pri vykonávaní epidemiologického vyšetrovania v ohnisku nákazy u potvrdených prípadov ochorenia u žiakov alebo zamestnancov škôl boli zabezpečené tisíce konzultácií, ale aj konkrétnych karanténnych opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia ochorenia COVID-19.

Poradňa odvykania od fajčenia

Cieľom poradne bolo poskytovať poradenské služby v oblasti prevencie tabakizmu (nefarmakologického charakteru), zrozumiteľným spôsobom, v zmysle najnovších vedeckých poznatkov, objasňovať vplyvy nikotínovej závislosti na zdravie a kvalitu života, informovať o preventívnych spôsoboch riešenia problému závislosti s návrhom vhodnej metódy podľa individuálnych potrieb klienta. V hodnotenom období sme v Poradni na odvykanie od fajčenia poskytli poradenstvo len 2 záujemcom (1 muž a 1 žena). V mesiaci marec 2021 bola oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu prevádzkovaná Linka pomoci na odvykanie od fajčenia. Telefonicky bolo poskytnuté cieleňé opodstatnené poradenstvo 21-krát.

Poradňa ochrany a zdravia pri práci

V roku 2021 bolo v rámci Poradne ochrany a podpory zdravia pri práci pracovníkmi oddelenia PPL poskytnutých v rámci individuálneho poradenstva a telefonickej konzultácie 15.014 konzultácií pre občanov, zamestnancov ako aj pre zamestnávateľov týkajúcich sa usmernenia a praktického uplatňovania aktuálnych opatrení a obmedzení súvisiacich s pandémiou koronavírusu v podmienkach jednotlivých prevádzok a pracovísk, pracovníci vykonávali epidemiologické šetrenie osôb pozitívnych na COVID – 19 (1295). Skupinové poradenstvo sa v roku 2021 neposkytovalo.

Poradňa zdravej výživy

Činnosti poradne zdravej výživy boli aj v roku 2021 vzhľadom na epidemiologickú situáciu obmedzené. Jednalo sa len o individuálnu propagáciu správnych stravovacích návykov spojených s vyváženým životným štýlom zameranú na prevenciu kardiovaskulárnych ochorení, osteoporózy, obezity ako i podporu funkcie imunitného systému.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2021

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2021

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2021

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu
a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2021**

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia			
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	1	1,0	1
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra	1	0,6	1
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		1,6	2

	- iné								
	Iné témy (napr. chripka, salmonelóza,...a pod.)			10	182	11	230	21	402
	SPOLU			40	379	15	294	55	773

pokračovanie tab. č.2

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		5	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		4982	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	0	
		Rozhlas	0	
		Printové médiá	0	
		Webová stránka RÚVZ	5	
		Iné formy	39	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (<i>neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma</i>)	Plagáty, letáky, skladačky...	0	
		Brožúry, manuály...	0	
		Informačné panely	9	
		Iné	0	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		0	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		48	
			Aktívna účasť	
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... <i>(pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)</i>	regionálne	0	0
		celoštátne	0	5
		medzinárodné	0	0
		v rámci RÚVZ	0	0
		SPOLU	0	5

pokračovanie tab. č.2.

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	0
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	6
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	1
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	0
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v koľkých pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			1
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			6
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet Materiálov
		Vlastné vytvorené	0
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	2
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročná správa)	8
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	7
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	0
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		0	0

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2021 do 31.12.2021

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
55-64	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
S P O L U :	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
55-64	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
S P O L U :	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb
za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021**

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
55-64	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
55-64	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Učňovské	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Stredoškolské s maturitou	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Vysokoškolské	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Neregistrované	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021

Tab.č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Základná poradňa	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku					4	6	23	29	22	45	10	40	15	25	16	37	272
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku					4	6	23	29	22	45	10	40	15	25	16	37	272
	Počet návštev					4	6	23	29	22	45	10	40	15	25	16	37	272
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku										4	2	6	3	5	0	1	20
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku										4	2	6	3	5	0	1	20
	Počet návštev										4	2	6	3	5	0	1	20
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku								1					1				2
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku								1					1				2
	Počet návštev								1					1				2
Poradňa podpory psychického zdravia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa pre deti a mládež	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	18	22	15	20	10	10	0	0	5	10	0	7	0	3	0	0	122
	Počet návštev	18	22	15	20	10	10	0	0	5	10	0	7	0	3	0	0	122

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2021

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
1. Merania a iné výkony v poradni zdravia Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 0 Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 272	Antropometrické meranie	0	272
	- výška		
	- váha	0	272
	- BMI	0	272
	- obvod pásu	0	195
	- obvod bokov	0	195
	- WHR	0	195
	- WHtR	0	195
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	0	272
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	0	272
	Biochemické vyšetrenia	0	184
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	0	8
	- LDL cholesterol	0	8
	- Triacylglyceroly	0	8
	- Glukóza	0	95
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	0	0
	Somatické vyšetrenia	0	281
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzénom	0	7
	Vyšetrenie spirometrom	0	0
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	0	0
	Osobná a rodinná anamnéza	0	0
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	0	0
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	0	0
	Odborné poradenstvo a konzultácie	0	281
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	0	34
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0	12	
Iné	0	0	

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov: 20	Odborné poradenstvo	20
	Založenie karty klienta	0
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	0
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov: 2	Odborné poradenstvo	2
	Založenie karty klienta	0
	Meranie spirometrom	0
	Meranie smokerlyzérom	2
	Meranie krvného tlaku, pulzu	2
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	2
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	21
Iné	0	
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov: 0	Odborné poradenstvo	0
	Založenie karty klienta	0
	Meranie spirometrom	0
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	0
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	0
	Vyšetrenie EKG	0
	Meranie flexibility	0
	Držanie tela	0
	Pohybová inštrukcia	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
5. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov: 0	Odborné poradenstvo	0
	Psychologické vyšetrenie	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
6. Poradňa pre deti a mládež Počet klientov: 122	Odborné poradenstvo	122
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0

pokračovanie tab.7.

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov: 28	Odborné poradenstvo	28
	Odber krvi na HIV/AIDS	10
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov: 295	Odborné poradenstvo	295
	Vyšetrenie pracovného rizika	48
	Založenie karty klienta	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	1
SPOLU počet výkonov		3611

